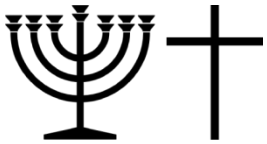

Apókrýfu

Efnisyfirlit

1. Esra	1
2. Esra	11
Tóbít	31
Júdít	38
Viðbætur við Ester	49
Viska Salómons	53
Prédikarinn	65
Barúk	99
Jeremiabréf	104
Bæn Asarja	107
Súsanna	110
Bel og drekinn	113
Bæn Manasse	115
1. Makkabeabók	117
2. Makkabeabók	139

1st Esdras

Fyrst Esdras

KAFLI 1

1 Og Jósías hélt páskahátíð í Jerúsalem Drottni sínum og fórnaði páskana fjórtánda dag hins fyrsta mánaðar.
2 Eftir að hafa sett prestana eftir daglegum flokkum, íklæddir löngum klæðum, í musteri Drottins.
3 Og hann talaði við levítana, hina heilögu þjóna Ísraels, að þeir skyldu helga sig Drottni til þess að setja heilögu örk Drottins í húsið, sem Salómon konungur Davíðsson hafði reist.
4 og sagði: „Þér skuluð ekki framar bera örkina á herðum yðar. Þjónið því nú Drottni Guði yðar og þjónað lýð hans Ísrael og búið yður eftir ættum yðar og kynkvíslum.
5 Eins og Davíð Ísraelskonungur hafði fyrirskipað, og eftir tign Salómons sonar hans, og standa í musterinu eftir margvíslegri reisn ættkvísla yðar levítanna, sem þjóna í viðurvist bræðra yðar, Ísraelsmanna. ,
6Fernið páskana í röð og gjörið fórnir fyrir bræður yðar, og haldið páskana samkvæmt boði Drottins, sem Móse var gefið.
7 Og lýðnum, sem þar fannst, gaf Jósías þrjátíu þúsund lömb og kiðlinga og þrjú þúsund kálfa. Þetta voru gefnir af konungsgreiðslum, eins og hann hafði heitið, lýðnum, prestunum og levítunum.
8 Og Helkías, Sakaría og Syelus, musterisstjórar, gáfu prestunum á páskana tvö þúsund og sex hundruð sauði og þrjú hundruð kálfa.
9 Og Jekonías, Samaja, Natanael bróðir hans, Assabía, Ochíel og Jóram, foringjar yfir þúsundum, gáfu levítunum fimm þúsund sauði á páskana og sjö hundruð kálfa.
10 Og er þetta var gjört, stóðu prestarnir og levítarnir, með ósýrðu brauðin, í mjög fallegri röð eftir ættkvíslum.
11 Og eftir margvíslegum tign feðranna, frammi fyrir lýðnum, til að fórna Drottni, eins og ritað er í Mósebók, og svo gerðu þeir um morguninn.
12 Og þeir steiktu páskana í eldi, eftir því sem til var, og fórnirnar suðu þær í eirpottum og pönnum með góðum ilm.
13 Og settu þá fram fyrir allan lýðinn, og síðan bjuggu þeir til handa sér og prestunum, bræðrum sínum, sonum Arons.
14 Því að prestarnir báru mörinn fram á nótt, og levítarnir bjuggu til handa sér og prestarnir bræður þeirra, synir Arons.
15 Og hinir heilögu söngvarar, synir Asafs, voru í þeirra röðum eftir skipun Davíðs, það er Asaf, Sakaría og Jedútún, sem var í fylgd konungs.
16 Og burðarverðirnir voru við hvert hlið. Engum var leyfilegt að hverfa frá venjulegri þjónustu hans, því að bræður þeirra, levítarnir, bjuggu fyrir þeim.
17 Þannig var það framkvæmt, sem tilheyrði fórnum Drottins, á þeim degi, að þeir gætu haldið páskana,
18 Og fórnaðu fórnir á altari Drottins, samkvæmt boði Jósíasar konungs.
19Þá héldu Ísraelsmenn, sem viðstaddir voru, páska á þeim tíma og sætabrauðshátíðina í sjö daga.
20 Og slíkir páskar voru ekki haldnir í Ísrael frá dögum Samúels spámanns.
21 Já, allir Ísraelskonungar héldu ekki páska eins og Jósías og prestarnir, levítarnir og Gyðingar héldu með öllum Ísrael, sem fundust búa í Jerúsalem.
22 Á átjánda ríkisári Jósíasar voru þessir páskar haldnir.
23 Og verkin eða Jósías voru hreinskilin frammi fyrir Drottni hans með hjarta fullt af guðrækni.
24 Hvað snertir það, sem gerðist á hans tíma, það var ritað fyrr á tímum, um þá, sem syndguðu og gjörðu illt gegn Drottni umfram allt fólk og konungsríki, og hvernig þeir hryggðu hann mjög, svo að orð hans Drottinn reis upp gegn Ísrael.
25 En eftir allar þessar athafnir Jósíasar bar svo við, að Faraó Egyptalandskonungur kom til að herja á Karkamis við Efrat, og fór Jósías í móti honum.
26 En Egyptalandskonungur sendi til hans og sagði: „Hvað á ég við þig að gera, konungur í Júdeu?
27 Ég er ekki sendur frá Drottni Guði gegn þér. Því að stríð mitt er við Efrat, og nú er Drottinn með mér, já, Drottinn er með mér og flýtir mér áfram. Far þú frá mér og ver ekki gegn Drottni.
28 En Jósías sneri ekki vagni sínum frá honum, heldur tók að sér að berjast við hann, án orða Jeremy spámanns, sem mælt var fyrir munni Drottins:
29 En þeir tóku þátt í orrustu við hann á Magiddo-sléttunni, og höfðingjarnir komu á móti Jósíasi konungi.
30 Þá sagði konungur við þjóna sína: „Flytið mig burt úr orustunni. því að ég er mjög veik. Og þegar í stað tóku þjónar hans hann burt úr orustunni.
31 Þá steig hann upp á annan vagn sinn. Hann dó aftur til Jerúsalem og var grafinn í gröf föður síns.
32 Og í öllum Gyðingum syrgðu þeir Jósías, já, Jeremy spámaður harmaði Jósías, og höfðingjarnir með konunum harmuðu hann allt til þessa dags. af Ísrael.
33 Þetta er ritað í sögubókinni um Júdakonunga, og hvert það athæfi, sem Jósía gjörði, og dýrð hans og skilning hans á lögmáli Drottins og það, sem hann hafði áður gjört, og það sem nú er sagt er sagt frá í bók Ísraelskonunga og Júdeu.
34 Og lýðurinn tók Jóakas Jósíasson og gerði hann að konungi í stað Jósíasar föður síns, þegar hann var tuttugu og þriggja ára gamall.
35 Og hann ríkti í Júdeu og Jerúsalem í þrjá mánuði, og síðan steypti Egyptalandskonungi hann frá völdum í Jerúsalem.
36 Og hann lagði á landið hundrað talentur silfurs og eina talentu gulls.
37 Konungur Egyptalands gerði Jóakím konung bróður sinn að konungi yfir Júdeu og Jerúsalem.
38 Og hann batt Jóakím og aðalsmennina, en Saraks bróður sinn handtók hann og leiddi hann út af Egyptalandi.
39 Fimm og tuttugu ára var Jóakím, þegar hann var gerður að konungi í landi Júdeu og Jerúsalem. og hann gjörði illt frammi fyrir Drottni.
40 Þess vegna fór Nabúkódónósór Babýlonkonungur upp gegn honum og batt hann með eirhlekkjum og flutti hann til Babýlon.
41 Nabúkódónósór tók einnig af helgum áhöldum Drottins, flutti þau burt og setti þau í musteri sínu í Babýlon.
42 En það, sem skráð er um hann og um óhreinleika hans og illsku, er ritað í konungabókum.
43 Og Jóakím sonur hans varð konungur í hans stað. Hann var gerður að konungi átján ára gamall.
44 Og hann ríkti aðeins þrjá mánuði og tíu daga í Jerúsalem. og gjörði illt frammi fyrir Drottni.
45 Eftir ár sendi Nabúkódónósór og lét flytja hann til Babýlon með helgum áhöldum Drottins.
46 Og gerði Sedekías að konungi yfir Júdeu og Jerúsalem, þegar hann var eins og tuttugu ára gamall. og hann ríkti ellefu ár.
47 Og hann gjörði líka það sem illt var í augum Drottins og lét sér ekki annt um þau orð sem spámaðurinn Jeremy sagði til hans af munni Drottins.
48 Og eftir að Nabúkódónósór konungur hafði látið hann sverja við nafn Drottins, sór hann sjálfan sig og gerði uppreisn. og herti háls sinn og hjarta og brýtur lögmál Drottins, Guðs Ísraels.
49 Og landshöfðingjar lýðsins og prestanna gjörðu margt gegn lögunum og fóru fram á alla saurgun allra þjóða og saurguðu musteri Drottins, sem var helgað í Jerúsalem.
50 Samt sem áður sendi Guð feðra þeirra fyrir sendiboða sinn að kalla þá aftur, því að hann þyrmdi þeim og tjaldbúð sinni.

51 En þeir höfðu boðbera hans að háði. Og sjáðu, þegar Drottinn talaði til þeirra, gerðu þeir að gamni sínu að spámönnum hans.
52 Svo langt fram í tímann, að hann, sem var reiður þjóð sinni vegna mikillar óguðleika þeirra, bauð konungum Kaldea að fara á móti þeim.
53 sem drápu unga menn sína með sverði, já, jafnvel innan um svið heilags musteris þeirra, og þyrmdu hvorki ungum manni né ambátt, gömlum manni né barni meðal þeirra. því að hann gaf allt í hendur þeirra.
54 Og þeir tóku öll heilög áhöld Drottins, bæði stór og smá, ásamt áhöldum örk Guðs og fjársjóði konungs og fluttu þau til Babýlon.
55 Og hús Drottins brenndu þeir það og brutu niður múra Jerúsalem og kveiktu í turnum hennar.
56 Og hvað varðar dýrð hennar, þeir hættu aldrei fyrr en þeir höfðu eytt og gjört þá alla að engu, og fólkið, sem ekki var drepið með sverði, flutti hann til Babýlon.
57 sem gerðust þjónar hans og sona hans, uns Persar ríktu, til að uppfylla orð Drottins, sem talað var fyrir munn Jeremy.
58 Þar til landið hafði notið hvíldardaga sinna, skal hún hvílast allan tímann, sem hún er í auðn, allt til sjötíu ára.

2. KAFLI

1 Á fyrsta ríkisári Kýrusar Persakonungs, til þess að orð Drottins mætti rætast, sem hann hafði lofað fyrir munn Jeremy.
2 Drottinn vakti upp anda Kýrusar, konungs Persa, og hann boðaði um allt ríki sitt og einnig með því að skrifa:
3 Sagði: Svo segir Kýrus Persakonungur: Drottinn Ísraels, hinn hæsti Drottinn, hefur gert mig að konungi alls heimsins,
4 Og bauð mér að reisa sér hús í Jerúsalem í Gyðingum.
5 Ef einhver yðar er af lýð hans, þá sé Drottinn, Drottinn hans, með honum, og hann fari upp til Jerúsalem, sem er í Júdeu, og reisi hús Drottins Ísraels. er Drottinn, sem býr í Jerúsalem.
6 Hver sem þá býr á slóðunum í kring, hjálpi honum, þeim, segi ég, sem eru nágrannar hans, með gulli og silfri,
7 Með gjöfum, með hestum og með nautgripum og öðru, sem gefið hefur verið heit, til musteri Drottins í Jerúsalem.
8 Þá stóð upp ætthöfðingi Júdeu og Benjamínsættkvísl. og prestarnir og levítarnir og allir þeir, sem Drottinn hafði hugleitt til að fara upp og byggja Drottni hús í Jerúsalem,
9 Og þeir sem bjuggu umhverfis þá og hjálpuðu þeim í öllu með silfri og gulli, með hestum og nautgripum og með mjög mörgum ókeypis gjöfum af miklum fjölda sem hugur var upptekin af því.
10 Kýrus konungur leiddi og fram hin helgu áhöld, sem Nabúkódónosór hafði flutt burt frá Jerúsalem og reist í skurðgoðahofinu sínu.
11 En er Kýrus Persakonungur hafði leitt þá út, afhenti hann þá Mítrídates, gjaldkera sínum.
12 Og af honum voru þeir afhentir Sanabassar landstjóra í Júdeu.
13 Og þetta var tala þeirra; Þúsund gullbikarar og þúsund silfurs, eldpönnur af silfri tuttugu og níu, þrjátíu hettuglös af gulli og tvö þúsund fjögur hundruð og tíu silfur og þúsund önnur áhöld.
14 Öll áhöld af gulli og silfri, sem flutt voru, voru fimm þúsund og fjögur hundruð sextíu og níu.
15 Þessa fluttu Sanabassar ásamt hinum herleiddu frá Babýlon til Jerúsalem.
16 En á dögum Artexerxesar Persakonungur skrifaði Belemus, og Mítrídates, og Tabellíus, Raþúmus og Beeltetmus og Semellíus ritari, ásamt öðrum þeim, er störfuðu með þeim og bjuggu í Samaríu og öðrum stöðum, honum gegn þeim sem bjuggu í Júdeu og Jerúsalem þessi bréf sem fylgja;
17 Til Artexerxesar konungs, herra vors, þjóna þinna, Raþúmusar sagnaritara og Semellíus ritara og annarra ráðs þeirra og dómaranna í Selósýríu og Feníku.
18 Vertu það nú kunnugt fyrir herra konungi, að Gyðingar, sem eru uppi frá þér til okkar, eru komnir til Jerúsalem, hinnar uppreisnargjarnu og vondu borg, og reisa torgin og gera við múra hennar og leggja grunn að musteri.
19 Ef þessi borg og múrar hennar verða endurbyggðir, munu þeir ekki aðeins neita að greiða skatt, heldur einnig gera uppreisn gegn konungum.
20 Og þar sem hlutir sem tilheyra musterinu eru nú fyrir hendi, teljum við rétt að vanrækja slíkt mál,
21 En að tala við herra vorn konung, til þess að, ef þér þóknast, að það verði leitað í bókum feðra þinna.
22 Og þú munt finna í annálunum það, sem um þetta er ritað, og þú munt skilja, að sú borg var uppreisnargjörn og óreiddi bæði konunga og borgir.
23 Og að Gyðingar voru uppreisnargjarnir og hófu ætíð stríð þar. þess vegna var jafnvel þessi borg lögð í auðn.
24 Þess vegna lýsum vér nú yfir þér, herra konungur, að ef þessi borg verður reist á ný og múrar hennar reistir upp á nýtt, munt þú héðan í frá ekki fara til Selósýríu og Föníku.
25 Þá skrifaði konungur aftur Raþúmusi sagnaritara, Beeltetmusi, Semellíusi ritara og hinum, sem umráðamenn voru, og íbúum í Samaríu og Sýrlandi og Feníku, á þennan hátt.
26 Ég hef lesið bréfið, sem þér hafið sent mér. Þess vegna bauð ég að rannsaka vandlega, og það hefur komið í ljós, að sú borg var frá upphafi að æfa gegn konungum.
27 Og mennirnir í henni voru gefnir til uppreisnar og stríðs, og voldugir konungar og grimmir voru í Jerúsalem, sem ríktu og heimtuðu skatt í Selósýríu og Feníku.
28 Nú hef ég boðið að hindra þessa menn í að byggja borgina og gæta þess að ekki verði meira gert í henni.
29 Og að þessir vondu verkamenn fari ekki lengra konungum til ama,
30 Þá voru Artexerxes konungur lesin upp bréf hans, Rathumus og Semellíus ritari og hinir, sem með þeim voru í umboði, flýttu sér í flýti til Jerúsalem með herliði riddara og fjölda manna í bardaga, og tóku að hindra smiðirnir. ; Og byggingu musterisins í Jerúsalem var hætt þar til á öðru ríkisári Daríusar Persakonungs.

3. KAFLI

1 Þegar Daríus ríkti, hélt hann þegnum sínum og öllu heimili sínu og öllum höfðingjum Medíu og Persíu mikla veislu.
2 Og til allra landstjóranna, herforingjanna og liðsforingjanna, sem voru undir honum, frá Indlandi til Eþíópíu, hundrað tuttugu og sjö héruðum.
3 Og er þeir höfðu etið og drukkið, og voru mettir og farnir heim, þá gekk Daríus konungur inn í svefnherbergi sitt, sofnaði og vaknaði skömmu síðar.
4 Þá töluðust þrír ungir menn, sem voru úr varðliðinu, sem geymdu lík konungs, hver við annan.
5 Látum hver og einn okkar mæla setningu: Sá sem sigrar, og hver dómur virðist vitrari en hinna, honum mun Daríus konungur gefa miklar gjafir og stóra hluti til sigurs.
6 Eins og að vera klæddur purpura, að drekka gull og sofa á gulli og vagni með beislum af gulli og höfuðklæði af fínu líni og keðju um háls honum.
7 Og hann skal sitja við hlið Daríusar vegna visku sinnar og kallaður Daríus frændi hans.
8 Síðan skrifaði hver sinn dóm, innsiglaði hana og lagði hana undir kodda sinn Daríus konung.

9 Og sagði, að þegar konungur er risinn, munu sumir gefa honum ritin. og hvers hliðar konungur og þrír höfðingjar Persíu skulu dæma að dómur hans sé vitrastur, honum skal sigurinn veittur, eins og til var ákveðið.
10 Sá fyrsti skrifaði: Vín er sterkast.
11 Hinn annar skrifaði: Konungurinn er sterkastur.
12 Sá þriðji skrifaði: Konur eru sterkastar, en umfram allt ber sannleikurinn frá sér sigurinn.
13 Þegar konungur var risinn upp, tóku þeir rit sín og færðu honum, og svo las hann þau.
14 Og hann lét kalla alla höfðingja Persa og Medíu, landstjórana, foringjana, herforingjana og yfirmennina.
15 Og settist hann niður í konunglega dómssæti. og skrifin voru lesin fyrir þeim.
16 Og hann sagði: "Kallaðu á sveinana, og þeir skulu sjálfir kveða upp dóma sína." Svo voru þeir kallaðir og komu inn.
17 Og hann sagði við þá: „Segðu okkur hug yðar til ritanna. Þá byrjaði sá fyrsti, sem talað hafði um styrk víns;
18 Og hann sagði svo: Ó þér menn, hversu óskaplega sterkt er vín! það veldur öllum mönnum að villast, sem drekka það:
19 Hún lætur hugur konungs og föðurlauss barns vera einn. um þrælinn og lausamanninn, fátækan manninn og hinn ríka:
20 Það breytir og hverri hugsun í gleði og gleði, svo að maður man hvorki sorg né skulda.
21 Og það auðgar hvert hjarta, svo að maður man hvorki konungs né landstjóra. og það lætur allt tala með hæfileikum.
22 Og þegar þeir eru í bollum sínum, gleyma þeir ást sinni bæði til vina og bræðra, og stuttu síðar draga fram sverð.
23 En þegar þeir eru komnir af víninu, muna þeir ekki hvað þeir hafa gjört.
24 Þér menn, er ekki vín sterkast, sem þvingar fram slíkt? Ok er hann hafði svá mælt, þagði hann.

4. KAFLI

1 Þá tók sá annar, sem talað hafði um styrk konungs, að segja:
2 Ó þér menn, eru menn ekki skara fram úr styrkleika sem drottna yfir sjó og landi og öllu sem í þeim er?
3 En samt er konungur voldugri, því að hann er drottinn yfir öllu þessu og drottnar yfir þeim. og allt sem hann býður þeim gjöra þeir.
4 Ef hann býður þeim að herja hver við annan, þá gjöra þeir það. Ef hann sendir þá út gegn óvinunum, fara þeir og brjóta niður múra og turna.
5 Þeir drepa og eru drepnir og brjóta ekki boð konungs. Ef þeir fá sigurinn, færa þeir konungi allt, svo og herfangið, eins og allt annað.
6 Sömuleiðis fyrir þá sem eru engir hermenn og hafa ekki með stríð að gera, heldur nota auðhring, þegar þeir hafa uppskorið aftur það sem þeir höfðu sáð, færa þeir það til konungs og neyða hver annan til að gjalda konungi skatt.
7 Og þó er hann aðeins einn maður. Ef hann býður að drepa, drepa þeir. ef hann skipar að hlífa, þá spara þeir;
8 Ef hann býður að slá, þá slá þeir. ef hann skipar að leggja í auðn, þá leggja þeir í auðn. ef hann skipar að byggja, þá byggja þeir;
9 Ef hann skipar að höggva niður, höggva þeir niður; ef hann skipar að planta, þá planta þeir.
10 Allt fólk hans og hersveitir hans hlýddu honum, og hann leggst til hvíldar, etur og drekkur og hvílist.
11 Og þessir vaka í kringum hann, og enginn má fara og vinna sín eigin störf, né óhlýðnast honum í neinu.
12 Ó þér menn, hvernig ætti konungurinn ekki að vera voldugastur, þegar honum er hlýtt á þann hátt? Og hann hélt í tunguna.
13 Þá tók sá þriðji að tala, sem talað hafði um konur og sannleikann (þetta var Sóróbabel).
14 Ó þér menn, það er ekki hinn mikli konungur, né mannfjöldinn, né vín, sem ber hæst. hver er það þá sem drottnar yfir þeim eða hefur drottnun yfir þeim? eru það ekki konur?
15 Konur hafa alið konung og allt fólkið, sem fer með stjórn á sjó og landi.
16 Jafnvel af þeim komu þeir, og þeir fóstruðu þá, sem gróðursettu víngarða, þaðan sem vínið kemur.
17 Þessir búa einnig til klæði handa mönnum; þetta færa mönnum dýrð; og án kvenna geta karlar ekki verið.
18 Já, og ef menn hafa safnað saman gulli og silfri eða einhverju öðru góðu, elska þeir þá ekki konu sem er ljúffeng og fegurð?
19 Og láta allt þetta fara, gapa þeir ekki, og jafnvel með opinn munn festa augu sín fast á hana. Og hafa ekki allir menn meiri löngun til hennar en silfurs eða gulls, eða nokkuð gott?
20 Maður yfirgefur föður sinn, sem ól hann upp, og land sitt og heldur fast við konu sína.
21 Hann heldur sig ekki við að eyða lífi sínu með konu sinni. og man hvorki föður né móður né lands.
22 Af þessu skuluð þér líka vita, að konur drottna yfir yður: Eruð þér ekki erfiðir og stritið og gefið og fært konunni allt?
23 Já, maður tekur sverð sitt og fer leið sína til að ræna og stela, til að sigla á hafið og á ár.
24 Og hann lítur á ljón og fer í myrkrinu. Og þegar hann hefur stolið, rænt og rænt, þá færir hann það til ástar sinnar.
25 Þess vegna elskar maður konu sína betur en föður eða móður.
26 Já, margir eru til sem hafa sloppið úr viti sínu fyrir konur og orðið þjónar þeirra vegna.
27 Margir hafa líka farist, hafa villst og syndgað vegna kvenna.
28 Og nú trúið þér mér ekki? er konungur ekki mikill í sínu valdi? óttast ekki öll svæði að snerta hann?
29 Samt sá ég hann og Apame, hjákonu konungs, dóttur hins aðdáunarverða Bartakusar, sitja til hægri handar konungi,
30 Og hún tók kórónu af höfði konungs og setti hana á höfuð sér. hún sló líka konung með vinstri hendi.
31 En þó fyrir allt þetta gapti konungur og horfði á hana opnum munni, ef hún hló að honum, hló hann líka, en ef hún tók honum illa, þá var konungur gjarnan að smjaðra, svo að hún gæti sætt sig við hann. aftur.
32 Ó þér menn, hvernig getur það verið annað en konur séu sterkar, þar sem þær gera svona?
33 Þá litu konungur og höfðingjar hver á annan, og hann tók að tala um sannleikann.
34 Þér menn, eru konur ekki sterkar? mikil er jörðin, hátt er himninninn, snögg er sólin á leið sinni, því að hann umlykur himininn í kring og sækir stefnu sína aftur á sinn stað á einum degi.
35 Er hann ekki mikill, sem skapar þessa hluti? þess vegna er sannleikurinn mikill og öllu sterkari.
36 Öll jörðin hrópar yfir sannleikann, og himninninn blessar hann.
37 Vín er óguðlegt, konungur er vondur, konur eru vondar, öll mannanna börn eru vond, og slík eru öll þeirra vondu verk. og það er enginn sannleikur í þeim; í ranglæti sínu munu þeir og farast.
38 Sannleikurinn varir, hann varir og er alltaf sterkur. það lifir og sigrar að eilífu.
39 Hjá henni er ekki tekið við persónum eða umbun; en hún gjörir það, sem rétt er, og forðast allt ranglæti og ranglæti. og öllum mönnum líkar vel við verk hennar.

40 Ekki er heldur ranglæti í dómi hennar. og hún er styrkur, ríki, máttur og tign allra alda. Lofaður sé Guð sannleikans.
41 Og við það þagði hann. Og allur lýðurinn hrópaði og sagði: Mikill er sannleikurinn og máttugur umfram allt.
42 Þá sagði konungur við hann: ,,Spyrðu hvað þú vilt meira en í ritinu stendur, og munum vér gefa þér það, því að þú ert vitrastur fundinn. ok skalt þú sitja næst mér, ok skalt heita frændi minn.
43 Þá sagði hann við konung: ,,Minnstu heits þíns, sem þú hefir heitið að byggja Jerúsalem, daginn er þú komst til ríkis þíns.
44 Og að senda burt öll þau áhöld, sem tekin voru burt úr Jerúsalem, sem Kýrus hafði útskúfað, þegar hann hét því að eyða Babýlon og senda þau þangað aftur.
45 Þú hefur einnig heitið því að reisa musterið, sem Edómítar brenndu, þegar Júdea var lögð í auðn af Kaldeum.
46 Og nú, herra konungur, þetta er það sem ég krefst og ég þrá af þér, og þetta er höfðinglega frjálslyndi sem kemur frá þér. Þess vegna vil ég að þú standi við heitið, sem efnt er með þínum eigin munni. þú hefir heitið konungi himinsins.
47 Þá stóð Daríus konungur upp og kyssti hann og skrifaði bréf handa honum til allra gjaldkera, herforingja, herforingja og landstjóra, að þeir skyldu fara óhætt á leiðinni bæði með honum og öllum þeim, sem með honum fara til að byggja Jerúsalem. .
48 Hann skrifaði einnig bréf til herforingjanna, sem voru í Selósýríu og Feníku, og til þeirra í Líbanus, að þeir skyldu flytja sedrusvið frá Líbanus til Jerúsalem og byggja borgina með honum.
49 Ennfremur skrifaði hann öllum Gyðingum, sem fóru úr ríki hans til Gyðinga, um frelsi þeirra, að enginn herforingi, enginn höfðingi, hvorki liðsforingi né gjaldkeri skyldi ganga inn um dyr þeirra með valdi.
50 Og að allt landið, sem þeir halda, skyldi vera frjálst án skatts. og að Edómítar skyldu láta af hendi þorp Gyðinga, sem þeir höfðu þá.
51 Já, að árlega ætti að gefa tuttugu talentur til byggingar musterisins, þar til það var byggt.
52 Og aðrar tíu talentur árlega, til þess að halda brennifórnunum á altarinu daglega, eins og þeim var boðið að fórna sautján.
53 Og að allir þeir, sem fóru frá Babýlon til að byggja borgina, ættu að hafa frjálst frelsi, svo og þeir og afkomendur þeirra, og allir prestarnir, sem fóru burt.
54 Hann skrifaði einnig um. gjöldin og klæðnaður prestanna sem þeir þjóna í;
55 Og sömuleiðis skyldu levítanna veitt þeim til þess dags, sem húsið var fullgert og Jerúsalem byggð upp.
56 Og hann bauð að gefa öllum þeim sem vörðu borgina eftirlaun og laun.
57 Og hann sendi burt öll áhöld frá Babýlon, sem Kýrus hafði tekið frá. Og allt það, sem Kýrus hafði boðið, bauð hann einnig að gjöra það og sendur til Jerúsalem.
58 Þegar þessi ungi maður var farinn út, hóf hann andlit sitt til himins í átt til Jerúsalem og lofaði konung himinsins,
59 og sagði: Frá þér kemur sigurinn, frá þér kemur spekin, og þín er dýrðin, og ég er þjónn þinn.
60 Blessaður ert þú, sem hefur gefið mér visku, því að þér þakka ég, Drottinn feðra vorra.
61 Og svo tók hann bréfin, fór út og kom til Babýlon og sagði það öllum bræðrum sínum.
62 Og þeir lofuðu Guð feðra sinna, af því að hann hafði gefið þeim frelsi og frelsi
63 Til þess að fara upp og byggja Jerúsalem og musterið, sem honum er nefnt, og veisluðu þeir sjö daga með tónhöldum og gleði.

5. KAFLI

1 Eftir þetta voru aðalmenn ættkvíslanna útvaldir eftir ættkvíslum þeirra til að fara upp ásamt konum sínum, sonum og dætrum, ásamt þrælum sínum og ambáttum og fénaði þeirra.
2 Og Daríus sendi með þeim þúsund riddara, uns þeir höfðu flutt þá aftur til Jerúsalem á öruggan hátt, og með hljóðfæri töfur og flautur.
3 Og allir bræður þeirra léku sér, og hann lét þá fara upp með þeim.
4 Og þessi eru nöfn þeirra manna, sem fóru upp, eftir ættum þeirra meðal ættkvísla þeirra, eftir nokkrum höfðingjum þeirra.
5 Prestarnir, synir Píneesar Aronssonar: Jesús Jósedeksson, Sarajassonar, og Jóakím Sórobabelsson, Salatíelssonar, af ætt Davíðs, af ætt Fares, ættkvísl Júda;
6 Hann talaði viturlegar setningar frammi fyrir Daríusi Persakonungi á öðru ríkisári hans, í nísanmánuði, sem er fyrsti mánuðurinn.
7 Og þetta eru þeir af Gyðingum, sem fóru upp úr útlegðinni, þar sem þeir bjuggu sem útlendingar, sem Nabúkódónosor Babýloníukonungur hafði flutt til Babýlon.
8 Og þeir sneru aftur til Jerúsalem og til annarra hluta Gyðinga, hver til sinnar borgar, sem komu með Zorobabel, með Jesú, Nehemías og Sakarías og Reesaias, Enenius, Mardokeus. Beelsarus, Aspharasus, Reelius, Róimus og Baana, leiðsögumenn þeirra.
9 Tala þjóðarinnar og landstjóra þeirra, synir Fóros, tvö þúsund og hundrað sjötíu og tveir; synir Safat, fjögur hundruð sjötíu og tveir.
10 Synir Aresar, sjö hundruð fimmtíu og sex:
11 Synir Faats Móabs, tvö þúsund átta hundruð og tólf:
12 Synir Elams, þúsund tvö hundruð fimmtíu og fjögur: synir Satúls, níu hundruð fjörutíu og fimm: synir Corbe, sjö hundruð og fimm: synir Baní, sex hundruð fjörutíu og átta.
13 Synir Bebai, sex hundruð tuttugu og þrír: synir Sadas, þrjú þúsund tvö hundruð og tuttugu og tveir.
14 Synir Adónikams, sex hundruð sextíu og sjö: synir Bagoi, tvö þúsund sextíu og sex: synir Adíns, fjögur hundruð fimmtíu og fjögur.
15 Synir Ateresías, níutíu og tveir: synir Ceilans og Azetas sextíu og sjö: synir Asurans, fjögur hundruð þrjátíu og tveir.
16 Synir Ananías, hundrað og einn: synir Aroms, þrjátíu og tveir, og synir Bassa, þrjú hundruð og tuttugu og þrír: synir Azepúríts, hundrað og tveir.
17 Synir Meterusar, þrjú þúsund og fimm: synir Betlómons, hundrað tuttugu og þrír.
18 Þeir frá Netófa, fimmtíu og fimm, þeir frá Anatót, hundrað fimmtíu og átta, þeir frá Betsamos, fjörutíu og tveir.
19 Þeir frá Kirjatíaríus, tuttugu og fimm, þeir frá Kapíru og Berót, sjö hundruð fjörutíu og þrír, þeir frá Píru, sjö hundruð.
20 Þeir frá Chadias og Ammidoi, fjögur hundruð tuttugu og tveir, þeir frá Cirama og Gabdes, sex hundruð tuttugu og einn.
21 Þeir frá Macalon, hundrað tuttugu og tveir, þeir frá Betolius, fimmtíu og tveir: synir Nefís, hundrað fimmtíu og sex.
22 Synir Kalamólalusar og Onusar, sjö hundruð tuttugu og fimm: synir Jerekusar, tvö hundruð fjörutíu og fimm.
23 Synir Annasar, þrjú þúsund þrjú hundruð og þrjátíu.
24 Prestarnir: synir Jeddu, sonar Jesú, meðal sona Sanasíbs, níu hundruð sjötíu og tveir: synir Merúts, þúsund fimmtíu og tveir.
25 Synir Fasarons, þúsund fjörutíu og sjö, synir Karme, þúsund og sautján.

26 Levítarnir: synir Jesús, Kadmíel, Banúas og Súdía, sjötíu og fjórir.
27 Söngvararnir heilögu: synir Asafs, hundrað tuttugu og átta.
28 Dyraverðirnir: synir Salums, synir Jatals, synir Talmons, synir Dacobi, synir Teta, synir Sama, samtals hundrað þrjátíu og níu.
29 Þjónar musterisins: synir Esaú, synir Asífu, synir Tabaoth, synir Ceras, synir Sud, synir Phaleas, synir Labana, synir Graba,
30 Synir Acua, synir Uta, synir Cetab, synir Agaba, synir Subai, synir Anan, synir Cathua, synir Gedds,
31 Synir Airusar, synir Daisans, synir Nóebu, synir Chaseba, synir Gasera, synir Asíu, synir Píneesar, synir Azare, synir Bastai, synir Asana. , synir Meaní, synir Nafísí, synir Akubs, synir Akífu, synir Assúrs, synir Farakíms, synir Basalóts,
32 Synir Meeda, synir Kúta, synir Charea, synir Karkusar, synir Aserers, synir Thomoi, synir Nasith, synir Atífu.
33 Synir þjóna Salómons: synir Asafíons, synir Faríru, synir Jeelí, synir Lósons, synir Ísraels, synir Safetar,
34 Synir Hagia, synir Pharacaret, synir Sabi, synir Sarothie, sonu Masias, synir Gars, synir Addusar, synir Suba, synir Apherra, synir Barodis. , synir Sabats, synir Allom.
35 Allir þjónar musterisins og synir þjóna Salómons voru þrjú hundruð sjötíu og tveir.
36 Þessir komu upp frá Thermelet og Thelersas, Karaathalar fyrir þá og Aalar.
37 Hvorki gátu þeir sagt ættir sínar né bústofn, hvernig þeir voru af Ísrael: synir Ladans, sonar bans, sonu Nekódans, sex hundruð fimmtíu og tveir.
38 Og af þeim prestum, sem rændu prestaembættinu og fundust ekki: synir Obdíu, synir Akkos, synir Addusar, er átti Augíu eina af dætrum Barselusar og var kennd við nafn hans.
39 Og þegar leitað var að lýsingu á ætt þessara manna í skránni, en hún fannst ekki, voru þeir teknir frá því að gegna embætti prestdæmisins.
40 Því að við þá sögðu Nehemías og Ataría, að þeir ættu ekki að hafa hlutdeild í hinum heilögu hlutum, fyrr en æðsti prestur, klæddur kenningum og sannleika, reis upp.
41 Og af Ísrael, af þeim tólf ára og þaðan af eldri, voru þeir allir fjörutíu þúsund talsins, auk þræla og ambátta tvö þúsund þrjú hundruð og sextíu.
42 Þrælar þeirra og ambáttir voru sjö þúsund þrjú hundruð og fjörutíu og sjö: söngvararnir og söngkonurnar tvö hundruð fjörutíu og fimm.
43 Fjögur hundruð þrjátíu og fimm úlfalda, sjö þúsund þrjátíu og sex hesta, tvö hundruð fjörutíu og fimm múldýr, fimm þúsund fimm hundruð tuttugu og fimm skepnur sem notaðar voru við okið.
44Og nokkrir af ætthöfðingjum sínum, þegar þeir komu í musteri Guðs, sem er í Jerúsalem, hétu því að endurreisa húsið á sínum stað eftir getu.
45 Og til að gefa í hinn heilaga verkasjóð þúsund pund af gulli, fimm þúsund silfurs og hundrað prestsklæði.
46 Svo bjuggu prestarnir og levítarnir og fólkið í Jerúsalem og á landinu, söngvararnir og burðarverðirnir. og allur Ísrael í þorpum sínum.
47 En þegar sjöundi mánuðurinn var í nánd, og Ísraelsmenn voru hver á sínum stað, komu þeir allir í einu samþykki inn á opinn stað fyrsta hliðsins, sem er í austur.
48 Þá stóð upp Jesús Jósedeksson og bræður hans, prestarnir, og Zorobabel Salatíelsson og bræður hans, og gjörðu altari Ísraels Guðs,
49 Að færa brennifórnir á því, eins og kveðið er á um í bók Móse, Guðsmanns.
50 Og til þeirra söfnuðust saman af öðrum þjóðum landsins, og þeir reistu altarið á hans eigin stað, vegna þess að allar þjóðir landsins voru í fjandskap við þá og kúguðu þær. Og þeir færðu sláturfórnir eftir tíma og brennifórnir Drottni bæði morguns og kvölds.
51 Þeir héldu einnig tjaldbúðahátíðina, eins og lögmálið er fyrirskipað, og færðu daglega fórnir, eftir því sem við á.
52 Og eftir það, hinar sífelldu fórnir og fórn hvíldardaganna, nýtunglanna og allra helgra hátíða.
53 Og allir þeir, sem gjört höfðu Guði heit, tóku að færa Guði fórnir frá fyrsta degi sjöunda mánaðar, þó að musteri Drottins væri enn ekki reist.
54 Og þeir gáfu múrarunum og smiðunum peninga, kjöt og drykk með glaðværð.
55 Og þeim frá Sídon og Týrusi gáfu þeir vagna, til þess að þeir skyldu færa sedrusvið frá Líbanus, sem flytja skyldi á flotum til hafnargarðsins Joppe, eins og Kýrus Persakonungur hafði boðið þeim.
56 Og á öðru ári og öðrum mánuði eftir að hann kom í musteri Guðs í Jerúsalem hófu Sórobabel Salatíelsson, og Jesús Jósedeksson, og bræður þeirra, og prestarnir og levítarnir og allir þeir, sem voru. komdu til Jerúsalem úr útlegðinni.
57 Og þeir lögðu grunninn að musteri Guðs á fyrsta degi annars mánaðar, á öðru ári eftir að þeir komu til Gyðinga og Jerúsalem.
58 Og þeir settu levítana frá tvítugsaldri yfir verk Drottins. Þá stóð upp Jesús, synir hans og bræður, og Kadmíel bróðir hans og synir Madíabúns, ásamt sonum Jóda Eljadúnssonar, ásamt sonum þeirra og bræðrum, allir levítar, sem skipuðu samsvörun í verkinu. vinna að framgangi verkanna í húsi Guðs. Svo reistu verkamennirnir musteri Drottins.
59 Og prestarnir stóðu í klæðum sínum með hljóðfæri og lúðra. og levítarnir, synir Asafs, áttu skámbur,
60 Syngið þakkarsöng og lofsöng um Drottin, eins og Davíð Ísraelskonungur hafði fyrirskipað.
61 Og þeir sungu hárri röddu söngva til lofs Drottni, því að miskunn hans og dýrð er að eilífu í öllum Ísrael.
62 Og allur lýðurinn blés í lúðra og hrópaði hárri röddu og söng þakkarsöng til Drottins fyrir að reisa hús Drottins.
63 Og af prestum og levítum og af ætthöfðingjum þeirra komu fornmenn, sem höfðu séð hið fyrra húsið, að byggingu þess með gráti og miklum gráti.
64 En margir með lúðra og gleði hrópuðu hárri röddu,
65 Til þess að lúðrarnir heyrðust ekki vegna gráts fólksins, en mannfjöldinn hljómaði undursamlega, svo að það heyrðist í fjarska.
66 Þegar óvinir Júdaættkvíslar og Benjamíns heyrðu það, komust þeir að því hvað þessi lúðrahljóð ætti að þýða.
67 Og þeir sáu, að þeir, sem herleiddir voru, byggðu musteri Drottins, Guðs Ísraels.
68 Þeir fóru þá til Sóróbabels og Jesú og til ætthöfðingjanna og sögðu við þá: "Vér munum byggja með yður."
69 Því að við hlýðum Drottni yðar, eins og þér, og fórnum honum fórnir frá dögum Asbazaret Assýríukonungs, sem leiddi okkur hingað.
70 Þá sögðu Zorobabel og Jesús og ætthöfðingjar Ísraels við þá: "Það er ekki okkar og yðar að reisa saman hús Drottni Guði vorum."
71 Við einir munum byggja Drottni Ísraels, eins og Kýrus Persakonungur hefur boðið okkur.
72 En þjóðir landsins, sem lágu þungt á íbúum Júdeu, og héldu þeim þröngt, hindraðu byggingu þeirra.
73. Og með leynilegum ráðum sínum og vinsælum fortölum og ærslum hindruðu þeir byggingu hússins allan þann tíma, sem Kýrus konungur lifði, svo að þeim var bannað að byggja í tvö ár, allt þar til Daríus ríkti.

6. KAFLI

1 En á öðru ríkisári Daríusar Aggeusar og Sakaríasar Addóssonar spáðu spámönnunum fyrir Gyðingum í Gyðingum og Jerúsalem í nafni Drottins, Guðs Ísraels, sem yfir þeim var.
2 Þá stóðu upp Zorobabel Salatíelsson og Jesús Jósedeksson og tóku að byggja hús Drottins í Jerúsalem, þar sem spámenn Drottins voru með þeim og hjálpuðu þeim.
3 Á sama tíma kom til þeirra Sisinnes, landstjóri Sýrlands og Feníku, ásamt Satrabúsanes og félögum hans og sagði við þá:
4 Eftir hvers ráðningu byggið þér þetta hús og þetta þak og framkvæmið allt annað? og hverjir eru verkamennirnir, sem þetta framkvæma?
5 Samt sem áður fengu öldungar Gyðinga náð, af því að Drottinn hafði vitjað útleiðinganna.
6 Og þeim var ekki hindrað í að byggja, fyrr en Daríusi var gefið til kynna um þá og svar fengið.
7 Afrit bréfanna, sem Sisinnes, landstjóri í Sýrlandi og Feníku og Satrabúsanes, ásamt félögum þeirra, höfðingjum í Sýrlandi og Feníku, skrifaði og sendi Daríusi. Til Daríusar konungs, kveðja:
8 Látið allt vitað fyrir herra vorum konungi, er við komum inn í Júdeuland og komum inn í borgina Jerúsalem, fundum vér í borginni Jerúsalem fornmenn Gyðinga, sem voru í útlegðinni.
9 Byggðu Drottni hús, stórt og nýtt, úr höggnum og dýrum steinum og timbrið sem þegar er lagt á veggina.
10 Og þessi verk eru unnin með miklum hraða, og verkið gengur farsællega fram í höndum þeirra, og með allri dýrð og kostgæfni er það unnið.
11 Þá spurðum vér þessa öldunga og sögðum: "Með hvers boðorði byggið þér þetta hús og leggið grundvöll þessara verka?
12 Til þess að við gætum gefið þér þekkingu með skrifum, kröfðum vér því af þeim, sem voru helstu gjörendurnir, og kröfðumst af þeim nöfn helstu manna þeirra.
13 Þeir svöruðu okkur því: Vér erum þjónar Drottins, sem skapaði himin og jörð.
14 Og þetta hús var byggt fyrir mörgum árum síðan af Ísraelskonungi, miklum og sterkum, og var fullgert.
15 En þegar feður vorir reiddu Guð til reiði og syndguðu gegn Drottni Ísraels, sem er á himnum, þá gaf hann þá í vald Nabúkódonosors, konungs í Babýlon, Kaldea.
16 Hann braut húsið niður og brenndi það og flutti lýðinn til Babýlonar.
17 En fyrsta árið, sem Kýrus konungur ríkti yfir landi Babýlon, skrifaði Kýrus konungur að byggja þetta hús.
18 Og hin helgu áhöld af gulli og silfri, sem Nabúkódónósór hafði flutt út úr húsinu í Jerúsalem og sett þau í musteri sínu, sem Kýrus konungur leiddi aftur út úr musterinu í Babýlon, og voru afhent þeim Zorobabel og Sanabassarus höfðingja,
19 Með boðorði, að hann skyldi flytja í burtu sömu áhöld og setja þau í musterið í Jerúsalem. og að musteri Drottins skyldi reist í hans stað.
20 Síðan kom hinn sami Sanabassarus hingað og lagði grunninn að musteri Drottins í Jerúsalem. og frá þeim tíma þar til þetta er enn bygging, er henni ekki enn lokið.
21 Nú, ef konungi þykir gott, þá skal leita í heimildum Kýrusar konungs.
22 Og ef í ljós kemur, að bygging húss Drottins í Jerúsalem hefur verið framkvæmd með samþykki Kýrusar konungs, og ef herra vor konungur er svo hugur, þá láti hann tákna okkur það.
23 Þá bauð Daríus konungi að leita meðal heimilda í Babýlon, og í Ekbatane höllinni, sem er í Medíulandi, fannst rúlla, þar sem þetta var skráð.
24 Á fyrsta ríkisári Kýrusar bauð Kýrus konungur að reisa skyldi aftur hús Drottins í Jerúsalem, þar sem þeir færa fórnir með stöðugum eldi.
25 Hann skal vera sextíu álnir á hæð og sextíu álnir á breidd, og þrjár raðir af höggnum steinum og eina röð af nýjum viði í því landi. og kostnaðinn af því, sem af húsi Kýrusar konungs skal gefa.
26 Og að hin heilögu áhöld í musteri Drottins, bæði af gulli og silfri, sem Nabúkódónosór tók út úr húsinu í Jerúsalem og flutti til Babýlon, skyldu sett aftur í húsið í Jerúsalem og sett á þann stað, þar sem þeir voru áður.
27 Og hann bauð einnig að Sisinnes, landstjóri Sýrlands og Feníku, og Sathrabúzanes og félagar þeirra og þeir, sem skipaðir voru höfðingjar í Sýrlandi og Feníku, skyldu gæta þess að blanda sér ekki í staðinn, heldur þola Zorobabel, þjón lýðveldisins. Drottinn og landstjóri Júdeu og öldungar Gyðinga til að byggja hús Drottins á þeim stað.
28 Ég hef einnig boðið að endurbyggja það heilt. og að þeir sjái kostgæflega um að hjálpa þeim, sem eru í haldi Gyðinga, uns hús Drottins verður fullgert.
29 Og af skattinum frá Selósýríu og Föníku skal gefa þessum mönnum vandlega skammt til fórna Drottins, það er að segja til Sóróbabels landstjóra, fyrir uxa, hrúta og lömb.
30 Og einnig korn, salt, vín og olía, og það stöðugt á hverju ári, án frekari spurninga, eins og prestarnir, sem eru í Jerúsalem, munu gefa til kynna að þeir skuli eyða daglega.
31 Til þess að færa megi hinum hæsta Guði fórnir fyrir konung og börn hans, og þeir megi biðja fyrir lífi sínu.
32 Og hann bauð að hvern þann sem brjóti af sér, já, eða gerði lítið úr einhverju, sem áður var talað eða ritað, skyldi taka tré úr hans eigin húsi og hengja hann á það og taka allan eigur hans handa konungi.
33 Því Drottinn, hvers nafns þar er ákallað, gjöreyði með öllu hvern konung og þjóð, sem réttir út hönd sína til að hindra eða ógna húsi Drottins í Jerúsalem.
34 Ég, Daríus konungur, hef fyrirskipað að samkvæmt þessu verði gert af kostgæfni.

7. KAFLI

1 Síðan Sísinn, landstjóri í Celósýríu og Feníku og Satrabúsanes, ásamt félögum þeirra, sem fara eftir boðorðum Daríusar konungs,
2 Hafði mjög umsjón með heilögu verkunum og aðstoðaði fornmenn Gyðinga og musterisstjóra.
3 Og þannig dafnaði hin heilögu verk, þegar spámennirnir Aggeus og Sakarías spáðu.
4 Og þeir luku þessu með boði Drottins, Guðs Ísraels, og með samþykki Kýrusar, Daríusar og Artexerxesar, Persakonunga.
5 Og þannig var hið helga hús fullgert á tuttugasta og þremur degi adar mánaðar, á sjötta ríkisári Daríusar Persakonungs.
6 Og Ísraelsmenn, prestarnir og levítarnir og aðrir herleiddir, sem bættust við þá, gjörðu eins og ritað er í Mósebók.
7 Og til vígslu musteri Drottins færðu þeir hundrað nautum og tvö hundruð hrútum, fjögur hundruð lömb.
8 Og tólf hafra til syndar alls Ísraels, eftir tölu ættstofna Ísraels.
9 Og prestarnir og levítarnir stóðu, skreyttir í klæðum sínum, eftir ættum sínum, í þjónustu Drottins, Guðs Ísraels, samkvæmt Mósebók, og dyraverðirnir við hvert hlið.
10 Og Ísraelsmenn, sem voru herleiddir, héldu páska fjórtánda dag hins fyrsta mánaðar, eftir að prestarnir og levítarnir voru helgaðir.
11 Þeir, sem herleiddir voru, voru ekki allir helgaðir saman, heldur voru levítarnir allir helgaðir saman.

12 Og þeir færðu páskana fyrir alla þá, sem herleiddir voru, og bræðrum sínum, prestunum, og sjálfum sér.
13 Og Ísraelsmenn, sem komust úr herleiðingunni, átu, allir þeir, sem aðskilið höfðu sig frá svívirðingum landslýðsins, og leituðu Drottins.
14 Og þeir héldu hátíð ósýrðra brauða í sjö daga og glöddust frammi fyrir Drottni,
15 Því að hann hafði snúið ráðum Assýríukonungs til þeirra til að styrkja hendur þeirra í verkum Drottins, Guðs Ísraels.

8. KAFLI

1 Og eftir þetta, þegar Artexerxes, konungur Persa, ríkti, kom Esdras Sarajasson, sonar Esería, sonar Helkía, sonar Salums,
2 Sonur Saddúks, sonar Akítobs, sonar Amaríasar, sonar Ezias, sonar Meremoth, sonar Saraja, sonar Savíasar, sonar Boccas, sonar Abísum, sonar Pínees. , sonur Eleasars, sonar Arons æðsta prests.
3 Þessi Esdras fór upp frá Babýlon, sem fræðimaður, og var mjög reiðubúinn í lögmáli Móse, sem gefið var af Guði Ísraels.
4 Og konungur heiðraði hann, því að hann fann náð í augum hans í öllum beiðnum hans.
5 Með honum fóru og nokkrir af Ísraelsmönnum, af presti levítanna, af hinum heilögu söngvurum, dyravörðum og musterisþjónum, til Jerúsalem,
6 Á sjöunda ríkisári Artexerxesar, í fimmta mánuðinum, var þetta sjöunda ríkisár konungs. Því að þeir fóru frá Babýlon á fyrsta degi hins fyrsta mánaðar og komu til Jerúsalem, samkvæmt þeirri farsælu ferð, sem Drottinn hafði gefið þeim.
7 Því að Esdras hafði mjög mikla kunnáttu, svo að hann sleppti engu af lögum og boðorðum Drottins, heldur kenndi öllum Ísrael lög og dóma.
8 Afritið af umboðinu, sem skrifað var frá Artexerxesi konungi, og kom til Esdras prests og lesanda lögmáls Drottins, er þetta sem fylgir.
9 Artexerxes konungur sendir Esdras presti og lesanda lögmáls Drottins kveðju:
10 Eftir að hafa ákveðið að sýna miskunnsemi, hef ég gefið fyrirmæli um að þeir af þjóð Gyðinga og presta og levíta, sem eru í ríki okkar, sem viljugir og fúsir eru, skuli fara með þér til Jerúsalem.
11 Því skulu allir, sem hug hafa á því, fara með þér, eins og mér og sjö vinum mínum, ráðgjöfunum, hefur þótt gott.
12 Til þess að þeir geti litið á málefni Júdeu og Jerúsalem, í samræmi við það sem er í lögmáli Drottins.
13 Og flytjið Drottni Ísraels gjafir til Jerúsalem, sem ég og vinir mínir höfum heitið, og allt gullið og silfrið, sem er að finna í Babýlon-landi, til Drottins í Jerúsalem.
14 Samt því sem fólkinu hefur gefið til musteri Drottins Guðs þeirra í Jerúsalem, svo að safna megi silfri og gulli fyrir naut, hrúta og lömb og tilheyrandi.
15 Til þess að þeir megi færa Drottni fórnir á altari Drottins Guðs síns, sem er í Jerúsalem.
16 Og hvað sem þú og bræður þínir gjörið við silfrið og gullið, það skuluð þér gjöra samkvæmt vilja Guðs þíns.
17 Og hin helgu áhöld Drottins, sem þér eru gefin til notkunar í musteri Guðs þíns, sem er í Jerúsalem, skalt þú setja frammi fyrir Guði þínum í Jerúsalem.
18 Og hvers sem þú munt minnast til að nota musteri Guðs þíns, það skalt þú gefa úr fjárhirslu konungs.
19 Og ég, Artexerxes konungur, hef einnig boðið fjársjóðsvörðum í Sýrlandi og Feníku, að allt sem Esdras prestur og lesandi lögmáls hins hæsta Guðs sendir eftir, skuli gefa honum það með skjótum hætti.
20 Samanlagt hundrað talentur silfurs, eins og hveiti til hundrað kors, og hundrað vínstykki og annað í gnægð.
21 Allt verði framkvæmt samkvæmt lögmáli Guðs af kostgæfni fyrir hinum hæsta Guði, svo að reiði komi ekki yfir ríki konungs og sona hans.
22 Ég býð yður líka, að þér krefjist ekki skatts né nokkurs annars álagningar af neinum prestum eða levítum, eða heilögum söngvurum, eða burðarvörðum eða musterisþjónum eða af neinum þeim, sem hafa athafnir í þessu musteri, og að enginn hafi vald til að leggja neitt á þá.
23 Og þú, Esdras, samkvæmt visku Guðs, skipaðu dómara og dómara, til þess að þeir megi dæma í öllu Sýrlandi og Föníku alla þá sem þekkja lögmál Guðs þíns. og þá sem ekki vita skalt þú kenna.
24 Og hver sem brýtur lög Guðs þíns og konungs, skal refsað af kostgæfni, hvort sem það er með dauða eða annarri refsingu, með peningum eða fangelsi.
25 Þá sagði Esdras fræðimaður: Lofaður sé hinn eini Drottinn, Guð feðra minna, sem lagði þetta í hjarta konungs til þess að vegsama hús hans, sem er í Jerúsalem.
26 Og hefir heiðrað mig í augum konungs og ráðgjafa hans og alla vini hans og aðalsmenn.
27 Þess vegna var ég uppörvaður með hjálp Drottins Guðs míns og safnaði saman Ísraelsmönnum til að fara með mér.
28 Og þessir eru höfðingjarnir eftir ættum þeirra og nokkrir tignarmenn, sem fóru með mér frá Babýlon á stjórnartíð Artexerxesar konungs:
29 Af niðjum Píneesar: Gerson, af Ítamars sonum Gamael, af niðjum Davíðs, Lettus Sekeníasson.
30 Af sonum Peres: Sakaría; og með honum voru taldir hundrað og fimmtíu menn.
31 Af sonum Pahat Móabs: Elíaónías Serajasonar og með honum tvö hundruð manna.
32 Af niðjum Sathoe: Sekenías Jeselusssonar, og með honum þrjú hundruð manna, af Adíns sonum Óbet Jónatansson og með honum tvö hundruð og fimmtíu menn.
33 Af sonum Elams: Jósías Gotólíuson og með honum sjötíu menn:
34 Af niðjum Safatíasar: Saraja Míkaelsson og með honum sextíu menn.
35 Af sonum Jóabs: Abadía Jeselussson og með honum tvö hundruð og tólf menn.
36 Af sonum Baníds: Assalímót Jósafíason og með honum hundrað og sextíu menn.
37 Af sonum Babí: Sakaría Bebaisson og með honum tuttugu og átta menn.
38 Af Astats sonum: Jóhannes Acatansson, og með honum hundrað og tíu menn.
39 Af sonum Adónikams hins síðasta, og þessi eru nöfn þeirra: Elífalet, Jewel og Samaía og með þeim sjötíu menn:
40 Af niðjum Bagó: Utí, sonur Ístalkúrusar, og með honum sjötíu menn.
41 Og þessum safnaði ég saman að ánni sem heitir Theras, þar sem vér tjölduðum í þrjá daga, og síðan skoðaði ég þau.
42 En er ég hafði fundið þar engan af prestunum og levítunum,
43 Þá sendi ég til Eleasar, Iduel og Masman,
44 Og Alnatan, Mamaías, Jóríbas, Natan, Eunatan, Sakarías og Mósóllamon, helstu menn og lærðir.
45 Og ég bauð þeim að fara til Sadeusar höfuðsmanns, sem var í fjárhirslunni.
46 Og bauð þeim að tala við Daddeus og bræður hans og við fjárhirsluna á þeim stað að senda okkur menn sem gætu gegnt embætti presta í húsi Drottins.
47 Og með hinni voldugu hendi Drottins vors færðu þeir til okkar kunnáttumenn af sonum Mólí Levíssonar, Ísraelssonar, Asebebíu og sonu hans og bræður hans, sem voru átján.
48 Og Asebia og Annus og Osaias bróðir hans, af sonum Channuneusar og sonu þeirra, voru tuttugu menn.

49 Og af musterisþjónum, sem Davíð hafði skipað, og helstu mönnum til að þjóna levítunum, musterisþjónum tvö hundruð og tuttugu, en nöfn þeirra voru birt.
50 Og þar hét ég ungu mönnunum föstu frammi fyrir Drottni vorum, að óska eftir farsælri ferð bæði fyrir okkur og þá, sem með okkur voru, fyrir börn okkar og fyrir fénaðinn.
51 Því að ég skammaðist mín fyrir að biðja konungsgöngumenn og riddara og fara fram til varnar gegn andstæðingum vorum.
52 Því að við höfðum sagt við konunginn, að kraftur Drottins Guðs vors ætti að vera hjá þeim, sem hans leita, til að styðja þá á allan hátt.
53 Og aftur báðum við Drottin okkar að því er snerta þessa hluti og fundum hann okkur velviljaðan.
54 Þá skildi ég tólf af æðstu prestanna, Esebría og Assanía, og tíu menn af bræðrum þeirra með þeim.
55 Og ég vó þeim gullið, silfrið og heilög áhöld húss Drottins vors, sem konungur og ráð hans, höfðingjar og allur Ísrael höfðu gefið.
56 Og er ég hafði vegið það, gaf ég þeim sex hundruð og fimmtíu talentur silfurs og hundrað talentur silfurker og hundrað talentur gulls,
57 Og tuttugu gullker og tólf ílát af eiri, af fínum eiri, glitrandi sem gull.
58 Og ég sagði við þá: Bæði eruð þér heilög Drottni og áhöldin eru heilög, og gullið og silfrið er heit til Drottins, Drottins feðra vorra.
59 Vakið og varðveitið þá, uns þér framselið þá prestahöfðingjunum og levítunum og æðstu mönnum Ísraelsætta, í Jerúsalem, í herbergi húss Guðs vors.
60 Þá fluttu prestarnir og levítarnir, sem tekið höfðu við silfrinu, gullinu og áhöldunum, það til Jerúsalem í musteri Drottins.
61 Og frá ánni Theras lögðum við af stað tólfta dag fyrsta mánaðar og komum til Jerúsalem fyrir kraftmikla hönd Drottins vors, sem með okkur var, og frá upphafi ferðar okkar frelsaði Drottinn okkur frá öllum óvinum, og svo við komum til Jerúsalem.
62 Og er vér höfðum verið þar þrjá daga, var gullið og silfrið, sem vegið var, afhent í húsi Drottins vors á fjórða degi Marmót presti Íríssyni.
63 Og með honum var Eleasar Píneessson, og með þeim Jósabad, sonur Jesú, og Moët, sonur Sabban, levítar.
64 Og allur þungi þeirra var skráður á sömu stundu.
65 Og þeir, sem komnir voru úr útlegðinni, færðu Drottni, Guði Ísraels, fórn, tólf uxa fyrir allan Ísrael, sextíu og sextán hrúta,
66 Sextíu og tólf lömb, hafra í heillafórn, tólf; allar til fórnar Drottni.
67 Og þeir gáfu boðorð konungs ráðsmönnum konungs og landstjóra í Celosýríu og Föníku. og þeir heiðruðu fólkið og musteri Guðs.
68 Þegar þetta var gert, komu höfðingjarnir til mín og sögðu:
69 Ísraelsþjóðin, höfðingjarnir, prestarnir og levítarnir, hafa ekki fjarlægt frá sér hið ókunnuga fólk í landinu, né óhreinindi heiðingjanna, til dæmis, Kanaaníta, Hetíta, Feresíta, Jebúsíta og Móabíta, Egyptar og Edómítar.
70 Því að bæði þeir og synir þeirra hafa gengið í hjónaband með dætrum sínum, og hið heilaga sæði blandast ókunnu fólki í landinu. og frá upphafi þessa máls hafa höfðingjar og stórmenn verið hlutdeildarmenn í þessari misgjörð.
71 Og jafnskjótt og ég heyrði þetta, reif ég klæði mín og heilaga klæði, og reif hárið af höfði mínu og skeggi og settist niður dapur og mjög þungur.
72 Þá söfnuðust til mín allir þeir, sem þá hrærðust af orði Drottins, Guðs Ísraels, meðan ég harmaði misgjörðina, en ég sat kyrr fullur af þunglyndi allt til kvöldfórnar.
73 Þá rís ég upp af föstu með klæði mín og heilaga klæði rifin, og beygði kné og rétti út hendur mínar til Drottins,
74 Ég sagði: Drottinn, ég skammast mín og skammast mín fyrir augliti þínu.
75 Því að syndir okkar eru margfaldar yfir höfuð okkar og áfræði okkar hefur náð upp til himna.
76 Því að frá dögum feðra vorra höfum vér verið og erum í mikilli synd, allt til þessa dags.
77 Og vegna synda vorra og feðra vorra vorum vér ásamt bræðrum vorum og konungum okkar og prestum framseldir konungum jarðarinnar, sverði og útlegð og til bráðs með skömm, allt til þessa dags.
78 Og nú hefur að nokkru leyti verið sýnd okkur miskunn frá þér, ó Drottinn, að skilið yrði eftir okkur rót og nafn á stað helgidóms þíns.
79 Og til að uppgötva okkur ljós í húsi Drottins Guðs vors og gefa okkur mat á ánauðartímanum.
80 Já, þegar við vorum í ánauð, vorum við ekki yfirgefin af Drottni vorum; en hann gjörði oss náðuga frammi fyrir Persakonungum, svo að þeir gáfu oss mat.
81 Já, og heiðruðu musteri Drottins vors og reistu upp hina eyðilegu Síon, að þeir hafa gefið okkur örugga dvöl í Gyðingum og Jerúsalem.
82 Og nú, ó Drottinn, hvað eigum við að segja, með þetta? Því að vér höfum brotið boð þín, sem þú gafst með hendi þjóna þinna, spámannanna, er þú sagðir:
83 Að landið, sem þér komist inn í til að taka til eignar, er land sem er saurgað af mengun útlendinga í landinu, og þeir hafa fyllt það óhreinleika sínum.
84 Þess vegna skuluð þér nú ekki tengja dætur yðar við sonum þeirra, né taka dætur þeirra til sona yðar.
85 Enn fremur skuluð þér aldrei leitast við að hafa frið við þá, svo að þér megið vera sterkir og eta góða hluti landsins, og til þess að þú getir látið arfleifð landsins eftir börnum yðar að eilífu.
86 Og allt, sem komið er, er okkur gert vegna illra verka okkar og stórra synda. því að þú, Drottinn, gerðir syndir vorar ljósar,
87 Og gaf okkur slíka rót, en vér höfum snúið aftur til baka til að brjóta lögmál þitt og blanda okkur í óhreinleika þjóðanna í landinu.
88 Gætir þú ekki reitt okkur til að tortíma okkur, þar til þú hefðir hvorki skilið eftir okkur rót, sæði né nafn?
89 Drottinn Ísraels, þú ert sannur, því að vér erum eftir rót í dag.
90 Sjá, nú erum vér frammi fyrir þér í misgjörðum vorum, því að við getum ekki lengur staðið frammi fyrir þér vegna þessa.
91 Og er Esdras í bæn sinni játaði, grátandi og lá flatur á jörðinni fyrir framan musterið, safnaðist til hans frá Jerúsalem mjög mikill fjöldi karla og kvenna og barna, því að mikill grátur var meðal mannfjöldans.
92 Þá kallaði Jekonías Jeelússson, einn af Ísraelsmönnum, og sagði: "Esdras, vér höfum syndgað gegn Drottni Guði, vér höfum gifst útlendum konum af þjóðum landsins, og nú er allur Ísrael á lofti. .
93 Við skulum sverja Drottni eið, að vér skulum skilja burt allar konur okkar, sem vér höfum tekið af heiðingjum, ásamt börnum þeirra,
94 Eins og þú hefur fyrirskipað og allir sem hlýða lögmáli Drottins.
95 Stattu upp og afplástu, því að þér kemur þetta mál til, og vér munum vera með þér.

96 Þá reis Esdras upp og sór eið af prestshöfðingjum og levítum alls Ísraels að gjöra eftir þessu. ok svá sverja þeir.

9. KAFLI

1Þá stóð Esdras upp úr forgarðinum í musterinu og gekk inn í herbergi Jóanans Eljasíbssonar.
2 Og dvaldi þar og át ekki kjöt né drakk vatn, syrgði miklar misgjörðir mannfjöldans.
3 Og það var boðað í öllum Gyðingum og Jerúsalem til allra þeirra, sem herleiddir voru, að þeir skyldu safnast saman í Jerúsalem.
4 Og að hver sá, sem ekki hittist þar innan tveggja eða þriggja daga, eftir því sem öldungarnir, sem völdu stjórnina, ákváðu, skyldi gripa fénað þeirra til notkunar í musterinu og hann rekinn burt frá þeim, sem voru herleiddir.
5 Og á þremur dögum söfnuðust allir af Júdaættkvísl og Benjamín saman í Jerúsalem á tuttugasta degi hins níunda mánaðar.
6 Og allur mannfjöldinn sat skjálfandi í hinum breiða forgarði musterisins vegna veðurs sem nú er.
7 Þá reis Esdras upp og sagði við þá: „Þér hafið brotið lögmálið með því að giftast útlendum konum, til þess að auka syndir Ísraels.
8 Og nú með því að játa, gefðu Drottni, Guði feðra vorra, dýrð,
9 Og gjörið vilja hans og aðskiljið yður frá heiðingjum landsins og útlendum konum.
10 Þá hrópaði allur mannfjöldinn og sagði hárri röddu: Eins og þú hefur talað, svo munum vér gjöra.
11 En þar sem fólkið er margt og veður er vont, svo að vér getum ekki staðist utan, og þetta er ekki verk af einum eða tveimur dögum, þar sem synd okkar í þessu er útbreidd.
12 Fyrir því láti höfðingjar mannfjöldans dveljast og allir bústaðir vorir, sem eiga útlendar konur, komi á tilteknum tíma,
13 Og með þeim höfðingjar og dómarar alls staðar, uns vér snúum frá oss reiði Drottins vegna þessa.
14Þá tóku Jónatan Asaelsson og Ezekías Theocanussson þetta mál á sig, og Mosollam, Levis og Sabbatheus hjálpuðu þeim.
15 Og þeir, sem herleiddir voru, gjörðu eftir öllu þessu.
16 Þá valdi Esdras prestur til sín helstu menn af ættum þeirra, allir að nafni, og á fyrsta degi tíunda mánaðarins sátu þeir saman til að athuga málið.
17Þannig var mál þeirra, sem geymdu framandi konur, bundið enda á fyrsta dag hins fyrsta mánaðar.
18 Og af þeim prestum, sem saman komu og áttu ókunnugar konur, fundust:
19 af sonum Jesú Jósedekssonar og bræðrum hans; Matthelas og Eleasar og Jóríbus og Jóadanus.
20 Og þeir gáfu hendur sínar til þess að skilja konur sínar frá og færa hrúta til að sætta sig við villur sínar.
21 Og af sonum Emmers: Ananías, Zabdeus, Eanes, Sameius, Hiereel og Asaría.
22 Og af sonum Faísúrs: Elionas, Massias Ísrael, og Nathanael, og Ocidelus og Talsas.
23 Og af levítunum: Jósabad, Semis, og Kólíus, sem kallaður var Kalítas, og Paþeus, og Júdas og Jónas.
24 Af hinum heilögu söngvurum; Eleasurus, Bacchurus.
25 Af burðarvörðunum; Sallumus og Tolbanes.
26 Af Ísraelsmönnum, af Fóros sonum; Hiermas, Eddias, Melkías, Maelus, Eleasar, Asíbias og Baanias.
27 Af sonum Ela: Matthanías, Sakarías og Hieríelos og Hieremót og Aedías.
28 Og af niðjum Samóts: Eljadas, Elisimus, Otónías, Jarímót, Sabatus og Sardeus.
29 Af sonum Babai: Jóhannes, Ananías, Jósabad og Amateis.
30 Af niðjum Máni: Olamus, Mamuchus, Jedeus, Jasubus, Jasael og Hieremot.
31 Og af sonum Addí: Naathus og Moosias, Lacunus og Naidus og Mathanias og Sesthel, Balnuus og Manasseas.
32 Og af Annas sonum: Elionas og Aseas, og Melchias, og Sabbeus og Simon Chosameus.
33 Og af sonum Asoms: Altaneus, Matthías, Baanaja, Elífalet, Manasse og Semeí.
34 Og af Maaní sonum: Jeremías, Momdís, Ómaerus, Júel, Mabdaí og Pelías og Anos, Karabasion og Enasíbus og Mamnitanaímus, Elíasis, Bannus, Elíalí, Samís, Selemías, Natanías, og af niðjum Ozora; Sesis, Esril, Azaelus, Samatus, Sambís, Jósefus.
35 Og af Etma sonum: Mazitias, Zabadaias, Edes, Juel, Banaias.
36 Allir þessir höfðu tekið sér ókunnugar konur og fluttu þær burt með börnum sínum.
37 Og prestarnir og levítarnir og Ísraelsmenn bjuggu í Jerúsalem og á landinu á fyrsta degi sjöunda mánaðarins. Þannig voru Ísraelsmenn í bústöðum sínum.
38 Og allur mannfjöldinn kom saman í einu lagi inn á breiðan heilaga forsalinn í austurátt.
39 Og þeir töluðu við Esdras prest og lesanda, að hann myndi koma með lögmál Móse, sem gefið var af Drottni, Guði Ísraels.
40 Þá færði Esdras æðsti prestur lögmálið til alls mannfjöldans, frá karli til konu, og til allra prestanna, til að heyra lögmálið á fyrsta degi hins sjöunda mánaðar.
41 Og hann las í breiðum forgarðinum fyrir framan hinn helga forsal frá morgni til hádegis, bæði fyrir körlum og konum. og mannfjöldinn gaf gaum að lögmálinu.
42 Og Esdras prestur og lagalesari stóð upp á predikunarstóli úr viði, sem til þess var gerður.
43 Og hjá honum stóð upp Mattatías, Sammus, Ananías, Asaría, Úrías, Esekías, Balasamus, til hægri handar.
44 Og til vinstri handar honum stóðu Phaldaíus, Mísael, Melkías, Lótasúbus og Nabarías.
45 Þá tók Esdras lögbókina frammi fyrir mannfjöldanum, því að hann sat fyrst og fremst virðulegur í augum þeirra allra.
46 Og þegar hann opnaði lögmálið, stóðu þeir allir beint upp. Svo blessaði Esdras Drottin, Guð hinn hæsta, Guð allsherjar, almáttugur.
47 Og allur lýðurinn svaraði: „Amen! Og lyftu upp höndum sínum féllu þeir til jarðar og tilbáðu Drottin.
48 Og Jesús, Anus, Sarabias, Adinus, Jacubus, Sabateas, Auteas, Maianeas og Calitas, Asrias og Jóasabdus og Ananias, Biatas, Levítarnir, kenndu lögmál Drottins og lét þá skilja það.
49 Þá talaði Attharates við Esdras æðsta prest. og lesandi og levítunum, sem kenndu mannfjöldanum, öllum, og sögðu:
50 Þessi dagur er heilagur Drottni. (því allir grétu þegar þeir heyrðu lögmálið:)
51 Far þú og etið feitina og drekk það sæta, og sendið hlut þeim sem ekkert eiga.
52 Því að þessi dagur er heilagur Drottni. Verið ekki hryggir. því að Drottinn mun leiða þig til heiðurs.
53 Levítarnir birtu lýðnum allt og sögðu: „Þessi dagur er heilagur Drottni. vertu ekki sorgmæddur.
54 Síðan fóru þeir leiðar sinnar, hver og einn til að eta og drekka og gleðjast og gefa hlut þeim, sem ekkert áttu, og til að gleðjast.
55 Vegna þess að þeir skildu orðin sem þeir voru fræddir um og fyrir það sem þeir höfðu verið samankomnir.

2nd Esdras

Annar Esdras

KAFLI 1

1 Önnur bók Esdrasar spámanns, sonar Saraja, sonar Asaría, sonar Helkía, sonar Sadamía, sonar Sadoks, sonar Akítobs,
2 Sonur Akíasar, sonar Píneesar, sonar Heli, sonar Amaríasar, sonar Aziei, sonar Marimot, sonar Arna, sonar Ozias, sonar Borith, sonar Abisei. , sonur Píneesar, sonar Eleasars,
3 Sonur Arons, af ættkvísl Leví; sem var hertekinn í landi Meda, á valdatíma Artexerxesar Persakonungs.
4Og orð Drottins kom til mín og sagði:
5 Far þú og sýn þjóð minni syndarverk þeirra og börnum þeirra illsku þeirra, sem þeir hafa framið gegn mér. að þeir megi segja börnum barna sinna:
6 Af því að syndir feðra þeirra hafa aukist í þeim, því að þeir hafa gleymt mér og fórnað útlendum guðum.
7 Er ég ekki sá sem leiddi þá út af Egyptalandi, úr þrælahúsinu? en þeir hafa reitt mig til reiði og fyrirlitið ráð mín.
8 Drag þú þá af þér hárið af höfði þínu og kastaðu öllu illu yfir þá, því að þeir hafa ekki hlýtt lögmáli mínu, heldur er það uppreisnargjörn þjóð.
9 Hve lengi á ég að umbera þá, sem ég hef gjört svo mikið gott við?
10 Marga konunga hef ég eytt þeirra vegna. Faraó ásamt þjónum hans og öllu valdi hans hef ég fellt.
11 Allar þjóðir hefi ég tortímt fyrir þeim og tvístrað í austri lýðnum í tveimur héruðum, Týrus og Sídon, og drepið alla óvini þeirra.
12 Tal þú því við þá og seg: Svo segir Drottinn:
13 Ég leiddi þig um hafið og gaf þér í upphafi stóran og öruggan gang. Ég gaf þér Móse sem leiðtoga og Aron sem prest.
14 Ég lýsti yður í eldstólpa, og mikil undur hef ég gjört meðal yðar. enn hafið þér gleymt mér, segir Drottinn.
15 Svo segir Drottinn almáttugur: Földurnar voru yður sem tákn. Ég gaf yður tjöld til verndar yðar, en samt mögluðuð þér þar,
16 Og ekki sigrað í mínu nafni fyrir tortímingu óvina yðar, heldur mögluð þér enn þann dag í dag.
17 Hvar eru þau ávinningur sem ég hef gert þér? Þegar þér voruð svangir og þyrstir í eyðimörkinni, hrópuðuð þér ekki til mín,
18 og sagði: Hvers vegna hefur þú flutt oss inn í þessa eyðimörk til þess að drepa oss? það hefði verið betra fyrir okkur að þjóna Egyptum en deyja í þessari eyðimörk.
19 Þá miskunnaði ég sorg þína og gaf þér manna að eta. svo átuð þér englabrauð.
20 Þegar yður varst þyrstir, klofði ég ekki klettinn og vatn rann út til að mettast yður? vegna hitans huldi ég þig laufblöðum trjánna.
21 Ég skipti á milli yðar frjósömu landi, ég rek Kanaaníta, Feresíta og Filista burt á undan yður. Hvað á ég að gera meira fyrir yður? segir Drottinn.
22 Svo segir hinn alvaldi Drottinn: Þegar þér voruð í eyðimörkinni, í ánni Amoríta, þyrstir og lastmæltuð nafni mínu,
23 Ég gaf yður ekki eld fyrir guðlast yðar, heldur kastaði ég tré í vatnið og gerði ána sætt.
24 Hvað á ég að gjöra við þig, Jakob? Þú, Júda, vildir ekki hlýða mér. Ég mun snúa mér til annarra þjóða, og þeim mun ég gefa nafn mitt, svo að þær haldi lög mín.
25 Þar sem þér hafið yfirgefið mig, mun ég og yfirgefa yður. þegar þér viljið, að ég sé yður náðugur, mun ég ekki miskunna yður.
26 Hvenær sem þér kallið á mig, mun ég ekki heyra yður, því að þér hafið saurgað hendur yðar með blóði, og fætur yðar eru fljótir að fremja manndráp.
27 Þér hafið ekki eins og yfirgefið mig, heldur sjálfa yður, segir Drottinn.
28 Svo segir Drottinn almáttugur: Hef ég ekki beðið yður sem faðir, syni hans, eins og móðir dætur hennar og fóstra ungbörn hennar?
29 Til þess að þér væriuð mitt fólk og ég væri yðar Guð. að þér munuð vera börn mín og ég ætti að vera faðir yðar?
30 Ég safnaði yður, eins og hæna safnar hænum sínum undir vængi sér, en hvað á ég að gera við yður? Ég mun reka þig út af andliti mínu.
31 Þegar þér fórnir mér, mun ég snúa augliti mínu frá yður, því að hátíðisdaga yðar, tunglkomudaga yðar og umskurn yðar, hef ég yfirgefið.
32 Ég sendi til yðar þjóna mína, spámennina, sem þér hafið tekið og drepið og rifið í sundur líkama þeirra, hvers blóðs ég mun krefjast af höndum yðar, segir Drottinn.
33 Svo segir Drottinn almáttugur: Hús þitt er í auðn, ég mun reka þig burt eins og vindurinn hrærir.
34 Og börn yðar skulu ekki vera frjósöm; Því að þeir hafa fyrirlitið boð mitt og gjört það sem illt er fyrir mér.
35 Hús yðar mun ég gefa lýð sem koma mun. sem enn hefur ekki heyrt um mig mun trúa mér. þeim sem ég hefi engin tákn sýnt, en þó munu þeir gjöra það sem ég hef boðið þeim.
36 Þeir hafa enga spámenn séð, en samt munu þeir minna á syndir sínar og viðurkenna þær.
37 Ég tek til vitnis um náð komandi lýðs, hvers börn gleðjast af fögnuði, og þótt þeir hafi ekki séð mig með líkama augum, trúa þeir því í anda, sem ég segi.
38 Og nú, bróðir, sjá hvílík dýrð; og sjá fólkið sem kemur að austri:
39 Þeim mun ég gefa fyrir höfðingja, Abraham, Ísak og Jakob, Óseas, Amos og Míkeas, Jóel, Abdías og Jónas,
40 Nahum og Abacuc, Sófónías, Aggeus, Sakaría og Malaký, sem einnig er kallaður engill Drottins.

2. KAFLI

1 Svo segir Drottinn: Ég leiddi þetta fólk úr þrældómi og gaf þeim boðorð mín með þrælum spámönnunum. sem þeir vildu ekki heyra, heldur fyrirlitu ráð mín.
2 Móðirin, sem ól þá, segir við þá: ,,Farið, börn! því að ég er ekkja og yfirgefin.
3 Ég ól þig upp með fögnuði; En með hryggð og þunglyndi hef ég glatað yður, því að þér hafið syndgað frammi fyrir Drottni Guði yðar og gjört það, sem illt er fyrir honum.

4 En hvað á ég nú að gera við yður? Ég er ekkja og yfirgefin. Farið, börn mín, og biðjið Drottins miskunnar.
5 Hvað mig varðar, faðir, ég ákalla þig til vitnisburðar yfir móður þessara barna, sem ekki vildi halda sáttmála minn,
6 til þess að þú gjörir þá til óráðs og móður þeirra til herfangs, svo að ekkert af þeim verði.
7 Dreifist þeim meðal heiðingja, nöfn þeirra verði útrýmt af jörðinni, því að þeir hafa fyrirlitið sáttmála minn.
8 Vei þér, Assur, þú sem felur rangláta í þér! Ó þú óguðlegir, mundu hvað ég gerði við Sódómu og Gómorru.
9 Land þeirra liggur í bikkjarna og öskuhaugum. Svo mun ég og gjöra við þá, sem ekki heyra mig, segir Drottinn alvaldi.
10 Svo segir Drottinn við Esdras: Segðu fólki mínu að ég muni gefa þeim Jerúsalemríki, sem ég hefði gefið Ísrael.
11 Og dýrð þeirra mun ég taka til mín og gefa þessum eilífu tjaldbúðirnar, sem ég hafði búið þeim.
12 Þeir skulu hafa lífsins tré sem smyrsl í ljúfum ilm. þeir skulu hvorki erfiða né þreytast.
13 Farið, og þér munuð öðlast. Biðjið til yðar í nokkra daga, að þeir megi styttast: ríkið er þegar undirbúið fyrir yður: vakið.
14 Takið himin og jörð til vitnis. Því að ég hef brotið hið illa í sundur og skapað hið góða, því að ég lifi, segir Drottinn.
15 Móðir, faðmaðu börn þín og ala þau upp með fögnuði, gjör fætur þeirra sem stólpa, því að ég hef útvalið þig, segir Drottinn.
16 Og þá sem eru dánir mun ég reisa upp úr stöðum þeirra og leiða þá upp úr gröfum, því að ég þekki nafn mitt í Ísrael.
17 Óttast ekki, þú móðir barnanna, því að ég hef útvalið þig, segir Drottinn.
18Þér til hjálpar mun ég senda þjóna mína Esay og Jeremy, eftir ráðum þeirra, sem ég hef helgað og búið þér tólf tré hlaðin margvíslegum ávöxtum,
19 Og eins margar uppsprettur, sem flæða af mjólk og hunangi, og sjö voldug fjöll, þar sem rósir og liljur vaxa, þar sem ég mun fylla börn þín gleði.
20 Gjör ekkjunni rétt, dæmi munaðarlausa, gef fátækum, ver munaðarlausan, klæddist naktan,
21 Lækna niðurbrotna og veika, hlæið ekki haltum manni að spotta, ver lemstruðan, og lát blindan mann koma í augsýn skýrleika minnar.
22 Haltu gamalmennum og ungum innan veggja þinna.
23 Hvar sem þú finnur hina látnu, taktu þá og grafa þá, og ég mun gefa þér fyrsta sætið í upprisu minni.
24 Vertu kyrr, þjóð mín, og hvíl þig, því að kyrrð þín kemur enn.
25 Nærðu börn þín, þú góða fóstra! koma fótum sínum fyrir.
26 Og þjónana, sem ég hef gefið þér, mun enginn þeirra farast. því að ég mun krefjast þeirra úr hópi þinnar.
27 Vertu ekki þreyttur, því að þegar dagur neyðarinnar og þungans kemur, munu aðrir gráta og hryggjast, en þú munt vera glaður og hafa gnægð.
28 Heiðingjar munu öfunda þig, en þeir munu ekkert geta gert gegn þér, segir Drottinn.
29 Hendur mínar munu hylja þig, svo að börn þín sjái ekki helvíti.
30 Vertu glöð, móðir, með börnum þínum. því að ég mun frelsa þig, segir Drottinn.
31 Minnstu sona þinna, sem sofa, því að ég mun leiða þau út af jörðinni og miskunna þeim, því að ég er miskunnsamur, segir Drottinn allsherjar.
32 Faðmstu börn þín uns ég kem og miskunna þeim, því að brunnar mínar eru yfirfullar og náð mín mun ekki bregðast.
33 Ég, Esdras, fékk boð Drottins á Órebfjalli, að ég skyldi fara til Ísraels. en þegar ég kom til þeirra, gjörðu þeir mig að engu og fyrirlitu boð Drottins.
34 Og þess vegna segi ég yður, þér heiðingjar, sem heyrið og skilið, leitið eftir hirði yðar, hann mun veita yður eilífa hvíld. því að hann er í nánd, sem koma mun á enda veraldar.
35 Vertu viðbúin laun ríkisins, því að eilíft ljós mun skína yfir þig að eilífu.
36 Flýið skugga þessa heims, meðtakið gleði dýrðar þinnar: Ég vitna frelsara mínum opinskátt.
37 Takið á móti gjöfinni, sem yður er gefin, og verið glaður, og þakkað þeim, sem leiddi yður til himnaríkis.
38 Stattu upp og stattu, sjá fjölda þeirra sem eru innsiglaðir á hátíð Drottins.
39 sem eru horfin úr skugga heimsins, og hafa tekið á móti dýrðarklæðum Drottins.
40 Taktu tölu þína, ó Síon, og haltu inni þá hvítklæddu, sem uppfyllt hafa lögmál Drottins.
41 Tala barna þinna, sem þú þráðir, er uppfyllt. Biðjið kraft Drottins, svo að fólk þitt, sem kallað hefur verið frá upphafi, megi helgast.
42 Ég Esdras sá á Síonfjalli mikla lýð, sem ég gat ekki talið, og allir lofuðu þeir Drottin með söngvum.
43 Og mitt á meðal þeirra var ungur maður hár vexti, hærri en allir hinir, og á hvert höfuð þeirra setti hann kórónur og var hærri. sem ég dáðist mjög að.
44 Þá spurði ég engilinn og sagði: Herra, hvað eru þetta?
45 Hann svaraði og sagði við mig: „Þetta eru þeir sem hafa klæðst dauðlegum klæðum og klæðst hinum ódauðlegu og játað nafn Guðs. Nú eru þeir krýndir og fá lófa.
46 Þá sagði ég við engilinn: Hvaða unglingur er það, sem krýnir þá og gefur þeim lófa í hendurnar?
47 Hann svaraði og sagði við mig: Það er sonur Guðs, sem þeir hafa játað í heiminum. Þá byrjaði ég að hrósa þeim sem stóðu svo harðsnúin fyrir nafni Drottins.
48 Þá sagði engillinn við mig: „Far þú og seg lýð mínum, hvers konar hluti þú hefur séð og hversu mikil undur Drottins Guðs þíns hefur.

3. KAFLI

1 Á þrítugasta ári eftir eyðileggingu borgarinnar var ég í Babýlon og lá skelfingu lostinn á rúmi mínu, og hugsanir mínar komu upp í hjarta mitt.
2 Því að ég sá auðn Síonar og auð þeirra, sem bjuggu í Babýlon.

3 Og andi minn hrærðist mjög, svo að ég tók að tala orð full af ótta við Hinn Hæsta og sagði:
4 Drottinn, sem drottnar, þú talaðir í upphafi, þegar þú gróðursettir jörðina, og það sjálfur, og bauð fólkinu:
5 Og gaf Adam líkama án sálar, sem var smíð handa þinna, og blés í hann lífsanda, og hann varð lifandi fyrir þér.
6 Og þú leiðir hann inn í paradís, sem hægri hönd þín hafði gróðursett áður en jörðin kom fram.
7 Og þú gafst honum fyrirmæli um að elska veg þinn, sem hann hefur brotið, og þegar í stað settir þú dauðann í hann og frá ættliðum hans, af þeim eru komnar þjóðir, kynkvíslar, fólk og kynkvíslir, af fjölda.
8 Og sérhver þjóð gekk eftir eigin vilja og gjörði undursamlega hluti frammi fyrir þér og fyrirleit boð þín.
9 Og aftur í tímans rás komst þú flóðið yfir þá, sem bjuggu í heiminum, og eyddir þeim.
10 Og svo bar við í hverjum þeirra, að eins og dauðinn kom fyrir Adam, eins varð flóðið fyrir þessum.
11 Samt sem áður skildir þú eftir einn þeirra, það er Nói með ætt hans, af honum komu allir réttlátir menn.
12 Og svo bar við, að þegar þeir, sem á jörðinni bjuggu, tóku að fjölga sér og höfðu eignast þeim mörg börn og voru mikil þjóð, tóku þeir aftur að verða óguðlegri en hinir fyrstu.
13 En er þeir lifðu svo illa frammi fyrir þér, þá valdir þú þér mann úr hópi þeirra, er hét Abraham.
14 Hann elskaðir þú, og honum einum sýndir þú vilja þinn.
15 Og gjörði við hann eilífan sáttmála og lofaði honum að þú myndir aldrei yfirgefa niðja hans.
16 Og honum gafst þú Ísak, og Ísak gafst þú einnig Jakob og Esaú. Og Jakob, þú valdir þér hann og settir Esaú, og Jakob varð mikill mannfjöldi.
17 Og svo bar við, að þegar þú leiddir niðja hans út af Egyptalandi, þá leiddir þú þá upp á Sínaífjall.
18 Og þú hneigðir himininn, festir jörðina, hreyfðir allan heiminn, lést djúpið nötra og óreiðu menn þessarar aldar.
19 Og dýrð þín fór um fjögur hlið, elds, jarðskjálfta, vinds og kulda. til þess að þú gætir gefið niðjum Jakobs lögmálið og dugnað til kyns Ísraels.
20 En samt tókst þú ekki frá þeim hið illa hjarta, svo að lögmál þitt gæti borið ávöxt í þeim.
21 Því að fyrsti Adam, sem bar illt hjarta, brást og var sigraður. og svo verði allir þeir sem af honum eru fæddir.
22 Þannig varð veikindi varanleg; og lögmálið (einnig) í hjarta fólksins með illsku rótarinnar; svo að hið góða fór burt og hið illa var kyrrt.
23 Svo liðu tímarnir, og árin liðu undir lok, þá reistir þú upp þjón, er Davíð heitir
24 sem þú bauðst að byggja nafni þínu borg og færa þér þar reykelsi og matfórnir.
25 Þegar þetta var gert í mörg ár, þá yfirgáfu þeir, sem bjuggu í borginni, þig,
26 Og í öllu gjörði eins og Adam og allar kynslóðir hans, því að þeir höfðu líka illt hjarta.
27 Og þannig gafst þú borg þína í hendur óvina þinna.
28 Eru þá verk þeirra betri, sem búa í Babýlon, að þeir ættu því að drottna yfir Síon?
29Því að þegar ég kom þangað og hafði séð ótal óheilindi, þá sá sál mín marga illvirkja á þessum þrítugasta degi. eyra, svo að hjarta mitt brást mér.
30 Því að ég hef séð, hvernig þú leyftir þeim að syndga og þyrmdir óguðlegum mönnum, tortímir lýð þínum og varðveitir óvini þína og hefir ekki gefið það til kynna.
31 Ég man ekki hvernig þessi vegur má fara: Eru þeir þá frá Babýlon betri en þeir frá Síon?
32 Eða er einhver önnur þjóð sem þekkir þig fyrir utan Ísrael? eða hvaða kynslóð hefur trúað sáttmálum þínum eins og Jakob?
33 Og þó birtast laun þeirra ekki, og erfiði þeirra ber engan ávöxt, því að ég hef farið hingað og þangað um þjóðirnar, og ég sé, að þær streyma í auð og hugsa ekki um boð þín.
34 Veg þú því illsku okkar á vogarskálinni og þeirra sem búa í heiminum. og svo mun nafn þitt hvergi finnast nema í Ísrael.
35 Eða hvenær hafa þeir sem búa á jörðinni ekki syndgað í augum þínum? eða hvaða fólk hefur svo haldið boðorð þín?
36 Þú munt komast að því, að Ísrael með nafni hefur haldið fyrirmæli þín. en ekki heiðnir.

4. KAFLI

1 Og engillinn, sem sendur var til mín, sem hét Úríel, svaraði mér:
2 Og sagði: "Hjarta þitt er langt farið í þessum heimi og heldur þú að skilja veg hins hæsta?
3 Þá sagði ég: Já, herra minn. Og hann svaraði mér og sagði: Ég er sendur til að sýna þér þrjár leiðir og bera fram þrjár líkingar fyrir þér.
4 Af því, ef þú getur sagt mér einn, mun ég einnig vísa þér á þann veg, sem þú vilt sjá, og ég mun sýna þér hvaðan hið illa hjarta kemur.
5 Og ég sagði: Segðu frá, herra minn. Þá sagði hann við mig: „Far þú, veg mig eldsþyngdina, eða mældu mig vindblásturinn, eða kall á mig aftur daginn sem er liðinn.
6 Þá svaraði ég og sagði: "Hver maður getur gjört það, að þú biðjir mig um slíkt?"
7 Og hann sagði við mig: Ef ég ætti að spyrja þig, hversu miklar bústaðir eru í miðju hafinu, eða hversu margar lindir eru í upphafi djúpsins, eða hversu margar lindir eru fyrir ofan festinguna, eða hverjar eru útgöngur frá paradís:
8 Ef til vill myndir þú segja við mig: Ég hef aldrei farið niður í djúpið, né enn í hel, né klifrað upp til himins.
9 Engu að síður hef ég nú aðeins spurt þig um eldinn og vindinn og um daginn sem þú ert farin um og um hluti sem þú getur ekki skilið við og getur samt ekkert svarað mér um þá.
10 Hann sagði enn fremur við mig: „Þú getur ekki vitað hvað þú ert með þér og þá sem alist hafa upp hjá þér.
11 Hvernig ætti ker þitt þá að geta skilið veg hins æðsta og heimurinn sem er ytra spilltur til að skilja spillinguna sem er augljós í mínum augum?
12 Þá sagði ég við hann: „Betra væri að við værum það alls ekki, en að vér lifðum enn í illsku og þjáðumst og vissum ekki hvers vegna.

13 Hann svaraði mér og sagði: „Ég fór inn í skóg út á sléttlendi, og trén ræddu.
14 og sagði: „Komið, við skulum fara og heyja stríð við hafið, svo að það víki undan okkur og gerum okkur fleiri skóga.
15 Og sjávarflóðin tóku á sama hátt ráð og sögðu: „Komið, við skulum fara upp og leggja undir okkur skóga sléttunnar, svo að vér getum líka gert okkur þar annað land.
16 Tilhugsunin um viðinn var til einskis, því að eldurinn kom og eyddi honum.
17 Hugsunin um sjávarflóðin varð líka að engu, því að sandurinn stóð upp og stöðvaði þá.
18 Ef þú myndir nú dæma á milli þessara tveggja, hvern myndir þú byrja að réttlæta? eða hvern viltu dæma?
19 Ég svaraði og sagði: Sannlega er það heimskuleg tilhugsun, sem þeir hafa báðir hugsað, því að jörðin er skóginum gefin, og hafið hefur líka sinn stað til að bera flóð hans.
20 Þá svaraði hann mér og sagði: „Þú hefir dæmt réttan dóm, en hví dæmir þú ekki líka sjálfan þig?
21 Því eins og jörðin er gefin skóginum og hafið flóðum hans, svo munu þeir sem búa á jörðinni ekkert skilja nema það sem er á jörðinni, og sá sem býr yfir himninum getur aðeins skilið hlutina. sem eru yfir hæð himins.
22 Þá svaraði ég og sagði: Ég bið þig, Drottinn, lát mig hafa skilning.
23 Því að það var ekki minn hugur að forvitnast um hið háa, heldur þá sem fara fram hjá okkur daglega, þess vegna er Ísrael framseldur til háðungar fyrir heiðingjana, og fyrir hvers vegna er fólkið, sem þú elskar, gefið. yfir til óguðlegra þjóða, og hvers vegna lög forfeðra vorra eru að engu gerð og skrifaðir sáttmálar verða að engu,
24 Og við förumst úr heiminum sem engisprettur, og líf okkar er undrun og ótti, og við erum ekki verðug að hljóta miskunn.
25 Hvað mun hann þá gjöra við nafn sitt, sem vér erum kallaðir til? um þetta hef ég spurt.
26 Þá svaraði hann mér og sagði: Því meira sem þú leitar, því meira munt þú undrast. því að heimurinn flýtir sér að líða undir lok,
27 Og getur ekki skilið það, sem hinum réttlátu er lofað í framtíðinni, því að þessi heimur er fullur ranglætis og veikleika.
28 En að því er þí ngs sem þú spyrð mig um, mun ég segja þér; Því að illsku er sáð, en eyðing þess er enn ekki komin.
29 Ef því, sem sáð er, verður því ekki snúið á hvolf, og staðurinn, þar sem illt er sáð, hverfur ekki, þá getur það ekki komið, sem sáð er góðu.
30 Því að ills sæðiskorni hefur verið sáð í hjarta Adams frá upphafi, og hversu mikið guðleysi hefur það alið fram til þessa? og hversu mikið mun það enn bera fram, uns þreskingartíminn kemur?
31 Hugleiddu nú sjálfur, hversu mikinn ávöxt illskunnar illt sáðkorn hefur borið.
32 Og þegar eyrun verða höggvin, sem eru ótalin, hversu mikla gólf munu þau fylla?
33 Þá svaraði ég og sagði: Hvernig og hvenær mun þetta gerast? hvers vegna eru ár vor fá og vond?
34 Og hann svaraði mér og sagði: „Flýttu þér ekki fram yfir þann Hæsta, því að flýta þín er til einskis að vera yfir honum, því að þú ert miklu meiri.
35 Spyrðu sálir hinna réttlátu ekki um þetta í herbergjum sínum og sögðu: Hversu lengi á ég að vona á þennan hátt? hvenær kemur ávöxtur gólfsins launa okkar?
36 Og við þessu svaraði Úríel erkiengill þeim og sagði: Jafnvel þegar fjöldi fræja er fullur í yður, því að hann hefur vegið heiminn á vog.
37 Á mælikvarða mældi hann tímana. Og hann taldi tímana eftir tölu. og hann hrærir ekki í þeim né hrærir í þeim, uns þessi ráðstöfun er uppfyllt.
38 Þá svaraði ég og sagði: Drottinn, sem drottnar, jafnvel vér erum allir fullir óguðleika.
39 Og fyrir okkar sakir er það ef til vill að gólf hinna réttlátu fyllist ekki vegna synda þeirra sem búa á jörðinni.
40 Þá svaraði hann mér og sagði: „Far þú til barnshafandi konu og spyr hana, þegar hún hefur lokið níu mánuðum, hvort kvið hennar megi lengur halda fæðingunni í sér.
41 Þá sagði ég: Nei, Drottinn, það getur hún ekki. Og hann sagði við mig: Í gröfinni eru herbergi sálanna eins og móðurkviði konu.
42 Því eins og fæðingarkona flýtir sér að komast undan nauðsyn fæðingarinnar, svo flýta sér þessir staðir að frelsa það, sem þeim er falið.
43 Sjá, frá upphafi, það sem þú vilt sjá, það mun þér sýnt verða.
44 Þá svaraði ég og sagði: "Ef ég hef fundið náð í augum þínum, og ef það er mögulegt, og ef ég er því fullkominn,
45 Sýnið mér þá, hvort meira er í vændum en áður er, eða meira fortíð en koma skal.
46 Hvað er liðið veit ég, en það sem koma skal veit ég ekki.
47 Og hann sagði við mig: Stattu upp hægra megin, og ég mun útskýra líkinguna fyrir þér.
48 Þá stóð ég og sá, og sjá, heitan brennandi ofn gekk fram hjá mér, og svo bar við, að þegar loginn slokknaði, leit ég, og sjá, reykurinn stóð kyrr.
49 Eftir þetta fór vatnsský fyrir framan mig og lét mikið regn falla með stormi. og þegar óveðursregnið var liðið, stóðu droparnir kyrrir.
50 Þá sagði hann við mig: „Hugsaðu um! eins og regnið er meira en droparnir, og eins og eldurinn er reykurinn meiri; en droparnir og reykurinn eru eftir, svo að magnið, sem liðið er, fór meira yfir.
51 Þá bað ég og sagði: Má ég lifa, heldur þú, til þess tíma? eða hvað mun gerast á þeim dögum?
52 Hann svaraði mér og sagði: „Hvað snertir táknin, sem þú spyrð mig um, þá má ég segja þér frá þeim að hluta. því að ég veit það ekki.

5. KAFLI

1 Engu að síður þegar táknin koma, sjá, þeir dagar munu koma, að þeir sem búa á jörðu munu verða teknir í

miklum fjölda, og vegur sannleikans mun vera hulinn, og landið mun vera óbyrgt af trú.
2 En misgjörðin mun vaxa meira en það, sem þú sérð nú, eða sem þú hefur heyrt fyrir löngu.
3 Og landið, sem þú sérð nú að hafi rætur, munt þú skyndilega sjá eyðilagt.
4 En ef Hinn hæsti gefur þér að lifa, munt þú sjá eftir þriðja lúðurinn að sólin mun skyndilega skína aftur á nóttunni og tunglið þrisvar á daginn.
5 Og blóð mun falla úr viði, og steinninn skal gefa rödd sína, og fólkið skelfist.
6 Og jafnvel hann mun ríkja, sem þeir vænta ekki, sem búa á jörðinni, og fuglarnir munu flýja saman.
7 Og Sódómítíska hafið mun reka út fisk og láta hljóð um nóttina, sem margir hafa ekki þekkt, en allir munu þeir heyra raust þess.
8 Það mun einnig verða ruglingur á mörgum stöðum, og eldurinn mun oft verða sendur út aftur, og villidýrin munu skipta um stað, og tíðar konur munu ala skrímsli.
9 Og saltvatn mun finnast í sætu, og allir vinir munu tortíma hver öðrum; þá mun vitsmuni fela sig og skilningur draga sig inn í leyniherbergi hans,
10 Og margir munu leita, en þó ekki finnast, þá mun ranglæti og óstjórn margfaldast á jörðu.
11 Eitt land mun og spyrja annað og segja: Er réttlætið, sem lætur mann réttlátan fara? í gegnum þig? Og það mun segja: Nei.
12 Á sama tíma munu menn vona, en ekkert fást: þeir munu erfiða, en vegir þeirra munu ekki dafna.
13 Til þess að sýna þér slík merki hef ég leyfi; Og ef þú vilt aftur biðja og gráta eins og nú, og fasta jafnvel daga, munt þú heyra enn meiri hluti.
14 Þá vaknaði ég, og mikil hræðsla fór um allan líkama minn, og hugur minn skelfðist, svo að hann dofnaði.
15Þá hélt engillinn, sem kom til að tala við mig, um mig, huggaði mig og reisti mig á fætur.
16 Og aðra nóttina bar svo við, að Salatíel, herforingi lýðsins, kom til mín og sagði: "Hvar hefur þú verið?" og hvers vegna er auglit þitt svo þungt?
17 Veistu ekki, að Ísrael er þér falið í herfangi sínu?
18 Takið upp og etið brauð, og yfirgef oss ekki, eins og hirðirinn, sem lætur hjörð sína eftir í höndum grimma úlfa.
19 Þá sagði ég við hann: Far þú frá mér og kom ekki nærri mér. Og hann heyrði hvað ég sagði og fór frá mér.
20 Og svo fastaði ég sjö daga, harmandi og grátandi, eins og Úríel engillinn bauð mér.
21 Og eftir sjö daga var það svo, að hugsanir hjarta míns voru mér aftur mjög þungar,
22 Og sál mín endurheimti anda skilningsins, og ég byrjaði aftur að tala við hinn hæsta,
23 og sagði: Drottinn, sem drottnar yfir sérhverjum viði jarðarinnar og af öllum trjám þeirra, þú hefur útvalið þér einn vínvið.
24 Og af öllum löndum alls heimsins hefur þú valið þér eina gryfju, og af öllum blómum hennar eina lilju.
25 Og af öllu djúpi hafsins hefir þú fyllt þig eina fljót, og af öllum byggðum borgum hefir þú helgað þér Síon.
26 Og af öllum fuglum, sem skapaðir eru, hefir þú nefnt þér eina dúfu, og af öllu fénu, sem búið er til, hefur þú útvegað þér eina sauð.
27 Og meðal alls mannfjöldans hefir þú fengið þér eina lýð, og þessum lýð, sem þú elskaðir, gaft þú lögmál, sem öllum er viðurkennt.
28 Og nú, Drottinn, hvers vegna hefur þú framselt þennan eina lýð mörgum? Og á eina rótina hefir þú búið aðra, og hvers vegna hefur þú tvístrað þinni einu lýð meðal margra?
29 Og þeir sem brugðust fyrirheitum þínum og trúðu ekki sáttmálum þínum, hafa troðið þau niður.
30 Ef þú hefðir svo mikið hatað fólk þitt, ættir þú samt að refsa þeim með eigin höndum.
31 Þegar ég hafði talað þessi orð, var engillinn, sem kom til mín kvöldið áður, sendur til mín,
32 og sagði við mig: Heyr mig, og ég mun fræða þig. hlýðið á það, sem ég segi, og mun ég segja þér meira.
33 Og ég sagði: Talaðu áfram, Drottinn minn. Þá sagði hann við mig: Þú ert mjög skelfdur í huga Ísraels vegna.
34 Og ég sagði: Nei, Drottinn, en af mikilli sorg hef ég talað, því að taumar mínir þjást mig á hverri stundu, meðan ég erfiði að skilja veg hins hæsta og leita að hluta af dómi hans.
35 Og hann sagði við mig: Þú getur ekki. Og ég sagði: Hvers vegna, herra? hvar fæddist ég þá? Eða hvers vegna var móðurlíf mitt þá ekki gröf mín, svo að ég skyldi ekki hafa séð erfiði Jakobs og þreytulegt strit ættar Ísraels?
36 Og hann sagði við mig: „Teldu mig það, sem enn er ekki komið, safna mér saman slakanum, sem dreift er um víðan völl, gjörðu mér aftur blómin græn, sem eru visnuð,
37 Ljúka upp fyrir mig þá staði, sem eru lokaðir, og leið mér út vindana, sem í þeim eru lokaðir, sýndu mér líkneski raddar, og þá mun ég kunngjöra þér það, sem þú erfiðast að vita.
38 Og ég sagði: Ó, Drottinn, sem drottnar, hver má vita þetta, nema sá sem á ekki heima hjá mönnum?
39 Hvað mig varðar, ég er óvitur. Hvernig á ég þá að tala um þetta, sem þú spyrð mig um?
40 Þá sagði hann við mig: Eins og þú getur ekkert af þessu, sem ég hef talað um, getur þú ekki fundið út dóm minn, eða að lokum kærleikann, sem ég hef lofað fólki mínu.
41 Og ég sagði: Sjá, Drottinn, samt ert þú nálægur þeim, sem varðveittir eru allt til enda, og hvað munu þeir gjöra, sem hafa verið á undan mér, eða við, sem nú erum, eða þeir, sem munu koma á eftir okkur?
42 Og hann sagði við mig: „Ég vil líkja dómi mínum við hring, eins og enginn slaki er hinn síðasti, svo er engin skjótleiki hinna fyrri.
43 Þá svaraði ég og sagði: Gætirðu ekki gjört þá, sem gjörðir hafa verið, og verða til og koma, þegar í stað? til þess að þú kynnir dóm þinn því fyrr?
44 Þá svaraði hann mér og sagði: „Veran má ekki flýta sér fram yfir skaparann. heldur megi heimurinn halda þeim þegar í stað, sem þar mun skapast.
45 Og ég sagði: Eins og þú sagðir við þjón þinn, að þú, sem lífgar öllum, hefir þegar í stað lífgað skepnunni,

sem þú hefur skapað, og skepnan bar hana. vertu nú þegar viðstaddur.
46 Og hann sagði við mig: Spyrðu móðurlíf konu og seg við hana: Ef þú fæðir börn, hvers vegna gjörir þú það þá ekki saman, heldur hvert á eftir öðru? Bið hana því að fæða tíu börn n í einu.
47 Og ég sagði: „Hún getur það ekki, heldur verður hún að gera það eftir tíma.
48 Þá sagði hann við mig: „Svo hef ég gefið móðurlíf jarðar þeim, sem sáð er í hana á sínum tíma.
49 Því að eins og ungt barn má ekki fæða það, sem öldruðum tilheyrir, eins hef ég ráðstafað heiminum, sem ég skapaði.
50 Og ég spurði og sagði: Þar sem þú hefur nú gefið mér veginn, mun ég halda áfram að tala frammi fyrir þér, því að móðir okkar, sem þú hefur sagt mér að hún sé ung, nálgast nú aldur.
51 Hann svaraði mér og sagði: Spurðu konu, sem fæðir börn, og hún skal segja þér það.
52 Seg við hana: Hví eru þeir, sem þú hefur nú fætt, eins og þeir, sem áður voru, en minna vexti?
53 Og hún mun svara þér: Þeir, sem fæðast í æskunni, eru eins konar, og þeir, sem fæðast á aldursskeiði, þegar móðurlífið bregst, eru öðruvísi.
54 Hugsaðu því líka um, að þér eruð minni vexti en þeir, sem voru á undan yður.
55 Og svo eru þeir, sem koma á eftir yður, minni en þér, eins og skepnurnar, sem nú eru farnar að verða gamlar og hafa farið fram úr æskunni.
56 Þá sagði ég: Herra, ég bið þig, ef ég hef fundið náð í augum þínum, þá sýndu þjóni þínum, sem þú heimsækir veru þína.

6. KAFLI

1 Og hann sagði við mig: Í upphafi, þegar jörðin varð til, áður en landamæri heimsins stóðu, eða vindar blésu,
2 Áður en það þrumaði og létti, eða grundvöllur paradísar var lagður,
3 Áður en hin fagra blóm sáust eða hinir hreyfanlegu kraftar komu á fót, áður en óteljandi fjöldi engla safnaðist saman,
4 Eða alltaf voru hæðir loftsins lyftar upp, áður en mælikvarðar festingarinnar voru nefndir, eða stromparnir í Síon voru heitir,
5 Og áður en nútíðar ár voru leitað, og eða nokkru sinni uppfinningar þeirra, að nú syndinni var snúið við, áður en þeir voru innsiglaðir, sem hafa safnað trú að fjársjóði:
6 Þá tók ég eftir þessu, og þeir urðu allir til fyrir mig einan og fyrir engan annan. Fyrir mig munu þeir einnig enda og enginn annar.
7 Þá svaraði ég og sagði: „Hvað verður tímaskilningurinn? eða hvenær verður endir hins fyrsta og upphaf þess sem á eftir kemur?
8 Og hann sagði við mig: Frá Abraham til Ísaks, þegar Jakob og Esaú fæddust af honum, hélt hönd Jakobs fyrst í hæl Esaú.
9 Því að Esaú er endir veraldar og Jakob er upphaf þess sem á eftir kemur.
10 Mannshöndin er á milli hæls og handar: önnur spurning, Esdras, spurðu ekki.
11 Þá svaraði ég og sagði: Drottinn, sem drottnar, ef ég hef fundið náð í augum þínum,
12 Ég grátbið þig, sýndu þjóni þínum endann á táknum þínum, sem þú lést mig skilja síðustu nóttina.
13 Þá svaraði hann og sagði við mig: „Stattu upp á fætur þér og heyrðu sterka rödd.
14 Og það mun vera eins og mikil hreyfing; en staðurinn, sem þú stendur, skal ekki hreyfast.
15 Vertu því ekki hræddur þegar það talar, því að orðið er endalokin og grundvöllur jarðar skilur.
16 Og hvers vegna? Því að tal þessa hluta skalf og hrærist, því að það veit að endir þessa hluta verður að breytast.
17 Og svo bar við, að þegar ég heyrði það, stóð ég upp á fætur og hlýddi, og sjá, rödd talaði, og hljómurinn í henni var eins og róm margra vatna.
18 Og það sagði: Sjá, þeir dagar koma, að ég mun byrja að nálgast og vitja þeirra, sem á jörðinni búa,
19 Og mun byrja að spyrjast fyrir um þá, hvað þeir eru, sem hafa sært óréttlæti með ranglæti sínu, og hvenær þrenging Síonar verður uppfyllt.
20 Og þegar heimurinn, sem byrjar að hverfa, verður fullkominn, þá mun ég sýna þessi tákn: Bækurnar munu verða opnaðar frammi fyrir festingunni, og þær munu sjá allt saman.
21Og ársgömul börn skulu tala með rödd sinni, konurnar sem verða barnlausar munu fæða ótímabær börn þriggja eða fjögurra mánaða gömul, og þær munu lifa og rísa upp.
22 Og skyndilega munu sáningarstaðir birtast ósáðir, full forðabúr munu skyndilega finnast tóm.
23 Og lúðurinn mun gefa frá sér hljóð, sem þegar allir heyra, munu þeir skyndilega verða hræddir.
24 Á þeim tíma munu vinir berjast hver við annan eins og óvini, og jörðin mun standa óttaslegin með þeim sem þar búa, uppsprettur uppsprettur munu standa kyrr, og á þremur klukkustundum munu þeir ekki hlaupa.
25 Hver sem verður eftir af öllu þessu, sem ég hef sagt þér, mun komast undan og sjá hjálpræði mitt og endalok heims þíns.
26 Og þeir menn, sem tekið er á móti, munu sjá það, sem ekki hafa bragðað dauðann frá fæðingu þeirra, og hjarta íbúanna mun breytast og breytast í aðra merkingu.
27 Því að hið illa skal útrýmt og svikum skal slökkt.
28 Og trúin mun blómstra, spillingin skal sigrast og sannleikurinn, sem svo lengi hefur verið ávaxtalaus, mun kunnur verða.
29 Og þegar hann talaði við mig, sjá, ég horfði smátt og smátt á þann, sem ég stóð frammi fyrir.
30 Og þessi orð sagði hann við mig; Ég er kominn til að sýna þér tíma næturinnar.
31 Ef þú vilt biðja enn meira og fasta aftur sjö daga, mun ég segja þér meira um daginn en ég hef heyrt.
32 Því að rödd þín heyrist frammi fyrir hinum Hæsta, því að hinn voldugi hefur séð réttláta framkomu þína, hann hefur einnig séð skírlífi þína, sem þú hefur átt frá æsku þinni.

33 Og þess vegna hefur hann sent mig til að sýna þér allt þetta og segja þér: Vertu hughreystandi og óttast ekki
34 Og flýttu þér ekki með liðnum tímum, að hugsa hégóma, svo að þú flýtir þér ekki frá síðari tímum.
35 Og svo bar við, að ég grét aftur og fastaði sjö daga á sama hátt, til þess að uppfylla þær þrjár vikur, sem hann sagði mér.
36 Og á áttundu nóttinni varð hjarta mitt aftur pirrað í mér, og ég tók að tala frammi fyrir hinum hæsta.
37 Því að andi minn var mjög kveiktur í eldi, og sál mín var í neyð.
38 Og ég sagði: Ó Drottinn, þú talaðir frá upphafi sköpunarinnar, jafnvel fyrsta daginn, og sagðir svo; Verði himinn og jörð; og orð þitt var fullkomið verk.
39 Og þá var andinn og myrkur og þögn var á öllum hliðum. hljóð mannsins rödd var ekki enn myndast.
40 Þá bauð þú fagurt ljós að koma fram af fjársjóðum þínum, svo að verk þitt mætti birtast.
41 Á öðrum degi gjörðir þú anda festingarinnar og bauð henni að sundrast og gera skiptingu á milli vötnanna, svo að annar hlutinn gæti stígið upp og hinn kyrr fyrir neðan.
42 Á þriðja degi bauðst þú að safna vötnunum saman í sjöunda hluta jarðar: sex hluta hefur þú þurrkað upp og varðveitt þá, til þess að sumir þeirra, sem voru gróðursettir af Guði og ræktaðir, gætu þjónað þér.
43 Því að jafnskjótt og orð þitt fór fram var verkið gert.
44 Því að þegar í stað urðu miklir og óteljandi ávextir og margir og margvíslegir yndisauðir fyrir bragðið, óbreytanleg blóm og dásamlega ilmandi ilmur, og þetta var gert á þriðja degi.
45 Á fjórða degi bauðst þú að sólin skyldi skína og tunglið gefa ljós sitt og stjörnurnar skyldu standa.
46 Og fól þeim að þjóna manninum, sem átti að gera.
47 Á fimmta degi sagðir þú við sjöunda hlutann, þar sem vötnunum var safnað, að það ætti að bera fram lifandi verur, fugla og fiska, og svo varð.
48 Því að dauft vatn og án lífs fæddi lífverur að boði Guðs, til þess að allir menn gætu lofað dásemdarverk þín.
49 Þá vígðir þú tvær verur, aðra sem þú kallaðir Enok og hina Leviatan.
50 Og skildi hvorn frá öðrum, því að sjöundi hlutinn, þar sem vatninu var safnað saman, gæti ekki haldið þeim báðum.
51 Enok gafst þú einn hluta, sem þurrkaðist upp á þriðja degi, til þess að hann skyldi búa í sama hluta, þar sem þúsund hæðir eru.
52 En Leviatan gafst þú sjöunda hlutann, það er rakan; og hefir varðveitt hann til að éta hvern þú vilt og hvenær.
53 Á sjötta degi gafst þú jörðinni fyrirmæli um að hún skyldi bera fram dýr, nautgripi og skriðkvikindi.
54 Og eftir þetta, líka Adam, sem þú gerðir að herra yfir öllum sköpunarverkum þínum. Frá honum komum vér allir og einnig fólkið, sem þú hefur útvalið.
55 Allt þetta hef ég talað fyrir þér, Drottinn, af því að þú skapaðir heiminn okkar vegna.
56 Hvað hina lýðinn snertir, sem líka kemur frá Adam, þá sagðir þú, að þau séu ekki neitt, heldur líkist hrækju, og líkir gnægð þeirra við dropa, sem fellur úr keri.
57 Og nú, Drottinn, sjá, þessar heiðingjar, sem alltaf hafa verið álitnar ekkert, eru farnir að vera drottnar yfir okkur og eta okkur.
58 En vér lýður þinn, sem þú kallaðir frumgetinn þinn, eingetinn og brennandi elskhuga þinn, erum gefnir í hendur þeirra.
59 Ef heimurinn er nú skapaður okkar vegna, hvers vegna eigum vér þá ekki arfleifð með heiminum? hversu lengi á þetta að standast?

7. KAFLI

1 Og þegar ég hafði lokið við að mæla þessi orð, var sendur til mín engillinn, sem sendur hafði verið til mín næturnar áður:
2 Og hann sagði við mig: "Stattu upp, Esdras, og heyrðu þau orð, sem ég er kominn til að segja þér."
3 Og ég sagði: "Tala þú áfram, Guð minn!" Þá sagði hann við mig: „Sjórinn er víður, til þess að það gæti orðið djúpt og mikið.
4 En settu fram hulstur, inngangurinn var þröngur og eins og fljót.
5 Hver gæti þá farið í hafið til að horfa á það og stjórna því? Ef hann fór ekki í gegnum þröngina, hvernig gæti hann þá komið út á víðavanginn?
6 Það er líka annað; Borg er reist og byggð á breiðum velli og er full af öllu góðu.
7 Inngangur þess er þröngur og er settur á hættulegan stað til að falla, eins og eldur væri til hægri handar og til vinstri djúpt vatn.
8 Og einn vegur á milli þeirra beggja, jafnvel milli elds og vatns, svo lítill að það mátti ekki nema o enginn maður fer þangað í einu.
9 Ef þessi borg væri nú gefin manni til arfleifðar, ef hann mun aldrei standast hættuna, sem fyrir henni liggur, hvernig á hann þá að taka við þessari arfleifð?
10 Og ég sagði: Svo er, Drottinn. Þá sagði hann við mig: Svo er og hlutur Ísraels.
11 Vegna þeirra vegna skapaði ég heiminn, og þegar Adam brást boðorð mín, þá var ákveðið að nú væri gjört.
12 Þá voru inngangar þessa heims þröngir, fullir af sorg og erfiðleikum: þeir eru fáir og vondir, fullir af hættum, og mjög sársaukafullir.
13 Því að inngangur hins eldri heims voru breiður og öruggur og báru ódauðlegan ávöxt.
14 Ef þeir, sem lifa, erfiði að komast ekki inn í þessa þröngu og fánýtu hluti, geta þeir aldrei tekið við þeim, sem fyrir þá eru geymdir.
15 En hvers vegna veldur þú sjálfum þér, þar sem þú ert aðeins forgengilegur maður? og hvers vegna ert þú hrærður, en þú ert ekki dauðlegur?
16 Hvers vegna hefur þú ekki hugleitt það sem koma skal fremur en það sem fyrir er?
17 Þá svaraði ég og sagði: Drottinn, sem drottnar, þú hefir sett í lögmáli þínu, að hinir réttlátu skyldu erfa þetta, en hinir óguðlegu glatist.
18 Samt sem áður munu hinir réttlátu líða þröngt og vænta breiða, því að þeir, sem illt hafa gjört, hafa orðið fyrir þrengingum, en þó munu þeir ekki sjá víða.

19 Og hann sagði við mig. Það er enginn dómari ofar Guði og enginn sem hefur skilning yfir hinum hæsta.
20 Því að það eru margir sem farast í þessu lífi, vegna þess að þeir fyrirlíta lögmál Guðs sem þeim er lagt fyrir.
21 Því að Guð hefur gefið þeim, sem komu, þröng boðorð, hvað þeir ættu að gera til að lifa, eins og þeir komu, og hvað þeir ættu að halda til að forðast refsingu.
22 Samt sem áður voru þeir ekki hlýðnir honum. en talaði í móti honum og ímyndaði sér hégóma;
23 og blekktu sjálfa sig með illvirkjum sínum. og sagði um hinn hæsta, að hann er það ekki; og þekkti ekki vegu hans:
24 En lögmál hans hafa þeir fyrirlitið og afneitað sáttmálum hans. í lögum hans hafa þeir ekki verið trúir og ekki unnið verk hans.
25 Og þess vegna, Esdras, því að hið tóma er tómt, og fyrir fullt er það fulla.
26 Sjá, sá tími mun koma, að þessar vísbendingar, sem ég hef sagt þér, munu rætast, og brúðurin mun birtast, og hún, sem kemur út, mun sjást, sem nú er afturkölluð frá jörðu.
27 Og hver sem er leystur frá fyrrgreindum illindum mun sjá undur mín.
28 Því að Jesús, sonur minn, mun opinberast með þeim sem með honum eru, og þeir sem eftir verða munu fagna innan fjögur hundruð ára.
29 Eftir þessi ár mun Kristur sonur minn deyja og allir menn, sem líf hafa.
30 Og heimurinn mun breytast í gamla þögn í sjö daga, eins og í fyrri dómum, svo að enginn maður verði eftir.
31 Og eftir sjö daga mun heimurinn, sem enn ekki vaknar, rísa upp, og hann mun deyja, sem er spilltur
32 Og jörðin mun endurheimta þá sem sofa í henni, og svo mun duftið, sem búa í þögn, og leynistaðirnir munu frelsa þær sálir, sem þeim voru falin.
33 Og hinn hæsti mun birtast á dómsæti, og eymdin mun líða undir lok, og langri þjáningu mun taka enda.
34 En dómurinn einn mun standa, sannleikurinn mun standa og trúin eflast.
35 Og verkið mun fylgja, og launin verða sýnd, og góðverkin skulu vera kröftug, og óguðleg verk skulu ekki ráða við.
36 Þá sagði ég: Abraham bað fyrst fyrir Sódómítum og Móse fyrir feðrunum sem syndguðu í eyðimörkinni.
37 Og Jesús fylgdi honum fyrir Ísrael á dögum Akan.
38 Og Samúel og Davíð til tortímingar, og Salómon fyrir þá sem koma ættu í helgidóminn.
39 Og Helías fyrir þá sem fengu regn; og fyrir hina dánu, svo að hann lifði.
40 Og Esekía fyrir lýðinn á dögum Sanheríbs, og margir fyrir marga.
41 Jafnvel svo núna, þar sem spillingin eykst og illskan aukist og hinir réttlátu hafa beðið fyrir óguðlegum.
42 Hann svaraði mér og sagði: Þetta núverandi líf er ekki endirinn þar sem mikil dýrð býr. þess vegna hafa þeir beðið fyrir hinum veiku.
43 En dómsdagur mun vera endir þessa tíma og upphaf hins ódauðleika sem koma skal, þar sem spillingin er liðin.
44 Hógvær er á enda, vantrú er upprætt, réttlæti vaxið og sannleikur sprettur upp.
45 Þá mun enginn geta bjargað þeim, sem tortímt er, né kúgað þann, sem sigurinn hefir.
46 Ég svaraði þá og sagði: "Þetta er mitt fyrsta og síðasta orð, að það hefði verið betra að hafa ekki gefið Adam jörðina, eða ella, þegar það var gefið honum, að hindra hann frá að syndga."
47 Því að hvaða gagn er það fyrir menn nú á þessum tíma að lifa í þunglyndi og eftir dauðann að leita refsingar?
48 Ó þú Adam, hvað hefur þú gert? því að þótt þú hefðir syndgað, þá ert þú ekki einn fallinn, heldur vér allir, sem af þér komum.
49 Því hvaða ávinning hefur það okkur, ef okkur er lofað ódauðlegum tíma, þar sem höfum við unnið verkin sem leiða dauðann?
50 Og að okkur er lofað eilífri von, þar sem við erum óguðlegustu gerð hégómleg?
51 Og að þar eru lagðar fyrir okkur heilsu- og öryggisbústaði, meðan við höfum lifað illsku?
52 Og að dýrð hins hæsta sé varðveitt til að verja þá sem lifað hafa stríðnislegu lífi, meðan við höfum gengið á óguðlegustu vegum allra?
53 Og að sýnd yrði paradís, hvers ávöxtur varir að eilífu, þar sem öryggi og lyf eru, þar sem vér munum ekki ganga inn í hana?
54 (Því að vér höfum gengið um óþægilega staði.)
55 Og að andlit þeirra, sem hafa beitt bindindi, skulu skína yfir stjörnurnar, en andlit okkar verða svartara en myrkur?
56 Því að meðan vér lifðum og drýgðum misgjörðir, hugsuðum vér ekki, að vér ættum að byrja að þjást fyrir það eftir dauðann.
57 Þá svaraði hann mér og sagði: „Þetta er ástand orustunnar, sem maður, sem fæddur er á jörðu, mun berjast.
58. Ef hann verður sigraður, mun hann líða eins og þú hefur sagt, en ef hann fær sigurinn, mun hann fá það sem ég segi.
59 Því að þetta er líf þess, sem Móse talaði við fólkið, meðan hann lifði, og sagði: Veldu þér líf, svo að þú megir lifa.
60 Samt sem áður trúðu þeir honum ekki, né spámennirnir eftir hann, hvorki né ég, sem við þá talaði,
61 Að það skuli ekki vera slíkur þungi í tortímingu þeirra, eins og gleði skal vera yfir þeim, sem sannfærðir eru til hjálpræðis.
62 Ég svaraði þá og sagði: Ég veit, Drottinn, að hinn hæsti er kallaður miskunnsamur, þar sem hann miskunnar þeim, sem enn eru ekki komnir í heiminn,
63 Og einnig yfir þá sem snúa sér að lögmáli hans;
64 Og að hann er þolinmóður og lengi þola þá sem syndgað hafa, eins og skepnur hans;
65 Og að hann sé gjöfull, því að hann er reiðubúinn að gefa þar sem þörf er á;
66 Og að hann er mikill miskunnsamur, því að hann margfaldar meiri og meiri miskunn til þeirra, sem eru nútíðir og liðnir, og einnig þeim sem koma munu.

67 Því að ef hann margfaldar ekki miskunn sína, myndi heimurinn ekki halda áfram með þeim sem erfa hana.
68 Og hann fyrirgefur. Því að ef hann gerði það ekki af gæsku sinni, til þess að þeir, sem misgjörðir hafa drýgt, léttir af þeim, þá ætti tíu þúsunda hluti mannanna ekki að lifa.
69 Og dómari, ef hann fyrirgefur ekki þeim, sem læknast hafa með orði hans, og útrýmdi fjölda deilna,
70. Það ætti að vera örfá eftir af ævintýrum í óteljandi fjölda.

8. KAFLI

1 Og hann svaraði mér og sagði: Hinn hæsti hefur skapað þennan heim fyrir marga, en hinn komandi heim fyrir fáa.
2 Ég mun segja þér líkingu, Esdras; Eins og þegar þú spyrð jörðina, mun hún segja þér, að hún gefur mikið af mold, sem leirker eru gerð af, en lítið duft, sem gull kemur af.
3 Margir verða skapaðir, en fáir munu hólpnir verða.
4 Þá svaraði ég og sagði: Gleyp þú niður, sál mín, hyggni og etið viskuna.
5 Því að þú hefur samþykkt að hlusta og ert fús til að spá, því að þú hefur ekki lengur rúm en aðeins til að lifa.
6 Ó Drottinn, ef þú leyfir ekki þjóni þínum, að við megum biðja frammi fyrir þér, og þú gefur okkur sæði í hjarta okkar og menningu að skilningi okkar, svo að ávöxtur verði af því. hvernig mun hver sá sem er spilltur lifa, sem ber mannsstað?
7 Því að þú ert einn og vér allir eitt verk handa þinna, eins og þú hefur sagt.
8 Því að þegar líkaminn er mótaður í móðurkviði og þú gefur honum limi, þá varðveitist skepna þín í eldi og vatni, og níu mánuðir þolir verk þitt sköpunarverk þitt, sem í henni er skapað.
9 En það, sem varðveitt er og varðveitt, mun bæði varðveitt verða, og þegar tíminn kemur, afhendir hið varðveitta móðurlíf það, sem í því óx.
10Því að þú hefur boðið af líkamanum, það er að segja af brjóstunum, að gefa mjólk, sem er ávöxtur brjóstanna,
11 Til þess að það, sem mótað er, megi nærast um stund, uns þú afhendir það miskunn þinni.
12 Þú færðir það upp með réttlæti þínu og ræktaðir það í lögmáli þínu og endurbætir það með dómi þínu.
13 Og þú skalt deyða hana eins og sköpun þína og lífga hana sem verk þitt.
14 Ef þú tortímir því, sem með svo miklu erfiði var mótaður, þá er auðvelt að vera vígður samkvæmt boðorði þínu, til þess að það sem gert var varðveitist.
15 Nú mun ég tala, Drottinn. snerta mann almennt, þú veist best; en að snerta fólk þitt, fyrir hvers vegna mér þykir leitt;
16 Og vegna arfleifðar þinnar, hvers vegna ég harma. og fyrir Ísrael, sem ég er þungur fyrir. og Jakobs vegna, hvers vegna ég skelfist.
17 Þess vegna mun ég byrja að biðja frammi fyrir þér fyrir sjálfan mig og fyrir þá, því að ég sé fall okkar, sem í landinu búa.
18 En ég hef heyrt skjótleika dómarans sem koma skal.
19 Heyr því raust mína og skil orð mín, og ég mun tala frammi fyrir þér. Þetta er upphaf orða Esdras, áður en hann var tekinn upp: og I s aðstoð,
20 Ó Drottinn, þú sem býr í eilífðinni, sem horfir ofan frá hlutum á himni og í lofti.
21 Hásæti hans er ómetanlegt; hvers dýrð má ekki skilja; frammi fyrir hverjum englasveitir standa skjálfandi,
22 Þjónustu þeirra er kunnugur vindi og eldi. hvers orð er satt og orðatiltæki stöðug; hvers boðorð er sterkt og helgiathöfn óttaleg.
23 Ásýnd hans þurrkar upp djúpin og reiði lætur fjöllin bráðna. sem sannleikurinn ber vitni:
24 Heyr bæn þjóns þíns og hlusta á beiðni sköpunar þinnar.
25 Því að meðan ég lifi mun ég tala, og svo lengi sem ég hef skilning mun ég svara.
26 Líttu ekki á syndir þjóðar þinnar. heldur á þeim sem þjóna þér í sannleika.
27 Líttu ekki á vondar uppspuni heiðingjanna, heldur þrá þeirra sem varðveita vitnisburð þinn í þrengingum.
28 Hugsaðu ekki um þá, sem hafa gengið svikulir frammi fyrir þér, heldur minnstu þeirra, sem eftir þínum vilja hafa þekkt ótta þinn.
29 Lát það ekki vera þinn vilja að tortíma þeim sem hafa lifað eins og skepnur. heldur að líta á þá, sem greinilega hafa kennt lögmál þitt.
30 Vertu ekki reiðilegur yfir þeim, sem álitnir eru verri en skepnur. en elskaðu þá sem ávallt treysta á réttlæti þitt og dýrð.
31 Því að vér og feður vorir þjást af slíkum sjúkdómum, en vegna vorra syndara muntu kallaður miskunnsamur.
32 Því að ef þú þráir að miskunna þig yfir oss, þá munt þú verða kallaður miskunnsamur, við okkur, sem höfum engin réttlætisverk.
33 Því að hinir réttlátu, sem hafa mörg góð verk geymd hjá þér, munu fá laun af eigin verkum.
34 Því hvað er maðurinn, að þú skulir hafa óbeit á honum? eða hvað er forgengileg kynslóð, að þú skulir vera svo bitur við hana?
35 Því að í sannleika er enginn meðal þeirra fæddu, heldur hefir hann sýnt illsku. og meðal hinna trúuðu er enginn sem ekki hefur rangt fyrir sér.
36 Því að í þessu, ó Drottinn, mun réttlæti þitt og gæska kunngjört verða, ef þú ert miskunnsamur þeim sem ekki treysta á góð verk.
37 Þá svaraði hann mér og sagði: Sumt hefir þú talað rétt, og eftir orðum þínum mun það verða.
38 Því að sannarlega mun ég ekki hugsa um lund þeirra, sem syndgað hafa fyrir dauðann, fyrir dómi, fyrir glötun.
39 En ég mun gleðjast yfir lund hinna réttlátu, og ég mun líka minnast pílagrímsferðar þeirra og hjálpræðisins og launanna, sem þeir munu hljóta.
40 Eins og ég hef nú talað, svo mun verða.
41 Því að eins og bóndinn sáir miklu sáðkorni á jörðina og gróðursetur mörg tré, og þó kemur ekki upp það, sem vel er sáð á sínum tíma, og allt það, sem gróðursett er, festir ekki rætur. í heiminum; þeir skulu ekki allir hólpnir verða.
42 Þá svaraði ég og sagði: "Ef ég hef fundið náð, þá lát mig tala."

43 Eins og niðjar búmanns farast, ef það kemur ekki upp og fær ekki regn þitt á réttum tíma. eða ef það kemur of mikil rigning og spillir því:
44 Svo fer líka maðurinn, sem mótaður er með höndum þínum, og er kallaður þinn eigin mynd, af því að þú ert honum líkur, vegna hvers þú hefur skapað allt og líkt honum við niðja búmanns.
45 Vertu ekki reiður okkur, heldur hlífið lýð þínum og miskunnaðu þér arfleifð þinni, því að þú ert miskunnsamur við sköpunarverk þitt.
46 Þá svaraði hann mér og sagði: „Hlutir sem eru til staðar eru nútíðir og það sem koma skal fyrir þá sem koma skal.
47 Því að þú skortir á að þú getir elskað sköpunarverk mitt meira en ég, en ég hef oft nálgast þig og að henni, en aldrei hinum ranglátu.
48 Einnig í þessu ert þú undursamlegur frammi fyrir hinum hæsta.
49 Þar sem þú auðmýktir sjálfan þig, eins og þér sæmir, og hefur ekki metið sjálfan þig verðugan þess að hljóta mikla vegsemd meðal réttlátra.
50 Því að margar miklar eymdir munu verða fyrir þeim, sem á síðari tíma munu búa í heiminum, vegna þess að þeir hafa gengið í mikilli hroka.
51 En skil þú sjálfur og leitaðu að dýrð þeirra sem eru eins og þú.
52 Því að fyrir yður er paradís opnuð, lífsins tré er gróðursett, komandi tími er undirbúinn, gnægð er tilbúin, borg er byggð og hvíld er leyfð, já, fullkomin gæska og viska.
53 Rót hins illa er innsigluð frá þér, veikleiki og mölur er hulinn fyrir þér, og spillingin er flúin til helvítis til að gleymast.
54 Sorgin er liðin, og að lokum er sýndur fjársjóður ódauðleikans.
55 Og spyrðu þess vegna ekki lengur spurninga um fjölda þeirra sem farast.
56 Því að þegar þeir höfðu farið lausir, fyrirlitu þeir hinn hæsta, töldu lögmál hans fyrirlitningu og yfirgáfu vegu hans.
57 Og þeir hafa troðið niður réttláta hans,
58 og sögðu í hjarta sínu, að enginn Guð væri til. já, og að vita að þeir verða að deyja.
59 Því að eins og hið fyrrnefnda mun taka við yður, þannig er þorsti og sársauki tilbúinn fyrir þá, því að það var ekki vilji hans að menn yrðu að engu.
60 En þeir, sem skapaðir verða, hafa saurgaði nafn þess sem skapaði þá og voru vanþakklátir þeim sem bjó þeim líf.
61 Og þess vegna er dómur minn nú fyrir hendi.
62 Þetta hef ég ekki sýnt öllum mönnum, heldur þér og fáum eins og þér. Þá svaraði ég og sagði:
63 Sjá, Drottinn, nú hefur þú sýnt mér fjölda dásemda, sem þú munt byrja að gjöra á síðustu tímum, en á hvaða tíma hefur þú ekki sýnt mér.

9. KAFLI

1 Hann svaraði mér þá og sagði: „Mældu tímann vandlega í sjálfum sér, og þegar þú sérð hluta þeirra tákna, sem ég hef sagt þér áður,
2 Þá munt þú skilja, að það er einmitt sá tími, þar sem hinn hæsti mun byrja að vitja heimsins, sem hann skapaði.
3 Því þegar sjást munu jarðskjálftar og uppnám fólksins í heiminum:
4 Þá munt þú skilja, að Hinn Hæsti talaði um þetta frá dögum, sem voru á undan þér, allt frá upphafi.
5 Því eins og allt sem til er í heiminum hefur upphaf og endi og endirinn er augljós.
6 Jafnvel hafa tímar hins hæsta skýrt upphaf í undrum og kraftmiklum verkum og endir í áhrifum og táknum.
7 Og hver sem hólpinn mun verða og mun geta komist undan með verkum sínum og trú, sem þér hafið trúað á,
8 Hann mun varðveitast fyrir þessum hættum og sjá hjálpræði mitt í landi mínu og innan landamæra minna, því að ég hef helgað þær mér frá upphafi.
9 Þá munu þeir lenda í aumkunarverðu máli, sem nú hafa misnotað vegi mína, og þeir, sem hafa varpað þeim burt með illsku, munu búa í kvölum.
10 Því að þeir sem á lífsleiðinni hafa þegið bætur og þekkja mig ekki.
11 Og þeir sem höfðu andstyggð á lögmáli mínu, meðan þeir höfðu enn frelsi, og þegar iðrunarstaður var þeim enn opinn, skildu það ekki, heldur fyrirlitu það.
12 Sá hinn sami hlýtur að vita það eftir dauðann af sársauka.
13 Og vertu því ekki forvitinn um hvernig hinum óguðlegu verði refsað og hvenær, heldur spyrðu hvernig hinir réttlátu verði hólpnir, hvers heimurinn er og fyrir hvern heimurinn er skapaður.
14 Þá svaraði ég og sagði:
15 Ég hef sagt áður, og tala nú, og mun einnig tala það hér eftir, að þeir eru miklu fleiri, sem farast, en þeir, sem hólpnir munu verða.
16 Eins og bylgja er meiri en dropi.
17 Og hann svaraði mér og sagði: Eins og akurinn er, svo er sæðið. eins og blómin eru, þannig eru líka litirnir; eins og vinnumaðurinn er, þannig er og verkið; og eins og bóndinn er sjálfur, svo er og búskapur hans, því að það var tími heimsins.
18 Og þegar ég undirbjó heiminn, sem enn var ekki skapaður, til þess að þeir gætu búið í þeim sem nú lifa, þá talaði enginn gegn mér.
19 Því að þá hlýddu allir, en nú eru síðir þeirra, sem skapaðir eru í þessum skapaða heimi, spillt af eilífu sæði og með órannsakanlegu lögmáli.
20 Og ég hugsaði um heiminn, og sjá, það var hætta vegna þeirra ráða, sem inn í hann komu.
21 Og ég sá það og þyrmdi því mjög og varðveitti mér vínber úr klasanum og plöntu mikils fólks.
22 Lát þá mannfjöldann farast, sem fæddist til einskis. og geymi vínber mitt og plöntu mína. því að með miklu erfiði hef ég fullkomnað það.
23 Samt sem áður, ef þú hættir enn sjö dögum í viðbót, (en þú skalt ekki fasta í þeim,

24 En farðu inn á blómavöll, þar sem ekkert hús er byggt, og etið aðeins blóm vallarins. smakka ekkert hold, drekk ekkert vín, en borðaðu bara blóm ;)
25 Og biðjið stöðugt til hins hæsta, þá mun ég koma og tala við þig.
26 Þá fór ég inn á völlinn, sem heitir Ardath, eins og hann hafði boðið mér. og þar sat ég meðal blómanna og át af jurtum vallarins, og kjötið af þeim mettaði mig.
27 Eftir sjö daga settist ég í grasið, og hjarta mitt var pirrað innra með mér, eins og áður.
28Og ég lauk upp munni mínum og tók að tala frammi fyrir hinum hæsta og sagði:
29 Drottinn, þú sem sýndir okkur sjálfan þig, þú varst sýndur feðrum vorum í eyðimörkinni, á þeim stað sem enginn treður á, á ófrjóum stað, þegar þeir fóru af Egyptalandi.
30 Og þú talaðir og sagði: Heyr mig, Ísrael! og tak eftir orðum mínum, þú Jakobs niðjar.
31 Því að sjá, ég sá lögmáli mínu í yður, og það mun bera ávöxt í yður, og þér munuð virðast í því að eilífu.
32 En feður vorir, sem tóku við lögmálinu, héldu það ekki og héldu ekki reglur þínar, og þótt ávöxtur lögmáls þíns glataðist ekki, gat hann það ekki heldur, því að það var þitt.
33 En þeir, sem tóku við því, fórust, af því að þeir gættu ekki þess, sem í þá var sáð.
34 Og sjá, það er siður, þegar jörðin hefur fengið sæði, eða hafið skip, eða hvaða ker sem er kjöt eða drykkur, að það sem fórst, þar sem því var sáð eða kastað í,
35 Og það, sem sáð var eða varpað í eða tekið við, glatast og verður ekki hjá oss, en hjá oss hefur það ekki gerst.
36 Því að vér, sem meðtekið lögmálið, förumst fyrir synd, og hjarta vort, sem tók við því
37 Þrátt fyrir að lögmálið glatist ekki, heldur er það inni krafti hans.
38 Og þegar ég talaði þetta í hjarta mínu, leit ég aftur með augum mínum, og hægra megin sá ég konu, og sjá, hún syrgði og grét hárri röddu og var mjög hrygg í hjarta, og föt voru rifin og hún hafði ösku á höfði sér.
39Þá sleppti ég hugsunum mínum, sem ég var í, og sneri mér til hennar,
40 Og sagði við hana: „Hví grætur þú? hví ert þú svo hryggur í huga þínum?
41 Og hún sagði við mig: "Herra, lát mig í friði, svo að ég megi gráta sjálfa mig og auka á sorg mína, því að ég er sár kvíðin í huga mínum og er mjög niðurdregin."
42 Og ég sagði við hana: Hvað er að þér? Segðu mér.
43 Hún sagði við mig: Ég hef verið óbyrja, þjónn þinn, og ekki eignast barn, þótt ég ætti mann í þrjátíu ár.
44 Og þessi þrjátíu ár gerði ég ekkert annað dag og nótt og hverja stundu, en að biðja mína til hins hæsta.
45 Eftir þrjátíu ár heyrði Guð mig ambátt þinni, horfði á eymd mína, hugsaði um neyð mína og gaf mér son, og ég gladdist mjög yfir honum, svo og eiginmaður minn og allir nágrannar mínir, og vér veittum mikinn heiður almættið.
46 Og ég nærði hann með miklum erfiðleikum.
47 Þegar hann óx upp og kom að því að hann ætti konu, þá bjó ég til veislu.

10. KAFLI

1 Og svo bar við, að þegar sonur minn var kominn inn í brúðkaupshólfið sitt, féll hann niður og dó.
2 Þá steyptum við öllum ljósunum, og allir nágrannar mínir risu upp til að hugga mig.
3 Og svo bar við, þegar þeir voru allir hættir að hugga mig, að ég gæti verið rólegur. þá reis ég upp um nóttina og flýði og kom hingað inn á þennan akur, eins og þú sérð.
4 Og ég ætla nú ekki að snúa aftur inn í borgina, heldur hingað til að vera og hvorki eta né drekka, heldur sífellt að syrgja og fasta uns ég dey.
5 Þá skildi ég eftir hugleiðingarnar, sem ég var í, og talaði til hennar í reiði og sagði:
6 Heimska kona umfram allt annað, sérðu ekki harm okkar, og hvað verður um oss?
7 Hvernig er Sion móðir vor full af öllum þunglyndi og mjög auðmjúk, harmandi mjög sár?
8 Og nú, þar sem við sjáum að við syrgjum öll og erum sorgmædd, því að við erum öll í þunglyndi, ertu hryggur vegna eins sonar?
9 Því spyrjið jörðina, og hún mun segja þér, að það sé hún, sem ætti að harma fall svo margra, sem vaxa á henni.
10 Því að út úr henni komu allir í fyrstu, og úr henni munu allir aðrir koma, og sjá, þeir ganga nánast allir í glötun, og fjöldi þeirra er gjörsamlega upprættur.
11 Hver skyldi þá harma meira en hún, sem hefur misst svo mikinn mannfjölda? og ekki þú, sem er miður sín nema einn?
12 En ef þú segir við mig: Kveðja mín er ekki eins og jarðar, því að ég hef týnt ávexti móðurkviðar míns, sem ég bar fram með kvölum og bar með sorgum.
13 En svo er ekki á jörðinni, því að mannfjöldinn, sem á henni er í samræmi við gang jarðar, er horfinn, eins og hún kom.
14 Þá segi ég við þig: Eins og þú hefur fæðst með erfiði. Þannig hefur og jörðin gefið ávöxt sinn, það er manninn, frá upphafi þeim sem hana skapaði.
15 Haltu því sorg þinni fyrir sjálfan þig og þoldu með góðu hugrekki það sem yfir þig hefur komið.
16 Því að ef þú viðurkennir ákvörðun Guðs um að vera réttlátur, þá skalt þú bæði taka á móti syni þínum í tæka tíð og hljóta hrós meðal kvenna.
17 Far þú þá inn í borgina til manns þíns.
18 Og hún sagði við mig: "Það mun ég ekki gjöra. Ég mun ekki fara inn í borgina, en hér mun ég deyja."
19 Svo ég hélt áfram að tala við hana og sagði:
20 Ekki svo, heldur fáðu ráð. af mér: því hversu mörg eru mótlæti Síonar? huggist vegna sorgar Jerúsalem.
21 Því að þú sérð, að helgidómur vor er lagður í eyði, altari vort niðurbrotið, musteri vort eyðilagt.
22 Sálmur vor er lagður á jörðu, söngur okkar er þagnaður, fögnuður okkar er á enda, ljós ljósastikunnar er slokknað, sáttmálsörk vor er rænd, helgihlutir vorir saurgaðir og nafnið sem er ákallað á okkur er næstum vanhelgað: börn okkar eru til skammar, prestar okkar eru brenndir, levítar vorir fóru í útlegð, meyjar okkar eru saurgaðar og konur okkar svívirtar. Réttlátir menn vorir

fluttir burt, smábörn vor tortímt, ungir menn vorir eru leiddir í ánauð, og sterkir menn vorir eru orðnir veikburða.
23 Og, sem er stærst af öllu, innsigli Síonar hefur nú glatað heiður sínum; því að hún er ofurseldur í hendur þeirra, sem oss hata.
24 Og hristu því af þér mikla þyngsli og fjarlægðu fjölda sorgarinnar, svo að hinn voldugi verði þér aftur miskunnsamur og hinn hæsti veiti þér hvíld og léttleika frá erfiði þínu.
25 Og svo bar við, meðan ég var að tala við hana, sjá, skyndilega ljómaði andlit hennar ákaflega, og ásjóna hennar ljómaði, svo að ég varð hræddur við hana og velti fyrir mér hvað það gæti verið.
26 Og sjá, allt í einu hrópaði hún mikið, mjög óttalegt, svo að jörðin skalf við hávaða konunnar.
27 Og ég leit, og sjá, konan birtist mér ekki framar, heldur var borg byggð og stór staður sýndi sig frá grunnunum. Þá varð ég hræddur og hrópaði hárri röddu og sagði:
28 Hvar er Engill Úríel, sem kom til mín í fyrstu? Því að hann hefur valdið mér að falla í marga kyrrstöðu, og endir minn hefur breyst í spillingu, og bæn mín að ávíta.
29 Og þegar ég var að tala þessi orð, sjá, þá kom hann til mín og horfði á mig.
30 Og sjá, ég lá eins og dauður, og skilningur minn var tekinn frá mér, og hann tók mig í hægri hönd, huggaði mig, reisti mig á fætur og sagði við mig:
31 Hvað er að þér? og hví ert þú svo órólegur? og hvers vegna skelfist hyggindi þitt og hugsanir hjarta þíns?
32 Og ég sagði: Af því að þú hefur yfirgefið mig, og þó gjörði ég eftir orðum þínum, og ég fór út á akur, og sjá, ég hef séð og sé þó, að ég get ekki tjáð það.
33 Og hann sagði við mig: Stattu upp karlmannlega, og ég mun ráðleggja þér.
34 Þá sagði ég: „Tal þú, herra minn, í mér! yfirgef mig ekki, svo að ég deyi ekki vonlaus.
35 Því að ég hef séð, að ég vissi ekki, og heyri, að ég veit það ekki.
36 Eða er vit mitt tælt, eða sál mín í draumi?
37 Nú bið ég þig að sýna þjóni þínum þessa sýn.
38 Hann svaraði mér þá og sagði: Heyr mig, og ég skal upplýsa þig og segja þér, hvers vegna þú ert hræddur, því að hinn hæsti mun opinbera þér margt leyndarmál.
39 Hann hefur séð, að vegur þinn er réttur, vegna þess að þú hryggir lýð þinn stöðugt og harmar mikið yfir Síon.
40 Þetta er því merking sýnarinnar, sem þú sást nýlega:
41 Þú sást konu syrgja, og þú byrjaðir að hugga hana.
42 En nú sérð þú ekki framar líkingu konunnar, heldur birtist þér borg byggð.
43 Og þar sem hún sagði þér frá dauða sonar síns, þá er þetta lausnin:
44 Þessi kona, sem þú sást, er Síon, og þar sem hún sagði við þig: Hún, sem þú sérð sem byggða borg,
45 Þar sem hún sagði við þig, segi ég, að hún hafi verið þrjátíu ár óbyrja. Það eru þau þrjátíu ár sem engin fórn var færð í hana.
46 En eftir þrjátíu ár byggði Salómon borgina og fórnaði fórnir, og ól þá óbyrja son.
47 Og þar sem hún sagði þér, að hún nærði hann með erfiði, það var bústaðurinn í Jerúsalem.
48 En þar sem hún sagði við þig: „Að sonur minn, sem kom inn í hjónaherbergið, varð fyrir mistökum og dó. Þetta var eyðileggingin, sem kom til Jerúsalem.
49 Og sjá, þú sást líkingu hennar, og vegna þess að hún syrgði son sinn, byrjaðir þú að hugga hana.
50 Því að nú sér hinn hæsti, að þú ert hryggur ósvikinn og þjáist af öllu hjarta fyrir hana, svo hefur hann sýnt þér birtu dýrðar hennar og fegurð hennar.
51 Og þess vegna bauð ég þér að vera áfram á túninu, þar sem ekkert hús var byggt.
52 Því að ég vissi að Hinn Hæsti myndi sýna þér þetta.
53 Fyrir því bauð ég þér að fara út á akurinn, þar sem enginn grunnur var að neinni byggingu.
54 Því að á þeim stað, þar sem hinn hæsti byrjar að sýna borg sína, getur enginn bygging staðist.
55 Og óttast því ekki, lát ekki hjarta þitt hræðast, heldur farðu inn og sjáðu fegurð og mikilleika byggingarinnar, eins og augu þín geta séð.
56 Og þá munt þú heyra eins mikið og eyru þín skilja.
57 Því að þú ert blessaður umfram marga aðra og ert kallaður með hinum Hæsta; og svo eru fáir.
58 En á morgun um nótt skalt þú hér vera;
59 Og þannig mun hinn hæsti sýna þér sýn um hið háa, sem hinn hæsti mun gjöra þeim, sem búa á jörðinni á síðustu dögum. Svo ég svaf þessa nótt og aðra eins og hann bauð mér.

11. KAFLI

1 Þá sá mig draum, og sjá, örn kom upp úr hafinu, sem hafði tólf fjaðravængi og þrjú höfuð.
2 Og ég sá, og sjá, hún breiddi út vængi sína um alla jörðina, og allir vindar loftsins blésu á hana og söfnuðust saman.
3 Og ég sá, og af fjöðrum hennar uxu aðrar andstæðar fjaðrir. og urðu þær litlar fjaðrir og smáar.
4 En höfuð hennar hvíldu: höfuðið í miðjunni var stærra en hitt, en hvíldi það með því sem eftir var.
5 Og ég sá, og sjá, örninn flaug með fjöðrum sínum og ríkti á jörðinni og yfir þeim, sem þar bjuggu.
6 Og ég sá, að allt undir himninum var henni undirgefið, og enginn talaði gegn henni, ekki ein skepna á jörðu.
7 Og ég sá, og sjá, örninn reis upp á klónum sínum og talaði við fjaðrirnar og sagði:
8Vakið ekki allt í einu, sofið hver á sínum stað og vakið eftir reglu.
9 En höfuðin skulu varðveitt til hins síðasta.
10 Og ég sá, og sjá, röddin fór ekki af höfði hennar, heldur úr miðjum líkama hennar.
11 Og ég taldi andstæðar fjaðrirnar hennar, og sjá, þær voru átta.
12 Og ég sá, og sjá, á hægri hlið reis upp ein fjöður og ríkti d um alla jörðina;
13 Og svo bar við, að þegar það ríkti, kom endir þess, og staður þess birtist ekki framar, og næsti á eftir stóð upp. og ríkti og skemmti sér vel;
14 Og svo bar við, að þegar það ríkti, kom líka endir þess, eins og hið fyrra, svo að það birtist ekki framar.

15 Þá kom rödd til þess og sagði:
16 Heyr þú, sem svo lengi hefur drottnað yfir jörðinni: Þetta segi ég þér, áður en þú byrjar ekki að birtast framar,
17 Eftir þig skal enginn ná til þíns tíma, né helmings hans.
18 Þá reis hinn þriðji upp og ríkti eins og hinn áður, og birtist ekki framar.
19 Svo fór það með allt sem eftir var, hver á eftir öðrum, eins og hver og einn ríkti og birtist síðan ekki framar.
20 Þá sá ég, og sjá, með tímanum stóðu fjaðrirnar, sem fylgdu, upp hægra megin, til þess að þær gætu líka drottnað. og sumir þeirra réðu, en innan skamms birtust þeir ekki framar.
21 Því að sumir þeirra voru settir upp, en réðu ekki.
22 Eftir þetta leit ég, og sjá, fjaðrirnar tólf birtust ekki framar, né tvær fjaðrirnar.
23 Og það var ekki framar á líkama arnarins, heldur þrjú höfuð sem hvíldu og sex litlir vængir.
24 Þá sá ég líka, að tvær litlar fjaðrir skildu sig frá þeim sex, og stóðu eftir undir höfðinu, sem var hægra megin, því að fjórar voru áfram á sínum stað.
25 Og ég sá, og sjá, fjaðrirnar, sem voru undir vængnum, hugsuðu um að setja sig upp og hafa stjórnina.
26 Og ég sá, og sjá, þar var einn settur upp, en skömmu síðar birtist hann ekki framar.
27 Og hinn síðari var fyrr í burtu en sá fyrri.
28 Og ég sá, og sjá, þeir tveir, sem eftir voru, hugsuðu líka með sjálfum sér að ríkja.
29 Og er þeir hugsuðu svo, sjá, þá vaknaði eitt höfuðanna, sem hvíldu, það sem var mitt á milli. því að það var meira en hinir tveir hausarnir.
30 Og þá sá ég, að hin tvö höfuðin voru sameinuð því.
31 Og sjá, höfuðið snerist við með þeim, sem með því voru, og át upp fjaðrirnar tvær undir vængnum, sem ríkt hefði.
32 En þetta höfuð óttaðist alla jörðina og drottnaði á henni yfir öllum þeim sem á jörðinni bjuggu með mikilli kúgun. og það hafði stjórn heimsins meira en allir vængi sem verið höfðu.
33 Og eftir þetta sá ég, og sjá, höfuðið, sem var í miðjunni, birtist skyndilega ekki lengur, eins og vængir.
34 En eftir voru höfuðin tvö, sem sömuleiðis réðu yfir jörðinni og yfir þeim, sem þar bjuggu.
35 Og ég sá, og sjá, höfuðið hægra megin át það sem var vinstra megin.
36 Þá stefndi ég rödd, sem sagði við mig: „Sjáðu fyrir þér og lít á það, sem þú sérð.
37 Og ég sá, og sjá, eins og öskrandi ljón rekið út úr skóginum, og ég sá, að hann sendi út mannsrödd til arnarins og sagði:
38 Heyr þú, ég mun tala við þig, og hinn hæsti mun segja við þig:
39 Ert þú ekki það sem eftir er af dýrunum fjórum, sem ég lét ríkja í heimi mínum, til þess að endir þeirra tíma gæti komið í gegnum þau?
40 Og sá fjórði kom og sigraði öll dýrin, sem fyrir voru, og hafði vald yfir heiminum með miklum ótta og yfir öllu umkringi jarðar með mikilli vondri kúgun. og svo lengi bjó hann á jörðinni með svikum.
41 Því að jörðin hefur þú ekki dæmt með sannleika.
42 Því að þú hefir þjakað hina hógværu, sært hina friðsælu, elskað lygara og eytt híbýlum þeirra, sem bera ávöxt, og varpað niður veggjum þeirra, sem ekki gjörðu þér mein.
43 Þess vegna er ranglæti þitt komið upp til hins hæsta og stolt þitt til hins volduga.
44 Hinn hæsti hefur einnig litið á hina dramblátu tíma, og sjá, þeim er lokið og viðurstyggð hans rætast.
45 Og þess vegna birtist ekki framar, þú örn, né ógurlegir vængir þínar, né óguðlegir fjaðrir þínar né illgjarn höfuð þín, né meiðandi klær þínar, né allur þinn hégómi.
46 Til þess að öll jörðin megi endurnærast og snúa aftur, frelsuð frá ofbeldi þínu, og að hún megi vona dóm og miskunn þess sem skapaði hana.

12. KAFLI

1 Og svo bar við, er ljónið talaði þessi orð við erninn, sá ég:
2 Og sjá, höfuðið, sem eftir var, og vængirnir fjórir birtust ekki framar, og þeir fóru þangað og settu sig upp til að ríkja, og ríki þeirra var lítið og mikið uppnám.
3 Og ég sá, og sjá, þeir birtust ekki framar, og allur líkami arnarins var brenndur, svo að jörðin varð í miklum ótta. og sagði við anda minn:
4 Sjá, þetta hefir þú gjört mér, að þú rannsakar vegu hins hæsta.
5 Sjá, samt er ég þreyttur í huga mínum og mjög veikur í anda mínum. og lítill styrkur er í mér, fyrir þann mikla ótta, sem ég varð fyrir í nótt.
6 Þess vegna mun ég nú biðja hinn hæsta, að hann huggi mig allt til enda.
7 Og ég sagði: Drottinn sem drottnar best, ef ég hef fundið náð áður en t sýn, og ef ég er réttlátur með þér fyrir mörgum öðrum, og ef bæn mín kemur fram fyrir augliti þínu.
8 Huggaðu mig þá og sýndu mér þjóni þínum túlkun og skýran mun þessarar hræðilegu sýnar, svo að þú megir fullkomlega hugga sál mína.
9Því að þú hefur dæmt mig verðugan að sýna mér í síðustu skiptin.
10Og hann sagði við mig: Þetta er túlkun sýnarinnar:
11 Örninn, sem þú sást stíga upp af hafinu, er ríkið sem sést í sýn Daníels bróður þíns.
12 En það var ekki útskýrt fyrir honum, þess vegna boða ég þér það nú.
13 Sjá, þeir dagar munu koma, að ríki mun rísa á jörðu, og það skal óttast umfram öll konungsríkin, sem voru á undan því.
14 Í því sama munu tólf konungar ríkja, hver á eftir öðrum.
15 Þar af mun hinn annar taka að ríkja og mun hafa lengri tíma en nokkur hinna tólf.
16 Og þetta tákna vængirnir tólf, sem þú sást.
17 Og röddina, sem þú heyrðir tala, og sem þú sást ekki fara út af höfðinu, heldur úr miðju líkamans, þá er þessi túlkun:

18 Að eftir tíma þess ríkis munu koma upp miklar deilur, og það mun standa í hættu á að mistakast; þó mun það þá ekki falla, heldur verða endurreist til upphafs hans.
19 Og þar sem þú sást hinar átta undirfjaðrir festast við vængi hennar, þá er þetta túlkunin:
20 Að í honum skulu rísa átta konungar, en tímar þeirra munu verða fáir og ár þeirra skjót.
21 Og tveir þeirra munu farast, þegar miðtíminn nálgast, fjórir skulu varðveittir þar til endir þeirra tekur að nálgast, en tveir skulu varðveittir allt til enda.
22 Og þar sem þú sást þrjú höfuð hvíla, þá er þetta túlkunin:
23 Á síðustu dögum sínum mun hinn hæsti reisa þrjú ríki og endurnýja þar margt, og þau munu drottna yfir jörðinni,
24 Og af þeim, sem þar búa, með mikilli kúgun, umfram alla þá, sem á undan þeim voru. Þess vegna eru þeir kallaðir höfuð arnarins.
25 Því að þessir eru þeir, sem framkvæma illsku hans og ljúka hans síðasta endalokum.
26 Og þar sem þú sást að höfuðið mikla birtist ekki framar, táknar það að einn þeirra mun deyja á rúmi sínu og þó með sársauka.
27 Því að þeir tveir, sem eftir verða, skulu drepnir verða með sverði.
28 Því að sverð annars mun éta hitt, en að lokum mun hann sjálfur falla fyrir sverði.
29 Og þar sem þú sást tvær fjaðrir undir vængjunum ganga yfir höfuðið hægra megin.
30 Það táknar, að þetta eru þeir, sem hinn æðsti hefur varðveitt allt til enda þeirra: Þetta er litla ríkið og fullt af neyð, eins og þú sást.
31 Og ljónið, sem þú sást rísa upp úr skóginum, öskrandi og tala við örninn og ávíta hana vegna ranglætis hennar með öllum þeim orðum, sem þú hefur heyrt.
32 Þetta er hinn smurði, sem hinn hæsti hefir varðveitt fyrir þá og vegna illsku þeirra allt til enda: Hann mun ávíta þá og ávíta þá með grimmd þeirra.
33 Því að hann mun setja þá fram fyrir sig lifandi í dómi og ávíta þá og leiðrétta þá.
34 Því að það sem eftir er af þjóð minni mun hann frelsa með miskunn, þeim sem þrýst hafa verið á landamæri mín, og hann mun gleðja þá uns dómsdagurinn kemur, sem ég hef talað við þig um frá upphafi.
35 Þetta er draumurinn, sem þú sást, og þetta eru túlkanirnar.
36 Þú hefur aðeins verið hæfur til að vita þetta leyndarmál hins hæsta.
37 Skrifaðu því allt þetta, sem þú hefur séð, í bók og feldu það.
38 Og kenndu þá viturum lýðnum, sem þú veist að hjarta þeirra getur skilið og varðveitt þessi leyndarmál.
39 En bíð þú hér sjálfur enn í sjö daga, svo að þér megi verða sýnt, hvað sem hinum Hæsta þóknast að boða þér. Og þar með fór hann sína leið.
40 Og svo bar við, er allur lýðurinn sá, að sjö dagar voru liðnir, og ég kem ekki aftur inn í borgina, söfnuðu þeir þeim öllum saman, frá litlum til hins stærsta, og komu til mín og sögðu:
41 Hvað höfum vér móðgað þig? Og hvað illt höfum vér gjört gegn þér, að þú yfirgefur oss og situr hér á þessum stað?
42 Því að af öllum spámönnunum ert þú aðeins eftir okkur, eins og þyrping af árgangi og sem kerti á dimmum stað og sem griðastaður eða skip sem varðveitt er fyrir storminum.
43 Er ekki illt nóg, sem yfir oss er komið?
44 Ef þú yfirgefur okkur, hversu miklu betra hefði það verið fyrir okkur, ef við hefðum líka verið brenndir mitt í Síon?
45 Því að vér erum ekki betri en þeir, sem þar dóu. Og þeir grétu hárri röddu. Þá svaraði ég þeim og sagði:
46 Vertu hughreystandi, Ísrael! og ver ekki þung, þú Jakobs hús.
47 Því að hinn hæsti minnist þín og hinn voldugi hefur ekki gleymt þér í freistni.
48 Hvað mig snertir, ég hef ekki yfirgefið þig, og ég er ekki frá þér vikið, heldur er ég kominn á þennan stað til að biðja um eyðingu Síonar og að ég gæti leitað miskunnar fyrir yðar lágkúru. ur helgidómurinn.
49 Og farðu nú heim, hver og einn, og eftir þessa daga mun ég koma til þín.
50 Og fólkið fór inn í borgina, eins og ég bauð þeim:
51 En ég var kyrr á akrinum í sjö daga, eins og engillinn hafði boðið mér. og át aðeins á þeim dögum af blómum vallarins og fékk mér kjöt af jurtum.

13. KAFLI

1 Og svo bar við, eftir sjö daga, að mig dreymdi draum um nóttina.
2 Og sjá, vindur kom upp af hafinu, svo að hann hreyfði allar öldur þess.
3 Og ég sá, og sjá, að sá maður efldist af þúsundum himinsins, og þegar hann sneri sér við til að horfa á, skalf allt það, sem sést undir honum.
4 Og hvenær sem röddin fór út af munni hans, brenndu allir þeir, sem heyrðu raust hans, eins og jörðin bregst, þegar hún finnur eldinn.
5 Og eftir þetta sá ég, og sjá, þar safnaðist saman fjöldi manna, af fjölda, frá fjórum vindum himinsins, til að leggja undir sig manninn, sem kom af hafinu.
6 En ég sá, og sjá, hann hafði grafið sér mikið fjall og flogið upp á það.
7 En ég hefði séð svæðið eða staðinn þar sem hæðin var grafin og gat það ekki.
8 Og eftir þetta sá ég, og sjá, allir þeir, sem söfnuðust saman til að leggja hann undir sig, voru mjög hræddir og þorðu þó að berjast.
9 Og sjá, er hann sá ofbeldi mannfjöldans, sem kom, tók hann hvorki upp hönd sína né hélt á sverði né neinu herfæri.
10 En ég sá einn, að hann sendi út af munni sínum, eins og það hefði verið eldblástur, og logandi andblæ af vörum hans, og af tungu sinni rak hann neista og storma.
11 Og þeim var öllum blandað saman. eldblásturinn, logandi andardrátturinn og stormurinn mikla; og féll með offorsi á mannfjöldann, sem var reiðubúinn til að berjast, og brenndi þá upp alla, svo að skyndilega varð

ekkert vart við óteljandi mannfjölda, nema ryk og reykjarlykt. Þegar ég sá þetta, varð ég hræddur. .
12 Síðan sá ég þann sama mann koma niður af fjallinu og kalla til sín annan friðsælan mannfjölda.
13 Og mikið fólk kom til hans, sem sumir voru glaðir yfir, sumir hryggðust og sumir þeirra voru bundnir, en aðrir sumir fluttu af fórnarlömbum. Þá varð ég veikur af miklum ótta, og ég vaknaði og sagði:
14 Þú hefur sýnt þjóni þínum þessi undur frá upphafi og talið mig verðugan þess að þiggja bæn mína.
15 Sýn mér nú enn þýðingu þessa draums.
16 Því að eins og ég verð þunguð af skilningi mínum, vei þeim, sem eftir verða á þeim dögum og miklu fremur vei þeim, sem ekki eru skildir eftir!
17 Því að þeir, sem ekki voru eftir, voru þungir.
18 Nú skil ég það, sem geymt er á síðari dögum, sem mun gerast yfir þá og þá sem eftir verða.
19 Þess vegna eru þeir komnir í miklar hættur og margar nauðsynjar, eins og þessir draumar boða.
20 Samt er auðveldara fyrir þann, sem er í hættu, að koma inn í þetta, en að farast sem ský af heiminum og sjá ekki það, sem gerist á síðustu dögum. Og hann svaraði mér og sagði:
21 Útskýringu sýnarinnar skal ég segja þér og opna fyrir þér það sem þú hefur krafist.
22Þar sem þú talaðir um þá, sem eftir eru, þá er þetta túlkunin:
23 Sá, sem þolir hættuna á þeim tíma, hefur varðveitt sjálfan sig.
24 Vitið því þetta, að þeir, sem eftir verða, eru blessaðir en hinir dánu.
25 Þetta er merking sýnarinnar: Þar sem þú sást mann koma upp úr miðju hafinu.
26 Það er sá hinn sami, sem Guð hinn hæsti hefir haldið mikla tíma, sem af sjálfum sér mun frelsa sköpunarverk hans, og hann mun skipa þeim, sem eftir eru.
27 Og þar sem þú sást, að úr munni hans kom eins og vindhviða, eldur og stormur.
28 Og að hann hélt hvorki á sverði né neinu herfæri, heldur að innhlaup hans eyddi öllum mannfjöldanum, sem kom til að leggja hann undir sig. þetta er túlkunin:
29 Sjá, þeir dagar koma, þegar Hinn hæsti mun byrja að frelsa þá, sem á jörðu eru.
30 Og hann mun koma þeim sem búa á jörðinni til undrunar.
31 Og einn skal taka að sér að berjast gegn annarri, hver borg gegn annarri, einn staður gegn annarri, einn lýður gegn annarri og eitt ríki gegn öðru.
32 Og sá tími mun vera, þegar þetta mun gerast, og táknin munu gerast, sem ég sýndi þér áður, og þá mun sonur minn verða kunngjörður, sem þú sást sem mann stíga upp.
33 Og þegar allur lýðurinn heyrir raust hans, skal hver í sínu landi yfirgefa bardagann, sem þeir eiga hver við annan.
34 Og óteljandi mannfjöldi mun safnast saman, eins og þú sást þá, fús að koma og sigra hann með því að berjast.
35 En hann skal standa á toppi Síonfjalls.
36 Og Síon mun koma og öllum mönnum verða sýnd, undirbúin og uppbyggð, eins og þú sást hæðina grafinn án handa.
37 Og þessi sonur minn mun ávíta hinar óguðlegu uppfinningar þessara þjóða, sem vegna ills lífs þeirra hafa fallið í storminn.
38 Og hann mun leggja fyrir þá vondar hugsanir þeirra og kvalirnar, sem þeir munu byrja að kveljast með, sem eru eins og logi, og hann mun eyða þeim án erfiðis með lögmálinu, sem er mér líkt.
39 Og þar sem þú sást að hann safnaði til sín öðrum friðsömum hópi.
40 Þetta eru ættkvíslirnar tíu, sem herteknar voru burt úr sínu eigin landi á tímum Ósea konungs, sem Salmanasar Assýríukonungur leiddi á brott, og hann flutti þær yfir vötnin, svo að þeir komu í annað land. .
41 En þeir tóku þetta ráð sín á milli, að þeir mundu yfirgefa mannfjöldann af heiðingjum og fara til annars lands, þar sem mannkynið bjó aldrei,
42 Til þess að þeir gætu þar haldið lög sín, sem þeir héldu aldrei í sínu eigin landi.
43 Og þeir fóru inn í Efrat með þröngum stöðum árinnar.
44 Því að þá sýndi Hinn hæsti þeim tákn og stöðvaði flóðið, uns þau voru yfirgefin.
45 Því að um það land var mikill vegur að fara, það var eitt og hálft ár, og það sama svæði heitir Arsareth.
46 Síðan bjuggu þeir þar til hins síðasta. og nú þegar þeir munu byrja að koma,
47 Hinn æðsti mun aftur stöðva uppsprettur straumsins, svo að þær megi fara í gegnum. Þess vegna sást þú mannfjöldann með friði.
48 En þeir, sem eftir verða af þjóð þinni, eru þeir, sem finnast innan landamæra minna.
49 En þegar hann tortímir fjölda þjóðanna, sem saman hafa safnast, mun hann verja þjóð sína, sem eftir eru.
50 Og þá mun hann sýna þeim mikil undur.
51 Þá sagði ég: Drottinn, sem drottnar, sýndu mér þetta: Hvers vegna hef ég séð manninn koma upp úr miðju hafinu?
52 Og hann sagði við mig: Eins og þú getur hvorki leitað né vitað það, sem er í hafsdjúpinu, svo getur enginn á jörðu séð son minn né þá, sem með honum eru, nema á daginn. .
53 Þetta er túlkun draumsins, sem þú sást, og þar sem þú ert aðeins léttari hér.
54 Því að þú hefur yfirgefið þinn eigin veg og beitt vandvirkni þinni við lögmál mitt og leitað þess.
55 Líf þitt hefir þú skipað í speki og kallað á skilning móður þinnar.
56 Og þess vegna sýndi ég þér fjársjóði hins hæsta: eftir aðra þrjá daga mun ég tala við þig annað og kunngjöra þér kröftugt og dásamlegt.
57 Þá gekk ég út á völlinn og lofaði og þakkaði hinum hæsta mjög fyrir undur hans, sem hann gjörði í tíma.
58 Og af því að hann stjórnar því, og því sem fellur á sínum tíma, og þar sat ég þrjá daga.

14. KAFLI

1 Og svo bar við á þriðja degi, að ég sat undir eik, og sjá, rödd kom úr runna gegnt mér og sagði: Esdras, Esdras!
2 Og ég sagði: Hér er ég, Drottinn, og ég stóð á fætur.
3 Þá sagði hann við mig: Í runnanum opinberaði ég mig augljóslega Móse og talaði við hann, þegar fólk mitt þjónaði í Egyptalandi.
4 Og ég sendi hann og leiddi fólk mitt út af Egyptalandi og leiddi hann upp á fjallið, þar sem ég hélt honum hjá mér um langan tíma.
5 Og sagði honum margt undursamlegt og sýndi honum leyndardóma tímans og endalokanna. og bauð honum og sagði:
6 Þessi orð skalt þú kunngjöra og þessi skalt þú fela.
7 Og nú segi ég þér:
8 að þú geymir í hjarta þínu táknin, sem ég hefi sýnt, og draumana, sem þú hefur séð, og útskýringarnar, sem þú hefur heyrt.
9 Því að þú munt verða tekinn frá öllum, og héðan í frá skalt þú vera hjá syni mínum og með þeim sem eru eins og þú, uns tímarnir eru á enda.
10 Því að heimurinn hefur týnt æsku hans og tímarnir byrja að eldast.
11 Því að heimurinn er skipt í tólf hluta, og tíu hlutar hans eru þegar horfin og hálfur tíundi hluti.
12 Og eftir er það sem er eftir helming tíunda hlutans.
13 Gerðu því nú reglu á húsi þínu og ávítaðu fólk þitt, huggaðu þá sem eru í neyð og afneitaðu nú spillingu,
14Slepptu þér dauðlegum hugsunum, kastaðu burt byrðum mannsins, slepptu nú veiku náttúrunni,
15 Og leggið til hliðar þær hugsanir, sem eru þér þungar, og flýttu þér að flýja þessa tíma.
16 Því að enn meira illt en það, sem þú hefur séð gerast, mun verða framið hér eftir.
17 Því að sjá, hversu mikið heimurinn verður veikari með aldrinum, því meir mun illskan aukast yfir þá, sem í honum búa.
18 Því að tíminn er langt í burtu, og leigutaka er í höfn, því að nú flýtir sér sú sýn sem þú hefur séð.
19 Þá svaraði ég á undan þér og sagði:
20 Sjá, Drottinn, ég vil fara, eins og þú hefur boðið mér, og ávíta fólkið, sem er viðstödd, en þeir, sem síðar munu fæðast, hver mun áminna þá? þannig er heimurinn settur í myrkur og þeir sem í honum búa eru án ljóss.
21 Því að lögmál þitt er því brennt Enginn veit hvað af þér er gjört eða verkið sem hefjast skal.
22 En ef ég hef fundið náð frammi fyrir þér, þá sendu heilagan anda inn í mig, og ég mun skrifa allt það, sem gjört hefur verið í heiminum frá upphafi, sem ritað er í lögmáli þínu, til þess að menn geti fundið þinn veg og þeir sem mun lifa á síðari dögum, mega lifa.
23 Og hann svaraði mér og sagði: „Far þú, safna fólkinu saman og seg við þá, að þeir leiti þín ekki í fjörutíu daga.
24 En sjáðu, þú býrð þér mörg kassatré og tak með þér Sareu, Dabria, Selemíu, Ekanus og Asiel, þessa fimm sem eru tilbúnir til að skrifa skjótt.
25 Og komdu hingað, og ég mun kveikja á kerti skilnings í hjarta þínu, sem ekki skal slökkt, uns það er framkvæmt, sem þú munt byrja að skrifa.
26 Og þegar þú hefur gjört það, skalt þú birta sumt, og sumt skalt þú kunngjöra vitringunum á laun. Á morgun á þessari stundu skalt þú byrja að skrifa.
27 Þá gekk ég út, eins og hann hafði boðið, og safnaði öllu fólkinu saman og sagði:
28 Heyr þessi orð, Ísrael!
29 Feður vorir voru í upphafi útlendingar í Egyptalandi, þaðan sem þeir voru frelsaðir.
30 Og tóku við lögmáli lífsins, sem þeir héldu ekki, sem þér hafið einnig brotið eftir þá.
31 Þá var landið, Síonland, skipt á milli yðar með hlutkesti, en feður yðar og þér sjálfir hafið framið ranglæti og ekki haldið þá vegu, sem hinn Hæsti bauð yður.
32 Og þar sem hann er réttlátur dómari, tók hann frá þér í tæka tíð það, sem hann hafði gefið þér.
33 Og nú eruð þér hér og bræður yðar á meðal yðar.
34 Ef svo er, að þér viljið leggja undir ykkur eigið skilning og endurbæta hjörtu yðar, munuð þér haldast á lífi og eftir dauðann munuð þér hljóta miskunn.
35 Því að eftir dauðann mun dómurinn koma, þegar vér munum lifa aftur, og þá munu nöfn hinna réttlátu birtast, og verk hinna óguðlegu verða kunngjörð.
36 Lát því enginn koma til mín núna og ekki leita eftir mér þessa fjörutíu daga.
37 Ég tók þá fimm menn, eins og hann hafði boðið mér, og við fórum út á akur og vorum þar eftir.
38 Og næsta dag, sjá, kallaði á mig rödd, sem sagði: Esdras, opna upp munninn og drekk, sem ég gef þér að drekka.
39 Þá lauk ég upp munni mínum, og sjá, hann náði mér í fullan bikar, sem var fullur eins og af vatni, en á litinn var eins og eldur.
40 Og ég tók það og drakk, og þegar ég hafði drukkið af því, sagði hjarta mitt skynsemi, og speki óx í brjósti mér, því að andi minn styrkti minningu mína.
41 Og munnur minn laukst upp og lokaðist ekki framar.
42 Hinn Hæsti gaf fimm mönnunum skilning, og þeir skrifuðu hinar undursamlegu nætursýnir, sem sagðar voru, sem þeir vissu ekki, og þeir sátu í fjörutíu daga og skrifuðu á daginn og átu brauð á nóttunni.
43 Hvað mig varðar. Ég talaði á daginn, og ég hélt ekki tungu á nóttunni.
44 Á fjörutíu dögum skrifuðu þeir tvö hundruð og fjórar bækur.
45 Og svo bar við, þegar fjörutíu dagar voru uppfylltir, að hinn Hæsti talaði og sagði: "Það fyrsta, sem þú hefur skrifað, birtu opinberlega, til þess að verðugir og óverðugir megi lesa það.
46 En haltu hinum sjötíu síðustu, svo að þú getir aðeins framselt þá vitra meðal fólksins.
47 Því að í þeim er uppspretta skilnings, uppspretta viskunnar og straumur þekkingar.
48 Og ég gerði það.

15. KAFLI

1 Sjá, tala þú fyrir eyrum þjóðar minnar spádómsorð, sem ég mun leggja þér í munn, segir Drottinn:
2 Og láttu þá rita á pappír, því að þeir eru trúir og sannir.

3 Óttast ekki ímyndunaraflið gegn þér, lát ekki vantrú þeirra trufla þig, sem mæla gegn þér.
4 Því að allir ótrúir munu deyja í ótrúmennsku sinni.
5 Sjá, segir Drottinn, ég mun koma plágum yfir heiminn. sverðið, hungursneyð, dauðann og eyðilegginguna.
6 Því að illskan hefur saurgað alla jörðina mjög, og skaðsemi þeirra hefur rætst.
7 Fyrir því segir Drottinn:
8 Ég mun ekki framar halda tungu minni eins og ég snerti illsku þeirra, sem þeir drýgja óhelgi, og ég mun ekki þola þá í þeim hlutum, sem þeir iðka óguðlega í. Sjá, saklaust og réttlátt blóð hrópar til mín og sálir hins óguðlega. kvarta bara stöðugt.
9 Og þess vegna, segir Drottinn, mun ég vissulega hefna þeirra og taka á móti mér öllu saklausu blóði úr hópi þeirra.
10 Sjá, fólk mitt er leitt sem hjörð til slátrunar, ég mun ekki leyfa þeim að búa í Egyptalandi núna.
11 En ég mun leiða þá með sterkri hendi og útréttum armlegg og slá Egyptaland með plágum eins og áður, og mun eyða öllu landinu.
12 Egyptaland mun harma, og grundvöllur þess mun verða barinn með plágu og refsingu, sem Guð mun koma yfir það.
13 Þeir, sem jörðina yrkja, munu harma, því að sæði þeirra mun hrynja af sprengingu og hagli og með hræðilegu stjörnumerki.
14 Vei heiminum og þeim sem í honum búa!
15 Því að sverðið og eyðing þess nálgast, og ein þjóð mun standa upp og berjast á móti t annan, og sverð í höndum þeirra.
16 Því að uppreisn mun verða meðal manna og herjast hver á annan. þeir skulu hvorki virða konunga sína né höfðingja, og framganga gjörða þeirra mun standa í þeirra valdi.
17 Maðurinn mun þrá að fara inn í borg og getur ekki.
18 Því að sakir drambs síns munu borgirnar hrærast, húsin verða eytt og menn verða hræddir.
19 Maðurinn skal ekki aumka náunga sinn, heldur eyðir hann hús þeirra með sverði og rænir eigur þeirra vegna brauðskorts og til mikillar þrengingar.
20 Sjá, segir Guð, ég mun kalla saman alla konunga jarðarinnar til að virða mig, sem eru frá upprás sólar, frá suðri, úr austri og Líbanus. að snúast hver á móti öðrum og endurgjalda það, sem þeir hafa gjört þeim.
21 Eins og þeir gera enn í dag við mína útvöldu, svo mun ég og gjöra og endurgjalda þeim í faðmi. Svo segir Drottinn Guð:
22 Hægri hönd mín skal ekki þyrma syndurum, og sverð mitt skal ekki stöðvast yfir þeim, sem úthella saklausu blóði á jörðina.
23 Eldurinn gekk út úr reiði hans og eyddi undirstöður jarðarinnar og syndurum eins og hálmstráið sem tendrað er.
24 Vei þeim, sem syndga, og varðveitið ekki boðorð mín! segir Drottinn.
25 Ég mun ekki hlífa þeim. Farið, börn, frá valdinu, saurgið ekki helgidóm minn.
26 Því að Drottinn þekkir alla þá sem syndga gegn honum, og þess vegna frelsar hann þá til dauða og tortímingar.
27 Því að nú eru plágurnar komnar yfir alla jörðina, og þér skuluð vera í þeim, því að Guð mun ekki frelsa yður, af því að þér hafið syndgað gegn honum.
28 Sjá hryllilega sýn og útlit hennar úr austri.
29Þar sem þjóðir Arabíudreka munu fara út með marga vagna, og fjöldi þeirra mun verða fluttur sem vindur á jörðu, til þess að allir þeir, sem á þá heyra, megi óttast og skjálfa.
30 Og Karmanar, sem eru reiðir, munu fara fram eins og villisvín skógarins, og þeir munu koma af miklum krafti og berjast við þá og eyða hluta af landi Assýringa.
31 Og þá munu drekarnir hafa yfirhöndina, muna eðli þeirra; og ef þeir snúa sér og gera samsæri með miklum krafti til að ofsækja þá,
32 Þá munu þessir hneykslast blóðugir og þegja fyrir krafti sínum og flýja.
33 Og úr landi Assýringa mun óvinurinn setjast um þá og eyða sumum þeirra, og í her þeirra mun verða ótta og skelfing og deilur meðal konunga þeirra.
34 Sjá ský frá austri og frá norðri til suðurs, og þau eru mjög hræðileg á að líta, full af reiði og stormi.
35 Þeir munu slá hver á annan, og þeir munu slá niður mikinn fjölda stjarna á jörðu, jafnvel sína eigin stjörnu. og blóð skal vera frá sverði til kviðar,
36 Og saur af mönnum allt að úlfaldahöggi.
37 Og það mun verða mikill ótta og skjálfti á jörðu, og þeir sem sjá reiðina munu verða hræddir, og skelfing mun koma yfir þá.
38 Og þá munu koma miklir stormar úr suðri og úr norðri og annar hluti úr vestri.
39 Og sterkir vindar munu koma upp af austri og munu opna hana. og skýið, sem hann reisti upp í reiði, og stjarnan vakti til að valda ótta við austan- og vestanvind, mun eyðast.
40 Stóru og voldugu skýin munu verða uppblásin af reiði og stjarnan, til þess að þau hræði alla jörðina og þá sem á henni búa. og þeir munu úthella hræðilegri stjörnu yfir hvern háan og merkan stað,
41 Eldur og hagl og fljúgandi sverð og mörg vötn, svo að allir akrar verði fullir og öll ár, með gnægð mikilla vatna.
42 Og þeir munu brjóta niður borgir og múra, fjöll og hæðir, skógartré og engjagrös og korn þeirra.
43 Og þeir skulu fara staðfastlega til Babýlonar og hræða hana.
44 Þeir munu koma til hennar og setja um hana, stjörnunni og allri reiði munu þeir úthella yfir hana.
45 Og þeir, sem eftir verða undir henni, skulu þjóna þeim, sem óttast hafa hana.
46 Og þú, Asía, sem átt hlutdeild í voninni um Babýlon og ert dýrð persónu hennar.
47 Vei þér, aumingja, af því að þú hefur gjört þig lík henni. og skreytt dætur þínar í hór, til þess að þær gætu þóknast og hrósað elskendum þínum, sem ætíð hafa viljað drýgja hór með þér.
48Þú hefur fylgt henni sem hatað er í öllum verkum hennar og uppfinningum. Fyrir því segir Guð:

49 Ég mun senda plágur yfir þig. ekkja, fátækt, hungursneyð, sverð og drepsótt, til að eyða húsum þínum með tortímingu og dauða.
50 Og dýrð máttar þíns mun þorna eins og blóm, hitinn mun rísa sem sendur er yfir þig.
51 Þú munt veikjast eins og fátæk kona með höggum og eins og hún er refsuð með sárum, svo að voldugir og elskendur fái ekki viðtöku. ve þér.
52 Hefði ég af afbrýðisemi farið svona gegn þér, segir Drottinn,
53 Ef þú hefðir ekki alltaf drepið mína útvöldu, upphefð högg handa þinna og sagt yfir látna þeirra, þegar þú varst drukkinn:
54 Sýndu fegurð ásýndar þíns?
55 Laun hórdóms þíns skulu vera í faðmi þér, þess vegna munt þú fá umbætur.
56 Eins og þú hefur gjört við mína útvöldu, segir Drottinn, eins mun Guð gera við þig og mun frelsa þig í ógæfu.
57 Börn þín munu deyja úr hungri, og þú munt falla fyrir sverði. Borgir þínar skulu niðurbrotnar og allar þínar munu farast fyrir sverði á akrinum.
58 Þeir sem eru á fjöllunum munu deyja úr hungri og eta sitt eigið hold og drekka sitt eigið blóð, vegna hungrar í brauði og vatnsþyrsta.
59 Þú sem óhamingjusamur munt fara um hafið og taka á móti plágum aftur.
60 Og á leiðinni munu þeir þjóta yfir hina aðgerðalausu borg og eyða hluta lands þíns og eyða hluta af dýrð þinni og snúa aftur til Babýlonar, sem var eyðilögð.
61 Og þér skalt kastað niður af þeim eins og hálmlegg, og þeir skulu verða þér sem eldur.
62 Og mun eyða þér og borgum þínum, landi þínu og fjöllum þínum. allir skógar þínir og frjósöm tré þín munu þeir brenna upp í eldi.
63 Börn þín munu þeir flytja burt í haldi, og sjá, hvað þú átt, þeir munu spilla því og eyðileggja fegurð andlits þíns.

16. KAFLI

1 Vei þér, Babýlon og Asía! vei þér, Egyptaland og Sýrland!
2 Gyrjið yður með sekkjum og hári, grátið börn yðar og iðrast. því að tortíming þín er í náND.
3 Sverð er sent yfir þig, og hver getur snúið því við?
4 Eldur er sendur á meðal yðar, og hver má slökkva hann?
5 Plágur eru sendar til yðar, og hver er sá sem rekur þær burt?
6 Má nokkur reka hungraða ljón í skóginum? Eða má einhver slökkva eldinn í hálmum, þegar hann byrjar að loga?
7 Má aftur snúa örinni sem skotin er af sterkum bogamanni?
8Hinn voldugi Drottinn sendir plágurnar og hver er sá sem getur rekið þær burt?
9 Eldur mun ganga upp úr reiði hans, og hver er sá sem slokknar hann?
10 Hann mun varpa eldingum, og hver mun ekki óttast? hann mun þruma, og hver skal ekki óttast?
11 Drottinn mun hóta, og hvern mun ekki verða gjörsamlega barinn til púðurs fyrir augliti hans?
12 Jörðin skelfur og undirstöður hennar. hafið rís upp með bylgjum úr djúpinu, og öldur þess skelfast, og fiskar þess líka, frammi fyrir Drottni og frammi fyrir dýrð máttar hans.
13 Því að sterk er hægri hönd hans, sem sveigir bogann, örvar hans, sem hann skýtur, eru beittar og munu ekki missa af, þegar þær byrja að skjóta til endimarka veraldar.
14 Sjá, plágurnar eru sendar og munu ekki snúa aftur fyrr en þær koma yfir jörðina.
15 Eldurinn er kveiktur og skal ekki slökktur verða, fyrr en hann eyðir grundvelli jarðar.
16 Eins og ör, sem skotin er af voldugum bogmanni, snýr ekki aftur á bak, þannig munu plágurnar, sem sendar verða á jörðu, ekki snúa aftur.
17 Vei mér! vei ég! hver mun frelsa mig á þeim dögum?
18 Upphaf harma og mikilla harma; upphaf hungursneyðar og mikils dauða; upphaf styrjalda, og völdin munu standa í ótta; upphaf illsku! hvað á ég að gera þegar þessi ógæfu koma?
19 Sjá, hungur og plága, þrenging og angist eru send sem plága til úrbóta.
20 En vegna alls þessa skulu þeir ekki hverfa frá illsku sinni, né vera alltaf minnugir pláganna.
21 Sjá, vistir munu vera svo góðar og ódýrar á jörðu, að þær munu telja sig vera í góðum málum, og jafnvel þá mun illska vaxa á jörðu, sverð, hungur og mikil ringulreið.
22 Því að margir þeirra sem búa á jörðu munu farast af hungri. en hinn, sem komast undan hungri, mun sverðið eyða.
23 Og dauðum mun verða varpað út eins og saur, og enginn mun hugga þá, því að jörðin mun verða auð og borgirnar verða steyptar.
24 Enginn mun eftir verða til að yrkja jörðina og sá henni
25 Trén munu gefa ávöxt, og hver mun safna þeim?
26 Vínberin munu þroskast, og hver mun troða þau? því að allir staðir munu verða mannlausir.
27 Svo að einn maður mun þrá að sjá annan og heyra raust hans.
28 Því að eftir borg skulu tíu vera eftir og tveir af akrinum, sem fela sig í þykkum lundum og í klettaskorunum.
29 Eins og í ólífugarði á hverju tré eru eftir þrjár eða fjórar ólífur.
30 Eða eins og þegar víngarði er safnað, þá eru eftir hópar þeirra sem leita um víngarðinn af kostgæfni.
31 En á þeim dögum munu þrír eða fjórir vera eftir af þeim, sem rannsaka hús sín með sverði.
32 Og jörðin mun verða lögð í eyði, og akrar hennar munu eldast, og vegir hennar og allir hennar stígar munu fyllast þyrnum, því að enginn mun ferðast þar um.
33 Meyjar munu harma, án brúðguma. konurnar skulu harma, þær eiga engan eiginmann. Þeirra dætur skulu syrgja, án hjálpar.

34 Í stríðinu munu brúðgumar þeirra tortímast og menn þeirra farast af hungri.
35 Heyrið nú þetta og skilið það, þér þjónar Drottins.
36 Sjá, orð Drottins, taktu við því, trúðu ekki guðunum, sem Drottinn talaði um.
37 Sjá, plágurnar nálgast og eru ekki slakar.
38 Eins og þegar þunguð kona á níunda mánuðinum fæðir son sinn, og tvær eða þrjár stundir af fæðingu hennar umkringja miklar kvalir hennar móðurkviði, en sársauki, þegar barnið fæðist, slaka þær ekki augnablik.
39 Jafnvel svo munu plágurnar ekki vera slakar til að koma yfir jörðina, og heimurinn mun harma, og sorgir munu koma yfir hana alls staðar.
40 Lýð mitt, heyr orð mitt. Búðu þig undir bardaga þína, og vertu eins og pílagrímar á jörðu í þessum illindum.
41 Sá sem selur, hann verði eins og sá sem flýr, og sá sem kaupir, eins og sá sem tapar.
42 Sá, sem kaupir, eins og sá, sem ekki hefir hagnað af því, og sá, sem byggir, eins og sá, sem ekki á þar að búa.
43 Sá sem sáir, eins og hann ætti ekki að uppskera, svo og sá sem gróðursetur víngarðinn, eins og sá sem ekki skal tína vínber.
44 Þeir sem giftast, eins og þeir sem engin börn munu eignast. og þeir sem ekki giftast, eins og ekkjarnir.
45 Og þess vegna erfiða þeir til einskis.
46 Því að útlendingar munu uppskera ávexti þeirra og ræna eigur þeirra, steypa húsum þeirra og hertaka börn þeirra, því að í útlegð og hungursneyð munu þeir eignast börn.
47 Og þeir, sem stunda ránsvörur sínar, því meir klæðast þeir borgum sínum, húsum sínum, eigum sínum og eigin mönnum.
48 Því meir mun ég reiðast þeim vegna syndar þeirra, segir Drottinn.
49 Eins og hóra öfundar réttláta heiðarlega og dyggðuga konu.
50 Þannig mun réttlætið hata misgjörðina, þegar hún skreytir sig og sakar hana upp í augun, þegar hann kemur, sem mun verja þann, sem rannsakar hverja synd á jörðu af kostgæfni.
51 Og verðið því ekki lík því né verkum hennar.
52 Því að enn lítið eitt, og misgjörðin skal fjarlægð af jörðinni, og réttlætið mun ríkja meðal yðar.
53 Lát ekki syndarann segja, að hann hafi ekki syndgað, því að Guð mun brenna eldglóum á höfuð hans, sem segir frammi fyrir Drottni Guði og dýrð hans: Ég hef ekki syndgað.
54 Sjá, Drottinn þekkir öll verk mannanna, ímyndunarafl þeirra, hugsanir þeirra og hjörtu.
55 sem talaði nema orðið: Verði jörðin! og það varð til: Verði himninninn; og það var búið til.
56 Í orði hans urðu stjörnurnar til, og hann þekkir fjölda þeirra.
57 Hann rannsakar djúpið og fjársjóði þess. hann hefir mælt hafið og hvað í því er.
58 Hann lokaði hafinu í miðju vötnunum og með orði sínu hengdi hann jörðina á vötnin.
59 Hann breiðir út himininn eins og hvelfingu. á vötnunum grundvallaði hann það.
60 Í eyðimörkinni gjörði hann vatnslindir og tjarnir á tindum fjallanna, til þess að flóðin gætu streymt niður af háum klettum til að vökva jörðina.
61 Hann skapaði manninn og lagði hjarta sitt mitt á líkamann og gaf honum anda, líf og skilning.
62 Já og andi almáttugs Guðs, sem skapaði alla hluti og rannsakar allt hulið í leyndarmálum jarðar,
63 Vissulega þekkir hann uppfinningar yðar og hvað þér hugsið í hjörtum yðar, já, þá sem syndga og vilja fela synd sína.
64 Þess vegna hefur Drottinn nákvæmlega rannsakað öll verk þín og mun koma yður öllum til skammar.
65 Og þegar syndir yðar eru leiddar fram, munuð þér skammast þín fyrir mönnum, og eigin syndir munu verða ákærendur yðar á þeim degi.
66 Hvað munuð þér gera? eða hvernig viljið þér fela syndir yðar fyrir Guði og englum hans?
67 Sjá, Guð sjálfur er dómarinn, óttist hann. Hættið frá syndum yðar og gleymið misgjörðum yðar, svo að þú hafir ekki framar afskipti af þeim að eilífu, svo mun Guð leiða þig út og frelsa þig frá allri neyð.
68 Því sjá, brennandi reiði mikils mannfjölda kviknar yfir yður, og þeir munu taka nokkra af yður burt og fæða yður, iðjulausa, með fórnum skurðgoðum.
69 Og þeir, sem samþykkja þá, munu verða fyrir háði og háði og fótum troðnir.
70 Því að á hverjum stað og í næstu borgum mun koma mikil uppreisn yfir þá sem óttast Drottin.
71 Þeir munu verða eins og brjálaðir menn, þyrma engum, en þó ræna og tortíma þeim sem óttast Drottin.
72 Því að þeir munu eyða og taka eign sína og kasta þeim út úr húsum sínum.
73 Þá verða þeir þekktir, hverjir eru mínir útvöldu; og þeir munu reynast sem gullið í eldinum.
74 Heyrið, ó ástvinir mínir, segir Drottinn: Sjá, neyðardagar eru í nánd, en ég mun frelsa yður frá þeim.
75 Verið ekki hræddir né efast; því að Guð er leiðarvísir þinn,
76 Og leiðbeinandi þeirra sem varðveita boðorð mín og fyrirmæli, segir Drottinn Guð: Látið ekki syndir yðar íþyngja yður, og lát misgjörðir yðar ekki lyftast.
77 Vei þeim, sem bundnir eru af syndum sínum og huldir eru inní Eiginleikar eins og akur er hulinn runnum og stígur hans hulinn þyrnum, svo að enginn megi fara um!
78 Það er skilið eftir óklætt og því kastað í eldinn til þess að eyða því.

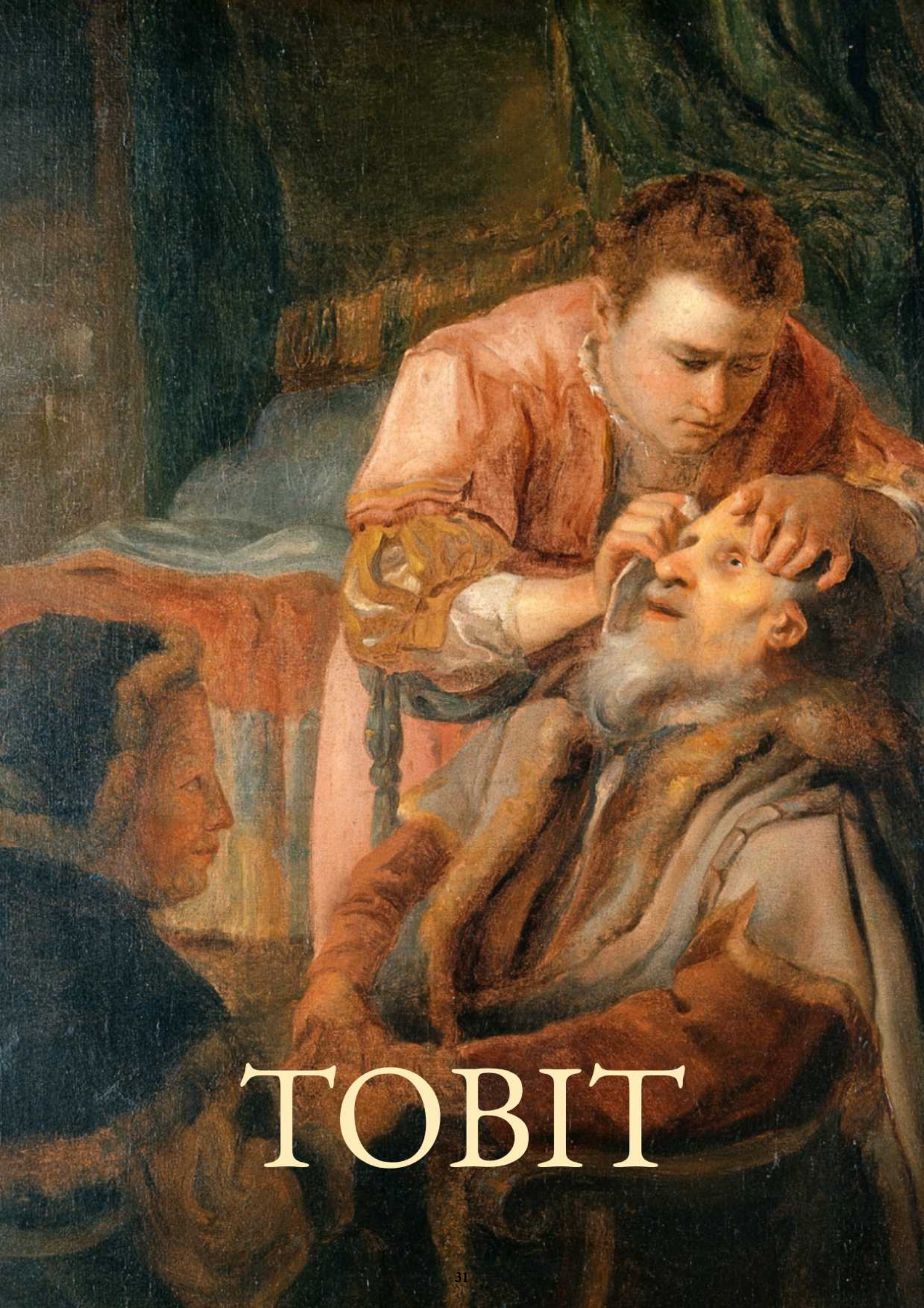

TOBIT

KAFLI 1

1 Orðabók Tóbíts Tobíelssonar, Ananíelssonar, Adúelssonar, Gabaelssonar, af niðjum Asaels, af ættkvísl Nefthalí.
2 sem á tímum Óvinakonungs Assýringa var herleiddur út úr Thisbe, sem er til hægri handar þeirri borg, sem heitir rétt neftalí í Galíleu fyrir ofan Aser.
3 Ég Tobít hef gengið alla ævidaga mína á vegum sannleikans og réttlætis, og ég gjörði bræður mína og þjóð mína mörg ölmusuverk, sem komu með mér til Níníve, inn í Assýringaland.
4 Og þegar ég var í landi mínu, í Ísraelslandi, enda ungur, féll öll ættkvísl Nefthalí, föður míns, úr húsi Jerúsalem, sem var útvalið af öllum ættkvíslum Ísraels, til þess að allar ættkvíslir skyldu fórna. þar, þar sem musteri búsetu hins hæsta var vígt og reist fyrir allar aldir.
5 En allar ættkvíslirnar, sem saman gerðu uppreisn, og ætt Nefthalí föður míns, fórnuðu kvígunni Baal.
6 En ég einn fór oft til Jerúsalem á hátíðunum, eins og það var boðað öllum Ísraelsmönnum með eilífri skipun, með frumgróða og tíundu af ávöxtuninni, með því sem fyrst var klippt. og ég gaf prestunum Arons sonum á altarinu.
7 Fyrsta tíunda hluta alls aukningar gaf ég sonum Arons, er þjónuðu í Jerúsalem, annan tíunda hluta seldi ég og fór og eyddi honum á hverju ári í Jerúsalem.
8 Og það þriðja gaf ég þeim, sem það var við hæfi, eins og Debora móðir föður míns hafði boðið mér, því að ég var eftir munaðarlaus af föður mínum.
9 Ennfremur, þegar ég var orðinn karlmannsaldur, giftist ég Önnu af ætt minni, og af henni gat ég Tobías.
10 Og þegar við vorum fluttir herleiddir til Níníve, átu allir bræður mínir og þeir sem voru af ætt minni af brauði heiðingjanna.
11 En ég varði mig frá að eta;
12 Vegna þess að ég minntist Guðs af öllu hjarta.
13 Og Hinn hæsti gaf mér náð og velþóknun frammi fyrir óvini, svo að ég var útvegsmaður hans.
14 Og ég fór til Medíu og fór í trúnað hjá Gabael, bróður Gabrías, í Rages, borg í Medíu, tíu talentur silfurs.
15 En er Enemessar var dáinn, varð Sanheríb sonur hans konungur í hans stað. hvers búi var í ólagi, að ég gat ekki farið inn í Medíu.
16 Og á dögum óvinarins gaf ég bræðrum mínum margar ölmusur og brauð mitt hungraða,
17 Og fötin mín til nakinna, og ef ég sá einhvern af þjóð minni dáinn eða kasta sér um múra Níníve, þá jarðaði ég hann.
18 Og hafi Sanheríb konungur drepið einhvern, þegar hann kom og flúið frá Júdeu, þá jarðaði ég þá í leyni. því að í reiði sinni drap hann marga; en líkin fundust eigi, þá er þeirra var leitað af konungi.
19 Þegar einn Nínívíta fór og kærði mig við konung, þá gróf ég þá og faldi mig. Ég skildi að það var leitað að mér til dauða og dró mig til baka af ótta.
20 Þá var allt fé mitt tekið með valdi, og ekkert var eftir af mér, fyrir utan Önnu konu mína og Tobías son minn.
21 Og það liðu ekki fimm og fimmtíu dagar, áður en tveir sonu hans drápu hann, og þeir flýðu til Ararath-fjallanna. Og Sarkedonus sonur hans varð konungur í hans stað. sem setti yfir reikninga föður síns og yfir öllum málum hans, Akíakarus, son Anaels bróður míns.
22 Og Akíakarus bað fyrir mig og sneri aftur til Níníve. En Akíakarus var byrlari og innsiglisvörður og ráðsmaður og umsjónarmaður reikninganna, og Sarkedonus setti hann næst sér, og hann var sonur bróður míns.

2. KAFLI

1 Nú þegar ég var kominn heim aftur og Anna kona mín var endurreist til mín ásamt Tobiasi syni mínum á hvítasunnuhátíðinni, sem er hin helga hátíð sjö vikna, var mér útbúinn góður kvöldverður, þar sem Ég settist niður að borða.
2 Og þegar ég sá gnægð af kjöti, sagði ég við son minn: ,,Far þú og far með þann fátæka mann sem þú finnur af bræðrum vorum, sem er minnugur Drottins. og sjá, ég bý fyrir þér.
3 En hann kom aftur og sagði: Faðir, einn af þjóð vorri er kyrktur og er rekinn út á torginn.
4 Áður en ég hafði smakkað af einhverju kjöti, tók ég af stað og fór með hann inn í herbergi, þar til sólin var að fara niður.
5 Síðan sneri ég aftur og þvoði mér og át kjöt mitt í þunglyndi,
6 Minnist spádóms Amosar, eins og hann sagði: Hátíðir þínar munu breytast í harm og alla gleði þína í harmakvein.
7 Þess vegna grét ég, og eftir sólsetur fór ég og gjörði gröf og jarðaði hann.
8 En nágrannar mínir hæddu mig og sögðu: ,,Þessi maður óttast ekki enn að verða líflátinn vegna þessa máls. og þó, sjá, hann jarðar hina látnu aftur.
9 Sömu nótt sneri ég aftur frá greftruninni og svaf við múrinn í forgarði mínum, saurgaður og andlit mitt barst.
10 Og ég vissi ekki, að það voru spörvar í veggnum, og augu mín voru opin, spörfarnir þögguðu heitan saur í augu mín, og hvítur kom í augu mín, og ég fór til lækna, en þeir hjálpuðu mér ekki. Akíakarus nærði mig, þar til ég fór inn í Elymais.
11 Og Anna kona mín tók að sér kvennaverk.
12 Og er hún hafði sent þá heim til eigendanna, greiddu þeir laun hennar og gáfu henni einnig krakka.
13 Og þegar það var í húsi mínu og tók að gráta, sagði ég við hana: Hvaðan er þessi krakki? er því ekki stolið? afhenda eigendum það; því að eigi má eta neitt sem stolið er.
14 En hún svaraði mér: ,,Það var gefið sem gjöf meira en launin. En ég trúði henni ekki, heldur bað hana að gefa eigendunum það, og ég varð henni til skammar. En hún svaraði mér: Hvar er ölmusa þín og réttlætisverk þín? sjá, þú og öll verk þín eru þekkt.

3. KAFLI

1 Þá var ég hryggur og grét og bað í sorg minni og sagði:
2 Drottinn, þú ert réttlátur, og öll verk þín og allir vegir þínir eru miskunn og sannleikur, og þú dæmir sannleikann og réttlátan að eilífu.
3 Minnstu mín og lít á mig, refsaðu mér ekki fyrir syndir mínar og fáfræði og syndir feðra minna, sem hafa syndgað á undan þér.
4 Því að þeir hlýddu ekki boðorðum þínum. Þess vegna hefur þú framselt oss til herfangi og í útlegð og til dauða og til smánarorðs fyrir allar þær þjóðir, sem vér erum dreifðir á meðal.

5 Og nú eru dómar þínir margir og sannir. Far þú við mig eftir syndum mínum og feðra mínum, því að vér höfum ekki haldið boðorð þín og ekki gengið í sannleika fyrir augliti þínu.
6 Far þú því nú við mig eins og þér sýnist best og bjóð að anda minn verði tekinn frá mér, svo að ég megi leysast upp og verða að jörð, því að mér er hagkvæmt að deyja frekar en að lifa, því að ég hef heyrt lygi. svívirðu og hafðu mikla hryggð. Bjód því að ég megi nú frelsast úr þessari neyð og fara í eilífan stað. Snú ekki augliti þínu frá mér.
7 Sama dag bar svo við, að í Ekbatane var borg Media Sara, dóttir Ragúels, einnig smánuð af ambáttum föður síns.
8 Af því að hún hafði verið gift sjö eiginmönnum, sem Asmodeus hinn illi andi hafði drepið, áður en þeir höfðu legið hjá henni. Veist þú ekki, sögðu þeir, að þú hefir kyrkt eiginmenn þína? þú hefur þegar átt sjö menn, og þú varst ekki nefndur eftir neinum þeirra.
9 Hvers vegna ber þú oss fyrir þá? Ef þeir eru dánir, þá far þú eftir þeim, við skulum aldrei sjá af þér hvorki son né dóttur.
10 Þegar hún heyrði þetta, varð hún mjög hrygg, svo að hún þóttist hafa kyrkt sig; Og hún sagði: "Ég er einkadóttir föður míns, og ef ég geri þetta, mun það verða honum til háðungar, og ég mun færa elli hans með hryggð til grafar."
11 Þá bað hún í áttina að glugganum og sagði: ,,Blessaður ert þú, Drottinn, Guð minn, og þitt heilaga og dýrlega nafn sé blessað og virðulegt að eilífu. Öll verk þín lofi þig að eilífu.
12 Og nú, Drottinn, beini ég augum mínum og andliti til þín,
13 Og seg: Tak mig burt af jörðinni, svo að ég heyri ekki framar smánina.
14 Þú veist, Drottinn, að ég er hreinn af allri synd með mönnum,
15 Og að ég hafi aldrei vanhelgað nafn mitt, né nafn föður míns, í landi útlegðar minnar: Ég er einkadóttir föður míns, og hann á ekkert barn til að vera erfingi hans, hvorki nákominn frændi né sonur. af hans lífi, sem ég get haldið mér fyrir konu. Sjö eiginmenn mínir eru þegar dánir. og hvers vegna ætti ég að lifa? En ef þér þóknast ekki, að ég deyi, þá bjóð þú að taka tillit til mín og aumka mig, svo að ég heyri ekki framar smán.
16 Og bænir þeirra beggja voru heyrðar frammi fyrir hátign hins mikla Guðs.
17 Og Rafael var sendur til að lækna þá báða, það er að segja að fjarlæga hvíta augu Tobits og gefa Tóbíasi Tobitssyni Söru, dóttur Ragúels, að konu. og binda Asmodeus hinn illa anda; af því að hún átti Tobias með erfðarétti. Á sama tíma kom Tobit heim og gekk inn í hús sitt, og Sara Ragúelsdóttir kom niður úr efri herbergi sínu.

4. KAFLI

1 Á þeim degi minntist Tobit peninganna sem hann hafði gefið Gabael í Rages of Media,
2 Og sagði við sjálfan sig: Ég hefi óskað dauðans. Hví kalla ég ekki til sonar míns Tobias, til þess að ég megi merkja honum um peningana áður en ég dey?
3 Hann kallaði á hann og sagði: ,,Sonur minn, þegar ég er dauður, þá jarða mig! og fyrirlít ekki móður þína, heldur heiðra hana alla ævidaga þína, og gjör það, sem henni þóknast, og hryggja hana ekki.
4 Minnstu þess, sonur minn, að hún sá margar hættur fyrir þig, þegar þú varst í móðurkviði hennar, og þegar hún er dauð, þá graf hana hjá mér í einni gröf.
5 Sonur minn, minnstu Drottins, Guðs vors, alla þína daga, og lát ekki vilja þinn verða fyrir synd og brjóti ekki boðorð hans.
6 Því að ef þú breytir í sannleika, munu gjörðir þínar verða þér farsælar og öllum þeim, sem réttilega lifa.
7 Gefðu ölmusu af fjármunum þínum; Og þegar þú gefur ölmusu, þá öfunda ekki auga þitt, og snú ekki augliti þínu frá nokkrum fátækum, og ásjónu Guðs mun ekki snúa frá þér.
8 Ef þú hefur gnægð, gefðu ölmusu í samræmi við það, ef þú átt lítið, þá vertu ekki hræddur við að gefa eftir því litla.
9 Því að þú safnar þér góðan fjársjóð á nauðsynjadegi.
10 Vegna þess að ölmusan frelsar frá dauðanum og lætur ekki koma inn í myrkrið.
11 Því að ölmusa er góð gjöf til allra sem hana gefa í augum hins hæsta.
12 Varist allri hórdómi, sonur minn, og tak þig fyrst og fremst konu af niðjum feðra þinna, og tak ekki ókunna konu að eiginkonu, sem ekki er af ættkvísl föður þíns, því að við erum börn spámannanna, Nóa, Abrahams. , Ísak og Jakob. Mundu, sonur minn, þess að feður vorir frá upphafi, jafnvel að þeir giftust allir eiginkonum sínum og hlotið blessun barna sinna, og niðjar þeirra munu landið erfa.
13 Nú, sonur minn, elskaðu bræður þína og fyrirlít ekki bræður þína, syni og dætur þjóðar þinnar, í hjarta þínu, með því að taka ekki konu af þeim, því að í drambsemi er tortíming og mikil vandræði, og í saurlífi er rotnun. og mikill skortur, því að saurlífi er móðir hungurs.
14 Lát ekki laun neins manns, sem unnið hefir fyrir þig, dvelja hjá þér, heldur gef honum það af hendi, því að ef þú þjónar Guði, mun hann og gjalda þér. og vertu vitur í öllu tali þínu.
15 Gjör það engum manni, sem þú hatar, drekk ekki vín til að gjöra þig drukkna, og drekk ekki ölvun með þér á ferð þinni.
16 Gef hungraðum af brauði þínu og nöktum af klæðum þínum. og gefðu ölmusu eftir gnægð þinni, og öfunda ekki auga þitt, þegar þú gefur ölmusu.
17 Helltu brauði þínu í greftrun réttlátra, en gef óguðlegum ekkert.
18 Biðjið ráða allra vitra, og fyrirlít ekki nein ráð sem eru gagnleg.
19 Lofið Drottin, Guð þinn, ætíð og þrá af honum, að vegir þínir verði greiddir, og að allir vegir þínar og ráð megi farnast vel, því að sérhver þjóð hefur ekki ráð. en Drottinn sjálfur gefur allt gott, og hann auðmýkir hvern hann vill, eins og hann vill; Minnstu því nú, sonur minn, boðorða minna, og lát þau ekki víkja þér úr huga.
20 Og nú kenni ég þeim það, að ég fól Gabael Gabríassyni tíu talentur í Rages in Media.
21 Og óttast ekki, sonur minn, að vér verðum fátækir, því að þú átt mikinn auð, ef þú óttast Guð og hverfur frá allri synd og gjörir það, sem þóknast er í hans augum.

5. KAFLI

1 Þá svaraði Tobías og sagði: Faðir, ég mun gjöra allt sem þú hefur boðið mér.
2 En hvernig get ég tekið við peningunum, þar sem ég þekki hann ekki?

3 Síðan gaf hann honum rithöndina og sagði við hann: ,,Leitið að þér manns, sem megi fara með þér, meðan ég enn lifi, og ég mun gefa honum laun, og far þú og taktu við peningunum.
4Þegar hann fór að leita manns fann hann Raphael sem var engil.
5 En hann vissi það ekki; Og hann sagði við hann: Getur þú farið með mér til Rages? og þekkir þú þá staði vel?
6 Við hvern engillinn sagði: "Ég vil fara með þér, og ég þekki veginn vel, því að ég hef gist hjá Gabael bróður vorum."
7 Þá sagði Tobías við hann: ,,Vertu hjá mér, þangað til ég segi föður mínum það.
8 Þá sagði hann við hann: ,,Far þú og bíddu ekki. Þá gekk hann inn og sagði við föður sinn: Sjá, ég hef fundið einn sem fer með mér. Þá sagði hann: Kallaðu hann til mín, svo að ég megi vita af hvaða ættkvísl hann er og hvort hann sé traustur maður til að fara með þér.
9 Hann kallaði á hann, og hann kom inn, og þeir heilsuðu hver öðrum.
10 Þá sagði Tóbít við hann: "Bróðir, sýndu mér hvaða ættkvísl þú ert og af hvaða ætt þú ert."
11 Við hvern hann sagði: "Leiðist þú eftir ættkvísl eða ætt eða leigumanni til að fara með syni þínum?" Þá sagði Tóbít við hann: Ég vil vita, bróðir, ættingja þinn og nafn.
12 Þá sagði hann: ,,Ég er Azaría, sonur Ananíasar hins mikla og bræðra þinna.
13 Þá sagði Tóbít: ,,Þú ert velkominn, bróðir! Vertu nú ekki reiður við mig, því að ég hef spurt að þekkja ættkvísl þína og fjölskyldu þína. Því að þú ert bróðir minn, heiðarlegur og góður, því að ég þekki Ananías og Jónatas, sonu hins mikla Samaja, þegar við fórum saman til Jerúsalem til að tilbiðja, og fórnuðum frumburðinn og tíundu af ávöxtunum. og þeir létu ekki tælast af villu bræðra okkar. Bróðir minn, þú ert góður.
14 En seg mér, hvaða laun á ég að gefa þér? Vilt þú fá drakma á dag og það sem þarf, eins og minn eigin son?
15 Já, ennfremur, ef þér snúið heilir aftur, mun ég bæta einhverju við launin þín.
16 Þeir voru því vel ánægðir. Þá sagði hann við Tobías: Búðu þig undir ferðina og Guð sendi þér góða ferð. Og er sonur hans hafði búið allt til ferðar, sagði faðir hans: Far þú með þessum manni, og Guð, sem á himnum býr, farsæll ferð þinni, og engill Guðs veitir þér félagsskap. Gengu þeir þá báðir út og hundur unga mannsins með þeim.
17 En Anna móðir hans grét og sagði við Tóbít: "Hvers vegna hefur þú sent son okkar burt?" Er hann ekki stafur okkar handa, þegar hann gengur inn og út fyrir okkur?
18 Vertu ekki gráðugur að bæta fé við fé, heldur lát það vera sem rusl fyrir barn okkar.
19 Því að það, sem Drottinn hefur gefið oss til að lifa með, nægir okkur.
20 Þá sagði Tóbít við hana: ,,Varstu ekki, systir mín! hann mun snúa aftur öruggur og augu þín munu sjá hann.
21 Því að góði engillinn mun veita honum félagsskap, og ferð hans mun verða farsæl, og hann mun koma heill til baka.
22 Þá lauk hún gráti.

6. KAFLI

1 Og er þeir héldu ferð sinni, komu þeir um kvöldið að ánni Tígris og gistu þar.
2 Og þegar ungi maðurinn fór niður að þvo sér, stökk fiskur upp úr ánni og vildi hafa étið hann.
3 Þá sagði engillinn við hann: Taktu fiskinn. Og ungi maðurinn greip fiskinn og dró hann að landi.
4 Við hvern engillinn sagði: "Lopið upp fiskinn og tak hjartað og lifrina og gallinn og setjið það á öruggan hátt."
5 Þá gjörði ungi maðurinn eins og engillinn bauð honum. Og er þeir höfðu steikt fiskinn, átu þeir hann. Síðan fóru þeir báðir leiðar sinnar, uns þeir nálguðust Ekbatane.
6 Þá sagði ungi maðurinn við engilinn: ,,Bróðir Azaría, til hvers er hjartað og lifur og gal fisksins?
7 Og hann sagði við hann: ,,Svo snertir hjartað og lifrina, ef djöfull eða illur andi truflar einhvern, þá verðum við að reykja af því fyrir karlinum eða konunni, og þá skal ekki framar verða illt í hópnum.
8 Hvað gallinn varðar, þá er gott að smyrja mann sem hefur hvíta í augum, og hann mun læknast.
9 Og þegar þeir komu nálægt Rages,
10 Engillinn sagði við unga manninn: "Bróðir, í dag munum við gista hjá Ragúel, sem er frændi þinn; hann á líka eina einkadóttur, sem heitir Sara; Ég mun tala fyrir hana, svo að hún verði gefin þér fyrir konu.
11 Því að réttur hennar á þér, þar sem þú ert aðeins af ætt hennar.
12 Og ambáttin er fríð og vitur. Hlýð þú nú á mig, og ég mun tala við föður hennar. og þegar við snúum aftur frá Rages munum við fagna brúðkaupinu, því að ég veit að Ragúel getur ekki gift hana öðrum samkvæmt lögmáli Móse, heldur mun hann verða sekur um dauða, því að erfðarétturinn er fremur þinn en nokkurs manns. annað.
13 Þá svaraði ungi maðurinn engilnum: ,,Ég hef heyrt, bróðir Asaría, að þessi ambátt hafi verið gefin sjö mönnum, sem allir dóu í hjónaherberginu.
14 Og nú er ég einkasonur föður míns, og ég er hræddur um, að ef ég fer inn til hennar, deyi ég eins og hinn áður, því að illur andi elskar hana, sem meiðir engan líkama, heldur þá, sem koma til hennar. hana; Þess vegna óttast ég líka að ég deyi og færi líf föður míns og móður minnar vegna mín í gröfina með hryggð, því að þeir hafa engan annan son til að jarða þá.
15 Þá sagði engillinn við hann: "Manstu ekki eftir þeim fyrirmælum, sem faðir þinn gaf þér, að þú skyldir giftast eiginkonu þinni?" Hlýð því á mig, bróðir minn! því að hún skal gefa þér konu; og gjör þú enga reikningsskil af illu andanum. því að þessa sömu nótt skal hún gefa þér í hjónaband.
16 Og þegar þú kemur inn í hjónaherbergið, þá skalt þú taka ilmvatnsöskuna og leggja á hana af hjarta og lifur fisksins og reykja með henni.
17 Og djöfullinn mun finna lyktina af því og flýja og koma aldrei framar, en þegar þú kemur til hennar, rísið upp báðir og biðjið til Guðs, sem er miskunnsamur, sem mun aumka yður og frelsa. þú: óttast ekki, því að hún er þér skipuð frá upphafi. og þú skalt varðveita hana, og hún skal fara með þér. Enn fremur býst ég við að hún muni fæða þér börn. Nú þegar Tobias hafði heyrt þetta, elskaði hann hana, og hjarta hans var í raun tengt henni.

7. KAFLI

1 Þegar þeir voru komnir til Ekbatane, komu þeir í hús Ragúels, og Sara hitti þá, og eftir að þeir höfðu heilsað, leiddi hún þá inn í húsið.
2 Þá sagði Ragúel við Ednu konu sína: ,,Hversu líkist þessi ungi maður Tobit frænda mínum!
3 Og Ragúel spurði þá: "Hvaðan eruð þér, bræður? Við hvern þeir sögðu: Vér erum af Nefthalíms sonum, sem eru herleiddir í Níníve.
4 Þá sagði hann við þá: Þekkið þér Tóbít, frænda okkar? Og þeir sögðu: Vér þekkjum hann. Þá sagði hann: Er hann við góða heilsu?
5 Þeir sögðu: ,,Hann er bæði á lífi og við góða heilsu.`` Og Tóbías sagði: ,,Hann er faðir minn.
6 Þá hljóp Ragúel upp, kyssti hann og grét.
7 Og blessaði hann og sagði við hann: "Þú ert sonur heiðarlegs og góðs manns." En er hann hafði heyrt, að Tobit væri blindur, varð hann hryggur og grét.
8 Og eins grétu Edna kona hans og Sara dóttir hans. Ennfremur skemmtu þeir þeim glaðlega; Og eftir að þeir höfðu drepið hrút af hjarðinni, lögðu þeir kjöt á borðið. Þá sagði Tobias við Rafael: Asaría bróðir, talaðu um það, sem þú talaðir um á leiðinni, og lát þessi viðskipti fara fram.
9 Og hann tilkynnti Ragúel þetta mál, og Ragúel sagði við Tóbías: ,,Et og drekk og gleðst.
10 Því að það er við hæfi að þú giftist dóttur minni, en þó mun ég kunngjöra þér sannleikann.
11 Dóttur mína hefi ég gefið sjö mönnum í hjónaband, sem dóu þá nótt, sem þeir komu til hennar. Vertu samt glaðir í bili. En Tóbías sagði: Ég mun ekkert borða hér, fyrr en við erum sammála og sverjum hver við annan.
12 Ragúel mælti: ,,Taktu hana héðan í frá eins og hætt er við, því að þú ert frænka hennar, og hún er þín, og hinn miskunnsami Guð gefi þér góðan árangur í öllu.
13 Þá kallaði hann Söru dóttur sína, og hún kom til föður síns, og hann tók í hönd hennar og gaf hana Tóbíasi að konu og sagði: "Sjá, tak hana eftir lögmáli Móse og leið hana til þín. föður. Og hann blessaði þá;
14 Og hann kallaði Ednu konu sína og tók pappír og skrifaði sáttmálaverkfæri og innsiglaði það.
15 Síðan tóku þeir að borða.
16 Eftir að Ragúel kallaði á Ednu konu sína og sagði við hana: ,,Systir, búðu til annað herbergi og farðu með hana þangað.
17 En er hún hafði gjört eins og hann hafði boðið henni, leiddi hún hana þangað, og hún grét, og hún tók við tárum dóttur sinnar og sagði við hana:
18 Vertu hughreystandi, dóttir mín! Drottinn himins og jarðar veitir þér gleði yfir þessari sorg þinni. Vertu huggandi, dóttir mín.

8. KAFLI

1 Og þegar þeir höfðu borðað, færðu þeir Tobías inn til hennar.
2 Og er hann fór, minntist hann orða Rafaels, tók ösku ilmvatnsins og lagði þar á hjarta og lifur fisksins og reykti með því.
3 Þegar illur andi lyktaði, flúði hann til endimarka Egyptalands, og engillinn batt hann.
4 Og eftir að þeir voru báðir lokaðir inni, stóð Tobías upp úr rúminu og sagði: ,,Systir, stattu upp og við skulum biðja Guð að miskunna okkur.
5 Þá tók Tobías að segja: Lofaður ert þú, ó Guð feðra vorra, og blessað er þitt heilaga og dýrlega nafn að eilífu. himinninn blessi þig og allar skepnur þínar.
6 Þú gjörðir Adam og gafst honum Evu konu hans til aðstoðar og dvalar; af þeim er mannkynið komið. gerum honum hjálpargögn eins og hann sjálfur.
7 Og nú, Drottinn, lít ég ekki á þessa systur mína til girndar, heldur hreinskilnislega.
8 Og hún sagði með honum: Amen.
9 Þeir sváfu því báðir þessa nótt. Og Ragúel stóð upp og fór og gjörði gröf,
10 og sagði: "Ég óttast að hann sé líka dauður."
11 En þegar Ragúel var kominn í hús sitt,
12 Hann sagði við Ednu konu sína. Sendið eina af ambáttunum, og látið hana sjá, hvort hann sé á lífi, ef hann er ekki, að vér megum jarða hann, og enginn veit það.
13Þá lauk ambátt upp hurðinni og gekk inn og fann þá báða sofandi.
14 Og hann gekk út og sagði þeim að hann væri á lífi.
15 Þá lofaði Ragúel Guð og sagði: ,,Guð, þú ert verðugur að vera lofaður með allri hreinni og heilögu lofi. þess vegna skulu þínir heilögu lofa þig með öllum skepnum þínum; og allir þínir englar og þínir útvöldu lofa þig að eilífu.
16 Þér er lofað, því að þú hefir glatt mig. og það er mér ekki komið sem mig grunaði; en þú hefir hagað oss eftir þinni miklu miskunnsemi.
17 Þú skalt vera lofaður af því að þú hefur miskunnað tveimur sem voru eingetnir börn feðra þeirra: veit þeim miskunn, Drottinn, og ljúktu lífi þeirra heilbrigt með gleði og miskunn.
18 Þá bað Ragúel þjónum sínum að fylla gröfina.
19 Og hann hélt brúðkaupsveisluna í fjórtán daga.
20 Því að áður en brúðkaupsdagarnir voru liðnir, hafði Ragúel sagt við hann með eið, að hann skyldi ekki fara fyrr en fjórtán brúðkaupsdagarnir væru liðnir.
21 Og þá skyldi hann taka helminginn af eign sinni og fara öruggur til föður síns. og ætti að fá hvíldina þegar ég og konan mín erum dáin.

9. KAFLI

1 Þá kallaði Tobías á Rafael og sagði við hann:
2 Bróðir Azaría, taktu með þér þjón og tvo úlfalda og far til Rages of Media til Gabael og færð mér peningana og farðu með hann í brúðkaupið.
3 Því að Ragúel hefur svarið því að ég mun ekki fara.
4 En faðir minn telur dagana. og ef ég dvel lengi, mun hann vera mjög miður sín.
5 Þá gekk Raphael út og gisti hjá Gabael og gaf honum rithöndina, sem bar fram sekki, sem voru innsiglaðar, og fékk honum.
6 Og árla morguns fóru þeir báðir saman og komu til brúðkaupsins, og Tóbías blessaði konu sína.

10. KAFLI

1 Tóbít faðir hans taldi hvern dag, og þegar ferðadagarnir voru liðnir, og þeir komu ekki,
2 Þá sagði Tóbít: Eru þeir í haldi? eða er Gabael dáinn og enginn maður til að gefa honum peningana?
3 Þess vegna var honum mjög leitt.
4 Þá sagði kona hans við hann: ,,Sonur minn er dáinn, þar sem hann dvelur lengi. og hún tók að gráta hann og sagði:
5 Nú kæri ég mig ekki um neitt, sonur minn, þar sem ég hef sleppt þér, ljós augna minna.
6 Tóbít sagði við hann: "Þegiðu, farðu ekki varlega, því að hann er óhultur."
7 En hún sagði: "Þegi þú og blekk mig ekki; sonur minn er dáinn. Og hún fór daglega út þann veg, sem þeir fóru, og át ekkert kjöt á daginn, og hætti ekki heilar nætur að gráta Tobías son sinn, uns fjórtán dagar brúðkaupsins voru liðnir, sem Ragúel hafði svarið að hann skyldi. eyða þar. Þá sagði Tóbías við Ragúel: Leyfðu mér að fara, því að faðir minn og móðir líta ekki framar til að sjá mig.
8 En tengdafaðir hans sagði við hann: ,,Vertu hjá mér, og ég mun senda föður þínum, og þeir munu segja honum hvernig fer með þig.
9 En Tobías sagði: Nei! en leyfðu mér að fara til föður míns.
10 Þá stóð Ragúel upp og gaf honum Söru konu sína og helminginn af eignum hans, þjóna, fénað og fé.
11 Og hann blessaði þá og lét þá fara og sagði: ,,Guð himnanna veiti yður farsæla ferð, börn mín.
12 Og hann sagði við dóttur sína: "Heiðra föður þinn og tengdamóður þína, sem nú eru foreldrar þínir, svo að ég megi heyra góðar fréttir af þér." Og hann kyssti hana. Edna sagði einnig við Tobías: Drottinn himnanna endurheimti þig, kæri bróðir minn, og gef að ég megi sjá börn þín Sara dóttur minnar áður en ég dey, svo að ég megi gleðjast frammi fyrir Drottni. Sjá, ég fel dóttur mína þér sérstakt traust; hvar eru ekki biðja hana illsku.

11. KAFLI

1 Eftir þetta fór Tobías leiðar sinnar og lofaði Guð fyrir að hafa veitt honum farsæla ferð, og blessaði Ragúel og Ednu konu hans og hélt leiðar sinnar þar til þau nálguðust Níníve.
2 Þá sagði Raphael við Tobías: "Þú veist, bróðir, hvernig þú fórst frá föður þínum.
3 Við skulum flýta okkur fyrir konu þinni og búa húsið.
4 Taktu í þína hönd galla fisksins. Svo fóru þeir leiðar sinnar og hundurinn fór á eftir þeim.
5 Nú sat Anna og horfði um í áttina til sonar síns.
6 Og er hún sá hann koma, sagði hún við föður hans: "Sjá, sonur þinn kemur og maðurinn, sem með honum fór."
7 Þá sagði Rafael: ,,Ég veit, Tobías, að faðir þinn mun opna augu sín.
8 Þess vegna skalt þú smyrja augu hans með galli, og vera stunginn með því, mun hann nudda, og hvítan mun falla burt, og hann mun sjá þig.
9 Þá hljóp Anna fram, féll um háls sonar síns og sagði við hann: "Þar sem ég hef séð þig, sonur minn, þá er ég sáttur við að deyja." Og þeir grétu báðir.
10 Tóbít gekk og í áttina að dyrunum og hrasaði, en sonur hans hljóp til hans.
11 Og hann greip um föður sinn og sló galli á augu feðra sinna og sagði: ,,Vertu bjartsýnn, faðir minn!
12 Og þegar augu hans tóku að sníkja, nuddaði hann þau.
13 Og hvítan hrundi úr augnkrókum hans, og er hann sá son sinn, féll hann um háls honum.
14 Og hann grét og sagði: Lofað ert þú, ó Guð, og lofað sé nafn þitt að eilífu. og sælir eru allir þínir heilagir englar.
15 Því að þú hefir húðstrýtt og miskunnað þér, því að sjá, ég sé Tobías son minn. Og sonur hans fór fagnandi og sagði föður sínum frá þeim miklu hlutum, sem fyrir hann höfðu komið í Medíu.
16 Þá fór Tóbít út á móti tengdadóttur sinni í Nínívehliðinu, fagnandi og lofaði Guð, og þeir sem sáu hann fara undruðust, af því að hann hafði fengið sjón sína.
17 En Tobías þakkaði fyrir þeim, af því að Guð miskunnaði honum. Og er hann gekk til Söru tengdadóttur sinnar, blessaði hann hana og sagði: ,,Þú ert velkomin, dóttir! Og það var gleði meðal allra bræðra hans, sem voru í Níníve.
18 Og Akíakarus og Nasbas bróðursonur hans komu.
19 Og brúðkaup Tobíasar var haldið í sjö daga með mikilli gleði.

12. KAFLI

1 Þá kallaði Tóbít á son sinn Tóbías og sagði við hann: ,,Sonur minn, sjáðu til þess að maðurinn hafi laun sín, sem fylgdu þér, og þú skalt gefa honum meira.
2 Og Tobías sagði við hann: ,,Faðir, það skaðar mig ekkert að gefa honum helminginn af því sem ég hef komið með.
3 Því að hann hefur leitt mig aftur til þín í öryggi og gjört konu mína heilan og fært mér peningana og læknað þig sömuleiðis.
4 Þá sagði gamli maðurinn: "Það er hans vegna."
5 Þá kallaði hann á engilinn, og hann sagði við hann: "Tak þú helming alls þess, sem þú hefur komið með, og far burt öruggur."
6 Síðan tók hann þá báða í sundur og sagði við þá: ,,Lofið Guð, lofið hann og vegsamið hann og lofið hann fyrir það, sem hann hefur gjört yður í augsýn allra sem lifa. Það er gott að lofa Guð og upphefja nafn hans og með virðingu að sýna Guðs verk; Vertu því ekki slakur til að lofa hann.
7 Það er gott að halda leyndu konungs, en það er virðingarvert að opinbera verk Guðs. Gerðu það sem gott er, og ekkert illt skal snerta þig.
8 Bæn er góð með föstu og ölmusu og réttlæti. Lítið með réttlæti er betra en mikið með ranglæti. Betra er að gefa ölmusu en að leggja gull.
9 Því að ölmusa frelsar frá dauðanum og hreinsar burt alla synd. Þeir sem iðka ölmusu og réttlæti munu fyllast lífi:
10 En þeir sem syndga eru óvinir eigin lífi.
11 Vissulega mun ég ekkert halda nálægt þér. Því að ég sagði: Það var gott að halda leyndu konungs, en að það væri virðingarvert að opinbera verk Guðs.
12 Nú, þegar þú baðst fyrir og Sara tengdadóttir þín, bar ég minningu bæna þinna frammi fyrir hinum heilaga, og þegar þú jarðaðir hina látnu, var ég með þér líka.
13 Og þegar þú dróst ekki að rísa upp og yfirgefa kvöldverðinn þinn, til að fara og hylja hina dauðu, var góðverk þitt ekki hulið fyrir mér, heldur var ég með þér.
14 Og nú hefur Guð sent mig til að lækna þig og Söru tengdadóttur þína.
15 Ég er Rafael, einn af hinum sjö heilögu englum, sem flytja bænir hinna heilögu og ganga inn og út fyrir dýrð hins heilaga.

16 Þá urðu þeir báðir hræddir og féllu fram á ásjónu sína, því að þeir óttuðust.
17 En hann sagði við þá: ,,Óttist ekki, því að yður mun vel fara. lofið því Guð.
18 Því að ég kom ekki af neinni velþóknun minni, heldur fyrir vilja Guðs vors. því lofið hann að eilífu.
19 Alla þessa daga birtist ég yður. en ég hvorki át né drakk, heldur sáuð þér sýn.
20 Þakkið því nú Guði, því að ég fer upp til hans, sem sendi mig. en skrifa allt sem gert er í bók.
21 Og þegar þeir stóðu upp, sáu þeir hann ekki framar.
22 Síðan játuðu þeir hin miklu og dásamlegu verk Guðs og hvernig engill Drottins hafði birst þeim.

13. KAFLI

1 Þá skrifaði Tóbít fagnaðarbæn og sagði: Lofaður sé Guð, sem lifir að eilífu, og blessað sé ríki hans.
2 Því að hann húðstrýkir og er miskunnsamur, hann leiðir niður til heljar og rís upp aftur, og enginn getur forðast hönd hans.
3 Játið hann fyrir heiðingjunum, þér Ísraelsmenn, því að hann hefur tvístrað oss meðal þeirra.
4 Kunngjörið þar hátign hans og vegsamið hann frammi fyrir öllum sem lifa, því að hann er Drottinn vor, og hann er Guð, faðir vor að eilífu.
5 Og hann mun húðstrýkja okkur vegna misgjörða okkar og mun aftur miskunna okkur og safna okkur saman af öllum þjóðum, sem hann hefur tvístrað okkur á milli.
6 Ef þér snúið þér til hans af öllu hjarta og öllum huga yðar og gerið hreinskilnislega frammi fyrir honum, þá mun hann snúa sér til yðar og ekki leyna augliti sínu fyrir yður. Sjá því, hvað hann mun gjöra við þig, og játa hann af öllum munni þínum, og lofa Drottin máttarins og vegsama hinn eilífa konung. Í landi útlegðar minnar lofa ég hann og kunngjöri syndugri þjóð mátt hans og tign. Þér syndarar, snúið yður og gjörið réttlæti fyrir honum. Hver getur sagt, hvort hann vilji þiggja yður og miskunna yður?
7 Ég vil vegsama Guð minn, og sál mín mun lofa konung himinsins og gleðjast yfir mikilleika hans.
8 Allir skulu tala og allir lofa hann fyrir réttlæti hans.
9 Ó Jerúsalem, borgin helga, hann mun húðstrýkja þig vegna barna þinna og mun aftur miskunna sonum réttlátra.
10 Lofið Drottin, því að hann er góður, og lofið hinn eilífa konung, svo að tjaldbúð hans verði reist í þér aftur með fögnuði, og gleðji hann þar í þér þá, sem herleiddir eru, og elski í þér að eilífu, þá sem eru ömurlegar.
11 Margar þjóðir munu koma fjarlægar til nafns Drottins Guðs með gjafir í hendi sér, gjafir til konungs himinsins. allar kynslóðir munu lofa þig með miklum fögnuði.
12 Bölvaðir eru allir þeir sem hata þig, og sælir eru allir sem elska þig að eilífu.
13 Gleðjist og fagnið yfir börnum réttlátra, því að þeir munu safnast saman og lofa Drottin réttlátra.
14 Sælir eru þeir sem elska þig, því að þeir munu gleðjast yfir friði þínum. Því að þeir munu gleðjast yfir þér, þegar þeir hafa séð alla dýrð þína, og munu gleðjast að eilífu.
15 Lát sál mína blessa Guð hinn mikla konung.
16 Því að Jerúsalem skal reist með safírum, smaragði og gimsteinum, múra þína og turna og vígi af skíru gulli.
17 Og stræti Jerúsalem skulu lagðar með berýl og karbúnkel og Ofírsteinum.
18 Og allar götur hennar munu segja: Hallelúja! og þeir skulu lofa hann og segja: Lofaður sé Guð, sem vegsamað hefur það að eilífu.

14. KAFLI

1 Þannig hætti Tobit að lofa Guð.
2 Og hann var átta og fimmtíu ára að aldri, er hann missti sjónina, sem fékk hann aftur eftir átta ár, og hann gaf ölmusu, og hann jókst í ótta Drottins Guðs og lofaði hann.
3 Og er hann var orðinn háaldraður, kallaði hann á son sinn og sonu sonar síns og sagði við hann: ,,Sonur minn, tak börn þín! Því sjá, ég er gamall og reiðubúinn að hverfa úr þessu lífi.
4 Far til Medíu, sonur minn, því að ég trúi sannarlega því, sem Jónas spámaður talaði um Níníve, að henni verði steypt. og að um hríð skal heldur friður vera í Medíu; og að bræður vorir munu liggja dreifðir á jörðu úr hinu góða landi, og Jerúsalem mun verða í auðn, og hús Guðs í henni mun brenna og verða í auðn um tíma.
5 Og að aftur mun Guð miskunna þeim og leiða þá aftur inn í landið, þar sem þeir munu byggja musteri, en ekki eins og hið fyrra, uns tími þeirrar aldar er liðinn. Og síðan munu þeir hverfa aftur úr öllum útlegðarstöðum sínum og byggja Jerúsalem upp veglega, og hús Guðs mun verða reist í henni að eilífu með veglegri byggingu, eins og spámennirnir hafa talað um það.
6 Og allar þjóðir munu snúast við og óttast Drottin Guð í sannleika og jarða skurðgoð sín.
7 Þannig munu allar þjóðir lofa Drottin, og fólk hans mun játa Guð, og Drottinn mun upphefja þjóð sína. og allir þeir sem elska Drottin Guð í sannleika og réttlæti munu gleðjast og sýna bræðrum vorum miskunn.
8 Og nú, sonur minn, far þú frá Níníve, því að það sem Jónas spámaður talaði mun vissulega rætast.
9 En varðveit þú lögmálið og boðorðin og sýndu sjálfan þig miskunnsaman og réttlátan, svo að þér fari vel.
10 Og jarða mig sómasamlega og móðir þín með mér. en vertu ekki lengur í Nineve. Mundu, sonur minn, hvernig Aman tók á Akíakarusi, sem fól hann upp, hvernig hann leiddi hann út úr ljósinu í myrkrið og hvernig hann umbunaði honum aftur. Samt varð Akíakarus hólpinn, en hinn fékk laun sín, því að hann fór niður í myrkrið. Manasse gaf ölmusu og komst undan dauðans snöru, sem þeir höfðu lagt honum, en Aman féll í snöru og fórst.
11 Þess vegna skaltu nú, sonur minn, athuga hvað ölmusa gerir og hvernig réttlæti frelsar. Þegar hann hafði sagt þetta, gaf hann upp öndina í rúminu, hundrað átta og fimmtíu ára gamall; og jarðaði hann sæmilega.
12 Og er Anna móðir hans var dáin, jarðaði hann hana hjá föður sínum. En Tobias fór með konu sinni og börnum til Ecbatane til Ragúels tengdaföður síns,
13 Þar sem hann varð gamall með sóma og jarðaði föður sinn og tengdamóður sæmilega, og hann erfði eign þeirra og Tobit föður síns.
14 Og hann dó í Ekbatane í Medíu, hundrað sjö og tuttugu ára gamall.
15 En áður en hann dó, heyrði hann um eyðingu Níníve, sem Nabúkódonosór og Assúerus tóku, og fyrir dauða sinn gladdist hann yfir Níníve.

JÚÐÍÐA

KAFLI 1

1 Á tólfta ríkisári Nabúkódónosors, sem ríkti í Níníve, borginni miklu. á dögum Arpaksads, sem ríkti yfir Medum í Ekbatane,
2 Og hann reisti í Ekbatane múra allt í kring af steinum, höggnum þremur álnum á breidd og sex álnir á lengd, og gerði múrinn sjötíu álnir á hæð og fimmtíu álnir á breidd hans.
3 Og turna þess settu á hlið hennar hundrað álnir á hæð og breidd hans í grunninum sextíu álnir.
4 Og hann gjörði hlið þess, jafnhliða, sem hækkuð voru sjötíu álna hæð, og breidd þeirra var fjörutíu álnir, til þess að fara út af voldugum hersveitum hans og til að skipa fótgönguliðum hans.
5 Jafnvel á þeim dögum háði Nabúkódónósór konungur stríð við Arpaksad konung á sléttunni miklu, sem er sléttlendið í landamærum Ragau.
6 Þá komu til hans allir þeir, sem bjuggu á fjalllendinu, og allir þeir, sem bjuggu við Efrat, og Tígris og Hýdaspes, og Aríokks sléttu, konungs Elímea, og mjög margar þjóðir af sonum Kelóds, söfnuðust saman. Til orrustu.
7 Þá sendi Nabúkódónósór Assýríukonungur til allra sem bjuggu í Persíu og öllum sem bjuggu í vesturátt og til þeirra sem bjuggu í Kilikíu, Damaskus, Líbanus og Antilibanus og öllum þeim sem bjuggu við sjávarströndina.
8 Og til þeirra meðal þjóðanna, sem voru frá Karmel og Galeað, og hinni efri Galíleu og Esdrelóma-sléttunni miklu,
9 Og öllum þeim, sem voru í Samaríu og borgum hennar, og hinumegin Jórdanar til Jerúsalem, og Betan, og Kelus, og Kades, og Egyptalandsfljót, og Taphnes, og Ramesse og allt Gesemland,
10 Þar til þér komið handan Tanis og Memfís og til allra íbúa Egyptalands, uns þér komið að landamærum Eþíópíu.
11 En allir íbúar landsins gerðu lítið úr boðorði Nabúkódonosors Assýringakonungs og fóru ekki með honum í bardagann. Því að þeir voru ekki hræddir við hann, já, hann var fyrir þeim sem einn maður, og þeir sendu sendimenn sína burt frá þeim án árangurs og með svívirðingum.
12 Þess vegna reiddist Nabúkódónósór allt þetta land mjög og sór við hásæti sitt og ríki, að hann myndi vissulega hefna sín á öllum ströndum Kilikíu, Damaskus og Sýrlands, og að hann myndi drepa alla íbúa landsins með sverði. Móabsland og Ammónítar og öll Júdea og allir þeir, sem í Egyptalandi voru, uns þér komið að mörkum hafanna tveggja.
13 Síðan fór hann í bardaga með vald sitt gegn Arpaksað konungi á sautjánda ári, og hann sigraði í bardaga sínum, því að hann steypti öllu veldi Arpaksaðs og öllum riddara hans og öllum vagnum hans,
14 Og hann varð drottinn yfir borgum sínum og kom til Ekbatane, tók turnana og rændi stræti þeirra og breytti fegurð þeirra í skömm.
15 Hann tók og Arpaksad á Ragaufjöllum og sló hann í gegn með pílum sínum og gjöreyði honum þann dag.
16 Síðan sneri hann aftur til Níníve, bæði hann og allur hópur hans af hinum ýmsu þjóðum, sem var mjög mikill fjöldi stríðsmanna, og þar lét hann sig rólega og veiddu, bæði hann og her hans, hundrað og tuttugu daga.

2. KAFLI

1 Og á átjánda ári, tuttugasta og tveim degi hins fyrsta mánaðar, var talað um í húsi Nabúkódonosors Assýringakonungs að hann skyldi, eins og hann sagði, hefna sín á allri jörðinni.
2 Þá kallaði hann til sín alla embættismenn sína og alla aðalsmenn sína, flutti þeim leyndarmál sín og lauk þjáningu allrar jarðar af eigin munni.
3 Þá ákváðu þeir að tortíma öllu holdi, sem ekki hlýddi boðorðum munns hans.
4 Og er hann hafði lokið ráðum sínum, kallaði Nabúkódónósór Assýríukonungur Hólofernes herforingja sinn, sem var næst honum, og sagði við hann.
5 Svo segir hinn mikli konungur, herra allrar jarðar: Sjá, þú skalt fara burt frá augliti mínu og taka með þér menn, sem treysta á eigin mætti, hundrað og tuttugu þúsund fótgöngumenn. og fjöldi hesta með reiðmönnum þeirra tólf þúsund.
6 Og þú skalt fara í móti öllu vesturlandinu, af því að þeir óhlýðnuðust boðorði mínu.
7 Og þú skalt kunngjöra því, að þeir búa mér til jörð og vatn, því að ég mun ganga fram í reiði minni gegn þeim og hylja allt yfirborð jarðar með fótum hers míns, og ég mun gefa þeim að herfangi. þau:
8 Svo að drepnir þeirra munu fylla dali þeirra og læki og áin fyllast af dauðum þeirra, uns hún flæðir yfir.
9 Og ég mun leiða þá til fanga til endimarka allrar jarðar.
10 Þú skalt því fara út. og takið fyrir mér allt landsvæði þeirra, og ef þeir vilja gefa sig fram við þig, þá skalt þú geyma það fyrir mig allt til refsingardags þeirra.
11 En varðandi þá uppreisnarmenn, lát ekki auga þitt þyrma þeim. heldur slátrið þeim og rænið þeim hvar sem þú ferð.
12 Því að svo sannarlega sem ég lifi og í krafti ríkis míns, allt sem ég hef talað, það mun ég gjöra af minni hendi.
13 Og gætið þess að þú brýtur ekkert af boðorðum herra þíns, heldur framkvæmir þau að fullu, eins og ég hef boðið þér, og freistaðu ekki að halda þau.
14 Síðan gekk Hólofernes burt frá augliti herra síns og kallaði á alla landshöfðingja og herforingja og herforingja Assúrs.
15 Og hann safnaði saman útvöldu mönnum til bardaga, eins og herra hans hafði boðið honum, til hundrað og tuttugu þúsunda og tólf þúsund bogmanna á hestum.
16 Og hann fór á milli þeirra, eins og mikill her er skipaður til hernaðar.
17 Og hann tók úlfalda og asna í vagna þeirra, mjög mikinn fjölda. og sauðfé, naut og geitur, sem ekki eru taldar, til vistunar.
18 Og nóg af matarvörum fyrir hvern hermann og mjög mikið gull og silfur úr konungshöllinni.
19 Síðan fór hann og allt sitt vald til að fara fyrir Nabúkódónósór konungi í ferðinni og hylja allt yfirborð

jarðar í vesturátt með vögnum þeirra, riddara og útvöldu fótgönguliðum.
20 Og fjöldinn allur af löndum kom með þeim eins og engisprettur og eins og sandur jarðar, því að fjöldinn var ótalinn.
21 Og þeir fóru frá Níníve þriggja daga ferð til Bektíletsléttunnar og settu búðir sínar frá Bektílet nálægt fjallinu, sem er til vinstri handar efri Kilikíu.
22 Síðan tók hann allan her sinn, fótgöngumenn sína, riddara og vagna, og fór þaðan upp í fjalllendið.
23 Og þeir eyddu Púd og Lúd og rændu öllum Rasses sonum og Ísraelsmönnum, sem lágu í átt að eyðimörkinni fyrir sunnan land Kellianna.
24 Síðan fór hann yfir Efrat og fór um Mesópótamíu og eyddi öllum háborgunum, sem voru við ána Arbonaí, uns þér komið að sjónum.
25 Og hann tók landamerki Kilikíu og drap alla þá, sem honum stóðu gegn, og kom að landamærum Jafets, sem lágu í suðurátt, gegnt Arabíu.
26 Og hann umkringdi alla Madíanbörn, brenndi upp tjaldbúðir þeirra og rændi fjárhúsum þeirra.
27 Síðan fór hann niður á Damaskus-sléttuna á hveitiuppskerutímanum og brenndi upp alla akra þeirra og eyddi sauðum þeirra og nautgripum, og hann rændi borgir þeirra og gjöreyði lönd þeirra og laust alla unga menn þeirra með brún sverðsins.
28 Þess vegna kom ótti og ótti við hann yfir alla íbúa sjávarströndanna, sem voru í Sídon og Týrus, og þá, sem bjuggu í Súr og Osína, og alla sem bjuggu í Jemnaan. og þeir sem bjuggu í Azotus og Ascalon óttuðust hann mjög.

3. KAFLI

1Þá sendu þeir sendiherra til hans til að veita friði og sögðu:
2 Sjá, vér, þjónar Nabúkódonosors mikla konungs, liggjum fyrir þér. notaðu oss eins og gott er í þínum augum.
3 Sjá, hús okkar og allir staðir okkar og allir hveitiakrar okkar, sauðfé og nautgripir og allar tjaldbúðir okkar liggja fyrir augliti þínu. notaðu þá eins og þér þóknast.
4 Sjá, borgir okkar og íbúar þeirra eru þjónar þínir. komdu og gjörðu við þá eins og þér sýnist.
5 Þá komu mennirnir til Hólofernes og sögðu honum á þennan hátt.
6 Síðan kom hann niður til sjávarsíðunnar, bæði hann og her hans, og setti varðmenn í háborgirnar og tók út úr þeim útvalda menn til aðstoðar.
7 Og þeir og allt landið allt í kring tóku á móti þeim með krönum, með dansi og með tágum.
8 Samt steypti hann landamærum þeirra og hjó niður lundir þeirra, því að hann hafði fyrirskipað að eyða öllum guðum landsins, að allar þjóðir skyldu tilbiðja Nabúkódónósór eingöngu, og allar tungur og kynkvíslir skyldu ákalla hann sem guð.
9 Og hann kom á móti Esdraelon nálægt Júdeu, gegnt Júdeusundi miklu.
10 Og hann setti búðir sínar á milli Geba og Skytópólis, og dvaldi þar heilan mánuð, til þess að safna saman öllum vögnum hers síns.

4. KAFLI

1 En Ísraelsmenn, sem bjuggu í Júdeu, heyrðu allt það, sem Hólofernes, höfðingi Nabúkódonosors Assýríukonungs, hafði gjört þjóðunum, og hvernig hann hafði rænt öll musteri þeirra og gjört þau að engu.
2 Þess vegna voru þeir mjög hræddir við hann og voru skelfingu lostnir vegna Jerúsalem og musteri Drottins Guðs síns.
3 Því að þeir voru nýkomnir heim úr útlegðinni og allir Júdeubúar voru saman komnir nýlega, og áhöldin, altarið og húsið voru helguð eftir vanhelgunina.
4 Þess vegna sendu þeir til allra landa Samaríu og þorpanna og til Betóron, Belmen, Jeríkó, Kóba, Esóru og Salemdals.
5 Og þeir eignuðust fyrir fram alla tinda hinna háu fjalla og víggirtu þorpin, sem í þeim voru, og söfnuðu vistum til hernaðar, því að akrar þeirra voru uppskornir seint.
6 Og Jóakím æðsti prestur, sem á þeim dögum var í Jerúsalem, skrifaði þeim, sem bjuggu í Betúlíu, og Betomestham, sem er gegnt Esdraelon, á víðavangi, nálægt Dótaím,
7 Hann bauð þeim að varðveita fjalllendið, því að með þeim var inngangur inn í Júdeu, og auðvelt var að stöðva þá, sem upp myndu koma, því að gangurinn var beinn, fyrir tvo menn að hámarki.
8 Og Ísraelsmenn gjörðu eins og Jóakím æðsti prestur hafði boðið þeim, við fornmenn alls Ísraelsmanna, sem bjuggu í Jerúsalem.
9 Þá hrópuðu allir Ísraelsmenn til Guðs af miklum ákafa og auðmýktu sálir sínar af mikilli hörku.
10 Bæði þeir og konur þeirra og börn og fénaður þeirra og sérhver útlendingur og leiguliði og þjónar þeirra, sem keyptir voru fyrir peninga, lögðu hærusekk um lendar sér.
11 Þannig féllu hver maður og kona og börn og Jerúsalembúar frammi fyrir musterinu og köstuðu ösku á höfuð sér og breiddu út hærusekk sinn frammi fyrir augliti Drottins og lögðu hærusekk um altarið.
12 Og þeir hrópuðu til Ísraels Guðs, allir einhuga, að hann skyldi ekki gefa börn þeirra að herfangi og konur þeirra að herfangi, og borgir þeirra, er eignuðust til eyðingar, og helgidóminn til vanhelgunar og smánar, og fyrir þjóðirnar að gleðjast yfir.
13 Og Guð heyrði bænir þeirra og leit á þrengingar þeirra, því að fólkið fastaði marga daga í allri Júdeu og Jerúsalem frammi fyrir helgidómi Drottins allsherjar.
14 Og Jóakím æðsti prestur og allir prestarnir, sem stóðu frammi fyrir Drottni, og þeir, sem þjónuðu Drottni, voru gyrtir hærusekk um lendar sínar og færðu daglegar brennifórnir, með heitum og ókeypis gjöfum fólksins.
15 Og þeir höfðu ösku á mæðrum sínum og hrópuðu til Drottins af öllum mætti sínum, að hann myndi líta náðarsamlega á allt Ísraels hús.

5. KAFLI

1 Þá var það tilkynnt Hólofernes, æðsta herforingja Assúrs, að Ísraelsmenn hefðu búið sig undir hernað og

lokað fjallgöngum og víggirt alla toppa háu hæðanna og settar hindranir í keppnislöndunum:
2 Hann reiddist mjög og kallaði á alla Móabshöfðingja og Ammónítaforingja og alla landstjórana við ströndina.
3 Og hann sagði við þá: Segið mér, þér Kanaans synir, hver þetta fólk er, sem býr í fjalllendinu, og hverjar eru borgirnar, sem þeir búa, og hver er fjöldi hers þeirra, og í hverju þeirra er. vald og styrkur, og hvaða konungur er settur yfir þá eða herforingi þeirra;
4 Og hvers vegna hafa þeir ákveðið að koma ekki og hitta mig, frekar en allir íbúar vestanhafs.
5 Þá sagði Akíor, höfðingi allra Ammóníta: ,,Heyriði nú orð af munni þjóns þíns, og ég mun kunngjöra þér sannleikann um þetta fólk, sem býr nálægt þér og býr í fjöllunum. : Og engin lygi skal koma út af munni þjóns þíns.
6 Þetta fólk er af Kaldeum:
7 Og þeir dvöldu áður í Mesópótamíu, vegna þess að þeir vildu ekki fylgja guðum feðra sinna, sem voru í Kaldeulandi.
8 Því að þeir yfirgáfu veg forfeðra sinna og tilbáðu Guð himinsins, þann Guð, sem þeir þekktu, og ráku þá burt frá augliti guða sinna og flúðu til Mesópótamíu og dvöldu þar marga daga.
9 Þá bauð Guð þeirra þeim að fara burt frá þeim stað, þar sem þeir voru útlendingar, og fara til Kanaanlands, þar sem þeir bjuggu og fjölguðu sér af gulli og silfri og miklum nautgripum.
10 En þegar hungursneyð lagði yfir allt Kanaanland, fóru þeir niður til Egyptalands og dvöldu þar, meðan þeir voru nærðir, og urðu þar mikill mannfjöldi, svo að ekki var hægt að telja þjóð þeirra.
11 Þess vegna reis Egyptalandskonungur á móti þeim og fór lúmsk við þá og lét þá niðurlægja sig með múrsteinavinnu og gjörði þá að þrælum.
12 Þá kölluðu þeir til Guðs síns, og hann laust allt Egyptaland með ólæknandi plágum.
13 Og Guð þurrkaði Rauðahafið fyrir þeim,
14 Og hann flutti þá til Sínafjalls og Kades-Barne og varpaði burt öllum, sem í eyðimörkinni bjuggu.
15 Og þeir bjuggu í landi Amoríta og eyddu með styrk sínum alla Esebon, og fóru yfir Jórdan og tóku allt fjalllendið til eignar.
16 Og þeir ráku út fyrir sig Kanaaníta, Feresíta, Jebúsíta og Síkemíta og alla Gergesíta, og þeir bjuggu í því landi marga daga.
17 En á meðan þeir syndguðu ekki frammi fyrir Guði sínum, fóru þeir vel, því að sá Guð, sem hatar ranglæti, var með þeim.
18 En er þeir fóru af þeim vegi, sem hann hafði tilnefnt þeim, féllu þeir niður í mörgum orrustum, mjög sárir, og voru herleiddir inn í land, sem ekki var þeirra, og musteri Guðs þeirra var varpað til jarðar, og borgir þeirra voru tekin af óvinum.
19 En nú eru þeir snúnir til Guðs síns og eru komnir upp frá þeim stöðum, þar sem þeir voru tvístraðir, og hafa tekið Jerúsalem til eignar, þar sem helgidómur þeirra er, og sitja í fjalllendinu. því að það var auðn.
20 Nú, herra minn og landstjóri, ef einhver villa verður gegn þessu fólki, og þeir syndga gegn Guði sínum, skulum við líta á það, að þetta verði eyðilegging þeirra, og skulum fara upp og sigra þá.
21 En ef engin misgjörð er í þjóð þeirra, þá lát herra minn nú fara framhjá, svo að Drottinn þeirra verji þá ekki og Guð þeirra sé fyrir þá, og vér verðum að háðung fyrir öllum heiminum.
22 Og er Akíor hafði lokið þessum orðum, möglaði allt fólkið, sem stóð umhverfis tjaldið, og höfðingjarnir í Hólofernes og allir þeir, sem bjuggu við sjávarsíðuna og í Móab, sögðu að hann skyldi drepa hann.
23 Því, segja þeir, vér munum ekki óttast ásjónu Ísraelsmanna, því að sjá, það er lýður, sem hvorki hefur styrk né kraft til sterkrar bardaga.
24 Nú, herra Hólofernes, munum vér fara upp, og munu þeir verða að bráð til að éta allan her þinn.

6. KAFLI

1 Og þegar læti manna um ráðið var hætt, sagði Hólofernes, æðsti herforingi Assúrs, við Akíor og alla Móabíta á undan öllum hópi annarra þjóða:
2 Og hver ert þú, Akíor, og leiguliðar Efraíms, að þú hafir spáð gegn oss í dag og sagt: að vér ættum ekki að heyja stríð við Ísraelsmenn, því að Guð þeirra mun verja þá? og hver er Guð nema Nabúkódonosór?
3 Hann mun senda kraft sinn og tortíma þeim af yfirborði jarðar, og Guð þeirra mun ekki frelsa þá, heldur munum vér þjónar hans tortíma þeim eins og einum manni. því að þeir geta ekki haldið uppi krafti hesta okkar.
4 Því að með þeim munum vér fótum troða þá, og fjöll þeirra skulu drukkin af blóði þeirra, og akrar þeirra munu fyllast af líkum þeirra, og fótspor þeirra munu ekki geta staðist frammi fyrir okkur, því að þeir munu með öllu farast, segir Nabúkódónósór konungur, herra allrar jarðarinnar, því að hann sagði: "Ekkert orða minna skal vera til einskis."
5 Og þú, Akíor, Ammónítar leiguliði, sem talaðir þessi orð á degi misgjörðar þinnar, munt ekki framar sjá auglit mitt frá þessum degi, uns ég hef hefnd þessarar þjóðar, sem fór af Egyptalandi.
6 Og þá mun sverð hers míns og fjöldi þeirra, sem þjóna mér, fara um hliðar þínar, og þú munt falla meðal þeirra sem eru drepnir, þegar ég kem aftur.
7 Nú skulu þjónar mínir leiða þig aftur inn í fjalllendið og setja þig í eina af gönguborgunum.
8 Og þú skalt ekki farast, fyrr en þú ert tortímt með þeim.
9 Og ef þú sannfærir sjálfan þig í huga þínum um að þeir verði teknir, þá falli þú ekki augliti þínu. Ég hef talað það, og ekkert af orðum mínum skal vera til einskis.
10 Þá bauð Hólofernes þjónum sínum, er biðu í tjaldi hans, að taka Akíor og flytja hann til Betúlíu og gefa hann í hendur Ísraelsmönnum.
11Þá tóku þjónar hans hann og fluttu hann út úr herbúðunum á sléttlendið, og þeir fóru úr miðju sléttunni inn í fjalllendið og komu að lindunum, sem voru undir Betúlíu.
12 Og er borgarmennirnir sáu þá, tóku þeir vopn sín og fóru út úr borginni upp á fjallstindina, og hver sá sem

notaði slöngvu varði þá frá því að koma upp með því að kasta steinum í móti þeim.
13 En er þeir höfðu komist leynilega undir hæðina, bundu þeir Akíor, vörpuðu honum niður, skildu hann eftir við rætur fjallsins og sneru aftur til herra síns.
14 En Ísraelsmenn stigu niður úr borg sinni og komu til hans, leystu hann og fluttu hann til Betúlíu og færðu hann fyrir landshöfðingjum borgarinnar.
15 Þeir voru á þeim dögum Ozias Míkason, af ættkvísl Símeons, og Chabris Gotóníelsson og Charmis Melkíelsson.
16 Og þeir kölluðu saman alla fornmenn borgarinnar, og öll æska þeirra hljóp saman ásamt konum þeirra til safnaðarins, og þeir settu Akíor mitt á meðal alls fólksins. Þá spurði Ozias hann um það sem gert var.
17 Og hann svaraði og kunngjörði þeim orð Hólofernesráðs og öll þau orð, sem hann hafði talað á meðal Assurs höfðingja, og hvaðeina sem Hólofernes hafði talað stoltur gegn Ísraelshúsi.
18 Þá féll fólkið niður og tilbáði Guð og hrópaði til Guðs. segja,
19 Drottinn, Guð himinsins, sjáðu stolt þeirra og vorkenndu lágkúru þjóðar okkar, og lít á andlit þeirra sem eru helgaðir þér í dag.
20 Þá hugguðu þeir Akíor og lofuðu hann mjög.
21 Og Ozias fór með hann út af söfnuðinum og heim til sín og hélt veislu öldungunum. Og þeir kölluðu á Ísraels Guð alla þá nótt um hjálp.

7. KAFLI

1 Daginn eftir bauð Hólofernes öllum her sínum og öllu fólki sínu, sem komið var til að taka þátt í honum, að flytja herbúðir sínar gegn Betúlíu, til að taka upp fjalllendið á undan og heyja stríð við Ísraelsmenn. .
2 Þá fluttu sterkir menn þeirra herbúðir sínar á þeim degi, og her stríðsmannanna var hundrað og sjötíu þúsund fótgangandi og tólf þúsund riddara, auk farangurs, og aðrir menn sem voru á ferð meðal þeirra, mjög mikill mannfjöldi. .
3 Og þeir settu búðir sínar í dalnum nálægt Betúlíu, við lindina, og breiddu sig út um Dótaím allt til Belmaím og á lengd frá Betúlíu til Cýnamon, sem er gegnt Esdraelon.
4 Þegar Ísraelsmenn sáu fjölda þeirra, urðu þeir mjög skelfdir og sögðu hver við sinn náunga: ,,Nú munu þessir menn sleikja yfirborð jarðar. því að hvorki há fjöllin né dalirnir né hæðirnar geta borið þunga þeirra.
5 Þá tók hver hervopn sín, og þegar þeir höfðu kveikt eld á turnum sínum, stóðu þeir og gættu alla þessa nótt.
6 En á öðrum degi leiddi Hólofernes út alla riddara sína í augsýn Ísraelsmanna, sem voru í Betúlíu,
7 Og hann skoðaði gönguna upp til borgarinnar og kom að vatnslindum þeirra, tók þá og setti herliði yfir þá, og hann fór sjálfur áleiðis til þjóðar sinnar.
8 Þá komu til hans allir höfðingjar Esaú sona og allir landstjórar Móabslýðs og foringjarnir við sjávarsíðuna og sögðu:
9 Lát nú herra vor heyra orð, svo að ekki verði falli í her þínum.
10 Því að þetta fólk af Ísraelsmönnum treystir ekki á spjót sín, heldur á hæð fjallanna, þar sem þeir búa, því að ekki er auðvelt að komast upp á fjallatinda þeirra.
11 Nú, herra minn, berjist ekki við þá í bardagaflokki, og ekki mun svo mikið sem einn maður farast af þjóð þinni.
12 Vertu áfram í herbúðum þínum og varðveittu alla hermenn þína, og lát þjóna þína fá í hendur sér vatnsbrunninn, sem kemur fram af fjallsrótinni.
13 Því að þaðan hafa allir íbúar Betúlíu vatn sitt. Svo mun þyrstur drepa þá, og þeir munu gefa upp borg sína, og vér og fólk vort munum fara upp á toppa fjallanna, sem eru nálægt, og tjalda á þeim, til þess að gæta þess, að enginn fari út úr borginni.
14 Og þeir og konur þeirra og börn þeirra skulu eytt í eldi, og áður en sverðið kemur í móti þeim, skulu þeir steyptir niður á strætunum, þar sem þeir búa.
15 Þannig skalt þú gjalda þeim ill laun. af því að þeir gerðu uppreisn og hittu ekki persónu þína í friði.
16 Og þessi orð líkaði Holofernes og öllum þjónum hans, og hann skipaði að gera eins og þeir höfðu sagt.
17 Þá lögðu herbúðir Ammóníta af stað og með þeim fimm þúsundir Assýringa, og þeir settu búðir sínar í dalnum og tóku vatnið og uppsprettur vatnsins Ísraelsmanna.
18 Þá fóru synir Esaú upp ásamt Ammónítum og settu búðir sínar í fjalllendinu gegnt Dótaím, og þeir sendu nokkra þeirra til suðurs og í austur gegn Ekrebel, sem er nálægt Kúsí, það er á Mochmur læknum; En hinir af her Assýringa settu búðir sínar á sléttunni og huldu allt landið. og tjöld þeirra og vagnar voru settir fyrir mjög mikinn mannfjölda.
19 Þá kölluðu Ísraelsmenn til Drottins Guðs síns, af því að hjarta þeirra brást, því að allir óvinir þeirra höfðu umkringt þá, og engin leið var að komast undan þeim.
20 Þannig dvaldi allur flokkur Assúrs í kringum þá, bæði fótgöngumenn þeirra, vagnar og riddarar, fjóra og þrjátíu daga, svo að öll vatnsílát þeirra brugðust öllum hindrunum í Betúlíu.
21 Og brunnarnir voru tæmdir, og þeir höfðu ekki vatn til að drekka sig saddan í einn dag. því að þeir gáfu þeim að drekka eftir mæli.
22 Þess vegna voru ung börn þeirra hjartalaus, og konur þeirra og ungmenni urðu dauð af þyrsta og féllu niður á strætum borgarinnar og um hliðin, og var enginn kraftur í þeim lengur.
23 Þá safnaðist allur lýðurinn saman til Ozias og höfðingja borgarinnar, bæði ungir menn, konur og börn, og hrópaði hárri röddu og sagði við alla öldungana:
24 Guð sé dómari á milli okkar og yðar, því að þér hafið gjört oss mikið tjón, með því að þér hafið ekki krafist friðar Assurs sona.
25 Því að nú höfum vér engan hjálparmann, heldur hefur Guð selt oss í þeirra hendur, til þess að vér yrðum varpaðir niður fyrir þeim með þorsta og mikilli tortímingu.
26 Kallaðu þá þá til þín og framseldu alla borgina til herfangs handa Holofernesbúum og öllum her hans.
27 Því að það er betra fyrir oss að verða þeim að herfangi en að deyja úr þorsta, því að vér munum vera

þjónar hans, svo að sálir vorar megi lifa og sjá ekki dauða ungbarna vorra fyrir augum okkar, né eiginkonum okkar né börnin okkar að deyja.
28 Vér tökum til vitnisburðar gegn yður himinn og jörð og Guð vorn og Drottin feðra vorra, sem refsar oss fyrir syndir vorar og syndir feðra vorra, að hann gjörir ekki eins og vér höfum sagt í dag.
29 Þá varð mikill grátur með einum samþykki í miðjum söfnuðinum. og þeir hrópuðu til Drottins Guðs hárri röddu.
30 Þá sagði Ozias við þá: ,,Bræður, verið hugrakkir, við skulum enn standa í fimm daga, þar sem Drottinn Guð vor getur snúið miskunn sinni til okkar. því að hann mun ekki yfirgefa oss með öllu.
31 Og ef þessir dagar líða og engin hjálp kemur til okkar, mun ég fara eftir orði þínu.
32 Og hann tvístraði lýðnum, hver og einn eftir sínu höfði. Og þeir gengu að múrum og turnum borgar sinnar og sendu konur og börn inn í hús sín.

8. KAFLI

1 En um það leyti heyrði Júdít það, sem var dóttir Merarí, sonar Ux, sonar Jósefs, sonar Osel, sonar Elcia, sonar Ananíasar, Gedeonssonar, Rafaímssonar. , sonur Acitho, sonar Elíú, sonar Elíab, sonar Natanael, sonar Samael, sonar Salasadals, sonar Ísraels.
2 Og Manasse var maður hennar, af ættkvísl hennar og ætt, sem dó í byggguppskerunni.
3 Því að þar sem hann stóð og hafði umsjón með þeim, sem bundu korna á akrinum, kom hitinn yfir höfuð hans, og hann féll á rekkju sína og dó í Betúlíuborg, og þeir grófu hann hjá feðrum hans á akrinum milli Dótaíms og Bílamós. .
4 Júdít var því ekkja í húsi sínu í þrjú ár og fjóra mánuði.
5 Og hún gjörði sér tjald efst á húsi sínu og klæddi sér hærusekk um lendar sér og klæddi ekkjuklæðum sínum.
6 Og hún fastaði alla daga ekkju sinnar, nema aðfaranótt hvíldardaga og hvíldardaga, og tunglkomudaga og tunglkomudaga og hátíðir og hátíðadaga Ísraels húss.
7 Hún var líka fögur ásýnd og mjög fríð að sjá, og Manasse maður hennar hafði skilið eftir hana gull og silfur, þræla og ambáttir, fénað og lönd. og hún sat eftir á þeim.
8 Og það var enginn, sem sagði henni illt orð; þar sem hún óttaðist guð mjög.
9 En er hún heyrði ill orð lýðsins gegn landstjóranum, að þeir urðu dauðþreyttir vegna vatnsskorts. Því að Júdít hafði heyrt öll þau orð, sem Ozias hafði talað við þá, og að hann hafði svarið að afhenda Assýríumönnum borgina eftir fimm daga.
10 Síðan sendi hún þjónustukonu sína, sem hafði yfirráð yfir öllu því sem hún hafði, að kalla á Ozias og Chabris og Charmis, fornmenn borgarinnar.
11 Og þeir komu til hennar, og hún sagði við þá: ,,Heyrið á mig, þér landstjórar Betúlíubúa! Því að orð yðar, sem þér hafið talað frammi fyrir fólkinu í dag, eru ekki rétt, varðandi þennan eið, sem þér hafið sungið og soðið. milli Guðs og yðar og lofað að framselja borgina óvinum vorum, nema innan þessara daga snúi Drottinn sér til hjálpar.
12 Og hver eruð þér nú, sem hafið freistað Guðs í dag, og standið í stað Guðs meðal mannanna barna?
13 Og reynið nú Drottin allsherjar, en þér munuð aldrei vita neitt.
14 Því að þér getið ekki fundið djúpt hjarta mannsins, né getið þér skynjað það, sem hann hugsar. Hvernig getið þér þá rannsakað Guð, sem hefur skapað allt þetta, og þekkt huga hans eða skilið fyrirætlun hans? Nei, bræður mínir, reitið ekki Drottin, Guð vorn, til reiði.
15 Því að ef hann vill ekki hjálpa okkur á þessum fimm dögum, þá hefur hann vald til að verja oss þegar hann vill, jafnvel á hverjum degi, eða tortíma okkur fyrir óvinum vorum.
16 Bindið ekki ráð Drottins Guðs vors, því að Guð er ekki eins og maður, svo að honum sé ógnað. hann er heldur ekki eins og mannsins sonur, að hann skuli hvikast.
17 Fyrir því skulum vér bíða eftir hjálpræði hans og ákalla hann til að hjálpa okkur, og hann mun heyra raust okkar, ef honum þóknast.
18 Því að enginn reis upp á okkar aldri, og enginn er nú á þessum dögum, hvorki ættkvísl né ættin, né fólk, né borg á meðal okkar, sem tilbiðja guði, gerðir með höndum, eins og áður hefur verið.
19 Vegna þess voru feður vorir gefnir sverði og herfangi og féllu mikið fyrir óvinum vorum.
20 En vér þekkjum engan annan guð, þess vegna treystum vér því, að hann muni ekki fyrirlíta okkur, né nokkurn af okkar þjóð.
21 Því að ef vér verðum svo teknir, mun öll Júdea liggja í auðn, og helgidómur okkar verður rændur. Og hann mun krefjast vanhelgunar þess af munni okkar.
22 Og slátrun bræðra vorra og útlegð landsins og auðn arfleifðar vorrar mun hann snúa á höfuð okkar meðal heiðingjanna, hvar sem vér verðum í þrældómi. og vér munum verða öllum þeim, sem oss eignast, til hneykslis og háðungar.
23 Því að þrældómur okkar mun ekki verða til náðar, heldur mun Drottinn, Guð vor, breyta henni í vanvirðu.
24 Nú skulum við því, bræður, sýna bræðrum okkar fordæmi, því að hjörtu þeirra treysta á okkur, og helgidómurinn, húsið og altarið hvíla á okkur.
25 Ennfremur skulum vér þakka Drottni Guði vorum, sem reynir oss, eins og hann gerði feður vora.
26 Mundu hvað hann gjörði Abraham og hvernig hann reyndi Ísak og hvað varð um Jakob í Mesópótamíu í Sýrlandi, þegar hann hélt sauði Labans móðurbróður hans.
27 Því að hann hefur ekki reynt okkur í eldi, eins og hann gerði þá, til að rannsaka hjörtu þeirra, né hefnt sín á okkur, heldur húðstrýkir Drottinn þá, sem nálægst honum, til að áminna þá.
28 Þá sagði Ozias við hana: ,,Allt sem þú hefur talað, hefir þú talað af góðu hjarta, og enginn getur andmælt orðum þínum.
29 Því að þetta er ekki fyrsti dagurinn sem speki þín birtist. En frá upphafi daga þinna hefur allur lýðurinn þekkt skilning þinn, því að hjartalag þitt er gott.

30 En fólkið var mjög þyrst og neyddi okkur til að gjöra við þá eins og við höfum talað og leggja eið yfir okkur, sem við munum ekki brjóta.
31 Biddu því nú fyrir okkur, af því að þú ert guðrækin kona, og Drottinn mun láta oss rigna til að fylla brunna okkar, og við munum ekki framar deyfast.
32 Þá sagði Júdít við þá: ,,Heyrið á mig, og ég mun gjöra það, sem mun ganga frá kyni til kyns til barna vorrar þjóðar.
33 Þér munuð standa í hliðinu í nótt, og ég mun fara út með þjónustukonu minni, og innan þeirra daga, sem þér hafið heitið að framselja borgina óvinum vorum, mun Drottinn vitja Ísraels af minni hendi.
34 En spyrjið ekki um verk mitt, því að ég mun ekki kunngjöra yður það, fyrr en það er fullkomnað, sem ég geri.
35 Þá sögðu Ozias og höfðingjarnir við hana: ,,Far þú í friði, og Drottinn Guð sé á undan þér, til þess að hefna þín á óvinum vorum.
36 Síðan sneru þeir aftur úr tjaldinu og fóru í sveitir sínar.

9. KAFLI

1 Júdít féll fram á ásjónu sína og lagði ösku á höfuð sér og afhjúpaði hærusekkinn, sem hún var klædd í. Og um það leyti sem reykelsi þessa kvölds var borið fram í Jerúsalem í húsi Drottins Júdítar kallaði hárri röddu og sagði:
2 Drottinn, Guð Símeons föður míns, sem þú gafst sverð til að hefna sín á útlendingum, sem leysti belti ambáttar til að saurga hana, og uppgötvaði lærið henni til skammar og saurgaði meydóm hennar til háðungar. Því að þú sagðir: Ekki skal svo vera. og þó gerðu þeir svo:
3 Þess vegna gafst þú höfðingja þeirra til að drepa, svo að þeir lituðu rúm sitt í blóði, blekktir, og slógu þjónana með herrum sínum og drottnana í hásæti þeirra.
4 Og þú hefir gefið konur þeirra að herfangi og dætur þeirra til herfanga og öllu herfangi þeirra til að skipta á milli þín ástkæru barna. sem hrærðust af vandlætingu þinni og höfðu andstyggð á mengun blóðs síns og kölluðu á þig til hjálpar: Ó Guð, ó Guð minn, heyrðu mig líka ekkja.
5 Því að þú hefir framkvæmt ekki aðeins það, heldur einnig það, sem á undan féll og síðan kom. þú hefur hugsað um það, sem nú er og koma skal.
6 Já, það sem þú ákvaðst var tilbúið og sagðir: Sjá, við erum hér, því að allir vegir þínir eru tilbúnir og dómar þínir eru í forvitni þinni.
7 Því að sjá, Assýringar hafa fjölgað í valdi sínu. þeir eru upphafnir með hesti og mönnum; þeir hrósa sér af styrk fótgangandi sinna; þeir treysta á skjöld og spjót, boga og slengja; og veistu ekki, að þú ert Drottinn, sem leysir bardagana. Drottinn er nafn þitt.
8 Brýttu styrk þeirra í krafti þínu og lægðu mátt þeirra niður í reiði þinni, því að þeir hafa ásett sér að saurga helgidóm þinn og saurga tjaldbúðina, þar sem dýrðarnafn þitt hvílir, og fella horn altaris þíns niður með sverði.
9 Sjá dramb þeirra og send reiði þína yfir höfuð þeirra. Gef mér í hönd, sem er ekkja, þann kraft sem ég hef getið.
10 Sláðu með svikum vara minna þjóninn með höfðingjanum og höfðingjann með þjóninum, brjót niður tignarleika þeirra með hendi konu.
11 Því að máttur þinn stendur ekki í fjölmenni né máttur þinn í sterkum mönnum, því að þú ert Guð hinna þjáðu, hjálpar hinna kúguðu, verndari hinna veikburða, verndari hinna forlátu, frelsari þeirra sem eru vonlausir. .
12 Ég bið þig, Guð föður míns og Guð arfleifðar Ísraels, Drottinn himins og jarðar, skapari vatnanna, konungur allrar skepna, heyr þú bæn mína.
13 Og gjörðu ræðu mína og svik að sár og rönd þeirra, sem hafa ásett grimmilega hluti gegn sáttmála þínum og þínu helga húsi og gegn Síon-tindinum og gegn eignarheimili barna þinna.
14 Og látið hverja þjóð og kynkvísl viðurkenna að þú ert Guð alls máttar og máttar og að enginn annar verndar Ísraelsmenn nema þú.

10. KAFLI

1 Eftir það hafði hún hætt að hrópa til Guðs Ísraels og lokið öllum þessum orðum.
2 Hún reis upp, þar sem hún var fallin, og kallaði á ambátt sína og fór niður í hús, þar sem hún dvaldi á hvíldardögum og hátíðum,
3 Og hún dró af sér hærusekkinn, sem hún var í, og fór af ekkjuklæðum sínum, og þvoði líkama hennar með vatni og smurði sig dýrmætum smyrsli, fléttaði hárið á höfði hennar og setti dekk á sig. það og klæddist fagnaðarklæðum sínum, sem hún var klædd í meðan Manasse bónda síns lifði.
4 Og hún tók skó á fætur sér og setti um sig armbönd sín og keðjur, hringa sína, eyrnalokka og allt sitt skraut, og skreytti sig af kappi til að tæla augu allra manna, sem skyldu sjá hana.
5 Síðan gaf hún ambátt sinni vínflösku og olíukross og fyllti poka með þurrkuðu korni, fíkjumekki og fínu brauði. Svo braut hún alla þessa hluti saman og lagði á hana.
6 Þannig gengu þeir út að borgarhliði Betúlíu og fundu þar Ozias og fornmenn borgarinnar, Chabris og Charmis.
7 Og er þeir sáu hana, að ásýnd hennar var breytt og klæðnaður hennar breyttist, undruðust þeir fegurð hennar mjög og sögðu við hana.
8 Guð, Guð feðra vorra, veiti þér velþóknun og framkvæmir fyrirtæki þín til dýrðar Ísraelsmönnum og til upphefðar Jerúsalem. Síðan tilbáðu þeir Guð.
9 Og hún sagði við þá: ,,Bjóðið að opna megi borgarhliðin fyrir mér, svo að ég megi ganga út til að framkvæma það, sem þér hafið talað við mig. Báðu þeir þá ungu mönnunum að opna fyrir henni, eins og hún hafði sagt.
10 Og er þeir höfðu gjört það, gekk Júdít út, hún og ambátt hennar með henni. Og borgarmenn gættu hennar, uns hún var farin ofan af fjallinu, og þar til hún var komin yfir dalinn og sá hana ekki framar.

11 Þannig fóru þeir beint út í dalinn, og fyrsta vakt Assýringa hitti hana,
12 Og tók hana og spurði hana: "Af hvaða lýð ert þú?" og hvaðan kemur þú? og hvert ferðu? Og hún sagði: "Ég er kona Hebrea og er flúin frá þeim, því að þeir munu gefast þér til að eyða.
13 Og ég kem fram fyrir Hólofernes, æðsta herforingja yðar, til að boða sannleiksorð. ok mun ek vísa honum veg, þar sem hann skal fara, ok vinna allt fjalllendið, án þess að missa líkama eða líf nokkurs manns hans.
14 Þegar mennirnir heyrðu orð hennar og sáu ásjónu hennar, undruðust þeir mjög fegurð hennar og sögðu við hana:
15 Þú hefur bjargað lífi þínu, með því að þú flýtir þér að koma niður fyrir augliti herra vors. Kom nú til tjalds hans, og sumir okkar munu leiða þig, uns þeir hafa framselt þig í hendur hans.
16 Og þegar þú stendur frammi fyrir honum, þá vertu ekki hræddur í hjarta þínu, heldur sýndu honum samkvæmt orði þínu. og hann mun biðja þig vel.
17 Síðan völdu þeir af þeim hundrað menn til að fylgja henni og ambátt hennar. og fluttu hana til tjaldsins í Holofernes.
18 Þá var samkoma um allar herbúðirnar, því að komu hennar var hávær meðal tjaldanna, og þeir gengu um hana, þar sem hún stóð fyrir utan tjald Hólofernes, uns þeir sögðu honum frá henni.
19 Og þeir undruðust fegurð hennar og dáðust að Ísraelsmönnum hennar vegna, og hver og einn sagði við náunga sinn: ,,Hver skyldi fyrirlíta þetta fólk, sem á slíkar konur meðal sér? Vissulega er það ekki gott að einn maður af þeim sé eftir sem látinn fara gæti blekkt alla jörðina.
20 Og þeir, sem lágu nálægt Hólofernes, gengu út, og allir þjónar hans og þeir fluttu hana inn í tjaldið.
21 Nú hvíldi Hólofernes á rúmi sínu undir tjaldhimni, sem var ofið purpura, gulli, smaragði og gimsteinum.
22 Þeir sögðu honum frá henni. Og hann gekk út fyrir tjald sitt með silfurlömpum á undan sér.
23 Og þegar Júdít kom á undan honum og þjónum hans, undruðust þeir allir fegurð hennar. Og hún féll fram á ásjónu sína og virti hann lotningu, og þjónar hans tóku hana upp.

11. KAFLI

1 Þá sagði Hólofernes við hana: ,,Kona, hughreystu þig, óttast ekki í hjarta þínu, því að ég hef aldrei sært neinn, sem vildi þjóna Nabúkódonosór, konungi allrar jarðarinnar.
2 En ef fólk þitt, sem býr á fjöllunum, hefði ekki kveikt ljós hjá mér, þá hefði ég ekki beint spjóti mínu gegn þeim, heldur hafa þeir gjört þetta við sjálfa sig.
3 En seg mér nú, hvers vegna þú ert flúinn frá þeim og ert kominn til okkar, því að þú ert kominn til verndar. Vertu hughreystandi, þú skalt lifa þessa nótt og hér eftir:
4 Því að enginn mun meiða þig, heldur biðja þig vel, eins og þjónar Nabúkódonosors konungs, herra míns.
5 Þá sagði Júdít við hann: "Tak þú við orðum þjóns þíns og leyf ambátt þinni að tala frammi fyrir þér, og ég mun ekki segja herra mínum lygi í nótt."
6 Og ef þú vilt fara eftir orðum ambáttar þinnar, mun Guð láta þetta ganga fullkomlega fram hjá þér. og herra minn mun ekki bregðast ráðum sínum.
7 Svo sannarlega sem Nabúkódónósór, konungur allrar jarðar, lifir, og svo sannarlega sem máttur hans lifir, sem sendi þig til að halda uppi alls konar lífverum, því að ekki aðeins menn munu þjóna honum hjá þér, heldur og dýr merkurinnar og fénaður, og fuglar himinsins munu lifa af þínu valdi undir Nabúkódonosór og allt hans hús.
8 Því að vér höfum heyrt um speki þína og stefnu þína, og það er sagt um alla jörðina, að þú ert aðeins frábær í öllu ríkinu og máttugur í þekkingu og dásamlegur í stríðsbragðum.
9 En um málið, sem Akíor talaði í ráði þínu, höfum vér heyrt orð hans. Því að Betúlíumenn björguðu honum, og hann sagði þeim allt, sem hann hafði talað við þig.
10 Því, herra og landstjóri, virðið ekki orð hans. en hafðu það í hjarta þínu, því að það er satt, því að þjóð vor skal ekki refsað, og sverðið getur ekki sigrað á þeim, nema þeir syndgi gegn Guði sínum.
11 Og nú, til þess að herra minn verði ekki ósigur og ónýtur fyrirætlanir sínar, er jafnvel dauðinn kominn yfir þá, og synd þeirra hefur náð þeim, og með því munu þeir reita Guð sinn til reiði, hvenær sem þeir gera það, sem ekki er hæft til að vera. gert:
12 Því að vistir þeirra bregðast þeim, og allt vatn þeirra er af skornum skammti, og þeir hafa ákveðið að leggja hendur á fénað sinn og ásettu sér að neyta alls þess, sem Guð hefur bannað þeim að eta með lögum sínum.
13 Og þeir eru staðráðnir í að eyða frumgróðanum af tíundu af víni og olíu, sem þeir höfðu helgað og geymt handa prestunum, sem þjóna í Jerúsalem, frammi fyrir Guði vorum. það sem ekki er leyfilegt fyrir neinn af fólki svo mikið sem að snerta með höndum sínum.
14 Því að sumir hafa þeir sent til Jerúsalem, af því að þeir, sem þar búa, hafa líka gert slíkt til að færa þeim leyfi frá öldungadeildinni.
15 Nú þegar þeir færa þeim orð, munu þeir þegar í stað gera það, og þeir munu gefast þér til að eyða þeim sama dag.
16 Þess vegna er ég ambátt þín, sem veit allt þetta, flúin frá augliti þeirra. Og Guð hefur sent mig til að vinna með þér, þar sem öll jörðin skal furða sig, og hver sem heyrir það.
17Því að þjónn þinn er trúaður og þjónar Guði himinsins dag og nótt. Nú mun ég, herra minn, vera hjá þér, og þjónn þinn mun fara út á nóttina í dalinn, og ég mun biðja til Guðs, og hann mun segja mér þegar þeir hafa drýgt syndir sínar:
18 Og ég mun koma og sýna þér það. Þá skalt þú fara af stað með allan her þinn, og enginn þeirra mun veita þér mótspyrnu.
19 Og ég mun leiða þig um miðja Júdeu, uns þú kemur fyrir Jerúsalem. og ég mun setja hásæti þitt mitt í það. og þú skalt reka þá eins og sauði, sem engan hirði eiga, og hundur skal ekki svo mikið sem opna munninn fyrir þér, því að þetta var mér sagt samkvæmt forvitni minni, og

mér var sagt það, og ég er sendur til að segja mér það. þú.
20 Þá þótti Holofernes og öllum þjónum hans þóknanlegt orð hennar. og þeir undruðust speki hennar og sögðu:
21 Slík kona er ekki til frá einum enda jarðar til annars, bæði vegna fegurðar andlitsins og orðaspeki.
22 Sömuleiðis sagði Hólofernes við hana. Guð hefir gjört vel að senda þig á undan lýðnum, til þess að styrkur megi vera í höndum okkar og tortíming yfir þeim, sem lítillátlega virða herra minn.
23 Og nú ert þú bæði fagur ásjónu þinni og hnyttinn í orðum þínum. Vissulega ef þú gjörir eins og þú hefir talað, mun Guð þinn vera minn Guð, og þú skalt búa í húsi Nabúkódonosors konungs og verða frægur um allt. jörð.

12. KAFLI

1 Síðan bauð hann að koma henni inn þar sem diskur hans var settur; og bauð að búa hana til matar hans og hún skyldi drekka af hans eigin víni.
2 Þá sagði Júdít: ,,Ég mun ekki eta af því, svo að ekki verði hneyksli, heldur skal útvega mér það, sem ég hef fært.
3 Þá sagði Hólofernes við hana: ,,Ef úthlutun þín bregst, hvernig ættum við að gefa þér slíkt? því að enginn er hjá oss af þjóð þinni.
4 Þá sagði Júdít við hann, svo sannarlega sem sál þín lifir, herra minn, ambátt þín skal ekki eyða því, sem ég á, áður en Drottinn vinnur af minni hendi það, sem hann hefur ákveðið.
5Þá fóru þjónar Hólofernes með henni inn í tjaldið, og hún svaf til miðnættis, og hún stóð upp, þegar komið var að morgunvaktinni.
6 Og sendi til Hólofernes, bjargandi: Lát herra minn nú bjóða að ambátt þín megi ganga út til bænar.
7 Þá bauð Hólofernes varðmönnum sínum að halda henni ekki. Þannig dvaldi hún í herbúðunum í þrjá daga og fór út um nóttina í Betúlíudal og þvoði sér í vatnslind við herbúðirnar.
8 Og er hún kom út, bað hún Drottin, Guð Ísraels, að beina leið sinni til uppreisnar sona þjóðar sinnar.
9Þá kom hún hrein inn og var í tjaldinu, uns hún át mat sitt um kvöldið.
10 Og á fjórða degi hélt Hólofernes veislu fyrir sína eigin þjóna eingöngu og kallaði engan af foringjunum til veislunnar.
11 Þá sagði hann við Bagóas hirðmann, sem hafði yfirumsjón með öllu því, sem hann átti: ,,Far þú og sannfærðu þessa hebresku konu, sem er með þér, að hún komi til okkar og eti og drekki með okkur.
12 Því að sjá, það mun verða okkur til skammar, ef við látum slíka konu fara, án þess að hafa fylgst með henni. því að ef vér drögum hana ekki til okkar, mun hún hlæja okkur að svívirðingum.
13 Síðan fór Bagoas frá Hólofernes og kom til hennar og sagði: "Lát þessa fríðustu stúlku ekki óttast að koma til herra míns og vera heiðruð í návist hans og drekka vín og vera glöð með okkur og vera gerði þennan dag sem ein af dætrum Assýringa, sem þjóna í húsi Nabúkódonosors.
14 Þá sagði Júdít við hann: ,,Hver er ég nú, að ég segi herra minn? Vissulega mun ég gjöra það sem þóknast honum í skyndi, og það skal vera mér gleði allt til dauðadags.
15 Þá stóð hún upp og skreytti sig með klæðnaði sínum og öllum klæðnaði konu sinnar, og ambátt hennar fór og lagði mjúkt skinn á jörðina fyrir hana gegnt Hólofernes, sem hún hafði fengið frá Bagoas til daglegra nota, til þess að hún gæti setið og borða á þeim.
16 En er Judith kom inn og settist niður, varð Holofernes hjarta hans hrifið af henni, og hugur hans hrærðist, og hann þráði mjög félagsskap hennar; því að hann beið nokkurn tíma til að blekkja hana, frá þeim degi er hann hafði séð hana.
17 Þá sagði Hólofernes við hana: Drekktu nú og vertu glöð með okkur.
18 Þá sagði Júdít: ,,Nú vil ég drekka, herra minn, því að líf mitt er stórt í mér í dag en alla daga síðan ég fæddist.
19 Síðan tók hún og át og drakk fyrir honum það sem ambátt hennar hafði búið til.
20 Og Hólofernes hafði mikla ánægju af henni og drakk meira vín en hann hafði nokkurn tíma drukkið á einum degi síðan hann fæddist.

13. KAFLI

1 En er kvöld var komið, flýttu þjónar hans sér að fara, og Bagóas lokaði tjaldi sínu fyrir utan og vísaði þjónunum burt frá herra sínum. Og þeir gengu að rekkjum sínum, því að þeir voru allir þreyttir, af því að veislan hafði verið löng.
2 Og Júdít var ein eftir í tjaldinu og Hólofernes lá einn á rúmi sínu, því að hann var fullur af víni.
3 En Júdít hafði boðið ambátt sinni að standa utan svefnherbergis síns og bíða eftir henni. kom fram, eins og hún gerði daglega, því að hún sagðist ætla að fara til bæna sinna, og talaði við Bagoas í sama tilgangi.
4 Svo fóru allir út og enginn var eftir í svefnherberginu, hvorki lítill né mikill. Þá sagði Júdít, sem stóð við rúm sitt, í hjarta sínu: Drottinn, Guð alls valds, lít á þessa gjöf á verk handa minna til upphefðar Jerúsalem.
5 Því að nú er kominn tími til að hjálpa arfleifð þinni og láta framtak þitt ganga til tortímingar óvinunum, sem eru risnir gegn oss.
6 Síðan kom hún að sænginni á rúminu, sem var við höfði Hólofernes, og tók þaðan niður sængina hans.
7 Og hann gekk að rekkju hans, tók í hárið á höfði hans og sagði: Styrk mig, Drottinn, Ísraels Guð, í dag!
8 Og hún sló tvisvar á háls honum af öllum mætti og tók höfuðið af honum.
9 Og velti líkama sínum niður af rúminu og dró tjaldhiminn niður af súlunum. og anon eftir að hún fór út, og gaf Hólofernes höfuðið ambátt sinni;
10 Og hún setti það í matpoka sinn, og fóru þeir tveir saman að sið sínum til bænar, og þegar þeir komust fram hjá herbúðunum, fóru þeir um dalinn, gengu upp á Betúlíufjall og komu að hliðum þess.

11 Þá sagði Júdít álengdar við varðmennina við hliðið: "Ljúkið upp, opnið nú hliðið: Guð, Guð vor, er með oss, til þess að sýna mátt sinn enn í Jerúsalem og hersveitir sínar gegn óvininum, eins og hann hefur gert þennan dag.
12 En er borgarmenn hennar heyrðu raust hennar, flýttu þeir sér að fara niður að borgarhliði sínu og kölluðu á öldunga borgarinnar.
13 Og þá hlupu þeir allir saman, bæði smáir og stórir, því að þeim þótti undarlegt, að hún kom. Þeir opnuðu hliðið, tóku á móti þeim, gjörðu eld til ljóss og stóðu í kringum þá.
14 Þá sagði hún við þá hárri röddu: ,,Lofið, lofið Guð, lofið Guð, segi ég, því að hann hefur ekki tekið miskunn sína frá Ísraelshúsi, heldur tortímt óvinum vorum með höndum mínum í nótt.
15 Þá tók hún höfuðið úr pokanum, sýndi það og sagði við þá: Sjáið höfuð Holofernes, æðsta herforingja Assurs, og sjáið tjaldhiminn, þar sem hann lá í fylleríi sínu. og Drottinn hefir slegið hann fyrir hönd konu.
16 Svo sannarlega sem Drottinn lifir, sem varðveitti mig á vegi mínum, er ég fór, þá hefir ásjóna mín tælt hann til tortímingar, og þó hefir hann ekki drýgt synd með mér, til að saurga mig og skamma mig.
17 Þá varð allur lýðurinn undrandi og hneigði sig og tilbáði Guð og sagði einhuga: ,,Blessaður sé þú, Guð vor, sem í dag hefir gjört óvini þjóðar þinnar að engu.
18 Þá sagði Ozias við hana: ,,Dóttir, blessuð ert þú hins hæsta Guðs umfram allar konur á jörðinni. og lofaður sé Drottinn Guð, sem skapaði himininn og jörðina, sem hefur beint þér til að höggva höfuðið af æðstu óvinum vorum.
19 Fyrir þetta skal traust þitt ekki víkja frá hjörtum manna, sem minnast krafts Guðs að eilífu.
20 Og Guð snúi þessu til þín til ævarandi lofs, til að vitja þín í góðum hlutum, vegna þess að þú hefur ekki þyrmt lífi þínu vegna eymdar þjóðar vorrar, heldur hefnt glötun okkar og gengið beina leið frammi fyrir Guði vorum. Og allt fólkið sagði: Svona verði það.

14. KAFLI

1 Þá sagði Júdít við þá: Hlustið á mig, bræður mínir, og takið þetta höfuð og hengið það á hæsta stað múra yðar.
2 Og svo fljótt sem morgunninn rennur upp og sólin rennur upp yfir jörðina, takið þá hver og einn vopn sín og farið út úr borginni hvern hraustmanninn og setjið herforingja yfir þá, eins og þið vilduð farðu ofan á völlinn í átt að vakt Assýringa. en farðu ekki niður.
3 Þá skulu þeir taka brynju sína og fara í herbúðir sínar og reisa upp herforingja Assúrs og hlaupa til tjalds Hólofernes, en finna hann ekki. Þá mun ótti koma yfir þá, og þeir skal flýja fyrir augliti þínu.
4 Þannig skuluð þér og allir þeir, sem búa á Ísraelslandi, elta þá og steypa þeim á braut.
5 En áður en þér gjörið þetta, þá kallið mig Akíor Ammónítann, svo að hann megi sjá og þekkja þann, sem fyrirleit Ísraels hús og sendi hann til okkar eins og hann væri til dauða.
6 Þá kölluðu þeir Akíor út úr húsi Ozias. og er hann kom og sá höfuð Holofernes í hendi manns í lýðsöfnuðinum, féll hann niður á andlitið, og andinn féll.
7 En er þeir höfðu náð honum aftur, féll hann til fóta Júdítar, virti hana og sagði: Blessaður ert þú í öllum tjaldbúðum Júda og af öllum þjóðum, sem heyra nafn þitt, munu undrast.
8 Seg mér því nú allt það, sem þú hefir gjört á þessum dögum. Þá sagði Júdít honum á meðal fólksins allt, sem hún hafði gjört, frá þeim degi, er hún fór út, til þeirrar stundar, sem hún talaði við þá.
9 Og er hún hafði hætt að tala, hrópaði fólkið hárri röddu og gjörði fögnuð í borginni sinni.
10 Og er Akíor hafði séð allt, sem Ísraels Guð hafði gjört, trúði hann mjög á Guð og umskar hold yfirhúðar sinnar og var tengdur Ísraelshúsi allt til þessa dags.
11 Og jafnskjótt og morguninn rann upp, hengdu þeir höfuð Hólofernes á vegginn, og tóku hver vopn sín, og þeir gengu í böndum til fjallssundsins.
12 En er Assýringar sáu þá, sendu þeir til höfðingja sinna, sem komu til foringja þeirra og höfðingja og til allra höfðingja þeirra.
13 Þá komu þeir í tjald Hólofernes og sögðu við þann sem hafði umsjón með öllu hans: ,,Vakið nú upp herra vor, því að þrælarnir hafa verið djarfir að koma niður á móti oss til bardaga, svo að þeir megi gjöreyðast.
14 Fór síðan til Bagóas og barði að dyrum tjaldsins. því hann hélt að hann hefði sofið hjá Judith.
15 En af því að enginn svaraði, lauk hann upp og gekk inn í svefnherbergið og fann hann varpaðan á gólfið dauðann, og höfuð hans var tekið frá honum.
16 Þess vegna hrópaði hann hárri röddu, gráti og andvarpi og miklu kveini og rifnaði klæði sín.
17 Eftir að hann gekk inn í tjaldið, þar sem Júdít gisti, og fann hana ekki, hljóp hann út til fólksins og kallaði:
18 Þessir þrælar hafa sýnt sviksemi. ein kona af Hebreum hefir leitt til skammar yfir hús Nabúkódonosors konungs, því að sjá, Hólofernes liggur höfuðlaust á jörðinni.
19 Þegar herforingjar Assýringa heyrðu þessi orð, rifu þeir yfirhafnir sínar, og hugur þeirra varð undursamlega skelfdur, og það heyrðist kvein og mikill hávaði um allar herbúðirnar.

15. KAFLI

1 Og er þeir, sem í tjöldunum voru, heyrðu það, urðu þeir undrandi yfir því, sem gjört var.
2 Og ótti og skelfing féll yfir þá, svo að enginn þorði að standa í augum náunga síns, heldur flýðu þeir allir saman og flýðu um alla sléttu og fjalllendi.
3 Og þeir sem höfðu tjaldað á fjöllunum umhverfis Betúlíu flýðu burt. Þá réðust Ísraelsmenn á þá, allir þeir sem voru hermenn á meðal þeirra.
4 Þá sendi Ozias til Betomasthem, og til Bebai, og Chobai og Cola og til allra landa Ísraels, svo að þeir skyldu segja frá því, sem gjört var, og allir skyldu flýta sér að óvinum sínum til að tortíma þeim.
5 En er Ísraelsmenn heyrðu það, féllu þeir allir á þá með einu samþykki og drápu þá til Chobai, eins og þeir, sem

komu frá Jerúsalem og frá öllu fjalllendinu, því að menn höfðu sagt þeim, hvað gjört hafði verið. í herbúðum óvina þeirra) og þeir, sem voru í Galeað og Galíleu, eltu þá með miklu mannfalli, uns þeir voru komnir framhjá Damaskus og landamærum hennar.
6 Og leifar þeirra, sem bjuggu í Betúlíu, féllu yfir herbúðir Assúrs og rændu þeim og auðguðust mjög.
7 Og Ísraelsmenn, sem sneru aftur frá slátruninni, áttu það sem eftir var. Og þorpin og borgirnar, sem voru á fjöllunum og á sléttunni, tóku mikið herfang, því að mannfjöldinn var mjög mikill.
8 Þá komu Jóakím æðsti prestur og fornmenn Ísraelsmanna, sem bjuggu í Jerúsalem, til að sjá það góða, sem Guð hafði sýnt Ísrael, og til að sjá Júdít og heilsa henni.
9 Og þegar þeir komu til hennar, blessuðu þeir hana einhuga og sögðu við hana: „Þú ert upphafning Jerúsalem, þú ert mikil dýrð Ísraels, þú ert hinn mikli gleði þjóðar vorrar.
10 Allt þetta hefir þú gjört með þinni hendi, þú hefir gjört Ísrael mikið gott, og Guð hefur velþóknun á því. Lofaður sé þú af Drottni almáttuga að eilífu. Og allur lýðurinn sagði: Verði svo.
11 Og fólkið rændi herbúðirnar í þrjátíu daga, og þeir gáfu Judith Holofernes tjald hans og allan disk hans, rúm, áhöld og allt dótið hans, og hún tók það og lagði á múldýrið sitt. og gjörði kerrurnar sínar og lagði á þær.
12 Þá hlupu allar Ísraelskonur saman til að sjá hana og blessuðu hana og gjörðu dans meðal þeirra fyrir hana, og hún tók greinar í hendi sér og gaf einnig konunum, sem með henni voru.
13 Og þeir lögðu ólífukrans á hana og ambátt hennar, sem með henni var, og hún gekk á undan öllu lýðnum í dansinum, og leiddi allar konur, og allir Ísraelsmenn fylgdu í herklæðum sínum með kransa og söngvum. í þeirra munni.

16. KAFLI

1 Þá tók Júdít að syngja þessa þakkargjörð í öllum Ísrael, og allur lýðurinn söng eftir henni þennan lofsöng.
2 Og Júdít sagði: Byrjaðu fyrir Guði mínum á táknum, syngið Drottni mínum með skálabumbum, stillið honum nýjan sálm, upphef hann og ákallið nafn hans.
3 Því að Guð slítur orrusturnar, því að meðal herbúðanna, mitt á meðal fólksins, frelsaði hann mig úr höndum þeirra sem ofsóttu mig.
4 Assur kom upp af fjöllunum úr norðri, hann kom með tíu þúsundir úr her sínum, mannfjöldinn, sem stöðvaði læki, og riddarar þeirra hafa hulið hæðirnar.
5 Hann hrósaði sér yfir því að brenna upp landamæri mín og drepa sveina mína með sverði og strjúka brjóstbörnunum á jörðina og gera ungabörn mín að bráð og meyjar mínar að herfangi.
6 En alvaldur Drottinn hefir valdið þeim vonbrigðum með hendi konu.
7 Því að hinn voldugi féll ekki fyrir ungum mönnum, og synir Títananna slógu hann ekki, né háir risar settu á hann.
8 Því að hún fór úr klæði ekkju sinnar til upphefðar hinna kúguðu í Ísrael, og smurði andlit sitt með smyrslum og batt hár sitt í dekk og tók línklæði til að blekkja hann.
9 Sandalar hennar töfruðu augu hans, fegurð hennar tók huga hans til fanga, og fegurðin fór í gegnum háls hans.
10 Persar nötruðu af áræðni hennar, og Medar urðu skelfingu lostnir yfir hörku hennar.
11 Þá hrópuðu mínir þjáðu af gleði, og mínir veiku hrópuðu hátt. en þeir undruðust, þessir hófu upp raust sína, en þeir voru steyptir.
12 Synir stúlknanna hafa stungið þær í gegn og sært þær eins og börn á flótta. Þeir fórust í bardaga Drottins.
13 Ég vil syngja Drottni nýjan söng: Ó Drottinn, þú ert mikill og dýrlegur, dásamlegur að styrkleika og ósigrandi.
14 Lát allar skepnur þjóna þér, því að þú talaðir, og þær urðu til, þú sendir út anda þinn, og hann skapaði þær, og enginn getur staðist rödd þína.
15 Því að fjöllin munu hreyfast af grunni sínum með vötnunum, björgin bráðna sem vax fyrir augliti þínu, en þú ert miskunnsamur þeim sem óttast þig.
16 Því að öll fórn er of lítil til að fá þér sætan ilm, og öll mörinn nægir ekki til brennifórnar þinnar, en mikill er sá sem óttast Drottin alla tíð.
17 Vei þeim þjóðum, sem rísa upp gegn ætt minni! Drottinn allsherjar mun hefna sín á þeim á dómsdegi, með því að setja eld og orma í hold þeirra. og þeir munu finna þá og gráta að eilífu.
18 En um leið og þeir komu inn í Jerúsalem, tilbáðu þeir Drottin. Og jafnskjótt og fólkið var hreinsað, fórnaði það brennifórnum sínum, ókeypis fórnum sínum og gjöfum.
19 Júdít vígði líka allt dótið frá Hólofernes, sem fólkið hafði gefið henni, og gaf tjaldhiminn, sem hún hafði tekið úr svefnherbergi hans, að gjöf til Drottins.
20Þá hélt fólkið áfram að veislu í Jerúsalem fyrir framan helgidóminn í þrjá mánuði og Júdít var hjá þeim.
21 Eftir þennan tíma sneri hver aftur til sinnar arfleifðar, og Júdít fór til Betúlíu og varð eftir í eign sinni og var á sínum tíma virðuleg um allt landið.
22 Og margir þráðu hana, en enginn þekkti hana alla ævidaga hennar, eftir að Manasse maður hennar dó og safnaðist til síns fólks.
23 En hún jókst meira og meira í virðingu og eldist í húsi eiginmanns síns, hundrað og fimm ára, og gerði ambátt sína frjálsa. Svo dó hún í Betúlíu, og þeir grófu hana í helli Manasses manns hennar.
24Og Ísraels hús harmaði hana í sjö daga, og áður en hún dó, úthlutaði hún eignum sínum til allra þeirra, sem næstir áttu ættbálka Manasse, manni hennar, og til þeirra, sem næstir ættuðu hennar.
25 Og enginn var framar til að hræða Ísraelsmenn á dögum Júdítar, né löngu eftir dauða hennar.

Viðbætur við Ester

Viðbætur við Ester

10. KAFLI

4 Þá sagði Mardókeus: „Guð hefur gjört þetta.“
5 Því að ég man eftir draumi sem ég sá um þessi mál, og ekkert af honum hefur brugðist.
6 Lítil lind varð að á, og þar varð ljós, sól og mikið vatn. Þetta er áin, Ester, sem konungurinn gekk að eiga og gjörði að drottningu.
7 Og drekarnir tveir eru ég og Aman.
8 Og þjóðirnar voru þær sem söfnuðust saman til að afmá nafn Gyðinga.
9 Og þjóð mín er þessi Ísrael, sem hrópaði til Guðs og var frelsaður, því að Drottinn hefur frelsað lýð sinn og Drottinn hefur frelsað oss frá öllu þessu illu, og Guð hefur gjört tákn og stór undur, sem ekki hafa áður verið gjörð meðal heiðingjanna.
10 Þess vegna gjörði hann tvo hlutkesti, annan fyrir Guðs fólk og hinn fyrir allar heiðingjana.
11 Og þessir tveir hlutir komu á þeirri stundu, tíma og degi dómsins frammi fyrir Guði meðal allra þjóða.
12 Þá minntist Guð lýðs síns og réttlætti arfleifð sína.
13 Þess vegna skulu þessir dagar vera þeim í mánuði adar, fjórtánda og fimmtánda dag sama mánaðar, með samkomu, gleði og fögnuði fyrir augliti Guðs, frá kyni til kyns meðal fólks hans að eilífu.

11. KAFLI

1 Á fjórða stjórnarári Ptólemeusar og Kleópötru færði Dósíteus, sem sagðist vera prestur og levíti, og Ptólemeus sonur hans, þetta bréf frá Púrím, sem þeir sögðu vera hið sama og að Lýsimakus, sonur Ptólemeusar, sem var í Jerúsalem, hefði túlkað það.
2 Á öðru stjórnarári Artaxerxesar hins mikla, fyrsta dag nísanmánaðar, dreymdi Mardókeus Jaírusson, Semeísonar, Kísaísonar, af ættkvísl Benjamíns, draum.
3 Hann var Gyðingur og bjó í borginni Súsa, mikils metinn maður, þjónn við hirð konungs.
4 Hann var einnig einn af herleiddu, sem Nebúkadnesar, konungur Babýlon, flutti frá Jerúsalem ásamt Jekoníasi, konungi Júdeu. Þetta var draumur hans:
5 Sjá, dynkur, þrumur, jarðskjálftar og hávaði heyrist í landinu.
6 Og sjá, tveir miklir drekar komu fram, tilbúnir til bardaga, og óp þeirra var mikið.
7 Og við óp þeirra bjuggu allar þjóðir sig til bardaga, til þess að þær gætu barist gegn hinum réttlátu.
8 Og sjá, dagur myrkurs og dimmleika, þrenginga og angist, eymdar og mikils uppnáms á jörðinni.
9 Og öll hin réttláta þjóð var skelfingu lostin, óttaðist eigin illsku og var að farast.
10 Þá hrópuðu þeir til Guðs, og við hróp þeirra varð eins og úr lítilli lind að miklu flóði, já, miklu vatni.
11 Ljós og sól risu, og hinir lágu voru upphafnir og svelgdu upp hina dýrlegu.
12 Þegar Mardókeus, sem hafði séð þennan draum og það sem Guð hafði ákveðið að gjöra, vaknaði, minntist hann þessa draums og langaði allt fram á nótt að vita hann.

12. KAFLI

1 Mardókeus hvíldi sig í hirðinni með Gabata og Tarra, geldingum konungsins og hirðvörðum.
2 Og hann heyrði áform þeirra, rannsakaði fyrirætlanir þeirra og frétti að þeir ætluðu að leggja hendur á Artaxerxes konung og því staðfesti hann konunginn að þeir hefðu gert það.
3 Þá yfirheyrði konungurinn geldingana tvo, og eftir að þeir höfðu játað það voru þeir kyrktir.
4 Konungurinn skráði þetta og Mardókeus skrifaði það einnig niður.
5 Konungurinn skipaði Mardókeusi að þjóna við hirðina og launaði honum fyrir það.
6 En Aman, sonur Amadatusar Agagíta, sem var í mikilli virðingu hjá konungi, reyndi að áreita Mardókeus og fólk hans vegna tveggja geldinga konungs.

13. KAFLI

1 Afrit af bréfunum var þetta: Artaxerxes hinn mikli konungur ritar þetta til höfðingja og landstjóra sem undir hans stjórn eru, frá Indlandi til Eþíópíu í hundrað tuttugu og sjö skattlöndum.
2 Eftir það varð ég herra yfir mörgum þjóðum og réð yfir öllum heiminum. Ég hrokaði ekki upp yfir yfirráðum mínum, heldur bar mig alltaf fram af réttsýni og mildi. Ég ákvað að láta þegna mína lifa kyrrlátu lífi ávallt og gera ríki mitt friðsamlegt og opið fyrir siglingar til ystu stranda, til að endurnýja friðinn, sem allir menn þrá.
3 Þegar ég spurði ráðgjafa mína hvernig þetta mætti gerast, þá sagði Aman, sem var fremstur í visku meðal okkar, þekktur fyrir óbilandi góðvild og óbilandi trúfesti og hafði heiðurinn af öðru sæti í ríkinu,
4 Okkur var kunngjört, að meðal allra þjóða um allan heim væri dreifður ákveðinn illgjarn þjóðflokkur, sem hafði lög sem voru andstæð öllum þjóðum og fyrirleit stöðugt boðorð konunga, svo að sameining ríkja okkar, sem við höfðum ætlað okkur með heiðri, getur ekki gengið eftir.
5 Þar sem vér þá skiljum, að þetta fólk eitt er stöðugt í andstöðu við alla menn, ólíkt sér í undarlegum lögum sínum og skaðar ríki okkar og fremur allt það illt, sem það getur, til þess að ríki okkar verði ekki traustlega staðfest.
6 Þess vegna höfum vér fyrirskipað, að allir þeir, sem Aman, sem skipaður er yfir málefnin og er næstur okkur, hafi skriflega gefið yður til kynna, skuli allir, ásamt konum sínum og börnum, gjöreyddir fyrir sverði óvina sinna, án allrar miskunnar og meðaumkunar, á fjórtánda degi tólfta mánaðarins adar á þessu ári.
7 svo að þeir, sem áður fyrr voru illgjarnir og nú, megi á einum degi með ofbeldi fara til grafar og þannig að málefni okkar verði leyst vel og án vandræða.
8 Þá hugleiddi Mardókeus öll verk Drottins og bað til hans,
9 og sagði: „Drottinn, Drottinn, þú alvaldi konungur, því að allur heimurinn er í þínu valdi, og ef þú hefur falið Ísrael að frelsa, þá getur enginn mótmælt þér.“
10 Því að þú hefur skapað himin og jörð og öll undurverk undir himninum.
11 Þú ert Drottinn alls, og enginn getur staðist þig, þú sem ert Drottinn.
12 Þú veist allt og þú veist, Drottinn, að það var hvorki í fyrirlitningu né drambsemi né af neinni löngun í dýrð að ég laut ekki fyrir hinum stolta Aman.

13 Því að ég hefði getað látið mér nægja að kyssa iljar hans, ef ég vildi Ísrael hjálpræði.
14 En ég gjörði þetta til þess að ég skyldi ekki taka dýrð mannsins fram yfir dýrð Guðs. Ég mun ekki tilbiðja neinn annan en þig, ó Guð, né mun ég gjöra það í hroka.
15 Og nú, ó Drottinn Guð og konungur, þyrm þú fólki þínu, því að augu þeirra horfa á okkur til að gjöra oss að engu, já, þeir vilja eyða arfleifðinni, sem hefur verið þín frá upphafi.
16 Fyrirlít ekki þann hlut sem þú frelsaðir úr Egyptalandi handa sjálfum þér.
17 Heyr bæn mína og vertu arfleifð þinni náðugur, snúðu hryggð okkar í gleði, svo að vér megum lifa, Drottinn, og lofa nafn þitt, og tortímdu ekki munni þeirra, er þig lofa.
18 Allur Ísrael hrópaði einnig innilega til Drottins, því að dauðinn beið þeirra fyrir augum.

14. KAFLI

1 Ester drottning leitaði einnig til Drottins, af ótta við dauðann.
2 Og hún lagði af sér dýrðarklæðnað sinn og klæddist sorgar- og angistklæðum. Í stað dýrmætra smyrsla huldi hún höfuð sitt ösku og saur, auðmýkti líkama sinn mjög og fyllti alla gleðistaði sína með rifnu hári sínu.
3 Og hún bað til Drottins, Ísraels Guðs, og sagði: „Drottinn minn, þú einn ert konungur vor. Hjálpaðu mér, þú einmana kona, sem engan hjálpara átt nema þig!
4 Því að hættan er í mínum höndum.
5 Frá æsku hef ég heyrt í ættkvísl minni að þú, Drottinn, hafir tekið Ísrael úr hópi allra þjóða og feður okkar úr hópi allra forfeðra þeirra til ævarandi arfleifðar og að þú hafir efnt allt sem þú lofaðir þeim.
6 Og nú höfum vér syndgað fyrir þér, þess vegna hefur þú gefið oss í hendur óvina vorra,
7 Vegna þess að vér tilbáðum guði þeirra: Drottinn, þú ert réttlátur.
8 Þeim þó ekki þóknanlegt að við séum í beiskjulegri útlegð, heldur hafa þeir höggvið hendur með skurðgoðum sínum,
9 að þeir muni afnema það, sem þú hefir fyrirskipað með munni þínum, og eyða arfleifð þinni, loka munni þeirra, sem þig lofa, og slökkva dýrð húss þíns og altari þíns,
10 og opna munna heiðingjanna til að kunngjöra lof skurðgoðanna og vegsama holdlegan konung að eilífu.
11 Drottinn, gef ekki veldissprota þinn þeim sem eru ekkert og lát þá ekki hlæja að falli okkar, heldur snúið vélræði sínu gegn sjálfum sér og gerið þann að fyrirmynd, sem hóf þetta gegn okkur.
12 Mundu, Drottinn, að þú kunnuglegur á tímum þrenginga okkar og gef mér hugrekki, ó konungur þjóðanna og Drottinn alls máttar.
13 Gef mér mælsku í munni mínum frammi fyrir ljóninu, snú hjarta hans til haturs gegn þeim sem berst gegn okkur, svo að hann verði útrýmt og allir þeir sem eru honum samhugsaðir.
14 Frelsa oss með hendi þinni og hjálpa mér, sem er yfirgefinn og á enga aðra hjálp en þig.
15 Þú veist allt, Drottinn, þú veist að ég hata vegsemd ranglátra og hef andstyggð á rúmi óumskorinna og allra heiðingja.
16 Þú veist hver þörfin er fyrir því að ég hef andstyggð á merki um hátign mína, sem berst á höfði mér á þeim dögum, er ég birtist, og að ég hef andstyggð á því eins og á tíðaklút og ber það ekki, þegar ég er ein.
17 Og að ambátt þín hafi ekki etið við borð Amans, og að ég hafi ekki metið konungsveislu mikils og ekki drukkið vínið úr drykkjarfórnunum.
18 Og ambátt þín hefur ekki haft neina gleði frá þeim degi, er ég kom hingað til þessa, nema í þér, Drottinn, Guð Abrahams.
19 Ó, þú máttugi Guð yfir öllu, heyr rödd hinna yfirgefin og frelsa oss úr höndum illgjarnra og frelsa mig frá ótta mínum.

15. KAFLI

1 Og á þriðja degi, er hún hafði lokið bænum sínum, lagði hún af sér sorgarklæðin og klæddist dýrðarklæðum sínum.
2 Og hún var prýðilega skreytt og ákallaði Guð, sem sér allt og frelsar það, og tók tvær þjónustustúlkur með sér:
3 Og hún hallaði sér að þeim, eins og hún væri að bera sig fínlega;
4 Og hin fylgdi á eftir og bar fylgisveit hennar.
5 Og hún var rauðleit af fullkomnun fegurðar síns, og andlit hennar var glaðlegt og mjög elskulegt, en hjarta hennar var angistfullt af ótta.
6 Þá gekk hún inn um allar dyrnar og stóð frammi fyrir konunginum, sem sat í konungshásæti sínu og var klæddur öllum hans tignarlegu klæðum, sem glitruðu af gulli og gimsteinum, og hann var mjög hræðilegur.
7 Þá lyfti hann upp tignarlegu andliti sínu og horfði mjög á hana. Drottningin féll þá niður, fölnaði og missti yfirlið og laut yfir höfuð meyjunnar, sem gekk á undan henni.
8 Þá breytti Guð anda konungsins í mildi, sem hræddur stökk af hásæti sínu og tók hana í faðm sér, þar til hún komst til sjálfrar sín aftur, huggaði hana með ástúðlegum orðum og sagði við hana:
9 Ester, hvað er að? Ég er bróðir þinn, vertu hughraust.
10 Þú skalt ekki deyja, þótt boðorð vort sé almennt: Komdu nær.
11 Og hann hélt upp gullsprota sínum og lagði hann á háls hennar,
12 Og hann faðmaði hana að sér og sagði: „Tala við mig.“
13 Þá sagði hún við hann: „Ég sá þig, herra minn, sem engil Guðs, og hjarta mitt var órólegt af ótta við hátign þína.“
14 Því að þú ert undursamlegur, Drottinn, og ásjóna þín er full náðar.
15 Og er hún var að tala, féll hún niður af máttleysi.
16 Þá varð konungur órólegur og allir þjónar hans hugguðu hana.

16. KAFLI

1 Hinn mikli Artaxerxes konungur sendir höfðingjum og landstjórum í hundrað sjö og tuttugu héruðum frá Indlandi til Eþíópíu og öllum trúföstum þegnum vorum kveðjur.
2 Margir, því oftar sem þeir eru heiðraðir með miklum rausnarskap náðugu höfðingja sinna, því stoltari verða þeir,
3 Og reynið ekki aðeins að skaða þegna okkar, heldur, þar sem þér eigið efni á að bera gnægð, takið einnig á ykkur að beita gegn þeim sem gera þeim gott.
4 Og þeir taka ekki aðeins þakklæti burt frá mönnum, heldur einnig hreykja sér upp með dýrðlegum orðum

saurlífismanna, sem aldrei voru góðir, og þykjast komast undan réttlæti Guðs, sem sér allt og hatar illt.
5 Oft hefur jafnvel fallegt tal þeirra sem falið er að sjá um málefni vina sinna valdið því að margir valdhafar hafa orðið hluttakendur í saklausu blóði og hjúpað þeim óbætanlegum ógæfum.
6 Þeir tæla sakleysi og gæsku höfðingja með lygi og blekkingu saurlífs síns.
7 Nú getið þið séð þetta, eins og við höfum lýst yfir, ekki svo mikið út frá fornum sögum heldur ef þið rannsakið hvað hefur verið illt framið að undanförnu með skaðlegri hegðun þeirra sem eru óverðuglega settir í vald.
8 Og vér verðum að gæta þess að komandi tími, að ríki vort megi vera rólegt og friðsamlegt fyrir alla menn,
9 Bæði með því að breyta tilgangi okkar og með því að dæma alltaf það sem er augljóst með jafnari hætti.
10 Því að Aman, makedónskur maður, sonur Amadathu, sem var ókunnugur persneskum ættum og fjarlægur gæsku okkar, og eins og ókunnugur maður sem við tókum á móti,
11 Hafði svo langt hlotið þá hylli sem vér sýnum hverri þjóð, að hann var kallaður faðir vor og naut sífellt virðingar allra sem næst konungi stóðu.
12 En hann, sem ekki bar mikla reisn sína, reyndi að svipta okkur ríki okkar og lífi:
13 Með margvíslegum og lævísum blekkingum vildu þeir tortíma okkur, svo og Mardókeusi, sem bjargaði lífi okkar og tryggði okkur stöðugt farsæld, og einnig Ester óaðfinnanlega, sem átti hlutdeild í ríki okkar, ásamt allri þjóð sinni.
14 Því að hann taldi sig geta fært Persaríki yfir á Makedóníumenn með þessum hætti, þar sem hann fann okkur vinlausa.
15 En vér sjáum að Gyðingarnir, sem þessi vondi vesalingur hefur framselt til algerrar tortímingar, eru ekki illgjörðarmenn, heldur lifa eftir réttlátum lögum.
16 og að þau séu börn hins hæsta og máttugasta, lifandi Guðs, sem hefur skipað ríkið bæði fyrir okkur og forfeður okkar á allra besta hátt.
17 Þess vegna ættuð þér að gera vel í að framfylgja ekki bréfunum sem Aman, sonur Amada, sendi yður.
18 Því að sá sem þetta vann, er hengdur við hlið Súsa ásamt allri fjölskyldu sinni. Guð, sem ræður öllu, hefnir hans skjótt eftir því sem hann verðskuldar.
19 Þess vegna skuluð þér birta afrit af þessu bréfi alls staðar, svo að Gyðingar megi frjálslega lifa eftir eigin lögum.
20 Og þér skuluð hjálpa þeim, svo að þeim verði hefnt á þeim, sem ráðast á þá á þeim tíma sem þeir verða fyrir miklum erfiðleikum.
21 Því að almáttugur Guð hefur breytt þeim í gleði þann dag, þegar hin útvalda þjóð átti að farast.
22 Þér skuluð því halda þennan dag að hátíðardegi meðal hátíðahalda yðar, ásamt öllum veislum.
23 Svo að bæði nú og héðan í frá megi okkur og hinum vel haldnu Persum njóta öryggis, en þeim sem ráðast gegn okkur verði minnisvarði um eyðileggingu.
24 Þess vegna skal hver borg og hver byggð, sem ekki breytir eftir þessu, miskunnarlaust tortímt með eldi og sverði og gjörð ekki aðeins ófær mönnum, heldur einnig mjög hatursfull villidýrum og fuglum að eilífu.

THE Wisdom OF Solomon

Viska Salómons

KAFLI 1

1 Elskið réttlætið, þér sem eruð dómarar jarðarinnar, hugsið um Drottin með góðu (hjarta) og leitið hans í einfaldleika hjartans.
2 Því að hann mun finnast af þeim, sem ekki freista hans. og sýnir sig þeim sem vantreysta honum ekki.
3 Því að rangar hugsanir skilja frá Guði, og kraftur hans, þegar hann reynist, ávítar hina óviturlegu.
4 Því að í illgjarna sál kemur speki ekki; né búa í þeim líkama sem syndinni er undirgefinn.
5 Því að heilagur andi aga mun flýja svik og hverfa frá hugsunum, sem eru skilningslausar, og mun ekki standa þegar ranglætið kemur inn.
6 Því að viskan er kærleiksríkur andi; og mun ekki sýkna guðlastarann af orðum hans, því að Guð er vitni um tauma hans og sannur áhorfandi hjarta hans og heyrandi tungu hans.
7 Því að andi Drottins fyllir heiminn, og það sem allt inniheldur þekkir raustina.
8 Þess vegna getur sá sem talar ranglæti ekki verið hulinn, og hefndin skal ekki fara fram hjá honum, þegar hún refsar.
9 Því að rannsakað verður ráð óguðlegra, og hljómur orða hans mun koma til Drottins til að opinbera illvirki hans.
10 Því að eyra vandlætingar heyrir allt, og möglunarhljóð er ekki hulið.
11 Varist því að mögla, sem er óhagkvæmt. og haltu tungu þinni frá því að baktala, því að ekkert orð er svo leynt, sem verður að engu, og munnurinn, sem trúir, drepur sálina.
12 Leitið ekki dauðans í villu lífs yðar, og dragið ekki yfir yður tortímingu með verkum handa yðar.
13 Því að Guð skapaði ekki dauðann, og hann hefur ekki þóknun á tortímingu lifandi.
14 Því að hann skapaði alla hluti, til þess að þeir yrðu til, og ættliðir heimsins voru heilbrigðir. og ekkert eyðingareitur er í þeim, né dauðans ríki á jörðu.
15 (Því að réttlætið er ódauðlegt:)
16 En óguðlegir menn kölluðu það til þeirra með verkum sínum og orðum, því að þegar þeir hugðust eiga það vin sinn, eyddu þeir að engu og gerðu sáttmála við það, af því að þeir eru verðugir að taka þátt í því.

KAFLI 2

1 Því að hinir óguðlegu sögðu, sem rökræddu við sjálfa sig, en ekki rétt: Líf okkar er stutt og leiðinlegt, og við dauða manns er engin lækning.
2 Því að við fæðumst í öllum ævintýrum, og við munum vera hér eftir eins og við hefðum aldrei verið, því að andardrátturinn í nösum okkar er sem reykur og lítill neisti í hjarta okkar.
3 Þegar slokknað er, mun líkami okkar breytast í ösku og andi okkar hverfa eins og mjúkt loft,
4 Og nafn okkar mun gleymast með tímanum, og enginn mun hafa verk okkar í minningu, og líf okkar mun líða undir lok sem snefil af skýi, og mun dreifast eins og þoka, sem rekið er burt með geislum skýsins. sól, og sigrast á hita hennar.
5 Því að vor tími er mjög skuggi, sem hverfur. og eftir endalok okkar verður ekki aftur snúið, því að það er fast innsiglað, svo að enginn kemur aftur.
6 Komið því, njótum hins góða, sem til er, og notum skepnurnar skjótt eins og í æsku.
7 Fyllum okkur af dýru víni og smyrslum, og látum ekkert vorblóm fara fram hjá okkur.
8 Við skulum krýna okkur með rósaknappum, áður en þeir visna.
9 Látið engan okkar fara án þess að vera hlutur hans í vellystingum okkar, látum eftir okkur merki um gleði okkar á hverjum stað, því að þetta er hlutur okkar og hlutskipti okkar er þetta.
10 Við skulum kúga hinn fátæka réttláta mann, þyrma ekki ekkjunni og ekki virða hin fornu gráu hár aldraðra.
11 Látum styrkur vor vera lögmál réttlætisins, því að það sem er veikt er einskis virði.
12 Fyrir því skulum vér bíða eftir hinum réttlátu. af því að hann kemur ekki til okkar, og hann er hreinn í bága við gjörðir okkar.
13 Hann segist hafa þekkingu á Guði, og hann kallar sig barn Drottins.
14 Hann var gerður til að ávíta hugsanir okkar.
15 Hann er okkur harmi sleginn, jafnvel að sjá, því að líf hans er ekki eins og annarra manna, vegir hans eru með öðrum hætti.
16 Vér erum álitnir af honum sem falsanir: hann heldur sig frá vegum vorum eins og frá óhreinindum, hann boðar endalok hins réttláta til að vera blessaður og hrósar sér af því að Guð sé faðir hans.
17 Við skulum sjá, hvort orð hans eru sönn, og við skulum reyna, hvað mun verða að lokum hans.
18 Því að ef hinn réttláti er sonur Guðs, mun hann hjálpa honum og frelsa hann af hendi óvina hans.
19 Vér skulum rannsaka hann með illsku og pyntingum, svo að vér megum þekkja hógværð hans og sanna þolgæði hans.
20 Dæmum hann með svívirðilegum dauða, því að með hans eigin orðum skal hann virtur.
21 Slíkt hugsuðu þeir og létu blekkjast, því að þeirra eigin illska hefur blindað þá.
22 Og leyndardóma Guðs, þeir þekktu þá ekki, vonuðust hvorki eftir launum réttlætisins né ákváðu laun fyrir lýtalausar sálir.
23 Því að Guð skapaði manninn til að vera ódauðlegur og gerði hann að ímynd eigin eilífðar.
24 Samt sem áður kom dauðinn í heiminn fyrir öfund djöfulsins, og þeir sem halda í hlið hans finna hann.

KAFLI 3

1 En sálir réttlátra eru í hendi Guðs, og engin kvöl skal snerta þá.
2 Í augum óvitra virtust þeir deyja, og brottför þeirra er tekin fyrir eymd,
3 Og þeir fara frá okkur til að verða algjör tortíming, en þeir eru í friði.

4 Því að þótt þeim sé refsað í augum manna, er von þeirra full af ódauðleika.
5 Og eftir að hafa verið dálítið refsað, munu þeir hljóta mikil umbun, því að Guð reyndi þá og fann þá sjálfum sér verðuga.
6 Eins og gull í ofninum prófaði hann þá og tók við þeim sem brennifórn.
7 Og á vitjunartíma þeirra munu þeir skína og hlaupa fram og til baka eins og neistar meðal hálmanna.
8 Þeir munu dæma þjóðirnar og drottna yfir fólkinu, og Drottinn þeirra mun ríkja að eilífu.
9 Þeir sem treysta honum munu skilja sannleikann, og þeir sem eru trúir í kærleika munu vera hjá honum, því að náð og miskunn er hans heilögu, og hann hefur umhyggju fyrir sínum útvöldu.
10 En hinum óguðlegu skal refsað eftir eigin hugmyndum, sem hafa vanrækt hina réttlátu og yfirgefið Drottin.
11 Því að hver sem fyrirlítur visku og ræktarsemi, hann er ömurlegur, og von þeirra er fányt, erfiði þeirra ávaxtalaust og verk þeirra gagnslaus.
12 Konur þeirra eru heimskar og börn þeirra óguðleg.
13 Afkvæmi þeirra er bölvað. Fyrir því sæl er óbyrja, sem ekki er saurguð, sem ekki þekkir hina syndugu rekkju: hún mun hafa ávöxt í vitjun sálna.
14 Og sæll er hirðmaðurinn, sem með höndum sínum hefur ekki framið ranglæti né ímyndað sér illsku gegn Guði, því að honum skal gefin sérstök gjöf trúarinnar og arfleifð í musteri Drottins, sem honum er þóknanlegri.
15 Því að dýrlegur er ávöxtur góðrar vinnu, og rót viskunnar skal aldrei falla.
16 Og börn hórkarla munu ekki ná fullkomnun sinni, og sæði rangláts rekkju skal upprætt.
17 Því að þótt þeir lifi langlífi, þá verða þeir að engu litið, og hinsta aldur þeirra mun verða heiðurslaus.
18 Eða, ef þeir deyja fljótt, eiga þeir enga von, né huggun á degi prófraunarinnar.
19 Því að hræðilegt er endir hinnar ranglátu kynslóðar.

KAFLI 4

1 Betra er að eignast engin börn og hafa dyggð, því að minning þess er ódauðleg, af því að hún er þekkt hjá Guði og mönnum.
2 Þegar það er til staðar taka menn sér til fyrirmyndar; Og þegar það er horfið, þrá það, það ber kórónu og sigrar að eilífu, eftir að hafa unnið sigurinn og leitast við að fá óflekkuð umbun.
3 En fjölgandi ungi hinna óguðlegu mun ekki dafna og ekki festa rætur af bastarðslóðum og ekki leggja neinn fastan grundvöll.
4 Því að þótt þeir blómstri í greinum um tíma; en þó standa þeir ekki endanlegir, munu þeir hristast af vindinum, og fyrir vindaflæði munu þeir verða upprættir.
5 Ófullkomnar greinar skulu brotnar af, ávöxtur þeirra gagnslaus, óþroskaður til neyslu, já, ónýtur.
6 Því að börn, sem fædd eru af ólöglegum rúmum, eru vitni um illsku gegn foreldrum sínum í réttarhöldunum.
7 En þótt hinn réttláti komi í veg fyrir dauðann, mun hann þó vera í hvíld.
8 Því að sæmilegur aldur er ekki sá, sem stendur í langan tíma, né er mældur eftir fjölda ára.
9 En spekin er mönnum gráhærð, og óflekkað líf er elli.
10 Hann þóknaðist Guði og var elskaður af honum.
11 Já, snögglega var hann tekinn burt, svo að sú illska ætti ekki að breyta skilningi hans eða tæli blekkja sál hans.
12 Því að töfra ódæðisins hylur það sem er heiðarlegt. og ráfandi vellíðan grefur undan hinum einfalda huga.
13 Hann fullkomnaði á skömmum tíma og uppfyllti langan tíma:
14 Því að sál hans þóknaðist Drottni. Þess vegna flýtti hann sér að taka hann burt úr hópi óguðlegra.
15 Þetta sá lýðurinn og skildi það ekki og lagði það ekki í huga sér, að náð hans og miskunn er með sínum heilögu og að hann virti sína útvöldu.
16 Þannig munu hinir réttlátu, sem dauður eru, dæma hina óguðlegu, sem lifa. og æsku sem brátt fullkomnast margra ára og elli hinna ranglátu.
17 Því að þeir munu sjá endalok spekinganna og skilja ekki hvað Guð hefur fyrirskipað honum með ráðum sínum og í hvaða tilgangi Drottinn hefur sett hann í öryggi.
18 Þeir munu sjá hann og fyrirlíta hann. en Guð mun hlæja að þeim, og þeir munu hér eftir verða svívirðilegt hræ og háðung meðal dauðra að eilífu.
19 Því að hann mun rífa þá og kasta þeim á hausinn, svo að þeir verði orðlausir. og hann skal hrista þá af grunninum. Og þeir skulu gjöreyddir verða og verða í hryggð. og minnismerki þeirra mun farast.
20 Og þegar þeir varpa upp reikningum um syndir sínar, munu þeir koma með ótta, og misgjörðir þeirra munu sannfæra þá í augsýn þeirra.

KAFLI 5

1 Þá mun hinn réttláti standa í mikilli djörfung frammi fyrir þeim sem hafa þjáð hann og ekkert gert grein fyrir erfiði sínu.
2 Þegar þeir sjá það, munu þeir skelfast af hræðilegum ótta og verða undrandi yfir undarlegu hjálpræði hans, svo langt umfram allt sem þeir horfðu eftir.
3 Og þeir, sem iðrast og stynja af angist andans, munu segja með sjálfum sér: „Þetta var hann, sem vér höfðum stundum háð, og spakmæli.
4 Vér heimskingjar töldum líf hans brjálæðislega og endalok hans vera heiðurslaus.
5 Hvernig er hann talinn meðal Guðs sona, og hlutur hans er meðal hinna heilögu!
6 Þess vegna höfum vér villst frá vegi sannleikans, og ljós réttlætisins hefur ekki skínt til okkar, og sól réttlætisins rann ekki upp yfir okkur.
7 Vér þreyttum okkur á vegi illskunnar og tortímingarinnar, já, vér höfum farið um eyðimörk, þar sem enginn vegur liggur, en veg Drottins þekkjum vér hann ekki.
8 Hvað hefur hroki gagnast okkur? eða hvað hefur auður með vegsemd okkar fært okkur?
9 Allir þessir hlutir eru liðnir eins og skuggi, og eins og póstur, sem flýtur framhjá;

10 Og eins og skip sem fer yfir öldur vatnsins, sem þegar það er farið fram hjá, er ekki hægt að finna spor þess, né leið kjölsins í öldunum;
11 Eða eins og þegar fugl hefur flogið um loftið, þá er engin merki um leið hennar að finna, heldur er létt loftið, sem barið er með vængjahöggi hennar og skilið með ofsafengnum hávaða og hreyfingum þeirra, farið í gegnum, og þar er síðan ekkert merki að finna hvert hún fór;
12 Eða eins og þegar ör er skotið að marki, þá skilur hún loftið, sem safnast þegar saman aftur, svo að maður veit ekki hvert hún fór í gegnum.
13 Jafnvel svo fórum vér á svipaðan hátt, um leið og við fæddumst, að dragast til enda okkar og höfðum engin dyggðarmerki að sýna; en eyddust í eigin illsku.
14 Því að von hinna óguðlegu er eins og ryk sem blásið er burt með vindinum. eins og þunn froða sem rekin er burt með storminum; eins og reykurinn sem dreifist hér og þar með stormi og hverfur sem minning um gest sem dvelur aðeins einn dag.
15 En hinir réttlátu lifa að eilífu. Og laun þeirra eru hjá Drottni, og umhyggja þeirra hjá Hinum hæsta.
16 Fyrir því munu þeir hljóta veglegt ríki og fagra kórónu af hendi Drottins, því að með hægri hendi mun hann hylja þá og með armlegg sínum mun hann vernda þá.
17 Hann mun taka til sín afbrýðisemi sína til að fá algjöra herklæði og gera veruna að vopni sínu til hefndar óvina sinna.
18 Hann skal klæðast réttlæti sem brynju og sannan dóm í stað hjálms.
19 Hann mun taka heilagleika sem ósigrandi skjöld.
20 Hörð reiði hans mun hann brýna fyrir sverði, og heimurinn mun berjast með honum við óvitra.
21 Þá munu þrumufleygar sem miða til hægri fara út. og frá skýjunum, eins og frá vel dreginn boga, munu þeir fljúga til marksins.
22 Og haglsteinum, fullum reiði, mun kastað verða eins og úr steinboga, og vatnið í hafinu mun gnæfa gegn þeim, og flóðin munu grimmilega drekkja þeim.
23 Já, sterkur vindur mun standa gegn þeim, og eins og stormur mun blása þá burt. Þannig mun misgjörð leggja alla jörðina í rúst, og illvirki munu steypa hásæti hinna voldugu.

KAFLI 6

1 Heyrið því, þér konungar, og skiljið. Lærið, þér sem eruð dómarar á endimörkum jarðar.
2 Hlýðið á, þér sem stjórnið lýðnum, og hrósið ykkur af fjölda þjóða.
3 Því að vald er þér gefið frá Drottni og drottinvald frá Hinum hæsta, sem mun reyna verk þín og rannsaka ráð þín.
4 Vegna þess að þér eruð þjónar ríkis hans og hafið ekki dæmt rétt, hvorki haldið lögmálið né farið eftir ráði Guðs.
5 Hræðilega og skjótt mun hann koma yfir yður, því að þeir, sem eru á hæðum, munu hljóta harður dómur.
6 Því að miskunn mun bráðlega fyrirgefa hinum svæfnustu, en voldugir menn munu kveljast kröftuglega.
7 Því að sá, sem er Drottinn yfir öllu, skal engan óttast, og hann skal ekki óttast mikilleika nokkurs manns, því að hann hefur gert smáa og stóra og annast alla eins.
8 En hörð prófraun mun koma yfir volduga.
9 Því tala ég til yðar, konungar, til þess að þér lærið visku og fallið ekki frá.
10 Því að þeir sem halda heilagleika, skulu dæmdir heilagir, og þeir sem hafa lært slíkt munu finna hverju þeir eiga að svara.
11 Leggðu því ástúð þína á orð mín. þrá þá, og þér munuð fræðast.
12 Spekin er dýrðleg og hverfur aldrei, já, hún er auðséð af þeim sem elska hana og finnast af þeim sem leita hennar.
13 Hún kemur í veg fyrir þá, sem þrá hana, með því að láta þá vita fyrst.
14 Hver sem leitar hennar snemma, mun ekki hafa mikla erfiði, því að hann mun finna hana sitjandi við dyr hans.
15 Að hugsa um hana er því fullkomnun viskunnar, og hver sem gætir hennar, mun skjótt verða áhyggjulaus.
16 Því að hún gengur um og leitar þeirra, sem hennar eru verðugir, sýnir þeim velþóknun á vegunum og mætir þeim í hverri hugsun.
17 Því að hið sanna upphaf hennar er löngun til aga; og umhyggja fyrir aga er kærleikur;
18 Og kærleikurinn er að halda lögmál hennar. Og það að gefa gaum að lögmálum hennar er fullvissa um óforgengileika.
19 Og óforgengileikinn gerir okkur nærri Guði.
20 Þess vegna leiðir fýsn visku til ríkis.
21 Ef yndi yðar er í hásæti og veldissprota, þér konungar þjóðarinnar, heiðra speki, svo að þér megið ríkja að eilífu.
22 Hvað visku snertir, hvað hún er og hvernig hún kom upp, mun ég segja yður, og ég mun ekki leyna yður leyndardóma, heldur leita hennar frá upphafi fæðingar hennar og leiða þekkinguna á henni í ljós og mun ekki fara framhjá sannleikanum.
23 Ég vil ekki heldur fara með eyðslusemi. því að slíkur maður skal ekki hafa samfélag við speki.
24 En fjöldi vitra er heimsins velferð, og vitur konungur er stuðningur fólksins.
25 Takið því á móti fræðslu fyrir orð mín, og það mun gera yður gott.

KAFLI 7

1 Sjálfur er ég dauðlegur maður, eins og allir, og afkvæmi hans, sem fyrst varð til af jörðu,
2 Og í móðurlífi var hann gerður til að vera hold á tíu mánaða tíma, þjappaður í blóði, af sæði mannsins og ánægjunni sem fylgdi svefninum.
3 Og þegar ég fæddist, dró ég að mér hið almenna loft og féll á jörðina, sem er eins eðlis, og fyrsta röddin, sem ég sagði, var grátandi, eins og allir aðrir gera.
4 Mér var hjúkrað í reifum og það af alúð.
5 Því að enginn konungur er til, sem hafði annað upphaf fæðingar.

6 Því að allir menn hafa einn inngang inn í lífið og þess háttar að fara út.
7 Þess vegna bað ég, og mér var gefið skilning. Ég ákallaði Guð, og andi viskunnar kom til mín.
8 Ég vildi hana fremur en veldissprota og hásæti, og virði auðæfi ekkert í samanburði við hana.
9 Ég líkti ekki heldur neinum dýrmætum steini við hana, því að allt gull fyrir hana er sem lítill sandur, og silfur skal teljast sem leir fyrir henni.
10 Ég elskaði hana ofar heilsu og fegurð og kaus að hafa hana í stað ljóss, því að ljósið, sem frá henni kemur, slokknar aldrei.
11 Allt gott kom til mín með henni og óteljandi auður í höndum hennar.
12 Og ég gladdist yfir þeim öllum, því að speki fer á undan þeim, og ég vissi ekki, að hún var móðir þeirra.
13 Ég lærði af kostgæfni og talaði um hana af alúð, ég fel ekki auð hennar.
14 Því að hún er mönnum fjársjóður, sem aldrei bregst: sem þeir, sem nota, verða vinir Guðs, hrósaður fyrir gjafir, sem hljótast af lærdómi.
15 Guð hefur gefið mér að tala eins og ég vil og að verða þunguð af því sem mér er gefið, því að það er sá sem leiðir til visku og leiðir hina vitu.
16 Því að í hans hendi erum bæði vér og orð vor. einnig öll speki og kunnátta í smíðum.
17 Því að hann hefur gefið mér ákveðna þekkingu á því sem er, það er að vita hvernig heimurinn varð til og starfsemi frumefnanna.
18 Upphaf, endir og miðja tímana: breytingar á sólarhring og árstíðarskipti.
19 Hringir ára og staðsetningar stjarna:
20 Eðli lífvera og heift villidýra: ofríki vinda og rök manna: fjölbreytni plantna og dyggðir rótanna.
21 Og allt slíkt, sem annaðhvort er leynt eða augljóst, það veit ég.
22 Því að spekin, sem er verk allra hluta, kenndi mér, því að í henni er skilningsríkur andi heilagur, einn, margvíslegur, lúmskur, fjörugur, skýr, óflekkaður, látlaus, ósærður, elskaður það sem gott er. fljótur, sem ekki má leyfa, tilbúinn til að gera gott,
23 Vingjarnlegur við manninn, staðfastur, öruggur, laus við umhyggju, með öll völd, hefur yfirumsjón með öllu og gengur í gegnum allan skilning, hreinan og lúmskan anda.
24 Því að spekin er áhrifameiri en nokkur hreyfing: hún gengur framhjá og gengur í gegnum alla hluti vegna hreinleika sinnar.
25 Því að hún er andardráttur krafts Guðs og hrein áhrif sem streymir frá dýrð hins Almáttka. Þess vegna getur ekkert saurgað í hana fallið.
26 Því að hún er birta hins eilífa ljóss, óflekkaður spegill krafts Guðs og ímynd gæsku hans.
27 Og þar sem hún er ein, getur hún allt og er í sjálfri sér og gerir allt nýjan, og á öllum öldum gengur hún inn í heilagar sálir og gerir þær að vinum Guðs og spámönnum.
28 Því að Guð elskar engan nema þann sem býr í visku.
29 Því að hún er fegurri en sólin og umfram allt stjarnaröðin: þegar hún er borin saman við ljósið er hún að finna fyrir því.
30 Því að eftir þetta kemur nótt, en löstur mun ekki sigra visku.

KAFLI 8

1 Spekin nær kröftuglega frá einum enda til annars, og ljúflega skipar hún öllu.
2 Ég elskaði hana og leitaði hennar frá æsku, ég vildi gera hana að maka mínum, og ég elskaði fegurð hennar.
3 Þar sem hún er kunngjörn Guði, upphefur hún göfgi sína: já, Drottinn alls elskaði hana sjálfur.
4 Því að hún er meðvituð um leyndardóma þekkingar á Guði og elskar verk hans.
5 Ef auðæfi er eftirsóttur eign í þessu lífi; hvað er ríkara en speki, sem gjörir alla hluti?
6 Og ef hyggindi vinna; hver af öllum sem eru er slægari vinnumaður en hún?
7 Og ef maðurinn elskar réttlæti eru erfiði hennar dyggðir, því að hún kennir hófsemi og hyggindi, réttlæti og æðruleysi, sem eru slíkir hlutir, þar sem mennirnir geta ekki haft neitt hagstæðara í lífi sínu.
8 Ef maðurinn þráir mikla reynslu, þá veit hún það sem er forðum, og getur vel getið sér til um það sem koma skal: hún þekkir lúmskt orðræðu og getur útskýrt myrkar setningar: hún sér fyrir tákn og undur og atburði árstíða og tíma.
9 Þess vegna ætlaði ég að taka hana til mín til að búa hjá mér, vitandi að hún yrði ráðgjafi góðra hluta og huggun í áhyggjum og sorg.
10 Vegna hennar mun ég vera álitinn meðal mannfjöldans og virðingu hjá öldungunum, þótt ungur sé.
11 Ég mun vera skynsamur í dómi og dáður í augum stórmenna.
12 Þegar ég held í tungu mína, munu þeir biðja mína frístund, og þegar ég tala, munu þeir gefa mér gott eyra. Ef ég tala mikið, skulu þeir leggja hendur sínar á munninn.
13 Ennfremur mun ég öðlast ódauðleika fyrir tilstilli hennar og skilja eftir mig eilífa minningu þeirra sem á eftir mér koma.
14 Ég mun koma lýðnum í lag, og þjóðirnar munu lúta mér.
15 Hræðilegir harðstjórar verða hræddir, þegar þeir heyra ekki um mig. Ég mun finnast góður meðal mannfjöldans og hraustur í stríði.
16 Eftir að ég er kominn inn í hús mitt, mun ég hvíla mig hjá henni, því að umræða hennar er engin beiskja. og að búa með henni hefur enga sorg, heldur gleði og gleði.
17 Þegar ég íhugaði þetta í sjálfum mér og hugleiddi það í hjarta mínu, hvernig ódauðleiki er ódauðleiki að vera tengdur visku.
18 Og það er mikil ánægja að eiga vináttu hennar; og í verkum handa hennar er óendanlegur auður; og í iðkun ráðstefnu með henni, varkárni; og í samtali við hana,

góð skýrsla; Ég fór að leita að því hvernig ég ætti að fara með hana til mín.
19 Því að ég var gáfuð barn og hafði góðan anda.
20 Já, þar sem ég var góður, kom ég óflekkaður inn í líkama.
21 Samt sem áður, þegar ég sá að ég gæti ekki fengið hana á annan hátt, nema Guð gæfi henni mig; og það var líka viturlegt að vita hvers gjöf hún var; Ég bað til Drottins og bað hann, og af öllu hjarta sagði ég:

KAFLI 9

1 Guð feðra minna og Drottinn miskunnar, sem gjörði allt með orði þínu,
2 Og vígði manninn með visku þinni, að hann skyldi drottna yfir verunum, sem þú hefur skapað,
3 Og skipuleggja heiminn eftir sanngirni og réttlæti og framfylgja dómi af hreinskilnu hjarta.
4 Gef mér visku, sem situr við hásæti þitt; og hafnaðu mér ekki úr hópi barna þinna.
5 Því að ég, þjónn þinn og sonur ambáttar þinnar, er veikur maður og stuttur og of ungur til að skilja dóma og lögmál.
6 Því að þó að maður sé aldrei jafn fullkominn meðal mannanna barna, en ef viska þín er ekki með honum, þá verður hann ekki álitinn.
7 Þú hefur útvalið mig til að vera konungur þjóðar þinnar og dómari sona þinna og dætra.
8 Þú hefur boðið mér að reisa musteri á þínu heilaga fjalli og altari í borginni, þar sem þú býrð, sem líkist hinni heilögu tjaldbúð, sem þú hefur búið frá upphafi.
9 Og spekin var með þér, sem þekkir verk þín og var til staðar, þegar þú skapaðir heiminn, og vissir hvað var þóknanlegt í þínum augum og rétt í boðorðum þínum.
10 Send hana af þínum heilögu himni og frá hásæti dýrðar þinnar, til þess að hún sé viðstödd að erfiða með mér, svo að ég megi vita hvað þér þóknast.
11 Því að hún veit og skilur allt, og hún mun leiða mig af alúð í gjörðum mínum og varðveita mig í valdi sínu.
12 Þannig skulu verk mín verða þóknanleg, og þá mun ég dæma fólk þitt réttlátlega og vera verðugt að sitja í sæti föður míns.
13 Því að hver maður er það, sem þekkir ráð Guðs? eða hver getur hugsað hver vilji Drottins er?
14 Því að hugsanir dauðlegra manna eru ömurlegar, og ráð okkar eru óviss.
15 Því að forgengilegur líkami þrýstir sálinni niður, og jarðneska tjaldbúðin íþyngir huganum, sem hugsar um margt.
16 Og varla getum vér giskað á það, sem er á jörðu, og með erfiði finnum við það, sem fyrir okkur er, en það, sem er á himnum, hver hefur rannsakað?
17 Og ráð þitt, hver hefur vitað, nema þú gefur visku og sendir heilagan anda þinn að ofan?
18 Því að þannig breyttust háttir þeirra, sem bjuggu á jörðinni, og mönnum var kennt það, sem þér þóknast, og þeir hólpnir fyrir speki.

KAFLI 10

1 Hún varðveitti hinn fyrsta myndaða föður heimsins, sem einn var skapaður, og leiddi hann út úr falli sínu,
2 Og gaf honum vald til að stjórna öllu.
3 En þegar hinn rangláti fór frá henni í reiði sinni, fórst hann einnig í heiftinni, sem hann myrti bróður sinn með.
4 Vegna þess að jörðin drukknaði í flóðinu, varðveitti spekin hana aftur og stýrði vegum hinna réttlátu í litlum viðarbúti.
5 Þar að auki, þegar þjóðirnar í illsku samsæri sínu voru til skammar, fann hún upp hinn réttláta og varðveitti hann óaðfinnanlega fyrir Guði og hélt honum sterkum gegn mildri samúð hans með syni sínum.
6 Þegar hinir óguðlegu fórust, frelsaði hún hinn réttláta, sem flúði frá eldinum, sem féll yfir borgirnar fimm.
7 Um illsku þeirra, allt fram á þennan dag, er auðnin, sem reykir, vitnisburður og jurtir, sem bera ávöxt, sem aldrei verða þroskaðar, og standandi saltstólpi er minnisvarði vantrúaðrar sálar.
8 Því að ekki varð um viskuna að ræða, að þeir urðu ekki aðeins meintir, að þeir vissu ekki hvað gott var. en skildu líka eftir þá heiminn minnisvarða um heimsku þeirra, svo að í því sem þeir hneyksluðu á gátu þeir ekki eins falið sig.
9 En spekin frelsaði frá kvölum þeim, sem vörðu hana.
10 Þegar hinn réttláti flýði reiði bróður síns, leiddi hún hann á réttum brautum, sýndi honum Guðs ríki og gaf honum þekkingu á heilögum hlutum, auðgaði hann á ferðum sínum og margfaldaði ávöxt erfiðis hans.
11 Í ágirnd þeirra sem kúguðu hann stóð hún hjá honum og auðgaði hann.
12 Hún varði hann fyrir óvinum hans og varðveitti hann fyrir þeim sem lágu í biðstöðu, og í hörðum átökum veitti hún honum sigurinn; að hann gæti vitað að gæskan er öllu sterkari.
13 Þegar hinn réttláti var seldur, yfirgaf hún hann ekki, heldur frelsaði hann frá syndinni, fór með honum niður í gryfjuna,
14 Og skildi hann ekki eftir í fjötrum, fyrr en hún leiddi honum veldissprota ríkisins og vald gegn þeim, sem kúguðu hann. Hún sýndi þá, sem ákært höfðu hann, að þeir væru lygarar og veitti honum eilífa dýrð.
15 Hún frelsaði réttláta lýðinn og óflekkað niðja frá þjóðinni sem kúgaði þá.
16 Hún gekk inn í sál þjóns Drottins og stóðst ógurlega konunga með undrum og táknum.
17 Gjaldaði réttlátum laun fyrir erfiði þeirra, leiðbeindi þeim á undursamlegan hátt og var þeim til skjóls á daginn og ljós stjarna á nóttunni.
18 leiddi þá um Rauðahafið og leiddi þá um mikið vatn.
19 En hún drekkaði óvinum þeirra og varpaði þeim upp af djúpinu.
20 Þess vegna rændu hinir réttlátu hinum óguðlegu og lofuðu þitt heilaga nafn, Drottinn, og vegsömdu í einu lagi hönd þína, sem barðist fyrir þá.
21 Því að spekin opnaði munn mállausra og gjörði tungur þeirra, sem ekki geta talað.

KAFLI 11

1 Hún dafnaði verkum þeirra í hendi hins heilaga spámanns.
2 Þeir fóru um óbyggða eyðimörk og tjölduðu þar sem enginn vegur var.
3 Þeir stóðu gegn óvinum sínum og hefntust andstæðinga sinna.
4 Þegar þeir voru þyrstir, kölluðu þeir á þig, og vatn var gefið þeim úr steinsteini, og þorsta þeirra var svalaður úr harða steininum.
5 Því að með því sem óvinum þeirra var refsað, var þeim hagnast í neyð sinni.
6Því að í stað eilífs rennandi fljóts, sem er órótt af óhreinu blóði,
7 Til augljósrar umvöndunar á því boðorði, þar sem ungbörnin voru drepin, gafst þú þeim nóg af vatni með þeim hætti sem þeir vonuðust ekki eftir.
8 Þú sagðir þá með þessum þorsta hvernig þú hefðir refsað andstæðingum þeirra.
9 Því að þegar þeir reyndust reyndir en refsaðir í miskunn, vissu þeir hvernig hinir óguðlegu voru dæmdir í reiði og kvölum, þyrstir á annan hátt en réttláta.
10 Fyrir þetta áminntir þú og reyndi eins og faðir, en hinn, sem harður konungur, dæmdir þú og refsaðir.
11 Hvort sem þeir voru fjarverandi eða viðstaddir voru þeir jafn hryggir.
12 Því að tvöfaldur harmur kom yfir þá og andvarp vegna minningar um liðna tíð.
13Því að þegar þeir heyrðu af eigin refsingum, að hinn væri til hagsbóta, höfðu þeir nokkra tilfinningu fyrir Drottni.
14 Fyrir hvern þeir báru virðingu fyrir, þegar hann var löngu áður hent út við útgöngu ungbarna, hann að lokum, þegar þeir sáu hvað gerðist, dáðu þeir að.
15 En vegna heimskulegra ráðagerða illsku þeirra, þar sem þeir tilbáðu sviknir höggorma skynlausa og svívirðileg skepna, sendir þú yfir þá fjölda óskynsamlegra dýra til hefndar.
16 Til þess að þeir megi vita, að með því sem maðurinn syndgar, með því skal honum og refsað.
17Því að þín almáttuga hönd, sem gerði heim efnisins formlausan, vildi ekki senda á meðal þeirra fjölda bjarna eða grimmra ljóna,
18 Eða óþekkt villidýr, full af reiði, nýsköpuð, sem anda út annað hvort eldgufu eða óhreinum lykt af dreifðum reyk, eða skjóta hræðilegum glampa úr augum þeirra.
19 Þar af gæti ekki aðeins skaðinn varpað þeim þegar í stað, heldur einnig hin hræðilega sjón tortímt þeim með öllu.
20 Já, og án þessara máttar hafa þeir fallið í einu höggi, ofsóttir af hefndarhug og tvístrast fyrir krafta anda þíns.
21 Því að þú getur sýnt mikinn styrk þinn á hverjum tíma, þegar þú vilt. og hver getur staðist mátt arms þíns?
22 Því að allur heimurinn fyrir þér er eins og lítið vogarkorn, já, eins og dropi af morgundaggar, sem fellur á jörðina.
23 En þú miskunnar þér öllum. því að þú getur allt og blikkar syndir mannanna, af því að þær ættu að bæta.
24 Því að þú elskar allt, sem er, og hefur ekkert viðbjóð, sem þú hefir gjört, því að þú hefðir aldrei gert neitt, ef þú hefðir hatað það.
25 Og hvernig hefði nokkur hlutur getað staðist, ef það hefði ekki verið vilji þinn? eða varðveitt, ef ekki kallaður af þér?
26 En þú hlífir öllum, því að þeir eru þínir, Drottinn, þú sem elskar sálir.

KAFLI 12

1 Því að þinn óforgengilegi andi er í öllu.
2 Þess vegna agar þú þá smátt og smátt, sem hneykslast, og varar þá við með því að minna þá á, sem þeir hafa móðgað, til þess að þeir yfirgefi illsku sína, trúa á þig, Drottinn.
3 Því að það var vilji þinn að eyða með höndum feðra vorra báða þessa gömlu íbúa í þínu heilaga landi,
4 Þennan sem þú hataðir fyrir að gjöra viðbjóðsleg galdraverk og vondar fórnir.
5 Og einnig þessir miskunnarlausu barnamorðingjar, og etur manna hold og blóðhátíðir,
6 Með prestum sínum úr hópi skurðgoðadýrkandi áhafna sinna, og foreldrum, sem drápu með eigin höndum sálir, sem bágustu hjálp:
7 Til þess að landið, sem þú metur umfram allt annað, gæti fengið verðuga nýlendu af börnum Guðs.
8 En jafnvel þá sem þú þyrmdir sem menn og sendir geitunga, forvera hers þíns, til að tortíma þeim smátt og smátt.
9 Ekki svo að þú hafir ekki getað leitt hina óguðlegu undir hönd hinna réttlátu í bardaga eða tortíma þeim þegar í stað með grimmum skepnum eða með einu grófu orði.
10 En með því að fullnægja dómum þínum yfir þeim smátt og smátt, gafst þú þeim stað til iðrunar, án þess að vita að þeir væru óþekk kynslóð og að illgirni þeirra væri alin upp í þeim og að hugsun þeirra myndi aldrei breytast.
11 Því að það var bölvað afkvæmi frá upphafi. Og af ótta við nokkurn mann gafst þú þeim ekki fyrirgefningu fyrir það, sem þeir syndguðu með.
12 Því að hver mun segja: Hvað hefir þú gjört? eða hver mun standast dóm þinn? Eða hver mun ákæra þig fyrir þær þjóðir, sem farast, sem þú gjörðir? eða hver mun koma til að standa gegn þér, til að hefna sín fyrir rangláta menn?
13 Því að enginn Guð er til nema þú, sem ber umhyggju fyrir öllum, sem þú gætir sýnt að dómur þinn er ekki ranglátur.
14 Hvorki skal konungur né harðstjóri geta snúið andliti sínu gegn þér fyrir neinn, sem þú hefir refsað.
15 Þar sem þú ert sjálfur réttlátur, fyrirskipar þú öllum hlutum réttlátlega og telur það ekki fallast á vald þitt að dæma þann sem ekki hefur verðskuldað refsingu.
16 Því að kraftur þinn er upphaf réttlætis, og vegna þess að þú ert Drottinn allra, gerir það þig náðugur við alla.
17 Því þegar menn vilja ekki trúa því að þú sért af fullum krafti, þá sýnir þú styrk þinn, og meðal þeirra sem þekkja það sýnir þú djörfung þeirra.

18 En þú, sem ræður vald þínu, dæmir með sanngirni og skipar okkur með mikilli velþóknun, því að þú mátt beita valdi þegar þú vilt.
19 En með slíkum verkum hefur þú kennt fólki þínu að hinn réttláti maður ætti að vera miskunnsamur og gert börn þín góð von um að þú iðrast synda.
20 Því að ef þú refsaðir óvinum barna þinna og dauðadæmdum með slíkri yfirvegun og gafst þeim tíma og stað, til þess að þeir gætu frelsast frá illsku sinni.
21 Hversu mikilli umhyggju dæmdir þú sonu þína, hverra feðra þú hefur svarið og gjört sáttmála um góð fyrirheit?
22 Þar af leiðandi, þótt þú agar okkur, snertir þú óvini okkar þúsund sinnum meira, í þeim tilgangi að, þegar við dæmum, ættum við að hugsa vandlega um gæsku þína, og þegar við sjálf verðum dæmd, ættum við að leita miskunnar.
23 Þess vegna, þar sem menn hafa lifað af einurð og ranglæti, hefur þú kvalt þá með eigin viðurstyggð þeirra.
24 Því að þeir villtust mjög langt á villubrautum og héldu þá fyrir guði, sem jafnvel meðal skepna óvina þeirra voru fyrirlitnir, blekktir, sem skilningslaus börn.
25 Þess vegna sendir þú dóm til þeirra, eins og til barna án skynsemi, til að hæðast að þeim.
26 En þeir, sem ekki vildu endurbæta sig með þeirri leiðréttingu, sem hann tók þátt í með þeim, munu finna fyrir dómi Guðs verðugs.
27 Því að sjá, hvað þeir uggðu, þegar þeim var refsað, það er vegna þeirra, sem þeir héldu að væru guðir. Þegar þeir sáu það, viðurkenndu þeir að hann væri hinn sanni Guð, sem þeir neituðu að þekkja áður, og því kom yfir þá mikil fordæming.

KAFLI 13

1 Sannlega hégómlegir eru allir menn að eðlisfari, sem eru fáfróðir um Guð og gátu ekki af hinu góða, sem sjást, þekkt hann, sem er.
2 En hann taldi annaðhvort eld eða vind, eða hið hraða loft, eða hring stjarnanna, eða ofsafengið vatn eða ljós himinsins, vera guðina sem stjórna heiminum.
3 Hvers vegna fegurð þeirra, ef þeir unnu, tóku þá að vera guðir; lát þá vita hversu miklu betri Drottinn þeirra er, því að fyrsti höfundur fegurðar hefur skapað þá.
4 En ef þeir undruðust mátt sinn og dyggð, þá skulu þeir skilja af þeim, hversu miklu máttugri hann er, sem skapaði þá.
5 Því að af mikilleika og fegurð skepnanna sést í réttu hlutfalli skapari þeirra.
6 En fyrir þetta er þeim síður að kenna, því að þeir hafa ef til vill villst, leita Guðs og vilja finna hann.
7 Af því að þeir eru kunnugir verkum hans rannsaka þeir hann af kostgæfni og trúa sýn þeirra, því að það er fagurt sem sést.
8 En þeim ber ekki heldur að fyrirgefa.
9 Því ef þeir gætu vitað svo mikið, að þeir gætu stefnt að heiminum; hvernig fundu þeir ekki fyrr Drottin þess?
10 En ömurlegir eru þeir, og í dauðum hlutum er von þeirra, sem kalla þá guði, sem eru handaverk manna, gull og silfur, til að sýna list í og líkingu skepna, eða stein, sem er til einskis, verkið. af fornri hendi.
11 En smiður, sem fellur timbur, eftir að hafa sagað niður tré til þess, og tekið af allan börkinn af kunnáttu í kring, unnið það myndarlega og gert úr því ker, sem hæft er til að þjóna lífi mannsins.
12 Og eftir að hafa eytt afgangi vinnu sinnar til að útbúa mat hans, fylltist hann.
13 Og tók sjálft ruslið meðal þeirra, sem ekki voru gagnslausir, þar sem hann var skakkinn viðarbútur og fullur af hnútum, skar það af kostgæfni, þegar hann hafði ekkert annað að gera, og myndaði það með kunnáttu skilnings síns og mótaði það að mynd af manni;
14 Eða gerði það eins og svívirðilegt skepna, lagði það yfir með vermilion og litaði það rauðan lit og huldi hvern blett á því.
15Og er hann hafði búið það hentugt herbergi, setti það upp á vegg og gjörði það með járni.
16 Því að hann sá fyrir því, að það félli ekki, þar sem hann vissi, að það gat ekki bjargað sér. því að það er líkneski og þarfnast hjálpar.
17 Þá biður hann um eignir sínar, fyrir konu sína og börn, og skammast sín ekki fyrir að tala við það sem ekki hefur líf.
18 Til heilsunnar kallar hann á það sem er veikt, því að lífið biður til hins dána. Því að hjálp biður auðmjúklega um það, sem minnst hefur til hjálpar, og um góða ferð biður hann um það, sem ekki getur stigið fram.
19 Og fyrir að eignast og eignast og fyrir góðan árangur handa hans, biður hann um hæfileika til að gera af honum, sem er mest ófær um neitt.

KAFLI 14

1 Aftur, sá sem býr sig undir siglingu og ætlar að fara í gegnum ofsafenginn öldur kallar á viðarbút sem er rotnari en kerið sem ber hann.
2 Því að ávinningsþrá hugsaði það upp, og verkamaðurinn byggði það með kunnáttu sinni.
3 En forsjón þín, faðir, ræður því, því að þú hefir lagt veg í hafinu og öruggan veg í öldunum.
4 Sýnir að þú getur bjargað frá allri hættu, já, þótt maður færi á sjóinn án listar.
5 Samt sem áður vilt þú ekki að verk visku þinnar séu aðgerðalaus, og þess vegna binda menn líf sitt við lítinn viðarbút, og þeim er bjargað um úfinn sjóinn í veiku íláti.
6 Því að einnig í gamla daga, þegar hinir stoltu jötnar fórust, slapp von heimsins, sem stjórnað er af þinni hendi, í veiku keri og skildi eftir allar aldir kynslóð.
7 Því að blessaður er viðurinn, sem réttlætið kemur með.
8 En það, sem gjört er með höndum, er bölvað, eins og sá, sem gjörði það: hann, af því að hann gjörði það. og það, af því að það var forgengilegt og var kallað guð.
9 Því að hinn óguðlegi og óguðleikinn eru báðir hatursfullir í garð Guðs.
10 Því að það sem gert er, skal refsað ásamt þeim sem skapaði það.
11 Þess vegna mun jafnvel yfir skurðgoðum heiðingjanna verða vitjun, því að í sköpun Guðs eru þau

orðin viðurstyggð og ásteytingarsteinar fyrir sálir manna og snöru fótum óvitra.
12 Því að upphugsun skurðgoða var upphaf andlegs saurlifnaðar og uppgötvun þeirra spilling lífsins.
13 Því að þeir voru ekki heldur frá upphafi og munu ekki verða að eilífu.
14 Því að með hégómalegri dýrð mannanna gengu þeir inn í heiminn, og þess vegna munu þeir líða undir lok innan skamms.
15 Því að faðir, sem þjáðist af ótímabærum harmi, þegar hann lét taka líkneski af barni sínu bráðlega, heiðraði hann nú sem guð, sem þá var dauður maður, og afhenti þeim, sem undir honum voru, athafnir og fórnir.
16 Þannig var í tímans rás óguðlegur siður, sem styrktist, haldið sem lögmál, og útskornar líkneski voru dýrkaðar með boðorðum konunga.
17 Sem menn gátu ekki heiðrað í návist, af því að þeir bjuggu langt í burtu, tóku þeir fölsun ásýndar hans fjarri, og gerðu áberandi mynd af konungi, sem þeir heiðruðu, til þess að með þessari framsýni þeirra gætu þeir smjaðrað hann. var fjarverandi, eins og hann væri viðstaddur.
18 Einstakur kostgæfni listamannsins hjálpaði líka til að koma fáfróðum til meiri hjátrú.
19 Því að ef til vill var hann fús til að þóknast valdhafa og þvingaði alla kunnáttu sína til að líkjast bestu tísku.
20 Og svo tók mannfjöldinn, heilluð af náð verksins, hann sem guð, sem litlu áður var ekki nema heiðraður.
21 Og þetta var tilefni til að blekkja heiminn, því að menn, sem annaðhvort þjónuðu hörmungum eða harðstjórn, gáfu steinum og stokkum hið óboðlega nafn.
22 Og þetta var þeim ekki nóg, að þeir villtust í þekkingunni á Guði. en með því að þeir lifðu í hinum mikla fáfræðistríði, þá kölluðu þessar svo miklu plágur þær frið.
23Því að á meðan þeir drápu börn sín í fórnum, eða beittu leynilegum athöfnum eða skemmtu sér yfir undarlegum sið.
24 Þeir héldu hvorki lífi né hjónaband framar óspilltu, en annað hvort drap hver annan með svikum eða hryggði hann með hórdómi.
25 Svo að í öllum mönnum ríkti án undantekninga blóð, manndráp, þjófnaður og smán, spilling, ótrú, læti, meinsæri,
26 Óróleiki góðra manna, gleymsku góðra liða, saurgun á sálum, breytni í kyni, óreglu í hjónabandi, framhjáhald og blygðunarlaus óhreinindi.
27 Því að dýrkun á skurðgoðum sem ekki eru nefnd á nafn er upphaf, orsök og endir alls ills.
28 Því annaðhvort eru þeir brjálaðir, þegar þeir eru kátir, eða spá lygar eða lifa ranglega, eða svíkja sig léttilega.
29 Því að þeir treysta á skurðgoð, sem ekki hafa líf. þó þeir sverji lygi, þá líta þeir þó ekki til meins.
30 En fyrir báðar sakir skulu þeir sæta refsingu, bæði vegna þess að þeir hugsuðu ekki vel um Guð, gaf gaum að skurðgoðum og sóru einnig ranglega í svikum og fyrirlitu heilagleika.
31 Því að það er ekki kraftur þeirra, sem þeir sverja við, heldur er það réttlát hefnd syndara, sem refsar ætíð misgjörð óguðlegra.

KAFLI 15

1 En þú, ó Guð, ert náðugur og sannur, langlyndur og í miskunnsemi skipuleggur allt,
2 Því að ef vér syndgum, þá erum vér þínir, þar sem vér þekkjum mátt þinn, en vér munum ekki syndga, þar sem vér vitum, að vér erum þínir taldir.
3 Því að þekkja þig er fullkomið réttlæti: já, að þekkja mátt þinn er rót ódauðleikans.
4 Því að hvorki blekkti hin svívirðilega uppfinning mannanna okkur né líkneskjulituð, árangurslaust starf málarans;
5 Sjónin sem tælir heimskingja til að girnast eftir henni, og þess vegna þrá þeir mynd dauðrar myndar, sem ekki hefur anda.
6 Bæði þeir sem búa þá til, þeir sem þrá þá og þeir sem tilbiðja þá eru elskendur illra hluta og eru verðugir að hafa slíkt að treysta.
7 Því að leirkerasmiðurinn, sem mildar mjúka jörð, býr sérhvert ker með miklu erfiði til þjónustu okkar; já, úr sama leir gerir hann bæði áhöldin, sem þjóna til hreinna nota, og sömuleiðis alla þá, sem þjóna hinu gagnstæða, en hvað er notkun hvorrar tegundar, leirkerasmiðurinn sjálfur er dómari.
8 Og hann beitir störf sín ósæmilega og gjörir hégómlegan guð úr sama leir, já, þann, sem nokkru áður var sjálfur gerður úr jörðu, og innan skamms síðar snýr hann aftur til hans, þegar líf hans, sem honum var lánað, mun verða. krafðist.
9 Þrátt fyrir umhyggja hans er ekki sú að hann hafi mikla erfiði, né að líf hans sé stutt, heldur leitast við að skara fram úr gullsmiðum og silfursmiðum, og leitast við að gera eins og eirsmiðir og álítur það dýrð sína að búa til falsaða hluti.
10 Hjarta hans er aska, von hans svívirðilegri en jörð og líf hans minna virði en leir.
11 Þar sem hann þekkti ekki skapara sinn og þann sem innblástur í hann virka sál og andaði að sér lifandi anda.
12 En þeir töldu líf okkar dægradvöl og tíma okkar hér markaði fyrir ávinning, því að segja þeir, við hljótum að komast alla leið, þó það sé með illum hætti.
13 Því að þessi maður, sem af jarðnesku efni býr til brothætt ker og útskornar líkneski, veit sjálfan sig hneykslast umfram alla aðra.
14 Og allir óvinir þjóðar þinnar, sem halda þeim undirgefni, eru heimskir og aumingjaðri en smábörn.
15 Því að þeir töldu öll skurðgoð heiðingjanna vera guði, sem hvorki hafa augu til að sjá, né nef til að draga andann, né eyru til að heyra, né fingur handa til að höndla. og fætur þeirra eru seinir á ferð.
16 Því að maðurinn skapaði þá, og sá sem fékk eigin anda að láni, mótaði þá, en enginn getur skapað guð eins og hann sjálfur.
17 Því að hann er dauðlegur og vinnur dautt hlut með vondum höndum, því að hann er sjálfur betri en það, sem hann tilbiður, þar sem hann lifði einu sinni, en þeir aldrei.
18 Já, þeir dýrkuðu líka dýrin sem eru mest hatursfull, því að sum eru verri en önnur þegar þau eru borin saman.

19 Þeir eru ekki heldur fagrir, svo að dýrin þrá, en þeir fóru án lofs Guðs og blessunar hans.

KAFLI 16

1 Þess vegna var þeim refsað verðuglega fyrir slíkt og kvelst af fjölda dýra.
2 Í stað þeirrar refsingar, sem þú sýndir lýð þinni miskunnsemi, bjóst þú til þeirra kjöt af undarlegum bragði, vaktlur til að vekja matarlyst þeirra.
3 Til þess að þeir, sem þrá mat, gætu fyrir ljóta sýn dýranna, sem send voru meðal þeirra, illa jafnvel það, sem þeir þurfa að þrá. en þessir, sem þjáðust þjáningar í stuttan tíma, gætu orðið aðilar að undarlegum smekk.
4 Því að það var nauðsynlegt, að yfir þá, sem iðkuðu harðstjórn, kæmi pening, sem þeir gátu ekki varist, en þeim skyldi aðeins sýnt hvernig óvinir þeirra voru kveltir.
5 Því að þegar ógurleg grimmd dýranna kom yfir þau, og þau fórust með stungum krókóttra höggorma, stóð reiði þín ekki að eilífu.
6 En þeir voru örstuttir um skamma stund, til þess að þeir yrðu áminntir, með tákn um hjálpræði, til að minna þá á boðorð lögmáls þíns.
7 Því að sá, sem sneri sér að því, varð ekki hólpinn fyrir það, sem hann sá, heldur af þér, sem ert allra frelsari.
8 Og með þessu lést þú óvini þína játa, að það ert þú, sem frelsar frá öllu illu.
9 Hjá þeim drápu engisprettur og flugur, og engin lækning fannst fyrir líf þeirra, því að þeir voru verðugir refsingar með slíku.
10 En synir þínir sigruðu ekki tennur eitraðra dreka, því að miskunn þín var alltaf hjá þeim og læknaði þá.
11 Því að þeir voru stungnir til þess að minnast orða þinna. og voru skjótt hólpnir, til þess að falla ekki í djúpa gleymsku, gætu þeir stöðugt verið minnugir gæsku þinnar.
12 Því að það var hvorki jurt né mýkjandi mýkur, sem veitti þeim heilsuna, heldur orð þitt, Drottinn, sem læknar alla hluti.
13 Því að þú hefur mátt lífs og dauða, þú leiðir til hliðar heljar og rís upp aftur.
14 Sannlega drepur maður með illsku sinni, og þegar andinn fer út, hverfur hann ekki aftur. hvorki sálin sem upp er komin kemur aftur.
15 En það er ekki hægt að komast undan hendi þinni.
16 Því að hinir óguðlegu, sem neituðu að þekkja þig, voru húðstrýktir af krafti handleggs þíns: með undarlegum rigningum, hagli og skúrum voru þeir ofsóttir, sem þeir gátu ekki forðast, og fyrir eldi eytt.
17 Því að, sem mest má furða sig á, var eldurinn meiri kraftur í vatninu, sem slokknar allt, því að heimurinn berst fyrir hina réttlátu.
18 Því að einhvern tíma var loginn mildaður, svo að hann skyldi ekki brenna upp dýrin, sem send voru gegn óguðlegum. en þeir gætu sjálfir séð og skynjað að þeir voru ofsóttir með dómi Guðs.
19 Og á öðrum tíma brennur það jafnvel í miðju vatni yfir krafti eldsins, til þess að eyða ávöxtum rangláts lands.
20 Í staðinn gafst þú þínu fólki englafæði og sendir þeim af himnum brauð, búið til án erfiðis þeirra, fær um að gleðja hvers manns og sætta sig við hvern smekk.
21 Því að viðurværi þín kunngjörði börnum þínum sætleika þína og þjónaði að lyst neytenda, mildaði sig að vild hvers manns.
22 En snjór og ís þoldu eldinn og bráðnuðu ekki, svo að þeir gætu vitað, að eldur, sem logaði í haglinu og glitraði í regninu, eyddi ávöxtum óvinanna.
23 En aftur gleymdi hann jafnvel eigin styrk, til þess að hinir réttlátu mættu nærast.
24 Því að skepnan, sem þjónar þér, sem skaparinn er, eykur styrk sinn gegn hinum ranglátu til refsingar þeirra, og dregur úr styrk sínum til hagsbóta fyrir þá, sem treysta á þig.
25 Því jafnvel þá var henni breytt í alla tísku og var hlýtt náð þinni, sem nærir alla hluti, eftir þrá þeirra sem þurftu.
26 Til þess að börn þín, Drottinn, sem þú elskar, megi vita, að það er ekki vöxtur ávaxta sem nærir manninn, heldur að það er orð þitt, sem varðveitir þá sem treysta á þig.
27 Því að það, sem ekki var eytt af eldinum, var hitnað með litlum sólargeisli, bráðnaði brátt.
28 Til þess að það megi vita, að við verðum að koma í veg fyrir að sólin kunni að þakka þér og biðja til þín á morgun.
29 Því að von hinna vanþakklátu mun hverfa eins og vetrarfrost og renna burt sem ónýtt vatn.

KAFLI 17

1 Því að dómar þínir eru miklir og verða ekki orðnir orðnir, því hafa óræktaðar sálir villst.
2 Því að þegar ranglátir menn hugðust kúga hina heilögu þjóð. Þeir voru lokaðir inni í húsum sínum, fangar myrkursins og fjötraðir með fjötrum langrar nætur, lágu þar í útlegð frá hinni eilífu forsjón.
3 Því að á meðan þeir áttu að liggja faldir í leynilegum syndum sínum, voru þeir tvístraðir undir myrkri gleymskunnar hulu, og voru skelfilega undrandi og hræddir við undarlegar birtingar.
4 Því að ekki mátti hornið, sem hélt þeim, varðveita þá frá ótta, heldur heyrðist hljóð um þá eins og vatnsfall, og dapurlegar sýn birtust þeim með þungum ásjónum.
5 Enginn kraftur eldsins gæti gefið þeim ljós: né gátu bjartir logar stjarnanna staðist til að létta þá hræðilegu nótt.
6 Einungis birtist þeim eldur, sem kviknaði af sjálfum sér, mjög skelfilegur. Því að þeir voru mjög skelfdir og þóttu það, sem þeir sáu, verra en sú sjón, sem þeir sáu ekki.
7 Hvað varðar sjónhverfingar listtöfra, þá voru þær lagðar niður og hrósað þeirra í visku var ávítuð með svívirðingum.
8 Því að þeir, sem lofuðu að reka skelfingar og vandræði frá sjúkri sál, voru sjálfir sjúkir af hræðslu, verðugt að hlæja að.

9 Því að þó að ekkert hræðilegt óttaðist þá. samt hræddur við skepnur sem gengu hjá og hvæsandi höggorma,
10 Þeir dóu af hræðslu og neituðu því að hafa séð loftið, sem ekki var hægt að forðast.
11 Því að illska, fordæmd af eigin vitnisburði, er mjög óhugnanleg, og samviskuþrungin spáir ætíð hræðilegum hlutum.
12 Því að ótti er ekkert annað en svik við þá hjálp, sem skynsemin býður.
13 Og eftirvæntingin innan frá, þar sem hún er minni, telur fáfræðina meira en orsökina sem veldur kvölinni.
14 En þeir sváfu sama svefn um nóttina, sem var sannarlega óþolandi, og sem kom yfir þá af botni óumflýjanlegs helvítis,
15 Voru að hluta til agndofa af voðalegum birtingum og sumpart dauðvona, og hjarta þeirra brást þeim.
16 Þá var hver sá, sem þar féll, þröngt varðveittur, innilokaður í fangelsi án járnstanga,
17 Því að hvort sem hann var bóndamaður, hirðir eða verkamaður á akrinum, þá var hann yfirtekin og þoldi þá nauðsyn, sem ekki var hægt að komast hjá, því að þeir voru allir bundnir í einni keðju myrkurs.
18 Hvort sem það var hvessandi vindur eða hljómandi fuglahljóð meðal útbreiddra greinanna eða ánægjulegt fall vatns sem rennur ákaflega,
19 Eða hræðilegt hljóð af steyptum steinum, eða hlaup, sem ekki var hægt að sjá af hlaupandi dýrum, eða öskrandi rödd flestra villidýra, eða hljópandi bergmál frá holum fjöllum; þessir hlutir urðu til þess að þeir svífa af ótta.
20 Því að allur heimurinn ljómaði af skýru ljósi, og engum var hindrað í erfiði sínu.
21 Yfir þá aðeins breiðist þung nótt, mynd myrkursins, sem á eftir að taka á móti þeim, en þó voru þeir sjálfum sér harðari en myrkrið.

KAFLI 18

1 En þínir heilögu höfðu mjög mikið ljós, sem þeir heyrðu og sáu ekki lögun þeirra, af því að þeir höfðu ekki líka liðið það sama, töldu þeir þá hamingjusama.
2 En fyrir það gjörðu þeir þá ekki mein, sem þeir höfðu áður verið óréttir af, þökkuðu þeir og báðu þá fyrirgefningar fyrir það, að þeir hefðu verið óvinir.
3 Í stað þess gafst þú þeim brennandi eldstólpa, bæði til að vera leiðsögumaður hinnar ókunnu ferðar og meinlausa sól til að skemmta þeim með sóma.
4 Því að þeir voru verðugir þess að vera sviptir ljósinu og fangelsaðir í myrkri, sem höfðu haldið sonum þínum innilokum, fyrir hverja óspillta ljós lögmálsins átti að gefa heiminum.
5 Og þegar þeir höfðu ákveðið að drepa ungbörn hinna heilögu, þegar eitt barn var varpað út og bjargað, til að ávíta þau, tókst þú burt fjölda barna þeirra og eyddir þeim með öllu í miklu vatni.
6 Af þeirri nótt var feðrum okkar staðfest áður, að þeir vissu örugglega, hvaða eiða þeir höfðu veitt trúnað, gætu þeir síðar verið hressir.
7 Þannig var lýður þinni velþóknun, bæði hjálpræði réttlátra og tortímingu óvinanna.
8 Því að með því sem þú refsaðir óvinum vorum, með því vegsamaðir þú oss, sem þú kallaðir.
9 Því að réttlát börn góðra manna fórnuðu á laun og settu með einu samþykki heilagt lögmál, að hinir heilögu skyldu vera eins og hluttakendur í sama góðu og illu, og feðurnir syngja nú lofsöngva.
10 En hinumegin heyrðist illt kvein óvinanna, og grátlegt hljóð var flutt til útlanda fyrir börn, sem voru kveinuð.
11 Húsbóndanum og þjóninum var refsað á einn hátt. og eins og konungur, svo leið almenningur.
12 Þannig áttu þeir allir saman óteljandi látna með einum dauða; heldur dugðu ekki lífverur til að jarða þá, því á einu augnabliki var göfugasta afkvæmi þeirra eytt.
13 Því að þeir myndu ekki trúa neinu vegna galdra. við eyðingu frumburðarins, viðurkenndu þeir að þetta fólk væri synir Guðs.
14Því að á meðan allt var í kyrrþey, og þessi nótt var í miðri hröðu ferli hennar,
15 Þitt almáttuga orð hljóp niður af himni af konungshásæti þínu, eins og harður stríðsmaður inn í land eyðileggingarinnar,
16 Og færði þitt ófölsuðu boðorð eins og beitt sverð, og stóð upp fyllti alla hluti dauða. og það snerti himininn, en það stóð á jörðinni.
17 Þá ógnuðu þá skyndilega sýnir um hryllilega drauma, og skelfingar komu yfir þá, sem þeir höfðu ekki séð.
18 Og einn, sem hér var hent, og annar þar, hálfdauður, sagði frá dauða sínum.
19 Því að draumarnir, sem trufluðu þá, sáu þetta fyrir, að þeir skyldu ekki farast og vissu ekki hvers vegna þeir voru þjáðir.
20 Já, bragðið af dauðanum snerti líka hina réttlátu, og mannfjöldinn eyðilagðist í eyðimörkinni, en reiðin varði ekki lengi.
21 Því að þá flýtti hinn ófrýni maður sig og gekk fram til að verja þá. Og með því að koma með skjöld réttrar þjónustu sinnar, já, bæn og friðþægingu reykelsis, setti hann sig gegn reiðinni, og batt þannig enda á ógæfan og lýsti því yfir að hann væri þjónn þinn.
22 Þannig sigraði hann tortímandann, ekki með líkamsstyrk né vopnavaldi, heldur með orði sem lagði undir sig þann, sem refsaði, með því að meina eiðana og sáttmálana, sem gerðir voru við feðurna.
23Því að þegar hinir dauðu voru fallnir niður af hrúgum hver á annan og stóðu á milli, stöðvaði hann reiðina og skildi leið til lifandi.
24 Því að í hinu langa klæði var allur heimurinn, og í fjórum steinaröðum var dýrð feðranna grafin og yðar hátign á höfði hans.
25 Þessum gaf eyðingarmaðurinn stað og óttaðist þá, því að það var nóg að þeir bragðuðu á reiðinni.

KAFLI 19

1 Og hina óguðlegu kom reiði yfir þá án miskunnar allt til enda, því að hann vissi áður, hvað þeir myndu gera.

2 Hvernig þeir hefðu gefið þeim leyfi til að fara og sent þá burt í skyndi, og iðrast og elta þá.
3 Því að á meðan þeir syrgðu og kveinkuðu sér við gröf hinna látnu, bættu þeir við öðru heimskulegu uppátæki, og eltu þá sem flóttamenn, sem þeir höfðu beðið um að hverfi.
4 Því að örlögin, sem þeir voru verðugir fyrir, dró þá að þessu markmiði og lét þá gleyma því, sem þegar hafði gerst, til þess að þeir gætu fullnægt þeirri refsingu, sem vantaði kvalir þeirra.
5 Og til þess að fólk þitt megi fara undursamlegan veg, en finna undarlegan dauða.
6 Því að öll skepnan í sinni réttu tegund var mótuð að nýju og þjónaði hinum sérkennilegu boðorðum sem þeim voru gefin, til þess að börn þín yrðu varðveitt án skaða.
7 Það er ský sem skyggir á herbúðirnar. og þar sem vatn stóð fyrir, blasti við þurrt land; og út úr Rauðahafinu óhindrað veg; og upp úr ofsafengnum straumi grænn völlur:
8 Þangað fór allt fólkið, sem varið var með hendi þinni, og sá undursamleg undur þín.
9 Því að þeir fóru víða eins og hestar og hoppuðu eins og lömb og lofuðu þig, Drottinn, sem frelsaði þá.
10 Því að þeir minntust enn þess, sem gjört var, meðan þeir dvöldu í hinu ókunna landi, hvernig jörðin leiddi af sér flugur í stað nautgripa, og hvernig áin varpaði upp fjölda froska í stað fiska.
11 En síðar sáu þeir nýja fuglakynslóð, þegar þeir voru leiddir af lyst og báðu um viðkvæmt kjöt.
12 Því að vaktlar komu upp til þeirra af hafinu sér til ánægju.
13 Og refsingar komu yfir syndarana, ekki án fyrri tákna af krafti þrumunnar, því að þeir þjáðust réttilega samkvæmt eigin illsku, að því leyti að þeir beittu harðari og hatursfullri hegðun við ókunnuga.
14 Því að Sódómítar tóku ekki á móti þeim, sem þeir þekktu ekki, þegar þeir komu.
15 Og ekki aðeins það, heldur mun ef til vill bera einhverja virðingu fyrir þeim, af því að þeir notuðu ókunnuga ókunnuga.
16 En þessir þjáðu þá mjög harðlega, sem þeir höfðu tekið á móti með veislum, og voru þegar aðilar að sömu lögum með þeim.
17 Þess vegna voru þessir jafnvel með blindu slegnir, eins og þeir voru fyrir dyrum hins réttláta, þegar þeir voru umkringdir hræðilegu miklu myrkri og leitaði hver um sinn gang.
18 Því að þættirnir voru breyttir í sjálfum sér með eins konar samhljómi, eins og í psalteríum breyta nafni lagsins, og eru þó alltaf hljóð; sem vel má sjá af því sem gert hefur verið.
19 Því að jarðneskir hlutir breyttust í vatn, og þeir hlutir, sem áður syntu í vatninu, fóru nú til jarðar.
20 Eldurinn hafði kraft í vatninu, gleymdi eigin dyggð, og vatnið gleymdi sínu eigin slökkandi eðli.
21 Á hinni hliðinni eyddu logarnir ekki holdi hinna forgengilegu lífvera, þótt þeir gengju í þeim. hvorki bræddu þeir ísköldu tegund af himnesku kjöti sem var náttúrulega til þess fallið að bráðna.
22 Því að í öllu hefir þú, Drottinn, vegsamað fólk þitt og vegsamað það, og ekki virt þá lítilsvirðingu, heldur aðstoðaðir þá á hverjum tíma og stað.

ECCLESIASTICUS

Speki Jesú, sonar Síraks

KAFLI 1

1 Formáli speki Jesú, sonar Síraks. Þar sem margt og stórt hefur verið gefið okkur með lögmálinu og spámönnunum og öðrum sem hafa fylgt fótum þeirra, fyrir það sem Ísrael ætti að fá hrós fyrir fyrir lærdóm og visku. og þar af þurfa ekki aðeins lesendur að verða hæfileikaríkir sjálfir, heldur einnig þeir sem vilja læra að geta hagnast þeim sem eru utan, bæði með því að tala og skrifa: afi minn Jesús, þegar hann hafði mikið lagt sig fram við að lesa lögmálið. , og spámennirnir og aðrar bækur feðra vorra, og höfðu fengið góða dómgreind í þeim, var einnig dreginn á sjálfan sig til að skrifa eitthvað er snerti lærdóm og visku. í þeim tilgangi að þeir sem þrá að læra og eru háðir þessu, gætu hagnast miklu meira á því að lifa samkvæmt lögunum. Þess vegna vil ég biðja yður að lesa það með velþóknun og athygli og fyrirgefa okkur, þar sem við gætum virst skortir nokkur orð, sem við höfum reynt að túlka. Því að það sama, sem talað er á hebresku og þýtt á aðra tungu, hefur ekki sama kraft í þeim, og ekki aðeins þetta, heldur lögmálið sjálft og spámennirnir og hinar bækurnar, er ekki lítill munur, þegar þau eru töluð á þeirra eigin tungumáli. Því að á átta og þrítugasta ári þegar ég kom til Egyptalands, þegar Euergetes var konungur, og hélt þar áfram nokkurn tíma, fann ég bók sem var ekki lítilfjörleg. með mikilli árvekni og kunnáttu í því rými til að ljúka bókinni, og setja hana fram fyrir þá, sem í ókunnu landi eru fúsir til að læra, áður búnir til að lifa eftir lögum. Öll speki kemur frá Drottni og er hjá honum að eilífu.
2 Hver getur talið sand sjávarins og regndropa og eilífðardaga?
3 Hver getur fundið hæð himins og breidd jarðar, djúpið og viskuna?
4 Viskan hefur skapast fyrir alla hluti og skilningur hyggninnar frá eilífð.
5 Orð Guðs hins hæsta er lind viskunnar; og vegir hennar eru eilíf boðorð.
6 Hverjum hefur rót viskunnar verið opinberuð? eða hver hefir þekkt vitur ráð hennar?
7 Hverjum hefur þekking viskunnar verið opinberuð? og hver hefur skilið hina miklu reynslu hennar?
8 Það er einn vitur og mjög óttalegur, Drottinn situr í hásæti sínu.
9 Hann skapaði hana og sá hana og taldi hana og úthellti henni yfir öll verk hans.
10 Hún er með öllu holdi eftir gjöf hans, og hann hefur gefið hana þeim sem elska hann.
11 Ótti Drottins er heiður og dýrð og fögnuður og fagnaðarkóróna.
12 Ótti Drottins gerir glaðan hug og veitir gleði og fögnuð og langt líf.
13 Hver sem óttast Drottin, honum mun vel fara að lokum, og hann mun finna náð á dauðadegi sínum.
14 Að óttast Drottin er upphaf viskunnar, og hún var skapað með hinum trúuðu í móðurlífi.
15 Hún hefur reist eilífan grundvöll með mönnum og mun halda áfram með niðjum þeirra.
16 Að óttast Drottin er fylling speki og fyllir menn af ávöxtum hennar.
17 Hún fyllir allt hús þeirra af eftirsóknarverðum hlutum og söfnin með vexti sínum.
18 Ótti Drottins er kóróna viskunnar, sem lætur frið og fullkomna heilsu dafna. Hvort tveggja eru gjafir Guðs, og það eykur gleði þeirra sem elska hann.
19 Spekin rignir niður kunnáttu og skilningsríkri stöðu og upphefur þá til heiðurs sem halda henni fast.
20 Rót viskunnar er að óttast Drottin, og greinar hennar eru langlífi.
21 Ótti Drottins rekur syndirnar burt, og þar sem hún er til staðar, snýr hún reiði frá sér.
22 Reiður maður verður ekki réttlættur; því að reiði hans verður tortíming hans.
23 Þolinmóður maður mun rífa um stund, og síðan mun gleði spretta upp yfir honum.
24 Hann mun fela orð sín um stund, og varir margra munu kunngjöra speki hans.
25 Dæmisögur þekkingar eru í fjársjóðum viskunnar, en guðrækni er syndara viðurstyggð.
26 Ef þú þráir visku, haltu þá boðorðin, og Drottinn mun gefa þér hana.
27 Því að ótti Drottins er speki og fræðsla, og trú og hógvær er yndi hans.
28 Treystu ekki ótta Drottins, þegar þú ert fátækur, og kom ekki til hans með tvísýnu hjarta.
29 Vertu ekki hræsnari í augum manna og gætið þess vel hvað þú talar.
30 Upphef þú ekki sjálfan þig, svo að þú fallir ekki og komir svívirðingum yfir sál þína, og Guð uppgötvar leyndardóma þína og steypi þér niður í miðjum söfnuðinum, því að þú komst ekki í sannleika til ótta Drottins, heldur hjarta þitt. er fullur af svikum.

KAFLI 2

1 Sonur minn, ef þú kemur til að þjóna Drottni, búðu sál þína undir freistni.
2 Réttu hjarta þitt og þoldu stöðugt og flýttu þér ekki í neyð.
3 Haldið fast við hann og farið ekki burt, svo að þér megið fjölga á síðasta enda þínum.
4Hvað sem á þig er borið, taktu það með glöðu geði og vertu þolinmóður þegar þú ert breytt í fámenni.

5 Því að gull reynist í eldi og velþóknanlegir menn í ofni mótlætisins.
6 Trúðu á hann, og hann mun hjálpa þér. skipuleggðu veg þinn réttan og treystu honum.
7 Þér sem óttist Drottin, væntið miskunnar hans. og farið ekki til hliðar, svo að þér fallið ekki.
8 Þér sem óttist Drottin, trúið honum. og laun þín munu ekki bregðast.
9 Þér sem óttist Drottin, vonið hins góða og eilífrar gleði og miskunnar.
10 Horfðu á ættliði fortíðar og sjáðu. treysti hann nokkurn tíma á Drottin og varð til skammar? eða var einhver í ótta hans og var yfirgefinn? eða hvern fyrirleit hann nokkurn tíma, sem ákallaði hann?
11 Því að Drottinn er fullur miskunnar og miskunnar, langlyndur og mjög aumkunarverður, og fyrirgefur syndir og frelsar á tímum þrenginga.
12 Vei þeim hræddu hjörtum og daufum höndum og syndaranum, sem gengur báðar leiðir!
13Vei þeim, sem brjálaður er! því að hann trúir ekki; því skal hann ekki verjast.
14 Vei yður, sem misstu þolinmæðina! Og hvað munuð þér gjöra, þegar Drottinn vitjar yðar?
15 Þeir sem óttast Drottin munu ekki óhlýðnast orði hans. og þeir sem elska hann munu varðveita vegu hans.
16 Þeir sem óttast Drottin munu leita að því sem gott er, sem honum þóknast. og þeir sem elska hann munu fyllast lögmáli.
17 Þeir sem óttast Drottin munu undirbúa hjörtu sín og auðmýkja sálir sínar fyrir augum hans,
18 og sögðu: Vér munum falla í hendur Drottins en ekki í hendur manna, því að eins og hátign hans er, svo er miskunn hans.

KAFLI 3

1 Hlýðið á mig föður yðar, börn, og gjörið það síðan, svo að þér séuð öruggir.
2 Því að Drottinn hefur gefið föðurnum heiður yfir börnunum og staðfest vald móður yfir sonum.
3 Hver sem heiðrar föður sinn friðþægir fyrir syndir hans.
4 Og sá sem heiðrar móður sína er eins og sá sem safnar fjársjóðum.
5 Hver sem heiðrar föður sinn, mun gleðjast yfir börnum sínum. og þegar hann fer með bæn sína, mun hann heyrast.
6 Sá sem heiðrar föður sinn, mun hafa langa ævi. og sá sem hlýðir Drottni mun vera móður sinni huggun.
7 Sá sem óttast Drottin mun heiðra föður sinn og þjóna foreldrum sínum eins og húsbændum sínum.
8 Heiðra föður þinn og móður bæði í orði og verki, svo að blessun komi yfir þig frá þeim.
9 Því að blessun föðurins staðfestir barnahús. en bölvun móðurinnar rótar grundvelli.
10 Hrósaðu þig ekki af smán föður þíns. því að óvirðing föður þíns er þér engin heiður.
11 Því að vegsemd manns er af heiður föður hans. og óvirðing móðir er börnunum til háðungar.
12 Sonur minn, hjálpaðu föður þínum á hans aldri, og hrygg hann ekki meðan hann lifir.
13 Og ef skilningur hans bregst, þá vertu þolinmóður við hann. og fyrirlít hann ekki þegar þú ert í fullum krafti.
14 Því að hjálpræði föður þíns mun ekki gleymast, og í stað syndanna mun það bætast til að byggja þig upp.
15 Á degi eymdar þinnar skal þess minnst. Syndir þínar munu einnig bráðna, eins og ísinn í góðu veðri.
16 Sá sem yfirgefur föður sinn er sem guðlastari. og sá sem reiðir móður sína, er bölvaður, af Guði.
17 Sonur minn, haltu áfram málum þínum í hógværð. svo skalt þú elskaður af þeim sem vel er.
18 Því meiri sem þú ert, því auðmjúkari muntu og þú munt finna náð frammi fyrir Drottni.
19 Margir eru háir og frægir, en hógværum opinberast leyndardómar.
20 Því að kraftur Drottins er mikill, og hann er heiðraður meðal hinna lítillátu.
21 Leitaðu ekki að því sem er þér of erfitt, né rannsaka það sem er ofar þínum mætti.
22 En það sem þér er boðið, hugsaðu um það með lotningu, því að það er ekki nauðsynlegt fyrir þig að sjá með augum þínum það sem er í leynum.
23 Vertu ekki forvitinn um óþarfa hluti, því að meira er þér sýnt en menn skilja.
24 Því að margir láta blekkjast af eigin fánýtu skoðunum sínum; og illur grunur hefur kollvarpað dómi þeirra.
25 Án auga muntu skorta ljós. Látið því ekki þá vitneskju að þú hafir ekki.
26 Þrjóskt hjarta mun fara illa að lokum; og sá sem elskar hættu, mun í henni farast.
27 Þrjóskt hjarta skal hlaðið sorgum; og hinn óguðlegi mun leggja synd ofan á synd.
28 Í refsingu hinna dramblátu er engin lækning; því að illskunnar hefur fest rætur í honum.
29 Hjarta hins hyggna mun skilja dæmisögu; og gaumsamt eyra er þrá spekings manns.
30 Vatn mun slökkva logandi eld; og ölmusa friðþægir fyrir syndir.
31 Og sá sem endurgjaldar góðar beygjur er minnugur þess sem getur komið hér á eftir. og þegar hann fellur, mun hann finna skjól.

KAFLI 4

1 Sonur minn, svík ekki hina fátæku af lífi sínu og lát ekki hina þurfandi augu bíða lengi.
2 Láttu hungraða sál ekki hryggjast; hvorki ögra manni í neyð hans.
3 Bættu ekki meiri vandræðum við hryggð hjarta; og fresta því að gefa ekki þeim sem þarfnast.
4 Hafnaðu ekki grátbeiðni hinna þjáðu; Snúðu ekki andliti þínu frá fátækum manni.
5 Vík eigi auga þitt frá hinum þurfandi og gef honum ekkert tilefni til að bölva þér.
6 Því að ef hann bölvar þér í beiskju sálar sinnar, mun bæn hans heyrast af þeim sem skapaði hann.
7 Fáðu þér kærleika safnaðarins og hneigðu höfuð þitt fyrir miklum manni.
8 Lát það ekki hryggja þig að beygja eyra þitt fyrir hinum fátæka og gefa honum vingjarnlegt svar með hógværð.
9 Frelsa þann, sem illt er, úr hendi kúgarans. og vertu ekki daufur, þegar þú situr í dómi.
10 Vertu munaðarlausum sem faðir og móður þeirra í stað eiginmanns. Svo skalt þú vera eins og sonur hins hæsta, og hann mun elska þig meira en móðir þín.
11 Spekin upphefur börn sín og grípur þá sem leita hennar.
12 Sá sem elskar hana elskar lífið. og þeir sem leita hennar snemma munu fyllast fögnuði.
13 Sá sem heldur henni fast, mun dýrð erfa; og hvar sem hún gengur inn, mun Drottinn blessa.
14 Þeir sem þjóna henni munu þjóna hinum heilaga, og þá sem elska hana, elskar Drottinn.
15 Hver sem hlustar á hana mun dæma þjóðirnar, og sá sem gætir hennar mun búa öruggur.
16 Ef einhver felur sig henni, skal hann erfa hana. og kynslóð hans mun halda henni í eign.
17 Því að í fyrstu mun hún ganga með honum eftir krókóttum vegum og koma yfir hann ótta og skelfingu og kvelja hann með aga sínum, uns hún treystir sálu hans og reynir hann eftir lögum sínum.
18 Þá mun hún snúa beina leið til hans og hugga hann og segja honum leyndardóma sína.
19 En fari hann rangt, mun hún yfirgefa hann og gefa hann í glötun hans.
20 Gætið að tækifærinu og varist hið illa; og skammast þín ekki þegar það snertir sál þína.
21 Því að það er skömm sem leiðir af sér synd. og það er skömm sem er dýrð og náð.
22 Taktu enga á móti sálu þinni og lát ekki lotningu nokkurs manns valda þér falli.
23 Og haltu ekki að tala, þegar tilefni er til að gera gott, og fel ekki visku þína í fegurð hennar.
24 Því að af tali mun spekin þekkjast, og lærdómur af orði tungunnar.
25 Talaðu á engan hátt gegn sannleikanum. en skammast þín fyrir villu fáfræði þinnar.
26 Vertu ekki til skammar fyrir að játa syndir þínar. og þvinga ekki farveg árinnar.
27 Gerðu þig ekki að undirlagi heimskingja; ekki heldur þiggja persónu hins volduga.
28 Reyndu að sannleikanum allt til dauða, og Drottinn mun berjast fyrir þig.
29 Vertu ekki fljótur á tungu þinni og látlaus í verkum þínum og eftirlátssemi.
30 Vertu ekki eins og ljón í húsi þínu, né brjálast meðal þjóna þinna.
31 Lát ekki hönd þína útrétta til að þiggja og loka þegar þú ættir að gjalda.

KAFLI 5

1 Legg ekki hjarta þitt á eigur þínar. og segðu ekki, ég á nóg fyrir líf mitt.
2 Fylg ekki eigin huga þínum og mætti þínum, til að ganga á vegum hjarta þíns.
3 Og seg ekki: "Hver mun gæta mín vegna verka minna? því að Drottinn mun vissulega hefna drambs þíns.
4 Segðu ekki: Ég hef syndgað, og hvaða skaði hefur orðið mér? Því að Drottinn er langlyndur, hann mun engan veginn sleppa þér.
5 Varðandi friðþægingu, vertu ekki óhræddur við að bæta synd við synd.
6 Og segðu ekki miskunn hans er mikil. hann mun sætta sig við fjölda synda minna, því að frá honum kemur miskunn og reiði, og reiði hans hvílir yfir syndurum.
7 Vertu ekki að bíða með að snúa þér til Drottins og frestaðu ekki frá degi til dags, því að skyndilega mun reiði Drottins koma fram, og í öryggi þínu muntu tortímast og farast á degi hefndar.
8 Legg ekki hjarta þitt á óréttláta eignir, því að þær munu ekki gagnast þér á ógæfunnardegi.
9Vinið ekki með hverjum vindi og farið ekki á alla vegu, því að það gerir syndarinn, sem hefur tvöfalda tungu.
10 Vertu staðfastur í skilningi þínum. og lát orð þitt vera hið sama.
11 Vertu fljótur að heyra; og lát líf þitt vera einlægt; og svarið með þolinmæði.
12 Ef þú hefur skilning, svaraðu náunga þínum. ef ekki, leggðu hönd þína á munn þinn.
13 Heiður og skömm er í tali, og tunga mannsins er fall hans.
14 Lát þú ekki kalla hvíslari og haltu ekki í leyni með tungu þinni, því að þjófurinn er svívirðileg skömm, og illur dómur yfir tvítungunni.
15 Vertu ekki fáfróð um neitt í stóru eða smáu.

KAFLI 6

1 Vertu ekki óvinur í stað vinar; Því að með því munt þú erfa illt nafn, skömm og smán.
2 Hrósaðu þig ekki með ráðleggingum hjarta þíns. að sál þín verði ekki rifin í sundur eins og naut sem villast eitt.
3 Þú skalt eta laufblöð þín og missa ávöxt þinn og skilja þig eftir sem þurrt tré.
4 Óguð sál mun tortíma þeim sem það hefur og láta hann hlæja að óvinum sínum.
5 Ljúft mál mun fjölga vinum, og fagurmælandi tunga mun auka góðar kveðjur.
6 Vertu í friði við marga, en hafið aðeins einn ráðgjafa af þúsundum.
7 Ef þú vilt eignast vin, þá reyndu hann fyrst og flýttu þér ekki að þakka honum.
8 Því að einhver er vinur vegna eigin tilefnis og mun ekki standa á degi neyðar þinnar.
9 Og þar er vinur, sem snýr sér til fjandskapar, og deilur munu uppgötva smán þína.
10 Aftur, einhver vinur er félagi við borðið og mun ekki halda áfram á degi eymdar þinnar.
11 En í velmegun þinni mun hann vera eins og þú sjálfur og vera djarfur gagnvart þjónum þínum.
12 Ef þú ert niðurlægður, mun hann vera á móti þér og fela sig fyrir augliti þínu.
13 Skil þig frá óvinum þínum og gætið að vinum þínum.
14 Traustur vinur er sterk vörn, og sá sem hefur fundið slíkan hefur fundið fjársjóð.
15 Ekkert jafnast á við trúan vin og tign hans er ómetanleg.
16 Traustur vinur er lyf lífsins; og þeir sem óttast Drottin munu finna hann.
17 Hver sem óttast Drottin mun leiða vináttu sína rétt, því að eins og hann er, svo mun náungi hans vera.
18 Sonur minn, safna fræðslu frá æsku og upp, svo munt þú finna visku allt til elli þinnar.
19 Kom til hennar eins og sá, sem plægir og sáir, og bíð eftir góðum ávöxtum hennar, því að þú skalt ekki erfiða mikið við hana, heldur skalt þú eta strax af ávöxtum hennar.
20 Hún er mjög óþægileg við ólærða, sá sem er skilningslaus mun ekki vera hjá henni.
21 Hún mun leggjast yfir hann sem voldugur prófsteinn. og hann mun varpa henni frá sér áður en langt um líður.
22 Því að spekin er í samræmi við nafn hennar, og hún er ekki augljós mörgum.
23Hlýðið á, sonur minn, takið á móti ráðum mínum, og neitið ekki ráðum mínum,
24 Settu fætur þína í fjötra hennar og háls þinn í fjötra hennar.
25 Beygðu herðar þínar og burðaðu hana, og hryggist ekki af fjötrum hennar.
26 Kom til hennar af öllu hjarta og varðveit vegu hennar af öllu valdi þínu.
27 Rannsakaðu og leitaðu, og hún mun verða þér kunn, og þegar þú hefur náð henni, slepptu henni ekki.
28 Því að um síðir munt þú finna hvíld hennar, og það mun snúast að gleði þinni.
29 Þá munu fjötra hennar verða þér sterk vörn og hlekkir hennar dýrðarskrúði.
30 Því að á henni er gullskraut, og bönd hennar eru purpurblúndur.
31 Þú skalt klæðast henni sem heiðursskikkju og setja hana um þig sem gleðikórónu.
32 Sonur minn, ef þú vilt, þá skalt þú verða kennt, og ef þú villt beita huga þínum, þá skalt þú vera skynsamur.
33 Ef þú elskar að heyra, munt þú öðlast skilning, og ef þú hneigir eyra, munt þú vera vitur,
34 Stattu í hópi öldunganna; og halda fast við þann sem er vitur.
35 Vertu fús til að heyra hverja guðlega ræðu; og lát ekki dæmisögur um skilning umgangast þig.
36 Og ef þú sérð skilningsríkan mann, þá far þú tímanlega til hans og láttu fót þinn klæðast þrepunum við dyrnar hans.
37 Vertu hugur þinn til helgiathafna Drottins og hugleiðið stöðugt boðorð hans: Hann mun staðfesta hjarta þitt og gefa þér visku að eigin ósk.

KAFLI 7

1 Gjör ekkert illt, svo að þér mun ekkert illt koma.
2 Far þú frá ranglátum, og misgjörðin mun hverfa frá þér.
3 Sonur minn, sá ekki í spor ranglætisins, og þú skalt ekki uppskera þá sjöfalt.
4 Leitið ekki Drottins æðsta heiðursstóls, hvorki konungsins.
5 Réttlæstu þig ekki fyrir Drottni. og hrósa þér ekki af visku þinni frammi fyrir konungi.
6 Leitið þess að vera ekki dæmdur, þar sem þú getur ekki tekið burt ranglætið. að þú eigir nokkurn tíma að óttast mann hins volduga, ásteytingarstein á vegi þínum heiðarleika.
7 Hneykslast ekki á fjölda borgar, og þá skalt þú ekki kasta þér niður meðal fólksins.
8 Bindið ekki eina synd á aðra. því að í einu skalt þú ekki vera refsaður.
9 Segðu ekki: Guð mun líta á fjölda fórna minna, og þegar ég fórna hinum hæsta Guði, mun hann þiggja það.
10 Vertu ekki dauðhræddur þegar þú flytur bæn þína og vanrækir að gefa ekki ölmusu.

11 Hlæjið engum til smánar í beiskju sálar sinnar, því að til er sá sem auðmýkir og upphefur.
12 Hugsaðu ekki um lygar gegn bróður þínum. ekki heldur líkt við vin þinn.
13 Ljúgi ekki, því að siður er ekki góður.
14 Notaðu ekki mörg orð í fjölda öldunga, og hafðu ekki mikið þvaður þegar þú biðst fyrir.
15 Hatið ekki erfiðisvinnu né ræktun, sem hinn hæsti hefur fyrirskipað.
16 Tel þig ekki meðal fjölda syndara, en mundu að reiðin mun ekki standa lengi.
17 Auðmýktu þig mjög, því að hefnd óguðlegra er eldur og ormar.
18 Skiptu ekki vini til góðs með engu móti; hvorki trúr bróðir vegna Ófirs gulls.
19 Gef þú ekki vitri og góðri konu, því að náð hennar er gulli yfir.
20 Meðan þjónn þinn vinnur í sannleika, bið hann ekki illt, né leiguliðinn, sem gefur sig alfarið fyrir þig.
21 Lát sál þína elska góðan þjón og svíkja hann ekki um frelsi.
22 Hefur þú nautgripi? hafðu auga með þeim, og ef þeir eru þér til gagns, hafðu þá hjá þér.
23 Átt þú börn? kenndu þeim og hneigðu háls þeirra frá æsku.
24 Átt þú dætur? gæta líkama þeirra og sýndu þér ekki glaðværð við þá.
25 Gaf þú dóttur þína, og skalt þú gjöra þungbært mál, en gefðu hana skilningsríkum manni.
26 Áttu konu eftir þínum huga? yfirgefa hana ekki, en gefðu þig ekki í hendur ljósrar konu.
27 Heiðra föður þinn af öllu hjarta og gleym ekki sorgum móður þinnar.
28 Mundu að þú ert fæddur af þeim. Og hvernig getur þú endurgoldið þeim það, sem þeir hafa gjört þér?
29 Óttast Drottin af allri sálu þinni og virði presta hans.
30 Elskaðu þann sem skapaði þig af öllum mætti þínum og yfirgef ekki þjóna hans.
31 Óttast Drottin og heiðra prestinn. og gef honum hlut sinn, eins og þér er boðið. frumgróðann og sektarfórnina og herðargjöfina og helgunarfórnina og frumgróða hins heilaga.
32 Og réttu út hönd þína til hinna fátæku, svo að blessun þín verði fullkomin.
33 Gáfa hefur náð í augum hvers manns sem lifir. og fyrir hina látnu halda það ekki.
34 Vertu ekki með þeim sem gráta, og syrgðu með þeim sem syrgja.
35 Vertu ekki seinn að vitja sjúkra, því að það mun gera þig elskaður.
36 Hvað sem þú tekur í hönd, mundu endalokanna, og þú skalt aldrei rangt fara.

KAFLI 8

1 Deilið ekki við kappann, svo að þú fallir ekki í hendur hans.
2 Vertu ekki á öndverðum meiði við ríkan mann, svo að hann vegi þig ekki of þung, því að gull hefur tortímt mörgum og afvegið hjörtu konunga.
3 Deilið ekki við mann sem er fullur af tungu og hrúgið ekki viði á eld hans.
4 Gerðu ekki grín að dónalegum manni, svo að forfeður þínir verði ekki til skammar.
5 Ávíta ekki mann sem snýr sér frá synd, heldur mundu að vér erum öll verðug refsingar.
6 Vanvirtu ekki mann í ellinni, því að sumir okkar eldast.
7 Gleðstu ekki yfir því að mesti óvinur þinn er dáinn, heldur mundu að við deyjum öll.
8 Fyrirlít ekki orð spekinganna, heldur kynnist þér spakmælum þeirra, því að af þeim skalt þú læra fræðslu og hvernig á að þjóna stórmönnum með auðveldum hætti.
9 Misstu ekki orðræðu öldunganna, því að þeir lærðu líka af feðrum sínum, og af þeim skalt þú læra skilning og svara eftir þörfum.
10 Kveikið ekki í kolum syndara, svo að þú brennist ekki í eldsloga hans.
11 Rís þú ekki upp í reiði við augliti skaðaðs manns, svo að hann leggist ekki í leyni til að festa þig í orðum þínum
12 Lánaðu ekki þeim sem er máttugri en þú sjálfur. því að ef þú lánar honum, þá tel það en glatað.
13 Vertu ekki öruggur yfir valdi þínu, því að ef þú ert öruggur, þá gætiðu þess að borga það.
14 Farðu ekki í lög með dómara; því að þeir munu dæma fyrir hann eftir heiður hans.
15 Farðu ekki um veginn með djörfum manni, svo að hann verði þér ekki harmþrunginn, því að hann mun gjöra eftir eigin vilja, og þú munt farast með honum vegna heimsku hans.
16 Deilið ekki við reiðan mann og far ekki með honum inn í einmana stað, því að blóð er eins og ekkert í augum hans, og þar sem engin hjálp er, mun hann steypa þér.
17 Ráðfærðu þig ekki við heimskingja; því að hann getur ekki haldið ráð.
18 Gjör ekki neitt leynt fyrir ókunnugum; því að þú veist ekki hvað hann mun ala.
19 Opnaðu ekki hjarta þitt fyrir hverjum manni, svo að hann endurgjaldi þér ekki með snjöllum snúningi.

KAFLI 9

1 Vertu ekki afbrýðissamur yfir eiginkonu þinni, og kenn henni ekki vondan lexíu gegn sjálfum þér.

2 Gefðu ekki sálu þinni konu til að stíga fæti á eign þína.
3 Hittu ekki skækju, svo að þú fallir ekki í snörur hennar.
4 Notaðu ekki mikið félagsskap söngkonu, svo að þú verðir ekki tekinn með tilraunum hennar.
5 Horfðu ekki á ambátt, svo að þú fallir ekki fyrir því, sem í henni er dýrmætt.
6 Gef ekki sálu þinni skækjum, svo að þú glatir ekki arfleifð þinni.
7 Horfðu ekki í kringum þig á strætum borgarinnar, né ráfaðu þig á einmanalegum stað hennar.
8 Snúðu auga þínu frá fallegri konu og lít ekki á fegurð annars. því að margir hafa látið blekkjast af fegurð konu; því að með þessu kviknar kærleikurinn sem eldur.
9 Sitstu alls ekki með konu annars manns og sestu ekki niður með hana í fanginu og eyddu ekki peningum þínum með henni í vínið. til þess að hjarta þitt hneigist ekki til hennar og fallist í glötun fyrir þrá þína.
10 Yfirgef ekki gamlan vin; Því að hið nýja er honum ekki sambærilegt: nýr vinur er eins og nýtt vín; þegar það er gamalt, skalt þú drekka það með ánægju.
11 Öfundið ekki dýrð syndarans, því að þú veist ekki hver endir hans verður.
12 Hafið ekki yndi af því sem óguðlegir hafa þóknun á. en mundu að þeir skulu ekki fara óhegnaðir til grafar sinnar.
13 Haltu þér fjarri manninum sem hefur vald til að drepa. Svo skalt þú ekki efast um óttann við dauðann, og ef þú kemur til hans, þá skaltu ekki ásaka þig, svo að hann taki ekki líf þitt strax.
14 Eins nálægt og þú getur, giskaðu á náunga þinn og ráðfærðu þig við spekingana.
15 Lát tal þitt vera við spekinga og öll orð þín í lögmáli hins hæsta.
16 Og réttlátir menn eti og drekki með þér. og lof þín sé í ótta Drottins.
17 Fyrir hönd listarmannsins skal verkið hrósað, og hinn vitur höfðingi lýðsins fyrir mál sitt.
18 Sjúkur maður er hættulegur í borg sinni. og sá sem er ofboðslegur í tali sínu mun hataður.

KAFLI 10

1 Vitur dómari mun leiðbeina lýð sínum. og stjórn hyggins manns er vel skipuð.
2 Eins og dómari lýðsins er hann sjálfur, svo eru þjónar hans. Og hvers konar maður er höfðingi borgarinnar, slíkir eru allir sem þar búa.
3 Óvitur konungur tortímir þjóð sinni; en fyrir hyggindi þeirra, sem völdin hafa, skal borgin byggð verða.
4 Vald jarðarinnar er í hendi Drottins, og á sínum tíma mun hann setja yfir hana einn sem er nytsamlegur.
5 Í hendi Guðs er velmegun mannsins, og á fræðimanninn skal hann leggja heiður sinn.
6 Hafið ekki hatur á náunga þínum vegna hvers kyns ranglætis. og gera alls ekki neitt með skaðlegum aðferðum.
7 Hroki er hatursfullt fyrir Guði og mönnum, og með hvoru tveggja drýgir maður misgjörðir.
8 Vegna ranglátra verka, meiðsla og auðæfa sem svikin eru, er ríkið fært frá einni þjóð til annarrar.
9 Hvers vegna er jörð og aska stolt? Ekkert er óguðlegra en ágirndsmaður, því að slíkur selur sál sína til sölu. því að meðan hann lifir kastar hann frá sér iðrum sínum.
10 Læknirinn slítur langan sjúkdóm; og sá sem í dag er konungur á morgun skal deyja.
11Því að þegar maður er dauður, mun hann erfa skriðkvikindi, skepnur og orma.
12 Upphaf drambs er þegar maður hverfur frá Guði og hjarta hans er snúið frá skapara sínum.
13 Því að dramb er upphaf syndar, og sá sem á hana mun úthella viðurstyggð, og þess vegna leiddi Drottinn yfir þá undarlegar hörmungar og steypti þeim með öllu.
14 Drottinn hefur fellt hásæti dramblátra höfðingja og sett hógværa í þeirra stað.
15 Drottinn hefir rifið upp rætur dramblátra þjóða og gróðursett lítilmagnana í þeirra stað.
16 Drottinn steypti löndum heiðingjanna og eyddi þeim allt til grunna jarðarinnar.
17 Hann tók nokkra þeirra á brott og eyddi þeim og lét minningu þeirra stöðvast af jörðinni.
18 Hroki var ekki skapað fyrir karlmenn, né heift reiði fyrir þá, sem eru fæddir af konu.
19 Þeir sem óttast Drottin eru öruggt niðjar, og þeir sem elska hann dýrðleg planta. þeir sem brjóta boðorðin eru blekkjandi sæði.
20 Meðal bræðra er sá sem er höfðingi virðulegur. svo eru þeir sem óttast Drottin í augum hans.
21 Ótti Drottins er á undan því að öðlast vald, en hrjúfur og dramb er að missa það.
22 Hvort sem hann er ríkur, göfugur eða fátækur, þá er dýrð þeirra ótti Drottins.
23 Það er ekki við hæfi að fyrirlíta fátækan mann sem hefur skilning. ekki er heldur hentugt að stóra upp syndugan mann.
24 Stórmenni og dómarar og valdamenn skulu heiðraðir verða. samt er enginn þeirra meiri en sá sem óttast Drottin.
25 Vitur þjóni skulu þeir, sem frjálsir eru, þjóna, og sá sem hefur þekkingu mun ekki hryggjast, þegar hann hefur siðbót.

26 Vertu ekki of vitur í starfi þínu. og hrósa þér ekki á neyðartíma þínum.
27 Betri er sá sem erfiði og er ríkur í öllu, en sá sem hrósar sér og skortir brauð.
28 Sonur minn, vegsamaðu sál þína í hógværð og gef henni heiður eftir virðingu hennar.
29 Hver mun réttlæta þann sem syndgar gegn eigin sálu? Og hver mun heiðra þann, sem vanvirðir eigið líf?
30 Fátækur maður er heiðraður fyrir kunnáttu sína, og ríkur er heiðraður fyrir auð sinn.
31 Sá sem er heiðraður í fátækt, hversu miklu fremur af auðæfum? Og sá sem er vanvirðulegur í auðæfum, hversu miklu fremur í fátækt?

KAFLI 11

1 Viskan lyftir höfði hins lágvaxna og lætur hann sitja meðal stórmenna.
2 Hrósaðu ekki manni fyrir fegurð hans; heldur ekki viðbjóðs á manni vegna ytra útlits hans.
3 Býflugan er lítil meðal slíkra flugna; en ávöxtur hennar er æðsti ljúffengur.
4 Hrósaðu þig ekki af klæðnaði þínum og klæðum og upphef þig ekki á heiðursdegi, því að verk Drottins eru undursamleg og verk hans meðal manna hulin.
5 Margir konungar hafa sest á jörðina; og einn sem aldrei var hugsað um hefur borið kórónu.
6 Margir kappar hafa verið mjög svívirtir; og heiðursmenn afhentir öðrum mönnum.
7 Ásakaðu ekki áður en þú hefur rannsakað sannleikann: skildu fyrst og ávíta síðan.
8 Svaraðu ekki áður en þú hefur heyrt málstaðinn, trufla ekki menn í miðri ræðu þeirra.
9 Rísið ekki um það sem snertir þig ekki. og sit ekki í dómi með syndurum.
10 Sonur minn, blandaðu þér ekki í mörg mál. og ef þú fylgir á eftir, þá munt þú ekki afla og ekki komast undan með því að flýja.
11 Það er einn sem erfiði og þjáist og flýtir sér og er svo miklu meira að baki.
12 Aftur er annað, sem er hægfara, og þarfnast hjálpar, vantar hæfileika og er fullur af fátækt. enn auga Drottins horfði á hann til góðs, og reisti hann upp úr lágu búi sínu,
13 Og hóf upp höfuð sitt úr eymdinni. svo að margir sem það sáu undruðust hann.
14 Velmegun og mótlæti, líf og dauði, fátækt og auður koma frá Drottni.
15 Viska, þekking og skilningur á lögmálinu er frá Drottni, kærleikur og vegur góðra verka er frá honum.
16 Villa og myrkur áttu upphaf sitt ásamt syndurum, og illskan mun eldast með þeim, sem þar hrósa sér.
17 Gjöf Drottins er hjá hinum guðræknu, og velþóknun hans veitir farsæld að eilífu.
18 Þar er sá, sem auðgast af varkárni sinni og klípu, og þetta er hlutur launa sinna:
19 Þar sem hann segir: "Ég hef fundið hvíld og mun nú stöðugt eta af eigum mínum. og þó veit hann ekki, hvaða tími mun koma yfir hann, og að hann verður að yfirgefa aðra þá hluti og deyja.
20 Vertu staðfastir í sáttmála þínum og vertu samræður við hann og eldist í verkum þínum.
21 Undrast ekki verk syndara. en treystu á Drottin og vertu við erfiði þitt, því að það er auðvelt í augum Drottins að gera fátækan mann skyndilega ríkan.
22 Blessun Drottins er í launum guðrækinna, og skyndilega lætur hann blessun sína blómstra.
23 Segðu ekki: Hver ávinningur er af þjónustu minni? og hvað gott skal ég hafa hér eftir?
24 Enn, segðu ekki: Ég hef nóg og á margt, og hvað illt á ég að hafa hér eftir?
25 Á velmegunardegi er gleymska þrengingarinnar, og á degi þrengingarinnar er ekki framar minnst velmegunar.
26 Því að auðvelt er Drottni á dauðadegi að launa manni eftir háttum hans.
27 Klukkustundar þrenging lætur mann gleyma ánægjunni, og að lokum verða verk hans uppgötvuð.
28 Dæmið engan blessaðan fyrir dauða hans, því að maður verður þekktur á börnum sínum.
29 Leið ekki hvern mann inn í hús þitt, því að svikullinn hefur marga reitir.
30 Eins og rjúpnahæns sem tekin er og geymd í búri, svo er hjarta hinna stoltu; og eins og njósnari, vakir hann fyrir falli þínu.
31 Því að hann liggur í leyni og breytir góðu í illt, og í því sem verðugt er lof mun hann kenna þér.
32 Af eldneista kviknar kolahrúga, og syndugur maður biður blóðs.
33 Gætið að illkvittnum manni, því að hann framkvæmir illsku. að hann komi ekki yfir þig eilífa bletti.
34 Taktu á móti útlendingi í hús þitt, og hann mun trufla þig og snúa þér frá þínu eigin.

KAFLI 12

1 Þegar þú vilt gjöra gott, veistu hverjum þú gjörir það; svá skalt þér þökkuð hafa hag þinn.
2 Gjör guðræknum manni gott, og þú munt fá endurgjald. og ef ekki frá honum, þá frá hinum hæsta.
3 Ekkert gott getur komið til þess sem ætíð er upptekinn af illu, né þeim sem ekki gefur ölmusu.
4 Gefið hinum guðrækna manni og hjálpið ekki syndara.

5 Gjör þeim auðmjúkum vel, en gef ekki hinum óguðlega. Haltu aftur um brauð þitt og gef honum það ekki, til þess að hann sigri þig ekki með því, því annars munt þú fá tvöfalt meira illt fyrir allt það góða sem þú átt. gert honum.
6 Því að Hinn Hæsti hatar syndara og mun endurgjalda óguðlegum hefnd og varðveita þá gegn hinum volduga degi refsingar þeirra.
7 Gefið hinum góða og hjálpið ekki syndaranum.
8 Vinur verður ekki þekktur í velmegun, og óvinur er ekki hulinn í mótlæti.
9 Í velmegun manns munu óvinir hryggjast, en í neyð hans mun jafnvel vinur fara.
10 Treystu aldrei óvini þínum, því eins og járn ryðgar, svo er illska hans.
11 Þó að hann auðmýki sjálfan sig og leggist á kaf, gæta þess og varast hann, og þú munt vera honum eins og þú hafir þurrkað gler, og þú munt vita að ryð hans hefur ekki verið þurrkað af.
12 Settu hann ekki hjá þér, til þess að hann rísi ekki upp í þinn stað, þegar hann hefur steypt þér af stóli. Lát hann heldur ekki sitja þér til hægri handar, svo að hann leitist ekki við að setjast í sæti þitt, og þú munir um síðir orða minna og verðir stunginn með þeim.
13 Hver mun aumka töframann, sem bitinn er af höggormi, eða nokkurn þann, sem nálgast villidýr?
14Sá sem gengur til syndara og saurgist hann af syndum sínum, hver mun aumka sig?
15 Hann mun dvelja hjá þér um hríð, en ef þú byrjar að falla mun hann ekki dvelja.
16 Óvinur talar ljúflega með vörum sínum, en í hjarta sínu ímyndar hann sér hvernig á að kasta þér í gryfju: hann mun gráta með augum sínum, en ef hann fær tækifæri, mun hann ekki seðjast blóði.
17 Ef mótlæti kemur yfir þig, munt þú fyrst finna hann þar. og þó hann þykist hjálpa þér, þá mun hann grafa undan þér.
18 Hann mun hrista höfuðið og klappa saman, hvísla mikið og breyta um ásýnd.

KAFLI 13

1 Sá sem snertir bik, skal saurgast af því. og sá sem hefur samfélag við dramblátan mann mun vera honum líkur.
2 Byrgðu þig ekki umfram vald þitt meðan þú lifir. og átt ekki samfélag við mann sem er máttugri og ríkari en þú sjálfur. því að ef einn verður barinn á móti öðrum, þá skal hann brotinn.
3 Ríki maðurinn hefur gjört rangt, en þó hótar hann, fátækum er beitt rangt, og hann verður líka að biðja.
4 Ef þú ert honum til hagnaðar, mun hann nota þig, en ef þú hefur ekkert, mun hann yfirgefa þig.
5 Ef þú átt eitthvað, mun hann búa hjá þér, já, hann ber þig og mun ekki hryggjast yfir því.
6 Ef hann þarfnast þín, mun hann blekkja þig og brosa til þín og binda vonir við þig. hann mun tala fagurt við þig og segja: Hvað viltu?
7 Og hann mun skamma þig með mat sínum, uns hann hefur dregið þig þurran tvisvar eða þrisvar, og að lokum mun hann hlæja þig að svívirðingum síðan, þegar hann sér þig, mun hann yfirgefa þig og hrista höfuðið að þér.
8 Gætið þess, að þú verðir ekki blekktur og niðurdreginn í gleði þinni.
9 Ef þér er boðið af kappi, þá dragðu þig aftur, og því meira mun hann bjóða þér.
10 Þrýstu ekki á hann, svo að þér verði ekki aftur snúið. stattu ekki langt í burtu, svo að þú gleymist ekki.
11 Vertu ekki jafn við hann í tali og trúðu ekki mörgum orðum hans, því að með miklum samskiptum mun hann freista þín, og brosandi til þín mun komast út úr leyndarmálum þínum.
12 En grimmilega mun hann leggja orð þín í skjól og ekki þyrma því að gjöra þér mein og setja þig í fangelsi.
13 Gætið að og gætið þess, því að þú ert í hættu, að þú steypist. Þegar þú heyrir þetta, vaknaðu þá í svefni.
14 Elskaðu Drottin allt þitt líf og ákallaðu hann til hjálpræðis þíns.
15 Sérhver skepna elskar líkamann sinn og sérhver elskar náunga sinn.
16 Allt hold fer saman eftir tegund, og maður mun halda sig við lík hans.
17 Hvaða samfélag á úlfinn við lambið? svo syndarinn við guðræknin.
18 Hvaða samkomulag er á milli hýenunnar og hundsins? og hvaða frið milli ríkra og fátækra?
19 Eins og villiasnan er bráð ljóns í eyðimörkinni, eins eta hinir ríku hina fátæku.
20 Eins og hrokafullir hata auðmýkt, þannig hafa hinir ríku andstyggð á fátækum.
21 Ríkur maður, sem byrjar að falla, er dreginn frá vinum sínum, en fátækur maður, sem liggur niðri, er hrakinn af vinum sínum.
22 Þegar ríkur maður er fallinn, hefur hann marga meðhjálpara. Hann talar það, sem eigi má segja, og þó réttlæta menn hann. hann mælti viturlega, og mátti hvergi eiga stað.
23 Þegar ríkur maður talar, heldur hver tungu sinni, og sjá, hvað hann segir, vegsama þeir það til skýja; og ef hann hrasar, munu þeir hjálpa til við að fella hann.
24 Auðlegð er þeim, sem enga synd hefir, góður, og fátækt er illt í munni óguðlegra.

25 Hjarta manns breytir ásýnd hans, hvort sem það er til góðs eða ills, og glaðlegt hjarta gerir ásýnd glaðan.
26 Gleðilegt yfirbragð er merki um velmegun hjartans. og að finna út dæmisögur er þreytandi vinnu hugans.

KAFLI 14

1 Sæll er sá maður, sem ekki rann með munni sínum og er ekki stunginn af fjölda synda.
2 Sæll er sá, sem samviska hefur ekki fordæmt hann, og sem ekki er fallinn frá von sinni á Drottin.
3 Auðæfi er ekki níðingur, og hvað á öfundsjúkur maður að gera við peninga?
4 Sá sem safnar saman með því að svíkja sál sína, safnar öðrum til handa, sem eyða fjármunum hans með óeirðum.
5 Sá sem er vondur við sjálfan sig, hverjum mun hann vera góður? hann skal ekki hafa ánægju af eignum sínum.
6 Enginn er verri en sá sem öfunda sjálfan sig; og þetta er endurgjald fyrir illsku hans.
7 Og ef hann gerir gott, þá gerir hann það óviljandi. og að lokum mun hann kunngjöra illsku sína.
8 Öfundsjúkur maður hefur illt auga; hann snýr frá sér og fyrirlítur menn.
9 Auga ágirnds manns mettast ekki af hlutdeild hans. og misgjörð hins óguðlega þurrkar sál hans.
10Illt auga öfunda brauð hans, og hann er níðingur við borð hans.
11 Sonur minn, gjörðu sjálfum þér gott eftir hæfileikum þínum og færð Drottni fórn sína.
12 Mundu að dauðinn mun ekki bíða lengi og að sáttmáli grafarinnar er þér ekki sýndur.
13 Gjör vini þínum gott áður en þú deyrð, og réttu út hönd þína eftir getu og gef honum.
14 Svík ekki sjálfan þig um góðan dag, og lát ekki hlut góðrar girndar fara fram úr þér.
15 Ætlar þú ekki að láta erfiðleika þína eftir öðrum? og að skipta verkum þínum með hlutkesti?
16 Gef og tak og helga sálu þína. því að það er engin leit að sælgæti í gröfinni.
17 Allt hold eldist sem klæði, því að frá upphafi er sáttmálinn: Þú skalt deyja dauðann.
18 Eins og af grænum laufblöðum á þykku tré, sum falla og sum vaxa. svo er kynslóð holds og blóðs, einn tekur enda og annar fæðist.
19 Sérhvert verk rotnar og eyðir, og verkamaðurinn skal fara með.
20 Sæll er sá maður, sem hugleiðir góða hluti af visku og hugsar um heilaga hluti með hyggindum sínum.
21 Sá sem lítur á vegu hennar í hjarta sínu, mun einnig hafa skilning á leyndarmálum hennar.
22 Fylgstu með henni eins og töframaður og leggstu í leyni á vegum hennar.
23 Sá, sem prísar inn um glugga hennar, skal og hlýða á dyr hennar.
24 Sá sem gistir nálægt húsi hennar skal og festa nælu á veggi hennar.
25 Hann skal tjalda nálægt henni og gista í gistihúsi, þar sem gott er.
26 Hann skal setja börn sín í skjól hennar og gista undir greinum hennar.
27 Fyrir henni skal hann hulinn hita, og í dýrð hennar mun hann búa.

KAFLI 15

1 Sá sem óttast Drottin mun gott gjöra, og sá sem hefur þekkingu á lögmálinu mun öðlast hana.
2 Og sem móðir mun hún hitta hann og taka á móti honum sem meyjarkonu.
3 Með brauði skilnings mun hún fæða hann og gefa honum viskunnarvatn að drekka.
4 Hann skal stöðvast yfir henni og ekki hrærast. og skal reiða sig á hana og verða ekki til skammar.
5 Hún skal upphefja hann yfir náunga hans, og mitt í söfnuðinum mun hún opna munn hans.
6 Hann mun finna gleði og gleðikórónu, og hún mun láta hann erfa eilíft nafn.
7 En heimskir menn munu ekki ná henni, og syndarar munu ekki sjá hana.
8 Því að hún er fjarri stolti, og lygarar geta ekki munað hana.
9 Lofgjörð er ekki hæfileg í munni syndara, því að hann var ekki sendur af Drottni.
10 Því að lofsöngur skal borinn fram með speki, og Drottinn mun farnast vel.
11 Seg þú ekki: Það er fyrir Drottin sem ég féll frá, því að þú ættir ekki að gjöra það sem hann hatar.
12 Seg þú ekki: Hann hefir valdið mér villu, því að hann þarfnast ekki syndugs manns.
13 Drottinn hatar alla viðurstyggð. og þeir sem óttast Guð elska það ekki.
14 Sjálfur skapaði hann manninn frá upphafi og lét hann eftir ráðum sínum.
15 Ef þú vilt, að halda boðorðin og framkvæma viðunandi trúfesti.
16 Hann hefur lagt eld og vatn fyrir þig, réttu fram hönd þína, hvort þú vilt.
17 Fyrir manninum er líf og dauði; og hvort honum líkar skal honum gefið.
18 Því að speki Drottins er mikil, og hann er máttugur að krafti og sér allt.
19 Og augu hans eru á þeim sem óttast hann, og hann þekkir hvert mannanna verk.
20 Engum hefur hann boðið að gjöra illt, og engum hefur hann gefið leyfi til að syndga.

KAFLI 16

1 Þrá ekki fjölda óarðbærra barna og hafðu ekki yndi af óguðlegum sonum.
2 Þótt þeim fjölgi, gleðjist ekki yfir þeim, nema ótti Drottins sé með þeim.
3 Treystu ekki lífi þeirra og virtu ekki fjölda þeirra, því að réttlátur er betri en þúsund. og betra er að deyja án barna en að eiga þá sem eru óguðlegir.
4 Því að af skilningsmanni mun borgin fyllast, en kynkvíslir óguðlegra munu skjótt verða í auðn.
5 Margt slíkt hef ég séð með augum mínum, og eyra mitt hefir heyrt meira en þetta.
6 Í söfnuði óguðlegra skal eldur kveikja. og í uppreisnargjarnri þjóð er kveikt í reiði.
7 Hann var ekki friðaður í garð gömlu risanna, sem féllu frá í krafti heimsku sinnar.
8 Hann þyrmdi ekki heldur þeim stað, þar sem Lot dvaldist, heldur hafði andstyggð á þeim vegna drambs þeirra.
9 Hann aumkaði ekki fólk glötunarinnar, sem var tekið burt í syndum sínum.
10 Ekki heldur sex hundruð þúsund fótgangandi, sem safnast voru saman í hörku hjarta síns.
11 Og ef einhver er harðsvíraður meðal fólksins, þá er undurlegt, ef hann sleppur óhegndur, því að miskunn og reiði er með honum. hann er máttugur til að fyrirgefa og úthella vanþóknun.
12 Eins og miskunn hans er mikil, svo er og leiðrétting hans: hann dæmir mann eftir verkum hans
13Syndarinn mun ekki komast undan með herfangi sínu, og þolinmæði guðrækinna skal ekki verða að engu.
14 Gerið braut fyrir sérhverju miskunnarverki, því að sérhver mun finna eftir verkum sínum.
15 Drottinn herti Faraó, svo að hann skyldi ekki þekkja hann, til þess að máttug verk hans yrðu kunn umheiminum.
16 Miskunn hans er augljós öllum skepnum. og hann hefur skilið ljós sitt frá myrkrinu með harðfylgi.
17 Segðu ekki: Ég vil fela mig fyrir Drottni. Mun einhver minnast mín að ofan? Ég skal ekki minnst meðal svo margra manna, því hvað er sál mín meðal svo óendanlega fjölda skepna?
18 Sjá, himinninn og himinn himinsins, djúpið og jörðin og allt sem í henni er, mun hrærast þegar hann vitjar.
19 Og fjöllin og grundvöllur jarðar nötra af skjálfti, þegar Drottinn lítur á þau.
20 Ekkert hjarta getur hugsað verðuglega um þetta, og hver getur hugsað hans vegu?
21 Það er stormur, sem enginn getur séð, því að mestur hluti verka hans er hulinn.
22 Hver getur kunngjört réttlætisverk hans? eða hver þolir þá? Því að sáttmáli hans er langt í burtu, og prófun allra hluta er á endanum.
23 Sá sem vill skilning, mun hugsa um fányta hluti, og heimskur maður, sem villst, ímyndar sér heimsku.
24 Sonur minn, hlusta á mig og lærðu þekkingu og merktu orð mín af hjarta þínu.
25 Ég mun sýna kenningu í þunga og kunngjöra þekkingu hans nákvæmlega.
26 Verk Drottins eru unnin í dómi frá upphafi, og frá þeim tíma er hann gjörði þau, réð hann hluta þeirra.
27 Hann prýddi verk sín að eilífu, og í hans hendi eru höfðingjar þeirra frá kyni til kyns.
28 Enginn þeirra hindrar annan, og þeir munu aldrei óhlýðnast orði hans.
29 Eftir þetta leit Drottinn á jörðina og fyllti hana blessunum sínum.
30 Með alls kyns lífverum hefur hann hulið andlit hennar. og þeir munu snúa aftur inn í það.

KAFLI 17

1 Drottinn skapaði mann jarðarinnar og breytti honum í hana aftur.
2 Hann gaf þeim nokkra daga og skamman tíma og vald yfir því sem í þeim var.
3Hann gaf þeim kraft út af fyrir sig og gjörði þá eftir sinni mynd,
4 Og setti ótta manna yfir allt hold og veitti honum yfirráð yfir skepnum og fuglum.
5 Þeir fengu að nota fimm verk Drottins, og í sjötta lagi veitti hann þeim skilning og í sjöundu ræðunni túlkaði hann hugleiðingar þeirra.
6 Ráð og tungu og augu, eyru og hjarta gaf hann þeim til að skilja.
7 Hann fyllti þá þekkingu á skilningi og sýndi þeim gott og illt.
8 Hann beindi auga sínu á hjörtu þeirra til þess að sýna þeim mikilfengleika verka sinna.
9 Hann gaf þeim að lofa sig í dásemdarverkum sínum að eilífu, til þess að þeir kunngjörðu verk hans af skilningi.
10 Og hinir útvöldu skulu lofa hans heilaga nafn.
11 Auk þess gaf hann þeim þekkingu og lögmál lífsins að arfleifð.
12 Hann gjörði við þá eilífan sáttmála og sýndi þeim dóma sína.
13 Augu þeirra sáu tign dýrðar hans, og eyru þeirra heyrðu dýrðarrödd hans.
14 Og hann sagði við þá: Varist allt ranglæti. og hann gaf hverjum manni boð um náunga sinn.
15 Vegir þeirra eru að eilífu fyrir augum hans, og þeir munu ekki vera huldir augum hans.

16 Sérhver maður er gefinn illsku frá æsku. þeir gátu ekki heldur gert sér holdug hjörtu fyrir stein.
17 Því að í skiptingu þjóða allrar jarðar setti hann höfðingja yfir hverri þjóð. en Ísrael er hlutdeild Drottins.
18 Hann, sem er frumburður hans, nærir með aga og gefur honum ljós kærleika sinnar, yfirgefur hann ekki.
19 Þess vegna eru öll verk þeirra eins og sólin fyrir honum, og augu hans eru stöðugt á vegum þeirra.
20 Ekkert af ranglæti þeirra er honum hulið, heldur eru allar syndir þeirra frammi fyrir Drottni
21 En Drottinn, sem var náðugur og þekkti verk sín, yfirgaf þá hvorki né yfirgaf þá, heldur hlífði þeim.
22 Ölmusa mannsins er honum sem innsigli, og hann mun varðveita góðverk mannsins eins og augastein og iðrast sonum sínum og dætrum.
23 Síðan mun hann rísa upp og umbuna þeim og leggja umbun þeirra á höfuð þeirra.
24 En þeim, sem iðrast, veitti hann þeim endurkomu og huggaði þá, sem brugðust í þolinmæði.
25 Snúið aftur til Drottins og yfirgefið syndir þínar, flyt bæn þína frammi fyrir augliti hans og hneyksluðu minna.
26 Snú þér aftur til hins hæsta og snúðu þér frá ranglætinu, því að hann mun leiða þig út úr myrkrinu í ljós heilsunnar og hata þig svívirðilega.
27 Hver skal lofa þann hæsta í gröfinni í stað þeirra, sem lifa og þakka?
28 Þakkargjörðin hverfur frá dauðum, eins og frá þeim, sem ekki er: Lifandi og heilir hjarta munu lofa Drottin.
29 Hversu mikil er miskunn Drottins Guðs vors og miskunn hans við þá sem snúa sér til hans í heilagleika!
30 Því að allt getur ekki verið í mönnum, því að mannsins sonur er ekki ódauðlegur.
31 Hvað er bjartara en sólin? þó bregst ljós hennar; og hold og blóð munu ímynda sér hið illa.
32 Hann lítur á kraft himinsins. og allir menn eru aðeins jörð og aska.

KAFLI 18

1 Sá sem lifir að eilífu hefur skapað alla hluti almennt.
2 Drottinn einn er réttlátur og enginn annar en hann,
3 Sem stjórnar heiminum með lófa sínum og allt fer eftir vilja hans, því að hann er konungur allra, með valdi sínu aðskilur heilaga hluti á milli þeirra frá óhelgi.
4 Hverjum hefur hann gefið vald til að kunngjöra verk sín? og hver á að komast að göfugum verkum hans?
5 Hver mun telja styrk tignar hans? og hver mun einnig segja frá miskunn sinni?
6 Hvað dásemdarverk Drottins snertir, þá má ekkert frá þeim taka, og ekkert má leggja á þá, og ekki er hægt að finna jarðveg þeirra.
7 Þegar maður hefur gjört, þá byrjar hann. ok þegar hann hættir, þá skal hann efast.
8 Hvað er maðurinn, og hverju þjónar hann? hvað er hans gott og hvað er hans illska?
9 Fjöldi daga manns er að hámarki hundrað ár.
10 Eins og dropi af vatni til sjávar og malarsteinn í samanburði við sandinn. svo eru þúsund ár til eilífðardaga.
11 Þess vegna er Guð þolinmóður við þá og úthellir miskunn sinni yfir þá.
12 Hann sá og sá að endalok þeirra voru vondir. því margfaldaði hann miskunn sína.
13 Miskunn mannsins er við náunga hans. en miskunn Drottins er yfir öllu holdi.
14 Hann miskunnar þeim sem hljóta aga og leita vandlega eftir dómum hans.
15 Sonur minn, lýt ekki góðverkum þínum og notaðu ekki óþægileg orð þegar þú gefur nokkuð.
16 Mun ekki döggin lækka hitann? svo er orð betra en gjöf.
17 Sjá, er ekki orð betra en gjöf? en báðir eru með náðugum manni.
18 Heimskingi mun hallmæla, og gjöf öfundar eyðir augum.
19 Lærðu áður en þú talar, og notaðu líkamsrækt, eða þú verður alltaf veikur.
20 Fyrir dómi skaltu rannsaka sjálfan þig, og á vitjunardegi munt þú finna miskunn.
21 Auðmýktu þig áður en þú verður veikur og sýndu iðrun á tímum syndanna.
22 Lát ekkert hindra þig í að efna heit þitt í tæka tíð og frestaðu því ekki að réttlæta dauðann.
23 Áður en þú biðst fyrir, búðu þig til. og ver ekki eins og freistar Drottins.
24 Hugsaðu um reiðina, sem mun verða á endanum, og tíma hefndar, þegar hann snýr andliti sínu frá.
25 Þegar þú hefur nóg, mundu tíma hungursins, og þegar þú ert ríkur, hugsaðu um fátækt og neyð.
26 Frá morgni til kvölds er tíminn breyttur, og allt er brátt gjört frammi fyrir Drottni.
27 Vitur maður mun óttast í öllu, og á syndardegi mun hann varast hneykslan, en heimskinginn gætir ekki tímans.
28 Sérhver vitur maður þekkir speki og mun lofa þann sem fann hana.
29 Þeir, sem skynsamir voru í orðum, urðu og sjálfir vitir og úthelltu stórkostlegum dæmisögum.
30 Far þú ekki eftir girndum þínum, heldur haltu þig frá girndum þínum.

31 Ef þú gefur sálu þinni þær þráir, sem henni þóknast, mun hún gjöra þig að athlægi óvinum þínum, sem svívirða þig.
32 Hafið ekki ánægju af mikilli gleði og verið ekki bundinn við kostnað þess.
33 Vertu ekki gerður að betlara með því að veisla með lántökum, þegar þú hefur ekkert í veskinu þínu, því að þú skalt sitja í leyni eftir lífi þínu og talað er um þig.

KAFLI 19

1 Strákandi maður, sem A er gefinn fyrir drykkju, verður ekki ríkur, og sá sem fyrirlítur smátt mun falla smátt og smátt.
2 Vín og konur munu láta skynsama menn falla frá, og sá sem heldur sig við skækjur mun verða frek.
3 Mölur og ormar munu hafa hann að arfleifð, og djarfur maður skal burt tekinn.
4 Sá sem flýtir sér að gefa heiðurinn er létt í huga; og sá sem syndgar mun hneykslast á eigin sál.
5 Hver sem hefur velþóknun á illsku, mun dæmdur verða, en sá sem stendur í vegi fyrir ánægju kórónar líf sitt.
6 Sá sem getur stjórnað tungu sinni, mun lifa án deilna. og sá sem hatar þvaður mun minna illt hafa.
7 Æfðu ekki við annan það sem þér er sagt, og þér mun aldrei verða verr.
8 Hvort sem það er til vinar eða óvinar, talaðu ekki um líf annarra; og ef þú getur án móðgunar, þá opinberaðu þá ekki.
9 Því að hann heyrði þig og fylgdist með þér, og þegar tíminn kemur mun hann hata þig.
10 Ef þú hefur heyrt orð, þá deyja það með þér. og vertu djörf, það mun ekki springa þig.
11 Heimskingi ber barn með orði, eins og barnfæðandi kona.
12 Eins og ör sem stingur í læri manns, svo er orð í kviði heimskingjans.
13 Áminn vin, ef til vill hefir hann ekki gjört það, og hafi hann gjört það, þá gjöri hann það ekki framar.
14 Áminn vin þinn, ef til vill hefur hann ekki sagt það, og hafi hann það, þá segi hann það ekki aftur.
15 Áminn vin, því að oft er það rógburður, og trúðu ekki hverri sögu.
16 Það er einn sem sleppur í tali sínu, en ekki frá hjarta sínu. Og hver er sá, sem ekki hefir móðgað með tungu sinni?
17 Áminnðu náunga þinn áður en þú hótar honum. og reiddist ekki, látið lögmál hins hæsta stað.
18 Ótti Drottins er fyrsta skrefið til að vera meðtekið af honum, og viskan öðlast kærleika hans.
19 Þekking á boðorðum Drottins er kenning lífsins, og þeir sem gera það sem honum þóknast munu hljóta ávöxt ódauðleikatrésins.
20 Ótti Drottins er öll speki. og í allri speki er framkvæmd lögmálsins og þekking á alvaldi hans.
21 Ef þjónn segir við húsbónda sinn: Ég mun ekki gera það sem þér þóknast. þótt hann gjöri það síðar, reiddist hann þann, sem nærir hann.
22 Þekking á illsku er ekki speki, né alltaf ráð syndaranna hyggindi.
23 Það er illska, og það er viðurstyggð. og heimskingi vantar speki.
24 Sá sem hefur lítilmennsku og óttast Guð, er betri en sá sem hefur mikla visku og brýtur lögmál hins hæsta.
25 Þar er mikil slægð, og hún er óréttlát; Og það er einn sem víkur til að láta dóminn birtast. og til er vitur maður, sem réttlætir í dómi.
26 Það er óguðlegur maður, sem hryggir niður höfuðið. en innra með sér er hann fullur af svikum,
27 Hann kastar niður ásjónu sinni og lætur eins og hann heyri ekki, þar sem hann er ekki þekktur, mun hann gjöra þér illt, áður en þú verður var við.
28 Og ef honum er hindrað í að syndga vegna skorts á krafti, en þegar hann fær tækifæri mun hann gera illt.
29 Maður verður þekktur af útliti sínu, og skilningsríkur á svip sínum, þegar þú hittir hann.
30 Klæðnaður manns, óhóflegur hlátur og gangur, sýna hvað hann er.

KAFLI 20

1 Það er umvöndun, sem ekki er fögur: aftur, einhver heldur tungu sinni, og hann er vitur.
2 Miklu betra er að ávíta heldur en að reiðast leynilega, og sá sem játar sekt sína skal varðveitt verða fyrir mein.
3 Hversu gott er það, þegar þú ert ávítaður, að sýna iðrun! því að svo skalt þú komast undan vísvitandi synd.
4 Eins og fýsn geldingsins er að afmá mey; svo er sá sem fullnægir dómi með ofbeldi.
5 Það er einn sem þegir og finnst vitur, og annar verður hatursfullur af miklu tali.
6 Einhver heldur tungu sinni, af því að hann þarf ekki að svara, og sumir þegja, þar sem þeir vita sinn tíma.
7 Vitur maður mun halda tungu sinni uns hann sér færi, en þulur og heimskingi hugsa ekki um tíma.
8 Sá sem notar mörg orð, mun hafa andstyggð; og sá sem tekur sér vald í því, mun hataður.
9 Það er syndari sem hefur gott gengi í illu. og það er ávinningur sem snýr að tapi.

10 Það er gjöf sem mun ekki gagnast þér. og það er gjöf sem endurgjaldið er tvöfalt.
11 Það er niðurlæging vegna dýrðar; og þar er sá, sem lyftir höfði sínu frá lágu landi.
12 Það er sem kaupir mikið fyrir lítið og endurgjaldar það sjöfalt.
13 Vitur maður gerir hann elskaðan með orðum sínum, en náðum heimskingjanna verður úthellt.
14 Gjöf heimskingjans mun ekki gagnast þér þegar þú átt hana. hvorki enn öfundar vegna nauðsyn hans, því að hann ætlar að fá margt fyrir einn.
15 Hann gefur lítið og átelur mikið. hann opnar munninn eins og hrópandi; í dag lánar hann, og á morgun mun hann aftur biðja um það. Slíkan á að hata Guð og menn.
16 Heimskinginn segir: Ég á enga vini, ég þakka ekki fyrir öll góðverk mín, og þeir sem eta brauð mitt tala illa um mig.
17 Hversu oft og hversu mörgum skal hlægja að honum! því að hann veit ekki rétt hvað það er að hafa; og það er honum allt eitt eins og hann hafi það ekki.
18 Betra er að renna sér á gangstétt en að renna með tungunni, og fall óguðlegra mun skjótt koma.
19 Óviðjafnanleg saga mun alltaf vera í munni óvitra.
20 Viturri setningu skal hafna þegar hún kemur út af munni heimskingjans. því að hann mun ekki mæla það á sínum tíma.
21 Það er sem er hindrað í að syndga vegna skorts, og þegar hann fær hvíld, skal hann ekki skelfast.
22 Það er til, sem tortímir eigin sálu með skömmum og með því að taka á móti mönnum steypir hann sjálfum sér.
23 Það er það, því að skömmin lofar vini sínum og gerir hann að óvini sínum fyrir ekki.
24 Lygin er illur blettur á manni, en samt er hún stöðugt í munni ólærðra.
25 Þjófur er betri en maður sem er vanur að ljúga, en báðir munu þeir hljóta arfleifð.
26 Lygari er óheiðarlegt, og skömm hans er alltaf með honum.
27 Vitur maður skal efla sjálfan sig til heiðurs með orðum sínum, og sá sem hefur skilning mun þóknast stórmönnum.
28 Sá sem yrkir land sitt mun stækka haug sinn, og sá sem þóknast stórmönnum, mun fá fyrirgefningu fyrir misgjörðir.
29 Gjafir og gjafir blinda augu spekinga og stöðva munn hans, svo að hann geti ekki ávítað.
30 Viska, sem er hulin, og fjársjóðir, sem safnaðir eru, hvaða ávinningur er af þeim báðum?
31 Betri er sá sem felur heimsku sína en sá sem felur visku sína.
32 Nauðsynleg þolinmæði við að leita Drottins er betri en sá sem leiðir líf sitt án leiðsögumanns.

KAFLI 21

1 Sonur minn, hefur þú syndgað? gerðu það ekki meira, en biðjið fyrirgefningar fyrir fyrri syndir þínar.
2 Flýið syndinni eins og höggormsins augliti, því að ef þú kemur of nærri honum, mun hún bíta þig.
3 Öll misgjörð er sem tvíeggjað sverð, sárin verða ekki læknuð.
4 Að skelfa og gjöra rangt mun eyða auðæfum, þannig mun hús dramblátra manna verða að auðn.
5 Bæn úr munni fátæks manns nær að eyrum Guðs, og dómur hans kemur skjótt.
6 Sá sem hatar að láta ávíta sig, er á vegi syndara, en sá sem óttast Drottin mun iðrast af hjarta sínu.
7 Málmælskur maður er þekktur nær og fjær; en skilningsríkur maður veit þegar hann rennur.
8 Sá sem byggir hús sitt af annarra manna peningum er líkur þeim sem safnar saman steinum fyrir gröf sína.
9 Söfnuður óguðlegra er eins og dráttur sem vafið er saman, og endir þeirra er eldslogi til að tortíma þeim.
10 Vegur syndara er sléttur með grjóti, en við enda hans er heljargryfja.
11 Sá sem heldur lögmál Drottins, öðlast skilning á því, og fullkomnun ótta Drottins er speki.
12 Sá sem ekki er vitur verður ekki kennt, en til er speki sem margfaldar beiskju.
13 Þekking viturs manns mun gnæfa eins og flóð, og ráð hans er eins og hreinn lífslind.
14 Innri hluti heimskingjans er eins og brotið ker, og hann mun ekki hafa þekkingu á meðan hann lifir.
15 Ef hagleiksmaður heyrir viturlegt orð, mun hann mæla með því og bæta við það, en um leið og enginn skilningsríkur heyrir það, mislíkar það honum, og hann kastar því á bak sér.
16 Tal heimskingjans er sem byrði á veginum, en náð mun finnast á vörum spekinga.
17 Þeir spyrja munn spekingsins í söfnuðinum og hugleiða orð hans í hjarta sínu.
18 Eins og hús er eyðilagt, eins er speki heimskingjans, og þekking óvitra er sem mál án vits.
19 Kenning heimskingjanna er eins og fjötra á fótum og eins og handtök til hægri handar.
20 Heimskingi hefir upp raust sína með hlátri; en vitur maður brosir varla lítið.
21 Fróðleikur er viturum manni sem gullskraut og sem armband á hægri handlegg hans.
22 Bráðum er fótur fíflsins kominn í hús náunga síns, en reyndur maður skammast sín fyrir hann.

23 Heimskingi gægist inn um dyrnar inn í húsið, en sá sem er vel ræktaður mun standa úti.
24 Það er dónaskapur manns að hlýða í dyrunum, en vitur maður mun hryggjast af svívirðingum.
25 Varir ræðumanna munu segja það, sem þeim á ekki við, en orð þeirra sem hafa skilning eru vegin á vogarskálinni.
26 Hjarta heimskingjanna er í munni þeirra, en munnur vitra er í hjarta þeirra.
27 Þegar hinn óguðlegi bölvar Satan, bölvar hann eigin sálu.
28 Hvíslarandi saurgar sál sína og er hataður hvar sem hann dvelur.

KAFLI 22

1 Leti manni er líkt við óhreinan stein, og hver mun hvæsa hann til svívirðingar.
2 Leti manni er líkt við óhreinindi í saurhaugi: hver sem tekur hana upp mun taka í hönd hans.
3. Illræktaður maður er vanvirðing föður síns, sem gat hann, og heimsku dóttir fæðist til tjóns hans.
4 Vitur dóttir skal færa manni sínum arf, en sú sem lifir óheiðarlega er þunglyndi föður síns.
5 Hún, sem er djörf, vanvirðir bæði föður sinn og mann sinn, en báðir munu þeir fyrirlíta hana.
6 Ótímabær saga er eins og sorgarsöngur, en rákir og leiðrétting viskunnar eru aldrei úrelt.
7 Hver sem kennir heimskingja er eins og sá sem límir saman leirbrot og eins og sá sem vekur mann af góðum svefni.
8 Sá sem segir heimskingjum sögur, talar við einn í blund. Þegar hann hefur sagt sögu sína, mun hann segja: Hvað er að?
9 Ef börn lifa heiðarlega og hafa efni á því, skulu þau hylja siðleysi foreldra sinna.
10 En börn, sem eru hrokafull, af fyrirlitningu og skorti á uppeldi, blettu göfuglyndi ættingja sinna.
11 Grátið yfir hinum dauðu, því að hann hefur glatað ljósinu, og grátið yfir heimskingjann, því að hann vill skilning.
12 Sjö daga syrgja menn þann sem er látinn. heldur fyrir heimskingja og óguðlegan mann alla ævidaga hans.
13 Talaðu ekki mikið við heimskingjann og far ekki til þess sem ekki hefur skilning. Gættu þín fyrir honum, svo að þú eigir ekki í erfiðleikum og munt aldrei saurgaður af heimsku hans. Far þú frá honum, og þú munt finna hvíld og verða aldrei órólegur af brjálæði.
14 Hvað er þyngra en blý? og hvað heitir það annað en heimskingi?
15 Sandur og salt og járnmassa er auðveldara að bera en skilningslaus maður.
16 Eins og timbur gyrður og bundinn saman í byggingu verður ekki leystur með hristingi, þannig skal hjartað, sem er staðfest með ráðleggingum, aldrei óttast.
17 Hjarta, sem byggist á skilningshugsun, er eins og fagurt plástur á vegg gallerísins.
18 Bölir, settir á hæð, munu aldrei standast gegn vindi, og óttalegt hjarta í hugviti heimskingjans getur ekki staðist neinn ótta.
19 Sá sem stingur augað, lætur tár falla, og sá sem stingur hjartað lætur það vita af þekkingu sinni.
20 Hver sem kastar steini í fuglana, slær þá burt, og sá sem ávítar vin sinn, slítur vináttu.
21 Þótt þú bregðir sverði að vini þínum, þá örvæntu samt ekki, því að það getur orðið aftur náð.
22 Ef þú hefur opnað munn þinn gegn vini þínum, þá óttast þú ekki. Því að sátt getur orðið, nema fyrir ávíti, eða hroka, eða uppljóstrun leyndarmála eða svikul sár, því að vegna þessa mun sérhver vinur fara.
23 Vertu trúr náunga þínum í fátækt hans, svo að þú megir gleðjast yfir velmegun hans. Vertu stöðugur við hann á tímum neyðarinnar, svo að þú verðir erfingi með honum í arfleifð hans, því að ekki er ætíð lítilsvirðing. : né ríkur sem er heimskulegur að hafa í aðdáun.
24 Eins og gufa og reykur úr ofni gengur fyrir eldinum. svo illmælgi fyrir blóði.
25 Ég mun ekki skammast mín fyrir að verja vin; ég mun ekki heldur fela mig fyrir honum.
26 Og ef eitthvað illt kemur yfir mig af hans völdum, mun hver sem heyrir það varast hann.
27 Hver mun setja vakt fyrir munni mínum og innsigli visku á varir mínar, svo að ég falli ekki skyndilega fyrir þeim og tunga mín eyði mér ekki?

KAFLI 23

1 Drottinn, faðir og landstjóri allt mitt líf, leyf mig ekki að ráðum þeirra, og lát mig ekki falla fyrir þeim.
2 Hver mun setja plágu yfir hugsanir mínar og aga viskunnar yfir hjarta mitt? að þeir hlífi mér ekki fyrir fáfræði mína, og það fari ekki fram hjá syndum mínum.
3 Til þess að fáfræði mín aukist og syndir mínar gnæfandi til tortímingar, og ég falli frammi fyrir andstæðingum mínum, og óvinur minn gleðst yfir mér, sem von er fjarri miskunn þinni.
4 Ó Drottinn, faðir og Guð lífs míns, horfðu ekki á mig hrokafullur, heldur snúðu þér frá þjónum þínum ætíð hrokafullum huga.
5 Snúf frá mér fánýtar vonir og vellíðan, og þú skalt halda uppi þeim, sem ætíð vill þjóna þér.

6 Lát ekki ágirnd kviðsins né girnd holdsins ná tökum á mér. og gef mér ekki þjón þinn í ósvífni.
7 Heyrið, börn, aga munnsins.
8 Syndarinn verður skilinn eftir í heimsku sinni, bæði illmælandi og hrokafullir munu falla þar fyrir.
9 Venja ekki munn þinn við að sverja. hvorki notaðu þig til að nefna hinn heilaga.
10 Því að eins og þjónn, sem sífellt er barinn, skal ekki vera án bláu merkisins, svo skal sá, sem sver og nefnir Guð stöðugt, ekki vera gallalaus.
11 Maður, sem beitir mikið eið, mun fyllast misgjörðum, og plágan skal aldrei víkja úr húsi hans. Ef hann hneykslast, mun synd hans hvíla á honum; ef hann sver til einskis, þá skal hann ekki vera saklaus, heldur skal hús hans vera fullt af hörmungum.
12 Það er orð sem er íklæddur dauða: Guð gefi að það finnist ekki í arfleifð Jakobs. Því að allt slíkt mun vera fjarri guðræknum, og þeir skulu ekki velta sér í syndum sínum.
13 Notaðu ekki munn þinn til óvæginnar sverja, því að þar er orð syndarinnar.
14 Minnstu föður þíns og móður þinnar, þegar þú situr meðal stórmenna. Vertu ekki gleyminn fyrir þeim, og svo verður þú að sið þínum heimskingi og vildir að þú værir ekki fæddur, og bölvar þeim degi af fæðingu þinni.
15 Maðurinn, sem er vanur svívirðilegum orðum, mun aldrei endurbæta alla ævi sína.
16 Tvenns konar menn margfalda syndina, og sú þriðja mun kalla fram reiði: heitur hugur er sem brennandi eldur, hann mun aldrei slökktur verða, fyrr en hann er eytt: saurlífismaður í líkama holds síns mun aldrei hætta fyrr en hann hefur kveikt eldi.
17 Allt brauð er sætt fyrir hórmanninn, hann lætur ekki af hendi fyrr en hann deyr.
18 Maður sem slítur hjúskap og segir svo í hjarta sínu: Hver sér mig? Ég er umkringdur myrkri, veggirnir hylja mig og enginn líkami sér mig; hvað þarf ég að óttast? hinn hæsti mun ekki minnast synda minna:
19 Slíkur maður óttast aðeins augu manna og veit ekki að augu Drottins eru tíu þúsund sinnum bjartari en sólin, hann horfir á alla vegu manna og lítur á hina leyndu.
20 Hann vissi alla hluti áður en þeir voru skapaðir. Svo og eftir að þeir voru fullkomnir, leit hann á þá alla.
21 Þessum manni skal refsað á strætum borgarinnar, og þar sem hann grunar það ekki skal hann tekinn.
22 Þannig skal og með konunni, sem yfirgefur mann sinn og færir erfingja með öðrum.
23 Því fyrst hefur hún óhlýðnast lögmáli hins hæsta. og í öðru lagi hefur hún brotið gegn eiginmanni sínum. Og í þriðja lagi hefur hún leikið hór með hór og komið börnum með öðrum manni.
24 Hún skal leidd út í söfnuðinn og rannsaka skal börn hennar.
25 Börn hennar skulu ekki skjóta rótum, og greinar hennar munu engan ávöxt bera.
26 Hún skal yfirgefa minningu sína til bölvunar, og smán hennar skal ekki afmáð.
27 Og þeir sem eftir eru munu vita að ekkert er betra en ótti Drottins og að ekkert er sætara en að gæta að boðorðum Drottins.
28 Það er mikil dýrð að fylgja Drottni, og að vera meðtekinn af honum er langt líf.

KAFLI 24

1 Spekin skal lofa sjálfa sig og lofa sig meðal þjóðar sinnar.
2 Í söfnuði hins hæsta mun hún opna munn sinn og sigra frammi fyrir mætti hans.
3 Ég gekk út úr munni hins hæsta og huldi jörðina eins og ský.
4 Ég bjó á hæðum, og hásæti mitt er í skýjastólpa.
5 Ég einn gekk um hring himinsins og gekk á botni djúpsins.
6 Í bylgjum hafsins og á allri jörðinni, og í hverri þjóð og þjóð, fékk ég eign.
7 Með öllu þessu leitaði ég hvíldar, og í hvers arfleifð á ég að vera?
8 Þá gaf skapari allra hluta mér boð, og sá, sem gjörði mig, lét hvílast tjaldbúð mína og sagði: „Lát þú búa í Jakob og arfleifð þína í Ísrael.
9 Hann skapaði mig frá upphafi fyrir heiminum, og ég mun aldrei bregðast.
10 Í hinni heilögu tjaldbúð þjónaði ég frammi fyrir honum. og svo var ég staddur í Síon.
11 Eins veitti hann mér hvíld í hinni elskuðu borg, og í Jerúsalem var kraftur minn.
12 Og ég festi rætur hjá heiðvirðu fólki, já í arfleifð Drottins.
13 Ég var upphafinn eins og sedrusviður á Líbanus og eins og kýprustré á Hermonsfjöllum.
14 Ég var upphafinn eins og pálmi í En-Gaddí og eins og rósaplanta í Jeríkó, eins og fagurt olíutré í fallegu akri, og ólst upp sem platan við vatnið.
15 Ég gaf ljúfan lykt eins og kanil og aspalathus, og ég gaf frá mér yndislegan ilm eins og bestu myrru, eins og galbanum og onyx og sætan storax og eins og reykelsi í tjaldbúðinni.
16 Eins og terpentínutréð rétti ég út greinar mínar, og greinar mínar eru greinar heiðurs og náðar.
17 Eins og vínviðurinn bar fram ljúfan ilm, og blóm mín eru ávöxtur heiðurs og auðs.
18 Ég er móðir ljúfrar kærleika og ótta og þekkingar og heilagrar vonar. Þar af leiðandi er ég

eilífur gefinn öllum börnum mínum, sem eftir hann eru nefnd.
19 Komið til mín, allir þér sem viljið mig, og fyllið yður af ávöxtum mínum.
20 Því að minning mín er sætari en hunang og arfleifð mín en hunangsseimurinn.
21 Þeir sem eta mig munu enn hungra, og þá sem drekka mig munu enn þyrsta.
22 Sá sem hlýðir mér mun aldrei verða til skammar, og þeir sem vinna með mér munu ekki misgera.
23 Allt þetta er sáttmálsbók hins hæsta Guðs, lögmálið, sem Móse bauð söfnuðum Jakobs til eignar.
24 Vertu ekki þreyttur á að vera sterkur í Drottni. að hann megi staðfesta yður, haldið fast við hann, því að Drottinn allsherjar er Guð einn, og enginn annar frelsari er fyrir utan hann.
25 Hann fyllir alla hluti speki sinni, eins og Píson og eins og Tígris á tímum hins nýja ávaxta.
26 Hann lætur skynsemina vaxa eins og Efrat og Jórdan á uppskerutímanum.
27 Hann lætur kenningu þekkingar birtast sem ljósið og eins og Geon á uppskerutímanum.
28 Fyrsti maðurinn þekkti hana ekki fullkomlega, ekki framar munu hinir síðari finna hana.
29 Því að hugsanir hennar eru meira en hafið, og ráð hennar dýpri en djúpið mikla.
30 Og ég kom út eins og lækur úr fljóti og eins og leið í garð.
31 Ég sagði: „Ég mun vökva minn besta garð og vökva ríkulega garðbeð mitt, og sjá, lækur minn varð að fljóti og fljót mitt að sjó.
32 Ég mun enn láta kenninguna skína eins og morguninn og senda ljós hennar í fjarska.
33 Ég mun enn úthella kenningu sem spádómi og láta hana eftir öllum öldum að eilífu.
34 Sjá, ég hef ekki aðeins unnið fyrir sjálfan mig, heldur fyrir alla þá sem leita visku.

KAFLI 25

1 Í þrennu var ég fegraður og stóð mig fagur bæði frammi fyrir Guði og mönnum: samheldni bræðra, náungakærleikur, maður og kona sem eru sammála.
2 Sál mín hatar þrenns konar menn, og ég hneykslast mjög á lífi þeirra: fátækur maður, sem er hrokafullur, ríkur maður, sem er lygari, og gamall hórkarl, sem dáðir.
3 Ef þú hefur engu safnað í æsku þinni, hvernig getur þú fundið nokkuð á þínum aldri?
4 Hversu dýrlegur hlutur er dómur yfir gráum hárum og fornmönnum að vita ráð!
5 Ó, hversu yndisleg er viska gamalmenna og skilningur og ráðleggingar heiðursmönnum.
6 Mikil reynsla er kóróna gamalmenna og guðsótti er dýrð þeirra.
7 Það eru níu hlutir, sem ég hef dæmt í hjarta mínu til að vera hamingjusamur, og það tíunda mun ég mæla með tungu minni: Maður sem hefur gleði yfir börnum sínum. og sá sem lifir að sjá fall óvinar síns.
8 Vel er sá, sem býr hjá skilningsríkri konu og hefir ekki sloppið með tungu sinni og ekki þjónað óverðugri manni en sjálfum sér.
9 Vel er sá, sem hefur fundið hyggindi, og sá sem talar fyrir eyrum þeirra, sem heyra vilja.
10 Hversu mikill er sá sem finnur visku! samt er enginn yfir þeim sem óttast Drottin.
11 En kærleikur Drottins fer yfir alla hluti til uppljómunar. Hver sem heldur henni, við hvað á hann að líkjast?
12 Ótti Drottins er upphaf kærleika hans, og trúin er upphaf þess að halda fast við hann.
13 Gef mér hverja plágu, nema plágu hjartans, og hvers kyns illsku, en illsku konu.
14 Og hvers kyns eymd, nema eymd þeirra sem hata mig, og hvers kyns hefnd, nema hefnd óvina.
15 Ekkert höfuð er fyrir ofan höfuð höggorms; og engin reiði er meiri en reiði óvinarins.
16 Frekar vildi ég búa hjá ljóni og dreka en að halda heimili hjá vondri konu.
17 Ranglæti konunnar breytir andliti hennar og myrkur ásjónu hennar eins og hærusekkur.
18 Maður hennar skal sitja meðal nágranna sinna. og þegar hann heyrir það mun það andvarpa beisklega.
19 Öll illska er lítil fyrir illsku konunnar: hlutur syndarans falli á hana.
20 Eins og klifur upp sandveginn er að fótum aldraðra, þannig er kona full af orðum við rólegan mann.
21 Hrasast ekki yfir fegurð konu og þrá hana ekki sér til ánægju.
22 Kona, ef hún heldur manni sínum, er full af reiði, frekju og mikilli smán.
23Guðlaus kona dregur úr hugrekki, hefur þungan ásýnd og sært hjarta, kona, sem huggar ekki mann sinn í neyð, gerir veikburða hendur og veik hné.
24 Af konunni kom upphaf syndarinnar, og fyrir hana deyjum vér allir.
25 Gefðu vatninu engan gang; hvorki óguðleg kona frelsi til að gad erlendis.
26 Ef hún fer ekki eins og þú vilt, þá skerið hana af holdi þínu og gef henni skilnaðarbréf og slepptu henni.

KAFLI 26

1 Sæll er sá maður sem á dyggðuga konu, því að fjöldi daga hans mun tvöfaldast.

2 Dygðug kona gleðst yfir manni sínum, og hann mun uppfylla æviár sín í friði.
3 Góð kona er góð hlutdeild, sem gefin skal af hlut þeirra er óttast Drottin.
4 Hvort sem maður er ríkur eða fátækur, ef hann hefur gott hjarta til Drottins, skal hann ætíð gleðjast með glaðværu yfirbragði.
5 Það er þrennt sem hjarta mitt óttast; og í fjórða lagi var ég mjög hræddur: rógburð borgar, söfnun óstýriláts mannfjölda og lygaásökun. Allt þetta er verra en dauðinn.
6 En hryggð og hryggð er kona, sem er afbrýðisöm yfir annarri konu, og plága tungunnar, sem hefur samskipti við alla.
7 vond kona er ok sem hrist er fram og til baka, sá sem heldur á henni er eins og hann haldi á sporðdreka.
8 Drukkin kona og kátur úti á landi vekur mikla reiði, og hún mun ekki hylja sína eigin skömm.
9 Hórdómur konu er þekktur í hrokafullu útliti hennar og augnlokum.
10 Ef dóttir þín er blygðunarlaus, haltu henni þá vandlega, svo að hún misnoti sig ekki af of miklu frelsi.
11 Vaktu yfir ósvífnu auga, og undrast ekki þótt hún brjóti gegn þér.
12 Hún mun opna munninn, eins og þyrstur ferðalangur, þegar hann finnur lind, og drekka af hverju vatni í nánd við hana: við hverja girðingu mun hún setjast niður og opna örvar sinn gegn sérhverri ör.
13 Náð konu gleður eiginmann sinn, og hyggindi hennar mun fita bein hans.
14 Þögul og ástrík kona er gjöf Drottins. og það er ekkert svo mikils virði og hugur vel kenndur.
15 Skammarleg og trú kona er tvöföld náð, og heimsálfahugur hennar verður ekki metinn.
16 Eins og sólin þegar hún kemur upp á háum himni. svo er fegurð góðrar konu í skipan hennar.
17 Eins og tært ljós er á hinum helga ljósastiku; svo er fegurð andlitsins á þroska aldri.
18 Eins og gullsúlurnar eru á undirstöðum silfurs. svo eru fagrir fætur með stöðugt hjarta.
19 Sonur minn, haltu blóm aldar þíns heilbrigðu; og gef ekki útlendingum styrk þinn.
20 Þegar þú hefur fengið frjósama eign um allan akurinn, þá sáðu það með þínu eigin sæði og treystu á gæsku bústofns þíns.
21 Þannig mun kynþáttur þinn, sem þú skilur eftir, verða mikils metinn, með trausti á góðu ætterni þeirra.
22 Skækja skal teljast hráka; en gift kona er manni sínum turn gegn dauða.
23Guðlaus kona er gefin vondum manni sem hlutdeild, en guðrækin kona er gefin þeim sem óttast Drottin.
24 Óheiðarleg kona fyrirlítur skömm, en heiðarleg kona virðir mann sinn.
25 Fálaus kona skal talin hundur; en hún, sem skammast sín, mun óttast Drottin.
26 Kona, sem heiðrar mann sinn, skal dæmd vera vitur af öllum. en sú, sem vanheiðrar hann í drambsemi sinni, skal talin óguðleg af öllum.
27 Leita skal hágrátandi konu og skúrka til að reka óvinina burt.
28 Það er tvennt sem hryggir hjarta mitt; og sá þriðji reiðir mig: stríðsmaður, sem þjáist af fátækt; og menn af skilningi sem ekki eru settir af; og sá sem hverfur frá réttlæti til syndar. Drottinn býr slíkan fyrir sverði.
29 Varla skal kaupmaður forða sér frá því að gera rangt; og huckster skal ekki frelsast frá synd.

KAFLI 27

1 Margir hafa syndgað fyrir lítið mál; og sá sem leitar gnægðs mun snúa augum sínum frá.
2 Eins og nagli festist á milli steinanna; þannig festist syndin á milli kaups og sölu.
3 Nema maður haldi fast í ótta Drottins, mun hús hans brátt steypast.
4 Eins og þegar maður sigtir með sigti, þá situr sorp eftir. svo óhreinindi mannsins í tali sínu.
5 Ofninn prófar áhöld leirkerasmiðsins; þannig að réttarhöldin yfir manninum eru í rökhugsun hans.
6 Ávöxturinn segir til um, hvort tréð hafi verið klætt; svo er framburður yfirlætis í hjarta mannsins.
7 Lofið engan áður en þú heyrir hann tala. því að þetta er mál manna.
8 Ef þú fylgir réttlætinu, skalt þú eignast hana og klæðast henni eins og glæsilegri langri skikkju.
9 Fuglarnir munu grípa til líkinda þeirra; svo mun sannleikurinn hverfa aftur til þeirra sem iðka hana.
10 Eins og ljónið bíður eftir bráðinni. syndgið svo fyrir þá sem ranglætið vinna.
11 Orðræða guðrækinnar manns er alltaf með visku. en heimskingi breytist eins og tunglið.
12 Ef þú ert meðal hinna óráðnu, þá fylgstu með tímanum. en vertu stöðugt meðal skynsamra manna.
13 Orðræða heimskingjanna er tortryggin, og íþrótt þeirra er ósvífni syndarinnar.
14 Talið um þann sem sver mikið gerir hárið upprétt. og slagsmál þeirra láta mann stoppa eyrun.
15 Deilur hinna dramblátu eru blóðsúthellingar, og illmælgi þeirra er eyra illt.
16 Hver sem uppgötvar leyndarmál, glatar lánsfé sínu; og mun aldrei finna vin í huga hans.

17 Elskaðu vin þinn og ver honum trúr, en ef þú svíkur leyndardóma hans, þá eltið hann ekki framar.
18 Því að eins og maður hefur tortímt óvini sínum. svo hefur þú glatað náungakærleika þínum.
19 Eins og sá sem lætur fugl fara úr hendi sér, svo hefur þú sleppt náunga þínum og munt ekki fá hann aftur
20 Fylgdu honum ekki framar, því að hann er of langt í burtu; hann er eins og hrogn sem hafa sloppið úr snörunni.
21 Hvað varðar sár, það má binda; og eftir smán getur orðið sátt, en sá sem svíkur leyndardóma er vonlaus.
22 Sá sem blikkar með augunum, framkvæmir illt, og sá sem þekkir hann mun hverfa frá honum.
23 Þegar þú ert viðstaddur, mun hann tala ljúflega og dást að orðum þínum, en að lokum mun hann hryggja munninn og rægja orð þín.
24 Margt hef ég hatað, en ekkert honum líkt. því að Drottinn mun hata hann.
25 Hver sem kastar steini til hæða, kastar honum á höfuð sér. og svikul högg mun gera sár.
26 Hver sem grefur gryfju, mun falla í hana, og sá sem setur gildru, verður í hana tekinn.
27 Sá sem vinnur illt, mun yfir hann falla, og hann mun ekki vita hvaðan það kemur.
28 Háð og háðung er frá dramblátum; en hefnd, eins og ljón, mun bíða eftir þeim.
29 Þeir, sem gleðjast yfir falli réttlátra, munu verða teknir í snöru. og angist mun eyða þeim áður en þeir deyja.
30 Illska og reiði, jafnvel þetta eru viðurstyggð. og hinn syndugi maður mun hafa þau bæði.

KAFLI 28

1 Sá sem hefnir sín mun finna hefnd frá Drottni, og hann mun vissulega varðveita syndir sínar í minningu.
2 Fyrirgef náunga þínum meinið, sem hann hefur gjört þér, svo munu syndir þínar einnig verða fyrirgefnar, þegar þú biðst fyrir.
3 Maður ber hatur á móti öðrum og biður hann Drottins fyrirgefningar?
4 Enga miskunn sýnir hann manni, sem er honum lík, og biður hann fyrirgefningar á eigin syndum?
5 Ef sá sem er aðeins hold nærir hatri, hver mun þá biðjast fyrirgefningar synda hans?
6 Minnstu enda þinna, og lát fjandskap stöðvast. mundu spillingar og dauða og vertu í boðorðunum.
7 Minnstu boðorðanna og hafðu enga illsku í garð náunga þíns, minnstu sáttmála hins hæsta og blikaðu að fáfræði.
8 Forðastu deilur, og þú munt draga úr syndum þínum, því að trylltur maður mun kveikja deilur,
9 Syndugur maður veldur óróleika vina sinna og ræðir meðal þeirra sem hafa frið.
10 Eins og eldurinn er, svo brennur hann, og eins og styrkur manns er, svo er reiði hans. og eftir auðæfum hans rís reiði hans. og því sterkari sem þeir eru sem keppa, því meira munu þeir blossa upp.
11 Fljótleg deila kveikir eld, og bráð barátta úthellir blóði.
12 Ef þú blæs í neistann, mun hann brenna, ef þú hrækir á hann, skal hann slokknaður, og hvort tveggja kemur út úr munni þínum.
13 Bölvið þeim sem hvíslar og tvítungur, því að slíkir hafa tortímt mörgum, sem voru í friði.
14 Mörg tunga hefir ónáð marga og hrakið þá frá þjóð til þjóðar, sterkar borgir hrundu niður og steypti húsum stórmanna.
15 Lágmælt tunga rekur út dyggðugar konur og sviptir þær vinnu þeirra.
16 Hver sem hlýðir því, mun aldrei finna hvíld og búa aldrei hljóður.
17 Svipurinn gerir merki í holdinu, en tunguhöggið brýtur beinin.
18 Margir hafa fallið fyrir sverði, en ekki svo margir sem fyrir tungu hafa fallið.
19 Vel er sá sem er varinn fyrir eitri hans; sem ekki hefir dregið af því ok og ekki verið bundin í böndum sínum.
20 Því að ok hennar er járnok, og bönd þess eru eirbönd.
21 Dauði hans er illur dauði, gröfin var betri en hún.
22 Það skal ekki drottna yfir þeim sem óttast Guð, og þeir skulu ekki brenndir í loga hans.
23 Þeir sem yfirgefa Drottin munu falla í það. Og það skal brenna í þeim og ekki slökkt. það skal sent yfir þá eins og ljón og eta þá eins og pardusdýr.
24 Sjá, að þú verndar eign þína með þyrnum og bindur silfur þitt og gull,
25 Og vegið orð þín á vog og gjörðu hurð og rimla fyrir munn þinn.
26 Varist þú að renna þér ekki fram hjá því, svo að þú fallir ekki frammi fyrir þeim sem liggur í leyni.

KAFLI 29

1 Sá sem er miskunnsamur mun lána náunga sínum. og sá sem styrkir hönd sína heldur boðorðin.
2 Lánaðu náunga þínum þegar hann þarfnast, og endurgjald þú náunga þínum á réttum tíma.
3 Haldið orði þínu og kom trúfastlega fram við hann, og þú munt alltaf finna það sem þér er nauðsynlegt.
4 Margir, þegar hlutur var lánaður, töldu að hann fyndist og slógu þá í vandræði, sem hjálpaði þeim.
5 Þangað til hann hefur fengið, mun hann kyssa hönd manns; og fyrir fé náunga síns mun hann tala

hógværð, en þegar hann á að endurgreiða, mun hann lengja tímann og segja harmorð og kvarta yfir tímanum.
6 Ef hann sigrar, mun hann varla fá helminginn, og hann mun telja eins og hann hafi fundið hann: ef ekki, þá hefur hann svipt hann fé sínu, og hann hefur fengið honum óvin að ástæðulausu: hann bölvar honum og handrið; og fyrir sæmd mun hann gjalda honum svívirðing.
7 Margir hafa því neitað að lána fyrir illsku annarra, af ótta við að verða sviknir.
8 Þú skalt samt vera þolinmóður við mann í fátækri búsetu og tefst ekki að sýna honum miskunn.
9 Hjálpaðu hinum fátæka vegna boðorðsins, og snúðu honum ekki frá vegna fátæktar hans.
10 Týndu fé þínu fyrir bróður þinn og vin þinn, og lát það ekki ryðga undir steini til að glatast.
11 Safnaðu fjársjóði þínum samkvæmt boðorðum hins hæsta, og þá mun hann færa þér meiri gróða en gull.
12 Lokaðu ölmusu í forðabúrum þínum, og það mun frelsa þig frá allri eymd.
13 Það mun berjast fyrir þig við óvini þína betur en voldugur skjöldur og sterkt spjót.
14 Heiðarlegur maður er ábyrgur fyrir náunga sínum, en sá sem er frekur mun yfirgefa hann.
15 Gleym ekki vináttu tryggðar þinnar, því að hann hefur gefið líf sitt fyrir þig.
16Syndari mun kollvarpa góðu búi tryggðar sinnar.
17 Og sá sem er vanþakklátur mun skilja hann eftir í hættu sem frelsaði hann.
18 Vissunin hefir gert marga góða að engu og hrist þá eins og öldu hafsins, kappar hafa hrakið burt úr húsum sínum, svo að þeir reikuðu um meðal framandi þjóða.
19 Ranglátur maður, sem brýtur boðorð Drottins, mun falla í sjálfskuldarábyrgð;
20 Hjálpaðu náunga þínum eftir mætti þínum og gætið þess að þú fallir ekki í það.
21 Aðalatriði lífsins er vatn og brauð og klæði og hús til að hylja skömmina.
22 Betra er líf fátæks manns í fátæku húsi en viðkvæmur matur í húsi annars manns.
23 Hvort sem það er lítið eða mikið, vertu sáttur, svo að þú heyrir ekki smán húss þíns.
24 Því að það er ömurlegt líf að fara hús úr húsi, því að þar sem þú ert útlendingur, þorir þú ekki að opna munninn.
25 Þú skalt skemmta þér og veisla og þakka ekki, og þú munt heyra bitur orð.
26 Kom þú, útlendingur, og búðu til borð og gef mér að borða það sem þú hefur tilbúið.
27 Gef þú stað, þú útlendingur, virðulegum manni. bróðir minn kemur til að gista, og ég þarf hús mitt.
28 Þetta er hræðilegt fyrir skilningsríkan mann. háðung um húsherbergi og svívirðing við lánveitandann.

KAFLI 30

1 Sá sem elskar son sinn lætur hann oft þreifa á stafnum, svo að hann megi gleðjast yfir honum að lokum.
2 Sá sem agar son sinn, mun gleðjast yfir honum og gleðjast yfir honum meðal kunningja hans.
3 Sá sem kennir syni sínum, hryggir óvininn, og frammi fyrir vinum sínum mun hann gleðjast yfir honum.
4 Þó að faðir hans deyi, er hann eins og hann væri ekki dáinn, því að hann hefur skilið einn eftir sig, sem er honum líkur.
5 Meðan hann lifði, sá hann og gladdist yfir honum, og þegar hann dó, var hann ekki hryggur.
6 Hann skildi eftir sig hefndarmann gegn óvinum sínum og mann, sem mun veita vinum sínum miskunn.
7 Sá sem gerir of mikið af syni sínum, skal binda sár hans. og iðrum hans mun skelfast við hvert hróp.
8 Hestur, sem ekki er brotinn, verður harðvítugur, og barn, sem eftir er sjálfum sér, mun vísvitandi.
9 Líttu á barnið þitt, og það mun hræða þig, leik þér við það, og hann mun koma þér í þunglyndi.
10 Hlæja ekki með honum, svo að þú hafir ekki hryggð með honum og þú gnístrar ekki tönnum þínum að lokum.
11 Gefðu honum ekkert frelsi í æsku og blikaðu ekki að heimsku hans.
12 Hneigðu háls hans meðan hann er ungur og berja hann á hliðarnar meðan hann er barn, svo að hann verði ekki þrjóskur og óhlýðinn þér og veldur því hryggð í hjarta þínu.
13Attu syni þínum og haltu honum til erfiðis, svo að svívirðing hans verði þér ekki til móðgunar.
14 Betri er hinn fátæki, heilbrigður og sterkur að skapi, en ríkur maður, sem er þjakaður í líkama sínum.
15 Heilsa og gott líkama er ofar öllu gulli og sterkur líkami ofar óendanlegum auði.
16 Enginn auður er ofar heilbrigðum líkama og engin gleði ofar fögnuði hjartans.
17 Dauðinn er betri en biturt líf eða stöðug veikindi.
18 Hreinlæti, sem hellt er yfir munninn, sem er lokaður, er eins og kjötsúður, sem settur er á gröf.
19 Hvað gagnar fórn skurðgoðsins? Því að það má hvorki eta né lykta. Svo er sá sem ofsóttur er af Drottni.
20 Hann sér með augunum og stynur, eins og geldingur, sem faðmar mey og andvarpar.

21 Lát ekki huga þinn í þunglyndi og þrengdu þig ekki með ráðum þínum.
22 Gleði hjartans er líf mannsins, og fögnuður mannsins lengir líf hans.
23 Elskaðu sál þína og huggaðu hjarta þitt, fjarlægðu sorgina fjarri þér, því að sorgin hefir drepið marga, og ekkert gagn er í henni.
24 Öfund og reiði stytta lífið, og varkárni færir aldurinn fyrir tímann.
25 Gleðilegt og gott hjarta mun annast kjöt sitt og mataræði.

KAFLI 31

1 Að horfa á auðæfi eyðir holdinu, og umhyggja hans rekur svefninn burt.
2 Ágæt umhyggja lætur mann ekki blunda, eins og sár sjúkdómur brýtur svefn,
3 Hinir ríku leggja mikið á sig við að safna auði. og þegar hann hvílist, fyllist hann af fíngerðum sínum.
4 Hinn fátæki vinnur í fátækum búi sínu. og er hann hættir, þá er hann enn þurfandi.
5 Sá sem elskar gull verður ekki réttlættur, og sá sem fylgir spillingunni mun fá nóg af því.
6 Gull hefur verið eyðilegging margra, og eyðing þeirra var til staðar.
7 Það er ásteytingarsteinn þeim, sem til þess færa fórnir, og sérhver heimskingi mun verða tekinn með því.
8Sæll er sá ríki, sem lýtalaus finnst og hefur ekki farið eftir gulli.
9 Hver er hann? og vér munum kalla hann blessaðan, því að undursamlega hluti hefur hann gjört meðal þjóðar sinnar.
10 Hver hefur reynst af því og fundin fullkominn? þá lofa hann. Hver gæti móðgað og hefur ekki móðgað? eða gjört illt og hefir ekki gjört það?
11 Eignir hans skulu staðfastar, og söfnuðurinn skal boða ölmusu hans.
12 Ef þú situr við ríkulegt borð, þá vertu ekki ágjarn við það og segðu ekki: Það er mikið kjöt á því.
13 Mundu að illt auga er illt, og hvað er skapað óguðlegra en auga? þess vegna grætur það við hvert tækifæri.
14 Réttu ekki út hönd þína hvert sem hún lítur og sting henni ekki með sér í fatið.
15 Dæmið ekki náunga þinn sjálfur, og vertu hygginn í hverju sem er.
16 Etið eins og manni sæmir, það sem þér er lagt. og etið huga, svo að þú verðir ekki hataður.
17 Farðu fyrst af stað fyrir siða sakir; og vertu ekki óseðjandi, svo að þú móðgar þig ekki.
18 Þegar þú situr meðal margra, þá rétti ekki út hönd þína fyrst og fremst.
19 Lítið nægir vel hlúðum manni, og hann dregur ekki vindinn í rúmið.
20 Af hóflegri neyslu kemur góður svefn, hann er snemma á fætur, og vitur hans er með honum, en kvalir vökunnar og kvíða og kviðverkir eru hjá óseðjandi manni.
21 Og ef þú hefur verið neyddur til að eta, stattu upp, farðu út, ældu og þú munt fá hvíld.
22 Sonur minn, heyr mig og fyrirlít mig ekki, og að lokum munt þú finna eins og ég sagði þér: Vertu lifandi í öllum verkum þínum, svo að engin veikindi koma yfir þig.
23 Hver sem er frjálslegur um mat hans, hann skulu menn tala vel um. og verður trúað fyrir skýrslu hans um góða hússtjórn.
24 En gegn þeim, sem er níðingur af mat hans, mun öll borgin mögla. og eigi skal efast um vitnisburð um illsku hans.
25 Sýnið ekki hreysti þinn í víni. því að vín hefir eytt mörgum.
26 Ofninn prófar brúnina með því að dýfa í sig, svo dregur hjörtu hinna dramblátu í sig af drykkjuskap.
27 Vín er manni gott sem líf, ef það er drukkið í hófi. Hvaða líf er þá manni sem er án víns? því að það var gert til að gleðja menn.
28 Vín, sem drukkið er á mælikvarða og á réttum tíma, gleður hjartað og hugann fjör.
29 En vín, sem drukkið er af óhófi, veldur beiskju í huganum, með rifrildi og deilum.
30 Ofdrykkjan eykur reiði heimskingjans, uns hann hneykslast, hún minnkar máttinn og gerir sár.
31 Ávíta ekki náunga þinn við vínið og fyrirlít hann ekki í fögnuði hans. Gef honum ekki grimmdarorð og þrýstu ekki á hann með því að brýna fyrir honum að drekka.

KAFLI 32

1 Ef þú ert gerður að veislumeistara, þá lyftu þér ekki upp, heldur vertu meðal þeirra sem einn af hinum. gæta þeirra vandlega og setjast svo niður.
2 Og þegar þú hefur gegnt öllu embætti þínu, taktu þá stöðu þína, svo að þú getir verið kátur með þeim og hlotið kórónu fyrir góða skipulagningu hátíðarinnar.
3 Tal þú, þú sem ert öldungurinn, því að það kemur þér við, en með heilbrigðri dómgreind. og hindra ekki musick.
4 Úthellið ekki orðum þar sem tónlistarmaður er og sýnið ekki visku í tíma.
5 Tónlistartónleikar í vínveislu er eins og innsigli úr karbunkeli sett í gulli.
6 Eins og innsigli af smaragði, sett í gullverk, svo er hljómur músíks með góðu víni.

7 Tal þú, ungi maður, ef þú þarfnast þín, og þó varla þegar þú ert tvisvar spurður.
8 Lát ræðu þína vera stutt og skil margt í fáum orðum; vera eins og sá sem þekkir og heldur tungu sinni.
9 Ef þú ert meðal stórmenna, gjörðu þig ekki jafnan þeim. og þegar fornmenn eru á sínum stað, notaðu ekki mörg orð.
10 Áður en þrumurnar fara eldingar; og á undan svívirðilegum manni skal ganga vel.
11 Rís upp tímanlega og vertu ekki síðastur. en komdu þér heim án tafar.
12 Þar hafðu dægradvöl þína og gjör það sem þú vilt, en syndgið ekki með hroka.
13 Og vegna þessa, blessaðu þann, sem skapaði þig og hefur fyllt þig með góðum hlutum sínum.
14 Hver sem óttast Drottin mun hljóta aga hans. og þeir sem leita hans snemma munu finna náð.
15 Sá sem leitar lögmálsins, mun fyllast því, en hræsnarinn mun hneykslast á því.
16 Þeir sem óttast Drottin munu finna dóm og kveikja rétt eins og ljós.
17 Syndugur maður verður ekki ávítaður, heldur finnur hann afsökun eftir vilja sínum.
18 Ráðgóður maður mun sýna tillitssemi; en undarlegur og hrokafullur maður er ekki skelfdur af ótta, jafnvel þótt hann hafi af sjálfum sér gert ráðlaust.
19 Gerðu ekkert án ráðs; og þegar þú hefur einu sinni gert, iðrast ekki.
20 Far þú ekki þann veg, sem þú getur fallið á, og hrasa ekki meðal steinanna.
21 Vertu ekki öruggur á einfaldan hátt.
22 Og varist eigin börnum þínum.
23 Treystu sálu þinni í hverju góðu verki; því að þetta er að halda boðorðin.
24 Sá sem trúir á Drottin, gætir boðorðsins. og sá sem á hann treystir mun aldrei verða verr.

KAFLI 33

1 Ekkert illt skal koma yfir þann sem óttast Drottin. en í freistni mun hann frelsa hann.
2 Vitur maður hatar ekki lögmálið. en sá sem er hræsnari í því er eins og skip í stormi.
3 Vitur maður treystir lögmálinu. og lögmálið er honum trúr sem véfrétt.
4 Undirbúðu það sem þú átt að segja, og svo munt þú láta heyra í þér, og bind þú fræðslu og svaraðu síðan.
5 Hjarta heimskingjanna er eins og kerruhjól; og hugsanir hans eru eins og rúllandi öxultré.
6 Stóðhestur er eins og spotti vinur, hann misþyrmir hverjum þeim sem á honum situr.
7 Hvers vegna fer einn dagur framar öðrum, þegar eins og allt ljós hvers dags á árinu er frá sólinni?
8 Fyrir þekkingu á Drottni voru þeir aðgreindir, og hann breytti árstíðum og hátíðum.
9 Suma þeirra hefir hann gjört háa daga og helgað þá, og suma þeirra hefir hann gjört venjulega daga.
10 Og allir menn eru af jörðu, og Adam var skapaður af jörðu.
11 Af mikilli þekkingu hefir Drottinn sundrað þeim og breytt vegum þeirra.
12 Suma þeirra hefir hann blessað og upphefð, og suma þeirra helgaði hann og setti sig nærri sér, en sumum þeirra bölvaði hann og lægði og sneri burt frá sínum stöðum.
13 Eins og leirinn er í hendi leirkerasmiðsins, til að móta hann að vild, þannig er maðurinn í hendi þess, sem hann skapaði, til að gjalda þeim eins og honum líkar.
14 Gott er gegn hinu illa og líf gegn dauða, svo er guðrækinn gegn syndaranum og syndarinn gegn guðræknum.
15 Lítið því á öll verk hins hæsta. og það eru tveir og tveir, einn á móti öðrum.
16 Ég vaknaði síðastur allra, eins og sá sem safnar eftir vínberjasöfnurunum. Fyrir blessun Drottins hef ég gagnast og þreytt vínpressuna mína eins og vínberjatínslumann.
17 Líttu á, að ég hefi ekki aðeins unnið fyrir sjálfan mig, heldur fyrir alla þá, sem leita að fróðleik.
18 Hlýðið á mig, þér stórmenni lýðsins, og hlýðið með eyrum yðar, þér höfðingjar safnaðarins.
19 Gef ekki syni þínum og konu, bróður þínum og vini, vald yfir þér meðan þú lifir, og gef ekki öðrum eignir þínar, svo að það iðrist ekki og þú biðjist um það aftur.
20 Svo lengi sem þú lifir og hefur anda í þér, gef þig engum fram.
21 Því að betra er að börn þín leiti til þín en að þú standir við kurteisi þeirra.
22 Í öllum verkum þínum hafðu sjálfum þér æðsta vald. skildu engan blet eftir þér til heiðurs.
23 Á þeim tíma, þegar þú endar dagar þínar og lýkur lífi þínu, skaltu úthluta arfleifð þinni.
24 Fóður, sproti og byrðar eru fyrir asna; og brauð, leiðréttingu og vinnu fyrir þjón.
25 Ef þú lætur þjón þinn vinna, þá munt þú finna hvíld, en ef þú lætur hann fara aðgerðalaus, skal hann leita frelsis.
26 Ok og kragi hneigir hálsinn, svo eru pyndingar og kvalir fyrir vondan þjón.
27 Sendið hann til erfiðis, svo að hann sé ekki iðjulaus. því iðjuleysið kennir margt illt.
28 Láttu hann vinna eftir því sem honum hentar. Ef hann hlýðir ekki, þá skaltu setja í þig þyngri fjötra.

29 En vertu ekki óhófleg við nokkurn mann. og án geðþótta gera ekkert.
30 Ef þú átt þjón, þá sé hann þér eins og þú sjálfur, því að þú hefur keypt hann dýru verði.
31 Ef þú átt þjón, þá bið þú hann eins og bróður, því að þú hefur þörf fyrir hans eins og þína eigin sál. Ef þú biður hann illa og hann flýr frá þér, hvaða leið vilt þú þá fara til að leita hans?

KAFLI 34

1 Vonir hins skilningslausa eru fánýtar og rangar, og draumar lyfta heimskingjunum upp.
2 Hver sem horfir á drauma er líkur þeim sem grípur skugga og fylgir vindi.
3 Draumasýn er líking eins og annars, eins og andlit við andlit.
4 Hvað má hreinsa af óhreinu? og hvaða sannleikur getur komið af því sem er lygi?
5 Spádómar og spádómar og draumar eru hégómleg, og hjartað er eins og hjörtu kvenmanns.
6 Ef þeir eru ekki sendir frá Hinum Hæsta í heimsókn þinni, legg þá ekki hjarta þitt til þeirra.
7 Því að draumar hafa blekkt marga, og þeir hafa brugðist sem treystu á þá.
8 Lögmálið mun finnast fullkomið án lyga, og spekin er fullkomnun trúum munni.
9 Ferðamaður veit margt; og sá sem hefur mikla reynslu mun segja speki.
10 Sá sem hefur enga reynslu veit lítið, en sá sem hefur ferðast er fullur hygginda.
11 Þegar ég ferðaðist, sá ég margt; og ég skil meira en ég get lýst.
12 Ég var oft í lífshættu, en ég varð laus vegna þessa.
13 Andi þeirra sem óttast Drottin mun lifa. því að von þeirra er á þann sem frelsar þá.
14 Hver sem óttast Drottin mun ekki óttast né óttast. því að hann er von hans.
15 Blessuð er sál þess sem óttast Drottin: til hvers lítur hann? og hver er styrkur hans?
16 Því að augu Drottins eru yfir þeim, sem elska hann, hann er mikil vörn þeirra og styrkur, vörn fyrir hita og skjól fyrir sólinni á hádegi, vörn gegn hrösun og hjálp frá falli.
17 Hann lyftir upp sálinni og lýsir augun, hann gefur heilsu, líf og blessun.
18 Sá, sem fórnar einhverju sem ranglega er fengnu, er fáránleg fórn hans. og ekki er tekið við gjöfum ranglátra manna.
19 Hinn hæsti hefur ekki velþóknun á fórnum óguðlegra. heldur er hann ekki friðaður fyrir synd með fjölda fórna.
20 Hver sem færir fórn af eigum hinna fátæku gerir eins og sá sem drepur soninn fyrir augum föður síns.
21 Brauð hinna fátæku er líf þeirra. Sá sem svíkur hann um það er blóðugur maður.
22 Sá, sem tekur líf náunga síns, drepur hann. og sá sem svíkur verkamanninn um laun sín er blóðsúthellingur.
23 Þegar einn byggir og annar rífur niður, hvaða gagn hafa þeir þá nema vinnu?
24 Þegar einn biðst fyrir og annar bölvar, hvers rödd mun Drottinn heyra?
25 Sá sem þvær sér eftir að hafa snert lík, ef hann snertir það aftur, hvað gagnar þá þvott hans?
26 Svo er um mann, sem fastar vegna synda sinna og fer aftur og gerir slíkt hið sama: hver heyrir bæn hans? eða hvað gagnast honum auðmýkt hans?

KAFLI 35

1 Sá sem heldur lögmálið færir nægar fórnir, sá sem gætir boðorðsins færir heillafórn.
2 Sá sem endurgreiðir vel, býður upp á fínt mjöl. og sá sem gefur ölmusu, fórnar lofi.
3 Að hverfa frá illsku er Drottni þóknanlegt. og að yfirgefa ranglætið er friðþæging.
4 Þú skalt ekki birtast tómur frammi fyrir Drottni.
5 Því að allt þetta á að gerast vegna boðorðsins.
6 Fórn réttlátra gerir altarið feitt, og ljúfur ilmurinn er frammi fyrir hinum Hæsta.
7 Fórn réttláts manns er þóknanleg. og minnisvarði þess mun aldrei gleymast.
8 Gef Drottni heiður hans með góðu auga og dregur ekki úr frumgróða handa þinna.
9 Sýndu glaðlegt yfirbragð í öllum gjöfum þínum og helgaðu tíund þína með fögnuði.
10 Gef hinum Hæsta eins og hann hefur auðgað þig. og eins og þú hefur fengið, gefðu með glöðu auga.
11 Því að Drottinn endurgjaldar og mun gefa þér sjöfalt meira.
12 Hugsaðu ekki um að spilla með gjöfum; Því slíkt mun hann ekki þiggja, og treysta ekki á ranglátar fórnir. Því að Drottinn er dómari og hjá honum er engin virðing fyrir persónum.
13 Hann tekur ekki við neinum manni gegn fátækum manni, heldur heyrir hann bæn hinna kúguðu.
14 Hann mun ekki fyrirlíta grátbeiðni munaðarlausra. né ekkjunni, þegar hún úthellir kvörtun sinni.
15 Renna ekki tárin niður kinnar ekkjunnar? og er ekki grát hennar gegn þeim, sem lætur þá falla?
16 Sá sem þjónar Drottni mun hljóta velþóknun, og bæn hans mun ná til skýjanna.
17 Bæn auðmjúkra skýst í gegnum skýin, og þar til hún kemur nær, mun hann ekki hugga sig. og mun ekki víkja, fyrr en hinn hæsti sér til að dæma réttlátlega og fullnægja dómi.

18 Því að Drottinn mun ekki vera slakur, og hinn voldugi mun ekki vera þolinmóður við þá, fyrr en hann hefur slegið í sundur lendar miskunnarlausra og endurgoldið heiðingjunum hefnd. uns hann hefur tekið burt fjölda dramblátra og brotið veldissprota ranglátra.
19 Þar til hann hefur gjaldað sérhverjum eftir verkum hans og mannanna verkum eftir ráðum þeirra. uns hann hefir dæmt mál þjóðar sinnar og fengið þá til að gleðjast yfir miskunn sinni.
20 Miskunn er tímabær á tímum þrengingarinnar, eins og regnský á þurrkatíma.

KAFLI 36

1 Miskunna þú oss, Drottinn, allra Guð, og sjá oss!
2 Sendu ótta þinn yfir allar þær þjóðir, sem ekki leita þín.
3 Rétt upp hönd þína gegn hinum framandi þjóðum, og lát þær sjá mátt þinn.
4 Eins og þú varst helgaður í oss frammi fyrir þeim, svo gjör þú þér vegsamleg meðal þeirra fyrir okkur.
5 Og lát þá þekkja þig, eins og vér höfum þekkt þig, að enginn Guð er til nema þú, ó Guð.
6 Sýndu ný tákn og gjör önnur undarleg undur: vegsamaðu hönd þína og hægri handlegg, svo að þeir megi fram bera dásemdarverk þín.
7 Látið upp reiði og úthell reiði, fjarlægið andstæðinginn og tortíma óvininum.
8 Taktu tímann stuttan, minnstu sáttmálans og lát þá kunngjöra dásemdarverk þín.
9 Sá, sem sleppur, eyðist af bræði eldsins. og farist þá sem kúga fólkið.
10 Berið í sundur höfuð höfðingja heiðingjanna, sem segja: Engir aðrir eru til nema vér.
11 Safnaðu saman öllum kynkvíslum Jakobs og erfðu þær, eins og frá upphafi.
12 Ó Drottinn, miskunna þú lýðnum, sem kallað er eftir þínu nafni, og Ísrael, sem þú hefur nefnt frumburð þinn.
13 Vertu miskunnsamur við Jerúsalem, þína helgu borg, hvíldarstað þinn.
14 Fyll Síon af óumræðilegum orðum þínum og fólk þitt með dýrð þinni.
15 Berið vitni þeim sem þú hefur átt frá upphafi og reis upp spámenn sem hafa verið í þínu nafni.
16 Laun þeim, sem eftir þér bíða, og lát spámenn þínir finnast trúir.
17 Drottinn, heyr bæn þjóna þinna, samkvæmt blessun Arons yfir lýð þínum, svo að allir þeir sem á jörðinni búa megi vita að þú ert Drottinn, hinn eilífi Guð.
18 Kviðurinn etur allt kjöt, en þó er eitt kjöt betra en annað.
19 Eins og gómurinn bragðar margvíslegar tegundir af villibráð, eins og hjarta skilningsríks lygar.
20 Rangt hjarta veldur þunglyndi, en reyndur maður mun endurgjalda honum.
21 Kona mun taka á móti hverjum manni, en þó er ein dóttir betri en önnur.
22 Fegurð konu gleður ásýnd, og maður elskar ekkert betra.
23 Ef það er góðvild, hógværð og huggun á tungu hennar, þá er eiginmaður hennar ekki eins og aðrir menn.
24 Sá sem eignast konu, byrjar eign, hjálp eins og hann sjálfur og hvíldarstólpa.
25 Þar sem engin varnargarður er, þar er eigninni rænt, og sá sem ekki á konu mun reika fram og aftur harmandi.
26 Hver mun treysta vel settum þjófi, sem víkur borg úr borg? Hver trúir því manni, sem ekki á hús og gistir, hvar sem nóttin tekur hann?

KAFLI 37

1 Sérhver vinur segir: "Ég er líka vinur hans, en til er vinur, sem aðeins er vinur að nafni.
2 Er það ekki sorg til dauða, þegar félagi og vinur snýr sér að óvini?
3 Ó óguðleg hugsjón, hvaðan komstu til að hylja jörðina með svikum?
4 Þar er félagi, sem gleðst yfir farsæld vinar, en á neyðartímum mun koma í móti honum.
5 Þar er félagi, sem hjálpar vini sínum fyrir kviðinn, og tekur upp tjaldið gegn óvininum.
6 Gleym ekki vini þínum í huga þínum, og gleymdu honum ekki í auðæfum þínum.
7 Sérhver ráðgjafi vegfarar ráð. en það er einhver sem ráðleggur sjálfum sér.
8 Gættu þín á ráðgjafa og veistu áður hvers þörf hann hefur. því að hann mun ráðleggja sjálfum sér; að hann kasti ekki hlutnum yfir þig,
9 Og segðu við þig: „Leiður þinn er góður, og síðan stendur hann hinumegin til að sjá, hvað verða mun fyrir þér.
10 Ráðfærðu þig ekki við þann sem grunar þig, og fel ráð þín fyrir þeim sem öfunda þig.
11 Ráðfærðu þig ekki við konu, sem snertir hana, sem hún er afbrýðisöm um; hvorki með hugleysingja í stríðsmálum; né við kaupmann um skipti; né með kaupanda að selja; né með öfundsjúkum þakklætismanni; né við miskunnarlausan mann snertandi góðvild; né með letidýrum til nokkurrar vinnu; né hjá leiguliði í ársfrágangsvinnu; né með aðgerðalausum þjóni í miklu verki. Hlýðið ekki á þessa í neinu ráði.
12 En vertu stöðugt með guðræknum manni, sem þú veist að hann heldur boðorð Drottins, en hugur

hans er í samræmi við huga þinn og mun hryggjast með þér, ef þú missir fóstur.
13 Og lát ráð þíns hjarta standa, því að enginn er þér trúrari en hann.
14 Því að hugur manns er stundum vaninn að segja honum meira en sjö varðmenn, sem sitja fyrir ofan í háum turni.
15 Og umfram allt þetta skaltu biðja til hins hæsta, að hann beini vegi þínum í sannleika.
16 Látið skynsemina ganga á undan sérhverju framtaki og ráðleggið fyrir hverja athöfn.
17 Andlitið er merki um breytingu á hjarta.
18 Fjórir hlutir birtast: gott og illt, líf og dauði, en tungan drottnar stöðugt yfir þeim.
19 Það er einn sem er vitur og kennir mörgum og er þó sjálfum sér gagnslaus.
20 Það er einn, sem sýnir speki í orðum og er hataður: hann mun verða skortur á allri fæðu.
21 Því að náð er ekki gefin, honum frá Drottni, því að hann er sviptur allri visku.
22 Annar er vitur við sjálfan sig; og ávextir skilnings eru lofsverðir í munni hans.
23 Vitur maður kennir lýð sínum. og ávöxtur skilnings hans bregst ekki.
24 Vitur maður mun fyllast blessun; og allir þeir sem sjá hann munu telja hann hamingjusaman.
25 Dagar lífs mannsins mega vera taldir, en dagar Ísraels eru óteljandi.
26 Vitur maður skal erfa dýrð meðal þjóðar sinnar, og nafn hans skal eilíft.
27 Sonur minn, reyndu sál þína í lífi þínu og sjáðu hvað er illt fyrir hana, og gef henni það ekki.
28 Því að allt er ekki öllum til hagsbóta, né hefur sérhver sál ánægju af öllu.
29 Vertu ekki óseðjandi í neinu ljúffengu, né of gráðugur í mat.
30 Því að ofgnótt af mat veldur veikindum, og ofgnótt mun breytast í kvöl.
31 Af ofgnótt hafa margir farist. en sá sem gætir, lengir líf sitt.

KAFLI 38

1 Heiðra lækni þann heiður sem honum ber fyrir þá notkun sem þér megið hafa af honum, því að Drottinn hefur skapað hann.
2 Því að frá hinum hæsta kemur lækning, og hann mun hljóta heiður konungs.
3 Kunnátta læknisins mun lyfta höfði sínu, og í augum stórmenna mun hann dást að.
4 Drottinn hefur skapað lyf af jörðinni. og sá sem er vitur mun ekki hafa andstyggð á þeim.
5 Var ekki vatnið sætt af viði, til þess að hægt væri að vita hvað það er?
6 Og hann hefur gefið mönnum kunnáttu til þess að heiðra hann í dásemdarverkum sínum.
7 Með slíkum læknar hann menn og tekur burt kvöl þeirra.
8 Af slíku gerir apótekarinn sælgæti; og á verkum hans er enginn endir; og frá honum er friður um alla jörðina,
9 Sonur minn, vertu ekki gáleysislegur í veikindum þínum, en biddu til Drottins, og hann mun heilsa þig.
10 Hættu frá syndinni og sæktu hendur þínar og hreinsaðu hjarta þitt af allri illsku.
11 Gefðu ljúfan ilm og minnist á fínt mjöl. og gjörið feitfórn, eins og hann sé ekki til.
12 Gefðu þá lækninum stað, því að Drottinn hefur skapað hann. Lát hann ekki fara frá þér, því að þú þarft hans.
13 Það er tími þegar góður árangur er í þeirra höndum.
14 Því að þeir munu einnig biðja til Drottins, að hann megi farnast því, sem þeir gefa til auðveldis og lækninga til að lengja líf.
15 Sá sem syndgar frammi fyrir skapara sínum, falli í hendur læknisins.
16 Sonur minn, láttu tárin falla yfir hina dauðu og farðu að harma, eins og þú hefðir sjálfur orðið fyrir miklum skaða. og hylja síðan líkama hans að venju og vanrækja ekki greftrun hans.
17 Grátið beisklega og kveinið mikið og notið harmakvein, eins og hann er verðugur, og það einn dag eða tvo, svo að ekki sé talað um þig, og huggaðu þig síðan vegna þyngdar þinnar.
18 Því að af þunglyndi kemur dauðinn, og þunglyndi hjartans sundrar styrk.
19 Í þrengingunni er einnig sorgin eftir, og líf fátækra er bölvun hjartans.
20 Vertu ekki þunglyndur, rek það burt, og limur síðasta endann.
21 Gleym því ekki, því að ekki verður aftur snúið. Þú skalt ekki gjöra honum gott, heldur særa sjálfan þig.
22 Minnstu dóms míns, því að svo mun einnig þinn vera. í gær fyrir mig og í dag fyrir þig.
23 Þegar hinn látni hvílist, þá hvíli minning hans. og huggist fyrir hann, þegar andi hans er horfinn frá honum.
24 Viska lærðra manns kemur við tækifæri til tómstunda, og sá sem á lítið erindi mun verða vitur.
25 Hvernig getur hann aflað sér visku, sem heldur plógnum og hrósar sér í oddinum, rekur naut og er upptekinn af erfiði sínu, og hver talar um uxa?
26 Hann gefur hug sinn til að búa til furur; og er duglegur að gefa kúnum fóður.
27 Þannig er sérhver smiður og vinnumeistari, sem vinnur nótt og dag, og þeir, sem höggva og grafa

innsigli, og eru duglegir að fjölbreyta og gefa sig fram við falsað myndmál og horfa til þess að ljúka verki.
28 Og smiðurinn, sem situr við steðjann og horfir á járnsmíðina, eyðir gufu eldsins holdi hans, og hann berst við hita ofnsins. augu líta enn á fyrirmynd þess sem hann býr til; hann ætlar sér að ljúka verki sínu og gætir þess að slípa það fullkomlega:
29 Svo gjörði leirkerasmiðurinn, sem situr að verki sínu og snýr hjólinu með fótum sínum, sem ætíð er vandlega að verki sínu og gjörir öll verk sín eftir tölu.
30 Hann mótar leirinn með handlegg sínum og beygir styrk sinn fyrir fótum sér. hann beitir sér til að leiða það yfir; og hann er duglegur að hreinsa ofninn.
31 Allir þessir treysta á sínar hendur, og sérhver er vitur í verkum sínum.
32 Án þessara er ekki hægt að byggja borg, og þeir skulu ekki búa þar sem þeir vilja, né fara upp og ofan.
33 Þeim skal ekki leitað í almennum ráðum, né sitja hátt í söfnuðinum. Þeir skulu ekki sitja í dómarasætinu, né skilja dóminn. Þeir geta ekki boðað rétt og dóm. og þeir munu ekki finnast þar sem dæmisögur eru sagðar.
34 En þeir munu viðhalda ástandi heimsins, og öll þrá þeirra er í iðn sinni.

KAFLI 39

1 En sá sem leggur hug sinn til lögmáls hins hæsta og er upptekinn af íhugun þess, mun leita að visku allra hinna fornu og vera upptekinn af spádómum.
2 Hann mun varðveita orð nafntogaðra manna, og þar sem lúmskar dæmisögur eru, mun hann einnig vera.
3 Hann mun leita uppi leyndardóma alvarlegra dóma og vera samræður í myrkum dæmisögum.
4 Hann mun þjóna meðal stórmenna og birtast fyrir höfðingjum. Hann mun ferðast um framandi lönd. því að hann hefur reynt hið góða og hið illa meðal manna.
5 Hann mun gefa hjarta sínu til að leita snemma til Drottins, sem skapaði hann, og biðja frammi fyrir hinum Hæsta, og mun opna munn sinn í bæn og biðja fyrir syndum hans.
6 Þegar hinn mikli Drottinn vill, mun hann fyllast anda skilnings: hann mun úthella viturlegum setningum og þakka Drottni í bæn sinni.
7 Hann skal leiðbeina ráðum sínum og þekkingu og hugleiða í leyndarmálum sínum.
8 Hann mun sýna það sem hann hefur lært og hrósa sér af lögmáli sáttmála Drottins.
9 Margir munu hrósa skilningi hans. og svo lengi sem heimurinn varir, skal hann ekki afmáður; Minning hans skal ekki víkja, og nafn hans mun lifa frá kyni til kyns.
10 Þjóðir munu kunngjöra visku hans, og söfnuðurinn mun kunngjöra lof hans.
11 Ef hann deyr, skal hann skilja eftir sig meira nafn en þúsund, og ef hann lifir, skal hann fjölga því.
12 En ég hef meira að segja, sem ég hef hugsað um. því að ég fyllist eins og tunglið á fullt.
13 Hlýðið á mig, þér heilög börn, og rísið eins og rós, sem vex við lækinn á vellinum.
14 Og gefðu ljúfan ilm eins og reykelsi, og blómgið eins og lilja, sendið lykt og syngið lofsöng, lofið Drottin í öllum verkum hans.
15 vegsamið nafn hans og kunngjörið lof hans með söng vara yðar og með hörpum, og með því að lofa hann skuluð þér segja á þennan hátt:
16 Öll verk Drottins eru ákaflega góð, og allt sem hann býður mun verða framkvæmt á réttum tíma.
17 Og enginn má segja: Hvað er þetta? hvers vegna er það? Því að á þeim tíma sem hentugur er, munu þeir allir vera leitaðir. Samkvæmt boðorði hans stóðu vötnin sem hrúga, og fyrir orð munns hans vatnsílát.
18 Eftir boðorð hans er gert allt sem þóknast honum. og enginn getur hindrað, þegar hann vill bjarga.
19 Verk alls holds eru fyrir augum hans, og ekkert er hulið augum hans.
20 Hann sér frá eilífð til eilífðar; og ekkert dásamlegt er fyrir honum.
21 Maður þarf ekki að segja: Hvað er þetta? hvers vegna er það? því að hann hefur gjört alla hluti til þeirra nota.
22 Blessun hans huldi þurrlendið eins og fljót og vökvaði það eins og flóð.
23 Eins og hann breytti vötnunum í salt, svo munu þjóðirnar erfa reiði hans.
24 Eins og vegir hans eru auðveldir hinum heilögu. svo eru þeir ásteytingarsteinar hinum óguðlegu.
25 Því að góðir hlutir eru skapaðir frá upphafi, svo illt fyrir syndurum.
26 Helstu hlutir fyrir alla ævi mannsins eru vatn, eldur, járn og salt, hveitimjöl, hunang, mjólk og blóð vínberjanna og olía og klæði.
27 Allt þetta er hinum guðræknu til góðs, og syndurum er það breytt í illt.
28 Þar eru andar, skapaðir til hefndar, sem í heift sinni liggja á sárum höggum; á tímum tortímingarinnar úthella þeir herliði sínu og sefa reiði þess sem þá skapaði.
29 Eldur og hagl, hungur og dauði, allt þetta var skapað til hefndar.

30 Tennur villidýra og sporðdreka, höggorma og sverðið sem refsar hinum óguðlegu til tortímingar.
31 Þeir munu gleðjast yfir boðorði hans, og þeir munu vera tilbúnir á jörðu, þegar þörf krefur. Og þegar þeirra tími er kominn, skulu þeir ekki brjóta orð hans.
32 Þess vegna var ég frá upphafi staðráðinn og hugsaði um þetta og lét það eftir ritað.
33 Öll verk Drottins eru góð, og hann mun gefa allt sem þarf á sínum tíma.
34 Svo að maður geti ekki sagt: "Þetta er verra en það, því að með tímanum munu þeir allir hljóta velþóknun."
35 Og lofið því Drottin af öllu hjarta og munni og lofið nafn Drottins.

KAFLI 40

1 Mikið erfiði er skapað hverjum manni, og þungt ok hvílir yfir sonum Adams, frá þeim degi er þeir ganga af móðurlífi, til þess dags sem þeir hverfa aftur til móður alls.
2 Hugmyndir þeirra um hið ókomna og dauðadagurinn trufla hugsanir þeirra og valda hjartahræðslu.
3 Frá honum, sem situr í dýrðarhásæti, til hans, sem auðmýkt er á jörðu og ösku.
4 Frá þeim sem ber purpura og kórónu, til þess sem er klæddur línklæði.
5 Reiði og öfund, vandræði og kyrrð, ótta við dauðann, reiði og deilur og á hvíldartíma á rúmi hans breytir nætursvefni hans þekkingu hans.
6 Lítil eða ekkert er hvíld hans, og síðan er hann í svefni, eins og á vaktdegi, skelfdur í sýn hjarta síns, eins og hann væri sloppinn úr bardaga.
7 Þegar öllu er á botninn hvolft vaknar hann og furðar sig á því að óttinn var ekkert.
8 Slíkt kemur fyrir allt hold, bæði menn og skepnur, og það er sjöfalt meira yfir syndara.
9 Dauði og blóðsúthellingar, deilur og sverð, hörmungar, hungur, þrenging og plága.
10 Þetta er skapað fyrir hina óguðlegu, og þeirra vegna kom flóðið.
11 Allt sem er af jörðinni mun aftur snúast til jarðar, og það sem er af vötnunum mun hverfa aftur í hafið.
12 Allar mútur og ranglæti verða afmáðar, en sanngirni varir að eilífu.
13 Eigur ranglátra munu þurrkast upp eins og fljót og hverfa með hávaða, eins og mikil þruma í rigningu.
14 Meðan hann opnar hönd sína, mun hann gleðjast, svo verða afbrotamenn að engu.
15 Börn hinna óguðlegu skulu ekki bera margar greinar, heldur eru þeir sem óhreinar rætur á hörðum steini.
16 Grasið, sem vex á hverju vatni og árbakka, skal kippt upp fyrir öllu grasi.
17 Glæsileiki er eins og frjósamur garður, og miskunnsemi varir að eilífu.
18 Að erfiða og sætta sig við það sem maðurinn á er ljúft líf, en sá sem finnur fjársjóð er yfir þeim báðum.
19 Börn og borgarbygging halda nafni manns áfram, en óflekkuð kona er talin ofar þeim báðum.
20 Vín og músík gleðja hjartað, en ást á visku er yfir þeim báðum.
21 Pípan og pípan hljóma ljúft, en ljúf tunga er yfir þeim báðum.
22 Auga þitt þráir náð og fegurð, en meira en hvort tveggja, meðan það er grænt.
23 Vinur og félagi hittast aldrei rangt, en yfir báðum er kona með manni sínum.
24 Bræður og hjálp eru á móti neyðartíma, en ölmusa mun frelsa fleiri en báðir.
25 Gull og silfur gera fótinn öruggan, en ráð er virt yfir þeim báðum.
26 Auður og styrkur lyftir upp hjartanu, en ótti Drottins er yfir þeim báðum. Enginn skortur er í ótta Drottins, og hún þarf ekki að leita hjálpar.
27 Ótti Drottins er frjósamur garður og hylur hann ofar allri dýrð.
28 Sonur minn, lifðu ekki betlara lífi; því betra er að deyja en að betla.
29 Líf þess, sem er háður borði annars manns, er ekki til æviloka; Því að hann saurgar sig með mat annarra manna, en vitur maður vel ræktaður mun varast það.
30 Ljúft er betl í munni blygðunarlauss, en í kviði hans mun eldur brenna.

KAFLI 41

1 Ó dauði, hversu bitur er minning þín um mann, sem lifir í hvíld í eignum sínum, þeim manni sem ekkert hefur til að kvelja sig og hefur velmegun í öllu, já, þeim sem enn getur tekið á móti sér. kjöt!
2 Dauði, þóknanleg er dómur þinn fyrir fátæka og þeim sem þrjóskast af krafti, sem nú er á síðustu öld, og er í uppnámi yfir öllu, og þeim sem örvæntir og hefur misst þolinmæðina!
3 Óttast ekki dauðadóminn, minnstu þeirra, sem á undan þér hafa verið og síðar koma. Því að þetta er dómur Drottins yfir öllu holdi.
4 Og hvers vegna ert þú á móti velþóknun hins hæsta? það er engin rannsókn í gröfinni, hvort þú hefur lifað tíu, hundrað eða þúsund ár.
5 Börn syndara eru viðurstyggð börn, og þeir sem eru samræður í bústað óguðlegra.
6 Arfleifð syndarabarna mun farast, og afkomendur þeirra munu hljóta ævarandi smán.

7 Börnin munu kvarta yfir óguðlegum föður, því að þau munu verða smánuð hans vegna.
8 Vei yður, óguðlegir menn, sem hafa yfirgefið lögmál hins hæsta Guðs! Því að ef þér fjölgar, mun það verða yður til tortímingar.
9 Og ef þér fæðist, munuð þér bölvun fæðast, og ef þér deyið, skal bölvun vera yðar hlutdeild.
10 Allir þeir, sem á jörðinni eru, munu aftur snúa sér til jarðar, og hinir óguðlegu munu fara frá bölvun til tortímingar.
11 Harmur manna er um líkama þeirra, en illt nafn syndara skal afmáð.
12 Gefðu gaum að nafni þínu. því að það mun halda áfram hjá þér umfram þúsund stóra gullgripi.
13 Gott líf á fáa daga, en gott nafn varir að eilífu.
14 Börn mín, varðveitið aga í friði. Því að speki, sem er hulin og fjársjóður, sem ekki sést, hvaða gagn er þeim báðum?
15 Sá sem leynir heimsku sinni er betri en sá sem leynir visku sinni.
16 Vertu því til skammar samkvæmt orði mínu, því að það er ekki gott að halda eftir allri blygðun. það er heldur ekki með öllu samþykkt í öllum hlutum.
17 Skammast þín fyrir hórdóm frammi fyrir föður og móður, og fyrir lygi frammi fyrir höfðingja og kappa.
18 Af broti fyrir dómara og höfðingja; af misgjörðum fyrir söfnuði og fólki; um óréttláta framkomu fyrir félaga þínum og vini;
19 Og um þjófnað með tilliti til staðarins, þar sem þú dvelur, og vegna trúfesti Guðs og sáttmála hans. og að halla sér með olnboga þínum á kjötið; og fyrirlitningu að gefa og taka;
20 Og þögn frammi fyrir þeim sem heilsa þér. og að horfa á skækju;
21 Og að snúa augliti þínu frá frænda þínum. eða að taka í burtu hluta eða gjöf; eða að horfa á konu annars manns.
22 Eða að vera upptekinn af ambátt sinni og koma ekki nálægt rekkju hennar. eða af upphrópunarræðum fyrir vinum; Og eftir að þú hefur gefið, skalt þú ekki ámæla.
23 Eða að endurtaka og tala aftur það sem þú hefur heyrt. og að afhjúpa leyndarmál.
24 Þannig skalt þú skammast þín og finna náð fyrir öllum mönnum.

KAFLI 42

1 Fyrir þetta skaltu ekki skammast þín og láta engan syndga með því.
2 Um lögmál hins hæsta og sáttmála hans; og dómsins til að réttlæta hina óguðlegu;
3 Um uppgjör við félaga þína og ferðamenn; eða af gjöf arfleifðar vina;
4 Af nákvæmni jafnvægis og þyngdar; eða að fá mikið eða lítið;
5 Og af áhugalausri sölu kaupmanna; af mikilli leiðréttingu barna; og að láta síðu ills þjóns blæða.
6 Vissulega er gott að varðveita þar sem vond kona er. og þegiðu, þar sem margar hendur eru.
7 Greiða allt í fjölda og þyngd. og ritaðu allt það sem þú gefur út eða tekur við.
8 Vertu ekki feiminn við að upplýsa óvitra og heimskingja og hina öldruðu, sem deila við þá, sem ungir eru.
9 Faðirinn vakir fyrir dótturina, þegar enginn veit; og umhyggja hennar tekur svefninn, þegar hún er ung, til þess að hún fari ekki aldur sinnar. og að vera gift, svo að hún verði ekki hatuð:
10 Í meydómi hennar, til þess að hún verði ekki saurguð og þunguð í húsi föður síns. og eiga mann, svo að hún fari ekki illa með sig; og þegar hún er gift, að hún verði ekki ófrjó.
11 Gættu þess áreiðanlega yfir blygðunarlausri dóttur, svo að hún geri þig ekki að athlægi óvina þinna og skrumskælingu í borginni og smán meðal fólksins og til skammar þig fyrir mannfjöldanum.
12 Sjá ekki fegurð hvers líkama og sit ekki mitt á meðal kvenna.
13 Því að af klæðum kemur mölur og af konum illska.
14 Betri er kurteisi karls en kurteis kona, kona, segi ég, sem veldur skömm og smán.
15 Nú vil ég minnast verka Drottins og kunngjöra það, sem ég hef séð: Í orðum Drottins eru verk hans.
16 Sólin, sem lýsir, lítur á alla hluti, og verk hennar er fullt af dýrð Drottins.
17 Drottinn hefur ekki gefið hinum heilögu vald til að kunngjöra öll dásemdarverk sín, sem hinn alvaldi Drottinn setti staðfastlega í, til þess að hvað sem er mætti verða honum til dýrðar.
18 Hann leitar að djúpinu og hjartanu og lítur á snjallræði þeirra, því að Drottinn þekkir allt sem vitað er, og hann sér tákn heimsins.
19 Hann kunngjörir hið liðna og hið ókomna, og opinberar skref hinna huldu hluti.
20 Engin hugsun kemst undan honum, og ekkert orð er honum hulið.
21 Hann hefur prýtt hin ágætu verk visku sinnar, og hann er frá eilífð til eilífðar. Honum má engu bæta, né má hann minnka, og hann þarf engan ráðgjafa.
22 Ó, hversu eftirsóknarverð eru öll verk hans! og að maðurinn sjái jafnvel til neista.
23 Allt þetta lifir og er að eilífu til allra nota, og allir eru þeir hlýðnir.
24 Allir hlutir eru tvöfaldir hver á móti öðrum, og ekkert ófullkomið hefur hann gjört.
25 Eitt staðfestir hið góða eða annað, og hver mun fyllast af því að sjá dýrð hans?

KAFLI 43

1 Hroki hæðarinnar, tæra festingarinnar, fegurð himinsins, með dýrð sinni.
2 Þegar sólin birtist, lýsir hún við uppkomu sína undursamlegt hljóðfæri, verk hins hæsta.
3 Um hádegið þornar landið, og hver getur staðist brennandi hita þess?
4 Maður, sem blæs í ofn, er í hitaverkum, en sólin brennir fjöllin þrisvar sinnum; andar frá sér eldgufum og sendir frá sér bjarta geisla og deyfir augun.
5 Mikill er Drottinn, sem skapaði það. og hleypur í skyndi að boðorði hans.
6 Hann lét líka tunglið þjóna á sínum tíma til að lýsa tímanum og tákn heimsins.
7 Frá tunglinu er tákn hátíða, ljós sem minnkar í fullkomnun sinni.
8 Mánuðurinn er nefndur eftir nafni hennar, hann stækkar undursamlega í breytingum hennar, er verkfæri hersveitanna að ofan, skínandi á festingu himinsins.
9 Fegurð himinsins, dýrð stjarnanna, skraut sem gefur ljós í hæðum Drottins.
10 Að boðorði hins heilaga munu þeir standa í reglu sinni og hverfa aldrei á vöku sinni.
11 Horfðu á regnbogann og lofaðu þann sem hann skapaði. mjög fallegt það er í birtu þess.
12 Það umlykur himininn með dýrðarhring, og hendur hins hæsta hafa sveigt það.
13 Með boðorði sínu lætur hann snjó falla og sendir skjótt eldingar dóms síns.
14 Þar með opnast fjársjóðirnir, og ský fljúga fram eins og fuglar.
15 Með miklum mætti sínum gjörir hann skýin sterk, og haglsteinar brotna smátt.
16 Við augsýn hans nötra fjöllin, og sunnanvindurinn blæs að hans vilja.
17 Þrumuhljóð lætur jörðina nötra, eins og norðanstormurinn og hvirfilbylurinn: Hann dreifir snjónum eins og fljúgandi fuglar, og fall hans er sem kveikja í engisprettum.
18 Augað undrast fegurð hvítleika þess, og hjartað furðar sig á rigningu þess.
19 Einnig hellir hann hríminu sem salti á jörðina, og er það storknað liggur það ofan á hvössum stikum.
20 Þegar kalda norðanvindurinn blæs og vatnið er storknað í ís, stendur það yfir hverri söfnun vatns og klæðir vatnið eins og með brynju.
21 Hann etur fjöllin og brennir eyðimörkina og eyðir grasinu sem eldi.
22 Núverandi lækning allra er þoka sem kemur skjótt, dögg sem kemur á eftir hita hressar.
23 Með ráðum sínum friðar hann djúpið og gróðursetur þar eyjar.
24 Þeir sem sigla á hafinu segja frá hættunni af því. og þegar vér heyrum það með eyrunum, undrast vér það.
25 Því að í því eru undarleg og undarleg verk, margs konar dýr og hvalir skapaðir.
26 Fyrir hann hefur endir þeirra farsælan árangur, og af orði hans er allt samið.
27 Vér megum tala margt, en þó skammast okkur. Þess vegna er hann allur.
28 Hvernig eigum vér að geta stórvaxið hann? því að hann er mikill umfram öll verk hans.
29 Drottinn er hræðilegur og mjög mikill, og kraftur hans er undursamlegur.
30 Þegar þér vegsamið Drottin, upphefjið hann eins mikið og þér getið. En þegar þér upphefjið hann, þá leggið fram allan kraft yðar og þreytist ekki. því þú getur aldrei gengið nógu langt.
31 Hver hefir séð hann, að hann gæti sagt okkur það? og hver getur magnað hann eins og hann er?
32 Enn eru meiri hlutir huldir en þessir, því að vér höfum aðeins séð nokkur verk hans.
33 Því að Drottinn hefur skapað alla hluti. og hinum guðræknu gaf hann visku.

KAFLI 44

1 Vér skulum nú lofa fræga menn og feður vora, er oss fæddu.
2 Drottinn hefir gjört mikla dýrð af þeim með miklum mætti sínum frá upphafi.
3 Þeir sem ríktu í konungsríkjum sínum, menn þekktir fyrir mátt sinn, gáfu ráð með skilningi sínum og boða spádóma.
4 Leiðtogar fólksins með ráðum sínum og þekkingu sinni á fræðum mæta lýðnum, vitur og mælskur eru fyrirmæli þeirra:
5 Svo sem að finna út sönglög og kveða vísur skriflega:
6 Ríkir menn, búnir hæfileikum, búa friðsamlega í bústöðum sínum.
7 Allt þetta var heiðrað frá kyni til kyns og var dýrð síns tíma.
8 Þeir eru til, sem hafa skilið eftir sig nafn, til þess að lof þeirra megi upplýsa.
9 Og sumir eru til, sem ekki hafa minnismerki. sem fórust, eins og þeir hefðu aldrei verið; og eru orðnir eins og þeir hafi aldrei fæðst; og börn þeirra á eftir þeim.
10 En þetta voru miskunnsamir menn, hverra réttlæti er ekki gleymt.
11 Með niðjum þeirra skal stöðugt vera góð arfleifð, og börn þeirra eru innan sáttmálans.

12 Niðjar þeirra standa fastir og börn þeirra vegna þeirra.
13 Niðjar þeirra munu standa að eilífu, og dýrð þeirra skal ekki afmáð.
14 Lík þeirra eru grafin í friði; en nafn þeirra lifir að eilífu.
15 Fólkið mun segja frá visku sinni, og söfnuðurinn mun kunngjöra lofsöng þeirra.
16 Enok þóknaðist Drottni og var þýddur, sem fyrirmynd um iðrun fyrir allar kynslóðir.
17 Nói fannst fullkominn og réttlátur. á tímum reiðarinnar var hann tekinn í skiptum fyrir heiminn; Þess vegna var hann skilinn eftir sem leifar til jarðar, þegar flóðið kom.
18 Eilífur sáttmáli var gerður við hann, að allt hold skyldi ekki framar glatast í flóðinu.
19 Abraham var mikill faðir margra manna, í dýrð var enginn líkur honum.
20 Hann hélt lögmál hins hæsta og var í sáttmála við hann. Hann staðfesti sáttmálann í holdi sínu. og þegar hann var sannaður, fannst hann trúr.
21 Þess vegna fullvissaði hann honum með eið, að hann myndi blessa þjóðirnar í niðjum sínum, og að hann myndi margfalda hann eins og duft jarðarinnar og upphefja niðja sína sem stjörnur og láta þær erfa frá hafi til sjávar, og frá ánni til ysta hluta landsins.
22 Með Ísak stofnaði hann sömuleiðis sakir Abrahams föður síns blessun allra manna og sáttmálann og lét hann hvíla á höfði Jakobs. Hann játaði hann í blessun sinni, gaf honum arfleifð og skipti hlutum hans; meðal ættkvíslanna tólf skildi hann þær.

KAFLI 45

1 Og hann leiddi út frá honum miskunnsaman mann, sem fann náð í augum alls holds, já, Móse, elskaður Guðs og manna, sem blessuð er minning hans.
2 Hann gerði hann eins og hina dýrlegu heilögu og miklaði hann, svo að óvinir hans óttuðust hann.
3 Með orðum sínum lét hann dásemdirnar linna, og hann gjörði hann vegsamlegan í augum konunga, gaf honum boð fyrir þjóð sína og sýndi honum hluta af dýrð sinni.
4 Hann helgaði hann í trúleysi sínu og hógværð og útvaldi hann af öllum mönnum.
5 Hann lét hann heyra raust sína og leiddi hann inn í myrka skýið og gaf honum boðorð fyrir augliti hans, lögmál lífs og þekkingar, til þess að hann gæti kennt Jakobi sáttmála sína og Ísrael dóma sína.
6 Hann upphefði Aron, heilagan mann eins og hann, bróður sinn, af ættkvísl Leví.
7 Eilífan sáttmála gerði hann við hann og gaf honum prestdæmið meðal fólksins. hann fegraði hann með fallegum skreytingum og klæddi hann dýrðarskikkju.
8 Hann lagði á hann fullkomna dýrð; og styrkti hann með ríkum klæðum, með brækum, með langri skikkju og hökul.
9 Og hann umkringdi hann með granatepli og mörgum gullklukkum allt í kring, til þess að þegar hann fór, heyrðist hljóð og hávaði, sem heyrðist í musterinu, til minningar um börn þjóðar hans.
10 Með heilögu klæði, með gulli, bláu silki og purpura, útsaumsverki, með dómsbrynju og með Úrím og Túmmím.
11 Með snúnu skarlati, verki hins snjalla smiðs, með gimsteinum, útskornum sem innsigli og settir í gull, verk skartgripamannsins, með letri grafið til minnis, eftir tölu ættkvísla Ísraels.
12 Hann setti gullkórónu á mítruna, þar sem greypt var heilagleiki, heiðursskraut, dýrt verk, girndir augnanna, fagurt og fagurt.
13Fyrir honum voru engir slíkir, og aldrei klæddist nokkur útlendingur þá, heldur aðeins börn hans og barnabörn að eilífu.
14 Fórnir þeirra skulu eytt að fullu á hverjum degi tvisvar stöðugt.
15 Móse helgaði hann og smurði hann með helgri olíu. Þetta var honum úthlutað með eilífum sáttmála og niðjum hans, svo lengi sem himnarnir skyldu vera eftir, að þeir skyldu þjóna honum og gegna prestdæminu. og blessa fólkið í hans nafni.
16 Hann útvaldi hann af öllum lifandi mönnum til að færa Drottni fórnir, reykelsi og ljúfan ilm, til minningar, til að sætta þjóð sína.
17 Hann gaf honum boðorð sín og vald í lögum um dóma, að hann skyldi kenna Jakobi vitnisburðina og upplýsa Ísrael í lögum sínum.
18 Ókunnugir gerðu samsæri gegn honum og smánuðu hann í eyðimörkinni, mennirnir sem voru af hlið Datans og Abírons og söfnuðurinn í Core, með heift og reiði.
19 Þetta sá Drottinn, og það mislíkaði honum, og í reiði hans eyddust þeir.
20 En hann gerði Aron virðulegri og gaf honum arfleifð og skipti honum frumgróða uppvaxtar. sérstaklega bjó hann til brauð í gnægð:
21 Því að þeir eta af fórnum Drottins, sem hann gaf honum og niðjum hans.
22 En í landi lýðsins átti hann enga arfleifð og enga hlutdeild meðal lýðsins, því að sjálfur Drottinn er hlutur hans og óðal.
23 Hinn þriðji í dýrð er Pínees Eleasarsson, af því að hann var kappsamur í ótta Drottins og stóð upp af hjartans hugrekki, þegar lýðurinn sneri aftur og gerði sátt við Ísrael.
24 Þess vegna var gerður friðarsáttmáli við hann, að hann skyldi vera æðsti yfirmaður helgidómsins og

þjóðar hans, og að hann og afkomendur hans ættu að njóta virðingar prestdæmisins að eilífu.
25 Samkvæmt sáttmálanum, sem gerður var við Davíð Ísaíson, af Júda ættkvísl, að arfleifð konungs skyldi vera niðjum hans einum. Þannig skyldi og arfleifð Arons vera niðjum hans.
26 Guð gefi þér visku í hjarta þínu til að dæma fólk sitt í réttlæti, svo að góðgæti þeirra verði ekki afnumið og dýrð þeirra vari að eilífu.

KAFLI 46

1 Jesús, sonur Nave, var hraustur í stríðunum og var arftaki Móse í spádómum, sem samkvæmt nafni hans var gerður mikill til að bjarga hinum útvöldu Guðs og hefna óvinanna, sem risu gegn þeim, að hann gæti sett Ísrael í arfleifð þeirra.
2 Hversu mikla dýrð fékk hann, þegar hann hóf upp hendur sínar og rétti út sverð sitt gegn borgunum!
3 Hver stóð svo á undan honum? því að Drottinn leiddi sjálfur óvini sína til hans.
4 Fór ekki sólin aftur fyrir hann? og var ekki einn dagur jafn langur og tveir?
5 Hann ákallaði hinn hæsta Drottin, þegar óvinirnir þröngvuðu á honum á öllum hliðum. og hinn mikli Drottinn heyrði hann.
6 Og með stórgrýti af voldugum krafti lét hann bardagann falla harkalega á þjóðirnar, og í niðurgöngunni frá Bet-Hóron eyddi hann þeim, sem stóðu gegn, til þess að þjóðirnar mættu þekkja allan styrk sinn, því að hann barðist fyrir augliti Drottins. , og hann fylgdi hinum volduga.
7 Á tímum Móse vann hann einnig miskunnarverk, hann og Kaleb Jefúnnesson, þar sem þeir stóðust söfnuðinum á móti og héldu lýðnum frá synd og milduðu mögl óguðlegra.
8 Og af sex hundruð þúsundum fótgangandi voru þeir tveir varðveittir til að flytja þá til arfleifðar, til landsins sem flýtur í mjólk og hunangi.
9 Drottinn veitti Kaleb styrk, sem var hjá honum allt til elli, svo að hann fór á fórnarhæðir landsins, og niðjar hans öðluðust hana til arfleifðar.
10 til þess að allir Ísraelsmenn sæju, að gott er að fylgja Drottni.
11 Og hvað dómarana varðar, hvern þann að nafni, sem ekki hóraði í hjarta sínu og vék ekki frá Drottni, blessuð sé minning þeirra.
12 Lát bein þeirra blómgast úr stað þeirra, og nafn þeirra, sem heiðraðir voru, varðveitist yfir börnum þeirra.
13 Samúel, spámaður Drottins, elskaður Drottins síns, stofnaði ríki og smurði höfðingja yfir þjóð sína.
14 Eftir lögmáli Drottins dæmdi hann söfnuðinn, og Drottinn sýndi Jakob virðingu.
15 Fyrir trúfesti sína fannst hann sannur spámaður, og fyrir orð hans var hann þekktur fyrir að vera trúr í sýn.
16 Hann ákallaði Drottin volduga, þegar óvinir hans þröngvuðu á honum á öllum hliðum, þegar hann fórnaði sjúgandi lambinu.
17 Og Drottinn þrumaði af himni og lét rödd sína heyrast með miklum látum.
18 Og hann eyddi höfðingjum Týra og öllum höfðingjum Filista.
19 Og áður en hann sofnaði langan tíma, mótmælti hann í augum Drottins og hans smurða, ég hef ekki tekið neins manns, svo mikið sem skó, og enginn sakaði hann.
20 Og eftir dauða sinn spáði hann og sýndi konungi endalok sín og hóf upp raust sína af jörðu í spádómi til að afmá illsku fólksins.

KAFLI 47

1 Og á eftir honum reis Natan upp til að spá á dögum Davíðs.
2 Eins og mörinn er tekinn af heillafórninni, svo var Davíð útvalinn af Ísraelsmönnum.
3 Hann lék sér við ljón eins og við kiðlinga og við björn sem við lömb.
4 Drap hann ekki risa, þegar hann var enn ungur? Og tók hann ekki smán af lýðnum, þegar hann hóf upp hönd sína með steininum í slöngunni og barði niður hrósandi Golíats?
5 Því að hann ákallaði hinn hæsta Drottin. og hann gaf honum styrk í hægri hendi til að drepa þennan volduga kappa og reisa horn þjóðar sinnar.
6 Og fólkið heiðraði hann með tíu þúsundum og lofaði hann með blessunum Drottins, með því að hann gaf honum dýrðarkórónu.
7 Því að hann tortímdi óvinunum á öllum hliðum, gjörði Filista óvini sína að engu og braut horn þeirra í sundur allt til þessa dags.
8 Í öllum verkum sínum lofaði hann hinn heilaga hæsta með dýrðarorðum. af öllu hjarta söng hann lög og elskaði þann sem hann skapaði.
9 Hann setti einnig söngvara fyrir altarið, til þess að þeir gætu með röddum sínum sungið ljúfa söng og daglega sungið lof í söngvum sínum.
10 Hann fegraði hátíðir þeirra og setti hátíðarstundirnar allt til enda, til þess að þeir mættu lofa hans heilaga nafn og musterið hljóma frá morgni.
11 Drottinn tók burt syndir hans og hóf horn sitt að eilífu, hann gaf honum sáttmála konunga og dýrðarhásæti í Ísrael.
12 Eftir hann reis upp vitur sonur, og hans vegna sat hann laus.

13 Salómon ríkti á friðsömum tíma og var heiðraður. Því að Guð setti allt í kringum hann, til þess að hann gæti reist hús í hans nafni og búið helgidóm sinn að eilífu.
14 Hversu vitur varst þú í æsku þinni og fylltur skilningi eins og flóð!
15 Sál þín huldi alla jörðina, og þú fylltir hana myrkum dæmisögum.
16 Nafn þitt fór langt til eyjanna. og vegna friðar þíns varstu elskaður.
17 Löndin furðuðu sig á þér vegna söngva þinna, orðskviða, dæmisaga og útlegginga.
18 Í nafni Drottins Guðs, sem kallaður er Drottinn, Guð Ísraels, safnaðir þú gulli sem tini og margfaldaðir silfur sem blý.
19 Þú hneigðir lendar þínar fyrir konum, og af líkama þínum varst þú undirgefinn.
20 Þú heftir heiður þinn og saurgaðir niðja þína, svo að þú reiddi reiði yfir börn þín og hryggðist yfir heimsku þinni.
21 Þá var ríkið tvískipt, og frá Efraím ríkti uppreisnarríkið.
22 En Drottinn mun aldrei sleppa miskunn sinni, og ekkert af verkum hans mun glatast, og hann mun ekki afnema afkomendur sinna útvöldu, og niðja þess, sem elskar hann, mun hann ekki taka burt. Þess vegna gaf hann Jakob leifar. , og af honum rót til Davíðs.
23 Þannig hvíldi Salómon hjá feðrum sínum, og af niðjum hans skildi hann eftir sig Róbóam, heimsku lýðsins og skilningslausan, sem sneri lýðnum frá með ráðum sínum. Þar var og Jeróbóam Nebatsson, sem kom Ísrael til að syndga og sýndi Efraím veg syndarinnar.
24 Og syndir þeirra fjölguðust ákaflega, að þær voru hraktar úr landinu.
25 Því að þeir leituðu allrar illsku, uns hefndin kom yfir þá.

KAFLI 48

1 Þá stóð Elía spámaður upp sem eldur, og orð hans brann eins og lampi.
2 Hann leiddi yfir þá mikla hungursneyð, og með ákafa sínum fækkaði hann fjölda þeirra.
3 Fyrir orð Drottins lokaði hann himininn og lét einnig þrisvar sinnum niður eld.
4 Ó Elías, hversu heiðraður varstu í dásemdarverkum þínum! og hver getur vegsamað sig eins og þú!
5 sem reisti upp dauðan mann frá dauðanum og sál hans af stað hinna dauðu, fyrir orð hins hæsta.
6 sem leiddi konunga til tortímingar og virðulega menn úr rekkju sinni.
7 sem heyrði ávítur Drottins á Sínaí og á Hóreb hefndardómi.
8 sem smurði konunga til að hefna sín og spámenn til að verða sigurvegarar eftir hann.
9 sem var tekinn upp í eldbyl og í vagni eldshesta.
10 sem voru vígðir til ávíta á sínum tíma, til að sefa reiði dóms Drottins, áður en hann braust út í heift, og til að snúa hjarta föður til sonarins og endurreisa ættkvíslir Jakobs.
11 Sælir eru þeir sem sáu þig og sofnuðu í kærleika. því að vissulega munum vér lifa.
12 Elías var það, sem var hulinn stormviðri, og Elíseus fylltist anda sínum; meðan hann lifði, hrærðist hann ekki af návist nokkurs höfðingja, og enginn gat lagt hann undir sig.
13 Ekkert orð gat sigrað hann; og eftir dauða hans spáði líkami hans.
14 Hann gerði kraftaverk í lífi sínu, og við dauða hans voru verk hans undursamleg.
15 Fyrir allt þetta iðraðist fólkið ekki og vék ekki frá syndum sínum, fyrr en það var rænt og burt úr landi sínu og tvístrað um alla jörðina. Samt var eftir fámennt fólk og höfðingi í húsi Davíðs. :
16 Af þeim gjörðu sumir það, sem Guði þóknast, og sumir margfölduðu syndir.
17 Esekías víggirti borg sína og leiddi vatn inn í hana.
18 Á sínum tíma kom Sanherib upp og sendi Rabsaces og hóf upp hönd sína gegn Síon og hrósaði sér af stolti.
19 Þá nötruðu hjörtu þeirra og hendur, og þær báru sársauka eins og konur á barnsaldri.
20 En þeir kölluðu á Drottin, sem er miskunnsamur, og réttu út hendur sínar til hans, og þegar í stað heyrði hinn heilagi þá af himni og frelsaði þá með boðskap Ritgerðarinnar.
21 Hann laust her Assýringa, og engill hans eyddi þeim.
22 Því að Esekías hafði gjört það, sem Drottni þóknaðist, og var sterkur á vegum Davíðs föður síns, eins og Esaí spámaður, sem var mikill og trúr í sýn sinni, hafði boðið honum.
23 Á sínum tíma fór sólin aftur og lengdi konungs líf.
24 Hann sá með frábærum anda hvað gerast skyldi á síðustu, og huggaði þá sem syrgðu í Síon.
25 Hann sýndi það, sem verða skyldi að eilífu, og leyndir hlutir eða nokkru sinni komu.

KAFLI 49

1 Minning Jósíasar er eins og samsetning ilmvatnsins, sem unnin er af apótekaralist: hún er sæt sem hunang í öllum munni og eins og músík við vínveislu.

2 Hann hegðaði sér réttlátlega við afturhvarf lýðsins og tók burt svívirðingar ranglætisins.
3 Hann beindi hjarta sínu til Drottins og á tímum hinna óguðlegu stofnaði hann tilbeiðsluna á Guði.
4 Allir voru gallaðir, nema Davíð og Esekías og Jósías, því að þeir yfirgáfu lögmál hins hæsta, jafnvel Júdakonungar brugðust.
5 Þess vegna gaf hann öðrum vald þeirra og framandi þjóð dýrð þeirra.
6 Þeir brenndu hina útvöldu borg helgidómsins og gjörðu göturnar að auðn, samkvæmt spádómi Jeremíasar.
7 Því að þeir báðu hann illt, sem þó var spámaður, helgaður í móðurlífi hans, til þess að hann mætti uppræta, þjást og tortíma. og að hann gæti líka byggt upp og gróðursett.
8 Það var Esekíel sem sá hina dýrlegu sýn, sem honum var sýnd á kerúbvagninum.
9 Því að hann minntist á óvinina undir mynd regnsins og leiðbeindi þeim sem fóru rétt.
10 Og af spámönnunum tólf láti minningin blessast og bein þeirra blómgast aftur úr stað þeirra, því að þeir hugguðu Jakob og frelsuðu þá með öruggri von.
11 Hvernig eigum við að stóra Sóróbabel? Jafnvel hann var sem innsigli á hægri hönd:
12 Svo var Jesús Jósedeksson, sem á sínum tíma byggði húsið og reisti Drottni heilagt musteri, sem búið var til eilífrar dýrðar.
13 Og meðal hinna útvöldu var Neemías, sem er mikil frægð, sem reisti fyrir oss múra, sem fallnir voru, og reisti hliðin og rimlana og reisti aftur rústir okkar.
14 En á jörðinni var enginn maður skapaður eins og Enok. því að hann var tekinn af jörðinni.
15 Enginn ungur maður fæddist heldur eins og Jósef, landstjóri bræðra sinna, dvalarstaður lýðsins, sem Drottinn virti bein hans.
16 Sem og Set voru í mikilli virðingu meðal manna, og svo var Adam ofar öllu sem lifir í sköpuninni.

KAFLI 50

1 Símon æðsti prestur, sonur Onías, sem í lífinu endurreisti húsið og á sínum dögum víggirti musterið.
2 Og af honum var reist frá grunninum tvöföld hæð, hávirki múrsins umhverfis musterið.
3 Á hans dögum var brunnurinn til að taka við vatni, sem var í áttavita eins og hafið, þakinn eirplötum.
4 Hann sá um musterið, að það félli ekki, og víggirti borgina gegn umsátri.
5 Hversu heiðraðist hann meðal fólksins þegar hann gekk út úr helgidóminum!
6 Hann var eins og morgunstjarna í miðju skýi og eins og tunglið á fullu.
7 Eins og sólin skín yfir musteri hins hæsta og eins og regnbogi sem gefur ljós í björtum skýjum:
8 Og eins og blóm rósa á vori ársins, eins og liljur við vatnsfljót og eins og greinar reykelsistrésins á sumrin.
9 Eins og eldur og reykelsi í eldpönnu og eins og ker af slegnu gulli, hlaðið alls kyns gimsteinum.
10 Og eins og fagurt olíutré, sem ber ávöxt, og eins og kýprustré, sem vex upp til skýja.
11 Þegar hann klæddist heiðursskikkju og klæddist fullkomnun dýrðarinnar, þegar hann gekk upp að heilaga altarinu, gerði hann heilagsskrúðann virðulegan.
12 Þegar hann tók hlutana úr höndum prestanna, stóð hann sjálfur við aflinn á altarinu, umkringdur, eins og ungt sedrusvið í Líbanus. og þegar pálmar umkringdu hann allt í kring.
13 Svo voru allir synir Arons í dýrð sinni og fórnargjafir Drottins í höndum þeirra frammi fyrir öllum söfnuði Ísraels.
14 Og hann lauk þjónustunni við altarið, til þess að prýða fórn hins hæsta alvalda,
15 Hann rétti út hönd sína að bikarnum og úthellti blóði vínbersins, úthellti við altarið ljúfan ilm til alls æðsta konungs.
16 Þá hrópuðu synir Arons og þeyttu silfurlúðrana og gerðu mikinn hávaða til að heyrast til minningar frammi fyrir hinum hæsta.
17 Þá flýtti allur lýðurinn sig saman og féll til jarðar á ásjónu sína til að tilbiðja Drottin sinn, Guð allsherjar, hinn hæsta.
18 Söngvararnir sungu einnig lof með röddum sínum, með miklum fjölbreytileika hljómaði þar ljúft lag.
19 Og fólkið bað Drottin, hins hæsta, með bæn frammi fyrir hinum miskunnsama, uns hátíð Drottins var lokið og þeir höfðu lokið þjónustu hans.
20 Síðan fór hann niður og hóf upp hendur sínar yfir allan söfnuð Ísraelsmanna til að blessa Drottin með vörum sínum og gleðjast yfir nafni hans.
21 Og þeir hneigðu sig til að tilbiðja í annað sinn, til þess að hljóta blessun frá Hinum hæsta.
22 Lofið því Guð allra, sem gjörir aðeins dásemdir alls staðar, sem upphefur daga vora frá móðurlífi og fer með okkur eftir miskunn sinni.
23 Hann veitir oss hjartans fögnuð, svo að friður megi vera á vorum dögum í Ísrael að eilífu.
24 að hann myndi staðfesta miskunn sína við okkur og frelsa oss á sínum tíma!
25 Það eru tvenns konar þjóðir, sem hjarta mitt hatar, og sú þriðja er engin þjóð:
26 Þeir, sem sitja á Samaríufjalli, og þeir, sem búa meðal Filista, og þeir heimsku, sem búa í Síkem.

27 Jesús, sonur Síraks frá Jerúsalem, hefur skrifað í þessa bók fræðslu skilnings og þekkingar, sem úthellti speki af hjarta sínu.
28 Sæll er sá sem æfður verður í þessu. og sá sem setur þá í hjarta sér, mun verða vitur.
29 Því að ef hann gjörir þau, mun hann vera sterkur til alls, því að ljós Drottins leiðir hann, sem veitir guðræknum visku. Lofað sé nafn Drottins að eilífu. Amen, Amen.

KAFLI 51

1 Bæn Jesú Sírakssonar. Ég vil þakka þér, Drottinn og konungur, og lofa þig, Guð, frelsari minn, ég lofa nafn þitt.
2 Því að þú ert verndari minn og hjálpari, og þú hefur varðveitt líkama minn frá tortímingu og fyrir snöru rógburðar tungunnar og frá vörum, sem lygar, og hefir verið mér hjálpari gegn andstæðingum mínum.
3 Og frelsað mig, samkvæmt þeirri miklu miskunn og mikilfengleika nafns þíns, frá tönnum þeirra, sem voru tilbúnir að eta mig, og úr höndum þeirra, sem leituðu eftir lífi mínu, og frá hinum margvíslegu þrengingum, sem Ég hafði;
4 Frá köfnun elds á allar hliðar og úr miðjum eldi, sem ég kveikti ekki.
5 Frá djúpi heljarkviðar, frá óhreinri tungu og frá lygum.
6 Með ásökun til konungs af ranglátri tungu nálgaðist sál mín jafnvel dauðann, líf mitt var í nánd við helvítið fyrir neðan.
7 Þeir umkringdu mig á öllum hliðum, og enginn var mér til hjálpar, ég leitaði hjálpar manna, en enginn var til.
8 Þá hugsaði ég um miskunn þína, Drottinn, og athafnir þínar til forna, hvernig þú frelsar þá sem bíða eftir þér og frelsar þá úr höndum óvinanna.
9 Þá hóf ég grátbeiðni mína af jörðu og bað um frelsun frá dauðanum.
10 Ég ákallaði Drottin, föður Drottins míns, að hann myndi ekki yfirgefa mig á dögum neyðar minnar og á tímum dramblátanna, þegar engin hjálp var til.
11 Ég vil stöðugt lofa nafn þitt og lofsyngja með þakkargjörð. og svo var bæn mín heyrd:
12 Því að þú frelsaðir mig frá tortímingu og frelsaðir mig frá vondum tíma. Fyrir því vil ég þakka og lofa þig og lofa þá sem nefna, Drottinn.
13 Þegar ég var enn ungur, eða ég fór til útlanda, þráði ég opinskátt visku í bæn minni.
14 Ég bað fyrir henni frammi fyrir musterinu og mun leita hennar allt til enda.
15 Jafnvel frá blóminu þar til vínberin var þroskuð hefir hjarta mitt þóknun á henni: fótur minn fór rétta leið, frá æsku minni leitaði ég hennar.
16 Ég hneigði eyra mitt örlítið og tók á móti henni og lærði mikið.
17 Ég hafði gagn af því, þess vegna mun ég eigna honum dýrð sem gefur mér visku.
18 Því að ég ætlaði að fara eftir henni og fylgdi því af einlægni sem er gott. svo skal ég ekki bregðast.
19 Sál mín hefur glímt við hana, og ég var nákvæmur í verkum mínum: Ég rétti út hendur mínar til himins uppi og kveinkaði mér fáfræði mína um hana.
20 Ég beindi sálu minni til hennar, og ég fann hana hreina. Ég hef haft hjarta mitt í sambandi við hana frá upphafi, þess vegna mun ég ekki yfirgefa mig.
21 Hjarta mitt hryggðist við að leita hennar, þess vegna hef ég fengið góða eign.
22 Drottinn hefur gefið mér tungu að launum mínum, og ég mun lofa hann með því.
23 Nálægið ykkur mér, þér ólærðu, og búið í lærdómshúsinu.
24 Hvers vegna eruð þér seinir, og hvað segið þér um þetta, þar sem sálir yðar eru mjög þyrstar?
25 Ég lauk upp munni mínum og sagði: Kaupið hana fyrir yður án peninga.
26 Leggðu háls þinn undir okið og lát sál þína þiggja fræðslu, hana er erfitt að finna.
27 Sjáðu með augum yðar, hvað ég hef lítið að stríða og hef fengið mér mikla hvíld.
28 Fáðu lærdóm með miklu fé og fáðu mikið gull hjá henni.
29 Lát sál þína gleðjast yfir miskunn hans og skammast þín ekki fyrir lof hans.
30 Vinn verk þitt í tíma, og á sínum tíma mun hann gefa þér laun þín.

Book of Baruch

Bók Barúks

KAFLI 1

1 Og þetta eru orð bókarinnar, sem Barúk Neríasson, Maasíasonar, Sedekíasonar, Asadíasonar, Kelkíassonar, skrifaði í Babýlon,
2 Á fimmta ári og á sjöunda degi mánaðarins, þegar Kaldear tóku Jerúsalem og brenndu hana í eldi.
3 Og Barúk las orð þessarar bókar í áheyrn Jekoníasar Jóakímssonar Júdakonungs og fyrir eyrum alls fólksins, sem kom til að heyra bókina.
4 Og í áheyrn höfðingjanna og sona konungsins og í áheyrn öldunganna og alls fólksins, frá lægstu til æðstu, allra þeirra sem bjuggu í Babýlon við ána Suð.
5 Síðan grétu þeir, föstuðu og báðu frammi fyrir Drottni.
6 Þeir söfnuðu einnig peningum eftir valdi hvers manns.
7 Og þeir sendu það til Jerúsalem til Jóakíms æðsta prests, Kelkíassonar, Salómssonar, og til prestanna og alls fólksins, sem fannst hjá honum í Jerúsalem,
8 Á sama tíma og hann tók við áhöldum húss Drottins, sem flutt voru úr musterinu, til þess að skila þeim aftur til Júdalands, tíunda dag mánaðarins Sívan, það er silfurker, sem Sedekías sonur Jósíasar konungs í Jada hafði gert,
9 Eftir það hafði Nabúkódónósór, konungur í Babýlon, flutt Jekonías og höfðingjana, herfangana og kappa og fólkið í landinu burt frá Jerúsalem og flutt þá til Babýlon.
10 Og þeir sögðu: Sjá, vér höfum sent yður peninga til að kaupa yður brennifórnir, syndafórnir og reykelsi, og tilbúið manna og fórnið á altari Drottins Guðs vors.
11 Og biðjið fyrir lífi Nabúkódónósórs konungs í Babýlon og fyrir lífi Baltasars sonar hans, að dagar þeirra verði á jörðu eins og dagar himinsins.
12 Og Drottinn mun gefa oss styrk og létta augu okkar, og vér munum lifa í skugga Nabúkódonosors Babelkonungs og í skugga Baltasars sonar hans, og vér munum þjóna þeim marga daga og finna náð í augum þeirra. .
13 Biðjið einnig fyrir okkur til Drottins Guðs vors, því að við höfum syndgað gegn Drottni Guði vorum. og allt til þessa dags hefur heift Drottins og reiði hans ekki snúið frá oss.
14 Og þér skuluð lesa þessa bók, sem við höfum sent yður, til að játa í húsi Drottins, á hátíðum og hátíðardögum.
15 Og þér skuluð segja: Drottni Guði vorum tilheyrir réttlætið, en oss er andlitsruglingur, eins og það er í dag, hjá Júdamönnum og Jerúsalembúum,
16 Og til konunga vorra og höfðingja vorra og presta vorra og spámanna vorra og feðra vorra.
17 Því að vér höfum syndgað frammi fyrir Drottni,
18 Og óhlýðnaðist honum og hlýddi ekki raust Drottins, Guðs vors, til að fylgja boðorðunum, sem hann gaf okkur opinberlega.
19 Frá þeim degi, er Drottinn leiddi feður vora út af Egyptalandi, fram á þennan dag, höfum vér verið óhlýðnir Drottni Guði vorum og vanrækt að heyra ekki raust hans.
20 Þess vegna loðuðust við okkur hið illa og bölvunin, sem Drottinn lagði fyrir Móse, þjón sinn, á þeim tíma, er hann leiddi feður vora út af Egyptalandi, til þess að gefa oss land, sem flýtur í mjólk og hunangi, eins og það er. er að sjá þennan dag.
21 Samt sem áður höfum vér ekki hlýtt raust Drottins Guðs vors, samkvæmt öllum orðum spámannanna, sem hann sendi til okkar:
22 En sérhver fylgdi hugmyndum síns illa hjarta, til að þjóna útlendum guðum og gjöra það sem illt er í augum Drottins Guðs vors.

2. KAFLI

1 Þess vegna hefir Drottinn fullnægt orði sínu, sem hann boðaði gegn oss og gegn dómurum vorum, sem dæmdu Ísrael, og gegn konungum vorum og gegn höfðingjum vorum og gegn Ísraelsmönnum og Júdamönnum,
2 Til þess að koma yfir oss miklar plágur, sem aldrei hafa gerst undir öllum himni, eins og gerðist í Jerúsalem, samkvæmt því sem ritað er í lögmáli Móse.
3 að maður skuli eta hold eigin sonar síns og hold eigin dóttur sinnar.
4 Og hann hefur framselt þá til að vera undirgefnir öllum konungsríkjum umhverfis oss, til að vera sem háðung og auðn meðal alls fólksins í kring, þar sem Drottinn hefur tvístrað þeim.
5 Þannig vorum vér varpaðir niður og ekki upphafnir, vegna þess að við höfum syndgað gegn Drottni Guði vorum og ekki hlýðið rödd hans.
6 Drottni Guði vorum tilheyrir réttlæti, en oss og feðrum vorum opin skömm, eins og birtist í dag.
7 Því að allar þessar plágur hafa komið yfir oss, sem Drottinn hefur boðað yfir oss
8 Samt höfum vér ekki beðið frammi fyrir Drottni, að vér megum snúa hverjum og einum frá hugmyndum hins vonda hjarta síns.
9 Þess vegna vakti Drottinn okkur til ills, og Drottinn leiddi það yfir oss, því að Drottinn er réttlátur í öllum verkum sínum, sem hann hefur boðið okkur.
10 Samt höfum vér ekki hlýtt rödd hans til að ganga í boðorðum Drottins, sem hann hefur lagt fyrir okkur.
11 Og nú, Drottinn, Guð Ísraels, sem leiddi fólk þitt út af Egyptalandi með sterkri hendi og háum armi,

með táknum og undrum og með miklum krafti, og hefur fengið þér nafn, eins og birtist í dag:
12 Drottinn, Guð vor, vér höfum syndgað, vér höfum gjört óguðlega, vér höfum farið rangt með öllum lögum þínum.
13 Lát reiði þína snúa frá okkur, því að vér erum fáir eftir meðal heiðingjanna, þar sem þú hefur tvístrað okkur.
14 Heyr bænir vorar, Drottinn, og bænir vorar, og frelsa oss vegna þinna og veit oss náð í augum þeirra, sem hafa leitt oss burt.
15 Til þess að öll jörðin megi vita, að þú ert Drottinn, Guð vor, því að Ísrael og afkomendur hans eru nefndir með nafni þínu.
16 Drottinn, lít niður úr þínu heilaga húsi og lít á okkur, beyg eyra þitt, Drottinn, til að hlýða á okkur.
17 Opnaðu augu þín, og sjáðu. Því að hinir dauðu, sem eru í gröfunum, og sálir þeirra eru teknar úr líkama sínum, munu hvorki veita Drottni lof né réttlæti.
18 En sú sál, sem er mjög kvíðin, sem lúr og veiktist, og augun sem bregðast, og hungraða sálin, mun veita þér lof og réttlæti, Drottinn.
19 Þess vegna biðjum vér ekki auðmjúka bæn okkar frammi fyrir þér, Drottinn Guð vor, vegna réttlætis feðra vorra og konunga vorra.
20Því að þú hefur sent reiði þína og reiði yfir oss, eins og þú talaðir fyrir munn þjóna þinna, spámannanna, og sagði:
21 Svo segir Drottinn: Beygið herðar yðar til að þjóna Babelkonungi. Svo skuluð þér vera áfram í landinu, sem ég gaf feðrum yðar.
22 En ef þér viljið ekki heyra raust Drottins til að þjóna Babelkonungi,
23 Ég mun láta útrýma fögnuði og fögnuði, rödd brúðgumans og rödd brúðar, úr Júdaborgum og utan Jerúsalem, og allt landið skal verða í auðn. íbúa.
24 En vér vildum ekki hlýða á raust þína til að þjóna Babýlonkonungi. Þess vegna hefir þú fullnægt þeim orðum, sem þú talaðir fyrir munn þjóna þinna, spámannanna, að bein konunga vorra og bein feðra vorra skyldu. verið tekinn úr sínum stað.
25 Og sjá, þeim var varpað út í hita dagsins og frosti næturinnar, og þeir dóu í mikilli eymd af hungri, sverði og drepsótt.
26 Og húsið, sem nefnt er með nafni þínu, hefir þú lagt í eyði, eins og sjá má í dag, vegna illsku Ísraels húss og Júda húss.
27 Drottinn, Guð vor, þú hefir hagað oss eftir allri gæsku þinni og eftir allri þinni miklu miskunnsemi,
28 Eins og þú talaðir fyrir munn þjóns þíns Móse, daginn er þú bauðst honum að skrifa lögmálið frammi fyrir Ísraelsmönnum og sagði:
29 Ef þér heyrið ekki raust mína, mun þessi mikla mannfjöldi verða að fámennum meðal þjóðanna, þangað sem ég mun tvístra þeim.
30 Því að ég vissi, að þeir vildu ekki hlýða á mig, af því að það er harðsvírað fólk, en í landi herfanganna munu þeir minnast sín.
31 Og munu viðurkenna, að ég er Drottinn, Guð þeirra, því að ég mun gefa þeim hjarta og eyru til að heyra.
32 Og þeir skulu lofa mig í landi útlegðar þeirra og hugsa um nafn mitt,
33 Og hverf frá harðsvíruðum hálsi sínum og frá vondum verkum sínum, því að þeir munu minnast vegs feðra sinna, sem syndguðu frammi fyrir Drottni.
34 Og ég mun leiða þá aftur inn í landið, sem ég lofaði feðrum þeirra, Abraham, Ísak og Jakob, með eið, og þeir skulu vera drottnar yfir því, og ég mun fjölga þeim, og þeir munu ekki fækka.
35 Og ég mun gjöra við þá eilífan sáttmála um að vera Guð þeirra, og þeir skulu vera mín þjóð, og ég mun ekki framar reka lýð minn Ísraels úr landinu, sem ég hef gefið þeim.

3. KAFLI

1 Drottinn allsherjar, Ísraels Guð, sálin í angist og skelfing, hrópar til þín.
2 Heyr, Drottinn, og miskunna þér. því að þú ert miskunnsamur, og miskunna þú oss, því að vér höfum syndgað fyrir þér.
3 Því að þú varir að eilífu, og vér förumst með öllu.
4 Drottinn allsherjar, þú Ísraels Guð, heyr nú bænir látinna Ísraelsmanna og barna þeirra, sem hafa syndgað frammi fyrir þér og ekki hlýtt raust þín, Guðs síns. .
5 Mundu ekki misgjörða feðra vorra, heldur hugsaðu um mátt þinn og nafn þitt núna á þessum tíma.
6 Því að þú ert Drottinn, Guð vor, og þig, Drottinn, munum vér lofa.
7 Og þess vegna hefir þú lagt ótta þinn í hjörtu okkar, í þeim tilgangi að ákalla nafn þitt og lofa þig í útlegð okkar, því að vér höfum minnt á allar misgjörðir feðra vorra, sem syndguðu fyrir þér.
8 Sjá, vér erum enn í dag í útlegð okkar, þar sem þú hefur tvístrað oss, til háðungar og bölvunar, og til að sæta greiðslum, eftir öllum misgjörðum feðra vorra, sem fóru frá Drottni Guði vorum.
9 Heyr, Ísrael, boðorð lífsins, heyrðu til að skilja speki.
10 Hvernig fer það fyrir Ísrael, að þú ert í landi óvina þinna, að þú ert orðinn gamall í ókunnu landi, að þú saurgaðir þig af dauðum?
11 Að þú sért talinn með þeim sem fara niður í gröfina?
12 Þú hefur yfirgefið lind viskunnar.

13 Því að ef þú hefðir gengið á vegi Guðs, hefðir þú átt að búa í friði að eilífu.
14 Lærðu, hvar viskan er, hvar er styrkur, hvar er hygginn; til þess að þú vitir líka, hvar er lengd daga og líf, hvar er ljós augnanna og friður.
15 Hver hefir fundið stað hennar? eða hver er kominn í fjársjóði hennar?
16 Hvar eru höfðingjar heiðingjanna orðnir og þeir sem drottnuðu yfir dýrunum á jörðinni?
17 Þeir sem stunduðu dægradvöl sína með fuglum himinsins og þeir sem söfnuðu silfri og gulli, sem menn treysta á og ekki enduðu á að eignast?
18 Því að þeir sem unnu í silfri og voru svo varkárir og verk þeirra eru órannsakanleg,
19 Þeir eru horfnir og horfnir til grafar, og aðrir stignir í stað þeirra.
20 Ungir menn hafa séð ljós og búið á jörðu, en veg þekkingar þekkja þeir ekki,
21 Hvorki skildu stíga hennar né náðu tökum á því: börn þeirra voru langt frá þeim vegi.
22 Það hefur ekki heyrst um það í Kanaan, né heldur hefur það sést í Theman.
23 Agarenes, sem leita visku á jörðu, kaupmenn Meran og Theman, höfundar sagna og leitarmenn af skilningi. Enginn þeirra þekkir veg viskunnar og man veg hennar.
24 Ó Ísrael, hversu mikið er hús Guðs! og hversu stór er eignarstaður hans!
25 Mikill og hefur engan enda. hátt og ómælanlegt.
26 Þarna voru jötnar frægir frá upphafi, þeir voru svo stórvaxnir og svo kunnáttumenn í hernaði.
27 Þeir valdi Drottinn ekki og gaf þeim ekki veg þekkingar.
28 En þeim var eytt, af því að þeir höfðu enga visku, og fórust af eigin heimsku.
29 Hver hefir stigið upp til himins og tekið hana og dregið hana niður af skýjunum?
30 Hver hefur farið yfir hafið og fundið hana og fært hana fyrir skíragull?
31 Enginn þekkir veg hennar og hugsar ekki um veg hennar.
32 En sá sem veit allt, þekkir hana og hefur fundið hana með skilningi sínum. Sá sem bjó jörðina að eilífu, fyllti hana fjórfættum skepnum.
33 Sá sem sendir ljós, og það fer, kallar það aftur, og það hlýðir honum með ótta.
34 Stjörnurnar ljómuðu á vökum sínum og fögnuðu. Þegar hann kallar á þær, segja þær: "Hér erum við!" og þannig létu þeir ljós þeim, sem þá skapaði, með gleði.
35 Þessi er Guð vor, og enginn annar skal talinn vera í samanburði við hann
36 Hann hefir fundið út allan þekkingarveginn og gefið hann Jakobi þjóni sínum og Ísrael, unnusta hans.
37 Síðan sýndi hann sig á jörðu og ræddi við menn.

4. KAFLI

1 Þetta er bók boðorða Guðs og lögmálið sem varir að eilífu. Allir þeir sem halda það munu lifna við. en þeir sem láta það eftir skulu deyja.
2 Snúðu þér, Jakob, og haltu því, gang þú frammi fyrir ljósi þess, svo að þú sért uppljómaður.
3 Gefðu ekki öðrum heiður þinn, né það sem þér er gagnlegt fyrir ókunnuga þjóð.
4 Sælir erum vér, Ísrael, því að það sem Guði þóknast er oss kunngjört.
5 Verið hughraustir, þjóð mín, til minningar um Ísrael.
6 Þér voruð seldir þjóðunum, ekki til tortímingar yðar, heldur vegna þess að þér reidduð Guð til reiði, voruð þér framseldir óvinum.
7 Því að þér reitið þann, sem skapaði yður, með því að fórna djöflum en ekki Guði.
8 Þér hafið gleymt hinum eilífa Guði, sem ól yður upp. og þér hafið hryggt Jerúsalem, sem fóstraði yður.
9 Því að þegar hún sá reiði Guðs koma yfir yður, sagði hún: ,,Heyrið, þér sem búa í Síon!
10 Því að ég sá útlegð sona minna og dætra, sem hið eilífa leiddi yfir þau.
11 Með gleði fóstraði ég þá; en sendi þá burt með gráti og harmi.
12 Enginn gleðst yfir mér, ekkja og yfirgefin af mörgum, sem fyrir syndir barna minna er í auðn. af því að þeir fóru frá lögmáli Guðs.
13 Þeir þekktu ekki lög hans, gengu ekki á vegum boðorða hans, né fetuðu götur aga í réttlæti hans.
14 Komi þeir, sem búa um Síon, og minnstu útlegðar sona minna og dætra, sem hið eilífa hefur leitt yfir þá.
15 Því að hann hefir leitt yfir þá þjóð úr fjarska, blygðunarlausa þjóð og af ókunnugum tungum, sem hvorki virti gamlan mann né aumkaði barn.
16 Þessir hafa flutt á burt hin kæru ástkæru börn ekkjunnar og skilið hana eftir, sem ein var í auðn án dætra.
17 En hvað get ég hjálpað þér?
18 Því að sá sem leiddi þessar plágur yfir þig mun frelsa þig úr höndum óvina þinna.
19 Farið, börn mín, farið leiðar ykkar, því að ég er í auðn.
20 Ég hefi klæðst friðarklæðum og sett á mig hærusekk bænar minnar. Ég mun hrópa til hins eilífa á mínum dögum.
21 Verið hughraust, börn mín, ákallið Drottin, og hann mun frelsa ykkur frá valdi og hendi óvinanna.
22 Því að von mín er á hinu eilífa, að hann muni frelsa þig. og gleði er komin til mín frá Hinum

heilaga, vegna miskunnar sem brátt mun koma til yðar frá hinum eilífa frelsara okkar.
23 Því að ég sendi yður burt með harmi og gráti, en Guð mun gefa mér yður aftur með fögnuði og fögnuði að eilífu.
24 Eins og nú nágrannar Síonar hafa séð útlegð þína, svo munu þeir innan skamms sjá hjálpræði þitt frá Guði vorum, sem mun koma yfir þig með mikilli dýrð og birtu hins eilífa.
25 Börn mín, þolið þolinmæði þá reiði, sem yfir yður kemur frá Guði, því að óvinur þinn hefur ofsótt þig. en brátt munt þú sjá eyðingu hans og stíga honum á háls.
26 Mínir snjöllu hafa farið erfiðar leiðir og voru teknar burt eins og hjörð sem fangað var af óvinum.
27 Verið hughreystandi, börn mín, og ákallið Guð, því að yðar munuð verða minnst af hans, sem kom þessu yfir yður.
28 Því að eins og það var hugur yðar að fara afvega frá Guði, svo ertu aftur snúinn, leitaðu hans tíu sinnum meira.
29 Því að sá sem hefur leitt þessar plágur yfir þig mun færa þér eilífan fögnuð með hjálpræði þínu.
30 Vertu hjartanlega, Jerúsalem, því að sá sem gaf þér þetta nafn mun hugga þig.
31 Vansælir eru þeir sem þjáðu þig og fögnuðu falli þínu.
32 Ömurlegar eru borgirnar, sem börn þín þjónuðu, ömurleg er hún, sem tók við sonum þínum.
33 Því að eins og hún gladdist yfir eyðileggingu þinni og gladdist yfir falli þínu, svo mun hún hryggjast yfir eigin auðn.
34 Því að ég mun taka burt fögnuð hennar mikla mannfjölda, og dramb hennar mun breytast í sorg.
35 Því að eldur mun koma yfir hana frá eilífðinni, lengi að standast. ok skal hún búa af djöflum mikla stund.
36 Ó Jerúsalem, lít í kringum þig í austurátt, og sjá gleðina sem kemur til þín frá Guði.
37 Sjá, synir þínir koma, sem þú sendir burt, þeir koma saman frá austri til vesturs fyrir orð hins heilaga og gleðjast yfir dýrð Guðs.

5. KAFLI

1 Flæddu af þér, Jerúsalem, klæðum harma og eymdar, og farðu í ljúfleika dýrðarinnar sem kemur frá Guði að eilífu.
2 Varp um þig tvöfaldri klæðningu réttlætis, sem frá Guði kemur. og settu tígli á höfuð þitt af dýrð hins eilífa.
3 Því að Guð mun birta ljóma þinn hverju landi undir himninum.
4 Því að nafn þitt skal kallað af Guði að eilífu Friður réttlætisins og dýrð tilbeiðslu Guðs.
5 Rís þú upp, ó Jerúsalem, og stattu á hæðum og líttu um í austur, og sjá, börn þín eru samankomin frá vestri til austurs fyrir orð hins heilaga og gleðjast yfir minningu Guðs.
6 Því að þeir fóru fótgangandi frá þér og voru leiddir burt af óvinum sínum, en Guð leiðir þá til þín upphafna í dýrð, sem börn ríkisins.
7 Því að Guð hefur fyrirskipað að hverja háu hæð og langvarandi bökkum skuli varpað niður og dali fyllt til að jafna jörðina, svo að Ísrael megi fara heilu og höldnu í dýrð Guðs.
8 Jafnvel skógarnir og sérhvert ilmandi tré munu skyggja á Ísrael samkvæmt boðorði Guðs.
9 Því að Guð mun leiða Ísrael með gleði í ljósi dýrðar sinnar með miskunninni og réttlætinu sem frá honum kemur.

Letter of Jeremiah

Bréf Jeremía

KAFLI 1

1 Afrit af bréfi, sem Jeremy sendi þeim, sem konungur Babýloníu áttu að flytja herfanga til Babýloníu, til að staðfesta þá, eins og honum var boðið af Guði.
2 Vegna þeirra synda, sem þér hafið drýgt frammi fyrir Guði, skuluð þér verða leiddir herleiddir til Babýlonar af Nabúkódonosór, konungi Babýloníu.
3 Þegar þér komið til Babýlon, skuluð þér dvelja þar í mörg ár og langan tíma, nefnilega sjö ættliði, og eftir það mun ég flytja yður þaðan í friði.
4 Nú skuluð þér sjá í Babýlon guði af silfri, gulli og viði, sem bera á herðar, sem valda þjóðunum ótta.
5 Gætið þess því að þér séuð engan veginn eins og útlendingar, ekki heldur þú og þeirra, þegar þér sjáið mannfjöldann á undan sér og á bak við þá og tilbiðja þá.
6 En segið í hjörtum yðar: Drottinn, við verðum að tilbiðja þig.
7 Því að engill minn er hjá þér, og ég ber sjálfur umhyggju fyrir sálum þínum.
8 En tunga þeirra er slípuð af verkamanninum, og sjálfir eru þeir gylltir og lagðir yfir með silfri. enn eru þeir fölskir og geta ekki talað.
9 Og taka gull, eins og fyrir mey, sem elskar að verða homma, og búa til kórónur fyrir höfuð guða sinna.
10 Stundum færa prestarnir líka frá guðum sínum gull og silfur og gefa sjálfum sér það.
11 Já, þeir munu gefa af því hinum almennu skækjum og skreyta þær eins og menn með klæðum, sem eru guðir silfurs og guðir af gulli og viði.
12 Samt geta þessir guðir ekki bjargað sér frá ryði og mölur, þótt þeir séu huldir purpuraklæðum.
13 Þeir þerra andlit sín vegna ryksins í musterinu, þegar mikið ber á þeim.
14 Og sá sem ekki getur drepið þann sem móðgar hann heldur á veldissprota, eins og hann væri dómari landsins.
15 Hann hefur einnig rýting og öxi í hægri hendi, en getur ekki bjargað sér frá stríði og þjófum.
16 Af því er vitað að þeir eru ekki guðir. Óttast þá þá ekki.
17 Því að eins og ker sem maður notar er einskis virði þegar það er brotið. Þannig er það með guði þeirra: Þegar þeir eru settir í musterið, verða augu þeirra full af mold fyrir fætur þeirra, sem inn ganga.
18 Og eins og hurðirnar eru tryggðar á öllum hliðum á þeim, sem móðgar konunginn, eins og hann er skuldbundinn til að þola dauðann, svo festa prestarnir musteri sín með hurðum, lásum og rimlum, svo að guðum þeirra verði ekki rænt með ræningjum.
19 Þeir kveikja á kertum á þeim, já, meira en sjálfum sér, sem þeir sjá ekki eitt af.
20 Þeir eru eins og einn af bjálkum musterisins, en samt segja þeir að hjörtu þeirra sé nagað af hlutum sem skríða upp úr jörðinni. og þegar þeir eta þá og klæði þeirra finna þeir það ekki.
21 Andlit þeirra eru svört af reyknum sem kemur út úr musterinu.
22 Á líkama þeirra og höfði sitja leðurblökur, svalur og fuglar og kettirnir líka.
23 Á þessu megið þér vita, að þeir eru engir guðir. Óttast þá þá ekki.
24 Þrátt fyrir gullið sem er í kringum þá til að gera þá fagra, nema þeir þurrki af ryðið, munu þeir ekki skína, því að þeir fundu ekki heldur þegar þeir voru bráðnir.
25 Það, sem enginn andardráttur er í, er keypt dýru verði.
26 Þeir eru bornir á herðar og hafa enga fætur til að segja mönnum að þeir séu einskis virði.
27 Og þeir, sem þjóna þeim, skammast sín, því að ef þeir einhvern tíma falla til jarðar, geta þeir ekki risið upp aftur af sjálfum sér. geta þeir gert sig rétta, en þeir leggja fram gjafir eins og til dauðra manna.
28 Hvað varðar það, sem þeim er fórnað, þá selja prestar þeirra og misnota. á sama hátt leggja konur þeirra hluta þess í salti; en fátækum og máttvana gefa þeir ekkert af því.
29 Tíðarfarar konur og konur í barnarúmi eta fórnir sínar. Af þessu megið þér vita, að þær eru engir guðir, óttist þær ekki.
30 Því hvernig geta þeir verið kallaðir guðir? því konur lögðu mat frammi fyrir guðunum af silfri, gulli og viði.
31 Og prestarnir sátu í musterum sínum, klæði sín rifin, höfuðið og skeggið rakað og ekkert á höfði sér.
32 Þeir öskra og hrópa frammi fyrir guðum sínum, eins og menn gera á veislunni þegar maður er dauður.
33 Prestarnir klæðast og klæða konur sínar og börn.
34 Hvort sem það er illt, sem einhver gjörir þeim, eða gott, geta þeir ekki bætt það. Þeir geta hvorki sett konung né fellt hann.
35 Á sama hátt geta þeir hvorki gefið auð né fé. Þó að maður geri þeim heit og haldi það ekki, munu þeir ekki krefjast þess.
36 Engum geta þeir frelsað frá dauða, né frelsað hina veiku frá hinum voldugu.
37 Þeir geta ekki gefið blindum manni aftur sjónina, né hjálpað neinum í neyð hans.
38 Þeir geta enga miskunnsemi sýnt ekkjunni, né munaðarlausum gjört gott.
39 Viðarguðirnir þeirra, sem eru klæddir gulli og silfri, eru eins og steinar, sem höggnir eru af fjallinu. Þeir, sem tilbiðja þá, munu verða til skammar.

40 Hvernig ætti þá maður að hugsa og segja að þeir séu guðir, þegar jafnvel Kaldear vanvirða þá?
41 Ef þeir sjá einhvern mállausan, sem getur ekki talað, þá koma þeir með hann og biðja Bel, að hann megi tala, eins og hann gæti skilið.
42 En þeir geta ekki skilið þetta sjálfir og yfirgefið þá, því að þeir hafa enga þekkingu.
43 Og konurnar, sem sitja á vegunum, með bönd um sig, brenna klíð sér til ilmvatns; en ef einhver þeirra, dregin af einhverjum sem gengur hjá, liggur hjá honum, þá ávítar hún náunga sinn, að hún hafi ekki þótt eins verðug og hún sjálf. , né snúra hennar slitið.
44 Allt sem gert er meðal þeirra er lygi. Hvernig má þá halda eða segja að þeir séu guðir?
45 Þeir eru gerðir úr smiðum og gullsmiðum: þeir geta ekki verið annað en verkamennirnir vilja.
46 Og þeir sjálfir, sem bjuggu þá til, geta aldrei haldið áfram lengi. hvernig skyldu þá hlutir sem úr þeim eru gerðir vera guðir?
47 Því að þeir, sem á eftir koma, skildu eftir lygar og smán.
48 Því að þegar einhver stríð eða plága kemur yfir þá, ráðfæra prestarnir við sjálfa sig, þar sem þeir geta falið sig hjá þeim.
49 Hvernig geta menn þá ekki skynjað, að þeir eru engir guðir, sem hvorki geta bjargað sér frá stríði né frá plágu?
50 Því að þar sem þeir eru aðeins úr tré og klæddir silfri og gulli, skal það vitað hér á eftir, að þeir eru falskir.
51 Og öllum þjóðum og konungum mun augljóslega birtast, að þeir eru engir guðir, heldur verk manna, og að ekkert verk Guðs sé í þeim.
52 Hver getur þá ekki vitað að þeir eru engir guðir?
53 Því að hvorki geta þeir sett konung í landinu né gefið mönnum regn.
54 Þeir geta ekki heldur dæmt mál sitt, né bætt úr misgjörðum, þar sem þeir eru ófærir, því að þeir eru sem krákar milli himins og jarðar.
55. Þegar eldur fellur á hús guða af viði eða lagt yfir með gulli eða silfri, munu prestar þeirra flýja og komast undan. en sjálfir skulu þeir brenna í sundur eins og bjálkar.
56 Og þeir geta ekki staðist neinn konung eða óvini: hvernig má þá halda eða segja að þeir séu guðir?
57 Þessir viðarguðir, silfri eða gulli, eru heldur ekki færir um að komast undan þjófum eða ræningjum.
58 Hverra gull og silfur og klæði, sem þeir eru klæddir í, taka hinir sterku og fara burt með.
59 Því er betra að vera konungur, sem sýnir vald sitt, eða ella arðbært ker í húsi, sem eigandinn á að hafa afnot af, en slíkir falsguðir; eða að vera dyr í húsi, til að geyma slíkt í því, en slíkir falsguðir. eða viðarstólpi í höll, en slíkir falsguðir.
60 Því að sól, tungl og stjörnur eru bjartar og sendar til að gegna embætti sínu og hlýða.
61 Á sama hátt er auðvelt að sjá eldinguna þegar hún brýst út; og á sama hátt blæs vindur í hverju landi.
62 Og þegar Guð býður skýjunum að fara yfir allan heiminn, þá gera þeir eins og þeim er boðið.
63 Og eldurinn, sem sendur er að ofan, til að eyða hæðum og skógum, gjörir eins og boðið er, en þeir eru hvorki líkir að sögn né krafti.
64 Þess vegna skal hvorki ætla né segja að þeir séu guðir, þar sem þeir geta hvorki dæmt mál né gert mönnum gott.
65Því að þú veist að þeir eru engir guðir, óttast þá ekki,
66 Því að þeir geta hvorki bölvað né blessað konunga.
67 Eigi geta þeir sýnt tákn á himni meðal heiðingjanna, né skína eins og sólin, né birta eins og tunglið.
68 Dýrin eru betri en þau, því að þau geta farið í skjól og bjargað sér.
69 Okkur er því engan veginn ljóst, að þeir séu guðir. Óttast þá þá ekki.
70 Því að eins og fuglahræða í gúrkugarði geymir ekkert, svo eru viðarguðirnir þeirra, lagðir með silfri og gulli.
71 Og á sama hátt eru guðir þeirra úr viði, sem lagðir eru silfri og gulli, eins og hvítum þyrni í aldingarði, sem sérhver fugl situr á. eins og um lík, sem er austur í myrkrið.
72 Og þér skuluð kannast við að þeir séu engir guðir af bjarta purpuranum, sem rotnar á þeim, og þeir skulu síðan etnir verða og verða til háðungar í landinu.
73 Því er betri réttlátur maður, sem ekki á nein skurðgoð, því að hann mun vera fjarri smán.

Bæn Asaría

KAFLI 1

1 Og þeir gengu í miðjum eldinum, lofuðu Guð og lofuðu Drottin.
2 Þá stóð Asaría upp og baðst fyrir á þennan hátt. og opnaði munninn í miðjum eldinum og sagði:
3 Lofaður ert þú, Drottinn, Guð feðra vorra, nafn þitt er verðugt að vera lofað og vegsamað að eilífu.
4 Því að þú ert réttlátur í öllu því, sem þú hefur gjört okkur: já, sönn eru öll þín verk, vegir þínir eru réttir og allir dómar þínir sannleikar.
5 Í öllu því, sem þú hefur leitt yfir oss og yfir hina helgu borg feðra vorra, Jerúsalem, hefir þú framkvæmt sannan dóm, því að samkvæmt sannleika og dómi leiddir þú allt þetta yfir oss vegna synda okkar.
6 Því að vér höfum syndgað og drýgt ranglæti, vikið frá þér.
7 Í öllu höfum vér brotið gegn boðorðum þínum og ekki haldið þau, né gjört eins og þú hefur boðið okkur, svo að okkur megi fara vel.
8 Þess vegna hefur þú gjört með sannri dómgreind allt sem þú hefur komið yfir okkur og allt sem þú hefur gjört okkur.
9 Og þú gafst okkur í hendur löglausra óvina, hatursfullustu forgjafa Guðs og ranglátum konungi og hinum óguðlegasta í öllum heiminum.
10 Og nú getum vér ekki opnað munninn, vér erum orðnir þjónum þínum til skammar og smánar. og þeim sem tilbiðja þig.
11 Samt framseldu oss ekki að öllu leyti, vegna nafns þíns, og riftu ekki sáttmála þinn.
12 Láttu ekki miskunn þína víkja frá oss, sakir Abrahams elskaða þíns, vegna Ísaks þjóns þíns og vegna þíns heilaga Ísraels.
13 Við hvern þú talaðir og lofaðir, að þú myndir fjölga niðjum þeirra eins og stjörnur himinsins og eins og sandurinn, sem liggur á sjávarströndinni.
14 Því að við, Drottinn, erum orðin minni en nokkurri þjóð, og erum varðveitt á þessum degi um allan heim vegna synda okkar.
15 Ekki er heldur til á þessum tíma höfðingi, spámaður eða leiðtogi, brennifórn, fórn, matfórn, reykelsi eða staður til að fórna frammi fyrir þér og finna miskunn.
16 En með iðrandi hjarta og auðmjúkum anda skulum við þóknast.
17 Eins og brennifórn hrúta og nauta, og eins og tíu þúsund feitra lamba, þannig skulu fórn okkar vera þér í augum í dag, og leyf að vér megum fylgja þér alfarið, því að þau skulu ekki verða til skammar, setja traust sitt á þig.
18 Og nú fylgjum vér þér af öllu hjarta, óttumst þig og leitum auglitis þíns.
19 Lát oss ekki til skammar, heldur gjör við oss eftir miskunn þinni og eftir miklu miskunnsemi þinni.
20 Frelsa oss líka eftir dásemdarverkum þínum og vegsama nafn þitt, Drottinn, og allir þeir sem meiða þjóna þína verða til skammar.
21 Og lát þá verða til skammar í öllum mætti sínum og mætti, og kraftur þeirra verði brotinn.
22 Og lát þá vita, að þú ert Guð, hinn eini Guð, og dýrlegur yfir öllum heiminum.
23 Og þjónar konungs, sem settu þá í, hættu ekki að gera ofninn heitan með kórónu, beki, dragi og smáviði.
24 Svo að loginn rann upp fyrir ofninn fjörutíu og níu álnir.
25 Og það fór í gegnum og brenndi Kaldea, sem það fann við ofninn.
26 En engill Drottins gekk niður í ofninn ásamt Asaría og félögum hans og sló eldslogann úr ofninum.
27 Og hann gjörði mitt í ofninum eins og blautur vindur hafði verið, svo að eldurinn snerti þá alls ekki, hvorki særði né truflaði.
28Þá lofuðu þeir þrír, eins og úr einum munni, Guð í ofninum, lofuðu, vegsamuðu og lofuðu, og sögðu:
29 Lofaður ert þú, Drottinn, Guð feðra vorra, og lofaður og hafinn yfir öllu að eilífu.
30 Og lofað er þitt dýrlega og heilaga nafn, og að vera lofaður og hafinn yfir öllu að eilífu.

31Blessaður ert þú í musteri þinnar heilögu dýrðar og lofaður og vegsamaður umfram allt að eilífu.
32 Sæll ert þú, sem horfir á djúpið og situr á kerúbunum, og lofaður og hafinn yfir öllu að eilífu.
33 Blessaður ert þú í dýrðarhásæti ríkis þíns, og lofaður og vegsamaður umfram allt að eilífu.
34 Blessaður ert þú á festingu himins, og umfram allt að vera lofaður og vegsamaður að eilífu.
35 Öll verk Drottins, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu,
36 Ó himnar, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
37 Ó þér englar Drottins, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
38 Öll þér vötn sem eru yfir himninum, blessið Drottin, lofið hann og upphefjið hann umfram allt að eilífu.
39 Öll þér máttarvöld Drottins, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
40 Ó sól og tungl, blessið Drottin, lofið hann og upphefð hann umfram allt að eilífu.
41 Ó þér stjörnur himinsins, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
42 Sérhver rigning og dögg, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
43 Allir vindar, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu,
44 Ó eldur og hiti, blessið Drottin, lofið hann og upphefjið hann hef allt að eilífu.
45 Þér vetur og sumar, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
46 Ó þér dögg og snjóbylur, blessið Drottin, lofið hann og upphefjið hann um aldur og ævi.
47 Ó þér nætur og dagar, blessið Drottin, blessið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
48 Ó ljós og myrkur, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
49 Ó, þér ís og kaldir, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
50 Þér frost og snjór, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
51 Þér eldingar og ský, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
52 Jörðin lofi Drottin, lofið hann og upphef hann umfram allt að eilífu.
53 Ó fjöll og hæðir, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
54 Allt þér sem vex á jörðu, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
55 Ó fjöll, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
56 Þér hafið og ár, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
57 Ó þér hvalir og allir sem hrærast í vötnunum, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
58 Allir fuglar himinsins, lofið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
59 Öll dýr og nautgripir, lofið Drottin, lofið hann og upphefð hann umfram allt að eilífu.
60 Þér mannanna börn, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
61 Ó Ísrael, lofið Drottin, lofið hann og upphef hann umfram allt að eilífu.
62 Þér prestar Drottins, blessið Drottin, lofið hann og upphefjið hann umfram allt að eilífu.
63 Þér þjónar Drottins, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
64 Ó þér andar og sálir réttlátra, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
65 Ó þér heilögu og auðmjúku hjartans menn, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu.
66 Ó Ananías, Asaría og Mísael, blessið Drottin, lofið og upphefið hann umfram allt að eilífu, því að hann hefur frelsað oss frá helvíti og frelsað oss úr hendi dauðans og frelsað okkur út úr ofninum. og logandi loga. Jafnvel út úr eldinum frelsaði hann oss.
67 Þakkið Drottni, því að hann er náðugur, því að miskunn hans varir að eilífu.
68 Öll þér sem tilbiðjið Drottin, blessið Guð guða, lofið hann og lofið honum, því að miskunn hans varir að eilífu.

SÚSANNA

KAFLI 1

1 Í Babýlon bjó maður, sem Jóakím hét.
2 Og hann tók sér konu, sem hét Súsanna, dóttir Kelkías, mjög fríð kona og óttaðist Drottin.
3 Foreldrar hennar voru líka réttlátir og kenndu dóttur sinni eftir lögmáli Móse.
4 En Jóakím var mikill ríkur maður og hafði fallegan garð sem tengdist húsi sínu. því að hann var virðulegri en allir aðrir.
5 Sama ár voru tveir af fornmönnum lýðsins útnefndir til að vera dómarar, eins og Drottinn talaði um, að illska kom frá Babýlon frá fornum dómurum, sem virtust stjórna lýðnum.
6 Þessir höfðu mikið aðsetur í húsi Jóakíms, og allir þeir, sem mál áttu, komu til þeirra.
7 Þegar fólkið fór í burtu um hádegið fór Súsanna inn í garð eiginmanns síns að ganga.
8 Og öldungarnir tveir sáu hana fara inn á hverjum degi og ganga. svo að girnd þeirra blossaði til hennar.
9 Og þeir afvegaleiddu huga sinn og sneru frá augunum, til þess að þeir gætu ekki litið til himins, né munað réttláta dóma.
10 Og að vísu voru þeir báðir særðir af ást hennar, en þorði þó ekki einn að sýna öðrum harm sinn.
11 Því að þeir skammast sín fyrir að segja frá girnd sinni, að þeir vildu hafa með hana að gera.
12 Samt fylgdust þeir af kostgæfni frá degi til dags til að sjá hana.
13 Og hinn sagði við annan: "Förum nú heim, því að það er kvöldverðartími."
14 Þegar þeir voru farnir út, skildu þeir hvern frá öðrum, og sneru aftur til baka, komu þeir á sama stað. og eftir að þeir höfðu spurt hver annan um sakir, viðurkenndu þeir girnd sína: þá ákváðu þeir báðir tíma saman, er þeir mættu finna hana eina.
15 Og það féll út, er þeir horfðu á ákveðna stund, gekk hún inn eins og áður með tvær ambáttir eina, og hún vildi þvo sér í garðinum, því að það var heitt.
16 Og þar var ekkert lík nema öldungarnir tveir, sem höfðu falið sig og gætt hennar.
17 Þá sagði hún við ambáttir sínar: Komið með olíu og þvottabolta til mín og lokaðu garðdyrunum, svo að ég megi þvo mig.
18 Og þeir gjörðu eins og hún bauð þeim, lokuðu garðdyrunum og gengu sjálfir út um skjóldyrnar til að sækja það, sem hún hafði boðið þeim, en þeir sáu ekki öldungana, af því að þeir voru huldir.
19 Þegar ambáttirnar voru farnar út, stóðu öldungarnir tveir upp, hlupu til hennar og sögðu:
20 Sjá, garðdyrnar eru lokaðar, svo að enginn getur séð okkur, og við erum ástfangin af þér; því samþykkja okkur og liggja með oss.
21 Ef þú vilt ekki, munum vér bera vitni gegn þér, að ungur maður var með þér, og þess vegna sendir þú ambáttir þínar frá þér.
22 Þá andvarpaði Súsanna og sagði: ,,Ég er þröngsýn á allar hliðar, því að ef ég gjöri þetta, þá er það mér dauði, og ef ég geri það ekki, get ég ekki komist undan höndum þínum.
23 Betra er mér að falla í þínar hendur og gjöra það ekki en að syndga í augum Drottins.
24 Við það hrópaði Súsanna hárri röddu, og öldungarnir tveir hrópuðu gegn henni.
25 Þá hljóp hinn og lauk upp garðdyrunum.
26 Þegar þjónar hússins heyrðu hrópið í garðinum, hlupu þeir inn um skjóldyrnar til að sjá, hvað við hana var gjört.
27 En þegar öldungarnir höfðu lýst máli sínu, urðu þjónar sér til háborinnar skammar, því að aldrei var slík frétt borin af Súsönnu.
28 Og svo bar við daginn eftir, þegar fólkið var samankomið til Jóakíms manns hennar, að öldungarnir tveir komu líka fullir af illkvittni gegn Súsönnu til að drepa hana.
29 Og hann sagði fyrir fólkinu: Sendið eftir Súsönnu, dóttur Kelkíasar, konu Jóakíms. Og svo sendu þeir.
30 Og hún kom með föður sínum og móður, börnum sínum og öllu sínu kyni.
31 Nú var Súsanna mjög fíngerð kona og falleg að sjá.
32 Og þessir óguðlegu menn buðu að afhjúpa andlit hennar, (því að hún var hulin), svo að þeir mættu fyllast fegurð hennar.
33 Þess vegna grétu vinir hennar og allir sem sáu hana.
34 Þá stóðu öldungarnir tveir upp mitt á meðal fólksins og lögðu hendur sínar á höfuð hennar.
35 Og hún horfði grátandi upp til himins, því að hjarta hennar treysti á Drottin.
36 Þá sögðu öldungarnir: ,,Þegar við gengum ein um garðinn, kom þessi kona inn með tvær ambáttir, lokaði garðdyrunum og sendi ambáttirnar burt.
37 Þá kom ungur maður, sem þar var í felum, til hennar og lá hjá henni.

38 Þá hlupum við, sem stóðum í horni í garðinum, þegar við sáum þessa illsku, til þeirra.
39 Og er vér sáum þá saman, gátum vér ekki haldið manninum, því að hann var sterkari en við, opnaði hurðina og hljóp út.
40 En þegar vér höfðum tekið þessa konu, spurðum vér, hver ungi maðurinn væri, en hún vildi ekki segja okkur: Þetta vitnum vér.
41 Þá trúði söfnuðurinn þeim sem öldungum og dómurum lýðsins, svo að þeir dæmdu hana til dauða.
42 Þá hrópaði Súsanna hárri röddu og sagði: Ó eilífi Guð, þú sem þekkir leyndarmálin og þekkir allt áður en þeir eru til.
43 Þú veist, að þeir hafa borið ljúgvitni gegn mér, og sjá, ég verð að deyja. þar sem ég gerði aldrei slíka hluti sem þessir menn hafa illgjarnt fundið upp á móti mér.
44 Og Drottinn heyrði raust hennar.
45 Þegar hún var leidd til dauða, vakti Drottinn upp heilagan anda ungs unglings sem hét Daníel.
46 Sá sem hrópaði hárri röddu, ég er skýr af blóði þessarar konu.
47 Þá sneri allur lýðurinn sér að honum og sagði: "Hvað þýða þessi orð, sem þú hefir talað?"
48 Og hann, sem stóð mitt á meðal þeirra, sagði: Eruð þér slíkir heimskingjar, þér Ísraelsmenn, að þér hafið, án þess að rannsaka eða vita sannleikann, sakfellt dóttur Ísraels?
49 Snúðu aftur til dómsstaðarins, því að þeir hafa borið ljúgvitni gegn henni.
50 Þess vegna sneri allur lýðurinn aftur í skyndi, og öldungarnir sögðu við hann: "Kom og sest niður á meðal okkar og sýndu okkur það, þar sem Guð hefur gefið þér heiður öldungs."
51 Þá sagði Daníel við þá: ,,Leggið þessa tvo til hliðar hvert frá öðru, og ég mun rannsaka þá.
52 Þegar þeir voru sundraðir hver frá öðrum, kallaði hann á einn þeirra og sagði við hann: Ó þú sem ert orðinn gamall af illsku, nú eru syndir þínar, sem þú hefur drýgt áður, komnar í ljós.
53 Því að þú hefir kveðið upp rangan dóm og dæmt saklausa og sleppt hinum seku lausa. að vísu segir Drottinn: Saklausa og réttláta skalt þú ekki deyða.
54 Nú, ef þú hefur séð hana, þá seg mér: Undir hvaða tré sást þú þá safnast saman? Hver svaraði: Undir mastikutré.
55 Þá sagði Daníel: ,,Mjög vel! þú hefur logið gegn höfði þínu; Því að nú hefur engill Guðs fengið dóm Guðs að skera þig í tvennt.
56 Síðan lagði hann hann til hliðar og bauð að koma með hinn og sagði við hann: "Þú niðjar Kanaans, en ekki Júda, fegurð hefur tælt þig og girnd hefur afvegið hjarta þitt."
57 Þannig hafið þér farið með Ísraelsdætur, og þær fóru af ótta við yður, en Júdadóttir vildi ekki standast illsku yðar.
58 Seg mér því nú: Undir hvaða tré hefur þú safnað þeim saman? Hver svaraði: Undir hólmatré.
59 Þá sagði Daníel við hann: ,,Jæja! Þú hefir og logið gegn höfði þínu, því að engill Guðs biður með sverði að höggva þig í tvennt, til þess að tortíma þér.
60 Með því hrópaði allur söfnuðurinn hárri röddu og lofaði Guð, sem frelsar þá sem á hann treysta.
61 Og þeir risu upp gegn öldungunum tveimur, því að Daníel hafði dæmt þá fyrir ljúgvitni af eigin munni.
62 Og samkvæmt lögmáli Móse gjörðu þeir við þá eins og þeir ætluðu að gera við náunga sinn í illsku, og drápu þá. Þannig var saklausa blóðinu bjargað sama dag.
63 Þess vegna lofuðu Chelcias og kona hans Guð fyrir Súsönnu dóttur sína, ásamt Jóakím, manni hennar, og öllum ættkvíslunum, af því að ekki fannst óheiðarleiki í henni.
64 Frá þeim degi var Daníel mjög álitinn í augum fólksins.

Bel and the Dragon

Bel og drekinn

KAFLI 1

1 Og Astyages konungur safnaðist til feðra sinna, og Kýrus frá Persíu tók við ríki hans.
2 Og Daníel ræddi við konung og var heiðraður umfram alla vini hans.
3 En Babýlonar áttu skurðgoð, er Bel hét, og var eytt á hann á hverjum degi tólf stórum hlutum af fínu mjöli, fjörutíu kindum og sex vínkerum.
4 Og konungur tilbað það og fór daglega til að dýrka það, en Daníel tilbáði sinn eigin Guð. Þá sagði konungur við hann: Hví dýrkar þú ekki Bel?
5 sem svaraði og sagði: Vegna þess að ég má ekki tilbiðja skurðgoð, gerð með höndum, heldur lifandi Guð, sem skapaði himin og jörð og drottnar yfir öllu holdi.
6 Þá sagði konungur við hann: „Heldur þú ekki að Bel sé lifandi Guð? sérðu ekki hversu mikið hann etur og drekkur á hverjum degi?
7 Þá brosti Daníel og sagði: „Konungur, lát þú ekki blekkjast.
8 Þá reiddist konungur, kallaði á presta sína og sagði við þá: "Ef þér segið mér ekki, hver þessi er, sem etur þessa kostnað, skuluð þér deyja."
9 En ef þér getið sannað mig, að Bel eti þá, þá mun Daníel deyja, því að hann hefir talað guðlast gegn Bel. Þá sagði Daníel við konung: „Verði eins og þú segir.
10 Prestarnir í Bel voru sextíu og tíu auk kvenna þeirra og barna. Og konungur fór með Daníel inn í musteri Bels.
11 Þá sögðu prestar Bels: „Sjá, vér förum út, en þú, konungur, legg á kjötið og tilbúið vínið, lokaðu hurðinni og innsiglaðu það með innsigli þínu.
12 Og á morgun, þegar þú kemur inn, ef þú finnur ekki, að Bel hafi étið allt upp, munum vér líða dauða, eða Daníel, sem talar lygi gegn okkur.
13 Og þeir litu lítið á það, því að undir borðinu höfðu þeir gert innigang, þar sem þeir fóru stöðugt inn og neyttu þessa hluti.
14 Þegar þeir voru farnir út, lagði konungur mat fyrir Bel. En Daníel hafði boðið þjónum sínum að færa ösku og þá sem þeir stráðu um allt musterið frammi fyrir konungi einum. Síðan gengu þeir út, lokuðu hurðinni og innsigluðu með innsigli konungs, og fóru svo.
15 En um nóttina komu prestarnir með konur sínar og börn, eins og þeir voru vanir að gera, og átu og drukku allt.
16 Um morguninn, er konungur reis upp, og Daníel með honum.
17 Þá sagði konungur: „Daníel, eru innsiglin heil? Og hann sagði: Já, konungur, þeir eru heilir.
18 Og jafnskjótt og hann hafði opnað dyrnar, leit konungur á borðið og kallaði hárri röddu: "Mikill ert þú, Bel, og hjá þér eru engin svik."
19 Þá hló Daníel og hélt konungi, að hann færi ekki inn, og mælti: "Sjáið nú gangstéttina og merkið vel hvers fótspor þetta eru."
20 Þá sagði konungur: "Ég sé fótatak karla, kvenna og barna." Og þá varð konungur reiður,
21 Og þeir tóku prestana með eiginkonum þeirra og börnum, sem sýndu honum skjóldyrnar, þar sem þeir komu inn, og neyttu þess sem var á borðinu.
22 Fyrir því drap konungur þá og gaf Bel á vald Daníels, sem eyddi honum og musteri hans.
23 Og á þeim sama stað var dreki mikill, sem þeir af Babýlon tilbáðu.
24 Þá sagði konungur við Daníel: „Vilt þú líka segja, að þetta sé af eir? Sjá, hann lifir, hann etur og drekkur. þú getur ekki sagt að hann sé enginn lifandi guð: tilbiðjið því.
25 Þá sagði Daníel við konung: "Ég vil tilbiðja Drottin, Guð minn, því að hann er hinn lifandi Guð."
26 En gef mér leyfi, konungur, og ég mun drepa þennan dreka án sverðs eða stafs. Konungr mælti: Ég gef þér leyfi.
27 Þá tók Daníel bik, feiti og hár, sá þau saman og bjó til mola. Þetta lagði hann í munn drekans, svo að drekinn brast í sundur. Þá sagði Daníel: "Sjá, þetta eruð þér guðirnir tilbeiðslu.
28 Þegar þeir frá Babýlon heyrðu það, urðu þeir reiðir og gerðu samsæri gegn konungi og sögðu: Konungurinn er orðinn Gyðingur, og hann hefir eytt Bel, drepið drekann og drepið prestana.
29Þá komu þeir til konungs og sögðu: "Frelsaðu okkur Daníel, ella munum vér eyða þér og húsi þínu."
30 En er konungur sá, að þeir þrengdu hann mjög, þar sem hann var nauðugur, gaf hann þeim Daníel.
31 sem kastaði honum í ljónagryfjuna, þar sem hann var í sex daga.
32 Og í gryfjunni voru sjö ljón, og þau höfðu gefið þeim á hverjum degi tvö hræ og tvo sauði, sem þá voru ekki gefin þeim, til þess að þeir gætu etið Daníel.
33 En í Gyðingum var spámaður, Habbacuc að nafni, sem hafði búið til pottrétt og brotið brauð í skál og ætlaði út á akur til að færa kornskurðarmönnum það.
34En engill Drottins sagði við Habbacuc: „Far þú og flyttu matinn, sem þú átt, til Babýlon til Daníels, sem er í ljónagryfjunni.
35 Og Habbacuc sagði: "Herra, ég hef aldrei séð Babýlon." ekki veit ég heldur hvar bælið er.
36 Þá tók engill Drottins hann í kórónu og bar hann í höfuðhári hans og setti hann fyrir grimmd anda hans í Babýlon yfir helluna.
37 Og Habbacuc hrópaði og sagði: Daníel, Daníel, farðu með matinn, sem Guð hefur sent þér.
38 Þá sagði Daníel: "Þú hefur minnst mín, ó Guð, og þú hefur ekki yfirgefið þá, sem leita þín og elska þig."
39 Þá stóð Daníel upp og át, og engill Drottins setti Habbacuc þegar í stað aftur á sinn stað.
40 Á sjöunda degi fór konungur að gráta Daníel, og er hann kom í helluna, leit hann inn, og sjá, Daníel sat.
41 Þá kallaði konungur hárri röddu og sagði: "Mikill er Drottinn, Guð Daníels, og enginn annar fyrir utan þú."
42 Og hann dró hann út og kastaði þeim, sem ollu eyðingu hans, í helluna, og þeir voru etnir á augnabliki fyrir augliti hans.

Prayer of Manasseh

Bæn Manasse

Drottinn, almáttugur Guð feðra vorra, Abrahams, Ísaks og Jakobs og þeirra réttlátu niðja. sem skapað hefir himin og jörð með öllu skrauti þeirra. sem hefur bundið hafið með orði boðorðs þíns; sem hefur lokað djúpið og innsiglað það með þínu hræðilega og dýrlega nafni. sem allir óttast og skjálfa fyrir valdi þínu. Því að hátign dýrðar þinnar verður ekki borin, og reiði þín í garð syndara er mikilvæg. því að þú ert hinn hæsti Drottinn, mikill miskunnsamur, langlyndur, mjög miskunnsamur og iðrast illsku mannanna. Þú, Drottinn, hefur samkvæmt þinni miklu gæsku heitið iðrun og fyrirgefningu þeim sem hafa syndgað gegn þér, og af þinni óendanlegu miskunn hefur þú úthlutað syndurum iðrun, svo að þeir megi verða hólpnir. Þú, Drottinn, sem ert Guð hinna réttlátu, hefir því ekki úthlutað hinum réttláta iðrun eins og Abraham, Ísak og Jakob, sem ekki hafa syndgað gegn þér. en mér, sem er syndugur, hefir þú úthlutað iðrun, því að ég hef syndgað umfram fjölda sjávarsanda. Misgjörðir mínar, Drottinn, margfaldast, misgjörðir mínar margfaldast, og ég er ekki verðugur að sjá og sjá hæð himins vegna fjölda misgjörða minna. Ég er hneigður niður með mörgum járnböndum, svo að ég get ekki lyft höfði mínu og ekki lausan, því að ég hef reitt reiði þína og framið illt fyrir þér, ég gjörði ekki vilja þinn og varðveitti ekki boðorð þín. upp viðurstyggð og hafa margfaldað brot. Nú beygi ég kné hjarta míns og bið þig um náð. Ég hef syndgað, Drottinn, ég hef syndgað og viðurkenna misgjörðir mínar. Þess vegna bið ég þig auðmjúklega, fyrirgef mér, Drottinn, fyrirgef mér og tortími mér ekki með misgjörðum mínum. Vertu ekki reiður mér að eilífu, geymdu mér hið illa; dæma mig ekki heldur til neðri hluta jarðar. Því að þú ert Guð, já, Guð þeirra sem iðrast. og í mér muntu sýna alla gæsku þína, því að þú munt frelsa mig, sem er óverðugur, eftir þinni miklu miskunn. Fyrir því vil ég lofa þig að eilífu alla daga lífs míns, því að öll völd himinsins lofa þig, og þín er dýrðin um aldir alda. Amen.

Fyrstu Makkabear

KAFLI 1

1 Og svo bar við, eftir að Alexander Filippussson Makedóníumaður, sem kom út af Chettiim-landi, hafði fellt Daríus Persa- og Medakonung, að hann ríkti í hans stað, hinn fyrsti yfir Grikklandi,
2 Og háði mörg stríð og vann mörg vígi og drap konunga jarðarinnar,
3 Hann fór allt til endimarka jarðar og tók herfang af mörgum þjóðum, svo að jörðin var kyrr fyrir honum. þar sem hann var upphafinn og hjarta hans lyftist upp.
4 Og hann safnaði saman voldugu herliði og drottnaði yfir löndum, þjóðum og konungum, sem urðu honum skattskyldar.
5 Og eftir þetta veiktist hann og sá, að hann skyldi deyja.
6 Þess vegna kallaði hann á þjóna sína, sem voru virðulegir og aldir upp með honum frá æsku, og skipti ríki sínu á milli þeirra, meðan hann var enn á lífi.
7 Alexander ríkti í tólf ár og dó síðan.
8 Og þjónar hans réðu hver og einn á sínum stað.
9 Og eftir dauða hans settu þeir allir á sig kórónur. Svo gjörðu synir þeirra eftir þá í mörg ár, og ógæfunum fjölgaði á jörðinni.
10 Og frá þeim kom illur rót Antiochus að nafni Epifanes, sonur Antíokkusar konungs, sem hafði verið í gíslingu í Róm, og hann ríkti á hundrað þrjátíu og sjöunda ríkisári Grikkja.
11 Á þeim dögum fóru óguðlegir menn af Ísrael, sem sannfærðu marga og sögðu: „Förum og gerum sáttmála við þjóðirnar, sem umhverfis okkur eru, því að frá því vér fórum frá þeim, höfum við átt mikla hryggð.
12 Þannig að þetta tæki líkaði þeim vel.
13 Þá voru nokkrir af lýðnum svo framarlega hér, að þeir fóru til konungs, sem gaf þeim leyfi til að fara eftir reglum heiðingjanna.
14Þá byggðu þeir æfingastað í Jerúsalem eftir siðum heiðingja.
15 Og þeir gjörðu sig óumskorna og yfirgáfu hinn heilaga sáttmála og sameinuðust heiðingjunum og voru seldir til að gjöra ógæfu.
16 En þegar ríkið var stofnað fyrir Antíokkus, hugðist hann ríkja yfir Egyptalandi til þess að hann gæti drottnað yfir tveimur ríkjum.
17 Þess vegna fór hann til Egyptalands með miklum mannfjölda, með vögnum, fílum og riddara og miklum flota,
18 Og hann háði hernað gegn Ptólemeus Egyptalandskonungi, en Ptólemeus varð hræddur við hann og flýði. og margir særðust til bana.
19 Þannig fengu þeir hinar sterku borgir í Egyptalandi og hann tók herfangið af þeim.
20 Og eftir að Antíokkus hafði sigrað Egyptaland, sneri hann aftur á hundrað fjörutíu og þriðja ári og fór á móti Ísrael og Jerúsalem með miklum mannfjölda.
21 Og hann gekk stoltur inn í helgidóminn og tók gullaltarið og ljósastikuna og öll áhöld þess,
22 Og borðið með sýningarbrauðinu, hellunarkerin og hettuglösin. og eldpönnurnar af gulli, fortjaldið og kórónu og gullskreytingar, sem voru fyrir framan musterið, allt það sem hann dró af.
23 Hann tók og silfrið og gullið og hin dýrmætu áhöld, og hann tók einnig falda fjársjóðina, sem hann fann.
24 Og er hann hafði tekið allt á brott, fór hann inn í sitt eigið land, hafði framið fjöldamorð og talaði mjög stoltur.
25 Fyrir því varð mikill harmur í Ísrael, hvar sem þeir voru.
26 Svo að höfðingjar og öldungar syrgðu, meyjar og ungir menn urðu veikburða og fegurð kvenna breyttist.
27 Sérhver brúðgumi tók upp harmakvein, og hún, sem sat í hjónaherberginu, var þunglynd,
28 Landið var einnig flutt fyrir íbúa þess, og allt hús Jakobs var hulið rugli.
29 Og að tveimur árum liðnum sendi konungur skattinnheimtumann sinn til Júdaborga, sem komu til Jerúsalem með miklum mannfjölda.
30 Og hann talaði friðsamleg orð til þeirra, en allt var svik, því að þegar þeir höfðu gefið honum trúnað, féll hann skyndilega yfir borgina, sló hana mjög og eyddi mörgum Ísraelsmönnum.
31 Og er hann hafði tekið herfang borgarinnar, kveikti hann í henni og reif niður húsin og múra hennar á allar hliðar.
32 En konurnar og börnin hertóku þau og eignuðust fénaðinn.
33 Síðan byggðu þeir Davíðsborg með miklum og sterkum múr og voldugum turnum og gjörðu hana að vígi fyrir þá.
34 Og þeir settu þar synduga þjóð, vonda menn, og styrktu sig þar.
35 Þeir geymdu það einnig með herklæðum og matarvörum, og þegar þeir höfðu safnað saman herfangi Jerúsalem, lögðu þeir það þar, og urðu þeir að sárum snöru.
36 Því að það var leynistaður gegn helgidóminum og illur andstæðingur Ísraels.
37 Þannig úthelltu þeir saklausu blóði um alla hlið helgidómsins og saurguðu hann.
38 Svo að Jerúsalembúar flýðu þeirra vegna, og borgin varð að aðsetur útlendinga og varð ókunnug þeim, sem í henni fæddust. og hennar eigin börn yfirgáfu hana.
39 Helgidómur hennar var lagður í eyði eins og eyðimörk, hátíðir hennar breyttust í sorg, hvíldardaga hennar í smán heiður hennar í lítilsvirðingu.
40 Eins og dýrð hennar hafði verið, svo jókst svívirðing hennar, og tign hennar breyttist í sorg.
41 Ennfremur skrifaði Antíokkus konungur öllu ríki sínu, að allir skyldu vera ein þjóð,
42 Og hver og einn skyldi yfirgefa lög sín. Þannig samþykktu allir þjóðir samkvæmt boði konungs.
43 Já, margir Ísraelsmenn samþykktu líka trú hans og fórnuðu skurðgoðum og vanhelguðu hvíldardaginn.
44 Því að konungur hafði sent sendiboðabréf til Jerúsalem og Júdaborga, að þeir skyldu fylgja hinum undarlegu lögum landsins.
45 Og banna brennifórnir, sláturfórnir og dreypifórnir í musterinu. og að þeir skyldu vanhelga hvíldardaga og hátíðardaga.
46 Og saurgaðu helgidóminn og heilagan lýð.
47 Setjið upp ölturu og lunda og skurðgoðakapellur og fórnið svínakjöti og óhreinum skepnum.
48 að þeir skyldu einnig láta börn sín óumskorna og gjöra sál sína viðurstyggilega með hvers kyns óhreinleika og vanhelgun.
49 Allt til enda gætu þeir gleymt lögmálinu og breytt öllum helgiathöfnum.
50 Og hver sá, sem ekki vildi gjöra eftir boði konungs, sagði hann: Hann skyldi deyja.

51 Á sama hátt skrifaði hann öllu ríki sínu og setti umsjónarmenn yfir allt fólkið og bauð Júdaborgum að fórna, borg eftir borg.
52 Þá söfnuðust til þeirra margir af lýðnum til að vita hvern þann sem yfirgaf lögmálið. og svo drýgðu þeir illt í landinu;
53 Og hann rak Ísraelsmenn á leynilega staði, jafnvel hvert sem þeir gátu flúið sér til hjálpar.
54 Á fimmtánda degi Casleu mánaðarins, á hundrað fjörutíu og fimmta ári, reistu þeir viðurstyggð eyðingarinnar á altarinu og reistu skurðgoðaölturu í Júdaborgum á alla kanta.
55 Og þeir brenndu reykelsi fyrir dyrum húsa þeirra og á strætum.
56 Og er þeir höfðu rifið í sundur lögmálsbækurnar, sem þeir fundu, og brenndu þær í eldi.
57 Og hver sá sem fannst með einhverja testamentisbókina, eða ef einhver var bundinn við lögmálið, var boðorð konungs að drepa hann.
58 Þannig gjörðu þeir með valdi sínu við Ísraelsmenn í hverjum mánuði, við alla þá sem fundust í borgunum.
59 En tuttugasta og fimmta dag mánaðarins færðu þeir fórnir á skurðgoðaaltarinu, sem var á altari Guðs.
60 Á þeim tíma, samkvæmt boðorðinu, drápu þeir nokkrar konur, sem höfðu látið umskera börn þeirra.
61 Og þeir hengdu ungbörnin um háls sér, rifu upp hús þeirra og drápu þá, sem umskorið höfðu þau.
62 En margir í Ísrael voru staðráðnir í því og staðfestu í sjálfu sér að eta ekki neitt óhreint.
63 Því fremur að deyja, til þess að þeir saurguðust ekki af mat og vanhelguðu ekki hinn heilaga sáttmála, svo að þeir dóu.
64 Og það kom mjög mikil reiði yfir Ísrael.

2. KAFLI

1 Á þeim dögum reis Mattatías Jóhannesson, Símeonssonar, prests Jóaríbs sona, upp frá Jerúsalem, og bjó í Módín.
2 Og hann átti fimm syni, Joannan, sem hét Caddis:
3 Símon; kallaður Thassi:
4 Júdas, sem kallaður var Makkabeus:
5 Eleasar, kallaður Avaran, og Jónatan, sem hét Apphus.
6 Og er hann sá guðlastirnar, sem framdar voru í Júda og Jerúsalem,
7 Hann sagði: Vei mér! Hvers vegna var ég fæddur til að sjá þessa eymd þjóðar minnar og borgarinnar helgu og búa þar, þegar hún var seld í hendur óvinarins og helgidómurinn í hendur útlendinga?
8 Musteri hennar er orðið eins og maður án dýrðar.
9 Dýrðarker hennar eru fluttar í útlegð, ungbörn hennar eru drepin á strætum, ungmenni hennar með sverði óvinarins.
10 Hvaða þjóð hefur ekki átt hlut í ríki hennar og hlotið herfang hennar?
11 Allt skraut hennar er fjarlægt; af frjálsri konu er hún orðin þræll.
12 Og sjá, helgidómur okkar, fegurð okkar og dýrð, er lögð í eyði, og heiðingjar hafa vanhelgað hann.
13 Til hvers eigum vér því að lifa lengur?
14 Þá rifu Mattatías og synir hans klæði sín og klæddust hærusekk og syrgðu mjög.
15 Í millitíðinni komu embættismenn konungs, þeir sem neyddu fólkið til uppreisnar, inn í borgina Modin til að færa þeim fórnir.
16 Þegar margir Ísraelsmenn komu til þeirra, komu líka Mattatías og synir hans saman.
17 Þá svöruðu hirðmenn konungs og sögðu við Mattatías á þessa leið: Þú ert höfðingi, virðulegur og mikill maður í þessari borg og styrktur með sonum og bræðrum.
18 Kom því nú fyrst og uppfylli boð konungs, eins og allar þjóðir hafa gjört, já og Júdamenn og þeir, sem eftir eru í Jerúsalem, svo skalt þú og hús þitt vera í tölu konungs. vinir, og þú og börn þín skuluð heiðruð með silfri og gulli og mörgum launum.
19 Þá svaraði Mattatías og mælti hárri röddu: Þó að allar þjóðir, sem eru undir stjórn konungs, hlýði honum og falli hver frá trú feðra sinna og samþykki boð hans.
20 Samt mun ég og synir mínir og bræður ganga í sáttmála feðra vorra.
21 Guð forði okkur frá því að yfirgefa lögmálið og lögin.
22 Vér munum ekki hlýða á orð konungs, að fara frá trúarbrögðum okkar, hvorki til hægri né vinstri.
23 En er hann hafði hætt að mæla þessi orð, kom einn af Gyðingunum í augsýn allra til að fórna á altarinu, sem var í Módín, samkvæmt boði konungs.
24 Þegar Mattatías sá, varð hann eldmóður af vandlætingu, og taumar hans nötruðu, og hann gat ekki þolað að sýna reiði sína að dómi. Þess vegna hljóp hann og drap hann á altarið.
25 Þá drap hann og sýslumann konungs, sem neyddi menn til að fórna, og drap altarið niður.
26 Þannig fór hann kostgæflega að lögmáli Guðs eins og Pínees gerði við Sambrí Salómsson.
27 Og Mattatías hrópaði hárri röddu um alla borgina og sagði: Hver sem er kappsfullur um lögmálið og heldur sáttmálann, fylgi mér.
28 Og hann og synir hans flýðu upp á fjöllin og skildu eftir allt, sem þeir áttu, í borginni.
29 Þá fóru margir, sem leituðu eftir réttlæti og dómi, niður í eyðimörkina til að búa þar.
30 Bæði þeir, börn þeirra og konur. og naut þeirra; því að þrengingarnar jukust yfir þá.
31 En er þjónum konungs og hernum, sem var í Jerúsalem, í borg Davíðs, var sagt frá því, að nokkrir menn, sem rofið höfðu boð konungs, voru farnir niður í leynistaðina í eyðimörkinni,
32 Þeir eltu þá eftir miklum fjölda og náðu þeim, settu þeir herbúðir gegn þeim og hófu stríð við þá á hvíldardegi.
33 Og þeir sögðu við þá: ,,Látið nægja það, sem þér hafið gert hingað til. Farið út og gjörið eftir boði konungs, og þér munuð lifa.
34 En þeir sögðu: ,,Vér munum ekki fara út og ekki gjöra boð konungs, að vanhelga hvíldardaginn.
35 Því næst báru þeir þeim bardagann með öllum hraða.
36 En þeir svöruðu þeim ekki og köstuðu ekki steini að þeim og stöðvuðu ekki staðina, þar sem þeir lágu í felum.
37 En hann sagði: Deyja allir í sakleysi okkar.
38 Og þeir risu upp í móti þeim í bardaga á hvíldardegi og drápu þá, konur þeirra, börn og fénað, þúsund manns.
39 En er Mattatías og vinir hans skildu þetta, syrgðu þeir þá sárt.
40 Og einn þeirra sagði við annan: Ef vér gerum allir eins og bræður vorir hafa gjört, og berjumst ekki fyrir lífi okkar og lögum gegn heiðingjunum, munu þeir nú skjótt uppræta okkur af jörðinni.
41 Á þeim tíma fyrirskipuðu þeir því og sögðu: Hver sem kemur til að berjast við oss á hvíldardegi, hann munum vér

berjast við. og vér munum ekki allir deyja, eins og bræður vorir, sem myrtir voru í leynum.
42 Þá kom til hans hópur Asídamanna, sem voru kappar í Ísrael, allir þeir sem voru viljugir við lögmálið.
43 Og allir þeir, sem flúðu fyrir ofsóknum, tóku sig saman við þá og voru þeim til halds og trausts.
44 Þeir sameinuðust því og slógu synduga menn í reiði sinni og óguðlega menn í reiði sinni, en hinir flýðu til heiðingja sér til hjálpar.
45 Þá gengu Mattatías og vinir hans um og rifu niður ölturu.
46 Og hvaða börn sem þeir fundu innan Ísraelslands óumskorna, þá umskar þeir af kappi.
47 Þeir eltu og hrokafulla mennina, og verkið dafnaði vel í hendi þeirra.
48 Og þeir endurheimtu lögmálið af hendi heiðingjanna og úr höndum konunga, né leyfðu þeir syndaranum að sigra.
49 Þegar tíminn nálgaðist, að Mattatías skyldi deyja, sagði hann við sonu sína: Nú hafa hroki og ávítur fengið styrk og tími tortímingar og reiði reiði.
50 Verið því nú, synir mínir, vandlátir fyrir lögmálinu og látið líf yðar í skaut fyrir sáttmála feðra yðar.
51 Minnumst þess hvað feður vorir gerðu á sínum tíma; svo munuð þér hljóta mikinn heiður og eilíft nafn.
52 Var ekki Abraham reyndur trúr í freistni og honum var það tilreiknað til réttlætis?
53 Jósef hélt boðorðið á neyðartíma sínum og var gerður að herra Egyptalands.
54 Pínees, faðir okkar, öðlaðist sáttmála eilífs prestdæmis með því að vera kappsamur og ákafur.
55 Jesús var gerður að dómara í Ísrael fyrir að uppfylla orðið.
56 Kaleb fyrir að bera vitni áður en söfnuðurinn tók við arfleifð landsins.
57 Fyrir að vera miskunnsamur tók Davíð hásæti eilífs ríkis.
58 Elía var tekinn upp til himna fyrir að vera kappsamur og ákafur fyrir lögmálinu.
59 Ananías, Asaría og Mísael björguðust úr loganum með því að trúa.
60 Daníel var leystur úr munni ljóna fyrir sakleysi sitt.
61 Og líttu þannig á yður um allar aldir, að enginn, sem treystir á hann, verði sigraður.
62 Óttast þá ekki orð syndugs manns, því að dýrð hans er saur og ormar.
63 Í dag mun hann verða reistur upp og á morgun mun hann ekki finnast, því að hann er aftur kominn í duft sitt og hugsun hans er orðin að engu.
64 Verið þess vegna, synir mínir, hugrakkir og sýnið ykkur menn í þágu lögmálsins. því að með því munuð þér öðlast dýrð.
65 Og sjá, ég veit að Símon bróðir yðar er ráðgóður maður. Hlýðið á honum ætíð. Hann mun verða yður faðir.
66 Júdas Makkabeus, hann hefur verið voldugur og sterkur, allt frá barnæsku.
67 Takið og til yðar alla þá, sem halda lögmálið, og hefnið ranglætis þjóðar yðar.
68 Endurgoldið heiðingjunum að fullu og gættið boðorða lögmálsins.
69 Og hann blessaði þá og safnaðist til feðra sinna.
70 Og hann dó á hundrað fjörutíu og sjötta ári, og synir hans jarðuðu hann í gröfum feðra sinna í Módín, og allur Ísrael harmaði hann mikið.

3. KAFLI

1 Þá reis Júdas sonur hans, kallaður Makkabeus, upp í hans stað.
2 Og allir bræður hans hjálpuðu honum, og allir þeir, sem áttu föður hans, og börðust með fjöri í bardaga Ísraels.
3 Og hann vakti mikla virðingu fyrir þjóð sinni og klæddi sig í brjóstskjöld sem risi og gyrti stríðsbelti sitt um sig og barðist og verndaði herinn með sverði sínu.
4 Í verkum sínum var hann eins og ljón og eins og ungur ljóns sem öskraði eftir bráð sinni.
5 Því að hann elti hina óguðlegu og leitaði þeirra og brenndi upp þá, sem hryggðu fólk hans.
6 Þess vegna hrökkluðust hinir óguðlegu saman af ótta við hann, og allir illgjörðamenn urðu skelfddir, því að hjálpræði dafnaði í hendi hans.
7 Hann hryggði marga konunga og gladdi Jakob með verkum sínum, og minning hans er blessuð að eilífu.
8 Og hann fór í gegnum Júdaborgir og eyddi þeim óguðlegu út úr þeim og sneri reiði frá Ísrael.
9 Svo að hann var frægur allt til endimarka jarðar, og hann tók á móti honum þá sem voru reiðubúnir að farast.
10 Þá safnaði Apollonius saman heiðingjum og miklum her frá Samaríu til að berjast við Ísrael.
11 En er Júdas varð var við það, gekk hann á móti honum, sló hann hann og drap hann. Margir féllu einnig drepnir, en hinir flýðu.
12 Þess vegna tók Júdas herfang þeirra og einnig sverð Apolloníusar, og barðist við það alla ævi.
13 Þegar Seron, höfðingi Sýrlandshers, heyrði sagt að Júdas hefði safnað til sín fjölda og hópi trúaðra til að fara með sér í stríð.
14 Hann sagði: ,,Ég mun fá mér nafn og heiður í ríkinu. Því að ég mun fara og berjast við Júdas og þá, sem með honum eru, sem fyrirlíta boð konungs.
15 Þá bjó hann hann til að fara upp og fór með honum mikill her óguðlegra til að hjálpa honum og hefna Ísraelsmanna.
16 Og er hann nálgaðist uppganginn til Bethórons, gekk Júdas til móts við hann með litlum hópi.
17 Þegar þeir sáu herinn koma á móti þeim, sagði hann við Júdas: "Hvernig eigum vér, sem eru svo fáir, að berjast við svo mikinn mannfjölda og svo sterkan, þar sem vér erum reiðubúnir að þreyja með föstu allan þennan dag?
18 Júdas svaraði honum: "Það er ekki erfitt fyrir marga að vera innilokaðir í höndum fárra." Og hjá Guði himinsins er það allt eitt, að frelsa með miklum mannfjölda eða litlum hópi.
19 Því að sigur bardaga stendur ekki í fjölda hersveita. en styrkur kemur af himni.
20 Þeir koma á móti okkur með mikilli hroka og misgjörðum til að tortíma okkur, konum okkar og börnum og ræna okkur.
21 En við berjumst fyrir lífi okkar og lögmálum okkar.
22 Þess vegna mun Drottinn sjálfur steypa þeim fyrir augliti okkar, og þér skuluð ekki hræðast þá.
23 En um leið og hann hafði hætt að tala, hljóp hann skyndilega yfir þá, og var Seron og her hans steypt fyrir honum.
24 Og þeir veittu þeim eftirför frá Bet-Hóron niður á sléttuna, þar sem af þeim voru drepnir um átta hundruð manns. og það sem eftir var flýði inn í land Filista.

25 Þá hófst ótti Júdasar og bræðra hans og ákaflega mikil skelfing yfir þjóðirnar umhverfis þær.
26 Með því að frægð hans kom til konungs, og allar þjóðir töluðu um bardaga Júdasar.
27 En er Antíokkus konungur heyrði þetta, varð hann reiður. Þess vegna sendi hann og safnaði saman öllu herliði ríkis síns, mjög sterkum her.
28 Hann lauk einnig upp fjársjóði sínum og gaf hermönnum sínum laun í eitt ár og bauð þeim að vera viðbúnir hvenær sem hann þyrfti á þeim að halda.
29 Samt sem áður, þegar hann sá, að fé fjársjóða hans mistókst og að skatturinn í landinu var lítill, vegna ósættis og plágu, sem hann hafði leitt yfir landið með því að taka burt lögin, sem verið höfðu forðum tíma;
30 Hann óttaðist, að hann skyldi ekki lengur geta borið gjöldin, né að hafa slíkar gjafir að gefa svo frjálslega sem hann gerði áður, því að hann hafði verið ríkur yfir konungunum, sem á undan voru.
31 Þar af leiðandi var hann mjög ráðvilltur í huga sínum og ákvað að fara til Persíu til þess að taka við skatti landanna og safna miklu fé.
32Og hann yfirgaf Lýsías, aðalsmann og einn af konungsættinni, til að hafa umsjón með málum konungsins frá Efratfljóti til landamæra Egyptalands.
33 Og að ala Antíokkus son sinn upp þar til hann kom aftur.
34 Ennfremur afhenti hann honum helming herliðs síns og fílanna og fól honum eftirlit með öllu því, sem hann vildi hafa gjört, eins og um þá, sem bjuggu í Júda og Jerúsalem.
35 Til þess að hann sendi her á móti þeim, til þess að eyða og uppræta styrk Ísraels og leifar Jerúsalem, og til að fjarlægja minningu þeirra frá þeim stað.
36 Og að hann skyldi setja útlendinga í alla staði þeirra og skipta landi þeirra með hlutkesti.
37 Konungur tók þá helming liðsins, sem eftir var, og fór frá Antíokkíu, konungsborg sinni, á hundrað fjörutíu og sjöunda ári. Hann fór framhjá Efratfljótinu og fór um hálöndin.
38 Þá valdi Lýsías Ptólemee Dórímenessson, Nikanór og Gorgías, kappa af vinum konungs.
39 Og með þeim sendi hann fjörutíu þúsund fótgangandi og sjö þúsund riddara til að fara til Júdalands og eyða því, eins og konungur hafði boðið.
40 Þeir fóru því af stað af öllu valdi og komu og settu búðir sínar við Emmaus á sléttlendi.
41 Og kaupmenn landsins, sem heyrðu orðstír þeirra, tóku mjög mikið silfur og gull ásamt þjónum og komu inn í herbúðirnar til að kaupa Ísraelsmenn fyrir þræla, einnig veldi Sýrlands og Filistalands. tóku sig saman við þá.
42 En er Júdas og bræður hans sáu, að eymdin fjölgaði og herliðið setti búðir sínar í landamæri þeirra.
43 Þeir sögðu hver við annan: ,,Við skulum endurheimta hrunna örlög þjóðar vors og berjast fyrir þjóð okkar og helgidóminn.
44 Þá var söfnuðurinn safnaður saman, til þess að þeir gætu verið viðbúnir til bardaga, og þeir mættu biðjast fyrir og biðja um miskunn og miskunnsemi.
45 En Jerúsalem var auð eins og eyðimörk, þar var enginn af börnum hennar, sem fór inn eða út, helgidómurinn var líka troðinn niður, og útlendingar héldu vígi. heiðnir áttu þar búsetu sína; og gleði var tekin frá Jakobi, og pípan með hörpunni hætti.
46 Þess vegna söfnuðust Ísraelsmenn saman og komu til Masfa, gegnt Jerúsalem. Því að í Maspha var sá staður þar sem þeir báðust fyrir áður í Ísrael.
47 Síðan föstuðu þeir þann dag og klæddust hærusekk og köstuðu ösku á höfuð sér og rifu klæði sín.
48 Og laut upp lögmálsbókina, þar sem heiðingjar höfðu reynt að mála líkingu líkneskis þeirra.
49 Þeir fluttu og prestaklíkurnar, frumgróðann og tíundina, og Nasaríta, sem þeir höfðu lokið dögum sínum, æstu upp.
50 Þá hrópuðu þeir hárri röddu til himins og sögðu: „Hvað eigum vér að gjöra við þetta, og hvert eigum vér að flytja þá?
51 Því að helgidómur þinn er troðinn niður og vanhelgaður, og prestar þínir eru þungir og lægðir.
52 Og sjá, heiðingjar safnast saman gegn oss til að tortíma oss. Þú veist hvað þeir ímynda sér gegn okkur.
53 Hvernig eigum vér að geta staðist gegn þeim, nema þú, ó Guð, sé hjálp okkar?
54 Þá báru þeir lúðra og hrópuðu hárri röddu.
55 Og eftir þetta skipaði Júdas hershöfðingja yfir lýðnum, yfir þúsundir og yfir hundrað, og yfir fimmtugt og yfir tugi.
56 En um þá, sem voru að byggja hús eða eignuðust konur, gróðursettu víngarða eða voru hræddir, þá bauð hann að snúa aftur, hver til síns húss, samkvæmt lögmálinu.
57 Þá fluttu herbúðirnar og settu búðir sínar sunnan við Emmaus.
58 Og Júdas sagði: ,,Vopnið yður og verið hraustmenni, og sjáið til þess, að þér séuð viðbúnir á morgun, svo að þér megið berjast við þessar þjóðir, sem eru saman komnar á móti oss til að tortíma oss og helgidómi okkar.
59 Því að það er betra fyrir oss að deyja í bardaga en að sjá hörmungar þjóðar okkar og helgidóms okkar.
60 Engu að síður, eins og vilji Guðs er á himnum, svo gjöri hann.

4. KAFLI

1 Þá tók Gorgías fimm þúsund fótgangandi og þúsund af bestu riddarunum og flutti úr herbúðunum um nóttina.
2 Allt til enda gæti hann ruðst inn í herbúðir Gyðinga og drepið þá skyndilega. Og vígimennirnir voru leiðsögumenn hans.
3 En er Júdas heyrði það, flutti hann sjálfur og hraustmennina með honum, til þess að slá her konungs, sem var í Emmaus,
4 Enn sem komið er var sveitunum dreift úr herbúðunum.
5 Á millitíðinni kom Gorgías um nótt í herbúðir Júdasar, og er hann fann engan þar, leitaði hann þeirra á fjöllunum, því að hann sagði: "Þessir menn flýja frá oss
6 En um leið og dagur var kominn, sýndi Júdas sig á sléttunni ásamt þremur þúsundum manna, sem þó höfðu hvorki herklæði né sverð í huga.
7 Og þeir sáu herbúðir heiðingjanna, að þær voru sterkar og vel spenntar, og þær voru umkringdar riddara. og þessir voru sérfræðingar í hernaði.
8 Þá sagði Júdas við mennina, sem með honum voru: ,,Óttist ekki mannfjöldann þeirra og óttist eigi árás þeirra.
9 Minnstu þess hvernig feður vorir voru frelsaðir á Rauðahafinu, þegar Faraó elti þá með her.
10 Nú skulum vér því hrópa til himins, ef til vill, að Drottinn mun miskunna okkur og minnast sáttmála feðra vorra og tortíma þessum her fyrir augliti okkar í dag.

11 Til þess að allir heiðingjar viti, að sá er til, sem frelsar og frelsar Ísrael.
12 Þá hófu útlendingarnir upp augu sín og sáu þá koma á móti þeim.
13 Þess vegna fóru þeir út úr herbúðunum til bardaga. en þeir, sem með Júdasi voru, báru lúðra sína.
14 Og þeir gengu í bardaga, og heiðingjarnir, sem urðu órólegir, flýðu út á sléttuna.
15 En allir hinir aftustu voru drepnir með sverði, því að þeir eltu þá til Gasera og til Idúmeu-sléttna, Azotus og Jamníu, svo að þrjár þúsundir manna voru drepnir af þeim.
16 Þegar þetta var gert, sneri Júdas aftur með her sínum frá því að elta þá,
17 og sagði við fólkið: Verið ekki ágirnd af herfangi, þar sem barátta er fyrir okkur,
18 Og Gorgías og her hans eru hér hjá okkur á fjallinu, en standið nú gegn óvinum vorum og sigrast á þeim, og eftir þetta megið þér djarflega taka herfangið.
19 Þegar Júdas var enn að mæla þessi orð, birtist hluti þeirra sem horfði út af fjallinu:
20 Þegar þeir sáu að Gyðingar höfðu hrakið her sinn á flótta og brenndu tjöldin. því að reykurinn sem sást sagði frá því sem gert var:
21 Þegar þeir sáu þetta, urðu þeir mjög hræddir og sáu líka her Júdasar á sléttunni vera reiðubúinn til bardaga,
22 Þeir flýðu hver og einn inn í land ókunnugra.
23 Síðan sneri Júdas aftur til að ræna tjöldunum, þar sem þeir fengu mikið gull, silfur, blátt silki, purpura af hafinu og mikinn auð.
24 Eftir þetta fóru þeir heim og sungu þakkarsöng og lofuðu Drottin á himnum, því að það er gott, því að miskunn hans varir að eilífu.
25 Þannig öðlaðist Ísrael mikla frelsun þann dag.
26 En allir útlendingarnir, sem komnir höfðu undan, komu og sögðu Lýsíu frá því sem gerst hafði.
27 Þegar hann heyrði það, varð hann skammaður og hugfallinn, því að hvorki var gert við Ísrael, sem hann vildi, né slíkt, sem konungur bauð honum.
28 Árið eftir safnaði Lýsías því saman sextíu þúsund fótgangandi mönnum og fimm þúsund riddara til þess að leggja þá undir sig.
29 Síðan komu þeir til Ídúmeu og tjölduðu í Betsúra, og Júdas mætti þeim með tíu þúsundum manna.
30 Og er hann sá þennan volduga her, bað hann og sagði: ,,Blessaður ert þú, frelsari Ísraels, sem stöðvaðir ofbeldi hins volduga með hendi Davíðs þjóns þíns og gaf her útlendinga í hendur Jónatan Sálsson og skjaldsveinn hans.
31 Byrg þú þennan her í hendi lýðs þíns, Ísrael, og lát þá skammast sín í valdi sínu og riddara.
32 Lát þá ekki vera hugrekki og lát djörfung styrks þeirra falla, og lát þá skjálfa við tortímingu þeirra.
33 Kasta þá niður með sverði þeirra sem elska þig, og allir þeir sem þekkja nafn þitt lofa þig með þakkargjörð.
34 Þeir gengu í bardaga. Og af her Lýsias voru drepnir um fimm þúsund manns, jafnvel áður en þeir voru drepnir.
35 Þegar Lýsías sá her sinn flúinn á flótta og karlmennsku hermanna Júdasar og hvernig þeir voru tilbúnir að lifa eða deyja hraustlega, fór hann til Antíokkíu og safnaði saman hópi útlendinga og hafði aukið her sinn. en það var, ætlaði hann að koma aftur til Júdeu.
36 Þá sögðu Júdas og bræður hans: „Sjá, óvinir vorir eru órólegir. Göngum upp til að hreinsa og vígja helgidóminn.
37 Við þetta safnaðist allur herinn saman og fór upp á Síonfjall.
38 Og þegar þeir sáu helgidóminn í auðn og altarið vanhelgað og hliðin brennd upp og runna vaxa í forgörðunum eins og í skógi eða í einu af fjöllunum, já, og salir prestanna voru rifnir niður.
39 Þeir rifu klæði sín og kveinkuðu sér mikinn og köstuðu ösku á höfuð sér.
40 Og þeir féllu flatir til jarðar á andlit þeirra og blésu í lúðra og hrópuðu til himins.
41 Þá skipaði Júdas nokkra menn til að berjast við þá, sem í víginu voru, uns hann hafði hreinsað helgidóminn.
42Og hann valdi presta óaðfinnanlegra viðræðna, sem höfðu unun af lögmáli.
43 sem hreinsaði helgidóminn og bar út saurgaða steina á óhreinan stað.
44 Og þegar þeir ráðfærðu sig við, hvað gera skyldi við brennifórnaraltarið, sem var vanhelgað.
45 Þeim þótti best að rífa það niður, svo að það yrði þeim ekki til háðungar, af því að heiðingjar höfðu saurgað það.
46 Og hann lagði steinana í musterisfjallið á heppilegum stað, uns spámaður kæmi til að segja, hvað gera skyldi við þá.
47 Síðan tóku þeir heila steina samkvæmt lögmálinu og reistu nýtt altari að fyrra bragði.
48 Og hann gjörði helgidóminn og allt það, sem var í musterinu, og helgaði forgarðana.
49 Þeir bjuggu einnig til ný heilög áhöld, og inn í musterið færðu þeir ljósastikuna og brennifórnaraltarið og reykelsið og borðið.
50 Og á altarinu brenndu þeir reykelsi og kveiktu á lampunum, sem voru á ljósastikunni, til þess að lýsa í musterinu.
51 Ennfremur lögðu þeir brauðin á borðið, breiða út fortjaldið og kláruðu öll þau verk, sem þeir höfðu byrjað að gera.
52 En á fimmta og tuttugasta degi níunda mánaðarins, sem kallaður er Casleu-mánuður, á hundrað fjörutíu og áttunda ári, risu þeir upp stundvíslega að morgni,
53 Og þeir færðu fórnir samkvæmt lögmálinu á nýja brennifórnaraltarinu, sem þeir höfðu fært.
54 Sjá, á hvaða tíma og hvaða dag heiðingjarnir vanhelguðu það, jafnvel á þeim tíma var það vígt með söngvum, sílum, hörpum og skálabumbum.
55 Þá féll allur lýðurinn fram á ásjónu sína, tilbaðandi og lofaði Guð himinsins, sem veitt hafði þeim góðan árangur.
56 Og þannig héldu þeir vígslu altarsins í átta daga og færðu brennifórnir með gleði og fórnuðu frelsunarfórn og lofgjörð.
57 Þeir prýddu og framhlið musterisins gullkórónum og skjöldum. Og hliðin og herbergin endurnýjuðu þeir og hengdu hurðir á þau.
58 Þannig varð mjög mikil fögnuður meðal lýðsins, að svívirðingum heiðingjanna var eytt.
59 Júdas og bræður hans ásamt öllum Ísraelssöfnuði ákváðu að halda vígsludaga altarsins á sínum tíma frá ári til árs eftir átta daga, frá fimmta og tuttugasta degi Casleu mánaðarins. , með gleði og fögnuði.
60 Á þeim tíma byggðu þeir einnig Síonfjall með háum múrum og sterkum turnum allt í kring, til þess að heiðingjar kæmu ekki og tróð það niður eins og þeir höfðu áður gert.

61 Og þeir settu þar landvörð til að varðveita það og víggirtu Betsúra til að varðveita það. að fólkið gæti haft vörn gegn Idumea.

5. KAFLI

1 Þegar þjóðirnar í kring heyrðu að altarið væri byggt og helgidómurinn endurnýjaður eins og áður, þá mislíkaði það þeim mjög.
2 Þess vegna hugsuðu þeir að tortíma kynslóð Jakobs, sem var meðal þeirra, og í kjölfarið tóku þeir að drepa og tortíma fólkinu.
3 Þá barðist Júdas við sonu Esaú í Idúmeu við Arabattine, af því að þeir settust um Gael.
4 Hann minntist einnig áverka sona Bean, sem höfðu verið lýðnum snöru og hneyksli, með því að þeir leystu þá á vegunum.
5 Þess vegna lokaði hann þá inni í turnunum og setti búðir sínar gegn þeim og gjöreyðilagði þá og brenndi turna þess staðar í eldi og allt, sem í þeim var.
6 Síðan fór hann yfir til Ammóníta, þar sem hann fann voldugan mátt og mikinn lýð, ásamt Tímóteusi foringja þeirra.
7 Hann háði því margar orrustur við þá, uns þeir urðu órólegir fyrir honum. og hann sló þá.
8 Og er hann hafði tekið Jazar með borgunum, sem tilheyrðu, sneri hann aftur til Júdeu.
9 Þá söfnuðust þjóðirnar, sem voru í Galeað, saman gegn Ísraelsmönnum, sem voru í herbúðum þeirra, til þess að tortíma þeim. en þeir flýðu til vígisins Dathema.
10 Og hann sendi Júdasar og bræður hans bréf: "Heiðingjar, sem umhverfis oss eru, hafa safnast saman á móti oss til að tortíma oss.
11 Og þeir búa sig undir að koma og taka virkið, sem vér erum flúnir til, þar sem Tímóteus er hershöfðingi þeirra.
12 Kom því og frelsa oss úr höndum þeirra, því að margir okkar eru drepnir.
13 Já, allir bræður okkar, sem voru á stöðum Tobie, eru teknir af lífi. Konur þeirra og börn þeirra hafa einnig flutt burt fanga og borið dót þeirra á brott. og hafa þeir eyðilagt þar um þúsund manns.
14 Meðan þessi bréf voru enn að lesa, sjá, komu aðrir sendimenn frá Galíleu, rifnir klæði sín, og sögðu frá þessu.
15 og sögðu: ,,Þeir frá Ptólemais, Týrus og Sídon og öll Galíleu af heiðingjum eru samankomin á móti okkur til að eyða okkur.
16 En er Júdas og lýðurinn heyrðu þessi orð, safnaðist mikill söfnuður saman til að ráðfæra sig við, hvað þeir ættu að gjöra fyrir bræður sína, sem áttu í erfiðleikum og réðust á þá.
17 Þá sagði Júdas við Símon bróður sinn: "Veldu þér menn og far og frelsa bræður þína, sem eru í Galíleu, því að ég og Jónatan bróðir minn munum fara til Galeaðlands."
18 Og hann skildi eftir Jósef Sakaríasson og Asaría, þjóðhöfðingja, og leifar hersins í Júdeu til að varðveita það.
19 Þeim sem hann gaf fyrirmæli og sagði: Takið vörn þessa fólks og gætið þess að heyja ekki stríð gegn heiðingjunum fyrr en við komum aftur.
20 En Símonum voru gefin þrjú þúsund manna til að fara til Galíleu, og Júdasar átta þúsund manna til Galeaðlands.
21 Síðan fór Símon til Galíleu, þar sem hann háði margar orrustur við heiðingja, svo að heiðnir menn urðu óánægðir með hann.
22 Og hann elti þá að Ptólemaíshliði. Og af heiðingjum voru drepnir um þrjú þúsund manns, er hann tók herfang af.
23 Og þeir, sem voru í Galíleu og í Arbattis, ásamt konum þeirra og börnum og öllu, sem þeir áttu, tók hann með sér og flutti þá til Júdeu með miklum fögnuði.
24 Júdas Makkabeus og Jónatan bróðir hans fóru yfir Jórdan og fóru þriggja daga ferð um eyðimörkina,
25Þar sem þeir hittu Nabatíta, sem komu til þeirra á friðsamlegan hátt og sögðu þeim allt, sem komið hafði fyrir bræður þeirra í Galeaðlandi.
26 Og hversu margir þeirra voru innilokaðir í Bosóru, Bosór og Alema, Kafór, Maked og Karnaím. allar þessar borgir eru sterkar og miklar:
27 Og að þeir voru lokaðir í öðrum borgum Galeaðlands, og að þeir hefðu á morgun sett til að leiða her sinn á móti virkjunum og taka þá og eyða þeim öllum á einum degi.
28 Þá sneru Júdas og her hans skyndilega um óbyggðirnar til Bosora. Og er hann hafði unnið borgina, drap hann alla karlmenn með sverði, tók allt herfang þeirra og brenndi borgina í eldi.
29 Þaðan fór hann um nóttina og fór þangað til hann kom í vígið.
30 Og á morgnana litu þeir upp, og sjá, þar var óteljandi fólk, sem bar stiga og aðra hervél til að taka vígið, því að þeir réðust á þá.
31 Þegar Júdas sá, að orrustan var hafin, og að óp borgarinnar fór upp til himins, með lúðrum og miklum hljómi,
32 Hann sagði við her sinn: Berjist í dag fyrir bræður yðar.
33 Og hann gekk á bak við þá í þremur flokkum, sem báru í lúðra sína og hrópuðu með bæn.
34 Þá flúði her Tímóteusar, sem vissi að þetta var Makkabeus, frá honum. svo að af þeim voru drepnir um daginn um átta þúsundir manna.
35 Þetta gjörði, Júdas sneri sér til Masfa. Og er hann hafði ráðist á það, tók hann og drap allt karldýrið í því, tók við herfanginu og brenndi það í eldi.
36 Þaðan fór hann og tók Kafón, Maged, Bosor og aðrar borgir í Galeaðlandi.
37 Eftir þetta safnaði Tímóteus öðrum her og setti búðir sínar gegn Rafon handan við lækinn.
38 Þá sendi Júdas menn til að kanna herinn, sem fluttu honum orð og sögðu: ,,Allar þjóðirnar, sem umhverfis oss eru, eru saman komnar til þeirra, mjög mikill her.
39 Hann hefur einnig ráðið Arabana til að hjálpa þeim, og þeir hafa sett tjöld sín handan lækjarins, reiðubúnir að koma og berjast við þig. Í kjölfarið fór Júdas á móti þeim.
40 Þá sagði Tímóteus við herforingja sína: ,,Þegar Júdas og her hans koma nálægt læknum, ef hann fer fyrst yfir til okkar, munum vér ekki geta staðist hann. því að hann mun sigra oss með miklum krafti:
41 En ef hann er hræddur og tjaldar hinum megin við ána, þá munum vér fara til hans og sigra hann.
42 En er Júdas kom nálægt læknum, lét hann fræðimenn lýðsins dvelja við lækinn. Hann bauð þeim og sagði: ,,Leyfið engan að vera í herbúðunum, heldur komi allir í bardagann.
43 Hann gekk þá fyrst yfir til þeirra og allt fólkið á eftir honum, og allir heiðnir menn, sem voru órólegir fyrir honum, köstuðu frá sér vopnum sínum og flýðu til musterisins, sem var í Karnaím.

44 En þeir tóku borgina og brenndu musterið ásamt öllu því, sem í því var. Þannig var Karnaím lögð undir sig, og þeir gátu ekki lengur staðið frammi fyrir Júdas.
45 Þá safnaði Júdas saman öllum Ísraelsmönnum, sem bjuggu í Galeaðlandi, frá hinum minnstu til hins mesta, konum þeirra og börnum og dóti þeirra, mjög miklum her, til þess að þeir gætu komið til landsins Júdea.
46 En er þeir komu til Efron, (þetta var mikil borg á leiðinni, sem þeir ættu að fara, mjög vel víggirt) gátu þeir hvorki snúið sér frá henni, hvorki til hægri né vinstri, heldur þarf að fara í gegnum miðborgina. það.
47 Þá lokuðu borgarbúar þá úti og stöðvuðu hliðin með grjóti.
48. Júdas sendi þá til þeirra á friðsamlegan hátt og sagði: ,,Vér skulum fara um land yðar til þess að fara inn í vort land, og enginn mun gjöra yður mein. vér skulum aðeins fara um fótgangandi, en þeir vildu ekki opna fyrir honum.
49 Þess vegna bauð Júdas að boðað yrði um allan herinn, að sérhver skyldi tjalda á þeim stað, þar sem hann var.
50 Þá settu hermennirnir herbúðir sínar og réðust á borgina allan þann dag og alla nóttina, uns borgin var gefin honum í hendur.
51 Hann drap þá allt karldýrið með sverðseggjum, braut borgina og tók herfangið og fór um borgina yfir þá sem voru drepnir.
52 Eftir þetta fóru þeir yfir Jórdan inn á sléttuna mikla fyrir framan Betsan.
53 Og Júdas safnaði saman þeim, sem á bak komu, og hvatti fólkið alla leiðina þangað til þeir komu til Júdeulands.
54 Þeir fóru því upp á Síonfjall með fögnuði og fögnuði, þar sem þeir færðu brennifórnir, því að enginn þeirra var drepinn fyrr en þeir voru komnir í friði.
55 Nú þegar Júdas og Jónatan voru í Galeaðlandi og Símon bróðir hans í Galíleu fyrir Ptólemais,
56 Jósef Sakaríasson og Asaría, herforingjar yfir herliðinu, fréttu af hreystiverkunum og stríðsverkunum, sem þeir höfðu framið.
57 Þess vegna sögðu þeir: "Við skulum líka fá okkur nafn og fara í baráttu við heiðingjana, sem umhverfis okkur eru."
58Þegar þeir höfðu skipað herliðinu, sem með þeim var, fóru þeir til Jamnia.
59 Þá komu Gorgías og menn hans út úr borginni til að berjast við þá.
60 Og svo bar við, að Jósef og Asaras voru hraktir á flótta og þeir veittir eftirför að landamærum Júdeu, og á þeim degi voru drepnir um tvö þúsund manns af Ísraelsmönnum.
61 Þannig varð mikill hnignun meðal Ísraelsmanna, af því að þeir voru ekki hlýðnir Júdasi og bræðrum hans, heldur hugðust gera eitthvert djarft verk.
62 Enn fremur komu þessir menn ekki af niðjum þeirra, sem Ísraelsmönnum var frelsað fyrir.
63 En maðurinn Júdas og bræður hans voru mjög frægir í augum alls Ísraels og allra heiðingja, hvar sem nafn þeirra var heyrt.
64 Að því leyti að fólkið safnaðist til þeirra með fögnuði.
65 Síðan fór Júdas út ásamt bræðrum sínum og barðist við sonu Esaú í landinu fyrir sunnan, þar sem hann vann Hebron og borgir hennar, reif niður vígi hennar og brenndi turna hennar allt í kring.
66 Þaðan fór hann til Filistalands og fór um Samaríu.
67 Á þeim tíma voru nokkrir prestar, sem vildu sýna hugrekki sitt, drepnir í bardaga, fyrir það fóru þeir út að berjast óráðslega.
68 Þá sneri Júdas sér til Azótus í landi Filista, og þegar hann hafði rifið ölturu þeirra og brennt útskornar líkneski þeirra í eldi og rænt borgum þeirra, sneri hann aftur til Júdeulands.

6. KAFLI

1 Um það leyti heyrði Antíokkus konungur, sem ferðaðist um hálöndin, sagt, að Elymais í Persíulandi væri borg mjög rómuð fyrir auðæfi, silfur og gull.
2 Og að í því var mjög auðugt musteri, með hlífum úr gulli, brynjur og skjöldu, sem Alexander, sonur Filippusar Makedóníukonungs, sem ríkti fyrst meðal Grikkja, hafði þar skilið eftir.
3 Þess vegna kom hann og leitaðist við að taka borgina og ræna henni. en hann gat það ekki, af því að þeir í borginni höfðu viðvörun um það,
4 Rís upp á móti honum í bardaga, og hann flýði og fór þaðan með miklum þunga og sneri aftur til Babýlon.
5 Ennfremur kom einn, sem flutti honum þau tíðindi til Persíu, að hersveitirnar, sem fóru á móti Júdeulandi, voru hraktar á flótta.
6 Og að Lýsías, sem fór fyrst fram með miklum krafti, var rekinn burt af Gyðingum. og að þeir voru styrktir af herklæðum, krafti og herfangi, sem þeir höfðu fengið af hersveitunum, sem þeir höfðu eytt.
7 Og að þeir höfðu rifið niður viðurstyggðina, sem hann hafði reist á altarinu í Jerúsalem, og að þeir höfðu umkringt helgidóminum háum múrum, eins og áður, og borg hans Betsúra.
8 En er konungur heyrði þessi orð, varð hann furðu lostinn og hreifst mjög, og lagði hann þá á rúm sitt og veiktist af harmi, af því að það hafði ekki komið fyrir hann eins og hann hafði beðið.
9 Og þar dvaldi hann marga daga, því að harmleikur hans varð sífellt meiri og hann gerði grein fyrir, að hann skyldi deyja.
10 Þess vegna kallaði hann til sín alla vini sína og sagði við þá: Svefninn er horfinn úr augum mínum, og hjarta mitt bregst af mikilli umhyggju.
11 Og ég hugsaði með sjálfum mér: Í hvaða þrengingu er ég kominn, og hversu mikið eymdarflóð er það, sem ég er í núna! því að ég var gjöful og elskaður í mínu valdi.
12 En nú minnist ég illskunnar, sem ég gjörði í Jerúsalem, og að ég tók öll gull- og silfurker, sem í henni voru, og sendi til þess að tortíma Júdeubúum að ástæðulausu.
13 Ég sé þess vegna, að af þessum sökum hafa þessar þrengingar komið yfir mig, og sjá, ég ferst af mikilli harmi í ókunnu landi.
14 Þá kallaði hann til Filippusar, einn af vinum sínum, sem hann setti yfir allt ríki sitt,
15 Og hann gaf honum kórónu, skikkju hans og innsigli, til enda skyldi hann ala Antíokkus son sinn upp og fæða hann til konungsríkis.
16 Og Antíokkus konungur dó þar á hundrað fjörutíu og níunda ári.
17 En er Lýsías vissi, að konungur var dáinn, setti hann Antíokkus son sinn, sem hann hafði alið upp ungur, til að ríkja í hans stað, og nefndi hann Eupator.

18 Um þetta leyti lokuðu þeir, sem í turninum voru, Ísraelsmenn umhverfis helgidóminn og leituðu ætíð meins þeirra og styrks heiðingjanna.
19 Þess vegna ætlaði Júdas að tortíma þeim og kallaði allt fólkið saman til að setjast um þá.
20 Og þeir komu saman og settust um þá á hundrað og fimmtugasta ári, og hann gjörði skotfæri á móti þeim og aðrar vélar.
21 En nokkrir af þeim umsetnu gengu út, sem nokkrir óguðlegir menn í Ísrael gengu í lið með sér.
22 Og þeir gengu til konungs og sögðu: "Hversu lengi mun það líða þar til þú framkvæmir dóm og hefnir bræðra vorra?"
23 Við höfum verið fúsir til að þjóna föður þínum og gera eins og hann vill okkur og hlýða boðorðum hans.
24 Þess vegna setjast þeir af þjóð vorri um turninn og eru fjarlægir okkur, auk þess drápu þeir svo marga sem þeir gátu lýst yfir og rændu óðal okkar.
25 Þeir hafa ekki heldur rétt út hönd sína eingöngu gegn okkur, heldur einnig gegn landamærum sínum.
26 Og sjá, í dag setjast þeir um turninn í Jerúsalem til þess að taka hann, og helgidóminn og Betsúra hafa þeir víggirt.
27 Þess vegna munu þeir gera stærri hluti en þetta, ef þú hindrar þá ekki fljótt, og þú munt ekki geta stjórnað þeim.
28 En er konungur heyrði þetta, reiddist hann og safnaði saman öllum vinum sínum og herforingjum sínum og þeim, sem vörðu hestinum.
29 Einnig komu til hans frá öðrum konungsríkjum og frá eyjum hafsins, hópar leiguliða.
30 Svo að fjöldi her hans var hundrað þúsund fótgangandi og tuttugu þúsund riddarar og tveir og þrjátíu fílar æfðu í bardaga.
31 Þessir fóru um Ídúmeu og hertóku gegn Betsúra, sem þeir réðust á marga daga og gerðu hervélar. En þeir frá Betsúra gengu út og brenndu þá í eldi og börðust hetjulega.
32 Við þetta fór Júdas af turninum og setti búðir sínar í Batsakaría, gegnt herbúðum konungs.
33 Þá gekk konungur snemma á fætur með her sínum ákaft í átt til Batsakaría, þar sem her hans bjó þá til bardaga og blásið í lúðrana.
34 Og allt til enda gætu þeir ögrað fílunum til að berjast, þeir sýndu þeim blóð af vínberjum og mórberjum.
35 Auk þess skiptu þeir skepnunum á milli heranna, og fyrir hvern fíl skipuðu þeir þúsund menn, vopnaða brynja og með eirhjálma á höfði sér. og þar að auki, því að hvert dýr voru vígðir fimm hundruð riddarar af bestu.
36 Þessir voru tilbúnir við hvert tækifæri: hvert sem dýrið var, og hvert sem dýrið fór, fóru þeir líka, né hurfu þeir frá því.
37 Og yfir skepnunum voru sterkir viðarturnar, sem huldu hvern þeirra og voru gyrtir þeim með ráðum. Á hverjum einum voru tveir og þrjátíu sterkir menn, sem börðust við þau, auk Indjána, sem ríkti. hann.
38 Og það, sem eftir var af riddaranum, settu þá hinum megin og hinum megin við báða hluta hersins, og gáfu þeim tákn um hvað þeir ættu að gera, og voru spenntir út um allt í röðum.
39 En er sólin skein á skjöldinn af gulli og eiri, þá ljómuðu fjöllin af þeim og ljómuðu eins og eldslampar.
40 Þá var hluti af her konungs dreifður á há fjöllin og hluti um dalina fyrir neðan, og gengu þeir áfram öruggir og í röð.
41 Þess vegna hreyfðust allir, sem heyrðu hávaða mannfjöldans þeirra, göngur hópsins og skröltið í ólunum, því að herinn var mjög mikill og voldugur.
42 Þá gengu Júdas og her hans fram og fóru í bardaga, og voru sex hundruð manns drepnir af her konungs.
43 Einnig Eleasar, að nafni Savaran, er hann sá að eitt af dýrunum, vopnað konungsbúnaði, var hærra en öll hin, og hélt að konungur væri á honum,
44 Settu sjálfan sig í hættu, til enda gæti hann frelsað fólk sitt og fengið honum eilíft nafn.
45 Þess vegna hljóp hann á hann hugrakkur í miðri orrustunni, drápandi til hægri og vinstri, svo að þeir skildu frá honum á báða bóga.
46 Sem gerði það, hann læddist undir fílinn, stakk honum undir og drap hann, en fíllinn féll yfir hann, og þar dó hann.
47 En hinir Gyðingar, sem sáu styrk konungsins og ofríki herafla hans, sneru frá þeim.
48 Þá fór her konungs upp til Jerúsalem til móts við þá, og konungur setti tjöld sín gegn Júdeu og gegn Síonfjalli.
49 En við þá, sem í Betsúra bjuggu, gjörði hann frið, því að þeir komu út úr borginni, af því að þeir höfðu enga vista þar til að þola umsátrinu, því að það var hvíldarár fyrir landið.
50 Þá tók konungur Betsúra og setti þar landvörð til að varðveita hana.
51 Og um helgidóminn, þá settist hann um hann marga daga, og setti þar stórskotalið með vélum og tækjum til að kasta eldi og grjóti og bitum til að kasta pílum og slöngum.
52 Þá bjuggu þeir líka til vélum sínum og héldu þeim langa bardaga.
53 En að lokum voru áhöld þeirra án matarvara (því að það var sjöunda árið, og þeir í Júdeu, sem frelsaðir voru frá heiðingjum, höfðu étið upp afganginn af forðabúrinu.)
54 Fáeinir voru eftir í helgidóminum, af því að hungursneyðin ríkti svo yfir þá, að þeir vildu dreifa sér, hver á sinn stað.
55 Á þeim tíma heyrði Lýsías sagt, að Filippus, sem Antíokkus konungur, meðan hann lifði, hafði sett til að ala Antíokkus son sinn upp, til þess að hann yrði konungur,
56 Var snúið aftur frá Persíu og Medíu, og her konungs, sem með honum fór, og hann leitaðist við að fá til sín úrskurðinn í málum.
57 Þess vegna fór hann í flýti og sagði við konung og herforingjana og sveitina: ,,Vér hrörnumst daglega, og matur okkar er lítill, og staðurinn, sem vér setjumst um, er sterkur, og málefni ríkisins. liggðu á okkur:
58 Nú skulum vér því vera vinir þessara manna og semja frið við þá og alla þjóð þeirra.
59 Og gjörðu sáttmála við þá, að þeir skulu lifa eftir lögmálum sínum, eins og þeir gerðu áður, því að þeim mislíkar og hafa gjört allt þetta, af því að vér höfum afnumið lögmál þeirra.
60 Konungurinn og höfðingjarnir voru sáttir. Þess vegna sendi hann til þeirra til að semja frið. og þeir samþykktu það.
61 Og konungur og höfðingjar sóru þeim eið, og gengu þá út úr vígi.
62 Þá gekk konungur inn á Síonfjall. en er hann sá styrk staðarins, braut hann eið sinn, er hann hafði gert, og bauð að rífa niður múrinn í kring.
63 Síðan fór hann í flýti og sneri aftur til Antíokkíu, þar sem hann fann Filippus sem húsbónda í borginni, og hann barðist við hann og tók borgina með valdi.

7. KAFLI

1 Á hundrað eitt og fimmtugasta ári fór Demetríus Seleukossson frá Róm og fór með nokkra menn til borgar við sjávarströndina og ríkti þar.
2 Og er hann gekk inn í höll forfeðra sinna, svo bar við, að herir hans höfðu tekið Antíokkus og Lýsías til að koma þeim til sín.
3 Þegar hann vissi það, sagði hann: ,,Leyfðu mér ekki að sjá andlit þeirra.
4 Og her hans drap þá. Þegar Demetríus var settur í hásæti ríkis síns,
5 Þar komu til hans allir óguðlegir og óguðlegir menn í Ísrael, með Alcimus, sem vildi vera æðsti prestur, að höfuðstól.
6 Og þeir ákærðu fólkið fyrir konungi og sögðu: Júdas og bræður hans hafa drepið alla vini þína og rekið okkur burt úr landi okkar.
7 Sendu því mann nokkurn, sem þú treystir, og lát hann fara og sjá, hvaða usla hann hefur gjört á meðal okkar og í landi konungs, og láti hann refsa þeim með öllum þeim, sem hjálpa þeim.
8 Þá valdi konungur Bakkídes, vin konungs, sem ríkti handan flóðsins og var mikill maður í ríkinu og trúr konungi,
9 Hann sendi hann með hinum óguðlega Alkimus, sem hann gerði æðsta prest, og bauð að hefna sín á Ísraelsmönnum.
10 Þeir lögðu af stað og komu með stórveldi til Júdeulands, þar sem þeir sendu sendimenn til Júdasar og bræðra hans með friðsamlegum orðum með svikum.
11 En þeir gáfu ekki gaum að orðum sínum. því að þeir sáu að þeir voru komnir með mikinn kraft.
12 Þá söfnuðust Alkímus og Bakkídes saman hópur fræðimanna til að krefjast réttlætis.
13 En Assetíumenn voru fyrstir meðal Ísraelsmanna, sem leituðu friðar við þá.
14 Því að þeir sögðu: ,,Sá sem er prestur af niðjum Arons er kominn með þennan her, og hann mun ekki gjöra oss rangt.
15 Hann talaði þá friðsamlega við þá og sór þeim og sagði: Vér munum hvorki skaða yður né vini yðar.
16Þá trúðu þeir honum, en hann tók sextíu menn af þeim og drap þá á einum degi, eins og hann skrifaði:
17 Hold heilagra þinna hafa þeir útskúfað og blóði þeirra úthellt umhverfis Jerúsalem, og enginn var til að grafa þá.
18 Þess vegna féll ótti og ótti við þá yfir allan lýðinn, sem sagði: ,,Hvorki er sannleikur né réttlæti í þeim. Því að þeir hafa rofið sáttmálann og eiðinn sem þeir gjörðu.
19 Eftir þetta flutti Bakkídes frá Jerúsalem og setti tjöld sín í Beset, þangað sem hann sendi og tók marga af þeim mönnum, sem yfirgefið höfðu hann, og nokkra af lýðnum, og er hann hafði drepið þá, kastaði hann þeim í hið mikla. hola.
20 Síðan fól hann Alkimusi landið og lét hann eftir vald til að hjálpa honum. Svo fór Bakkídes til konungs.
21 En Alcimus barðist um æðsta prestdæmið.
22 Og til hans réðust allir þeir, er óreiðu fólkið, sem gjörði mikið tjón í Ísrael, eftir að þeir höfðu náð Júdalandi á sitt vald.
23 En er Júdas sá allt það illvirki, sem Alkimus og lið hans höfðu framið meðal Ísraelsmanna, jafnvel yfir heiðingjunum,
24 Hann fór út um allar landamæri Júdeu allt í kring og hefndi sín á þá, sem gjörðust gegn honum, svo að þeir þorðu ekki framar að fara út í landið.
25 Hinum megin, er Alcimus sá, at Júdas hafði náð yfirhöndinni og sveit hans, og vissi, að hann mátti ekki halda lið þeirra, þá gekk hann aftur til konungs og sagði allt það versta, sem hann gat.
26 Þá sendi konungur Nicanor, einn af sínum virðulegu höfðingjum, mann sem bar dauða haturs á Ísrael, með skipun um að tortíma lýðnum.
27 Nicanor kom til Jerúsalem með miklu herliði. og sendi til Júdasar og bræðra hans með svikum með vinsamlegum orðum og sagði:
28 Lát engin orrusta verða milli mín og þín. Ég mun koma með nokkra menn, að ég megi sjá þig í friði.
29 Hann kom því til Júdasar, og þeir heilsuðu hver öðrum í friði. En óvinirnir voru reiðubúnir að taka Júdas burt með ofbeldi.
30 En eftir að Júdas vissi, að hann kom til hans með svikum, varð hann mjög hræddur við hann og vildi ekki framar sjá ásjónu hans.
31 Og Nicanor, er hann sá, að ráð hans var uppgötvað, fór hann út til að berjast við Júdas við hlið Capharsalama.
32 Þar sem um fimm þúsund manns voru drepnir af liði Níkanors, en hinir flýðu inn í borg Davíðs.
33 Eftir þetta fór Níkanór upp á Síonfjall, og komu nokkrir prestar og nokkrir af öldungum lýðsins út úr helgidóminum til að heilsa honum í friði og sýna honum brennifórnina, sem færð var fyrir konunginn.
34 En hann gerði gys að þeim og hló að þeim, misþyrmdi þeim og talaði stoltur:
35Og hann sór í reiði sinni og sagði: Ef Júdas og her hans verða ekki gefnir í mínar hendur, ef ég kem einhvern tímann aftur heill á húfi, mun ég brenna upp þetta hús.
36 Þá gengu prestarnir inn og stóðu frammi fyrir altarinu og musterinu, grátandi og sögðu:
37 Þú, Drottinn, valdir þetta hús til að vera nefnt með nafni þínu og til að vera bæna- og bænahús fyrir fólk þitt.
38 Hefnist þessum manni og her hans, og lát þá falla fyrir sverði, mundu guðlasta þeirra og leyfðu þeim ekki að halda áfram framar.
39 Níkanór fór þá út úr Jerúsalem og setti tjöld sín í Bet-Hóron, þar sem hersveitir frá Sýrlandi mættu honum.
40 En Júdas setti herbúðir sínar í Adasa með þrjú þúsund manna, og þar bað hann og sagði:
41 Drottinn, þegar þeir, sem sendir voru frá Assýringakonungi, lastmæltu, gekk engill þinn út og laust hundrað og fimmtíu þúsund af þeim.
42 Svo tortímir þú þennan her frammi fyrir okkur í dag, svo að hinir megi vita, að hann hefir talað guðlast gegn helgidómi þínum, og dæmdu hann eftir illsku hans.
43 Og á þrettánda degi Adar mánaðarins gengu hersveitirnar í bardaga, en her Níkanórs varð órólegur, og sjálfur var hann fyrst drepinn í orustunni.
44 En er her Nicanor sá, að hann var drepinn, köstuðu þeir frá sér vopnum sínum og flýðu.
45 Síðan ráku þeir á eftir þeim dagleið frá Adasa til Gasera og báru eftir þeim með lúðrum sínum.
46 Síðan gengu þeir út úr öllum borgum Júdeu umhverfis og lokuðu þeim. Svo að þeir sneru aftur til þeirra sem eltu

þá og voru allir drepnir með sverði og enginn þeirra varð eftir.
47 Síðan tóku þeir herfangið og bráðina og slógu höfuðið af Nikanor og hægri hönd hans, sem hann rétti hann svo stoltur út, flutti það burt og hengdi það upp til Jerúsalem.
48 Af þessum sökum gladdist fólkið mjög og hélt þann dag mikinn fögnuð.
49 Ennfremur ákváðu þeir að halda þennan dag árlega, þrettánda dag adars.
50 Þannig var Júdaland í hvíld um stund.

8. KAFLI

1 En Júdas hafði heyrt um Rómverja, að þeir væru voldugir og hugrakkir menn, og slíkir, sem vildu taka ástfóstri við öllum þeim, sem tóku undir þá, og gera vinskaparbandalag við alla, sem til þeirra komu.
2 Og að þeir voru miklir menn. Honum var einnig sagt frá styrjöldum þeirra og göfugum verkum, sem þeir höfðu framið meðal Galatamanna, og hvernig þeir höfðu sigrað þá og lagt þá undir skatt;
3 Og það, sem þeir höfðu gjört í Spánarlandi, til þess að vinna námurnar af silfrinu og gullinu, sem þar er.
4 Og að þeir hefðu með stefnu sinni og þolinmæði sigrað allan staðinn, þó að hann væri mjög fjarri þeim; og konungarnir, sem komu í móti þeim frá endimörkum jarðar, uns þeir höfðu gert þá óróa og steypt þeim af velli, svo að hinir gáfu þeim skatt árlega.
5 Þar að auki, hvernig þeir höfðu brugðist í bardaga Filippusar og Perseifs, konungs borgaranna, við aðra, sem hófu sig gegn þeim og höfðu sigrað þá.
6 Hvernig líka Antíokkus, hinn mikli Asíukonungur, sem kom á móti þeim í orrustu, með hundrað og tuttugu fíla, riddara, vagna og mjög mikinn her, varð órólegur af þeim.
7 Og hvernig þeir tóku hann lifandi og gerðu sáttmála um að hann og þeir sem ríktu á eftir honum skyldu gjalda mikinn skatt og gefa gísla og það sem samið var um.
8 Og Indland og Medía og Lýdía og hin ágætustu lönd sem þeir tóku af honum og gáfu Eumenes konungi.
9 Ennfremur hvernig Grikkir höfðu ákveðið að koma og eyða þeim.
10 Og þeir, sem vissu um það, sendu á móti þeim einn herforingja, og börðust við þá, drápu marga þeirra, og fluttu burt konur þeirra og börn þeirra til fanga, rændu þeim og tóku lönd þeirra til eignar og réðu niður vígi þeirra. heldur og leiddi þá til að þjóna þeim allt til þessa dags.
11 Honum var auk þess sagt, hvernig þeir eyddu og færðu undir sig öll önnur konungsríki og eyjar, sem á hverjum tíma stóðu gegn þeim.
12 En við vini sína og þá sem treystu á þá héldu þeir vinskap og höfðu sigrað ríki bæði nær og fjær, svo að allir sem heyrðu nafn þeirra voru hræddir við þá.
13 Einnig að, sem þeir vildu hjálpa til konungsríkis, þeir ríkja. Og hvern sem þeir vildu aftur, hrekja þeir, að lokum, að þeir voru mjög upphafnir.
14 En þrátt fyrir allt þetta bar enginn þeirra kórónu eða klæddist purpura, til þess að stækka sig með því.
15 Enn fremur, hvernig þeir höfðu búið sér öldungadeild, þar sem þrjú hundruð og tuttugu menn sátu daglega í ráðinu og ræddu jafnan um fólkið, til þess að þeir gætu skipað sér vel.
16 Og að þeir fólu stjórn sína á hverju ári einum manni, sem réði yfir öllu landi sínu, og að allir væru honum hlýðnir og að það væri hvorki öfund né gleðskapur meðal þeirra.
17 Af þessu tilefni valdi Júdas Eupólemus Jóhannesson, sonar Akkos, og Jason Eleasarsson, og sendi þá til Rómar til þess að gera við þá vinskap og bandalag.
18 Og að biðja þá að taka af þeim okið. Því að þeir sáu að ríki Grikkja kúgaði Ísrael með ánauð.
19 Þeir fóru því til Rómar, sem var mjög mikil ferð, og komu í öldungadeildina, þar sem þeir töluðu og sögðu.
20 Júdas Makkabeus ásamt bræðrum sínum og lýður Gyðinga hafa sent okkur til yðar, til þess að gera bandalag og frið við yður, og til þess að vér megum skráir yðar félaga og vini.
21 Þannig að þetta mál féll Rómverjum vel.
22 Og þetta er afrit bréfsins, sem öldungadeildin skrifaði aftur á eirtöflur og sendi til Jerúsalem, til þess að þeir gætu þar með sér minnismerki um frið og bandalag.
23 Rómverjum og Gyðingum, bæði á sjó og landi að eilífu, verði Rómverjum vel heppnuð. Einnig er sverðið og óvinurinn fjarri þeim
24Ef fyrst kemur einhver stríð við Rómverja eða einhvern af bandamönnum þeirra í öllu ríki þeirra,
25 Gyðingar munu hjálpa þeim, eftir því sem tíminn skal ákveðinn, af öllu hjarta.
26 Ekki skulu þeir heldur gefa neitt þeim, sem herja á þá, eða hjálpa þeim með vistum, vopnum, peningum eða skipum, eins og Rómverjum hefur þótt gott. en þeir skulu halda sína sáttmála án þess að taka neitt af því.
27 Á sama hátt, ef stríð kemur fyrst yfir þjóð Gyðinga, munu Rómverjar hjálpa þeim af öllu hjarta, eftir því sem tíminn mun vera ákveðinn.
28 Þeim, sem taka þátt í móti þeim, skal ekki heldur gefinn matur, né vopn, fé eða skip, eins og Rómverjum hefur þótt gott. en þeir skulu halda sína sáttmála og það án svika.
29 Samkvæmt þessum greinum gerðu Rómverjar sáttmála við Gyðinga.
30 En ef héðan í frá ætlar annar aðilinn eða hinn að hittast til að bæta við eða draga úr einhverju, þá mega þeir gera það að vild, og hvað sem þeir bæta við eða taka frá skal fullgilt.
31 Og varðandi hið illa, sem Demetríus gjörir Gyðingum, þá höfum vér ritað honum og sagt: Hvers vegna lagðir þú ok þitt þungt á vini okkar og bandalag Gyðinga?
32 Ef þeir kvarta því meira gegn þér, þá munum vér gera þeim rétt og berjast við þig á sjó og landi.

9. KAFLI

1 Ennfremur, þegar Demetríus heyrði að Nicanor og her hans væru drepnir í bardaga, sendi hann Bacchides og Alcimus í annað sinn til Júdeulands og með þeim æðstu hersveitir hans.
2 Þeir fóru um leiðina, sem liggur til Galgala, og tjölduðu fyrir framan Masaloth, sem er í Arbela, og eftir að þeir höfðu unnið hann, drápu þeir fjölda fólks.
3 Og fyrsta mánuðinn af hundrað fimmtíu og öðru ári settu þeir búðir sínar fyrir framan Jerúsalem.
4 Þaðan fluttu þeir og fóru til Berea með tuttugu þúsund fótgangandi og tvö þúsund riddara.
5 Júdas hafði tjaldað tjöld sín í Eleasa og með honum þrjú þúsund útvalinna manna.

6 Sá sem sá fjöldann af hinum hernum til hans svo mikill, var mjög hræddur. Þá fluttu margir sig út úr hernum, svo að þeir voru ekki fleiri en átta hundruð manna.
7 Þegar Júdas sá, að her hans hljóp á brott og bardaginn þröngvaði á honum, varð hann mjög áhyggjufullur í huga og mjög hneykstur, af því að hann hafði engan tíma til að safna þeim saman.
8 En við þá, sem eftir voru, sagði hann: ,,Vér skulum rísa upp og fara á móti óvinum vorum, ef við getum barist við þá.
9 En þeir hömluðu hann og sögðu: ,,Vér munum aldrei geta það. Bjarga nú heldur lífi okkar, og héðan í frá munum vér snúa aftur með bræðrum vorum og berjast við þá, því að vér erum fáir.
10 Þá sagði Júdas: ,,Guð forði mér frá því að ég gjöri þetta og flýi frá þeim. Ef okkar tími er kominn, þá skulum vér deyja karlmannlega fyrir bræður vora, og svífa ekki heiður vor.
11 Þar með fór her Bakkídesar út úr tjöldum sínum og stóð gegn þeim, og riddarar þeirra skiptust í tvo hópa, og sleppur þeirra og bogaskyttur fóru á undan hernum, og þeir sem gengu á undan voru allir kappar.
12 Hvað Bakkídes varðar, hann var á hægri vængnum, svo að herinn nálgaðist báða hlutana og þeytti lúðra þeirra.
13 Jafnvel þeir Júdasar báru líka lúðra sína, svo að jörðin skalf við hávaða hersveitanna, og baráttan stóð frá morgni til kvölds.
14 En er Júdas sá, að Bakkídes og herlið hans var hægra megin, tók hann með sér alla harðduglega menn,
15 Hann gerði hægri vængnum óhug og elti þá upp á Asótusfjall.
16 En er þeir, sem voru á vinstri vængnum, sáu, að þeir, sem voru af hægri vængnum, voru óánægðir, fylgdu þeir Júdasi og þeim, sem með honum voru, hart á hæla aftan.
17 Varð þá hörð barátta, svo að margir féllu á báðum stöðum.
18 Júdas var einnig drepinn, og þeir sem eftir voru flýðu.
19 Þá tóku Jónatan og Símon Júdas bróður sinn og jarðuðu hann í gröf feðra hans í Módín.
20 Og þeir grétu hann, og allur Ísrael harmaði hann mikið og harmaði marga daga og sagði:
21 Hvernig er hinn hrausti maður fallinn, sem frelsaði Ísrael!
22 Hvað annað snertir Júdas og stríð hans og göfuga verkin, sem hann gjörði, og mikilleik hans, það er ekki ritað, því að það var mjög mikið.
23 En eftir dauða Júdasar tóku hinir óguðlegu að steypa höfði sínu út um allar landamæri Ísraels, og þá risu upp allir þeir, er misgjörðir unnu.
24 Í þá daga var einnig mjög mikið hungursneyð, af því að landið gerði uppreisn og fór með þeim.
25 Þá valdi Bakkídes óguðlegu mennina og gerði þá að höfðingjum landsins.
26 Og þeir rannsökuðu og leituðu að vinum Júdasar og færðu þá til Bakkídesar, sem hefndi sín á þá og misnotaði þá.
27 Svo var mikil þrenging í Ísrael, sem ekki hefur verið eins frá því að enginn spámaður sást meðal þeirra.
28 Af því komu allir vinir Júdasar saman og sögðu við Jónatan:
29 Síðan Júdas bróðir þinn dó, höfum við engan mann eins og hann til að fara gegn óvinum vorum og Bakkídesi og gegn þjóð okkar, sem eru andstæðingar okkar.
30 Nú höfum vér því í dag útvalið þig til að vera höfðingi okkar og hershöfðingi í hans stað, til þess að þú megir heyja bardaga okkar.
31 Við þetta tók Jónatan við stjórninni á þeim tíma og reis upp í stað Júdasar bróður síns.
32 En er Bakkídes fékk vitneskju um það, leitaðist hann við að drepa hann
33Þá flúðu Jónatan og Símon bróðir hans og allir, sem með honum voru, út í Thecoe-eyðimörk og tjölduðu við vatnið í Asfarslauginni.
34 Þegar Bakkídes skildi það, gekk hann til Jórdanar með allan her sinn á hvíldardegi.
35 En Jónatan hafði sent Jóhannes bróður sinn, lýðforingja, til að biðja vini sína, Nabatíta, að þeir skyldu skilja eftir vagn sinn með sér, sem var mikið.
36 En synir Jambrí komu frá Medaba og tóku Jóhannes og allt, sem hann átti, og fóru með það.
37 Eftir þetta bárust Jónatan og Símon, bróður hans, að börn Jambrí giftu sig miklu og ætluðu að flytja brúðurina frá Nadabata með mikilli lest, þar sem hún væri dóttir eins af hinum mikla höfðingjum Kanaans.
38 Þess vegna minntust þeir Jóhannesar bróður síns og fóru upp og földu sig undir skjóli fjallsins.
39 Þar sem þeir hófu upp augu sín og horfðu á, og sjá, það var mikið átak og mikill flutningur, og brúðguminn gekk fram ásamt vinum hans og bræðrum til móts við þá með trommur, hljóðfæri og mörg vopn.
40 Þá reis Jónatan og þeir, sem með honum voru, á móti þeim frá þeim stað, þar sem þeir lágu í launsátri, og drápu þá á þann hátt, er margir féllu dauðir, og þeir sem eftir voru flýðu upp á fjallið, og tóku allt. herfang þeirra.
41 Þannig breyttist hjónabandið í sorg og hávaðinn í laginu þeirra í harmakvein.
42 Þegar þeir höfðu fullkomlega hefnt blóðs bróður síns, sneru þeir aftur til Jórdanamýrar.
43 Þegar Bakkídes frétti þetta, kom hann á hvíldardegi að bökkum Jórdanar með miklum krafti.
44 Þá sagði Jónatan við sveit sína: „Förum nú upp og berjumst fyrir lífi okkar, því að það stendur ekki með oss í dag eins og forðum.
45 Því að sjá, orrustan er fyrir okkur og á bak við okkur, og Jórdanarvatnið hinum megin og hinu megin, mýrin sömuleiðis og viður, og enginn staður fyrir okkur að hverfa.
46 Þess vegna hrópið þér nú til himins, svo að þér megið frelsast úr hendi óvina yðar.
47 Þar með gengu þeir í bardaga, og Jónatan rétti út hönd sína til að slá Bakkídes, en hann sneri frá honum.
48 Þá hljóp Jónatan og þeir, sem með honum voru, til Jórdanar og synti yfir á hinn bakkann, en hinn fór ekki yfir Jórdan til þeirra.
49 Svo voru drepnir af hlið Bakkídesar þann dag um þúsund manns.
50 Síðan sneri Bakkídes aftur til Jerúsalem og gerði við hinar sterku borgir í Júdeu. virkið í Jeríkó, Emmaus, BetHóron, Betel, Thamnatha, Faratóní og Tafon, þetta styrkti hann með háum múrum, með hliðum og rimlum.
51 Og í þeim setti hann varðstöð, til þess að þeir gætu unnið Ísrael illsku.
52 Og hann víggirti borgina Betsúra, Gasera og turninn og setti hersveitir í þá og útvegaði vistir.
53 Auk þess tók hann höfðingjasyni landsins í gíslingu og setti þá í turninn í Jerúsalem til að halda þeim.

54 Ennfremur bauð Alkimus á hundrað fimmtíu og þriðja árinu, í öðrum mánuðinum, að rífa skyldi niður múrinn í innri forgarði helgidómsins. hann dró einnig niður verk spámannanna
55 Og er hann tók að draga sig niður, var Alkimus plága á þeim tíma, og fyrirtæki hans hindrað, því að munnur hans var stöðvaður, og hann var lamaður, svo að hann gat ekki framar talað neitt né gefið fyrirmæli um húsið hans.
56 Svo dó Alkimus á þeim tíma með miklum kvölum.
57 En er Bakkídes sá, að Alkímus var dáinn, sneri hann aftur til konungs, og var Júdeuland hvílt í tvö ár.
58 Þá héldu allir óguðlegir menn þing og sögðu: „Sjá, Jónatan og lið hans eru rólegir og búa án umhyggju. Nú munum vér flytja hingað Bakkídes, sem mun taka þá alla á einni nóttu.
59 Þeir fóru því og ráðfærðu sig við hann.
60 Síðan flutti hann burt og kom með miklum her og sendi bréf til fylgismanna sinna í Júdeu, að þeir skyldu taka Jónatan og þá, sem með honum voru. En þeir gátu það ekki, því að ráð þeirra var kunnugt.
61 Þess vegna tóku þeir um fimmtíu manns af mönnum landsins, sem höfundar þess ódæðis, og drápu þá.
62 Síðan fluttu Jónatan og Símon og þeir, sem með honum voru, til Betbasí, sem er í eyðimörkinni, og þeir bættu við hrörnun hennar og styrktu hana.
63 En er Bakkídes vissi það, safnaði hann saman öllum her sínum og sendi boð til Júdeumanna.
64 Síðan fór hann og settist um Betbasí. Og þeir börðust á móti því langa vertíð og gerðu hervélar.
65 En Jónatan skildi Símon bróður sinn eftir í borginni og fór sjálfur út í sveitina og fór með nokkrum fjölda.
66 Og hann laust Ódónarkes og bræður hans og Fasírons syni í tjaldi þeirra.
67 Og er hann tók að slá þá og kom upp með herlið sitt, fóru Símon og lið hans út úr borginni og kveiktu í hervélum.
68. Og þeir börðust við Bakkídes, sem var óánægður af þeim, og þeir þjáðu hann, því að ráð hans og erfiðleikar voru til einskis.
69 Þess vegna reiddist hann mjög óguðlegum mönnum, sem gáfu honum ráð um að koma inn í landið, þar sem hann drap marga þeirra og ætlaði að snúa aftur til heimalands síns.
70 Þegar Jónatan vissi af því, sendi hann sendimenn til hans, svo að hann skyldi semja frið við hann og frelsa þá fangana.
71 Það sem hann þáði og gjörði eftir kröfum hans og sór honum að hann myndi aldrei gera honum mein alla ævi sína.
72 Þegar hann hafði endurheimt honum fangana, sem hann hafði áður tekið úr Júdeulandi, sneri hann aftur og fór til síns eigin lands, og hann kom ekki framar inn í landamæri þeirra.
73 Þannig hætti sverðið frá Ísrael, en Jónatan bjó í Makmas og tók að stjórna lýðnum. og hann eyddi óguðlegum mönnum úr Ísrael.

10. KAFLI

1 Á hundrað og sextugasta ári fór Alexander, sonur Antíokkusar að nafni Epifanes, upp og tók Ptólemais, því að fólkið hafði tekið á móti honum, með því að hann ríkti þar.
2 Þegar Demetríus konungur heyrði það, safnaði hann saman mjög miklum her og fór á móti honum til að berjast.
3 Ennfremur sendi Demetríus Jónatan bréf með kærleiksríkum orðum, til þess að hann stækkaði hann.
4 Því að hann sagði: ,,Vér skulum fyrst semja frið við hann, áður en hann sameinast Alexander gegn okkur.
5 Að öðrum kosti mun hann minnast alls þess illa, sem vér höfum framið gegn honum, bræðrum hans og lýð hans.
6 Þess vegna gaf hann honum umboð til að safna saman her og útvega vopn til að hjálpa honum í bardaga. Hann bauð einnig að frelsa hann gíslana sem voru í turninum.
7 Þá kom Jónatan til Jerúsalem og las bréfin fyrir áheyrendum alls fólksins og þeirra, sem í turninum voru:
8 Þeir urðu mjög hræddir, þegar þeir heyrðu, að konungur hafði gefið honum umboð til að safna saman her.
9 Síðan afhentu þeir í turninum Jónatan gísla sína, og hann framseldi þá foreldrum þeirra.
10 Þetta gerðist: Jónatan settist að í Jerúsalem og hóf að byggja borgina og gera við hana.
11 Og hann bauð verkamönnum að reisa múra og Síonfjall og þar um kring með ferkantuðum steinum til víggiringar. og þeir gerðu það.
12 Þá flýðu útlendingarnir, sem voru í virkjunum, sem Bakkídes hafði reist, burt.
13Svo sem hver yfirgaf sinn stað og fór til síns heimalands.
14 Aðeins í Betsúra voru nokkrir kyrrir af þeim, sem yfirgefið höfðu lögmálið og boðorðin, því að það var griðastaður þeirra.
15 Þegar Alexander konungur hafði heyrt hvaða fyrirheit Demetríus hafði sent Jónatan, þegar honum var líka sagt frá orrustunum og göfugum verkum, sem hann og bræður hans höfðu framið, og um sársaukann, sem þeir höfðu þolað,
16 Hann sagði: Eigum við að finna annan slíkan mann? nú munum vér því gera hann að vini okkar og félaga.
17 Við þetta skrifaði hann bréf og sendi honum það samkvæmt þessum orðum og sagði:
18 Alexander konungur sendi Jónatan bróður sínum kveðju:
19 Vér höfum heyrt um þig, að þú ert mikill máttugur maður og ert vinur okkar.
20 Þess vegna vígjum vér þig nú í dag til að vera æðsti prestur þjóðar þinnar og að vera kallaður vinur konungs. (og þar með sendi hann honum purpura skikkju og gullkórónu:) og krefjast þess að þú takir hlut okkar og haldi vináttu við okkur.
21 Á sjöunda mánuði hins hundrað og sextugasta árs, á tjaldbúðahátíðinni, klæddist Jónatan hinni heilögu skikkju, safnaði liði og útvegaði miklar herklæði.
22Þegar Demetríus heyrði það, varð hann mjög hryggur og sagði:
23 Hvað höfum vér gert, að Alexander hefir hindrað okkur í að gera vináttu við Gyðinga til að styrkja sig?
24 Ég mun líka skrifa þeim hvatningarorð og lofa þeim reisn og gjöfum, svo að ég megi fá aðstoð þeirra.
25 Hann sendi því til þeirra: Demetríus konungur sendir Gyðingum kveðju:
26 Þó að þér hafið haldið sáttmála við okkur og haldið áfram í vináttu okkar, ekki sameinast yður óvinum vorum, höfum við heyrt þetta og fögnum því.
27 Haldið því áfram að vera okkur trúir, og við munum vel endurgjalda yður fyrir það sem þið gerið í okkar þágu,
28 Og mun veita þér margar friðhelgi og veita þér umbun.
29 Og nú frelsa ég yður, og yðar vegna leysi ég alla Gyðinga undan skatti, salti og krónugjöldum,

30 Og af því, sem mér tilheyrir að taka á móti þriðjungi eða sæðinu og helmingi ávaxta trjánna, leysi ég það frá þessum degi, svo að þau verði ekki tekin af Júdeulandi, né af þeim þremur ríkisstjórnum sem við það bætast úr landi Samaríu og Galíleu, héðan í frá að eilífu.
31 Verði og Jerúsalem heilög og frjáls, með landamærum hennar, bæði frá tíundu og skatti.
32 Og turninn, sem er í Jerúsalem, læt ég vald yfir honum og gef æðsta prestinum, að hann setji í hann þá menn, sem hann velur til að varðveita hann.
33 Ennfremur leysti ég frjálslega hvern og einn Gyðinga, sem fluttir voru burt úr Júdeulandi til nokkurs hluta ríkis míns, frjálslega, og ég vil að allir embættismenn mínir gefi eftir skattinum, jafnvel af fénaði sínum.
34 Enn fremur vil ég að allar hátíðir, og hvíldardagar, og tunglkomudagar og hátíðardagar og þrír dagar fyrir hátíðina og þrír dagar eftir hátíðina skulu vera friðhelgi og frelsi fyrir alla Gyðinga í ríki mínu.
35 Enginn skal heldur hafa vald til að blanda sér í eða níðast á nokkrum þeirra í nokkru máli.
36 Enn fremur vil ég, að um þrjátíu þúsund manns af Gyðingum verði skráðir meðal her konungs, sem greiða skal laun, eins og tilheyrir öllu herliði konungs.
37 Og af þeim skulu nokkrir settir í vígi konungs, og af þeim munu einnig nokkrir verða settir yfir málefni konungsríkisins, sem eru trúverðug. þeirra eigin lög, eins og konungur hefur boðið í Júdeulandi.
38 Og varðandi hinar þrjár ríkisstjórnir, sem bætast við Júdeu frá landi Samaríu, skulu þær sameinast Júdeu, svo að þær geti talist vera undir einum, né skyldar til að hlýða öðru valdi en æðsta prestinum.
39 Hvað varðar Ptólemais og landið, sem tilheyrir því, gef ég helgidóminum í Jerúsalem að ókeypis gjöf fyrir nauðsynlega útgjöld helgidómsins.
40 Og ég gef á hverju ári fimmtán þúsund sikla silfurs af reikningum konungs frá þeim stöðum sem tilheyra.
41 Og allt það umframmagn, sem embættismennirnir greiddu ekki inn eins og áður fyrr, skal héðan í frá renna til musterisins.
42 Og þar að auki, fimm þúsund sikla silfurs, sem þeir tóku af notkun musterisins af reikningum ár frá ári, það skal leyst út, af því að það tilheyrir prestunum, sem þjóna.
43 Og hver svo sem þeir eru sem flýja til musterisins í Jerúsalem, eða eru innan frelsis þess, eru í þakkarskuld við konunginn eða hvers kyns önnur mál, þeir skulu vera lausir og allt sem þeir eiga í ríki mínu.
44 Fyrir bygginguna og viðgerðir á helgidómsverkunum skulu einnig gefin út reikningar konungs.
45 Já, og fyrir byggingu múra Jerúsalem og víggirðingu þeirra allt í kring, skal gefinn út kostnaður af reikningum konungs, eins og fyrir byggingu múranna í Júdeu.
46 En er Jónatan og lýðurinn heyrðu þessi orð, gáfu þeir þeim enga heiður og tóku ekki við þeim, af því að þeir minntust hinnar miklu illsku, sem hann hafði gjört í Ísrael. því hann hafði hrjáð þá mjög sárt.
47 En Alexander var vel þegið, því að hann var sá fyrsti, sem bað þá um sannan frið, og þeir voru alltaf í bandalagi við hann.
48 Þá safnaði Alexander konungi saman miklu herliði og setti búðir sínar gegn Demetríusi.
49 Og eftir að konungarnir tveir höfðu gengið til bardaga, flýði her Demetríusar, en Alexander fylgdi honum og hafði sigur á þeim.
50 Og hann hélt bardaganum áfram afar sárt þar til sólin gekk undir, og þann dag var Demetríus drepinn.
51Síðan sendi Alexander sendiherra til Ptólmea Egyptalandskonungs með skilaboðum um þetta:
52 Vegna þess að ég er kominn aftur til ríkis míns og er settur í hásæti forfeðra minna, og hef náð yfirráðum og steypt Demetríusi af stóli og endurheimt land okkar.
53 Því að eftir að ég hafði gengið í bardaga við hann, urðu bæði hann og her hans óhugnaður af okkur, svo að við sitjum í hásæti ríkis hans.
54 Nú skulum vér því gjöra með okkur vinskap og gefa mér nú dóttur þína að konu, og ég skal vera tengdasonur þinn og gefa bæði þér og henni eftir reisn þinni.
55 Þá svaraði Ptólemeus konungur og sagði: ,,Sæll sé dagurinn er þú snýrð aftur til lands feðra þinna og settist í hásæti ríkis þeirra.
56 Og nú mun ég gjöra við þig, eins og þú hefur skrifað: Mætið mér því í Ptólemais, að vér megum sjá hver annan. því að ég mun gifta þér dóttur mína eftir því sem þú vilt.
57 Þá fór Ptólemeus burt úr Egyptalandi með Kleópötru dóttur sinni, og þeir komu til Ptólemais á hundrað sextíu og öðru ári.
58 Þar sem Alexander konungur hitti hann, gaf hann honum Kleópötru dóttur sína og hélt brúðkaup hennar í Ptolemais með mikilli dýrð, eins og konungar eru.
59 En Alexander konungur hafði skrifað Jónatan að hann skyldi koma og hitta hann.
60 Hann fór síðan sæmilega til Ptólemais, þar sem hann hitti konungana tvo og gaf þeim og vinum þeirra silfur og gull og margar gjafir, og fann náð í augum þeirra.
61 Á þeim tíma söfnuðust saman nokkrir drepsóttir menn í Ísrael, illmenni, gegn honum til að ákæra hann, en konungur vildi ekki hlýða á þá.
62 Já, meira en það, konungur bauð að taka af sér klæði sín og klæða hann purpura, og þeir gerðu svo.
63 Og hann lét hann sitja einn og sagði við höfðingja sína: "Farið með honum inn í borgina og kunngjörið, að enginn kvarti gegn honum vegna nokkurs máls, og enginn trufli hann af neinu tagi. .
64 Þegar ákærendur hans sáu, að hann var heiðraður samkvæmt boðuninni og klæddur purpura, flýðu þeir allir burt.
65 Konungur heiðraði hann og skrifaði hann meðal helstu vina sinna og gerði hann að hertoga og hlutdeild í ríki hans.
66 Síðan sneri Jónatan aftur til Jerúsalem með friði og gleði.
67 Ennfremur í; Hundrað sextíu og fimmta árið kom Demetríus Demetríussson frá Krít til feðralands.
68. Þegar Alexander konungur heyrði sagt frá því, var hann miður sín og sneri aftur til Antíokkíu.
69 Þá gerði Demetríus Apollonius, landstjóra í Celosýríu, hershöfðingja sínum, sem safnaði saman miklum her og setti búðir sínar í Jamníu og sendi Jónatan æðsta prest og sagði:
70 Þú einn lyftir þér upp á móti okkur, og ég er hleginn að spotti þín vegna og smán, og hvers vegna hrósar þú mátt þinn gegn okkur á fjöllunum?
71 Nú, ef þú treystir á eigin mátt þinn, þá komdu niður til okkar á sléttlendið, og þar skulum við reyna málið saman, því að með mér er vald borganna.
72 Spyrðu og lærðu hver ég er og hinir sem taka þátt í okkar hlut, og þeir munu segja þér að fótur þinn geti ekki flúið í þeirra eigin landi.

73 Þess vegna munt þú nú ekki geta dvalið hestamennina og svo mikinn mátt á sléttunni, þar sem hvorki er steinn né steinn né staður til að flýja til.
74 En er Jónatan heyrði þessi orð Apolloníusar, varð honum hugleikið, og hann valdi tíu þúsundir manna og fór út úr Jerúsalem, þar sem Símon bróðir hans hitti hann til að hjálpa honum.
75 Og hann setti tjöld sín gegn Joppe. þeir frá Joppe lokuðu hann fyrir utan borgina, af því að Apollonius hafði þar herlið.
76 Þá settist Jónatan um hana, og þeir úr borginni hleyptu honum inn af ótta, og Jónatan vann Joppe.
77. Þegar Apollonius frétti það, tók hann þrjú þúsund riddara með miklum her af fótgöngumönnum og fór til Azotus eins og ferðamaður og dró hann með því út á sléttuna. þvíat hann hafði marga riddara, er hann lagði traust sitt á.
78 Síðan fylgdi Jónatan honum til Azótus, þar sem hersveitirnar tóku þátt í orrustu.
79 En Apollonius hafði skilið eftir þúsund riddara í launsátri.
80 Og Jónatan vissi, að fyrirsát var fyrir aftan hann. Því að þeir höfðu umkringt her hans og kastað pílum á fólkið frá morgni til kvölds.
81 En fólkið stóð kyrr, eins og Jónatan hafði boðið þeim, og urðu hestar óvinanna þreyttir.
82 Þá leiddi Símon út her sinn og setti þá á móti fótgöngumönnunum, (því að riddararnir voru eyddir), sem voru óánægðir með hann og flýðu.
83 Einnig, sem riddararnir voru tvístraðir um völlinn, flýðu þeir til Asótus og fóru til Betdagon, skurðgoðahofs síns, sér til öryggis.
84 En Jónatan kveikti í Asótus og borgunum umhverfis það og tók herfang þeirra. Og musteri Dagons, ásamt þeim sem þangað voru flúðir, brenndi hann í eldi.
85 Þannig voru brenndir og drepnir með sverði nærri átta þúsundum manna.
86. Og þaðan flutti Jónatan her sinn og setti búðir sínar gegn Askalon, þar sem borgarmenn gengu út og mættu honum með mikilli glæsibrag.
87 Eftir þetta sneri Jónatan og her hans aftur til Jerúsalem með herfang.
88 En er Alexander konungur heyrði þetta, heiðraði hann Jónatan enn meir.
89. Og hann sendi honum sylgju af gulli, til þess að þeir ættu að nota af blóði konungs. Hann gaf honum einnig Accaron og landamæri þess í eigu.

11. KAFLI

1 Og Egyptalandskonungur safnaði saman miklum her, eins og sandinum, sem liggur á sjávarströndinni, og mörgum skipum, og fór um með svikum til að ná ríki Alexanders og sameina það hans eigin.
2 Því næst hélt hann friðsamlega til Spánar, svo að þeir úr borgunum opnuðu fyrir honum og hittu hann, því að Alexander konungur hafði boðið þeim að gera það, af því að hann var mágur hans.
3 Þegar Ptólemeus kom inn í borgirnar, setti hann í hverja þeirra herlið til að varðveita hana.
4 Og er hann nálgaðist Azótus, sýndu þeir honum musteri Dagons, sem brennt var, og Azótus og úthverfi þess, sem eyðilögð voru, og líkin, sem hent voru utan um, og þau, sem hann hafði brennt í bardaganum. Því að þeir höfðu búið til hrúga af þeim á veginum þar sem hann ætti að fara.
5 Og þeir sögðu konungi frá því, sem Jónatan hafði gjört, til þess að hann gæti ásakað hann, en konungur þagði.
6 Þá hitti Jónatan konung með miklum glæsibrag í Joppe, þar sem þeir heilsuðu hver öðrum og gistu.
7 Síðan sneri Jónatan aftur til Jerúsalem, þegar hann var farinn með konungi að ánni sem heitir Eleutherus.
8 Eftir að Ptólemeus konungur hafði náð yfirráðum borganna við sjóinn til Seleukíu við sjávarströndina, hugsaði Ptólemeus konungur því illt ráð gegn Alexander.
9 Síðan sendi hann sendiherra til Demetríusar konungs og sagði: "Kom, við skulum gera sáttmála á milli okkar, og ég mun gefa þér dóttur mína, sem Alexander á, og þú munt ríkja í ríki föður þíns.
10 Því að ég iðrast þess að hafa gefið honum dóttur mína, því að hann reyndi að drepa mig.
11 Þannig rægði hann hann, af því að hann þráði ríki sitt.
12 Þess vegna tók hann dóttur sína frá honum og gaf Demetríusi hana og yfirgaf Alexander, svo að hatur þeirra var opinberlega þekkt.
13 Síðan fór Ptólemeus til Antíokkíu og setti þar tvær krónur á höfuð sér, kórónu Asíu og Egyptalands.
14 Á millitíðinni var Alexander konungur í Kilikíu, því að þeir, sem þar bjuggu, höfðu brugðist honum.
15 En er Alexander frétti þetta, fór hann í hernað gegn honum, og Ptólemeus konungur leiddi út her sinn og mætti honum með miklum krafti og rak hann á flótta.
16 Alexander flýði þar til Arabíu til að verjast. en Ptólemeus konungur var upphafinn:
17 Því að Sabdíel Arabi tók af Alexander höfuðið og sendi það til Ptólemeusar.
18 Ptólemeus konungur dó einnig þriðja daginn eftir, og þeir, sem voru í vígunum, voru drepnir hver af öðrum.
19 Þannig ríkti Demetríus á hundrað sjötíu og sjöunda ári.
20 Á sama tíma safnaði Jónatan saman þeim, sem í Júdeu voru, til þess að taka turninn, sem var í Jerúsalem, og gjörði margar hervélar gegn honum.
21 Þá komu óguðlegir menn, sem hötuðu sitt eigið fólk, og fóru til konungs og sögðu honum, að Jónatan hefði setið um turninn,
22 Þegar hann heyrði það, reiddist hann og fór þegar í stað, kom til Ptólemais og skrifaði Jónatan, að hann skyldi ekki setja umsátur um turninn, heldur koma og tala við hann í Ptólemais í miklum flýti.
23 En er Jónatan heyrði þetta, bauð hann að sitja enn um það, og hann útvaldi nokkra af öldungum Ísraels og prestum og lagði sjálfan sig í hættu.
24 Og hann tók silfur og gull og klæði og ýmsar gjafir auk þess og fór til Ptólemais til konungs, þar sem hann fann náð í augum hans.
25Og þótt óguðlegir menn úr lýðnum hefðu kvartað gegn honum,
26 En konungur bað hann eins og forverar hans höfðu áður gert, og veitti honum heiður í augum allra vina hans,
27 Og staðfesti hann í æðsta prestdæminu og í allri þeirri heiður, sem hann hafði áður, og veitti honum forstöðu meðal helstu vina sinna.
28 Þá óskaði Jónatan konungs, að hann skyldi gera Júdeu gjaldfrjálsan, eins og hinar þrjár ríkisstjórnir, ásamt Samaríulandi. og hann hét honum þremur hundruðum talentum.

29 Konungur samþykkti því og skrifaði Jónatan bréf um allt þetta á þennan hátt:
30 Demetríus konungur sendir Jónatan bróður sínum og Gyðingaþjóðinni kveðju:
31 Vér sendum yður hér afrit af bréfinu, sem vér skrifuðum til Lasthenesar frænda vors um yður, til þess að þér gætuð séð það.
32 Demetríus konungur sendir Lasthenes föður sínum kveðju:
33 Við erum staðráðnir í að gera vel við fólk Gyðinga, sem eru vinir okkar, og halda sáttmála við okkur vegna góðs vilja þeirra við okkur.
34 Þess vegna höfum við fullgilt þeim landamæri Júdeu, með þremur ríkisstjórnum Aferema og Lýddu og Ramathem, sem bætt er við Júdeu frá landi Samaríu, og allt sem tilheyrir þeim, fyrir alla þá sem færa fórnir í Jerúsalem, í stað þeirra greiðslna, sem konungur fékk af þeim árlega áður af ávöxtum jarðarinnar og trjánna.
35 Og að því er varðar aðra hluti, sem okkur tilheyrir, af tíundum og siðum, sem tilheyra okkur, svo og saltgryfjurnar og krúnuskattana, sem okkur ber, þá afléttum við þeim öllum til léttis.
36 Og ekkert af þessu skal afturkallað héðan í frá að eilífu.
37 Sjá því nú til þess að gera afrit af þessum hlutum og láta Jónatan fá það og setja það á hið helga fjall á áberandi stað.
38 Eftir þetta, þegar Demetríus konungur sá, að landið var kyrrt fyrir honum og engin mótspyrnu var veitt gegn honum, sendi hann burt allt herlið sitt, hvern til síns heima, nema nokkur hópur ókunnugra, sem hann hafði safnað saman frá eyjar heiðingjanna, þess vegna hötuðust allir herir feðra hans.
39 Enn fremur var Týfon einn, sem áður hafði verið af Alexander, sem sá, að allur herinn möglaði gegn Demetríusi, fór til Simalcue Araba, sem ól Antíokkus, unga Alexandersson, upp.
40 Og lagðist á hann til að frelsa hann þennan unga Antíokkus, svo að hann gæti ríkt í stað föður síns. Hann sagði honum því allt, sem Demetríus hafði gjört, og hvernig stríðsmenn hans voru í fjandskap við hann, og þar dvaldi hann lengi. árstíð.
41 Í millitíðinni sendi Jónatan til Demetríusar konungs, að hann skyldi kasta turninum frá Jerúsalem og einnig þeim í vígunum, því að þeir börðust gegn Ísrael.
42 Þá sendi Demetríus til Jónatans og sagði: "Ég mun ekki aðeins gera þetta fyrir þig og fólk þitt, heldur mun ég heiðra þig og þjóð þína mjög, ef tækifæri gefst."
43 Nú skalt þú gjöra vel, ef þú sendir mér menn til hjálpar. því að allt mitt lið er horfið frá mér.
44 Í kjölfarið sendi Jónatan honum þrjú þúsund hermenn til Antíokkíu, og er þeir komu til konungs, gladdist konungur komu þeirra.
45 En þeir sem voru í borginni söfnuðust saman í miðri borginni, hundrað og tuttugu þúsund manns, og mundu hafa drepið konung.
46 Konungur flýði því inn í forgarðinn, en þeir í borginni héldu gönguleiðir borgarinnar og tóku að berjast.
47 Þá kallaði konungur til Gyðinga um hjálp, sem komu til hans þegar í stað og dreifðust um borgina, sem drepnir voru um daginn í borginni, hundrað þúsund talsins.
48 Og þeir kveiktu í borginni og tóku mikið herfang þann dag og frelsuðu konunginn.
49 Þegar þeir í borginni sáu, að Gyðingar höfðu náð borginni eins og þeir vildu, dró úr hugrekki þeirra.
50 Gef oss frið og látum Gyðinga hætta að ráðast á okkur og borgina.
51 Þar með vörpuðu þeir vopnum sínum og gerðu frið. og Gyðingar voru heiðraðir í augum konungs og í augum allra, sem í ríki hans voru. Og þeir sneru aftur til Jerúsalem með mikið herfang.
52 Þá settist Demetríus konungur í hásæti ríkis síns, og landið var kyrrt fyrir honum.
53 Samt sem áður fór hann í misskilning í öllu, sem hann talaði, og skildi sig við Jónatan og umbunaði honum ekki eftir þeim velgjörðum, sem hann hafði af honum hlotið, heldur angraði hann mjög.
54 Eftir þetta sneri Trýfon aftur og með honum ungbarnið Antíokkus, sem ríkti og var krýndur.
55 Þá söfnuðust til hans allir stríðsmennirnir, sem Demetríus hafði rekið burt, og börðust við Demetríus, sem sneri baki og flýði.
56 Ennfremur tók Trífon fílana og vann Antíokkíu.
57 Á þeim tíma skrifaði Antíokkus ungur Jónatan og sagði: "Ég staðfesti þig í æðsta prestdæminu og skipa þig höfðingja yfir ríkisstjórnunum fjórum og vera einn af vinum konungs."
58 Í kjölfarið sendi hann honum gullker til framreiðslu og gaf honum leyfi til að drekka gull og vera í purpura og vera með gullsylgju.
59 Símon bróður hans gerði hann einnig herforingja frá þeim stað sem heitir Týrusstiginn til landamæra Egyptalands.
60 Þá fór Jónatan út og fór um borgirnar hinumegin við vatnið, og allar hersveitir Sýrlands söfnuðust til hans til að hjálpa honum. Og er hann kom til Askalon, mættu þeir í borginni honum sæmilega.
61 Þaðan fór hann til Gasa, en þeir frá Gaza lokuðu hann úti. Fyrir því settist hann um það og brenndi beitilönd þess í eldi og rændi þeim.
62 Síðan, þegar þeir frá Gasa báðu til Jónatans, gerði hann frið við þá og tók sonu höfðingja þeirra í gíslingu og sendi þá til Jerúsalem og fór um landið til Damaskus.
63 En er Jónatan heyrði, að höfðingjar Demetríusar væru komnir til Kades, sem er í Galíleu, með miklum krafti, og ætluðu að flytja hann úr landi,
64 Hann fór á móti þeim og skildi Símon bróður sinn eftir í sveitinni.
65 Þá setti Símon herbúðir gegn Betsúra og barðist við hana langa hríð og lokaði hana.
66 En þeir vildu hafa frið við hann, sem hann veitti þeim, og létu þá þaðan burt, tóku borgina og settu í hana varðstöð.
67 Og Jónatan og her hans settu búðir sínar við vatnið í Genesar, þaðan sem þeir fóru á Nasórsléttu, rétt undir morgun.
68 Og sjá, her útlendinga mætti þeim á sléttunni, sem lagði menn í launsát fyrir hann á fjöllunum og gengu á móti honum.
69 Þegar þeir, sem í launsátri lágu, risu úr stöðum sínum og gengu í bardaga, flýðu allir þeir, sem voru af hlið Jónatans.
70 Svo að enginn þeirra var eftir nema Mattatías Absalonsson og Júdas Kalfíson, herforingjarnir.
71 Þá reif Jónatan klæði sín og lagði mold yfir höfuð sér og baðst fyrir.
72 Síðan sneri hann aftur til bardaga, rak þá á flótta, og svo hlupu þeir á brott.

73 En þegar hans eigin menn, sem voru á flótta, sáu þetta, sneru þeir aftur til hans og eltu þá með honum til Kades, til tjalda þeirra, og settu þar búðir sínar.
74 Þá voru drepnir af heiðingjum þann dag um þrjú þúsund manns, en Jónatan sneri aftur til Jerúsalem.

12. KAFLI

1 En er Jónatan sá, að sá tími þjónaði honum, valdi hann nokkra menn og sendi þá til Rómar til þess að staðfesta og endurnýja vináttu þeirra, sem þeir höfðu við þá.
2 Hann sendi einnig bréf til Lacedemoníumanna og annarra staða í sama tilgangi.
3 Þeir fóru því til Rómar, gengu inn í öldungadeildina og sögðu: Jónatan æðsti prestur og Gyðingar, sendu okkur til yðar, til þess að þú skyldir endurnýja vináttuna, sem þér hafið átt við þá, og gera bandalag. , eins og fyrrum.
4 Í kjölfarið gáfu Rómverjar þeim bréf til landshöfðingja hvers staðar um að þeir skyldu flytja þá til Júdeulands með friði.
5 Og þetta er afrit bréfanna, sem Jónatan skrifaði til Lacedemoníumanna:
6 Jónatan æðsti prestur og öldungar þjóðarinnar og prestarnir og aðrir Gyðingar senda Lacedemoníumönnum bræðrum þeirra kveðju:
7 Fyrrum voru bréf send til Onías æðsta prests frá Daríusi, sem þá ríkti meðal yðar, til að gefa til kynna að þér eruð bræður okkar, eins og afritið sem hér er undirritað segir til um.
8 Um það leyti bað Onias sendiherrann, sem sendur var sæmilega, og tók við bréfunum, þar sem yfirlýsing var gefin um sambandið og vináttuna.
9 Fyrir því höfum vér líka, þótt við þurfum ekkert af þessu, að við höfum helgar ritningarbækur í höndum okkar til að hugga okkur,
10 Hafið samt reynt að senda yður til endurnýjunar bræðralags og vináttu, svo að við verðum yður ekki með öllu ókunnugir, því að það er langur tími liðinn frá því að þér senduð til okkar.
11 Því minnumst vér ávallt, jafnt og þétt, bæði á hátíðum okkar og öðrum heppilegum dögum, í fórnum, sem við færum, og í bænum okkar, eins og skynsemin er, og eins og okkur ber að hugsa um bræður okkar.
12 Og við erum réttilega ánægðir með heiður þinn.
13 Og við höfum átt í miklum erfiðleikum og stríðum á öllum hliðum, því að konungarnir, sem eru umhverfis okkur, hafa barist við okkur.
14 Hins vegar myndum vér ekki verða yður né öðrum félögum okkar og vinum erfiðir í þessum stríðum:
15 Því að vér höfum hjálp af himni, sem hjálpar oss, svo að vér erum frelsaðir frá óvinum vorum og óvinir okkar eru lagðir undir fót.
16 Af þessum sökum völdum vér Numenius Antíokkussson og Antipater Jasonsson og sendum þá til Rómverja til að endurnýja vinskapinn sem við áttum við þá og hið fyrra bandalag.
17 Við buðum þeim líka að fara til yðar og heilsa yður og afhenda yður bréf okkar um endurnýjun bræðralags okkar.
18 Þess vegna skuluð þér nú gjöra svo vel að gefa okkur svar við því.
19 Og þetta er afrit bréfanna, sem Óníares sendi.
20 Areus, konungur Lacedemonía, til Onías æðsta prests, heilsar:
21 Það er fundið skriflega, að Lacedemoníumenn og Gyðingar eru bræður og að þeir eru af ætt Abrahams.
22 Nú, þar sem við vitum þetta, þá skuluð þér gjöra svo vel að skrifa okkur um velmegun yðar.
23 Við skrifum aftur til þín, að nautgripir þínir og eigur eru okkar, og okkar eru þínir. Við bjóðum því sendiherrum okkar að gefa þér skýrslu um þetta.
24 En er Jónatan heyrði, að höfðingjar Demebíusar væru komnir til að berjast við hann með meiri her en áður,
25 Hann flutti frá Jerúsalem og hitti þá í Amathislandi, því að hann gaf þeim enga frest til að komast inn í land sitt.
26 Hann sendi einnig njósnara í tjöld þeirra, sem komu aftur og sögðu honum, að þeir væru tilnefndir til að koma yfir þá á nóttunni.
27Þess vegna bauð Jónatan mönnum sínum að vaka og vera í vopnum, um leið og sól var sest, svo að þeir gætu verið reiðubúnir alla nóttina.
28 En er andstæðingarnir heyrðu, að Jónatan og menn hans væru tilbúnir til bardaga, urðu þeir hræddir og nötruðu í hjörtum sínum, og kveiktu eld í herbúðum sínum.
29 En Jónatan og lið hans vissu það ekki fyrr en um morguninn, því að þeir sáu ljósin loga.
30 Þá elti Jónatan þá, en náði þeim ekki, því að þeir voru farnir yfir ána Eleutherus.
31 Þess vegna sneri Jónatan sér til Araba, sem kallaðir voru Zabadear, og laust þá og tók herfang þeirra.
32 Hann flutti þaðan og kom til Damaskus og fór svo um allt landið.
33 Símon fór líka út og fór um landið til Askalon og bækistöðvarnar, sem liggja þar að, þaðan sem hann sneri sér til Joppe og vann hana.
34 Því að hann hafði heyrt, að þeir myndu afhenda þeim, sem hlutu Demetríus, vígið. fyrir því setti hann þar landvörð til að halda það.
35 Eftir þetta kom Jónatan heim aftur, kallaði saman öldunga fólksins og ráðfærði sig við þá um að byggja vígi í Júdeu.
36 Og að reisa múra Jerúsalem hærra og reisa mikið fjall milli turnsins og borgarinnar, til þess að skilja hana frá borginni, til þess að hún væri ein, svo að menn gætu hvorki selt né keypt í henni.
37 Við þetta komu þeir saman til að byggja upp borgina, þar sem hluti múrsins, sem var að austanverðu læknum, var fallinn niður, og þeir gerðu við það, sem kallað var Kapenata.
38 Símon reisti og Adida í Sefela og styrkti hana með hliðum og rimlum.
39 Nú fór Trífon til að ná Asíuríki og drepa Antíokkus konung til þess að setja kórónu á höfuð sér.
40 En hann var hræddur um að Jónatan myndi ekki þola hann og að hann myndi berjast við hann. Þess vegna leitaði hann leiðar til að taka Jónatan til að drepa hann. Síðan flutti hann og kom til Betsan.
41 Þá fór Jónatan út á móti honum með fjörutíu þúsund manna, sem valdir voru til bardaga, og kom til Betsan.
42 Þegar Trýfon sá Jónatan koma með svo mikinn liðsstyrk, þorði hann ekki að rétta út höndina á hann.
43 En tók á móti honum sæmilega, og hrósaði honum öllum vinum hans, og gaf honum gjafir og bauð stríðsmönnum hans að vera honum eins hlýðnir og sjálfum sér.

44 Og við Jónatan sagði hann: „Hví hefur þú komið öllu þessu fólki í svo mikla nauð, þar sem ekkert stríð er á milli okkar?
45 Sendu þá nú aftur heim og veldu nokkra menn til að bíða eftir þér, og far þú með mér til Ptólemais, því að ég mun gefa þér það, og hina vígi og hersveitir og allir þeir, sem skyldu hafa. Ég mun hverfa aftur og fara, því að þetta er ástæðan fyrir komu minni.
46 En Jónatan trúði honum og gjörði sem hann bauð honum og sendi her sinn burt, sem fór til Júdeulands.
47 Og með sjálfum sér hafði hann aðeins þrjú þúsund manns, af þeim sendi hann tvö þúsund til Galíleu, og eitt þúsund fóru með honum.
48 Jafnskjótt og Jónatan kom inn í Ptolemais, lokuðu þeir af Ptólemais hliðunum og tóku hann, og alla þá, sem með honum komu, drápu þeir með sverði.
49 Þá sendi Trýfon her fótgangandi og riddara til Galíleu og á sléttuna miklu, til þess að tortíma öllum lið Jónatans.
50 En er þeir vissu, að Jónatan og þeir, sem með honum voru, voru teknir og drepnir, hvöttu þeir hver annan. og fóru þétt saman, bjuggust til að berjast.
51 Þeir, sem fylgdu þeim, sáu að þeir voru reiðubúnir að berjast fyrir lífi sínu, sneru aftur.
52 Síðan komu þeir allir friðsamir til Júdeulands, og þar grétu þeir Jónatan og þá, sem með honum voru, og urðu mjög hræddir. Þess vegna harmaði allur Ísrael mikinn.
53 Þá reyndu allar þjóðirnar, sem voru umhverfis þá, að tortíma þeim, því að þeir sögðu: „Þeir hafa engan herforingja né neinn til að hjálpa þeim. Nú skulum vér heyja stríð við þá og fjarlægja minningu þeirra úr hópi manna.

13. KAFLI

1 Þegar Símon heyrði, að Trífon hafði safnað saman miklum her til að ráðast inn í Júdeuland og eyða því,
2 Og hann sá, að fólkið var í miklum skjálfta og ótta, fór upp til Jerúsalem og safnaði fólkinu saman.
3 Og hvatti þá og sagði: ,,Þér vitið sjálfir, hvað ég og bræður mínir og hús föður míns hafa gjört fyrir lögin og helgidóminn, bardagana og erfiðleikana, sem vér höfum séð.
4 Vegna þess eru allir bræður mínir drepnir vegna Ísraels, og ég er einn eftir.
5 Ver því nú fjarri mér, að ég hlífi lífi mínu í hvers kyns neyð, því að ég er ekki betri en bræður mínir.
6 Án efa mun ég hefna þjóðar minnar og helgidómsins, kvenna okkar og barna okkar, því að allar þjóðir eru saman komnar til að tortíma oss með mikilli illsku.
7 En um leið og fólkið heyrði þessi orð, lifnaði andi þeirra við.
8 Og þeir svöruðu hárri röddu og sögðu: "Þú skalt vera höfðingi okkar í stað Júdasar og Jónatans bróður þíns."
9 Berst þú bardaga okkar, og hvað sem þú býður okkur, það munum við gera.
10 Þá safnaði hann saman öllum hermönnum og flýtti sér að ljúka við múra Jerúsalem og víggirti hana allt í kring.
11 Og hann sendi Jónatan Absolómsson og með honum mikinn mátt til Joppe, sem rak þá burt, sem í henni voru, og urðu þar eftir í henni.
12Þá fór Týfon frá Ptólemaus með miklum krafti til að ráðast inn í Júdeuland, og Jónatan var með honum í varðhaldi.
13 En Símon setti tjöld sín í Adida, gegnt sléttunni.
14 En er Trýfon vissi, að Símon var upp risinn í stað Jónatans bróður síns og ætlaði að berjast við hann, sendi hann sendimenn til hans og sagði:
15 Þó að vér höfum Jónatan bróður þinn í haldi, þá er það fyrir fé, sem hann á í fjársjóði konungs, vegna þeirra erinda, sem honum voru framin.
16 Sendu því nú hundrað talentur silfurs og tvo sonu hans í gísla, svo að hann verði ekki laus, þegar hann er laus, að hann verði ekki uppreisn frá okkur, og við munum sleppa honum.
17 Þar með sendi Símon, að vísu, að þeir töluðu sviklega við hann, peningana og börnin, svo að hann gæti ekki aflað sér mikið haturs á fólkinu.
18 Hver hefði getað sagt: Af því að ég sendi honum ekki peningana og börnin, þess vegna er Jónatan dáinn.
19 Þá sendi hann þeim börnin og hundrað talenturnar, en Trýfon lét ekki Jónatan fara.
20 Og eftir þetta kom Týfon til að herja á landið og eyða því, hringinn í kring um leiðina, sem liggur til Adóru, en Símon og her hans gengu á móti honum á hverjum stað, hvar sem hann fór.
21 En þeir, sem í turninum voru, sendu sendiboða til Trífons, til þess að hann skyldi flýta fyrir komu sinni til þeirra í eyðimörkinni og senda þeim vistir.
22 Þess vegna bjó Týfon alla riddara sína til að koma um nóttina, en mjög mikill snjór féll, vegna þess að hann kom ekki. Svo fór hann og kom til Galeaðslands.
23 Og er hann kom til Baskama, drap hann Jónatan, sem þar var grafinn.
24 Síðan sneri Trýfon aftur og fór til síns eigin lands.
25 Þá sendi Símon og tók bein Jónatans bróður hans og jarðaði þau í Módín, borg feðra hans.
26 Og allur Ísrael harmaði hann mikið og harmaði hann marga daga.
27 Símon reisti líka minnisvarða á gröf föður síns og bræðra hans og reisti hana upp til sjón, með höggnum steini í bak og fyrir.
28 Ennfremur reisti hann sjö pýramída, hver á móti öðrum, handa föður sínum, móður sinni og fjórum bræðrum.
29 Og í þeim bjó hann til slægustu uppátækin, sem hann setti miklar súlur um, og á súlurnar gjörði hann allar brynjur þeirra til ævarandi minnis, og af brynjuskipunum, sem útskorin voru, til þess að þau mættu sjást af öllum þeim, sem sigla á hafinu. .
30 Þetta er gröfin, sem hann gjörði í Módín, og hún stendur enn til þessa dags.
31 Trýfon fór með svik við Antíokkus konung og drap hann.
32 Og hann ríkti í hans stað og krýndi sjálfan sig konung yfir Asíu og leiddi mikla ógæfu yfir landið.
33 Þá byggði Símon vígin í Júdeu og girti þau með háum turnum, miklum múrum, hliðum og rimlum og lagði þar vistir.
34 Enn fremur valdi Símon menn og sendi til Demetríusar konungs, að hann skyldi veita landinu friðhelgi, því allt sem Trýfon gerði var að ræna.
35 Sem Demetríus konungur svaraði og skrifaði á þennan hátt:
36 Demetríus konungur sendir Símon æðsta presti og vini konunga, svo og öldungum og þjóð Gyðinga, kveðju:
37 Gullkórónu og rauða skikkjuna, sem þér senduð til okkar, höfum vér tekið, og vér erum reiðubúnir til að semja

traustan frið við yður, já, og skrifa til embættismanna okkar, til að staðfesta friðhelgina, sem við höfum veitt.
38 Og allir sáttmálar, sem vér höfum gjört við þig, munu standa. og vígin, sem þér hafið reist, skulu vera yðar.
39 Og hvers kyns yfirsjón eða misgjörð, sem framin er fram á þennan dag, þá fyrirgefum vér það, og einnig krónuskattinn, sem þér skuldið okkur, og hafi einhver önnur skattur verið greiddur í Jerúsalem, þá skal hann ekki framar greiddur.
40 Og sjáðu, hverjir mæta á meðal yðar til að vera í forgarði vorum, látum þig þá skrásetja, og friður verði á milli okkar.
41 Þannig var ok heiðingjanna tekið af Ísrael á hundrað og sjötugasta árinu.
42 Þá tóku Ísraelsmenn að skrifa í skjöl sín og samninga: Á fyrsta ári Símonar æðsta prests, landstjóra og leiðtoga Gyðinga.
43 Á þeim dögum setti Símon herbúðir gegn Gasa og settist um hana allt í kring. Hann smíðaði einnig hervél og setti hana við borgina, lagði turn nokkurn og tók hann.
44 Og þeir, sem í vélinni voru, hlupu inn í borgina. varð þá mikið uppnám í borginni:
45 Að því leyti að borgarbúar rifu klæði sín og klifraðu upp á veggina með konur sínar og börn og hrópuðu hárri röddu og bað Símon að veita þeim frið.
46 Og þeir sögðu: ,,Ger þú ekki við oss eftir illsku okkar, heldur eftir miskunn þinni.
47 Þá lét Símon friðast við þá og barðist ekki framar við þá, heldur rak þá út úr borginni og hreinsaði húsin, sem skurðgoðin voru í, og gekk inn í hana með söng og þakkargjörð.
48 Já, hann útrýmdi allri óhreinleika og setti þar þá menn sem vildu halda lögin, og gerði það sterkara en áður var og reisti sér þar bústað.
49 Einnig var þeim í turninum í Jerúsalem haldið svo þröngt, að þeir gátu hvorki farið út né farið inn í landið, né keypt né selt. Þess vegna voru þeir í mikilli nauð vegna skorts á vistum, og mikill fjöldi þeirra fórst. í gegnum hungursneyð.
50 Þá kölluðu þeir til Símonar og báðu hann að vera einn með þeim. Og er hann hafði útrýmt þeim þaðan, hreinsaði hann turninn af mengun.
51 Og tuttugasta og þrítugi dag annars mánaðar á hundrað sjötugasta og fyrsta ári kom inn í það, með þakkargjörð og pálmatrjágreinum, og með hörpum, skálabumbum, og með fiðlum, sálmum og söngvum. var eytt miklum óvini úr Ísrael.
52 Hann fyrirskipaði einnig að sá dagur skyldi haldast ár hvert með gleði. Auk þess gjörði hann musterishæðina, sem var við turninn, sterkari en hann var, og þar bjó hann sjálfur með hópi sínum.
53 Og er Símon sá, að Jóhannes sonur hans var hraustur maður, gerði hann hann að herforingja yfir öllum hersveitunum. og hann bjó í Gasera.

14. KAFLI

1 En á hundrað og tólfta ári safnaði Demetríus konungur liði sínu og fór til Medíu til að fá honum aðstoð til að berjast við Trýfón.
2 En er Arsaces, konungur Persa og Medíu, frétti, að Demetríus væri kominn inn fyrir landamæri hans, sendi hann einn af höfðingjum sínum til að taka hann lifandi.
3 Hann fór og laust her Demetríusar, tók hann og fór með hann til Arsaces, sem hann var settur í varðhald.
4 Júdeulandið var kyrrt alla daga Símonar. því að hann leitaði hagsældar þjóðar sinnar með slíkum viti, að vald hans og heiður þótti þeim vel að eilífu.
5 Og eins og hann var virðulegur í öllum verkum sínum, þannig að hann tók Joppe til athvarfs og gekk inn til sjávareyjanna,
6 og stækkaði landamæri þjóðar sinnar og endurheimti landið,
7 Og hann safnaði saman miklum fjölda hertekinna og hafði yfirráð yfir Gasera og Betsúra og turninum, sem hann tók alla óhreinleika úr, og enginn var honum mótspyrnu.
8Þá unnu þeir jörð sína í friði, og jörðin gaf henni ávöxt og trén á vellinum ávöxt sinn.
9 Fornmennirnir sátu allir á götum úti og töluðu saman um góða hluti, og ungu mennirnir klæddust glæsilegum og stríðslegum klæðum.
10 Hann útvegaði borgirnar vistir og setti í þær alls kyns skotfæri, svo að hans virðulega nafn var frægt allt til enda veraldar.
11 Hann gerði frið í landinu, og Ísrael gladdist með miklum fögnuði.
12 Því að hver sat undir vínviði sínu og fíkjutré, og enginn var til að rífa þau.
13 Enginn var enn eftir í landinu til að berjast við þá, já, konungarnir sjálfir voru steyptir á þá daga.
14 Og hann styrkti alla lýð sinn, sem niðurlægðir voru, lögmálið rannsakaði hann. og hvern þann sem fyrirlitaði lögmálið og óguðlega tók hann burt.
15 Hann fegraði helgidóminn og margfaldaði áhöld musterisins.
16 Þegar það fréttist í Róm og allt til Spörtu, að Jónatan væri dáinn, varð þeim mjög leitt.
17 En jafnskjótt og þeir heyrðu, að Símon bróðir hans var gerður æðsti prestur í hans stað og stjórnaði landinu og borgunum í því.
18 Þeir skrifuðu honum á eirtöflur til að endurnýja vináttuna og sambandið, sem þeir höfðu gert við Júdas og Jónatan bræður hans:
19 Hvaða rit voru lesin fyrir söfnuðinum í Jerúsalem.
20 Og þetta er afritið af bréfunum sem Lacedemonians sendu; Foringjar Lacedemoníumanna, með borginni, senda Símon æðsta presti og öldungunum og prestunum og leifum Gyðinga, bræðra okkar, kveðju:
21 Sendiherrarnir, sem sendir voru til fólks okkar, vottuðu okkur dýrð þína og heiður, þess vegna fögnuðum við komu þeirra,
22 Og skráði það, sem þeir töluðu í ráði fólksins á þennan hátt. Númenius Antiochusson og Antipater sonur Jasons, sendiherrar Gyðinga, komu til okkar til að endurnýja vináttuna sem þeir áttu við okkur.
23 Og það þótti lýðnum þóknanlegt að skemmta mönnunum sæmilega og setja afrit af erindreka þeirra í opinberar skrár, svo að fólk í Lacedemonía gæti átt minnisvarða um það. Ennfremur höfum vér ritað afrit af því til Símonar æðsta prests. .
24 Eftir þetta sendi Símon Numenius til Rómar með mikinn skjöld af gulli, þúsund punda að þyngd, til að staðfesta sambandið við þá.
25. Þegar fólkið heyrði það, sagði það: "Hvað skulum vér þakka Símon og sonum hans?"

26 Því að hann og bræður hans og hús föður hans hafa staðfest Ísrael og hrakið óvini sína burt frá þeim í bardaga og staðfest frelsi þeirra.
27 Síðan skrifuðu þeir það á eirtöflur, sem þeir settu á súlur á Síonfjalli. Átjándi dagur Elúl mánaðar, á hundrað og tólfta ári, sem er þriðja ár Símonar æðsta prests,
28 Í Saramel í hinum mikla söfnuði prestanna og lýðsins og höfðingja þjóðarinnar og öldunga landsins, var okkur þetta tilkynnt.
29 Vegna þess að oft hafa verið stríð í landinu, þar sem til að viðhalda helgidómi þeirra og lögmáli, lagði Símon Mattatíasson, af niðjum Jaribs, ásamt bræðrum sínum, sér í hættu og stóðu gegn óvinum. þjóðar þeirra veitti þjóð sinni mikinn heiður:
30 (Því eftir að Jónatan hafði safnað þjóð sinni saman og verið æðsti prestur þeirra, og bættist við fólk sitt,
31 Óvinir þeirra bjuggust til að ráðast inn í land þeirra til að eyða því og leggja hendur á helgidóminn.
32 Um það leyti reis Símon upp og barðist fyrir þjóð sína og eyddi miklu af eignum sínum og vopnaði hraustmenni þjóðar sinnar og gaf þeim laun.
33 Og víggirtu borgir Júdeu ásamt Betsúra, sem liggja við landamæri Júdeu, þar sem herklæði óvinanna höfðu áður verið. en hann setti þar vígstöð Gyðinga:
34 Ennfremur víggir hann Joppe, sem liggur við sjóinn, og Gasera, sem liggur að Azotus, þar sem óvinirnir höfðu búið áður, en hann setti Gyðinga þar og útvegaði þeim allt sem hentugt var til að bæta það.)
35 Fólkið söng því athafnir Símonar, og til hvaða dýrðar hann ætlaði að færa þjóð sinni, gerði hann hann að landstjóra og æðstapresti, af því að hann hafði gjört allt þetta og fyrir réttlætið og trúna, sem hann varðveitti þjóð sinni. og fyrir það leitaði hann með öllum ráðum að upphefja fólk sitt.
36 Því að á hans tíma dafnaði vel í höndum hans, svo að heiðingjarnir voru teknir burt úr landi sínu, og einnig þeir, sem voru í Davíðsborg í Jerúsalem, sem höfðu gert sér turn, sem þeir gengu út úr og saurguðu. allt um helgidóminn og gjörði mikið mein á helgum stað.
37 En þar setti hann Gyðinga. og víggirti það til öryggis lands og borgar og reisti upp múra Jerúsalem.
38 Demetríus konungur staðfesti hann í æðsta prestdæminu samkvæmt þessu.
39 Og hann gerði hann einn af vinum sínum og heiðraði hann með miklum sóma.
40 Því að hann hafði heyrt sagt, að Rómverjar hefðu kallað Gyðinga vini sína og bandamenn og bræður. og að þeir hefðu skemmt sendiherrum Símonar sæmilega;
41 Einnig að Gyðingum og prestum þótti vel vænt um að Símon skyldi vera landstjóri þeirra og æðsti prestur að eilífu, uns trúr spámaður rís upp.
42 Enn fremur, að hann skyldi vera höfðingi þeirra og gæta yfir helgidóminum, til að setja þá yfir verk þeirra og landið, herklæði og vígi, til þess að, segi ég, hann ætti að hafa yfirstjórn helgidómur;
43 Þar að auki, að sérhverjum manni hlýði honum, og að öll rit í landinu yrðu gerð í hans nafni, og að hann yrði klæddur purpura og klæðist gulli.
44 Einnig að enginn af lýðnum eða prestum sé leyfilegt að brjóta neitt af þessu eða andmæla orðum hans eða safna saman söfnuði í landinu án hans, eða vera klæddur purpura eða vera með sylgju. gull;
45 Og hver sem gerir annað eða brýtur eitthvað af þessu, honum skal refsað.
46 Þess vegna líkaði það öllum lýðnum að eiga við Símon og gera eins og sagt var.
47 Þá tók Símon við þessu og þóknaðist vel að vera æðsti prestur, höfuðsmaður og landstjóri Gyðinga og presta og verja þá alla.
48 Þeir skipuðu því að setja þetta rit á eirtöflur og setja þær upp innan helgidómsins á áberandi stað.
49 Einnig að geyma afrit þess í fjárhirslunni, til þess að Símon og synir hans gætu eignast þau.

15. KAFLI

1 Ennfremur sendi Antíokkus Demetríus konungur bréf frá eyjum hafsins til Símonar prests og höfðingja Gyðinga og alls fólksins.
2 Innihald þess var þetta: Antíokkus konungur til Símonar æðsta prests og höfðingja þjóðar sinnar og lýðs Gyðinga með kveðju:
3 Vegna þess að nokkrir drepsóttir menn hafa rænt ríki feðra vorra, og tilgangur minn er að ögra því aftur, að ég megi endurheimta það í gamla bústaðinn, og í því skyni safnað saman fjölda erlendra hermanna og útbúa skip af stríð;
4 Ég ætla líka að fara um landið, svo að ég megi hefna mín á þeim, sem hafa eytt því og gjört margar borgir í ríkinu að auðn.
5 Nú staðfesti ég þér allar fórnir þær, sem konungarnir á undan mér veittu þér, og hvers kyns gjafir sem þeir veittu.
6 Ég gef þér einnig leyfi til þess að setja fé fyrir land þitt með eigin stimpli.
7 Og hvað Jerúsalem og helgidóminn varðar, þá skulu þeir vera frjálsir. Og allar herklæðin, sem þú hefir gjört, og vígin, sem þú hefir reist og geymir í höndum þínum, skulu þér varðveitast.
8 Og ef eitthvað er eða mun verða konungi að þakka, þá verði þér það fyrirgefið héðan í frá að eilífu.
9 Ennfremur, þegar við höfum náð ríki okkar, munum við heiðra þig og þjóð þína og musteri þitt með miklum heiður, svo að heiður þinn verði þekktur um allan heim.
10 Á hundrað sextánda og fjórtánda ári fór Antíokkus inn í land feðra sinna, og þá safnaðist allt herlið til hans, svo að fáir urðu eftir hjá Trýfon.
11 Þess vegna var hann elttur af Antíokkusi konungi og flýði til Dóru, sem liggur við sjávarsíðuna.
12 Því að hann sá, að vandræði komu yfir hann í einu og að herir hans höfðu yfirgefið hann.
13 Þá setti Antíokkus herbúðir gegn Dóru og hafði með sér hundrað og tuttugu þúsund hermenn og átta þúsund riddara.
14 Og er hann hafði gengið um borgina og gengið til skipa skammt frá bænum við sjávarsíðuna, gjörði hann borgina á land og sjó og leyfði hvorki að fara út né inn.
15 Í millitíðinni komu Numenius og sveit hans frá Róm og höfðu bréf til konunga og landa; þar sem þetta var skrifað:
16 Lúsíus, ræðismaður Rómverja til Ptólemeusar konungs, heilsar:
17 Sendiherrar Gyðinga, vinir okkar og bandalagsþjóðir, komu til okkar til að endurnýja gamla vináttu og bandalag, sendir frá Símon æðsta presti og frá lýð Gyðinga.
18 Og þeir komu með skjöld af gulli, þúsund punda.
19 Okkur þótti því gott að skrifa konungum og löndum, að þeir skyldu ekki gera þeim mein, ekki berjast gegn þeim,

borgum þeirra eða löndum, né enn að hjálpa óvinum þeirra gegn þeim.
20 Okkur þótti líka gott að fá skjöld þeirra.
21 Ef það eru einhverjir drepsóttir, sem hafa flúið úr landi sínu til yðar, þá framseldu þá Símon æðsta presti, svo að hann geti refsað þeim samkvæmt lögum þeirra.
22 Sömuleiðis skrifaði hann Demetríusi konungi og Attalusi, Ariarathes og Arsaces,
23 Og til allra landanna og Sampsames og Lacedemóníumanna, og Delus, Myndusar, Sicyon, Karíu, Samos, Pamfýlíu, Lýkíu, Halikarnassos, Ródos, Aradus, Kos og Síða. , og Aradus, og Gortyna, og Cnidus, og Kýpur og Kýrene.
24 Og afritið af þessu skrifuðu þeir Símon æðsta presti.
25Og Antíokkus konungur setti búðir sínar gegn Dóru annan daginn og réðst á hana stöðugt og smíðaði vélar og lokaði Týfón þannig að hann gat hvorki farið út né inn.
26 Um það leyti sendi Símon honum tvö þúsund útvalinna manna til aðstoðar. einnig silfur og gull og miklar brynjur.
27 Samt sem áður vildi hann ekki taka við þeim, heldur rauf alla þá sáttmála, sem hann hafði gert við hann áður, og varð honum ókunnugur.
28 Ennfremur sendi hann til hans Apenóbíus, einn af vinum sínum, til að tala við hann og segja: ,,Þér haldið eftir Joppe og Gasera. með turninum, sem er í Jerúsalem, sem eru borgir ríkis míns.
29 Landamæri þess hafið þér eytt og gjört mikinn skaða í landinu og náð yfirráðum víða í ríki mínu.
30 Frelsa því nú borgirnar, sem þér hafið tekið, og skatta þeirra staða, sem þér hafið náð yfirráðum yfir utan landamæra Júdeu.
31 Eða gef mér fyrir þá fimm hundruð talentur silfurs. og vegna tjónsins, sem þér hafið framið, og skattanna af borgunum, önnur fimm hundruð talentur. Ef ekki, munum vér koma og berjast við yður.
32 Vinur Apenóbíus konungs kom til Jerúsalem, og er hann sá dýrð Símonar og skápinn af gulli og silfurplötu og mikla viðveru hans, varð hann undrandi og sagði honum orð konungs.
33 Þá svaraði Símon og sagði við hann: ,,Hvorki höfum vér tekið land annarra né tekið það, sem annarra tilheyrir, heldur arf feðra vorra, sem óvinir vorir höfðu með óréttmætum hætti til eignar um tíma.
34 Þess vegna höldum vér arfleifð feðra vorra, með tækifæri.
35 Og þar sem þú krefst Joppe og Gasera, þó að þeir hafi gert fólkinu í landi okkar mikið tjón, munum við samt gefa þér hundrað talentur fyrir þá. Þessu svaraði Apenóbíus honum ekki einu orði;
36 En hann sneri aftur reiður til konungs og sagði honum frá þessum ræðum og dýrð Símonar og öllu því, sem hann hafði séð, og konungurinn varð mjög reiður.
37 Í millitíðinni flúði Trýfon á skipi til Orthosias.
38 Þá gerði konungur Cendebeus að herforingja yfir sjávarströndinni og fékk honum her af fótgöngumönnum og riddara,
39 Og hann bauð honum að flytja her sinn til Júdeu. Hann bauð honum einnig að byggja upp Sedron og víggirða hliðin og berjast við fólkið. en hvað konunginn sjálfan snerti, þá elti hann Trýfon.
40 Þá kom Cendebeus til Jamníu og tók að æsa fólkið og ráðast inn í Júdeu og taka fólkið til fanga og drepa það.
41 Og er hann hafði byggt upp Cedrou, setti hann þangað riddara og her af fótgöngumönnum, til þess að fara út á vegum Júdeu, eins og konungur hafði boðið honum.

16. KAFLI

1 Þá kom Jóhannes upp frá Gasera og sagði Símon föður sínum hvað Cendebeus hafði gjört.
2 Þess vegna kallaði Símon á tvo elstu syni sína, Júdas og Jóhannes, og sagði við þá: Ég og bræður mínir og ætt föður míns höfum alltaf barist við óvini Ísraels frá æsku til þessa dags. og hlutirnir hafa dafnað svo vel í okkar höndum, að vér höfum oft frelsað Ísrael.
3 En nú er ég orðinn gamall, og þér eruð fullorðnir fyrir miskunn Guðs. Verið í stað mín og bróður míns, og farið og berjist fyrir þjóð okkar, og hjálpin af himni sé með yður.
4 Hann valdi því úr landinu tuttugu þúsund hermenn með riddara, sem fóru á móti Kenbeus og hvíldu um nóttina í Módín.
5 Þegar þeir risu upp um morguninn og gengu inn á sléttuna, sjá, þá kom á móti þeim mikill og mikill her, bæði fótgangandi og riddarar, en vatnslækur var á milli þeirra.
6 Þá settust hann og fólk hans á móti þeim, og er hann sá, að fólkið óttaðist að fara yfir vatnslækinn, fór hann fyrst yfir sig, og síðan gengu mennirnir, sem sáu hann, á eftir honum.
7 Að því búnu skipti hann mönnum sínum og setti riddarana á meðal fótganganna, því að riddarar óvinanna voru mjög margir.
8 Þá báru þeir heilaga lúðrana, og Cendebeus og her hans voru hraktir á flótta, svo að margir þeirra voru drepnir, og þeir sem eftir voru komust í vígi.
9 Í þann tíma særðist bróðir Júdasar Jóhannesar. en Jóhannes fylgdi þeim enn, þar til er hann kom til Cedron, sem Cendebeus hafði byggt.
10 Og þeir flýðu allt að turnunum á Azotus-ökrum. Þess vegna brenndi hann það í eldi, svo að um tvö þúsund manns voru drepnir af þeim. Síðan sneri hann aftur til Júdeulands í friði.
11 Og á Jeríkósléttu var Ptólemeus Abúbussson skipaður hershöfðingi, og hann átti nóg af silfri og gulli.
12 Því að hann var tengdasonur æðsta prestsins.
13 Þess vegna hóf hann hjarta sitt og hugsaði um að fá landið til sín, og ráðlagði síðan svik við Símon og sonu hans til að eyða þeim.
14 En Símon var að heimsækja borgirnar, sem voru í sveitinni, og gætti þess, að þær skipuðust vel. í þann tíma kom hann sjálfur niður til Jeríkó með sonum sínum, Mattatíasi og Júdas, á hundrað sextánda og sautjánda ári, í ellefta mánuðinum, kallaður Sabat.
15 Þar sem sonur Abúbusar tók á móti þeim með svikum inn í litla borg, kallaður Dókus, sem hann hafði reist, og gerði þeim veislu mikla, en þar hafði hann falið menn.
16 Þegar Símon og synir hans höfðu drukkið mikið, stóðu Ptólemeus og menn hans upp, tóku vopn sín, komu á Símon á veislustaðinn og drápu hann og tvo sonu hans og nokkra af þjónum hans.
17 Með því framdi hann mikil svik og bætti illu með góðu.
18 Þá skrifaði Ptólemeus þetta og sendi konungi að hann skyldi senda honum her til að hjálpa honum, og hann myndi frelsa honum landið og borgirnar.

19 Hann sendi einnig aðra til Gasera til að drepa Jóhannes, og sendiherrunum sendi hann bréf til að koma til hans til að gefa þeim silfur og gull og laun.
20 Og aðra sendi hann til að taka Jerúsalem og musterisfjallið.
21 Einn hafði hlaupið á undan til Gasera og sagt Jóhannesi að faðir hans og bræður væru drepnir, og Ptólemeus hefur sent til að drepa þig líka.
22 Þegar hann heyrði þetta, varð hann mjög undrandi. Hann lagði hendur á þá, sem komu til að tortíma honum, og drap þá. því að hann vissi að þeir leituðu að koma honum í burtu.
23 Hvað meira er að segja um Jóhannes og stríð hans og verðug verk, sem hann gjörði, og byggingu múranna, sem hann gjörði, og gjörðir hans,
24 Sjá, þetta er ritað í annálum prestdæmis hans, allt frá því að hann var gerður æðsti prestur eftir föður sinn.

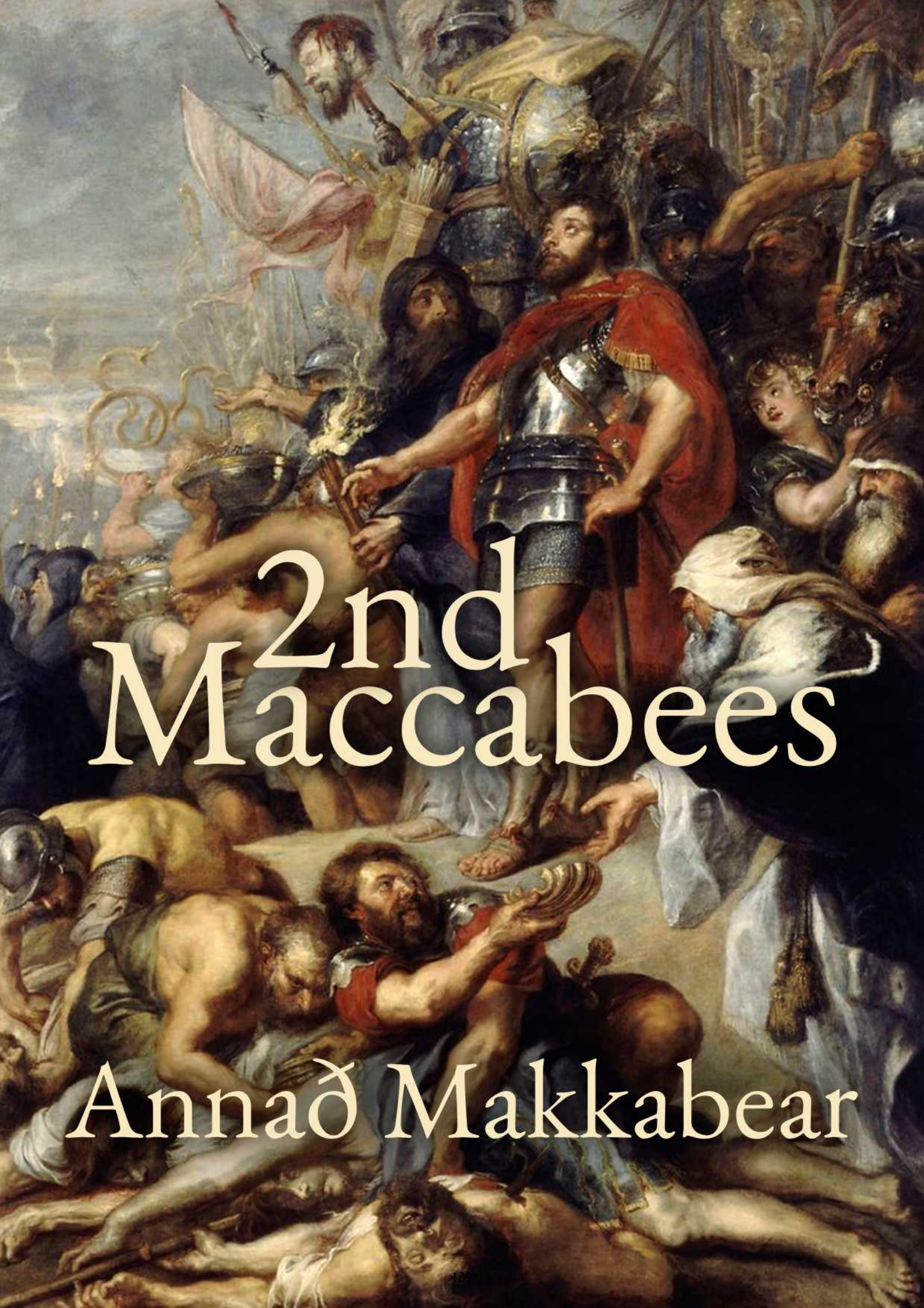

2nd Maccabees

Annað Makkabear

KAFLI 1

1 Bræðurnir, Gyðingar, sem eru í Jerúsalem og í Júdeulandi, óska bræðrunum, Gyðingunum, sem eru um allt Egyptaland, heilsu og friðar.
2 Guð sé yður náðugur og minnstu sáttmála hans, sem hann gerði við Abraham, Ísak og Jakob, trúa þjóna sína.
3 Og gefið yður öllum hjarta til að þjóna honum og gera vilja hans, með góðu hugrekki og fúsum huga.
4 Og opnið hjörtu yðar í lögmáli hans og boðorðum, og sendið yður frið,
5 Og heyrðu bænir þínar og vertu samstíga þér og yfirgefðu þig aldrei í neyð.
6 Og nú erum við hér og biðjum fyrir þér.
7 Þegar Demetríus ríkti, á hundrað sextíu og níunda ári, skrifuðum vér Gyðingar til yðar í mikilli neyð, sem yfir okkur kom á þessum árum, frá þeim tíma er Jason og sveit hans gerðu uppreisn frá hinu helga landi og ríki,
8 Og brenndu forsalinn og úthelltu saklausu blóði. vér færðum líka fórnir og fínt mjöl, kveiktum á lampunum og lögðum fram brauðin.
9 Og sjáið nú til þess að þér haldið tjaldbúðahátíðina í Casleu mánuðinum.
10 Á hundrað áttatíu og áttunda ári sendi lýðurinn, sem var í Jerúsalem og Júdeu, og ráðið og Júdas, Aristóbúlus, húsbónda Ptólemeusar konungs, sem var af ætt smurðra presta, kveðju og heilsu. Gyðingar sem voru í Egyptalandi:
11 Að svo miklu leyti sem Guð hefur frelsað okkur úr stórum hættum, þökkum vér honum kærlega fyrir að vera í bardaga gegn konungi.
12 Því að hann rak þá burt, sem börðust í borginni helgu.
13 Því að þegar leiðtoginn var kominn til Persíu og herinn með honum, sem virtist ósigrandi, voru þeir drepnir í musteri Nanea fyrir svik presta Nanea.
14 Því að Antíokkus, eins og hann vildi giftast henni, kom inn á staðinn og vinir hans, sem með honum voru, til að taka við fé í nafni heimanmundar.
15 Þegar prestarnir í Nanea höfðu lagt af stað, og hann var kominn með fámennum hópi inn í hlið musterisins, lokuðu þeir musterinu jafnskjótt og Antíokkus var kominn inn.
16 Og þeir opnuðu þakdyrnar, köstuðu grjóti eins og þrumufleytum, slógu höfuðsmanninn niður, höggva þá í sundur, slógu af þeim höfuðið og köstuðu þeim til þeirra, sem fyrir utan voru.
17 Lofaður sé Guð vor í öllu, sem hefur framselt óguðlega.
18 Þar sem okkur er nú ætlað að halda hreinsun musterisins á fimmta og tuttugasta degi Casleu mánaðarins, töldum við nauðsynlegt að votta yður það, svo að þér gætuð líka haldið hana, sem tjaldbúðahátíðina og eldinn, sem okkur var gefinn, þegar Neemias fórnaði, eftir það hafði hann reist musterið og altarið.
19Þegar feður vorir voru leiddir til Persíu, tóku prestarnir, sem þá voru guðræknir, eldinn af altarinu leynt og földu hann á holum stað í vatnslausri gryfju, þar sem þeir gættu þess, svo að staðurinn var ókunnur. allir karlmenn.
20 Eftir mörg ár, er Guði þóknaðist, sendi Neemías, sendur frá Persakonungi, af niðjum þeirra presta, sem falið höfðu það, til elds. En þegar þeir sögðu okkur það fundu þeir engan eld, heldur þykkt vatn. ;
21 Síðan bauð hann þeim að draga það upp og færa það. Og er fórnirnar voru lagðar á, bauð Neemias prestunum að stökkva vatni yfir viðinn og það, sem á það var lagt.
22 Þegar þetta var gert, og sá tími kom, að sólin skein, sem áður var falin í skýinu, varð eldur mikill, svo að allir undruðust.
23 Og prestarnir fluttu bæn, meðan fórnin var að eyða, segi ég, bæði prestarnir og allir hinir, Jónatan byrjaði og hinir svöruðu henni, eins og Neemias gerði.
24 Og bænin var á þennan hátt. Ó Drottinn, Drottinn Guð, skapari allra hluta, sem er óttalegur og sterkur, og réttlátur og miskunnsamur og hinn eini og miskunnsami konungur,
25 Eini gefandinn alls, hinn eini réttláti, almáttugi og eilífi, þú sem frelsar Ísrael úr allri neyð og útvaldir feðurna og helgaði þá.
26 Taktu á móti fórninni fyrir allan lýð þinn, Ísrael, og varðveittu hlut þinn og helgaðu hana.
27 Safnaðu saman þeim sem eru tvístraðir frá okkur, frelsaðu þá sem þjóna meðal heiðingjanna, líttu á þá sem eru fyrirlitnir og viðbjóðslega og láttu heiðingjana vita að þú ert Guð vor.
28 Refsið þeim sem kúga okkur og gjörið oss með stolti rangt.
29 Gróðursetja fólk þitt aftur á þínum helga stað, eins og Móse hefur sagt.
30 Og prestarnir sungu þakkargjörðarsálma.
31 Þegar fórninni var eytt, bauð Neemias að hella vatninu, sem eftir var, á stóru steinana.
32 Þegar þetta var búið, kviknaði logi, en hann eyddist af ljósinu, sem skein frá altarinu.
33 Þegar þetta var vitað, var Persakonungi sagt, að á þeim stað, þar sem prestarnir, sem leiddir voru burt, höfðu falið eldinn, birtist vatn, og Neemías hafði hreinsað fórnirnar með því.
34 Þá helgaði konungur staðinn og helgaði hann, eftir að hann hafði reynt málið.
35 Og konungur tók við mörgum gjöfum og veitti þeim, sem hann vildi gleðja.
36 Og Neemías kallaði þetta Naftar, sem er svo mikið að segja, hreinsun, en margir menn kalla það Nefí.

2. KAFLI

1 Það er einnig að finna í heimildunum, að Jeremy spámaður bauð þeim, sem fluttir voru burt, að taka af eldinum, eins og það hefur verið táknað:
2 Og hvernig spámaðurinn, eftir að hafa gefið þeim lögmálið, bauð þeim að gleyma ekki boðorðum Drottins og að þeir skyldu ekki villast í huga sínum, þegar þeir sjá líkneski af silfri og gulli, með skraut þeirra.
3 Og með öðrum slíkum ræðum áminnti hann þá, að lögmálið víki ekki frá hjörtum þeirra.
4 Það stóð líka í sama riti, að spámaðurinn, varaður við Guð, bauð tjaldbúðinni og örkinni að fara með sér, þegar

hann gekk út á fjallið, þar sem Móse steig upp og sá arfleifð Guðs.
5 Og þegar Jeremy kom þangað, fann hann holan helli, þar sem hann lagði tjaldbúðina, örkina og reykelsisaltarið, og stöðvaði dyrnar.
6 Nokkrir af þeim, sem honum fylgdu, komu til að merkja veginn, en fundu hann ekki.
7 Þegar Jeremy varð var við, kenndi hann þeim um og sagði: "Hvað þann stað snertir, mun það vera óþekkt þar til Guð safnar fólki sínu saman aftur og tekur við því til miskunnar."
8 Þá mun Drottinn sýna þeim þetta, og dýrð Drottins mun birtast og skýið líka, eins og það var sýnt undir Móse, og eins og þegar Salómon óskaði eftir því að staðurinn yrði helgaður með virðingu.
9 Því var líka lýst yfir, að hann var vitur að fórna vígslufórninni og fullgerð musterisins.
10 Og eins og þegar Móse bað til Drottins, kom eldurinn niður af himni og eyddi fórnunum. Svo bað Salómon einnig, og eldurinn kom niður af himni og eyddi brennifórnunum.
11 Og Móse sagði: "Af því að syndafórnin mátti ekki eta, var henni eytt.
12 Þannig hélt Salómon þessa átta daga.
13 Hið sama var einnig sagt í ritum og skýringum Neemías. og hvernig hann stofnaði bókasafn og safnaði saman verkum konunganna og spámannanna og Davíðs og bréfum konunganna um heilög gjafir.
14 Á sama hátt safnaði og Júdas saman öllu því sem týndist vegna stríðsins sem við áttum, og það er hjá okkur,
15 Ef yður þess vegna þarfnast, sendið þá nokkra til að sækja þær til yðar.
16 Þar sem við erum þá að fara að fagna hreinsuninni, höfum við skrifað yður, og þér munuð gjöra vel, ef þér haldið sömu daga.
17 Við vonum líka að Guð, sem frelsaði allt fólk sitt og gaf þeim öllum arfleifð og ríkið, prestdæmið og helgidóminn,
18 Eins og hann lofaði í lögmálinu, mun hann bráðlega miskunna oss og safna okkur saman af hverju landi undir himninum í helgan stað, því að hann hefur frelsað oss úr miklum nauðum og hreinsað staðinn.
19 En um Júdas Makkabeus og bræður hans og hreinsun hins mikla musteris og vígslu altarsins,
20 Og stríðið gegn Antíokkus Epifanesi og Eupator syni hans,
21 Og hin augljósu merki, sem komu af himni til þeirra, sem sýndu sig karlmannlega, þeim til heiðurs fyrir gyðingdóm, svo að þeir, sem voru fáir, sigruðu allt landið og eltu villimannslegan mannfjölda,
22 Og endurheimti musterið, sem frægt var um allan heim, og frelsaði borgina og uppfyllti lögin, sem voru að falla, og Drottinn var þeim náðugur með allri velþóknun.
23 Allt þetta, segi ég, þegar Jason frá Kýrene lýsti því yfir í fimm bókum, munum við reyna að stytta í einu bindi.
24 Fyrir að hafa íhugað óendanlega fjöldann og erfiðleikana sem þeir eiga í þeirri löngun að skoða frásagnir sögunnar, vegna fjölbreytileika málsins,
25 Vér höfum gætt þess, að þeir, sem lesa vilja, hafi yndi, og að þeir, sem vilja binda sig í minningu, hafi léttleika, og allir, sem það kemur í hendur, hafi hagnað.
26 Þess vegna var það ekki auðvelt fyrir okkur, sem höfum tekið á okkur þessa sársaukafullu styttingarvinnu, heldur spurning um að svitna og fylgjast með.
27 Jafnvel eins og það er ekki auðvelt fyrir þann, sem undirbýr veislu og leitar hag annarra, en mörgum til þóknunar munum við með glöðu geði takast á við þessa miklu kvöl.
28 Láta höfundinum eftir nákvæma meðhöndlun hvers einstaks og leggja sig fram við að fylgja reglum styttingar.
29 Því að eins og byggingameistari nýs húss skal sjá um alla bygginguna. en sá sem tekur að sér að setja það fram og mála það, verður að leita að hæfilegum hlutum til að skreyta það. Svo held ég að það sé með okkur.
30 Að standa á hverju atriði og fara yfir hlutina almennt og vera forvitinn um einstök atriði, tilheyrir fyrsta höfundi sögunnar:
31 En að nota stuttan tíma og forðast mikið erfiði við verkið, á að veita þeim sem styttir.
32 Hér munum vér þá hefja söguna: aðeins bæta svo miklu við það, sem sagt er, að það er heimskulegt að gera langan aðdraganda og vera stuttur í sögunni sjálfri.

3. KAFLI

1 Þegar borgin helga var byggð með öllum friði og lögin voru haldin mjög vel vegna guðrækni Onías æðsta prests og haturs hans á illsku,
2 Svo bar við, að meira að segja konungarnir sjálfir heiðruðu staðinn og stækkuðu musterið með bestu gjöfum sínum.
3 Þannig að Seleukos frá Asíu bar af eigin tekjum allan þann kostnað sem tilheyrir þjónustu fórnanna.
4 En Símon einn af Benjamínsættkvísl, sem var gerður að höfðingja musterisins, lenti í deilum við æðsta prestinn um ólæti í borginni.
5 Og er hann gat ekki sigrað Onías, færði hann hann til Apolloníusar Þraseassonar, sem þá var landstjóri í Celosýríu og Feníku,
6 Og sagði honum að fjársjóðurinn í Jerúsalem væri fullur af óendanlegum fjárhæðum, svo að fjöldi auðæfa þeirra, sem ekki tilheyrði reikningi fórnanna, væri óteljandi, og að hægt væri að koma öllu inn í konungs hönd.
7 En er Apollonius kom til konungs og hafði sagt honum féð, sem honum var sagt, þá valdi konungur Heliodorus gjaldkera sinn og sendi honum skipun um að færa honum hið fyrrnefnda fé.
8 Helíódórus fór þegar í stað; undir lit um að heimsækja borgirnar Celosyria og Föníku, en sannarlega til að uppfylla tilgang konungs.
9 Og þegar hann var kominn til Jerúsalem og hafði verið tekið kurteislega á móti æðsta presti borgarinnar, sagði hann honum hvaða njósnir voru gefnar um peningana, og sagði hvers vegna hann kom og spurði hvort þetta væri svo sannarlega.

10 Þá sagði æðsti presturinn honum, að slíkt fé væri lagt til hjálpar ekkjum og föðurlausum börnum:
11 Og að sumt af því tilheyrði Hirkanusi Tobíassyni, tignum manni, og ekki eins og hinn óguðlegi Símon hafði rangt fyrir sér: samtals voru fjögur hundruð talentur silfurs og tvö hundruð gulls.
12 Og að það væri með öllu ómögulegt að slíkt rangt væri gert við þá, sem höfðu framið það til heilagleika staðarins og hátignar og friðhelgi helgi musterisins, sem var heiðrað um allan heim.
13 En Helíódórus sagði, vegna boðorðs konungs, sem honum var gefið, að það yrði að færa það í fjárhirslu konungs á nokkurn hátt.
14 Og á þeim degi, sem hann tilnefndi, gekk hann inn til að skipuleggja þetta mál. Þess vegna var engin smá kvöl um alla borgina.
15 En prestarnir, sem féllu fram fyrir altarið í prestsklæðum sínum, kölluðu til himins á þann, sem setti lög um það, sem honum var gefið, til þess að varðveita þau óhult fyrir þá, sem höfðu lagt fyrir þau.
16 Þá hefði sá, sem horft hafði í augu æðsta prestsins, sært hjarta hans, því að ásjóna hans og litaskipti lýstu innri kvöl hugar hans.
17 Því að maðurinn var svo umhyggjusamur af ótta og skelfingu fyrir líkamanum, að það var augljóst þeim, sem á hann litu, hvílík sorg hann hafði í hjarta sínu.
18 Aðrir hlupu út úr húsum sínum til almennrar bænar, því að staðurinn var eins og að verða fyrirlitningur.
19 Og konurnar, gyrtar hærusekk undir brjóstum sér, voru mikið á strætunum, og meyjarnar, sem vistaðar voru, hlupu, sumar til hliðanna, sumar til veggjanna, en aðrar horfðu út um gluggana.
20 Og allir báðu hendur sínar til himins og báðust.
21 Þá hefði það vorkennt manni að sjá fall alls kyns fjöldans og óttann við að æðsti presturinn væri í slíkri kvöl.
22 Þeir kölluðu síðan á almáttugan Drottin að varðveita það sem framið var af trausti öruggt og öruggt fyrir þá sem höfðu framið það.
23 Samt sem áður framkvæmdi Helíódórus það sem fyrirskipað var.
24 En þar sem hann var staddur með varðmennsku sína um fjárhirsluna, olli Drottinn andanna og höfðingi alls valds mikla birtingu, svo að allir þeir, sem hugðust koma inn með honum, undruðust mátt Guðs. og féll í yfirlið og varð mjög hræddur.
25 Því að þeim birtist hestur með hræðilegan knapa á honum og skreyttur mjög fallegri klæðningu, og hann hljóp ákaft og sló á Heliodorus með fótum sínum, og svo virtist sem sá sem sat á hestinum hefði fullkomið beisli. gulli.
26 Ennfremur komu frammi fyrir honum tveir aðrir ungir menn, merkilegir að styrkleika, afburða fegurð og fallegir í klæðnaði, sem stóðu hjá honum beggja vegna. og húðstrýkti hann stöðugt og veitti honum margar sárar rákir.
27 Og Helíódórus féll skyndilega til jarðar og varð umkringdur miklu myrkri, en þeir, sem með honum voru, tóku hann upp og settu hann í got.
28 Þannig fluttu þeir hann, sem nýlega kom með mikla lest og alla varðmenn sína inn í fyrrnefndan fjársjóð, þar sem þeir voru ófærir um að hjálpa sér með vopnum sínum, og viðurkenndu greinilega mátt Guðs.
29 Því að hann var varpaður niður fyrir hendi Guðs og lá orðlaus án allrar lífsvonar.
30 En þeir lofuðu Drottin, sem heiðrað hafði stað hans með kraftaverki: fyrir musterið; sem nokkru fyrr var fullt af ótta og vandræðum, þegar almáttugur Drottinn birtist, fylltist gleði og fögnuði.
31 Þá báðu strax nokkrir af vinum Helíódórusar Onías, að hann skyldi ákalla hinn hæsta að gefa honum líf sitt, sem var reiðubúinn að gefa upp öndina.
32 Þá fór æðsti presturinn, sem grunaði að konungur myndi misskilja, að Gyðingar hefðu framið Heliodorus svik, og fórnaði honum til heilsubótar.
33 En er æðsti presturinn var að friðþægja, birtust sömu ungu mennirnir í sama klæðnaði og stóðu við hlið Helíódórusar og sögðu: Þakkið Óníusi æðsta presti miklar þakkir fyrir hans sakir, að Drottinn hefur gefið þér líf.
34 Og þar sem þú hefur verið húðstrýktur af himni, segðu öllum mönnum yfir máttugum krafti Guðs. Og er þeir höfðu mælt þessi orð, birtust þeir ekki framar.
35. Eftir að Helíódórus hafði fært Drottni fórn og strengt þeim mikil heit, sem bjargað hafði lífi hans, og heilsað Oníasi, sneri hann aftur með her sinn til konungs.
36 Þá bar hann öllum mönnum vitni um verk hins mikla Guðs, sem hann hafði séð með augum sínum.
37 Og er Helíódórus konungur, sem gæti verið hæfur maður til að vera sendur enn einu sinni til Jerúsalem, sagði hann:
38 Ef þú átt einhvern óvin eða svikara, þá sendu hann þangað, og þú skalt taka á móti honum húðstrýknum, ef hann sleppur með líf sitt, því að á þeim stað, eflaust; það er sérstakur kraftur Guðs.
39 Því að sá sem býr á himni hefur auga á þeim stað og ver hann. og hann slær og tortímir þeim sem koma til að meiða það.
40 Og það, sem varðaði Helíódórus, og fjárhirsluna, féllu á þennan hátt.

4. KAFLI

1 Símon þessi, sem vér töluðum um áður, þar sem hann var svikari við peningana og land hans, rægði Onias, eins og hann hefði hræddur Heliodorus og verið verkmaður þessara illsku.
2 Þannig var hann djarfur að kalla hann svikara, sem hafði verðskuldað vel borgina og boðið sína eigin þjóð og var svo kappsamur við lögin.
3 En þegar hatur þeirra gekk svo langt, að af einum flokki Símonar voru morð framin,
4 Óías sá hættuna á þessari deilu og að Apollonius, sem var landstjóri í Celosýríu og Feníku, reiði og jók illsku Símonar,
5 Hann fór til konungs, ekki til að ákæra landsmenn sína, heldur til þess að leita hags allra, bæði almennings og einkaaðila.

6 Því að hann sá, að það var ómögulegt, að ríkið héldi kyrrt, og Símon yfirgaf heimsku sína, nema konungur horfði á það.
7 En eftir dauða Seleukosar, þegar Antíokkus, kallaður Epifanes, tók við ríkinu, vann Jason, bróðir Óníasar, æðsti prestur.
8 Með fyrirbæn lofaði hann konungi þremur hundruðum og sextíu talentum silfurs og af annarri tekjur áttatíu talentum.
9 Auk þess lofaði hann að úthluta hundrað og fimmtíu til viðbótar, ef hann gæti haft leyfi til að koma sér upp stað til að æfa og þjálfa æskuna í siðferði heiðingjanna, og skrifa um Jerúsalem af nafn Antíokkíumanna.
10 En þegar konungur hafði veitt og fengið stjórn hans í hendur, færði hann þegar í stað sína eigin þjóð á gríska hátt.
11 Og konungsréttindin, sem Gyðingum veitti sérstakri hylli fyrir tilstilli Jóhannesar, föður Eupólemusar, sem fór sendiherra til Rómar vegna vinsemdar og hjálpar, tók hann á brott. Og hann setti niður stjórnirnar, sem voru samkvæmt lögunum, og setti fram nýjar venjur gegn lögunum.
12 Því að hann reisti fúslega æfingu undir turninum sjálfum og færði æðstu ungmennina undir sig og lét þá bera hatt.
13 Slíkt var hámark gríska tísku og fjölgunar á heiðnum siðum, vegna óhóflegrar svívirðingar Jasonar, hins óguðlega aumingja og engans æðsta prests.
14 Að prestarnir höfðu ekki hugrekki til að þjóna lengur við altarið, en fyrirlitu musterið og vanræktu fórnirnar, flýttu sér að taka þátt í ólögmætum kostnaði á líkamsræktarstaðnum, eftir að diskusleikurinn kallaði þá fram;
15 Þeir eru ekki með virðingu feðra sinna, heldur líkar dýrð Grikkja best allra.
16 Vegna þess kom sár hörmung yfir þá, því að þeir höfðu þá til að vera óvinir þeirra og hefndarmenn, hvers sið þeir fylgdu svo einlæglega og vildu vera eins og í öllu.
17 Því að það er ekki létt verk að gjöra illt gegn lögmálum Guðs, en tíminn á eftir mun segja frá þessu.
18 En er leikurinn, sem notaður var á hverju trúarári, var haldinn í Týrus, þar sem konungur var viðstaddur,
19 Þessi miskunnsami Jason sendi sérstaka sendiboða frá Jerúsalem, sem voru Antíokkíumenn, til að bera þrjú hundruð drakma silfurs til fórnar Herkúlesar, sem jafnvel burðarmenn hennar töldu ekki hæfa til að færa fórninni, vegna þess að það var ekki hentugt, heldur að vera frátekið fyrir önnur gjöld.
20 Þetta fé var þá, með tilliti til sendanda, skipað til fórnar Herkúlesar; en vegna þeirra, sem báru þess, var það notað til að smíða gallí.
21 Þegar Apollonius Menestheussson var sendur til Egyptalands til krýningar Ptólemeusar Fílómetors konungs, sá Antíokkus, að hann vissi að hann ætti ekki vel við málum sínum, sá sér til öryggis. Síðan kom hann til Joppe og þaðan til Jerúsalem. :
22 Þar sem honum var tekið virðulega af Jason og af borginni, og hann var færður inn með kyndil og með miklum hrópum, og fór síðan með her sinn til Föníku.
23 Þremur árum síðar sendi Jason Menelás, fyrrnefndan bróður Símonar, til að bera féð til konungs og til að hafa hann í huga nokkurra nauðsynlegra mála.
24 En þegar hann var færður fyrir konung, þegar hann hafði stórlegan hann fyrir glæsilegan birtingar krafts síns, fékk hann prestdæmið til sín og fórnaði meira en Jason um þrjú hundruð talentur silfurs.
25 Hann kom því með umboð konungs og færði ekkert sem er verðugt æðsta prestdæminu, heldur reiði grimmdar harðstjóra og reiði villimanns.
26 Þá neyddist Jason, sem hafði grafið undan eigin bróður sínum, grafinn undan af öðrum, að flýja inn í land Ammóníta.
27 Og Menelás fékk furstadæmið, en hvað snertir peningana, sem hann hafði lofað konungi, þá tók hann enga góða pöntun fyrir það, að vísu Sostratis, höfðingi kastalans, krafðist þess.
28 Því að honum var söfnun tollanna. Því voru þeir báðir kallaðir fyrir konung.
29 Nú skildi Menelás bróður sinn Lýsimakús eftir í hans stað í prestdæminu. og Sostratus fór frá Crates, sem var landstjóri yfir Kýpríum.
30 Meðan þetta var að gerast, gerðu þeir Tarsus og Mallos uppreisn vegna þess að þeir voru gefnir hjákonu konungs, sem heitir Antíokkus.
31 Þá kom konungur í flýti til að sætta sig við og lét Andrónikus, valdsmann, eftir sem staðgengill sinn.
32 En Menelás hélt að hann hefði fengið hentugan tíma, stal nokkrum gullkerum úr musterinu og gaf Andrónikusi sum þeirra, en sum seldi hann til Týrusar og borganna í kring.
33 En þegar Onías vissi um það, ávítaði hann hann og dró sig inn í helgidóm í Daphne, sem liggur við Antíokkíu.
34 Þess vegna tók Menelás Andrónikus í sundur og bað hann um að fá Onías í hendur sér. Hann var sannfærður til þess og kom til Onías með svikum og rétti honum hægri hönd sína með eiðum. Og þótt hann væri grunaður af honum, fékk hann hann þó til að fara út úr helgidóminum.
35. Fyrir það urðu ekki aðeins Gyðingar, heldur einnig margir af öðrum þjóðum, til reiði og hryggðust mjög yfir óréttlátu morðinu á manninum.
36 Og þegar konungur kom aftur frá stöðum í kringum Kilikíu, kvörtuðu Gyðingar, sem voru í borginni, og nokkrir Grikkir, sem líka höfðu andstyggð á þessu, vegna þess að Onías var drepinn að ástæðulausu.
37 Þess vegna var Antíokkus hjartanlega miður sín, hann aumkaðist og grét vegna edrú og hófsamrar framkomu hins látna.
38 Og þegar hann upptendraðist reiði, tók hann þegar í stað Andrónikus purpura hans og reif af honum fötin og leiddi hann um alla borgina á þann stað, þar sem hann hafði drýgt illsku gegn Onías, og drap þar hinn bölvaða morðingja. Þannig launaði Drottinn honum refsingu sína, eins og hann átti skilið.
39 Þegar Lýsimakús hafði framið margar helgispjöll í borginni með samþykki Menelásar, og ávöxtur þeirra var dreift víða, safnaðist mannfjöldinn saman gegn Lýsímaki, og mörg gullker voru þegar flutt á brott.

40 Þegar almúginn reis upp og fylltist reiði, vopnaði Lýsimakús um þrjú þúsund manns og byrjaði fyrst að bera fram ofbeldi. einn Auranus er leiðtoginn, maður langt í burtu á árum áður og ekki síður í heimsku.
41 Þegar þeir sáu tilraun Lýsímaks, tóku sumir þeirra steina, sumir kylfur, aðrir tóku handfylli af ryki, sem næst var við höndina, köstuðu þeim öllum saman á Lýsímakus og þá, sem settu á þá.
42 Þannig særðu þeir marga og slógu suma til jarðar og neyddu þá alla til að flýja, en kirkjuræningjann sjálfan, hann drápu þeir við hlið fjárhirslunnar.
43 Af þessum málum var því lögð ákæra á hendur Menelási.
44 En er konungur kom til Týrusar, fluttu þrír menn, sem sendir voru frá öldungadeildinni, fyrir honum.
45 En Menelás, sem nú var sakfelldur, lofaði Ptólemaei Dórímenesssyni að gefa honum mikið fé, ef hann vildi friða konunginn við hann.
46 Þegar Ptólemeus tók konunginn afsíðis inn í eitt sýningarsal, eins og það væri til að fara í loftið, kom honum á annan veg.
47 Að því leyti að hann leysti Menelás undan ásökunum, sem þrátt fyrir allt illvirkið var orsakavaldur, og þessir fátæku menn, sem hefðu, ef þeir hefðu sagt mál sitt, já, fyrir Skýþum, hefðu átt að vera dæmdir saklausir, þá dæmdi hann til dauða. .
48 Þannig urðu þeir, sem fylgdust með málinu fyrir borgina, fólkið og hin helgu áhöld, brátt óréttláta refsingu.
49 Þess vegna létu jafnvel þeir Týrusar, sem höfðu hatur á þessu vonda verki, grafa þá á virðulegan hátt.
50 Og þannig var Menelás kyrr við vald fyrir ágirnd þeirra sem voru með völdin, hann jókst í illsku og var mikill svikari við borgarana.

5. KAFLI

1 Um sama leyti undirbjó Antíokkus aðra ferð sína til Egyptalands:
2 Og þá bar svo við, að um alla borgina, í nærri fjörutíu daga, sáust riddarar hlaupa í loftinu, klæddir gulli og vopnaðir skotum, eins og hermannaflokkur.
3 Og hersveitir riddara í fylkingum, sem mætast og hlaupa hver á móti öðrum, með skjöldum hristingi, og fjölda píka, og sverðshögg, pílukast og glitrandi gullskraut og alls kyns beisli.
4 Þess vegna baðst hver maður þess að þessi birting gæti orðið góð.
5 Þegar rangur orðrómur kom fram, eins og Antíokkus hefði verið dáinn, tók Jason að minnsta kosti þúsund manns og gerði skyndilega árás á borgina. Og þeir, sem voru á múrunum, voru settir aftur og borgin tekin að lokum, Menelás flýði inn í kastalann.
6 En Jason drap eigin borgara sína miskunnarlaust, án þess að íhuga að það væri mjög óhamingjusamur dagur fyrir hann að fá dag þeirra eigin þjóðar. en hélt að þeir hefðu verið óvinir hans, en ekki landsmenn, sem hann vann.
7 En fyrir allt þetta öðlaðist hann ekki furstadæmið, en hlaut að lokum skömm fyrir laun fyrir landráð sín og flúði aftur inn í land Ammóníta.
8 Að lokum kom hann óhamingjusamur heim, sakaður fyrir Aretas, konungi Araba, á flótta frá borg til borgar, ofsóttur af öllum, hataður sem framseljandi löganna og viðurstyggð sem opinn óvinur. landi sínu og landsmönnum var honum varpað út til Egyptalands.
9 Þannig fórst sá, sem hrakið hafði marga burt úr landi sínu, í ókunnu landi, og dró sig aftur til Lacedemoníumanna og hugðist finna þar aðstoð vegna ættingja sinna.
10 Og sá, sem rekið hafði út marga ógrafna, átti engan að harma yfir honum, né neina hátíðlega útför, né gröf hjá feðrum sínum.
11 En er þetta var gert, kom að bíl konungs, hélt hann, að Júdea hefði gert uppreisn, en hann fór burt frá Egyptalandi í reiðihugi og tók borgina með vopnum.
12 Og bauð stríðsmönnum sínum að þyrma ekki þeim sem þeir mættu og að drepa þá sem fóru á húsin.
13 Þannig var drepið á ungum sem öldnum, aflífun karla, kvenna og barna, dráp á meyjum og ungbörnum.
14 Og á heilum þremur dögum var eytt á fjórða tug þúsunda, þar af fjörutíu þúsund drepnir í átökunum. og eigi færri seldir en drepnir.
15 Samt var hann ekki sáttur við þetta, heldur þóttist hann fara inn í hið allra heilaga musteri allrar veraldar. Menelás, þessi svikari við lögin og við sitt eigið land, sem leiðsögumaður hans:
16 Og hann tók hin helgu áhöld með saurguðum höndum og drógu niður það, sem aðrir konungar höfðu helgað til uppbyggingar, dýrðar og heiðurs staðarins, og gaf það í burtu.
17 Og svo hrokafullur var Antíokkus í huga, að hann taldi ekki, að Drottinn reiddist um stund vegna synda þeirra, sem í borginni bjuggu, og þess vegna var auga hans ekki á staðnum.
18 Því að ef þeir höfðu ekki áður verið sveipaðir mörgum syndum, þá hafði þessi maður, um leið og hann kom, þegar í stað verið húðstrýktur og vikið frá yfirlæti sínu, eins og Heliodorus var, sem Seleukos konungur sendi til að skoða fjárhirsluna.
19 Samt sem áður valdi Guð ekki fólkið vegna staðarins, heldur stað fjarlægs fólksins.
20 Og þess vegna sagði staðurinn sjálfur, sem átti hlut með þeim í þrengingunni, sem yfir þjóðina varð, síðan með þeim velgjörðum, sem sendar voru frá Drottni, og eins og hann var yfirgefinn í reiði hins alvalda, svo aftur, hinn mikli Drottinn. sættist, var það sett upp með allri dýrð.
21 Þegar Antíokkus hafði borið þúsund og átta hundruð talentur út úr musterinu, fór hann í flýti til Antíokkíu, grátandi í stolti sínu til að gera landið fært og hafið gangandi. Þannig var hugarfar hans.
22 Og hann skildi eftir landstjóra til að kvelja þjóðina: í Jerúsalem, Filippus, fyrir land sitt, Frygíumaður, og fyrir hegðun villimannlegri en sá, sem setti hann þar.
23 Og í Garísím: Andrónikus; og þar að auki Menelás, sem verri en allir hinir bar þunga hönd yfir borgarana, og hafði illgirni í garð landa sinna, Gyðinga.

24 Hann sendi einnig hinn viðurstyggilega foringja Apollonius með tvö og tuttugu þúsund manna her og bauð honum að drepa alla þá, sem á besta aldri væru, og selja konurnar og hina yngri.
25 Sá sem kom til Jerúsalem og lét sem friður leyndist til hins helga hvíldardagsins, þegar hann tók Gyðinga að halda helgan dag, og bauð mönnum sínum að vopna sig.
26 Og svo drap hann alla þá, sem farnir voru á hvíldardaginn, og hljóp um borgina með vopnum og drap mikinn mannfjölda.
27 En Júdas Makkabeus með níu öðrum, eða þar um bil, dró sig út í eyðimörkina og bjó á fjöllunum að hætti skepna, ásamt hópi sínum, sem æddi sig á jurtum, til þess að þau yrðu ekki hlutdeild í menguninni.

6. KAFLI

1 Ekki löngu síðar sendi konungur gamlan mann frá Aþenu til að knýja Gyðinga til að hverfa frá lögum feðra sinna og lifa ekki eftir lögum Guðs.
2 Og einnig að vanhelga musterið í Jerúsalem og kalla það musteri Júpíters Ólympíusar. og það í Garizim, af Júpíter, verjandi ókunnugra, eins og þeir vildu sem bjó á staðnum.
3 Innkoma þessa ógæfu var fólkinu sárt og þungt.
4 Því að musterið var fullt af uppþotum og gleðskap af heiðingjum, sem slógu í gegn með skækjum og höfðu að gera með konum innan um helgidóma, og þar að auki fluttu inn það sem ekki var löglegt.
5 Og altarið var fullt af óhreinum hlutum, sem lögmálið bannar.
6 Ekki var heldur leyfilegt fyrir mann að halda hvíldardaga eða fornar föstu, eða að segjast yfir höfuð vera Gyðingur.
7 Og á fæðingardegi konungs í hverjum mánuði voru þeir fengnir af biturri þvingun til að eta af fórnunum. og þegar föstu Bakkusar voru haldin, neyddust Gyðingar til að fara í skrúðgöngu til Bakkusar, burðarmiklir.
8 Ennfremur kom út skipun til nágrannaborga heiðingjanna, eftir ábendingu Ptólemeusar, gegn Gyðingum, að þeir skyldu halda sömu siðvenjur og hafa hlutdeild í fórnum þeirra.
9 Og hver sá sem vill ekki samræmast siðum heiðingjanna skal líflátinn. Þá gæti maður hafa séð núverandi eymd.
10 Því að tvær konur voru leiddar, sem höfðu umskorið börn þeirra. En þegar þeir höfðu opinberlega leitt um borgina, báru ungbörnin að brjóstum sér, köstuðu þeir þeim niður af veggnum.
11 Og aðrir, sem hlaupið höfðu saman inn í hella skammt frá, til að halda hvíldardaginn leynilega, uppgötvuðust af Filippusi, voru allir brenndir saman, vegna þess að þeir höfðu samvisku til að hjálpa sér sjálfir til heiðurs hins helgasta dags.
12 Nú bið ég þá, sem lesa þessa bók, að láta ekki hugfallast vegna þessara hörmunga, heldur að þeir dæmi þessar refsingar ekki til tortímingar, heldur til að agna þjóð okkar.
13 Því að það er til marks um mikla gæsku hans, þegar óguðlegir gerendur verða ekki lengi að líða, heldur þegar í stað refsað.
14 Því að ekki eins og með aðrar þjóðir, sem Drottinn lætur þolinmóður víkja að refsa, uns þær eru komnar að fyllingu synda sinna, þannig fer hann með okkur,
15 Til þess að hann, sem er kominn á hæð syndarinnar, hefni sín á okkur.
16 Og þess vegna dregur hann aldrei miskunn sína frá okkur, og þótt hann refsi með mótlæti, yfirgefur hann þó aldrei þjóð sína.
17 En látum þetta, sem við töluðum, vera okkur til viðvörunar. Og nú skulum við koma að yfirlýsingu málsins í fáum orðum.
18 Eleasar, einn af helstu fræðimönnum, aldraður maður og vel látinn yfirbragði, var neyddur til að opna munninn og eta svínakjöt.
19 En hann, sem kaus fremur að deyja dýrlega, en að lifa blettur af slíkri viðurstyggð, spýtti því út og kom af sjálfsdáðum til kvölarinnar.
20 Eins og þeir áttu að koma, sem eru staðráðnir í að standa gegn slíku, sem ekki er leyfilegt að bragða á lífsins kærleika.
21 En þeir, sem höfðu umsjón með þeirri vondu veislu, því að hin fornu kynni, sem þeir höfðu af manninum, tóku hann til hliðar, báðu hann að koma með hold af eigin vistum, svo sem honum var leyfilegt að nota, og láta eins og hann át af holdinu sem tekið var af fórninni sem konungur bauð;
22 Til þess að hann yrði leystur frá dauðanum og öðlast náð fyrir gamla vináttuna við þá.
23 En hann tók að íhuga skynsamlega, og eftir því sem aldur hans varð, og ágæti fornaldar hans, og heiður hans gráa höfuðs, þar sem hann var kominn, og heiðarlegustu menntun hans frá barni, eða réttara sagt hið heilaga lögmál sem sett var og gefið af Guði. Þess vegna svaraði hann því og vildi þegar í stað að þeir sendi hann til grafar.
24 Því að það á ekki við um aldur okkar, sagði hann, á nokkurn hátt að vera illa haldinn, þar sem margir ungir menn gætu haldið að Eleasar, sem var áttatíu ára og tíu ára, væri nú farinn í undarlega trú.
25 Og þannig ættu þeir að blekkjast af mér vegna hræsni minnar og löngun til að lifa stutta stund og augnablik lengur, og ég fæ blett á elli mína og geri hana viðurstyggilega.
26 Því að þó að ég yrði leystur undan refsingu mannanna um þessar mundir, ætti ég samt ekki að komast undan hendi hins Almáttka, hvorki lifandi né dauður.
27 Þess vegna mun ég nú, karlmannlega breyta þessu lífi, sýna mér slíkan eins og aldur minn krefst,
28 Og láttu þeim sem eru ungir eftirtektarvert fordæmi deyja af fúsum og hugrekki fyrir hin virðulegu og heilögu lögmál. Og er hann hafði mælt þessi orð, gekk hann þegar til kvölarinnar:
29 Þeir, sem leiddu hann til að breyta góðviljanum, báru hann litlu áður í hatur, því að áðurnefndar ræður komu, eins og þeir héldu, úr örvæntingarfullum huga.

30 En þegar hann var reiðubúinn að deyja með höggum, andvarpaði hann og sagði: Drottni er augljóst, sem hefir hina heilögu þekkingu, að þótt ég gæti hafa verið frelsaður frá dauðanum, þola ég nú sársauka í líkamanum með því að vera barinn. : en í sálinni er ég vel sáttur við að líða þetta, því að ég óttast hann.
31 Og þannig dó þessi maður og skildi eftir dauða sinn til fyrirmyndar um göfugt hugrekki og til minningar um dyggð, ekki aðeins fyrir unga menn, heldur alla þjóð sína.

7. KAFLI

1 It came to pass also, that seven brethren with their mother voru teknir og neyddir af konungi gegn lögum til að smakka svínakjöt og voru kveltir með plágum og svipum.
2 En einn þeirra, sem fyrst talaði, sagði svo: Hvað viltu spyrja eða læra af okkur? við erum reiðubúin að deyja, frekar en að brjóta lög feðra vorra.
3 Þá bauð konungur að heita í pönnum og kötlum, þegar hann var reiður.
4 Hann var þegar upphitaður og bauð að skera út tungu þess sem talaði fyrstur, og höggva af ystu hluta líkama hans, svo að hinir bræður hans og móðir hans horfðu á.
5 En er hann var þannig lamaður í öllum limum sínum, bauð hann honum, sem enn var á lífi, að bera hann upp á eldinn og steikja hann á pönnunni, og þar sem gufan af pönnunni var dreifð í gott rými, hvöttu þeir einn. annar með móður að deyja karlmannlega og sagði svo:
6 Drottinn Guð lítur á okkur og huggar okkur í sannleika, eins og Móse í söng sínum, sem vitnaði fyrir ásjónum þeirra, sagði: Og hann mun hugga sig í þjónum sínum.
7 Þegar sá fyrsti var dauður eftir þessari tölu, komu þeir með hinn síðari til að gera hann að spotta, og þegar þeir höfðu slitið höfuðhúð hans af með hárinu, spurðu þeir hann: "Viltu eta, áður en þér verður refsað allan tímann. sérhver limur líkama þíns?
8 En hann svaraði á sinni eigin tungu og sagði: Nei. Þess vegna fékk hann líka næstu kvalir í röð, eins og hin fyrri.
9 Og þegar hann var á síðasta andartaki, sagði hann: Þú sem heift tekur okkur út úr þessu núverandi lífi, en konungur heimsins mun reisa okkur upp, sem dáið erum fyrir lögmál sín, til eilífs lífs.
10 Á eftir honum var hinn þriðji gerður að spotti, og þegar hans var krafist, rak hann út tunguna og það strax og rétti fram hendur sínar karlmannlega.
11 Og hann sagði hugrekki: „Þetta átti ég af himni. og fyrir lög hans fyrirlít ég þau. og frá honum vona ég að fá þau aftur.
12 Svo undruðust konungurinn og þeir, sem með honum voru, hugrekki unga mannsins, af því að hann tók ekki mark á kvölunum.
13 Þegar þessi maður var líka dauður, píndu þeir og klúðruðu þann fjórða á sama hátt.
14Þegar hann var reiðubúinn að deyja, sagði hann svo: Gott er, að vera líflátinn af mönnum, að vænta vonar frá Guði um að hann verði reistur upp aftur fyrir þig.
15 Síðar komu þeir með hinn fimmta og klóstu hann.
16 Þá leit hann til konungs og sagði: "Þú hefur vald yfir mönnum, þú ert forgengilegur, þú gjörir það sem þú vilt." samt hugsið ekki, að þjóð vor sé yfirgefin af Guði;
17 En bíddu um stund og sjáðu mikinn kraft hans, hvernig hann mun kvelja þig og niðja þína.
18 Á eftir honum færðu þeir einnig þann sjötta, sem var reiðubúinn að deyja, og sagði: "Látið ekki blekkjast að ástæðulausu, því að vér líðum þetta fyrir sjálfan okkur, eftir að hafa syndgað gegn Guði vorum. Þess vegna eru undursamlegir hlutir gjörðir oss."
19 En hugsið ekki, að þú, sem tekur að sér að berjast gegn Guði, að þú sleppur óhegndur.
20 En móðirin var dásamleg umfram allt og verðugt að minnast þess, því að þegar hún sá sjö syni sína drepna á einum degi, ól hún það af góðu hugrekki vegna þeirrar vonar, sem hún hafði til Drottins.
21 Já, hún hvatti hvern þeirra á sínu eigin tungumáli, full af hugrökkum öndum; Og hún æsti upp kvenhugsanir sínar með karlmaga og sagði við þá:
22 Ég get ekki sagt hvernig þér komuð í móðurkvið mitt, því að ég gaf yður hvorki anda né líf, né var það ég sem myndaði limi hvers yðar.
23 En eflaust mun skapari heimsins, sem myndaði kynslóð mannsins og uppgötvaði upphaf allra hluta, einnig af miskunn sinni gefa yður anda og líf aftur, eins og þér lítið nú ekki á yður sjálfir fyrir lögum hans. sakir.
24 En Antíokkus, sem taldi sig fyrirlitinn og grunaði að þetta væri ámælisorð, meðan sá yngsti var enn á lífi, hvatti hann ekki aðeins með orðum, heldur fullvissaði hann hann einnig með eiðum, að hann myndi gera hann bæði ríkan og hamingjusaman. maður, ef hann vildi hverfa frá lögum feðra sinna; og að hann mundi líka taka hann fyrir vin sinn og treysta honum fyrir málum.
25 En er ungi maðurinn vildi engan veginn hlýða á hann, kallaði konungur á móður sína og hvatti hana að hún myndi ráðleggja unga manninum að bjarga lífi hans.
26 Og er hann hafði áminnt hana með mörgum orðum, lofaði hún honum að ráðleggja syni sínum.
27 En hún hneigði sig fyrir honum, hló grimmilega harðstjóranum að hæðni, talaði á landsmáli sínu á þennan hátt; Ó sonur minn, aumkaðu mig sem ól þig níu mánuði í móðurkviði og gaf þér þrjú ár og nærði þig og ól þig upp til þessarar aldar og þoldi erfiðleika menntunar.
28 Ég grátbið þig, sonur minn, lít á himininn og jörðina og allt sem á þeim er, og líttu á það að Guð skapaði þau úr hlutum sem ekki voru. og svo var mannkynið gert á sama hátt.
29 Óttast ekki þennan kvalara, heldur vertu verðugur bræðra þinna, og taktu dauða þinn, svo að ég megi taka á móti þér aftur í miskunn með bræðrum þínum.
30 Meðan hún var enn að tala þessi orð, sagði ungi maðurinn: "Eftir hvern bíðið þér?" Ég mun ekki hlýða boðorði konungs, heldur mun ég hlýða boðorði lögmálsins, sem feðrum okkar var gefið af Móse.
31 Og þú, sem hefur verið höfundur alls ógæfu gegn Hebreum, skalt ekki komast undan höndum Guðs.
32 Því að vér þjáumst vegna synda vorra.

33 Og þó að hinn lifandi Drottinn reiðist okkur um skamma stund vegna aga okkar og leiðréttingar, mun hann samt vera einn með þjónum sínum.
34 En þú, ó guðlausi maður og allra hinna óguðlegustu, upphefst ekki að ástæðulausu, né uppblásinn af óvissum vonum, þegar þú lyftir upp hönd þína gegn þjónum Guðs.
35 Því að þú hefur ekki enn komist undan dómi allsherjar Guðs, sem sér allt.
36 Því að bræður vorir, sem nú hafa þjáðst af stuttri kvöl, eru dánir undir sáttmála Guðs um eilíft líf, en þú munt fyrir dóm Guðs hljóta réttláta refsingu fyrir dramb þitt.
37 En ég, sem bræður mínir, fórn fram líkama minn og líf fyrir lög feðra vorra, og bið Guð um að vera fljótt miskunnsamur við þjóð okkar. og að þú með kvölum og plágum megir játa, að hann einn er Guð;
38 Og að í mér og bræðrum mínum megi hætta reiði hins alvalda, sem réttilega er leidd yfir þjóð okkar.
39 En konungur var í reiði, rétti honum verri en allir hinir, og tók því harmalega, að hann var að athlægi.
40 Og þessi maður dó óflekkaður og setti allt sitt traust á Drottin.
41 Síðast af öllu eftir sonana dó móðirin.
42 Látum þetta nú nægja að hafa talað um skurðgoðadýrkunarhátíðirnar og hinar miklu pyntingar.

8. KAFLI

1 Þá fóru Júdas Makkabeus og þeir, sem með honum voru, í leyni inn í borgirnar og kölluðu saman ættingja sína og tóku til sín alla þá, sem héldu trú Gyðinga, og söfnuðu saman um sex þúsund manns.
2 Og þeir kölluðu á Drottin, að hann myndi líta á fólkið sem var troðið niður af öllum. og vorkenna líka musterinu sem er vanhelgað af óguðlegum mönnum;
3 Og að hann myndi miskunna sig yfir borginni, sárslitinn og tilbúinn til að jafna sig með jörðu. og heyrðu blóðið sem hrópaði til hans,
4 Og minnstu hins óguðlega slátrunar á meinlausum ungbörnum og guðlastanna sem framin voru gegn nafni hans. og að hann myndi sýna hatri sínu gegn hinum óguðlegu.
5 En þegar Makkabeus hafði fylgst með honum, gat heiðingjar ekki staðist hann, því að reiði Drottins breyttist í miskunn.
6 Þess vegna kom hann að óvörum og brenndi upp borgir og borgir, fékk í hendur sér hina snjöllustu staði og sigraði og hrakti ekki fáa óvini sína.
7 En hann nýtti nóttina sérstaklega til slíkra leynilegra tilrauna, svo að ávöxtur heilagleika hans dreifðist alls staðar.
8 Þegar Filippus sá að þessum manni fjölgaði smátt og smátt og að honum dafnaði enn meir og meir, skrifaði hann Ptólmeusi, landstjóra í Celosýríu og Föníku, að veita meiri aðstoð við málefni konungs.
9 Þegar hann valdi Nicanor, son Patróklos, einn af sérstökum vinum sínum, sendi hann hann með ekki færri en tuttugu þúsund af öllum þjóðum undir sér, til að uppræta alla kynslóð Gyðinga. og með honum gekk hann til liðs við Gorgias skipstjóra, sem hafði mikla reynslu í hermálum.
10 Níkanór tók þá að sér að græða svo mikið fé af hinum herteknu Gyðingum, sem skyldi gjalda tvö þúsund talentur, sem konungur skyldi greiða Rómverjum.
11 Þess vegna sendi hann þegar í stað til borganna við sjávarströndina og boðaði sölu á hinum herteknu Gyðingum og lofaði að þeir skyldu hafa áttatíu og tíu lík fyrir eina talentu, án þess að búast við þeirri hefnd sem fylgja honum frá almáttugum Guði.
12 En er Júdas hafði boðað komu Níkanórs, og hann hafði sagt þeim, sem með honum voru, að herinn væri í nánd,
13 Þeir sem óttuðust og vantreystu réttlæti Guðs, flýðu og fluttu sig burt.
14 Aðrir seldu allt sem þeir áttu eftir og báðu Drottin að frelsa þá, seldir af hinum óguðlega Nicanor áður en þeir hittust.
15 Og ef ekki vegna þeirra sjálfra, þá fyrir þá sáttmála, sem hann hafði gert við feður þeirra, og vegna hans heilaga og dýrðar nafns, sem þeir voru kallaðir með.
16 Makkabeus kallaði þá saman sex þúsund manns sína og hvatti þá til að láta ekki hræða óvininn né óttast hinn mikla mannfjölda heiðingjanna, sem fóru ranglega gegn þeim. en að berjast karlmannlega,
17 Og til að bera fyrir augu þeirra meiðslin, sem þeir höfðu ranglátlega gert á helgidóminum, og grimmilega meðferð borgarinnar, sem þeir gerðu að háði, og einnig að taka af stjórn forfeðra sinna.
18 Því að þeir, sagði hann, treysta á vopn sín og áræðni. en traust vort er á almættið, sem í bráð getur fellt bæði þá, sem koma á móti oss, og einnig allan heiminn.
19 Ennfremur sagði hann þeim hvaða hjálp forfeður þeirra höfðu fundið og hvernig þeir voru frelsaðir, þegar hundrað áttatíu og fimm þúsund fórust undir Sanheríb.
20 Og hann sagði þeim frá orrustunni, sem þeir háðu í Babýlon við Galatamenn, hvernig þeir komust ekki nema átta þúsund manns til verksins, með fjögur þúsund Makedóníumenn, og að Makedóníumenn voru ráðvilltir, og átta þúsund eyddu hundrað og tuttugu þúsundum. sakir þeirrar liðveislu, er þeir höfðu af himni, ok fengu svá mikit herfang.
21 Þegar hann hafði gjört þá djarflega með þessum orðum og reiðubúinn að deyja fyrir lögmálið og landið, skipti hann her sínum í fjóra hluta;
22 Hann sameinaðist sjálfum sér bræðrum sínum, höfðingjum hvers flokks, ásamt Símon, Jósef og Jónatan, og gaf hverjum einum fimmtán hundruð manna.
23 Og hann fól Eleasar að lesa hina helgu bók. sjálfur leiðandi fyrstu hljómsveitina,
24 Og með hjálp hins alvalda drápu þeir meira en níu þúsundir óvina sinna og særðu og lemstruðu mestan hluta hers Nicanors, og hröktu svo alla á flótta.
25 Og þeir tóku fé þeirra, sem kom til að kaupa þá, og eltu þá langt, en tímaskorts sneru þeir aftur.
26 Því að það var dagurinn fyrir hvíldardaginn, og þess vegna vildu þeir ekki framar elta þá.
27 Þegar þeir höfðu safnað vopnum sínum saman og rænt óvinum þeirra, önnuðust þeir sjálfir sig um

hvíldardaginn, og lofuðu Drottni mikla lof og þakklæti, sem varðveitt hafði þá til þess dags, sem var upphaf miskunnar sem eimaði yfir þeim.
28 Og eftir hvíldardaginn, þegar þeir höfðu látið limlesta, og ekkjurnar og munaðarleysingjana hluta af herfanginu, skiptu þeir á milli sín og þjóna sinna.
29 Þegar þetta var gert, og þeir höfðu beðið sameiginlega, báðu þeir hinn miskunnsama Drottin að sættast við þjóna sína að eilífu.
30 Ennfremur af þeim, sem voru með Tímóteusi og Bakkídesi, sem börðust gegn þeim, drápu þeir meira en tuttugu þúsundir, og náðu mjög auðveldlega háum og sterkum tökum, skiptu á milli sín miklu herfangi og gerðu limlesta, munaðarlaus, ekkjur, já, og hinir öldruðu líka, jafnir sjálfum sér að herfangi.
31 Og er þeir höfðu safnað saman herklæðum sínum, lögðu þeir þá alla vandlega á heppilega staði, og leifar herfangsins fluttu þeir til Jerúsalem.
32 Þeir drápu og Fílarkes, þann vonda, sem var með Tímóteusi og hafði ónáðað Gyðinga á margan hátt.
33 Ennfremur, um leið og þeir héldu sigurveisluna í landi sínu, brenndu þeir Kallistanesi, sem kveikt hafði í hinum heilögu hliðum, sem flúið hafði inn í lítið hús. og svo fékk hann laun fyrir illsku sína.
34 Og hinn óguðlegasta Nicanor, sem hafði komið með þúsund kaupmenn til að kaupa Gyðinga,
35 Hann var fyrir hjálp Drottins leiddur niður af þeim, sem hann gerði minnsta reikning fyrir. Og hann klæddi af sér glæsilegan klæðnað og leysti hópinn af sér og kom eins og þræll á flótta um miðlandið til Antíokkíu með mjög mikla vanvirðu, því að her hans var tortímt.
36 Þannig sagði hann, sem tók að sér að bæta Rómverjum skatt þeirra með herfangum í Jerúsalem, erlendis, að Gyðingar hefðu Guð til að berjast fyrir þá, og því mætti þeim ekki meiða, því að þeir fylgdu lögunum, sem hann gaf þeim.

9. KAFLI

1 Um það leyti kom Antíokkus burt úr Persíulandi með óvirðingu
2 Því að hann var kominn inn í borgina, sem heitir Persepolis, og fór að ræna musterið og halda borginni. þar sem mannfjöldinn hljóp til varnar með vopnum sínum kom þeim á flótta; Og svo bar við, að Antíokkus var fluttur á flótta undan íbúunum og sneri aftur með skömm.
3 En er hann kom til Ekbatane, var honum boðað fregnir af því, hvað orðið hafði um Nikanór og Tímóteus.
4 Síðan bólgna af reiði. hann hugsaði sér að hefna á Gyðingum þeirrar svívirðingar sem þeir sem komu honum á flótta gerðu honum. Því bauð hann vagni sínum að keyra án afláts og senda ferðina, dómur Guðs fylgir honum nú. Því að hann hafði talað með þessum hætti, að hann skyldi koma til Jerúsalem og gera hana að almennum grafreit Gyðinga.
5 En Drottinn allsherjar, Guð Ísraels, sló hann með ólæknandi og ósýnilegri plágu, eða jafnskjótt og hann hafði mælt þessi orð, kom yfir hann sársauki í iðrum, sem var ólæknandi, og sárar kvalir í innra hlutanum.
6 Og það með réttu, því að hann hafði kvatt annarra manna iðrum með mörgum og undarlegum kvölum.
7 En hann lét ekkert af hroka sínum, heldur fylltist hann stolti, andaði eldi í reiði sinni gegn Gyðingum og bauð að flýta sér ferðina, en svo bar við, að hann féll niður af vagni sínum, borinn ofbeldi ; Svo að með sárt fall urðu allir limir líkama hans mjög sárir.
8 Og þannig var sá, sem nokkru áður hélt að hann gæti skipað öldur hafsins, (svo stoltur var hann fram yfir ástand mannsins) og vegið há fjöll í vog, var nú varpað á jörðina og borinn í hrossasur. , sem sýnir öllum augljósan kraft Guðs.
9 Svo að ormarnir risu upp úr líkama þessa óguðlega manns, og meðan hann lifði í sorg og kvöl, féll hold hans frá, og óhreinindi lyktar hans voru hávær fyrir allan her hans.
10 Og maðurinn, sem hugsaði aðeins áður, að hann gæti náð til stjarna himinsins, gat enginn þolað að bera vegna óþolandi óþefur sinnar.
11 Þar sem hann var þjakaður, byrjaði hann að láta af miklu stolti sínu og komast til þekkingar á sjálfum sér með plágu Guðs, sársauki hans eykst með hverri stundu.
12 Og þegar hann sjálfur gat ekki staðist eigin lykt, sagði hann þessi orð: Það er við hæfi að lúta Guði, og að dauðlegur maður hugsi ekki stoltur um sjálfan sig, ef hann væri Guð.
13 Þessi óguðlegi sór og Drottni heit, sem nú vildi ekki framar miskunna honum, og sagði svo:
14 að borgina helgu (sem hann ætlaði að flýta sér til að leggja hana með jörðu og gera hana að almennum grafreit) skyldi hann gefa frelsi.
15 Og að því er varðar Gyðinga, sem hann hafði metið svo ekki verðuga að vera grafnir, heldur að vera reknir út með börnum sínum til að éta fuglana og villidýrin, þá myndi hann gera þá alla jafna við íbúa Aþenu.
16 Og hið helga musteri, sem áður en hann hafði rænt, skreytti hann með fallegum gjöfum og endurheimti öll heilög áhöld með mörgum fleiri, og af eigin tekjum sinnti hann gjöldum fórnanna.
17 Já, og að hann myndi líka sjálfur verða Gyðingur og fara um allan heiminn, sem byggður var, og boða mátt Guðs.
18 En fyrir allt þetta stöðvaði sársauki hans ekki, því að réttlátur dómur Guðs var kominn yfir hann. Þess vegna, örvæntingarfullur um heilsu sína, skrifaði hann Gyðingum það undirritaða bréf, sem var í formi grátbeiðni, á þennan hátt:
19 Antíokkus, konungur og landstjóri, hinum góðu Gyðingum óskar borgarar hans mikillar gleði, heilsu og farsældar.
20 Ef yður og börnum yðar vegnar vel og hagur yðar verða yður til ánægju, þá þakka ég Guði mjög, með von mína á himnum.
21 Hvað mig varðar, þá var ég veikburða, að öðrum kosti hefði ég minnst vinsamlega heiðurs þíns og góðvildar, sem sneri heim frá Persíu, og var tekinn með alvarlegan sjúkdóm, og ég taldi nauðsynlegt að annast sameiginlegt öryggi allra.
22 Ekki vantreysta heilsu minni heldur hafa mikla von um að komast undan þessum veikindum.

23 En með það í huga að jafnvel faðir minn, á hvaða tíma leiddi hann her inn í hálöndin. skipaður eftirmaður,
24 Til þess að ef eitthvað kæmi út gegn væntingum, eða ef einhver tíðindi kæmu fram, sem voru hörmuleg, þá mættu þeir af landinu, sem vissu, hverjum ríkið var eftir, ekki verða órólegt.
25 Enn og aftur, með tilliti til þess hvernig höfðingjarnir, sem eru landamæri og nágrannar í ríki mínu, bíða eftir tækifærum og búast við því sem mun verða. Ég hef sett Antíokkus son minn til konungs, sem ég hef oft falið og hrósað mörgum yðar, þegar ég fór upp í hin háu héruð. þeim sem ég hef skrifað svo:
26 Þess vegna bið ég og bið ykkur að muna eftir þeim ávinningi sem ég hef gert ykkur almennt og sérstaklega, og að sérhver maður verði enn trúr mér og syni mínum.
27 Því að ég er sannfærður um að hann, sem skilur hug minn, mun með velþóknun og miskunnsemi falla fyrir löngunum þínum.
28 Þannig að morðinginn og guðlastarinn þjáðist sárlega, eins og hann bað aðra menn, svo dó hann ömurlegan dauðdaga í ókunnu landi í fjöllunum.
29 Og Filippus, sem alinn var upp með honum, bar burt lík hans, sem einnig óttaðist son Antíokkusar og fór til Egyptalands til Ptólemeusar Fílómetors.

10. KAFLI

1 Makkabeus og sveit hans, Drottinn leiðbeinir þeim, endurheimtu musterið og borgina.
2 En ölturin, sem heiðingjar höfðu reist úti á götunni, og einnig kapellurnar, rifu þau niður.
3 Og er þeir höfðu hreinsað musterið, gjörðu þeir annað altari, og slógu steina, tóku þeir eld úr því og færðu fórn eftir tvö ár og lögðu fram reykelsi, ljós og sýningarbrauð.
4 Þegar það var búið, féllu þeir flatir niður og báðu Drottin að þeir mættu ekki lengur lenda í slíkum vandræðum. En ef þeir syndguðu meira gegn honum, að hann sjálfur myndi aga þá með miskunn, og að þeir yrðu ekki framseldir guðlasti og villimannslegum þjóðum.
5 En sama dag og ókunnugir vanhelguðu musterið, var það aftur hreinsað sama dag, tuttugasta og fimmta dag sama mánaðar, það er Casleu.
6 Og þeir héldu þá átta dagana með fögnuði, eins og á tjaldbúðahátíðinni, og minntust þess, að ekki löngu áður höfðu þeir haldið tjaldbúðahátíðina, þegar þeir reikuðu um fjöll og hellur eins og skepnur.
7 Þess vegna báru þeir greinar og fagra greinar og pálma og sungu sálma þeim, sem hafði gefið þeim góðan árangur við að hreinsa sinn stað.
8 Þeir settu einnig með sameiginlegum lögum og ákvæðum, að á hverju ári skyldu þessir dagar varðveittir allrar þjóðar Gyðinga.
9 Og þetta var endalok Antíokkusar, kallaður Epifanes.
10 Nú munum við segja frá verkum Antíokkusar Eupator, sem var sonur þessa vonda manns, þar sem hann safnar saman hörmungum stríðsins í stuttu máli.
11 Þegar hann var kominn til krúnunnar, setti hann Lýsías einn yfir málefni ríkis síns og skipaði hann yfirhöfðingja sinn yfir Celosýríu og Feníku.
12 Því að Ptólemeus, sem kallaður var Macron, kaus fremur að gera gyðingum réttlæti vegna ranglætis sem þeim hafði verið framið, og reyndi að halda áfram friði við þá.
13 Þar sem hann var sakaður um vini konungs fyrir Eupator og kallaður svikara við hvert orð af því að hann hafði yfirgefið Kýpur, sem Philometor hafði skuldbundið honum, og fór til Antíokkusar Epifanesar, og þar sem hann sá að hann var ekki á virðulegum stað, varð hann svo niðurdreginn , að hann eitraði fyrir sér og dó.
14 En þegar Gorgías var landstjóri í lestunum, réð hann hermenn og nærði stöðugt stríð við Gyðinga.
15 Og með því höfðu Idúmear fengið hina snjöllustu gripi í hendur þeirra, héldu Gyðingum uppteknum og tóku á móti þeim, sem gerðir voru útlægir frá Jerúsalem, og fóru til að næra stríð.
16 Þá báðu þeir, sem með Makkabeus voru, og báðu Guð að vera þeim til hjálpar. og svo hlupu þeir með ofbeldi á vígi Idúmea,
17 Og þeir réðust harkalega á þá, unnu vígstöðvarnar, héldu frá öllum þeim, sem börðust á múrnum, og drápu allt, sem í hendur þeirra féll, og drápu ekki færri en tuttugu þúsundir.
18 Og af því að nokkrir, sem voru hvorki meira né minna en níu þúsundir, flúðu saman í tvo mjög sterka kastala, og höfðu alls konar hluti til að halda uppi umsátrinu,
19 Makkabeus yfirgaf Símon og Jósef og Sakkeus og þá, sem með honum voru, sem nægðu til að setja um þá, og fór sjálfur til þeirra staða, sem meira þurftu á hjálp hans að halda.
20 En þeir, sem með Símon voru, leiddir af ágirnd, voru fengnir fyrir fé í gegnum nokkra af þeim, sem í kastalanum voru, og tóku sjötíu þúsund drakma og létu suma þeirra komast undan.
21 En er Makkabeusi var sagt, hvað gjört hafði verið, kallaði hann saman landshöfðingja og sakaði þá menn, að þeir hefðu selt bræður sína fyrir peninga og látið óvini sína lausa til að berjast við þá.
22 Hann drap þá þá sem fundust svikarar og tók þegar kastalana tvo.
23Og vel heppnaðist með vopn sín í öllu því, er hann tók í hönd, drap hann í báðar áttir meira en tuttugu þúsund.
24 En Tímóteus, sem Gyðingar höfðu sigrað áður, þegar hann hafði safnað saman miklum fjölda erlendra herja og ekki fáa hesta frá Asíu, kom eins og hann myndi taka Gyðinga með vopnum.
25 En er hann nálgaðist, sneru þeir, sem með Makkabeus voru, til að biðja til Guðs, stökktu mold yfir höfuð sér og gyrtu hærusekk um lendar sínar.
26 Og hann féll niður við rætur altarsins og bað hann að sýna þeim miskunn og vera óvinur óvina þeirra og andstæðingur þeirra, eins og lögmálið segir.
27 Eftir bænina tóku þeir vopn sín og héldu lengra frá borginni, og þegar þeir nálguðust óvini sína, héldu þeir sér einir.
28 Nú þegar sólin var nýupprisin, sameinuðust þeir báðir. annar hlutinn hefur ásamt dyggð sinni athvarf sitt til

Drottins til loforðs um velgengni þeirra og sigur; hinn aðili gerir reiði sína að leiðtoga bardaga þeirra.
29 En þegar orrustan varð sterk, birtust óvinum af himni fimm góðir menn á hestum, með beisli úr gulli, og tveir þeirra leiddu Gyðinga,
30 Og hann tók Makkabeus á milli þeirra og huldi hann á öllum hliðum vopna og varðveitti hann, en skaut örvum og eldingum gegn óvinunum, svo að þeir voru ruglaðir blindu og fullir af neyð drepnir.
31 Og þar voru drepnir af fótgöngumönnum tuttugu þúsund og fimm hundruð og sex hundruð riddarar.
32 Og Tímóteus sjálfan, þá flýði hann inn í vígi, sem heitir Gawra, þar sem Chereas var landstjóri.
33 En þeir, sem með Makkabeusi voru, settu um vígið af hugrekki í fjóra daga.
34 Og þeir, sem inni voru, treystu á styrk staðarins, lastmæltu mjög og fluttu óguðleg orð.
35 En snemma á fimmta degi réðust tuttugu ungir menn úr hópi Makkabeusar, bálreiðir vegna guðlastanna, karlmannlega á múrinn og drápu af hörku hugrekki allt sem þeir mættu.
36 Aðrir stigu sömuleiðis á eftir þeim, meðan þeir voru uppteknir af þeim, sem inni voru, brenndu turnana og kveiktu elda, og brenndu guðlastarana lifandi. og aðrir brutu upp hliðin og tóku borgina, er þeir tóku á móti öðrum af hernum,
37 Og drap Tímóteus, sem var falinn í gryfju nokkurri, og Chereas bróður hans, ásamt Apollófanesi.
38 Þegar þetta var búið, lofuðu þeir Drottin með sálmum og þakkargjörð, sem hafði gjört svo mikla hluti fyrir Ísrael og veitt þeim sigurinn.

11. KAFLI

1 Skömmu síðar varð Lýsías verndari konungs og frændi, sem einnig stjórnaði málum, mjög óánægður með það sem gert var.
2 Og er hann hafði safnað saman um áttatíu þúsundum með öllum riddarunum, kom hann á móti Gyðingum og hugðist gera borgina að aðsetur fyrir heiðingja.
3 Og til að græða á musterinu, eins og öðrum kapellum heiðingjanna, og setja æðsta prestdæmið til sölu á hverju ári:
4 Alls ekki að huga að krafti Guðs heldur uppblásinn með tíu þúsundum fótgangandi hans og þúsundum riddara og áttatíu fíla.
5 Þá kom hann til Júdeu og nálgaðist Betsura, sem var sterkur bær, en fjarri Jerúsalem um fimm hæðir, og settist um hana mikið.
6 En er þeir, sem með Makkabeus voru, heyrðu, að hann settist um borgirnar, báðu þeir og allur lýðurinn Drottin með harmi og tárum að hann sendi góðan engil til að frelsa Ísrael.
7 Þá tók Makkabeus sjálfur fyrst vopn og hvatti annan til að leggja sig í hættu ásamt honum til að hjálpa bræðrum sínum. Svo fóru þeir út með fúsum huga.
8 Og er þeir voru í Jerúsalem, birtist fyrir þeim á hestbaki einn í hvítum klæðum og hristi brynju sína af gulli.
9 Þá lofuðu þeir hinn miskunnsama Guð allir saman, og hugsuðust svo, að þeir voru reiðubúnir ekki aðeins að berjast við menn, heldur við flest grimm dýr og að stinga í gegnum járnveggi.
10 Þannig gengu þeir fram í herklæðum sínum, með hjálp frá himni, því að Drottinn var þeim miskunnsamur.
11 Og þeir buðu óvinum sínum eins og ljón, drápu ellefu þúsund fótgangandi og sextán hundruð riddara og lögðu alla á flótta.
12 Margir þeirra, sem særðust, sluppu naknir. og sjálfur Lýsías flýði burt með svívirðingum og komst svo undan.
13 Hann sendi til þeirra, þar sem hann var skilningsríkur maður, sem varði með sjálfum sér því tjóni sem hann hafði orðið fyrir og hafði í huga að ekki væri hægt að sigrast á Hebreum, af því að almáttugur Guð hjálpaði þeim,
14 Og sannfærði þá um að samþykkja öll eðlileg skilyrði og lofaði að hann myndi sannfæra konunginn um að hann yrði að vera vinur þeirra.
15 Þá féllst Makkabeus á allt sem Lýsías vildi, og gætir almannaheilla. Og hvað sem Makkabeus skrifaði Lýsíu um Gyðinga, það veitti konungur.
16 Því að bréf voru skrifuð til Gyðinga frá Lýsías um þetta: Lýsías sendir Gyðingum kveðju.
17 Jóhannes og Absolom, sem sendir voru frá yður, afhentu mér beiðnina, sem áskrifað var, og óskuðu eftir efni hennar.
18 Þess vegna hef ég kunngjört það, hvað það var, sem átti að tilkynna konungi, og hann hefur veitt eins mikið og mátti.
19 Og ef þér viljið halda yður ríkinu tryggð, mun ég einnig hér eftir leitast við að vera yður til góðs.
20 En um það sem ég hef fyrirskipað, bæði þessum og hinum, sem frá mér komu, að tala við yður.
21 Farið vel. Hundrað átta og fertugasta árið, fjórði og tuttugasta dagur Díoskorinþíusar mánaðar.
22 En í bréfi konungs voru þessi orð: Antíokkus konungur sendi Lýsia bróður sínum kveðju:
23 Þar sem faðir vor hefur verið færður til guðanna, þá er vilji okkar, að þeir, sem eru í ríki okkar, búi í kyrrþey, svo að hver geti sinnt sínum málum.
24 Vér skiljum líka, að Gyðingar vildu ekki samþykkja föður okkar, til þess að verða leiddir til siða heiðingjanna, heldur vildu þeir halda sínu eigin lifnaðarhætti, vegna þess að þeir krefjast af okkur, að við ættum að leyfa þeim að lifa eftir eigin lögum.
25 Þess vegna er hugur okkar, að þessi þjóð skuli vera í hvíld, og við höfum ákveðið að endurreisa þeim musteri þeirra, svo að þeir geti lifað samkvæmt siðum forfeðra sinna.
26 Þú skalt því gjöra svo vel að senda til þeirra og veita þeim frið, svo að þegar þeir eru sannfærðir um huga okkar, megi þeir njóta góðs af huggun og fara alltaf glaðir að eigin málum.
27 Og bréf konungs til þjóðar Gyðinga var á þessa leið: Antíokkus konungur sendir ráðinu og hinum Gyðingum kveðju.
28 Ef yður vegnar vel, höfum vér þrá; við erum líka við góða heilsu.

29 Menelás lýsti því yfir við okkur, að þrá þín væri að snúa aftur heim og fylgja eigin erindum.
30 Þess vegna munu þeir sem fara munu hafa örugga hegðun til þrítugasta dags Xanthicus með öryggi.
31 Og Gyðingar skulu nota sína eigin tegund matar og laga eins og áður. og engum þeirra á nokkurn hátt skal misþyrmt fyrir óvitarlega hluti.
32 Ég hef einnig sent Menelás til þess að hann huggi þig.
33 Farðu vel. Á hundrað fjörutíu og áttunda ári og fimmtánda degi mánaðarins Xanthicus.
34 Rómverjar sendu þeim einnig bréf með þessum orðum: Quintus Memmius og Titus Manlius, sendiherrar Rómverja, senda Gyðingum kveðju.
35 Hvað sem Lýsías, frændi konungs, hefur veitt, það erum við líka ánægðir með.
36 En snerti slíkt, sem hann dæmdi, að yrði vísað til konungs, eftir að þér hafið ráðlagt það, þá sendið það þegar í stað, svo að vér megum segja frá því, sem yður hentar, því að nú erum við að fara til Antíokkíu.
37 Sendið því nokkra með skjótum hætti, svo að vér megum vita, hver hugur þinn er.
38 Kveðja. Þetta hundrað átta og fertugasta ár, fimmtánda dag mánaðarins Xanthicus.

12. KAFLI

1 Þegar þessir sáttmálar voru gerðir, fór Lýsías til konungs, og Gyðingar voru um búskap þeirra.
2 En af landshöfðingjum á nokkrum stöðum, Tímóteus og Apollonius Genneusson, einnig Hieronymus og Demofon, og auk þeirra Nicanor landstjóri á Kýpur, vildu ekki láta þá þegja og lifa í friði.
3 Menn í Joppe gerðu líka slíkt óguðlegt verk: Þeir báðu Gyðinga, sem bjuggu á meðal þeirra, að fara með konum sínum og börnum í bátana, sem þeir höfðu búið, eins og þeir hefðu ekki meint þeim.
4 Þeir tóku við því samkvæmt venjulegum skipunum í borginni, að þeir vildu lifa í friði og grunuðu ekkert, en þegar þeir fóru út í djúpið, drukknuðu þeir ekki færri en tvö hundruð þeirra.
5 Þegar Júdas heyrði um þessa grimmd, sem landa hans var beitt, bauð hann þeim, sem með honum voru, að búa þá til.
6 Og hann kallaði á Guð hinn réttláta dómara, kom gegn morðingjum bræðra sinna og brenndi griðastaðinn um nóttina og kveikti í bátum og drap þá sem þangað flúðu.
7 Og er borgin var lokuð, fór hann aftur á bak, eins og hann kæmi aftur til að uppræta alla í borginni Joppe.
8 En er hann heyrði, að Jamnítar ætluðu að gera svipað við Gyðinga, sem bjuggu meðal þeirra,
9 Hann kom líka yfir Jamníta um nóttina og kveikti í höfninni og sjóhernum, svo að eldsljósið sást í Jerúsalem tvö hundruð og fjörutíu vegalengdir frá.
10 En er þeir voru farnir þaðan í níu álnir á leið sinni til Tímóteusar, komust á hann ekki færri en fimm þúsundir fótgangandi og fimm hundruð riddara Araba.
11 Varð þá bardagi mjög harður; en hlið Júdasar með hjálp Guðs fékk sigurinn; Svo að hirðingjarnir Arabíu, sem sigraðir voru, báðu Júdas um frið og lofuðu bæði að gefa honum nautgripi og að gleðja hann á annan hátt.
12 Þá hugði Júdas, að þeir yrðu hagkvæmir í mörgu, og veitti þeim frið. Síðan tókust þeir í hendur og fóru til tjalda sinna.
13 Hann fór og að gera brú til sterkrar borgar, sem var girt með múrum og byggð af fólki frá ýmsum löndum. og hét það Caspis.
14 En þeir, sem innan hennar voru, treystu svo á styrk múranna og vistir, að þeir hegðuðu sér dónalega í garð þeirra, sem voru með Júdas, rægðu og lastmæltu og mæltu slík orð, sem ekki mátti mæla.
15 Þess vegna beitti Júdas með hópi hans hinn mikla Drottin heimsins, sem án hrúta eða stríðsvéla steypti Jeríkó niður á dögum Jósúa, og gerði harða árás á múrana.
16 Og hann tók borgina að vilja Guðs og gjörði ólýsanleg manndráp, að því leyti að vatn, tvær hæðir á breidd, nálægt því, fyllt fullu, sást renna af blóði.
17 Síðan fóru þeir þaðan sjö hundruð og fimmtíu brautir og komu til Characa til Gyðinga, sem kallaðir eru Tubieni.
18 En Tímóteus fundu hann ekki á þessum stöðum, því að áður en hann hafði sent nokkru, fór hann þaðan og hafði skilið eftir mjög sterka varðstöð í haldi.
19 En Dósíteus og Sósípater, sem voru af foringjum Makkabeusar, fóru út og drápu þá, sem Tímóteus hafði skilið eftir í virkinu, yfir tíu þúsund manns.
20Og Makkabeus fylkti her sínum eftir fylkingum og setti þá yfir herflokkana og fór á móti Tímóteusi, sem hafði um sig hundrað og tuttugu þúsund fótgangandi og tvö þúsund og fimm hundruð riddara.
21 Þegar Tímóteus vissi komu Júdasar, sendi hann konur og börn og annan farangur til virkis sem heitir Carnion, því að borgin var erfið umsáturs og óróleg að koma til vegna þröngs allra staða. .
22 En þegar Júdas hans fyrsti flokkur kom fyrir sjónir, flúðu óvinirnir, sem voru slegnir af ótta og skelfingu fyrir birtingu þess, sem allt sér, enn á flótta, einn hljóp inn á þennan veg, annar þá, svo að þeir urðu oft fyrir sárum. af sínum eigin mönnum og særðir með sverðsoddum sínum.
23 Júdas var einnig mjög ákafur í að elta þá og drap þessa óguðlegu aumingja, sem hann drap um þrjátíu þúsund manns af.
24 Enn fremur féll Tímóteus sjálfur í hendur Dósíþeusar og Sósípaters, sem hann bað af mikilli list að láta hann fara með líf sitt, því að hann átti marga foreldra Gyðinga og bræður sumra þeirra, sem ef þeir settu. hann til dauða, ætti ekki að líta á hann.
25 Þegar hann hafði fullvissað þá með mörgum orðum að hann myndi endurheimta þá án meiðsla, samkvæmt samkomulaginu, slepptu þeir honum til bjargar bræðrum sínum.
26 Síðan hélt Makkabeus fram til Carnion og til musterisins í Atargatis, og drap þar fimm og tuttugu þúsund manns.
27 Og eftir að hann hafði flúið og tortímt þeim, flutti Júdas herinn í átt til Efron, hinnar sterku borgar, þar sem Lýsías dvaldi, og mikill fjöldi margvíslegra þjóða, og hinir sterku ungu menn gættu múranna og vörðu þá af krafti. einnig var frábært framboð á vélum og pílum.

28 En er Júdas og flokkur hans höfðu ákallað Guð almáttugan, sem með krafti sínum rýr vald óvina sinna, unnu þeir borgina og drápu tuttugu og fimm þúsund af þeim sem þar voru.
29 Þaðan lögðu þeir af stað til Skýtópólis, sem er sex hundruð álnir frá Jerúsalem,
30 En þegar Gyðingar, sem þar bjuggu, höfðu borið vitni um, að Skýþópólítar sýndu þeim kærleika og báðu þá vinsamlega á tímum mótlætis þeirra.
31 Þeir þökkuðu þeim og vildu að þeir væru enn vingjarnlegir við þá. Svo komu þeir til Jerúsalem, þegar viknahátíðin var í nánd.
32 Og eftir hátíðina, sem kölluð var hvítasunnu, fóru þeir á móti Gorgíasi, landstjóra í Idúmeu,
33 Hann fór út með þrjú þúsund fótgangandi og fjögur hundruð riddara.
34 Og svo bar við, að í átökum þeirra saman voru nokkrir af Gyðingum drepnir.
35 Þá var Dositheus, einn af sveit Bacenors, sem var á hestbaki, og sterkur maður, enn á Gorgias, og tók í kápu hans, dró hann með valdi; Og þegar hann vildi hafa tekið þann bölvaða mann lifandi, þá sló hestamaður frá Þrakíu, sem kom á hann, af öxl honum, svo að Gorgías flýði til Marisa.
36 En er þeir, sem með Gorgíasi voru, höfðu barist lengi og voru orðnir þreyttir, kallaði Júdas á Drottin, að hann myndi sýna sig sem aðstoðarmann þeirra og leiðtoga bardagans.
37 Og þar með byrjaði hann á sínu eigin tungumáli og söng sálma hárri röddu og hljóp óvarlega á menn Gorgiasar og rak þá á flótta.
38 Þá safnaði Júdas saman her sínum og kom inn í borgina Odollam, og er sjöundi dagurinn kom, hreinsuðu þeir sig, eins og vaninn var, og héldu hvíldardaginn á sama stað.
39 Og daginn eftir, eins og neyð hafði verið til, komu Júdas og lið hans til að taka upp lík þeirra, sem drepnir voru, og jarða þau ásamt frændum sínum í gröfum feðra þeirra.
40 En undir kyrtlum hvers manns, er drepinn var, fundu þeir hluti helgaðir skurðgoðum Jamníta, sem Gyðingum er bannað samkvæmt lögum. Þá sá hver maður að þetta var ástæðan fyrir því að þeir voru drepnir.
41 Allir menn, sem lofa Drottin, hinn réttláta dómara, sem opnað hafði það, sem hulið var,
42 Tóku sig til bænar og báðu hann að syndinni, sem drýgt var, yrði alfarið úr minni. Auk þess hvatti sá göfugi Júdas fólkið til að forða sér frá syndinni, af því að þeir sáu fyrir augum sér það, sem varð fyrir syndir þeirra, sem drepnir voru.
43 Og er hann hafði safnað saman um allan hópinn að upphæð tvö þúsund drakm silfurs, sendi hann hana til Jerúsalem til að færa syndafórn, og gjörði þar mjög vel og heiðarlega, þar sem hann minntist upprisunnar.
44 Því að ef hann hefði ekki vonað að þeir, sem drepnir voru, hefðu risið upp aftur, þá hefði verið óþarfi og fánýtt að biðja fyrir hinum látnu.
45 Og einnig í því að hann skynjaði að mikil hylli var gefin fyrir þá sem dóu guðræknir, það var heilög og góð hugsun. Þar með gerði hann sættir fyrir hina dánu, til þess að þeir gætu frelsast frá syndinni.

13. KAFLI

1 Á hundrað fjörutíu og níunda ári var Júdasi sagt að Antíokkus Eupator kæmi með miklum mætti til Júdeu,
2 Og með honum Lýsías, verndari hans og höfðingja yfir málum hans, og hafði hvorug þeirra gríska lið fótgangandi, hundrað og tíu þúsund og riddara fimm þúsund og þrjú hundruð og fíla tvö og tuttugu og þrjú hundruð vögnum vopnuðum krókar.
3 Menelás gekk líka til liðs við þá og hvatti Antíokkus með miklum vonbrigðum, ekki til að vernda landið, heldur vegna þess að hann hélt að hann hefði verið gerður landstjóri.
4 En konungur konunganna hreyfði huga Antíokkusar gegn þessum vonda vesalingi, og Lýsías tilkynnti konungi, að þessi maður væri orsök alls ógæfu, svo að konungur bauð að koma með hann til Berea og drepa hann, eins og háttur er á þeim stað.
5 En á þeim stað var fimmtíu álna hár turn, fullur af ösku, og í honum var kringlótt tæki, sem hékk á hverri hlið niður í öskuna.
6 Og hver sá sem var dæmdur fyrir helgispjöll eða hafði framið einhvern annan alvarlegan glæp, þar ráku allir hann til dauða.
7 Slíkur dauði bar það fyrir að vondi maðurinn dó, en hann hafði ekki svo mikið sem greftrun í jörðu. og það réttilega:
8 Því að þar sem hann hafði drýgt margar syndir við altarið, hvers eldur og aska var heilagur, tók hann dauða sinn í ösku.
9 Nú kom konungur með villimannslegan og hrokafullan hug til að gera Gyðingum miklu verr en gert hafði verið á dögum föður síns.
10 Þegar Júdas varð var við, bauð hann mannfjöldanum að ákalla Drottin dag og nótt, að hann myndi nú líka hjálpa þeim, þegar hann var kominn úr lögmáli þeirra, frá landi þeirra, ef nokkurn tíma á öðrum tíma. og frá hinu heilaga musteri:
11 Og að hann myndi ekki leyfa lýðnum, sem nú hafði aðeins verið hress, að vera undirgefið guðlastarþjóðunum.
12 Þegar þeir höfðu allir gert þetta saman og báðu hinn miskunnsama Drottin með gráti og föstu og liggjandi á jörðinni þrjá daga að lengd, bauð Júdas, eftir að hafa hvatt þá, að þeir skyldu vera reiðubúnir.
13 En Júdas, sem var aðskildur með öldungunum, ákvað, áður en her konungs skyldi fara inn í Júdeu og ná borginni, að fara út og reyna málið í bardaga með hjálp Drottins.
14 Þegar hann hafði skuldbundið skapara heimsins allt og hvatt hermenn sína til að berjast karlmannlega, jafnvel allt til dauða, fyrir lögin, musterið, borgina, landið og samveldið, setti hann búðir sínar við Modin.
15 Og eftir að hafa gefið þeim, sem í kringum hann voru, lykilorðið: Sigur er frá Guði. Hann gekk inn í tjald konungs um nóttina með hinum hraustustu og völdu ungum mönnum og drap í herbúðunum um fjögur

þúsund manns og höfðingja fílanna ásamt öllum þeim sem á honum voru.
16 Og loks fylltu þeir herbúðirnar ótta og ólgu og lögðu af stað með góðum árangri.
17 Þetta var gert í hádeginu, því að vernd Drottins hjálpaði honum.
18 En er konungur hafði fengið að smakka karlmennsku Gyðinga, gekk hann í þann veginn að taka vígin með stefnu.
19 Og hann fór í átt til Betsúra, sem var vígi Gyðinga, en hann varð á flótta, mistókst og missti menn sína.
20 Því að Júdas hafði flutt þeim, sem í henni voru, það sem nauðsynlegt var.
21 En Ródókus, sem var í her Gyðinga, opinberaði óvinunum leyndarmálin. þess vegna var hans leitað, og er þeir höfðu fengið hann, settu þeir hann í fangelsi.
22 Konungur var með þeim í Betsum í annað sinn, rétti hönd sína, tók þeirra, fór, barðist við Júdas, var sigraður.
23 Heyrði að Filippus, sem eftir var yfir málum í Antíokkíu, var í örvæntingu beygður, ruglaðist, bað Gyðinga, lagði sig fram og sór öllum jöfnum skilyrðum, féllst á þá og færði fórnir, heiðraði musterið og sýndi góðvild við þá. staðurinn,
24 Og hann tók vel í Makkabeus og gerði hann að aðallandstjóra frá Ptólemais til Gerreníumanna.
25 Kom til Ptólemais, fólkið þar var hryggt vegna sáttmálanna. Því að þeir réðust inn, af því að þeir myndu gera sáttmála sína ógilda.
26 Lýsías gekk upp að dómstólnum, sagði eins mikið og hægt var til varnar málstaðnum, sannfærði, friðaði, gerði þá vel á sig kominn, sneri aftur til Antíokkíu. Þannig fór það að snerta komu og brottför konungs.

14. KAFLI

1 Eftir þrjú ár var Júdas tilkynnt um að Demetríus Seleukossson hafði farið inn um höfnina í Trípólis með miklum krafti og flota,
2 Hann hafði tekið landið og drepið Antíokkus og Lýsías verndara hans.
3 En Alcimus einn, sem hafði verið æðsti prestur og saurgaði sig af ásettu ráði á tímum samneytis þeirra við heiðingjana, þar sem hann sá að hann gat engan veginn bjargað sjálfum sér og ekki lengur haft aðgang að hinu heilaga altari.
4 Kom til Demetríusar konungs á hundrað eitt og fimmtugasta ári og færði honum gullkórónu og pálma og einnig af grenjum, sem voru hátíðlega notuð í musterinu, og þann dag þagði hann.
5 En er hann fékk tækifæri til að efla heimskulega framtak sitt og var kallaður til ráðgjafar af Demetríusi og spurði hvernig Gyðingum liði og hvað þeir ætluðu, svaraði hann:
6 Þeir af Gyðingum, sem hann kallaði Assídamenn, en Júdas Makkabeus er höfuðsmaður þeirra, næra stríð og eru uppreisnargjarnir og láta ekki hina vera í friði.
7 Þess vegna er ég sviptur heiður forfeðra minna, ég meina æðsta prestdæmið, er nú kominn hingað.
8 Í fyrsta lagi, sannlega fyrir þá ófögru umhyggju sem ég hef af hlutum sem snerta konunginn. og í öðru lagi, jafnvel fyrir það, ætla ég að koma landsmönnum mínum til góða, því að öll okkar þjóð er ekki í litlum eymd vegna óráðlegrar framgöngu þeirra sem áður eru nefnd.
9 Þess vegna, konungur, þar sem þú veist allt þetta, farðu varlega með landið og þjóð okkar, sem er þvinguð á allar hliðar, í samræmi við þá mildi sem þú fúslega sýnir öllum.
10 Svo lengi sem Júdas lifir, er ekki mögulegt að ríkið þegi.
11 Þetta var ekki fyrr talað um hann, en aðrir vinir konungs, sem voru illgjarnir gerðir gegn Júdas, reyktu meira til Demetríusar.
12 Og þegar í stað kallaði hann Nicanor, sem hafði verið herra fílanna, og gerði hann að landstjóra yfir Júdeu, og sendi hann út.
13 Hann bauð honum að drepa Júdas og dreifa þeim sem með honum voru og gera Alkímus að æðsta presti í musterinu mikla.
14 Þá komu heiðingjarnir, sem flúið höfðu frá Júdeu frá Júdas, til Níkanór með hjörðum og töldu að tjón og hörmungar Gyðinga væru sér til hagsbóta.
15 Þegar Gyðingar heyrðu um komu Nicanor og að heiðingjar væru á móti þeim, vörpuðu þeir jörð á höfuð sér og báðu til hans, sem stofnað hafði þjóð sína að eilífu, og sem ávallt hjálpar hlut hans með birtingu nærveru hans. .
16 Eftir skipun herforingjans fóru þeir strax þaðan og gengu til þeirra í borginni Dessau.
17 Nú hafði Símon, bróðir Júdasar, gengið til bardaga við Nicanor, en var nokkuð óánægður vegna skyndilegrar þögn óvina sinna.
18 En Nicanor, er hann heyrði um karlmennsku þeirra, sem með Júda voru, og hugrekkið, sem þeir þurftu að berjast fyrir land sitt, þorði ekki að reyna málið með sverði.
19 Þess vegna sendi hann Pósídonius, Theodotus og Mattatías til að semja frið.
20 Þegar þeir höfðu tekið langa ábendingu um það, og skipstjórinn hafði gert mannfjöldanum að kynnast því, og svo virtist sem þeir væru allir á einu máli, samþykktu þeir sáttmálana.
21 Og þeir ákváðu dag til að hittast einir saman, og þegar dagurinn kom og voru settir stólar fyrir hvorn þeirra,
22 Lúdas setti vopnaða menn tilbúna á hentugum stöðum, til þess að óvinirnir yrðu ekki skyndilega sviknir, og héldu þeir friðsamlega ráðstefnu.
23 En Nicanor dvaldi í Jerúsalem og gjörði ekkert mein, heldur sendi fólkið, sem kom til hans, burt.
24 Og hann vildi ekki fúslega láta Júdas úr augsýn hans, því að hann elskar manninn af hjarta sínu.
25 Hann bað hann líka um að eignast konu og geta börn, svo hann kvæntist, var rólegur og tók þátt í þessu lífi.
26 En Alcimus, er hann skynjaði kærleikann, sem var á milli þeirra, og skoðaði þá sáttmála, sem gerðir voru, kom til Demetríusar og sagði honum, að Nikanór væri ekki vel við ríkið. fyrir það hafði hann skipað Júdas, svikara við ríki sitt, að vera eftirmaður konungs.
27 Þá var konungur reiður og æstur með ásökunum hins óguðlegasta manns, og skrifaði Nicanor og gaf til kynna

að hann væri mjög óánægður með sáttmálana og bauð honum að senda Makkabeus til fanga í allri flýti til Antíokkíu.
28 Þegar þetta kom fyrir áheyrn Nicanor, varð hann mjög svikinn við sjálfan sig, og tók það alvarlega, að hann skyldi ógilda þær greinar, sem samið var um, þar sem maðurinn sakaði ekki.
29 En af því að ekkert var í mál við konung, fylgdist hann með tíma sínum til að framkvæma þetta með stefnu.
30 Þrátt fyrir það, þegar Makkabeus sá, að Nicanor tók að vera kurteis við hann, og að hann bað hann harðar en hann var vanur, þar sem hann skynjaði að slík súr hegðun kom ekki til góða, safnaði hann saman ekki fáum mönnum sínum og dró sig í hlé. frá Nicanor.
31 En hinn, sem vissi að Júdasar kom sér í veg fyrir hann, kom inn í hið mikla og heilaga musteri og bauð prestunum, sem færðu venjulegar fórnir sínar, að frelsa honum manninn.
32Og er þeir sóru, að þeir gætu ekki sagt, hvar maðurinn var, sem hann leitaði,
33 Hann rétti út hægri hönd sína í átt að musterinu og sór eið á þennan hátt: Ef þér viljið ekki frelsa mig Júdas sem fanga, mun ég leggja þetta musteri Guðs með jörðu og brjóta niður altarið. og reistu Bakkusi merkilegt musteri.
34 Eftir þessi orð fór hann. Þá lyftu prestarnir upp hendur sínar til himins og báðu þann, sem ætíð var verndari þjóðar þeirra, og sögðu á þennan hátt:
35 Þú, Drottinn alls, sem ekkert þarfnast, hafði þóknun á því, að musteri bústaðarins þíns væri meðal okkar.
36 Því nú, heilagi Drottinn alls heilags, haltu þessu húsi ætíð óflekkað, sem nýlega var hreinsað, og stöðvaðu allan ranglátan munn.
37 Nú var Razis einn sakaður við Nicanor, einn af öldungum Jerúsalem, elskhugi landa sinna og afar frægur maður, sem var kallaður faðir Gyðinga vegna góðvildar sinnar.
38 Því að á fyrri tímum, þegar þeir blanduðu sér ekki við heiðingjana, hafði hann verið sakaður um gyðingdóm og stofnaði líkama sínum og lífi djarflega í hættu með allri grimmd fyrir trú Gyðinga.
39 Nicanor, sem var fús til að lýsa yfir hatri sem hann bar fyrir Gyðingum, sendi meira en fimm hundruð hermenn til að taka hann.
40 Því að hann hugsaði með því að taka hann til að gera Gyðingum mikið mein.
41 Nú þegar mannfjöldinn hefði tekið turninn og brotist harkalega inn í ytri hurðina og boðið að koma með eld til að brenna hann, þá féll hann fyrir sverði sínu, þegar hann var reiðubúinn til að verða tekinn af öllum hliðum.
42 Hann valdi fremur að deyja karlmannlega en að koma í hendur óguðlegra, að verða fyrir misnotkun á annan hátt en virtist göfug fæðing hans.
43 En þar sem hann saknaði höggs síns í flýti, mannfjöldinn, sem flýtti sér inn um dyrnar, hljóp djarflega upp á vegginn og kastaði sér karlmannlega niður meðal þeirra þykkustu.
44 En þegar þeir gáfust fljótt aftur, og rými var gert, féll hann niður í miðjan tómið.
45 En á meðan enn var andblær í honum, upptenndur af reiði, reis hann upp. og þó að blóð hans streymdi út eins og vatnstútur og sár hans væru mikil, þá hljóp hann í gegnum mannfjöldann; og standa á bröttum steini,
46 Þegar blóð hans var nú alveg horfið, reif hann úr sér iðrum sínum, tók þá í báðar hendur, kastaði þeim á mannfjöldann og kallaði á Drottin lífsins og andans að endurheimta þá aftur, þannig dó hann.

15. KAFLI

1 En Nicanor, er hann heyrði, að Júdas og sveit hans væru í vígunum í kringum Samaríu, ákvað án nokkurrar hættu að ráðast yfir þá á hvíldardegi.
2 Engu að síður sögðu Gyðingar, sem neyddir voru til að fara með honum: "Þú eyði ekki svo grimmilega og villimannlega, heldur heiðra þann dag, sem sá, sem sér alla hluti, hefur heiðrað með heilagleika umfram alla aðra daga.
3 Þá krafðist hinn miskunnsamasti aumingi, ef það væri einhver voldugur á himnum, sem hefði boðið að halda hvíldardaginn.
4 Og þegar þeir sögðu: "Það er lifandi Drottinn og voldugur á himni, sem bauð að halda skyldi sjöunda daginn.
5 Þá sagði hinn: "Ég er líka voldugur á jörðu og býð að grípa til vopna og vinna erindi konungs." Samt fékk hann að láta ekki sinn vonda vilja gera.
6 Níkanor ákvað því, í mikilli stolti og hroka, að setja upp opinberan minnisvarða um sigur hans yfir Júdas og þeim sem með honum voru.
7 En Makkabeus hafði alltaf fulla trú á því að Drottinn myndi hjálpa honum.
8 Þess vegna hvatti hann fólk sitt til að óttast ekki komu heiðingjanna gegn þeim, heldur að minnast þeirrar hjálpar, sem þeir höfðu áður þegið af himni, og vænta nú sigurs og hjálpar, sem þeim ætti að berast frá hinum alvalda.
9 Og hann huggaði þá frá lögmálinu og spámönnunum og hafði þá í huga bardagana, sem þeir unnu áður, og gerði þá glaðari.
10 Og er hann hafði æst upp huga þeirra, gaf hann þeim boð þeirra og sýndi þeim með því lygi heiðingjanna og eiðsrof.
11 Þannig vopnaði hann hvern þeirra, ekki svo mjög með vörn skjaldanna og spjóta, sem með þægilegum og góðum orðum, og auk þess sagði hann þeim draum sem vert væri að trúa, eins og hann hefði verið svo, sem gerðist. ekki lítið gleðja þá.
12 Og þetta var sýn hans: Að Ónías, sem hafði verið æðsti prestur, dyggðugur og góður maður, sérlegur í samræðum, ljúfur í skapi, vel mæltur og æfður frá barni í öllum dyggðum, rétti upp hendurnar. bað fyrir öllum líkama Gyðinga.
13 Þetta gjörði, á sama hátt birtist maður með gráhærður og ákaflega glæsilegan, sem var dásamlegur og mikilfenglegur tign.
14 Þá svaraði Onías og sagði: „Þessi er elskhugi bræðranna, sem biður mikið fyrir fólkinu og borginni helgu, það er Jeremías spámaður Guðs.

15Þá gaf Jeremias, sem rétti fram hægri hönd sína, Júdasi gullsverð og mælti svo:
16 Tak þetta heilaga sverð, gjöf frá Guði, sem þú skalt særa andstæðinga með.
17Þeir hugguðust því vel af orðum Júdasar, sem voru mjög góð og hæf til að vekja þá til hugrekkis og uppörva hjörtu ungmennanna, og ákváðu þeir að tjalda ekki herbúðum, heldur hugrakka að leggja á þá, og karlmannlega að reyna málið með átökum, því að borgin og helgidómurinn og musterið voru í hættu.
18Því að sú umhyggja, sem þeir báru fyrir eiginkonum sínum, börnum þeirra, bræðrum þeirra og ættfólki, var í lágmarki hjá þeim, en mestur og helsti ótti var við hið heilaga musteri.
19 Og þeir, sem í borginni voru, gættu þess ekki hvað síst, þar sem þeir voru hræddir vegna átaka erlendis.
20 Og nú, þegar allir litu svo á, hvað ætti að verða réttarhöldin, og óvinirnir voru þegar komnir í náND, og herinn var settur í fylkingu og dýrin vel sett og riddararnir settir í vængi,
21Makkabeus sá komu mannfjöldans og margvíslegan herklæðnað og grimmd dýranna, rétti út hendur sínar til himins og ákallaði Drottin, sem gjörir undur, þar sem hann vissi, að sigurinn kemur ekki með vopnum, heldur eins og honum þykir það gott, hann gefur það þeim sem verðugt eru.
22 Þess vegna sagði hann í bæn sinni á þennan hátt: Drottinn, þú sendir engil þinn á dögum Esekíasar Júdeukonungs og drap í her Sanheríbs hundrað áttatíu og fimm þúsund.
23 Þess vegna sendu nú líka, Drottinn himins, góðan engil á undan okkur vegna ótta og ótta til þeirra.
24 Og fyrir kraft armleggs þíns skulu þeir verða skelfingu lostnir, sem koma gegn heilögu fólki þínu til að lastmæla. Og hann endaði þannig.
25 Þá gengu Nicanor og þeir, sem með honum voru, fram með lúðra og söngva.
26 En Júdas og sveit hans mættu óvinunum með ákalli og bæn.
27 Þannig að þeir börðust með höndum sínum og báðu til Guðs með hjarta sínu og drápu ekki færri en þrjátíu og fimm þúsund manns, því að fyrir birtingu Guðs urðu þeir mjög glaðir.
28 Þegar bardaganum var lokið, sneru þeir aftur glaðir og vissu, að Nicanor lá dauður í beisli sínu.
29 Þá kölluðu þeir upp mikið hróp og hávaða og lofuðu hinn Almáttka á sínu tungumáli.
30 Og Júdas, sem ætíð var helsti verndari borgaranna, bæði á líkama og huga, og hélt áfram ást sinni til landa sinna allt sitt líf, bauð að höggva höfuð Nicanors og hönd hans með öxlinni og flytja þá til Jerúsalem. .
31Þegar hann var þar og kallaði þá saman af þjóð sinni og setti prestana fyrir altarið, sendi hann eftir þeim, sem voru í turninum.
32 Og sýndi þeim svívirðilega höfuð Nikanors og hönd guðlastarans, sem hann hafði með stoltri hroka rétti út gegn heilögu musteri hins Almáttka.
33 Og þegar hann hafði skorið út tungu hins óguðlega Nicanors, bauð hann að gefa fuglunum hana í bita og hengja upp laun brjálæðis síns frammi fyrir musterinu.
34 Þá lofaði hver til himins hinn dýrlega Drottin og sagði: „Blessaður sé sá, sem geymir sinn stað ómengaðan.
35 Hann hengdi líka höfuð Nicanor á turninn, augljóst og augljóst tákn til allrar hjálpsemi Drottins.
36 Og þeir vígðu alla með sameiginlegri tilskipun að láta þann dag í engu líða án hátíðar, heldur að halda upp á þrettánda dag tólfta mánaðarins, sem á sýrlensku er kallaður Adar, daginn fyrir Mardokeus dag.
37 Þannig fór með Níkanór, og upp frá þeim tíma höfðu Hebrear borgina á valdi sínu. Og hér mun ég enda.
38 Og ef mér hefur tekist vel, og eins og sagan er við hæfi, þá er það það, sem ég þráði, en ef það er mjótt og þröngsýnt, þá er það það sem ég gæti náð.
39 Því að það er skaðlegt að drekka vín eða vatn eitt sér. og eins og vín blandað vatni er ljúffengt og gleður bragðið. Þannig gleður hið fíngerða tal eyru þeirra sem lesa söguna. Og hér verður endir.